

M. S. pergamino en 2.º bien tratado con 337 hojas.

Comentarios ad questiones S. Thomae de penitentia

Butalata

Villanar de penitencia.

marin

este libro es de fr. ximene Zúñiga de la orden de S. Francisco

este libro es de fr. ximene Izquierdo de la Cruz

1511

matéria del p.^o hernando de villamarin
de la compañía de Jesus.

por Casellanos.

Tab. D.

Material of the Hermanns bornilla
Sola Campagna de Tepic.

Vol. 2

Commentarii.~

ad questiones sancti tho
me de penitentiā
a questione 34
et deinceps.

[The text on this page is extremely faint and illegible due to the quality of the scan. It appears to be a single paragraph of text.]

merito quidem s. t. agens de sacramentis nova legis a loco
disputat ab hac se et de sacramento penitentiae. postea
v. disputavit de sacramento baptismi qui vitam spiritualem
nobis confert, et deinde de Confessione qua adversus inimicos spirituum
sanctorum bella munimus, et deinde de eucharistia cuius spiritus
in cibo nutritur et in vita spirituali semel accepta conservatur
non tandem de penitentia agit qua dum in peccatis nostris vi-
ta adversus inimicos salutis vulnerati in mortem ruimus spiritua-
lem, revocamur ad vitam ut iterum celebretur illo pane vegeti
et nutriri possimus, ipse s. t. in Epistola sua hoc sacramentum
ut nos communitate servaret et discipulos erigeret ut dicit Sal-
mo 44.

omnia quae de sacramento penitentiae dicta sunt, s. t. eo or-
dine quem s. t. servavit disputare conabimur, in hoc n. opere
Commentatoris s. t. et discipuli s. t. quam praecursoris munus
agimus non si qua est angelici praecursoris doctrina quatenus
magis facere debeamus; sed quidem quae ad penitentiam
sacramentum spectant ut forte exprimenda iam et maxime
etiam simpliciter quam ostendit ex iis quae ad penitentiam spec-
tant s. t. s. t. in summa theologiae nobis reli-
quit. Totam in hac parte mente preventis absolvere
potuit quare eius discipuli vix quae quae de penitentia
reperit de penitentia complementum deservimus ex iis quae
angelicus d. scripsit in libro sententiarum. In hoc s. t. s. t. s. t. s. t.
et reliquis aliunde desumptis nostris Commentariis ac dis-
putationibus deo duce aggrediamur illustrare. Laus de vinctis
de penitentia.

prima pars. ~

de virtute peni'

tentie.

Commentarij ac disceptationes in quibus sit agitur de virtu-
te penitentia premitimus ante alios et genus 84 in qua
s. d. de sacramento penitentia: dicitur in istis. Continet hae-
c, aliam de penitentia ut e. virtus, aliam ut e. sacramen-
tum et quoniam e. virtus prius de virtute penitentia agere
(in quo morem gerere decrevi facere et e. d. d.) ideo premi-
ti genus 85 nec sine fructu et utilitate fieri. Prius namque
ita quod ad virtutem penitentia spectant colligam, ut deinde
ea quod ad sacramentum penitentia spectant, facilius tractare possim.
Hanc partem in tres partes dividimus in quibus tunc e. virtus
penitentia, in 2. de e. penitentia quod mortaliem pecca-
torum remissionem, in 3. de e. penitentia de remissione venialium pe-
ccatorum disputavimus. tunc de e. virtutis penitentia
disputatio 1. de e. ob. facit virtutis penitentia. Caput tunc quod
nomine penitentia importet

tractatus primus. ~

de essentia virtutis

penitentia.

disputatio prima. ~

de obiecto formali virtu

tis penitentie.

caput primum. ~

quid nomine peniten

tie importetur.

hæc est opinio temporis ut pote penitentie hæc est. quæ
mihi contendunt nomen istud in præcæm idiomatis id est
nomen de resipiscencia sive de emendatione. sicut Calvi
nus libro 18 in præfatione ad Galatas dicens
interfusa et verina peccatorum refectione emet. et dicitur
in Caput 1. Thymothei hæc opinio in sequenti Capite
breviter et admodum a fove et tenere et idem
videtur in præfatione ad Galatas dicens et resipiscere
et dicitur. Ergo dicitur quod greci penitentiam dixerunt
dicens sive de resipiscencia sive de emendatione. Regni
autem patet. hæc opinio hæc est in grecis et in
grecis signat peccatorum refectionem et dicitur sive peccata
perjunient et idem veteres prædicatores dixerunt penitentia
dicitur quasi sive de resipiscencia sive de emendatione
latine lingua inter ceteros sicut dicitur in præfatione
primum. Cuius est penitentia sive de resipiscencia et alibi alexan

duam regem videmus qui cum interisset clisum familia
rem suam via a se hunc abstinere tanta vis fuit se
nitendi si hunc dolori aut et plura cupit et valerius
max. dixerunt penitentiam agere alicui pena propter pec
tum et obitum libro 6 de poenitentia et de poenitentia

penitet o si quid miseror creditur
penitet et facto torqueri ipse meo
denique preclaram et testimonium illud alicui in epiga
mate de poenitentia

Just dea pro factis et factis que exigo penam
veniant penitentia si metemur
finerunt et antiqui metemur deam esse cuius opitium
est parire eo qui pretermissit aliquam benevidi ratio
nem

hanc eandem significationem penitentia et penitere
hanc sacrorum litterarum consuetudinem cuiusque qui in eis penitentia
docuit veritas ubi eamque magis de alicui dolore et peccator re
habitatione invenimus hanc vocem sic moyses genesi 6 inquit
penitisse deum quod hominem fecisset ubi penitere puniri pro alicui
dolore interno explicat scriptura et alicui dolore cordis in frangere
et iob cap 4. Castiga me et penitentiam ago in salvere
et cinere et alicuius conversionem ad deum in toto corde
vestra in ieiunio, fletu, et plange ubi deum et conversionem
vix agite penitentiam id quod exponit alii verbis scindite ca
da vestra et vestimenta vestra et aperte aperi interius
alicuius et vera peccatorum reformationem id faciem vultu inte
ligendum est ut Calvini exponit quasi prophetam dicit
penitentiam externam, vultu externam penitentiam repre

clinat eam in finem suum in qualitatem sibi convenientem et remouet a calore suum a re illi conveniente, ita una et eadem virtus cum statu inclinatur voluntatem in bonum honestum per actus proportionis et deinde remouet a malo opposito inhonesto per actus finis.

• premittendum est posse nos peccata detestari et de eis dolere ob multiplicem rationem scilicet et ex hac multiplicitate dolor et detestatio ad diuersas virtutes pertinebit. 1° si scilicet a nobis potest propter malitiam moralem quas singula peccata habent oppositas singulis virtutibus per peccatum intemperantiae detestari possumus ob hoc inhonestitatem quae reperitur in inmoderate sumptu cibi et potus atque inuicem detestatio ad virtutem temperantiae pertinebit ut constat ex notatione superiori. Huius tamen rationem respiciamus detestari omnia peccata de illis quae dolere per actum alicuius speculativae virtutis scilicet per speciem actus singularis in singulis rationibus scilicet quas communem vocat sive ab philosophis peritenti hoc modo sumpta generalis virtus per quam considerat quidem suum vol genericam speciem inferiorem scilicet velut cumulatam et aggregatam omnium virtutum ad quam pertinet odire inhonestitatem oppositam honestatibus singulis.

Sunt praeterea aliae rationes generales omnium peccatorum ob quas ea omnia odire possumus per actus speculativae virtutis scilicet et 1° propter inhonestitatem et malitiam moralem contra omnium peccatorum nam praesens consideramus ea omnia detestari omnia ob eandem rationem scilicet sunt in nam rationem ad quam in virtutem hic actus detestationis pertinet. Neque enim in istis disputare, de hoc non satis egimus.

in re de bonitate et malitia.

1° de affectibus in re de bonitate et malitia. Quia sunt aliqui modus de
malitia et sunt diffinitur quoniam diligimus amore amicitiae
ex complacentia in istis bonitatem et hoc modo odimus
Catox finet ad virtutem charitatis cuius proprium est
et velle amice bonum ex complacentia in istis et odire
malum ex eiusdem complacentia.

2° posuimus odio hanc peccata quoniam inferunt ma
la aut quod perveniunt eterna gloria et inferunt penam
in feri aut temporalem purgationem atque hic affectus
finet ad virtutem abstinentie de qua postea disputabi
mus. Numerus autem affectus virtutum detestationem
peccatorum propter damnum aliud temporale quod deducit ex
peccato commisso ut propter damnum in famula. Vnde quod
inimicitia et indilectio superiore. Haec de detestatione pec
torum et dolore de illis ob hoc numerus autem pertinet
ad virtutem castitatem penitentiae de qua sermo est in
proximo. Si nomen penitentiae cum laetiori signifi
catione consueverunt nomen cum dolore
et detestationem peccatorum quod fiat propter motum ali
quod honoris. Vigore tamen dicitur peculiarem quam
dam virtutem a reliquis distinctam quod ob id male
peculiariter dicitur de solo alia virtutum.

3° penitentium est ex coiscolasticorum et patrum sen
tentia quod dicitur de re de virtutibus et peccatis quod cum
peccatum est iniuria et offensam ad deum atque
ideo peccatis nostris legimus in divinum roe cuius tenet
nullam illi irrogare iniuriam sed honorem dei

hunc prestare. fundat aut iniuria et offensa patrum cum
peccamus in eo idem est autor et dominus creature rationalis
Cuiusque legislator qui nobis precepit ne ullum pecca-
tum committeremus, odit quod maximo opere illud, et ideo
qui involuntarium dicitur auctor et legislator aliquid commi-
sit inhonorat illum et iniuria afficit. quare omnia peccata
habet hanc malitiam sibi. Cuiusmodi est si in iniuria
et offensa patrum eo quod in divinum legem quod ipsum
sentire tenemus. porro possumus ob hanc rationem fratrem
detestari omnia peccata et de illis dolere nemo est qui non vident.
ubi cumque n. voluntate invenit rationem mali huiusmodi proprii
cum obum frater ad aliquid frigidum. Cumque in hoc peccato
cassidem inhonorare. Quare quod in divinum sit ma-
litia moratur. Cuiusmodi omnia peccata, quod in re negata quod so-
lerit ob hanc rationem fratrem posse nos detestari omnia peccata
et de illis dolere.

his positis dico 1° obum frater virtutis penitentia
cum alia prosequutionis et complacentis est bonitatis mora
si quod referit in compensationem pro iniuria et offen-
sa quod infert deo per peccatum sive in eo quod divinum
in ipsum peccati reprobationem: atque ideo peccati quod deo
iniuri compensatio, satisfactio, vindicta, et cetera. ita lo-
quuntur. 2° obum frater virtutis penitentia cum illius alia
prosequutionis. hanc sententiam habent Cuiusmodi Cuiusmodi
nisi qui quam repensorem bonaventura in 4° distictu 14 la-
pide distictu 10° per a abentem eadem distictu 10° Cuiusmodi
per a 10° durandus per a 10° 4° argentum per a
10° saluberrimus per a 10° 18 et per a 10° 10° 10°

tem ab alijs distinctam. et cum nullam aliam ex virtu-
tibus moralibus possit specificare, certe specificabit peni-
tentia virtutem suam proprium obiectum scilicet illius.

Confirmatur sicut dicitur quodammodo virtutis moralis ab alijs
distincta quod specificat per ordinem ad eam bonitatem
moralis quod reperitur in compensandis iniuriis proxi-
mo illatis et quod par in iustitia erga homines. Cum etiam non con-
sideretur dari speciem quandam virtutem distinctam ab
alijs quod specificat per ordinem ad eam bonitatem mo-
ralem quod reperitur in compensandis iniuriis illatis deo
per peccatum atque hoc erit iustitia quodammodo erga deum
maneat igitur obiectum scilicet penitentia esse bonitatem mo-
ralem quod reperitur in eo quod divinum in peccatis nostri
legem recipiat compensandis iniuriis in illam factis.

Ad obiectum scilicet virtutis penitentia cum alijs
suis et difficultas est materia moralis quod reperitur in
quibus illatis deo per peccatum sive in eo quod divinum in
legem fuerit nostri peccati atque ideo peccatum quod
est deo iniuriis et obiectum scilicet virtutis penitentia cum
alijs suis hoc autem est in mentem autem per Ciceronem
pro hac parte quod Ciceronem scilicet per se faciem eam
expressit Ciceronem relatus eo dicitur 3° in libro Ciceronis quod potest
vicarius in 4° dicitur et autem legem ad eum ubi sit ait cha-
ritas quod Cuiuslibet peccato mortali in quantum quodlibet
peccatum est Ciceronem summa bonitatis et penitentia Cuius-
libet peccato in quantum est in iustitiam divine legis.

Per hoc videtur ex laudatione ex qua constat Cuius-
libet virtutis moralis assignari deesse duplex scilicet obiectum

fratle, nempe morali bonitatem cum actus prosequendi et
malitia morali illi bonitati opposita cum actus fugendi. Cum
g. videtur penitens se habere pro obliuione cum actus prosequ
tionis bonitatem moralem quae est in Conscience. Unde iniuria
illata deo per peccatum remittendo quae in re divino agi
mare debeamus pro tali obliuione actus fugendi mali
tiam aliquam moralem oppositam fugiendi bonitati.
Congruum quidem agnoscimus cum manifestum quod vere
fuit in eo quod in divinum legem fuerit peccatum sive in eo
quod iniuriam peccati deo irrogauerimus eo quod malitia huius
moralis quae est veluti iniuria in eadem se deinde opponit
illi bonitati quae est veluti iustitia erga illum. Consistit quae
in reducenda hac equalitate quod fieri potest inter nos
et deum quam peccati nostri deprimimus.

Confirmatur quod eandem virtutem pertinet et ample
xi propriam honestatem et repuerere inhonestatem opposi
tam. Complectitur enim obumbrat ad equitatem cum per bonita
tem moralem tum per malitiam illi oppositam. Ad vir
tutem penitens se ad quam pertinet remittere in
divinum legem pertinet repuerere lesionem divi
nitatis et de ea dolere cum hac malitia illi bonitati
opponatur.

ix doctrinam huius duabus conclusionibus traditam ex
plicare possumus scilicet in hoc quod dicitur in Conscience
et in responsione ad 3um et alios graves de quibus videtur in
fugere laqueum dicunt in re penitens se de dolo
rem peccatorum vel sunt offensa et iniuria se deum cum
inter Conscientiam sive dolendi iniuriam deo illatam

per peccatum. omisi igitur aliorum interpretationibus ut no-
tram exhibeamus notanda et doctrina quaedam valde ut
si ad haec et similia discere. nempe. si verum sit voluntatem
nostram in actibus aliorum virtutis moralis sive posse
habeere pro aequato obposito in malitiam oppositum boni
tutis morali quod est obumbrare eundem virtutis rursus
in prosecutione. id quod mihi persuasum habeo, et si quis
se proprio actu paulisper reflectat id ipsum experi-
mento conperiet sepe in nos fugimus et dejecta
non malum eo solum quod ut malum nobis proponat
nulla facta mentione boni. licet inquam hoc verum
sit negare tamen non possumus. id enim manifesta est in ex-
perimentis demonstrat. sepius malum ipsum in ho-
nestum non dejectari ob bonitatem honestam cui opo-
nitur ex complacentia in hac honestate. atque id ita se-
pe contingit ut per vicium et eundem actum et con-
placeamus in bonitate virtutis et post hanc vici-
salem dejectemur malum illi oppositum v.g. possum
ego dejectari in temperate comedere ob inhonestatem
quod in hoc invenit fumentum pro motivo sibi de-
jecto huius dejectionis malitiam inferentem.
Sic ergo possum ego complacere in bonitate quod reperit
in hoc quod est temperate comedere et ob hanc honesta-
tem per eundem actum dejectari malitiam quod est in
inhonestate. Quod si quis consideraverit quod non
habeat hanc utramque rationem et sufficientiam
satis et complacentiam in compensatione quod
deo per illud committit id non repugnat in eundem

fitate actus in diversis obiectis reperitur si in uno sit et
in alio alterius ut contingit in eodem actu charitatis
quod complacens in bonitate divina et detestatur peccatum
quod est quoddam malum ipsius dei ex hac compla-
centia in bonitate illius.

quo proposito facilis negotio interpretari possumus
magis scilicet ex nostra doctrina de obiecto facit peni-
tentia agere de dolore de peccato ut sunt
iniuria in deum cum inter eum compensandi esse vi-
desse penitentia eo quod idem notum detestatur peccatum
quod sunt offensa in deum ob honestatem illam quae
in eo quod eius iniuria compensatur ex complacencia
in hac ipsa honestate quare per eundem actum prosequi-
mur compensationem offensa in deum et ob hanc rationem
offensam dolemus, cumque ex dictis constet obiectum facit
penitentia esse bonitatem illam inordinatam quae re-
sultat in compensatione offensa in deum inde est quod actus
quo de peccato dolemus ob hanc rationem facit et ex
complacencia in hac bonitate pertinet facit ut inquit
sit ad virtutem penitentia. Caput secundum arguit adver-
sus dicta et maior explicatio obiecti facit penitentia
per arguit adversus contrarium

caput tertium.

argumenta adversus dicta et ma-
ior explicatio obiecti facit penitentia.

paragrapbus primus. ~ argumenta adversus primam conclusionem.

adversus primam conclusionem nullam virtutem habet pro obsequio
suis actibus sed si obsequium penitentiae est illud a nobis actus
autem penitentiae quidem habet pro obsequio propriis actibus. ma
le igitur assignat a nobis obsequium penitentiae. minor probat
nam compensationem quod deo iniuri quod a nobis offertur Compensationem
ad satisfaciendum deo et dolor de peccatis quod sunt
iniuria in deum, qui actus pertinet ad virtutem peni
tentiae ut ex hoc colligitur.

Ad id doctrinam suam primo 4° diffinita se la
dicat. 1° negando maiorem. Constat in alio quod actus vir
tutis habet etiam in se roem suam obsequium proprium talis
virtutis. tunc prout Constat in presenti actus ille et
habet roem actus talis virtutis et simul etiam obsequium
habet per alium actum ad idem virtutis si actus doloris pe
ccati prout est offensum in deum et est actus penitentiae qui
habet obsequium suum proprium illius et simul habet roem
obi eo quod habet bonitatem Compensationis iniuriarum fa
cte in deum et quod deo potest amari sub hac ratione per
alium actum propitiationis pertinetem ad penitentiam.
hinc simile Constat in aliis virtutibus. virtutis in cha
ritatis ad quam pertinet ut proximo actus amor di
vine bonitatis bene potest pro obsequio suum actum

charitatis quod ille considerari debet ut bonum ipsius
dei et sic hoc vult amari ex complacencia in deo quo fac
to actus ille amoris dei facit et ut actus obediens et amabile
per alium actum et ut actus elisive ad virtutem cha
ritatis.

2° obicitur a Caietano quod si nullo modo
est in se intrinsece peccatum in suo subiecto existere sibi opo
situm; sed oppositum penitentia est peccatum. Peni
tentia non proponit intrinsece existere in suo subiecto
peccatum. unde cum ex nostra lanceam obum pro
prium virtutis penitentia sit peccatum contra deum
comparatio sequitur etiam ex illam virtutis penitentia
proponat intrinsece in suo subiecto peccatum id determinat. pro
negato ingenue fateri Caietanus se convictum fuisse et
aliter ageret obum finale penitentia.

Optime tamen illi 1° solutione Cayney negando
nam quam asserit Caietanus gratia sibi persequit
nullam virtutem preponere peccatum quid. in. in
modi est consideramus aliquam virtutem preponere
peccatum, ut illud emendat et de illo dolet.

2° 1° solutione suare. 1^a relati quod aperte declaratio
nam sententia et obum finale penitentia bitum sibi et supernalem
huius virtutis non preponere intrinsece peccatum preponere cum
proprium vult finale sui obiecti prout apprehendit se actus quod
est privativum: nam obum finale bitum penitentia abstracte
loquendo est prospicere divino iuri et nam peccator prout sunt
in iuria prout sunt, sive hunc iuri prospiciamus in ordine ad illud
reversandum, eo quod peccati fuerit obum sive in ordine ad

illud illud Congebandum faciendo in futurum ne
ullam iniuriam peccat nostro irrogemus deo, unde Constat
victorem penitentem etiam quamvis actus in praesentem
peccatum nobis cum verari possit et peccata neminem con
miserat ea vitent et sic divinum in illud Congebat. ex
qua solutione colligitur obum fide biter penitentia neminem
suam latitudinem recte explicari ex hoc quod possunt iuri
divino etiam peccata quae sunt iniuria deo deum; si qui
tem de eadem victorem et suam perficit Congebat in
iniuriam illam proinde perficit etiam in illis quod illud
serbare nullam iniuriam rogando. Cum ergo in nostra et
divini obum fide penitentia et honestatem quae est in con
fessionem iniuriam peccati illam deum in teipsum et quae
in hac compensatione possunt divini iniuriam etiam peccata
quae obum fide biter penitentia neminem cumque actus in
separatione propter principium
faciunt si daret aliquam victoriam obum et et con
pensare iniuriam peccati illam deo sequeret quolibet pecc
tum hanc manifestam iniuriam deo deum; atque deo per seipsum
propterea exhibet hanc aliam speciem iniuriam deo deum id aut
videt atque alio actus et rei fundum nullum in hanc
apparet confirmavit dari duplicem speciem victoriam quolibet
peccato quod illud ex quo sequitur quare obum fide penitentia
erit compensatio iniuriam deo deum per peccatum.
etiam huiusmodi actus duplicem est in reparatione solo
go: alii seipsum fundum in opusculo de iniuria dei per se para
grapho huiusmodi inquam et ideo compensant illam actus pro
positum et in quolibet peccato duplicem speciem victoriam, alteram

Quilibet peculiarem; alteram vbi generalis. Alii
sequi typus variis locis per seipsum primo in
tamen dicitur ut ex eo non sequatur illationem
quod tunc habendum est ad eam theologiae sententiam
quod peccati in quolibet peccato namque inesse.
Omnia tamen in aliam locum solitione huius diffini
tione sine propter eam brevis ad agendum respondere ne
gando sequatur, l. n. quolibet peccatum includat in se
generalem malitiam invidiam etiam quod debeat
penitentia confiteri. Namque malitia haec est gene
ralis aut partialis ad eam. Cuiuslibet peccati aut aliud
cum eo. Consequens tunc quod consequens eius etiam
itaque non oportet aliam speciem virtutis. Quod autem hic de
opere facti quod reperit in actibus voluntatis, virtutis et virtutis,
et virtutis illorum quod requiritur ad hoc ut debeat aliquam pe
ccati peculiarem virtutem, ideo dicimus rem invidiam et
deum quod reperit in quolibet peccato inesse aliquam
speciem virtutis distinctam ab specie peccati quam sunt singula
peccata et cum ea confundi. Sicut quilibet quolibet pec
catum includat malitiam generalem inobedientiam etiam
superiori, quod tamen haec malitia generalis est dicitur pecc
ti ita ut non oportet aliam speciem virtutis, ideo non confitemur
in quolibet peccato nec peculiarem singulorum speciem, alteram
inobedientiam quam doctrinam optime probat et explicat
quod tamen primo loco dicitur ex eo et deinde
et in istis ex doctrina nostra doctrina malitia moralis
quod reperit in quolibet peccato quod est invidiam etiam
nec speciem virtutis nec penitentiam, eo quod haec ut dicimus

[illegible]

nam speciem peccati uel negarij et expresse et directe
aut sub tali peccati nomine et sufficit ut amet illud cum
quo negarij coniungitur ut iniuria in deum quod in quo
libet peccato reperitur tribuitur peccati speciem peccati
et negarij et directe et expresse aut sub tali iniuria
in deum et sufficit ut amet peccatum sub tali nomine cum
quo negarij coniungitur iniuria in deum. id confirmari po-
test exemplo. si uero ipso id quod scit gerere proxi-
mi subripere illius vestem quamvis directe et expresse
ut non et subripere vestem quodammodo in proximo et sub
alio modo minus ob hoc commoditatem tunc committit pecca-
tum iniustitiae oppositum virtuti caritati in se ipso et secundum
ea commoditate coniungitur iniustitia proximi.

Ubi ergo aliquid genus peccatorum quod ob peccati speciem
videtur possunt ut secundum constitutionem illorum malitiam
expresse et directe sit voluta uel sufficit ut illud cum
quo coniungitur amet autem et uisum inobediens id est
super sicbamur ad hoc ut sit speciale peccatum negarij
et ut aut expresse et directe tenetur per regionem quod ex
se ex parte in parendi sicut ut sit uisus peccati in obedi-
tia negarij et ut aut expresse et directe tenetur
adimplere mandatum ex parte in parendi et uisum in
fidelitatem tunc solummodo peccatum oppositum vir-
tuti gratitudinis quod sit ex contentu expresse tenetur
si accipit mercedem mercedem pro bonis et expresse tenetur
in parte et ob hoc sicut uisus gratitudinis postulat
ut expresse tenetur bene facere. Superius autem diximus
quod aliquid quo re vera coniungitur quodammodo et in

in alijs vitijs negationum sit ut si circumferens pecunia
vitijs negationum ex parte et directe minus. factus ad
tam et se 73. ubi id ex profecto examinatur. Quare
illud. solum nunc scire debemus. si cum in iniuria
et deum in confessione et satisfactione iurati in iniuria
opposita vitijs penitentia quid est quoddam in seipso agendum
nisi cum directe et ex parte satisfactionem sub hoc factu
habetur in iniuria et deum. sicut tunc solus est pecunia
et vitijs penitentia. Cum in seipso ex parte et directe
in id quod in domino proficiat. sive in confessione et
satisfactione. sive in confessione et satisfactione. sive in confessione
et satisfactione. sive in confessione et satisfactione.

paragraphus secundus argumenta adversus secun dam conclusionem.

obum fidei vitijs. cum in seipso sit et malitia opposita boni
fati quid est obum fidei vitijs. prosequitur. set deinde
quod sunt iniuria et deum. sive in seipso et in domino
malum oppositum bonitati quid est in seipso et in domino
legem peccati. Confessio et quod quid est obum fidei penitentia
cum in seipso prosequitur. et illud nunc est obum fidei peniten
tia. cum in seipso sit et minor probat nam malum morale
quod oppositum bono quod est confessio et iniuriam. et illud
quod est iniuria et confessio. et quod ideo hoc malum
debet de seipso vitijs. sicut malum quod oppositum bono

bono nempe redere alteri id quod quodque pertinet ad
iustitiam tangit obum fiale am acty fide em redere
alteri id quod fuit.

et negandum in omnibus probationem dicendum Con
fite iam ex dictis obum fiale am acty fide em redere
separatione et honestate standum invenit in eo quod viri
divino prospiciant, sicut et consensando dicitur in illa
tam peccato iam commisso sicut et dicitur in illa
serbando ante committit ut dicitur et paragrafo loqu
de obum fiale penitentia am acty fide si de eo loque
mur cum totam suam latitudinem sicut comprehendit

ive inferendo
iniuriando de
capis sive hanc
n' consensando
post semel
facta est.

et acty qui eliciuntur a virtute penitentia et ita malum
morale oppositum boni bonitati, sicut et dicitur in illa
divino. atque ideo acty detractionis peccator sicut sunt
iniuria in deum continentur sub virtute penitentia tangit
principio proprie illorum sicut ad eamdem virtutem iustitiam
cibit am acty fide pertinet tangit obum fiale malum
quod invenit in eo quod viri alteri in prospectum.

et obicit obum fiale in deum in quolibet virtute et
bonum honestum ut constat ex eadem ubi de virtutibus in Ci
git et ideo quod per se sermo est de obum fiale virtutis
semper agnoscant doctores bonum aliquid honestum quoniam men
tionem faciunt mali moris. obum fiale virtutis peni
tentia non debet agnoscere malum aliquid morale ut non
agnoscimus sed solum bonum. Consensando dicitur in illa
fide qui tendunt in malum sicut in malum fiale bonum
aliquid a quo moralis voluntas non ducit nisi sicut in malum
tamquam cibit et fide in seipso ex amore quem habet et

in honestam temperantia q. dum quis dicit peccatum quod
est contra naturam illi peccat ex amore honesti quod
reperit in eo q. servet in divinum illud.

et negando absolute an si loquamur de obsequio
requiritur quod cumque actus qui elici possunt ab habitu
virtutis morali. actus n. sunt sunt pro motu finali
quod explicit et habet a seipso et a quo significatur ma-
lum quod tale et oppositum bonitati morali in quantum ha-
bit ferunt actus pro operatione sua doctrina. Consequenter
et illi d. qui libro 3o de anima dicunt pro voluntate ferri
in malum quod tale et per actus sunt nulla boni men-
sura facta se habet verum sit negare finem n. per
motum in aliquo bono in verum est qd virtus etiam cum
actus sunt specificet a bono morali implicito sibi et at-
tendunt in actu exercitum quod voluntas eo ipso qd odit
et malum oppositum bono implicito et in actu
exercitum erat bonum et hoc potest dici potest virtus
ferri moralem cum quocumque actus specificari tangit ab-
obsequio qd aliquo modo attingit a bono morali. et ob hanc
etiam rationem cum loquuntur doctores specificativo virtutis
mentionem faciunt solum boni morali. hinc contingit ad
conferendum cuius an absolute negandum est potest. n. et se
se contingit ut voluntas fugiat malum quod tale vel
illius quod explicit et habet attingit rationem boni a quo
moveretur.

set in rebus et sicut dicitur sicut obum in telum
et verum ita bonum in voluntate set verum est obum
sicut in telum cum quocumque actus igitur bonum est obum

hanc voluntatem cum quocunque actu. Dixi doctrinam quam
dedit ad hoc de interpretatione aliter id dicitur verum obum
intelligi, ac bonum dicitur voluntas per discrimen ibi signa
videtur illud si hic dixit sufficit verum ut dicitur obum
intelligi sicut explicita et finalis attingat veritatem a quocumque
que actu intelligi, sed quod implicita saltem et in actu ex
cercito attingit ex eo si per quocunque actu implicita et in
actu excercito asserunt cum se esse verum sicut etiam
obum id per ipsum representat quam doctrinam ex
mentem videtur et sic a loco late explicatur. Ex quo
potius deinde potest argui pro nostra sententia ut
sententia negationis si per voluntatem explicita et finalis per
quocunque actu verum ac bonum sed sufficit ut
implicita et in actu excercito.

3° arguitur si malum inhonestum oppositum bonitati
morali et obum finale in adequatum virtutis morali
penitentia sequeret per eadem specificam virtutem
fieri. Considerentur actus speciei diversi id quod videtur signum
nam omnes actus pertinentes ad eundem speciem virtutis
sunt eiusdem speciei. Sequela probat nam actus
sive habent diversam specificationem respectu malum
morale ab eo quod habent actus per se rationem quorum speci
ficationum est morale bonum.

4° Considerando sequela quod in convenienter est ut con
cedamus sub eadem virtutis morali dari actus diversos
speciem virtutis. Et ita concedunt philosophi Thomistae cum
dicunt inter finis et actionem mediorum ad eundem
speciem virtutis pertinere. Cum tamen inter media

no mediūm probatore opinionem hanc distinguendum
scilicet sicut distinguitur et principium finale in quo de
duar et ordine diste in de sententia dubio 3o. Insuper
hinc sequitur et est manifeste docet eandem virtutem scilicet
confinere sub se actus specie differente sicut una
bona virtus est sub se continet et in una de qua agimus
agere actus prosecutionis et fide pertinet ad virtutem
penitentia in se diversificari non potest. atque eandem
doctrinam docet Suarez in 1o de religione lib. 2o Cap. 4o
no 6.

Ad istam hanc doctrinam qui obijciunt ex ea sequi in vir-
tutibus theologicis nimirum spe et charitate distinguendo
etiam esse actus inter se specie diverso. alio qui respiciant
tantum bonum finale bonitatem divinam et alio qui respiciant
malum sibi oppositum id est contra videlicet malum. tunc
hanc conijcit actus charitatis specie diverso, tum etiam quod
actus charitatis respiciunt bonitatem divinam tantum pro finem
bonum specificationem sui et ideo pertinent ad theologiam
virtutem que immediate respiciere debet deum ipsum
quem tunc respiciat si aliquis actus facit et expresse
tendit ad malum oppositum et ab eo specificationem
removendo sequetur et vobis discriminari et nam virtutem
theologicam ex propria ratione specificationem ab aliqua parte divina
quam facit debet attingere ut charitatem a bonitate divina
in se ipsa amata id est contingit etiam dum voluntas ten-
dit in malum oppositum divinae bonitati nunc peccatum
detestando. tunc enim facit attingit divinam bonitatem in ea
conspiciendo: ex cuius conspectu movet ad odium peccati

quod aliquo modo est malum ipsius dei et ideo huius est nam ad
victorem charitatis pertinet et velle bonum deo ex ipsius
dei Conspicienda sunt bonum ipsius et aliquo modo, ut cum
actu charitatis erogamus elemosinam pauperi propter divinam
bonitatem ex eorum amore movemur ad sollevandam mi
seriam inopis quod hoc deo placet. pertinet deinde odium
autem dei quatenus aliquo modo malum illius est ex ipsius Con
spicienda: sic quod odium habemus peccatum per actum charitatis
nihilque odium peccati non pertinebit ad charitatem. Disputatio
de obiecto mali virtutis penitentiae et actibus qui ab ea
elici possunt. Caput cum explicat malum obiectum peniten
tiae.

disputatio secunda.

de obiecto materiali virtu
tis penitentiae et actibus
qui ab ea elici possunt.

caput primum.

explicatur materiale ob
iectum penitentiae.

ex disputatione constat quod obiectum virtutis penitentiae cum
actu prosequutionis est prospicere in se divino et maiori

peccata sunt aut iniuria idem, sive illud iterum con
servando sive iam semel laesum revocando: Cum actus
v. sive malitiam quod est in eo peccati divini et eandem
peccata manent prospecta sive inferendo iniuriam de se
aut sive hanc in consensu. Postquam semel facta est ex
quo dare constat male obum et per veram penitentiam esse
quod cum illud quod loquere potest voluntas si sit malum
et amare si sit bonum permotum aut ex complacencia in eo
peccati divini prospecta aut ex displicencia in eo quod non prospi
ciat divino iniuri ex malitia de virtutibus constat male obum
alicuius esse illud in quod facta voluntas sive actus proprie
tionis sive sive in eandem rem sui et hoc proprii obficiali
tatis virtutis ex generali doctrina peccati obum ma
le penitentia colligimus.

De penitentia sive penitenda est doctrina Suarez in 2^a parte 4°
distinctione 1^a locum primo est de virtute penitentiae ne
nomini equivocata uteretur aut hoc sumi hanc volent
vigore et in frequentiori usu. De peccato quod fac
to sumit in actibus et de peccato nostro peccati et de illi
volent et de peccato inordinate quod peccati est inordini
sumi hoc actum aut late et cum sumi scolasticorum quo
facto sumit prohibendum virtute inordinate prout est inordini
totius varietatis actum qui elici possunt propter motum male
proprium penitentia eo modo quo a nobis originatum est.
Quo proposito dico 1° si penitentia sit de penitentia eo modo
sumit dicendum est illius obum male esse si peccata sunt ve
nitia quam mortalia personalia iam commissa ab ipso met
penitente per propriam voluntatem. Tunc ista constat hanc

12. et 13. q. 1. peccata sunt obumbrata penitentia. tunc
de illa potest verari cuiusvis virtutis defectus et de illi
dolendo quia sunt iniuria in deum illi que in divinam
a nobis et idem quod quidem est obumbrata penitentia.
Deinde ~ parvenit quod ea se sint obumbrata peniten-
tia sumpto hoc nomine in ea rigorosa acceptione probat.
et cum quod debeat esse peccatum personale scilicet nam
illius qui dicit penitere aut recipere quod propria voluntate
commisit ut quolibet peccatum personale n. v. illius
quod alterius voluntate commisit et est in propria fide
prevalente et peccatum originale quod voluntate adam commi-
sum est et inde in nos transfundit quo per interpretem
Andree scilicet in hac parte est dictum quod iura et in di-
visionibus per auctorem scilicet Bonaventuram in 4. dist. 16. de
transfusione per quos sequitur valens in parte dist. 16. per
auctorem et alios graves id. qui dicunt peccatum originale
non esse mortale penitentia. id. in intelligendum est de pe-
nitentia rigorosa accepta.

~ cum tamen quod debeat esse peccatum iam commissum
docuit scilicet per aditionem art. 4. et in parte per auctorem
et alios graves in. Constat que si nemo penitere dicit eius quod non
tamen commisit et illius quod commisit iam penitet et dolet an-
te peccata ut in futuram vitam non pertineant ad male obum-
brata penitentia hoc est rigorosa modo accepta: quo per interpretem de
negat id. qui negant peccatum nondum commissum esse obum-
brata penitentia.

~ cum denique quod si peccatum debeat esse commissum ab in-
feriore penitente perit scilicet in aditionibus per auctorem ubi negat

quod est obumbrare virtutem cum actus propter rationem et naturam
opposita quod est obumbrare virtutem sicut in illud tangit in
propriam naturam potest voluntas tendere: et peccatum ori
ginale et illud gaudendum est bonum non verum et alienum
habet naturam iniuriam in re quod est obumbrare peniten
tiam cum actus sicut in illud potest fieri penitentia de
fando et de illis volendo et aliis similibus actibus et id ad hoc
ad peccatum nonnullum bonum ex precepto S. Th. nostram doctri
nam in 4° dist. 14° q. 2° art. 1° questionem 6^{am} quibus
inquit ad penitentiam in quantum est penitentia non pertinet
sed ad futurum tamen in quantum emendatoria operatur
Idem dicitur in futurum sibi et propositum de cetero
Cavendi.

Postea statimur quodcumque genus peccati ex male obum
brati penitentia quod ex affectu huius virtutis ex defectu
si possumus et aliis actibus exercere, ut si dicitur in aliquo alio
sit obumbrare huius virtutis: quoniam in re.

Dico 3° pena sive exterior sive interior pertinet etiam
ad obumbrare penitentiam ita Suarez dicit in 4° q. 2° ar. 1° ho
lico 2° et 1° tractat quod huius S. Th. art. 3° et c. 1° ar. 1° C. 1° huius
probat quod pena quodcumque sive ex quantum non sponte, immi
nuit sive quantum ad ipsam propriam voluntate fatimur ut exis
to sive ex sit exterior sive interior ut si sit in quantum et do
lor induit roem sive motum penitentiam ex. e. obum
brare illius. et probat nam pena eligi potest ex affectu consen
sandi iniuriam illam per peccatum et ut vitent in poe
ram, et ita in re vivo et in re peccator proferat. pena in
maxime exhibent rationem affectus et ad committenda peccata

vehementi instigamus atque illos cum eam ac de propria
manu verari potest penitentia ex affectu proprio obsequi.
unde Corde actus et effectus a penitentia quibus sunt
tristitia et dolor penitus de peccato poenitentia manet et quam
eandem virtutem valet paralis actus reflexus.

Ad hunc obicitur quod ille qui vult penam suam
vita in commutationem penae temporaria alterius vite de
vita ob peccatum commissum in hoc obum sale virtutis pe
nitentia: n. n. in hoc actu moris voluntis ex affectu ut iuri
divino prospiciat. penam et obum male penitentia. Duplex
pena est illam actum et commutationem penae temporaria
ita ut commutatio fiat ex affectu prospiciendi iuri divino so
lando deo penam debitam pro peccato commisso: atque hic actus
pertinet ad virtutem penitentia. Vnde illa commutatio n. in
tendat ex hoc affectu et ex alio nempe complacentia nostri ut
vitemus penam quam malum nostrum est atque hic actus n. per
tinet ad virtutem penitentia; nos aut loquimur de penam ut su
bact. affectu.

Sic et bona opera alia virtutum pertinent ad obum
male virtutis penitentia ita sunt relativi penae et i. in hac
ge. de act. 10 ad. cum ubi ait man. virtutis penitentia ex actus
humano et deus offendit et placat, itant actus et offendit
sint man. et quam voluntis valet per actus suad. actus n. quibus
placet per actus prosequenti. Et ad personam ait. penitentia
sit peccata quidam in fide comprehendit tamen quodam mo
do quod pertinent ad obum virtutis et opera alia virtutum
potest verari penitentia pro re proprio obsequi.
probat tunc et de opera alia virtutum eligere hominem

ex affectu bonitatis in divinis operibus aliis virtutibus sunt
obumbrate penitentia. quod probat nam in illis operibus aliis
virtutibus offerre possumus deo in compensationem pro iniu-
ria data deo per peccatum et ut illi ipsi faciamus pro pecca-
tis temporali quam faciemus solvere postquam cum deo recon-
ciliati sumus nam ut dicemus cum de satisfactione gratum
dei opera cuiusque virtutis satisfaciunt deo possumus pro pe-
ccatis temporali. deinde opera aliquarum virtutum v.g. temperan-
tia et religionis eligere possumus ex affectu satisfaciendi di-
vino iuri neminem peccato nostro iniuriam in illud committimus
ut cum quis ex amore servandi castitatem ne iniuriam
committat in deum in hac via eligit moderatum usum cibi
et potus et erigit deo votum servandi castitatem. tunc quidem
illa voluntas electionis pertinet ad virtutem penitentia.

Et tamen hic operandum pro duabus ultimis conclusionibus
sicut notavimus pro aliis prioribus tunc tenemus quam opera
aliarum virtutum non dici obumbrate penitentia si hoc rigoro-
se modo inspicatur: dici tamen si late sicut penitentia tenetur
bixum quod est principium quorumque actuum qui elici po-
sunt ob motum finale proprium huius virtutis atque in hoc
quod interpretari debemus s. f. tunc in adhibendis per se ratio
regit penitentiam hanc esse de malo pend. Caput vnde
generatur ex virtutis penitentia

caput secundum.

reserventur
actus

virtutis peniten- tia.

ex modo de virtutibus constat ad eandem speciem virtutis pertinere
re totam illam varietatem actuum propter hanc moralem mentio-
nem faciunt cum de his passionibus sermo est ut videlicet amorem
et odium, gaudium et tristitiam et cetera quae esse possunt
ob propriam motionem finale singularem velut in illis quae doc-
trinam traduntur et ad virtutem penitentiae pertinere singula-
rem varietatem actuum sicut esse possunt ex proprio mo-
tivo sicut penitentiae. Sed cum constet iam ex dictis virtu-
tem moralem hanc duplex in finale obum finale, alteram
scilicet honestatem cum actus prosecutionis alteram quae in honestate
cum actus fuge et consequentem penitentiam hanc duplex hoc
obum finale eo modo quo assignavimus oportet ut actus peni-
tentiae consideratione duplici obiectis in duas velut dicitur
dividamus.

Potest itaque virtus penitentiae per actus prosecutionis ver-
sari in honestatem in 1° actu simpliciter complacentia per quem
bene aspicit voluntas ad praedictam honestatem. 2° actus de-
servi et amoris efficere, proseguendo efficere honestatem illam.
3° actus Dei quo voluntas erigatur in bonitatem illam, ut sint
tam in carmine divinae gratiae. 4° actus delectationis et gaudi-
quo voluntas proseguat eam bonitatem ut iam possit ut
dum qui gaudet in eo gaudere divino possiderit. 5° Committen-
do aliquid peccatum 1° Committam iam resurgendo.
Porro virtus penitentiae per actus aversionis versari potest

et inhonestatem operum in eo fit et qd. diuino iuri n. prohi-
bit et in li. actus diffidentis et inefficaci per quem voluntas
male operatur in hanc inhonestatem. 2o actus di. efficaci quo
quis efficaciter auertit ab illa inhonestate. 3o actus timoris dum
quis considerans hanc inhonestatem ut futuram anxius.
4o actus tristitie et doloris qd. voluntas de inhonestate hac ut
pessima tristit et dolet ut cum quis tristit qd. ius diuinum
laesit et dolet se ipsum inimicum dei considerare.
Sed vero. l. oq. huius ad virtutem penitentiae pertineant
intra hunc oq. merentur nomen penitentiae nuncupari s. d.
et huiusmodi quod dolor spiritualis et detestatio peccati qd. deum
conuersum penitentia sui autem nomen nuncupant
et ideo Tridentinum. exione et cap. 4o loquens de Contri-
tione quod proprie et rigore penitentia nuncupatur dicit
q. de dolore et detestationem peccati n. e. aut. hic et
modo de dolore sensibili qui e. passio operis corporis quem
quid aliud comitari solent lacrima ac suspiria et aliud
corporis mutatione quod per se pertinet ad peniten-
tia virtutem. l. aliquid in ea promouat penitentiam ex
vehementi dolore spirituali. et ideo dixi dolorem peccati qui
e. tristitia actus penitentiae devere qd. spiritum ad recti-
tudinem volentem pertinentem. explicat. v. hic actus per hanc
similem phrasin doleo qd. deum offenderim; penitet me in
deum peccasse et cet.

Idem significat aliqui quendam dicto vey et inf. eiy mi
actus dicendum qd. actus pertinetes ad unam classem non
se proportionem specie distinguunt ab actibus pertinentibus ad
aliam sicut avertionem. 2o e. actus unius classi hanc di-

quidem obum sale motum ab obumali motivo alio: alio.
habet honestatem, alio: malitiam oppositam: quod potest
esse diversitatem specificam inter alia.

2° dicendum est actus esse unius classis inter se differre
solummodo sub eadem specie infima probat quod illi
actus qui habent idem motum sale eorumque diversitas
solummodo consistit aut in aliquo consensu quod ab uno respiciat
et non ab alio: malitiam aliquo manifestandi in sum obum quem
habet unus et alius, solummodo quidem differunt sub eadem
specie infima specie. atqui hoc modo habent esse actus pertinen-
tes ad eandem classem prosequutionis et aversionis: quod facile
constabit si curramus per actus prosequutionis simplex. Con-
suetudine in eo distinguitur ab amore efficaci et desiderio quod
illa versatur in honestatem, sicut in re ipsa ponendum et
in ea solum consistendo: actus vero desiderii ut re ipsa exequ-
tioni mandandum, inde spes, et gaudium in eo distinguuntur
quod illa tendit in eandem honestatem quatenus ut futuram
inamine divina gratia; gaudium vero ut iam ad quidem. ex
quo tenet eandem honestatem sub diversa ratione malitiam
vere ad hoc diversa actus atque hac dispositione philosophari
devenit de actibus aversionis.

Ad id quod contentum est in speciebus esse inter actus unius
classis ut coram se ipsis contentendo quod quod est diversum
motum ex parte obiecti in actu, tunc diversificantur cum spe-
ciem, actus autem spei et gaudii habent diversa motiva ex parte ob-
iecti nam motum spei est honestas in hoc sciendo in re ipsa ut
supra nobis, motum vero gaudii est in re ipsa ut in re ipsa
diversificantur in re ipsa.

77 Conditiones illas superius premissas ex ista ratione
tunc penitus ex quidam maleficio perferre possunt
ad rationem obiectivam illorum actuum per maleficio solum. Cum illa
comparari. unde convenienter ad alium per etiam maleficio
solum comparabuntur quia rationem aliam materiam. Ita arguitur
vere solemus. ut si quis probaret specificam diversitatem
inter alios charitatis ex eo quod habent diversa motiva. nam
diversum motivum videtur bonum in se ipsum. Ipsi deo
ut immensitas, eternitas et cetera. a bono stricto. ut bona
nostra quia quod aliquo modo sunt bonum illius. et tunc deo
alio charitatis. quod qui videtur deo per attributa et alia quod ve
let bona nostra si tunc videntur tam recte. sicut n. huius
arguitur respondendum. rationem illam bonum in se ipsum. per se deo
quod referantur ex ista obiectiva charitatis. ex maleficio obiectiva et mo
tivi quod est divina bonitas ex cuius constantia movetur ratio
fieri ad amandum quod cum quod bonum in se ipsum. et tunc ob hanc
rationem maleficio etiam comparari videtur charitatis. et ideo non caret
diversitatem specificam inter se. Caput secundum de istis
difficultatibus et de istis exponitur.

capitulum tertium

duae difficultates expe
diuntur.

paragraphus primus
prima difficultas ex
ponitur.

quidam dicitur et gravius sane commisit in explicando in quam
serie alium penitentia quo enumeravimus et per ne quoniam
ita sit detestatio peccati committi et tunc sit eadem cum dolore et
fistula eiusdem peccati. Sed ut hanc distinctionem vivamus premitten
tum e detestationem peccati committi dicitur sit contingere potest
cum roem quendam cum quod e odium peccati sive hoc sit
odium peccati absolute et cum se iussit sive prout futurum
presenti iam considerari. Et hoc facto detestatio peccati e quod
dam modo coincidit in alij affectibus aversionis a peccatum
venit tristitia et timorem eo quod in his reperit hoc de odio
abominationis vere peccatum. Deinde contingere potest detestatio
peccati prout e affectus quidam peculiaris aversionis distinctus
ab alij eiusdem kind, et hoc modo distinguitur de ipsa a timore et
tristitia peccati, imo de ipsa e castitatem nam cum quis conside
rat peccatum committi prout e iniuria sibi prout e
injuria nobis, aliquo modo et illud quidem hoc modo potest vera
in quidam affectu odi cum apprehensione malitiae in illis: atque
hic dicitur detestatio peccati committi sicut et meritis operatio
quod abque dicitur in nobis. Contrariis dicitur indistinctum si quod ope
ratio intelus dividit in apprehensionem indistinctum et discernit
et nihilominus ope intelus operatio condistincta ab apprehensio
ne extremos dicitur etiam indistinctum quo facto vocat quicquid
discernit.

Consequenter e ex in egebat sibi infatu votum
si alio e e efficax, alio in efficax, atque ideo in presenti
non distinguere debemus idem abominationis peccati efficax
et inefficax. Sed quoniam in conjunctione hanc vocum solet
esse equivoctio neque e distinctum et e alij efficax

Ubi de actione no egutioni cognoscimus sequent et absolute su
mit no amore rei ut re ipsa tenenda et exegutioni man
dante rei media opta. sic dicitur dicitur efficere velle gloriam
predestinatus atque alij inefficax absolute qui oporuit hunc nec
sibi dicit voluntas illa quod n'tendit in rem ut exegutio
ni mandandam set cum e tantum quambi, adenter cum
reideremur. hac re qui tempore tenetis. Troisit merce
in mare dicit hunc alij inefficax retinendi merce
et alij alij efficax dicitur no ex nimirum voluntate
quod n'tendit in rem prout ex egutioni mandandam set cum
se tantum eo tamen modo ad se libet adenter in eam ten
dit et cum tanta expectatione boni ut noster hunc realem
vult tendendi dicit voluntas efficax tunc etiam iurum merca
torum hoc conatandi merce n'troisendo in mare, atque alij
inefficax hunc expectationi oppositum et amor ille boni sui ad que
eo modo tendit et expectatione tendit in illud quo tanto reatorem
atque in medio suam voluntatem sceno iurum si hoc egunt
hunc expectem vultis, quod ita hunc expectem hoc iurum se
hunc expectem in vultis et alij efficax et inefficax in a re
tione vultis tunc ex se dicitur in hac vultis ex se dicitur et me
tendendi.

3° Admittendum e' dolorem atque tristitiam reatignat
iniuria e' ad idem se aspectum odi et fuge et malitiam se
Capi vult nobis. Coniunctum et ingentem aliquo modo apprehen
dimus. hic autem alij nati conatione noster ex alio determi
natio reatignat conmiit conmiit quod qui det et reatignat iurum
illud considerat ut sibi aliquo modo reatignat iurum nati con
iurum tristis et doletur sic autem. reatignat tristitiam ibi. et reatignat

esse illi aut tristitiam esse de hi quod nobis volentibus accidit,
 hoc est tristitia vera et illud obum quod volentibus sive quod odio
 abominationis prosequimur quodque ut patet nobis que
 tenet unde verissimam existimo sententiam suam de 4to dist.
 4° c. 1° ubi statim occurrit et cetera quod docet nihil fieri
 posse ut existat in nobis peccati commissi detestatio, abque dolore
 et tristitia de eodem: sunt enim ex utroque conplexi hi duo affectus.
 quam sententiam sequitur etiam Cyprianus in 4to dist. 14 cap. 2°
 ubi ubi ait esse quam plurimum hominibus sententiam. ex hac
 tamen non sequitur ut male inferat Scotus in 4to dist. 89 q. 2^a
 et gabriel cum aliis nominationibus in 6to dist. 1^a q. 2^a ubi
 tristitiam non esse actum humanum et liberum eo quod non sit in
 nostra potestate sed mali convectione sequatur ex peccati dete-
 ctatione ex hac inquam doctrina non inferat, nam. l. tristitia
 proxime et immediate non sit in nostra potestate supposita
 detestatione peccati et apprehensione illius ut mali nobis
 presentis et tamen remote ratione ipsius affectus detestationis a
 quo pendet, qui quidem est immediate in nostra potestate id
 quod satis est ut sit actus humanus et liber sicut invidia dicitur
 actus humanus quibus negario conueniat amorem proprii
 exierit ultra devotum tantum qui est interbia.

ex his notationibus facile colligitur respondendum pro-
 pteresse nisi dictum detestationis peccati commissi non quidem
 prout affectus vocem quandam eodem timori, tristitiae et cetera
 sed ut denotat peculiarem quendam actum odii peccati commi-
 ssium apprehensione malitiae illius ut est iniuria de deum) per
 finire ad classem actuum aversionis et in hac comprehenduntur
 esse in ea ratione actum qui absolute dicuntur inefficaces, quibus

aliqua res est efficax mente exstercens. Singula ista huius distinctioni
se probari possunt ex reiectis fundis et cum istis et de reprobationem
pertinere ad elationem avertendi. Itaque si de reprobato eodem abo-
minationis. Recati prout e' iniuria in deum et ideo explicati sunt
hi vocibus nollem recate quod asserunt asserunt nobis. Itaque
etiam si de peccatum prout e' iniuria in deum sub hac re' mani-
festari non potest asserunt honeste prosequuntur et solum averti-
tioni.

Deinde id quod dicitur actus pertinet absolute ad rem illam
cuius in efficacia dicitur docuit. s. f. in 4° dist. 17. q. 1. et in 4°
questionum circa hoc ad Thomam Suarez tom. 4° dist. 17. q. 1. et consequenter
ex dictis nam peccatum commissum eo ipso quod iam preteritum
non potest non esse reprobata positum. unde quem ad modum actus prope-
gationis efficax reprobatur non potest et peccatum reprobata iam posi-
tum ab hac conditione iam commissum eo quod obumbratur et reprobatur
exsecrationi mandanda ita nec actus efficax avertitionis et illud
reprobatur potest sub eadem conditione iam commissum erit. de re-
probato peccati quod reprobatur et illud iam commissum actus in efficacia
avertitionis.

vel aliter momenti est adversus hanc doctrinam quod deum
in reprobatione tendit in sum obumbratur cum avertitione matet
tali modo tendendi ut vehementer odio habet peccatum hoc. unde
si sit ut actus dicat absolute efficax ut sit in actu odi quod deum
habet contra peccatum, qui quidem et cum summa avertitione ma-
habet et tamen in eodem sensu actus ille non dicitur efficax. similiter
quandocumque deum cum summa avertitione velit salutem reproborum
voluntate illa quam vocant theologi antecedentem, ad actus ille
non est efficax ut consistat etiam ex eo quod si sit efficax et

in lo et n' inferi et reprobi consequerentur, autem nam ut
inquit sanctus ad romanos 9° voluntatem eius qui resistit. ubi
iussit ad venerationem efficaciam ab ante tendere in bonum. Pre
dece malo cum aspiratione bonitatis. Unanimes et requirit
in praefatione quam vocant ex pte obi.

denique. Quodammodo detestationi peccati sit aliqua vox effici
nente ex pte affectus. Et theologorum sententia et ita docuit suare
relativam et probat nam in hoc distinguit detestatio peccati
propterea quodammodo actus peccati penitentia distinguitur a simplici
odii affectu. Distinctio quidem conducit immediate ad iustificatio
nem. Illi cum devota aspiratione tendit in peccatum tali
sue modo tendendi ut vehementer odio habeat peccatum, alter vero
ita ex quo oritur ut qui cuius detestationem habet, habeat etiam in
pluribus propositum efficax ut peccandi in futurum; et si fieri posset
ut id quidem semel et factum videret in futurum vere id efficax
penitentiam intenderet ex vehementi affectu et maxima aspira
tione malitia iniuriam. Idem nec oppositum actum peccandi facit
secundum cuius detestatio cum odio perseverat quod dicitur lex et
contingere in affectu odii simplici odii peccati proem. In dictione
heretice peccatorem etiam dicitur aliter peccat: et quod ideo nec in con
fessione et cum voluntate opposita peccandi nec includit prope iam effi
cax ut peccandi in futurum: nec voluntatem illam conditionatam
quod foret in ea sufficiens peccatum. Commisum fieri posset in
commisum.

ad hanc rem dist. 1^a 10^a ita quod sibi et vocat comparat detes
tatio peccati cum dolore eiusdem simile arguitur ex dictis: nam
si primo sit de detestatione unum rem coram propter affectum
dominationis et peccatum regnanda ab hoc. Illi peccatori

odio sic detestatio e' unum et idem cum dolore peccati commisi fang
no superior inclina in inferiori id probat q' dolor e' signa et dicitur
abominacioni peccati tendit. in illud sub roe malitia inin
via iadem et cum devota aspiratione per unum duplicentia
qua roe proprie dicit detestatio at si sermo sit de detestatio
ne rem suam petalem actum distinctum ab alijs prout
est odium abominacioni et malitiam peccati cum devota
aspiratione in Considerando eam ut aliquando presentem;
sic detestatio et dolor sunt actus reus et malis diversi licet
nati Conceptione Coniuncti id patet ex annotatione qua dixi
my detestationem per unum Conceptionem esse cum dolori
dum qui peccatum qd detestatur Considerat ut malum sibi ali
quo modo fugere et ita docuit. It. in 4° dist^o 17 q^o 2 art^o 1°
questionibus la ad 3um et Aristotelis libro 2° ethicorum
lib^o 4° q^o 1 et Arist^o theologi. ex quo patet eum cum reus et
malis esse distinguendos sub eadem specie. bene ita distinguere
vent Conceptione ob id qd dolor respicit peccatum ut malum aliquo
modo fugere detestatio vero ita. 2° ex istis ipse actum nam do
lor comparat cum detestatione ut est mali Conceptione ab ea deinde
in sua via sunt differe' realem et malum et confirmat q' ita
comparat detestatio et dolor in linea reus sicut amor et gau
dium boni in linea reus sicut quia reus et malis distinguit.
et denique id ipsum confirmat ex eo qd beati sunt veram detesta
tionem peccati et tamen non habent dolorem de illis eo quod in
th^o dolor ferissimum beatitudinis statum contrariu possit.
It si quis odierat dolorem minime signi rose ex detestatio
ne peccati commisi nam dolor ut res respiciunt e' et malum
nobis Coniunctum peccatum aut cum sit iam posterum n' ma

nam nobis conuenienter. Et dolorem ut sepe notauimus esse uerum
tamen quod conuenienter nobis aliquo modo apprehenditur quoniam uelut
nobis conuenienter quoniam uelut regis Salte Salte so loquen de se
Cafy uita antea uiebat, et peccatum mentis iam e' sepe
et de hunc etiam eandem libris de uera et falsa peniten
tia Cape q' qui h'et in opera aug. tomo 4 inuenit ut peniten
tiam doceat; et de dolore gaudent. quasi diceret, quoniam se
cundum sitiam preteritum et dimissum aduc peniten conue
niens illud sibi presentem doceat et de hoc ipso dolore gaudent.
Ad pleniorum actus dejectionis intelligentiam duo denique ob
seruanda sunt. et tam e' ad uirtutem etiam penitentia fertur
reuerentiam quendam prosecutionis quo qui fert in peccatum con
uincit uolendo illud non fuisse, qui quidem equivaleat huius de
jectionis quo qui avertit a peccato per uirtutem fide, vocari potest
potest nomine dejectionis. hic aut actus uel absolute effici
quoniam aliqua reuerentia ex hoc actus vocari potest efficien
tinet uel ad classem actuum prosecutionis. id est. hic actus sit pro
secutionis. sit tamen q' fert in hoc q' de non fuisse peccatum ex hore
tate et amore prospicienti in uirtute diuino, quod reperit in eo quod
peccatum non fuisse; tamen etiam q' explicat huius uerbis uellem et e
cye quod denotat amorem; deinde q' dicit sit aliquo modo efficien
tinet eorum modo quo de actu dejectionis per uirtutem uersionis
probauimus, fertur in in peccatum cum de uirtute aspretione boni
q' de in eo q' diuino prospectum fuisse. denique q' dicit sit absolute
efficien efficien q' fert in hoc q' de in peccato ut executioni man
dandum q' requirit ut actus prosecutionis dicat absolute efficien
nam ut uoluntate ferri possit amore efficien in rem ut execu
tioni mandandum, de uel sibi indicari sub ea re quoniam aspretione e'

Cumque nō fuisse peccatum ex ea supple dīam e' factum sub qua
anim' a voluntate nō proponat ut sole mente sequit' voluntatem
ferri nō posse afectu effici in peccatum iam commissum quod
fuit e'?

Objectionem perperam respondere aliqui servi
se destructionem peccati fratrib' ex intem' destruendi peccatum ex
tendere fratrib' ad destructionem illius et e' iniuriā deum de
quā intem' loquit' S. t. 3. a. 1. e. 8. et in li. id est si
de nra destructione per nram aversionem e' nō quō contingere
godeb' loquimur sit nram ut optime advertit Suarez dīcē q' a
anastrophe hīc nō suboritur et cet. intem' destruendi peccatum e'
alibi prosecutionis qui tendit ad bonitatem quā e' in regnā
sienda iniuriā deum ut od' tollat. destructio peccati ex pro
pria vol' nō e' voluntas illud destruendi. deinde si loquimur de de
structione per nram prosecutionis. hoc e' de illa voluntate quā di
cimus velle nō deesse id ipsum e' falsum probat nam intem'
destruendi peccatum commissum e' alibi efficac' quō quis fratrib'
vult compensare iniuriā illatam de deum et ita eam destrue
re per actionem q' cum deo reconciliamus id quē ut executioni
mandandum. qui aut' nō viderit hunc actum e' ad diversum ab
alibi destructionis quō quis fratrib' vult nō fuisse peccatum iam com
missum, qui quidem e' inefficax, tendit quē immediate in nō fuisse
peccatum ut executioni mandandum, cum hoc sit impossibile
ex supple dīam sit positum.

Itaque tamen doctrinam obijci nobis potest intem' destruendi
peccatum nō e' efficac' nam cum dicit hunc actum intendere
peccati destructionem aut p' q' quod existim' realem illius et
id e' falsum q' peccatum iam e' preteritum cum hoc dicit hunc

intendunt / unde eam destructionem intendi quod morale /
existam / sive biformem quod sequebantur in aia, et id est eam e'
solum / quod n' potest destruere seculum ut e' iniuria /
nisi offerendo equivalentem satisfactionem quam n' potest
offerre atque adeo n' poterit efficere intendere destructionem
peccati, cum ita inde videtur.

Verum predictam in hanc finem ad destructionem peccati
quod illius existam realem cum tunc sit impossibile ex u
operis / quam semel fecit. et quod biformem et morale quod
ex actione peccati in aia retinuit, hanc que efficere intendi
mediis actionibus satisfecit, quod tunc offerunt equivalentem
satisfactionem alteram tamen aliqualem quod quamvis exi
gua et inequali Compensatione iniuria /
tamen re ipsa remissionem peccati operatur quod in nobis illius de
structionem. paragraphus tertius de his expenditur

paragraphus secundus secunda difficul tas expendi tur

negens dictum Coni. fit in explicando in actu destructionis / se
cui Coni. fuerit no. equationi / sive quod quam explicando
ibi ubi no. item belge aut velien n' peccare / sit ab o
bibus /
Coni. Conditionatus, in qua dicitur de /
Coni. Conditionatus s. in 40 /
Coni. Conditionatus s. in 40 /

[illegible]

tenum et ictu affectum indicem et ab omni a, qui cum apre
tatione boni et mali et secuti. No mo tendentiam explicat
fieri in unum obum continere in e virtutis perfectione condi
tionem efficacem et idem eam invidem Conditionem ex
te obijet aly nam ob eam bity aserit in efficia rici
et Conditionem sic ille qui reijit proijit mare in mare
tempore tempestatis cum voluntate in efficiendi illa dicit
tere vultu affectum efficacem Conditionem quod vellet in
proijice mare si periculum immersionis immineret. atq
ob eam eam eum in efficiendi efficacem. Solem explicare per
verba subiectivi vellem aut nollem et demonstrum affectum
efficacem Conditionem ex te aly in eum in altero affectu
in efficiendi absolute. unde Colige in merito bity relatum di
xisse n e alynam affectum voluntatis qui explicet per verba
nollem aut vellem; hoc vultu eum eum loquendi.

hoc supposito proposito rici facile solvit et an sentit
Conjunctum et loquendum e detestationem peccati fratribus e aly
tam absolute ex te aly, licet virtualiter sit Conditionem. id
probat et in bity eum nente qd sit frater affectu absolute
nam detestatio peccati n e frater aly qui foret in vobis aly
Catum Commisum set qui vere e aly qui n proderet vobis aly
iustificationem et ideo recte a vobis explicet per ha verba
e presentis rici et mihi peccatum Commisum qua proptale
auder relatu dixit eum quem periret peccator n frater
dixit dicere vellem me n peccare set etiam volo. deinde n
nam qd si bity aly detestationis sit virtualiter Conditionem
pro nam ut causat ea dicti ille qui vere periret peccator
ita e aly ut si fieri posset, ut id qd samel factum est rede

vel n^o factum in oculis dubio in ea Conditione ex maxima deteg-
tatione peccati efficiat vellet ut iam scriptum est in et in
hoc n^o vi^o malit in se continere affectum efficiat qui
tunc foret.

Ad idem e^o detegatorem peccati e^o modo quo est n^o h^o
n^o e^o h^o Conditionatum ex pte obi^o nobis nam peccati detera-
tio v^o voluntas e^o n^o fuisse illius aut dissimulata e^o n^o fuisse
in ymo obum absolute et independent ab aliqua Conditione,
sub qua placeat n^o e^o peccati i^o dissimulata e^o n^o fuisse
absolute fuisse in bonitatem quam apprehendimus in eo i^o de
e^o n^o fuisse a nobis committam. alter v^o absolute fuisse
in malitiam quam apprehendimus in eo i^o peccatum fuerit
Committam n^o fuisse sine ulla Conditione affectu g^o n^o fuisse
fuisse fuisse n^o Conditionatum ex pte obi^o. unde Colige saltem
e^o detegatorem fuisse tendere in n^o fuisse peccati sub hac
Conditione q^o illud n^o fuisse e^o n^o fuisse ut male digni gerere.
Si hanc doctrinam obijciat aliquis voluntatem nostram
ferri n^o posse in id q^o impossibile indicamus. Cumque indicamus in
pote n^o fuisse peccatum ex pte p^o d^o factum fuerit videt
videtur ferri n^o posse in illud nisi sub aliqua Conditione qua
pote videtur. v^o ex e^o n^o fuisse e^o n^o fuisse voluntas nostra fuisse
fuisse ferri n^o posse in id q^o impossibile indicat, potest tamen fuisse
in simpliciter et inefficaci; Contulendo in se impossibile tamen aliquam
Conditionem l^o dissimulando tamen aliquam malitiam ibi apprehensam.
Unde doctrina derivat ex n^o fuisse lib. 3° ethicorum ad nicomachum
Cum dicitur e^o n^o fuisse quam pie theologi agere de angelis
peccato gerunt eo fuisse affectum q^o desiderant equa-
ritatem cum deo quam quidem impossibile indicabant. Tres nam

imperant. alia deinde cunctis non exterioribus non solum in
exterioribus sicut in interioribus non solum in exterioribus
non solum in exterioribus penitentiam habere non exterioribus
qui ab eis imperantur Confessio externa, penitentia et alia
huiusmodi quae penitentiam implentur ex amore honestatis quae
et in eo quod in divina prosperant. Dispositio autem peniten-
tia sit specialis virtus a reliquis distincta. Caput cum res
sentis aliorum sentis vera explicat paragraphus ex quo sentis
explodit

disputatio tertia. ~

utrum penitentia sit spe-
cialis virtus a reliquis

Quinta. ~ ~

caput primum. ~

refutatio aliorum sententiarum

vera explicata.

paragraphus primus.

prima sententia

exploditur. #

[illegible]

In hac sententia in re quidem impugnant Cist. d. et hoc
 vocat refut. ex 11. et patribus ut postea dicemus. Constat autem
 potius tamen necessarium ad eliciendum actum virtutis penitentis
 hoc aut suppletur et si videtur aliqua una virtus bene pro vicino
 omnium fratre nostrorum quod possumus deest tunc de genere peccati. In 1.
 eius in virtute. sequela probat si videtur eorum in virtute
 penitentis in brevissimo spatio temporis seu in instanti penitere
 peccatorum cum si fieri deest ex sententia suam impugnamus
 per innumeros alios varias virtutum deest tunc singula pe
 cata ob diversas malitias opposita diversis honestatibus vir
 tutum. ad quod suffraganeum qui videtur requiri longa tem
 poris intervallo. unde licet latiori significatione exegatur
 omnium virtutum quod illa sunt transitorium actum deest tunc
 in peccatoribus tunc malitias singulas oppositas singulis honest
 tatibus virtutum appellare possumus penitentiam in finem
 reversionis in normam perfectionem ut hic patet
 a theologiis et patribus. Sermo est de penitentia in re
 missionem peccatorum.

de est aut videtur in scriptis. ex eo quod si timuerint
nullum esse peculiare obum finale penitentiae ab obum
virtutum, sicut n. debent ad singulas virtutes pertinet
an plerumque per actum prosequutionis propriam honestate in
suis ita ad eandem pertinet referre per actum suum in
honestate peccatorum opposita singulis virtutibus: unde infe
rebat nullum esse peculiare obum ad quem perti
neret penitere peccatorum sed id unum esse omnium vir
tutum. Et cum ex dicto la Comptet dari aliquod obum
finale peculiare quod respiciat ab aliis virtutibus conve
niens assignare peculiarem virtutem quae illis ven
detur. ¶ paragraphus rationis sententia re
iicitur

paragraphus secundus.

secunda aliorum sententia revertitur.

¶ a seculo dicit sententiam esse quidem specialem quam
dam virtutem, tamen tamen esse theologiam virtutem cha
rismi ad quam pertinet penitere et dolere de peccatis
per divinam bonitatem, ex cuius complacencia penitentem movet
ad dejectionem et dolorem peccatorum ita docuisse videtur.
thomas in hoc tractatu de caritate ibi cum relectione
de penitentia. videtur et sequenti. s. bonaventura
in 4° dist. et castellanigena. copy iera. s. l.
cum utitur et regitur. s. de volenti revertente respon

res gabriel & carolus 3° dubio 3° in huiusmodi
libro de iuribus lib. 2° cap. 36 de religione dubio 2° hanc
responsum et alii graves doctores dicunt doctorem de
peccatis pertinere ad virtutem charitatis theologice
hanc sententiam falsam quam ut infringemus premiten-
dum est obam fidei charitatis esse divinam bonitatem in se
amorem ex cuius amore movetur voluntas ut velit
quod bonum dei apprehendit quam ut odio habeat quod
malum ipsius existimat unde si aliter quo voluntas odio habet
aliquid quod malum dei est vult aliquid quod bonum illius id quod
ex complacencia in voluntate divina perficitur ad virtutem cha-
ritatis pro quo notanda est doctrina quoddam Caietani 1^a 2^a
per 2^{am} ad 2^{am} ubi docet in quolibet actu odii quem ipse vocat
abominationem et cui volumus alicui malum 1° remanet
illius voluntas distinguendum ex re contra duplicem rem aliter
nam comparationem alicuius cui se habet voluntas per numerum
1° alteram comparationem illius cui volumus malum in cuius
se habet voluntas per numerum proportionis similiter in quolibet
amore amicitie quo volumus alicui bonum inquit Caietanus
distinguendum est aliter duplex nam una comparatione eius cui volu-
mus bonum in cuius actu ille dicit amor amicitie 2° complacet
in bonitate amici propter se ipsam altera comparatione boni quod
amico amamus in cuius actu habet rationem amoris caritatis centid
etiam actu odii abominationis quam amoris amicitie specificat
per ordinem ad bonitatem amici in qua complacet propter se ipsam
et inde sumit rationem tantum ab obediencia ex quo constat qualem
libet actum sive sit odii sive amoris qui ad charitatem perti-
nent devere specificari a divina bonitate propter se ipsam amica

quo no ipso virtutem penitentiae a charitate distingui
nobis non obum. hanc penitentiam e' oo' diversum ab
obo' fidei charitate. sicut constat ex differe' a obum fidei
penitentia e' honesta illa quae reperit in eo qd' divino in
ri possit. cum nam peccator: obum. fidei charitate
divina bonitas in se amata quae propt' n' possunt in ha vir
tute hanc distingui. hanc doctrinam confirmare videt
Concilium Tridentinum sessione 6^a Canon 3° ubi prescribit
ut virtutem theologicae nimirum credere, sperare, diligere
adit penitere tangit ab alijs oib' diversum. et sessione 14^a cap
4° docet contingere aliqd' contritionem ex charitate per
fectam. ex quo colligit aliqd' etiam contingere n' ita per
fectam ex charitate quae doctrina vera esse n' poter
si penitentia n' e' et diversa virtus a charitate. ex quo
collige penitentiam n' e' virtutem theologicae sermo
valens: n' quidem theologicae qm' ha' pro obo' fidei aliqd'
divinum attributum sit potius bonitatem creatur. deinde
virtus moralis q' pertinet ad voluntatem disponit quae hominem ad
bene operandum paragraphus tertius 3^a alia sententia ex
flodit.

paragraphus tertius ~
tertia alia sententia ex
ploditur.

3^a sententia aliorum gerentium penitentiam n' e' habitum a

religione distinctum sic docuit Ciceronius 3^a pte 2^a de nat^o
deus in 4° diste 14 q^{ue} r^{ati}o 2° p^{ar}te 1^a lectio
n^{ost}ra de iuramento penitentia ledy ma la rige
xato 2° q^{ue} senta p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a
4^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a
4° diste 14 q^{ue} r^{ati}o 2° p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a
h^{ab}e senta Ciceronius 3^a pte 2^a de nat^o religione libro 3° cap^{it}ulo 7°
prehendit Conferendo obum fiale penitentia cum
obo fiali religioni et religio h^{ab}e pro obo fiali honesta
tem maxime q^{ue} referat in eo q^{ue} cultu et reverentia
seculari deo tanq^{ue} 1° principio exhibet per opera q^{ue}
h^{ab}ent cultum et reverentiam afferant, qu^{ia} h^{ab}ent 3^a r^{ati}o
tio, adoratio, sacrificium, oblatio, votum, et in v^{er}am et
docet S. t. 2^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a
vestitem longe diversam est ab ea q^{ue} invenit in eo q^{ue}
prospiciat in vi divino et man^{us} peccator. et Confirmatur nam
1° verum sit q^{ue} deus eo ipso q^{ue} sit 1° principium adeo q^{ue}
exelen^{ter} h^{ab}e inq^{ue} creatura v^{er}bi illi deferat cultum
in notam honoris et submissionis. at h^{ab}ent est longe diver
sa v^{er}bi ab eo q^{ue} respicit^{ur} penitentia; et ideo cum h^{ab}ent duo di
versas inra duas distinguimus specie v^{er}bi alteram reli
gionis penitentia alteram.

porro h^{ab}ent diversam inra est diversam longe v^{er}bi sit. h^{ab}ent
h^{ab}ent exemplo nam inq^{ue} q^{ue} respicit religio est id q^{ue} deus h^{ab}e
ut tanq^{ue} 1° principium seculari cultu et reverentia v^{er}bi
Creatura aspicit in notam honoris et submissionis ter re
tionem et honorificam q^{ue} enumerat sit. 2^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a p^{ar}te 1^a
inq^{ue} q^{ue} respicit penitentia est q^{ue} a nobis nulla invidia aspicit

peccatis quod vere sunt iniuria et inhonoratio dei, deinde exem-
plo confirmatur nam in hoc duos distinguimus unum peccatum
involuntarium quam vocamus obprobrium per quod de
divino cultum et peccatum reverentiam deitatis hominibus
excellentibus quod hoc pro obprobrio eam honestatem quod
reperit in eo pro hoc excellentia reverentia exhibent
alteram cum quam prospicimus in alterum aut illud
illam conserbandam nulla iniuria alterum aspicimus aut
istam semet ipsam et illud reparando. Similiter de
reverentia distinguere duos videlicet statum reverentia alte-
ram religioni quia illi cultum in notam submissionis de-
feramus. alteram reverentiam quam in illius prospicia-
mus. Paragraphus 4us 4a sententia aliorum iniquorum
paragraphus quartus.

quarta aliorum senten- tia impugnatur.

4a sententia docet penitentiam virtutem esse diversam a iusti-
tia humana per quam unus homo alteri reddit suum proprium in
fuit hac sententia durandi in 4a parte 1a quod non solum et 2a quod Gabriel
dixerunt 3a dubio 2o. Ceterum per 1am et 2am et 3am. Bonaventura
dixit 1a et 2a et 3a et 4a et aliorum. Hac etiam senten-
tia falsitas impugnatur videlicet in hac 1a et 2a et 3a nam in 1a
repperit in ista humana et alteram id repperit peniten-
tia sunt longe diversa videlicet. Singula significant singula
boni virtutem alteram iustitiam erga deum et alteram erga

hoc. non probat nam sicut iniuria quae irrogatur homini est alia
quam longe rogi ab ea quae irrogatur deo eo quod suprema ex-
cellencia divina summe distat ab humana; ita in quod legitur
per iniuriam deo illatam et quod per penitentiam revocare con-
tendimus longe diversum est ab eo quod legitur per iniuriam
hominis illatam et quod per iustitiam civilem compensamus. id quod
aperte constat eo quod in divinum quod propiciamus per peni-
tentiam comparat in deorum nostri sanguinis et patris vir-
tutis et sanctorum; huiusmodi plenum dominium nostrorum
inimicorum atque ideo nihil ei conferre possumus quod
illius inest quod quae proprie in utilitatem et commodum illius
cedat ut dicitur Job. quid prodest deo si iniquus fueris aut
quid ei conferre si immaculata fuerit vita tua. et et Cape
is porro si in te egeris quid donabis ei aut quid de manu
tua accipiet.

ergo in divinum deo exequi est ut cum laesum fuerit
nostri peccati mortalibus non possit ex parte reduci a nobis ad
equalitatem, eo quod aequalem satisfactionem non possumus pro
illis deo offerre. at in quod respicit humana iniuria eo quod sit
inferioris ordinis exigit in uno modo offerri, cum si la-
sum fuerit ut compenset per opera quae in utilitatem
et commodum illius cedant tunc adhibet equalitatem
nam quae ex una rei requirit ut compensat per equalem
compensationem iniuria illata quae duo maxime denotant
longissimam diversitatem iustitiae iuris quae penitentiae et iustitiae
humanae respiciunt. paragraphe superius scripta per

paragraphe quintus.

vera sententia pro
batur. #

[illegible]

lib. 4° unde Cap. 19. no. 7° et alii.

Et ut nunc duo tenentia dicit ad iustitiam pertinere et
quo iure nomine iustitie nuncupet notandum e. ex j. f. unde
se do et in hac se 88. no. 7° duplex est genus iustitiam quod sub
iustitia continentur quorundam subiectivum aliorum potestativum
illud appellat S. d. quod proprie ac vere sunt species iustitie Confi
nentes in se propriam et specialem rationem iustitie cibi
li quod respicit equalitatem inter cibum consistere. eorum sunt Con
mutativa iustitia quod respicit equalitatem arithmetica quod
intercedit inter datum et acceptum et distributiva iustitia quod res
picit equalitatem geometricam quod reperit in distributione
bonorum civitatis inter istos illos. potestativum istud appellat S. d. quod habet
aliquam similitudinem cum hac iustitia eo quod sunt ad alteram respi
ciunt quod aliquo modo alterius se habent propriam ac peculia
rem rationem iustitie cibi; aut si non respiciunt equalitatem, habent
quod pro obsequio alterius. ut vobis ac illud quod respicit cibum ius
titiam inter has istas enumerat S. d. religionem quam deo redimus car
tem Cui certum redimus pro eadem aut aliquid quod in commodum
et illius utilitatem proprie cedat sicut conferimus per iustitiam
humanam alteri homini quod distinetur iustitie solite i. f. in hoc se
dolet penitentiam non esse istam subiectivam iustitie cibi; sed po
testativam habentem similitudinem cum illa eo quod sunt iustitia
cibi; continentur iniuriam illatam alteri homini ista tenentia illa
tamen deo, quam vocat istam potestativam iustitiam inter. est istam subie
ktivam trobat illi vobis quod non trobavimus h. f. 4. ad durandum teni
tentiam intertextere ad iustitiam iustitie cibi.

et restant duo subia breviter expedienda. Item Curiam potius
sepe iustitia similis tenentia commutativa ne in distributione

et Cui respondet, nam in hoc se dicitur et b. q. 1. q. 1. v. c.
Cum alii similari quidem iustitia Commutativa nam
sicut in hoc hoc prolicere in i. alterius in eo pro nulla iniu-
ria ei irrogat et si illa e. Compensat pro vium e. iustitia
Commutativa, et ideo iustitia vindictiva tan in eo qui ex-
quis satisfactionem pro iniuria alteri illata quam in iudice eius
qui satisfactionem imperante ut inquit b. q. 1. q. 1. v. c. d. i. q. 1. v. c.
in Commutativa iustitia. licet in eo qui petit a iudice vindic-
tam agat s. f. 2. q. 1. v. c. d. i. q. 1. v. c. ad aliam virtutem pertine-
re. ita similis virtus penitentia qua intendimus Compensa-
re iniuriam deo illatam habet in iustitia Commutativa. pro
se interpretari debet scilicet Cum dixit penitentiam ad vin-
dictivam iustitiam pertinere sicut item subiectivam et
potestativam.

ut aut hanc doctrinam per hanc sciamus recte illam
ari. 1. s. 1. q. 1. v. c. d. i. q. 1. v. c. et 4. q. 1. v. c. s. f. 2. q. 1. v. c. d. i. q. 1. v. c. qui sicut pro-
prium obum iustitia Constituit in equali et iusto, ita peculiariter se-
tis iustitia nescit Commutativam et distributivam distinguunt per
diver. a equalia sive per duas equalitates quae singula respiciunt.
respicit principia Commutativa equalitatem quoniam vocat arit-
meticam inter duas res ut inter datum et acceptum, inter iniuriam et
Compensationem pro illa. iustitia v. distributiva respicit equalitatem
quam vocat philosophi geometricam inter res proportionales quae referit
in distributione bonorum Civitatis, y. s. q. 1. v. c. d. i. q. 1. v. c. in bello inter milites quibus
ex iustitia solia dividenda sunt n. quidem equaliter sicut si stat
i. centum tribuat duci totidem tribuant signitero et equaliter Cum
proportione, hoc e. ut eadem sit proportio quam habet pars bonorum sicut
tribuit duci Contratione in dignitate et e. ea proportio quam

habet per bonos quinquaginta Compensationem sub dignitate, istud si
centum tribuant duci quinquaginta quinquaginta tribuant ad
centum et hanc centum Compensationem dignitatem duci in se habet
quinquaginta Compensationem dignitatem, liquidum quid minor?
itaque facile dignitatem penitentiam a simili in ista Con
mutatione, id est. intendit equalitatem aliquo modo Compensare
rem et penitentiam iniuriam illam de qua una est et Conpen
sationem ex alia quam bi habet, ita ut sit equalitas.

Quoniam autem ex viginti penitentia sit pro prope et rigore
et iustitia nostri erga deum qua in re, mare in hac parte, in
Commentariis quam bi alibi aliter videntur et in quibus ibidem
subio unico et in idem modo, et in capite et paragrapho de
ipso, et hic et cum eo, et in interpretatione, et in peniten
tiam unde prope et rigore et iustitiam inter nos et deum. hanc
resolutio sit prope et rigore et iustitiam prope et vi
goris quod moderat aliquid non pro erga alterum et Confitio
re veram equalitatem inter unum et alterum, et penitentia
in hoc pro obsequio Confitio equalitatem inter nos et deum
et ita est prope et rigore et iustitia. minor probat nam inter
nos penitentia actus numerat voluntas Consequendi deo in
iniuriam illam peccato mortali: hic autem actus non potest habere
propterea obsequio Confitio equalitatem inter nos et deum in Con
fessionem nostra eo quod nulla pura creatura potest prope
equalem Compensationem offerre pro peccato mortali, atque adeo
nostra Confessionem quod a penitentia intendit. unde Confessio
equalitatem inter nos et deum. unde obsequio penitentia quod
vel per os illius actus divagari minime esse potest Confessio
equalitatem inter unum et alterum. Caput unum arguit paritatem

doctrinam no. sup. relat. negatam a. arguta. en
ta.

capitulum secundum.

argumenta contra nostram
doctrinam pro sententiis rela
paragrapheus primus. (tis.)
argumenta prima
sententia.

pro la. sent. lo. arguitur ro. iniuriis. idem e. generali. Cuius
q. peccati. q. ut potest. significare aliquam virtutem. Consequa
probat nam ro. boni honesti ut sic. generali. e. oib. virtutibus
n. significat aliquam realem virtutem. nullam. virtutem. duc
Constitutum e. ab a. i. e. f. et p. h. i. q. u. significat roem honestum
sic et q. singula. pertinet ad hunc. i. q. u. honestum. mora
le. in q. u. includit ro. illa honesti ut sic. q. limitat. d. o. virtute
pertinet ad detestari singula. peccata in q. u. includit ro. illa iniuriis
idem.

Consequa. uti. e. o. mo. quo. a. nobis. iam. p. d. i. f. e. d. a. cap. 2. q. 1.
lo. explicatum. e. et negando. Consequa. male. in. infer. ex. eo. p. ro. ali
qua. generali. sit. n. lo. e. eam. significare. p. talem. aliquam. vir
tutem. ut. ro. et. exemplo. charitatis. et. obedientie. et. aliorum. virtutum.
probatum. e. et. e. man. n. probationis. Consequa. d. n. e. una. cum. d.

sent. alium ut sapienter, unde homo odit se 4° Cap. 1° no 3° exi-
timant nullum esse peculiarem bñm virtuti ad quem per-
tinet appetit bonum honestum ut sic et odit malum illi
oppositum eo quod nulla sit diff. in nostra voluntate ut eius mi-
bonum appetit et malum respuit: tota in diff. versat in
appetendo bono et fugiendo malo contracto ad hanc peculia-
rem mandut temperantia, iustitia et cet. alia. v. ut suase
3ª pte homo 4° odit se et 4° no 3° admittit petentem bñm
virtuti ad quem pertinet odit illi actus qd amant bonum
honestum ut sic et fugimus malum inhonestum ut sic.

sent. 2ª pte ego augi. quicquid cum se sequuntur quam
de virtute quo omni qd n^o est present in se hanc de re
ex se se odit. v. v. qua contrahit ad adferendum hanc
peculiarem bñm et qd actus qui versant in bonum honestum ut
sic et in malum illi oppositum sunt diver. et p^oter ei ab actibus alia
cum virtutem qd amant bonum et fugimus malum ad
peculiarem nam contractum eo qd hanc diver. ad equalem
motum sale a motivo id est ut in mal de actibus huma-
nis nobis. q. vegetariu et concedere peculiarem
bñm pete d. v. v. ad quem eius actus pertinet in
in obumbrat et idem actus actum.

ad fundum bñm qd hanc v. v. ex adeo facile ut ipse
putat appetit bonum honestum ut sic et respuit efficit
malum ut in malum nostra v. v. Corruptioni suam et ape-
rit maxime propendet in malum inhonestum ab eo qd
habet ob v. v. delectationi et utili. quam in eo invenit ut
dicit sapientia 4° et in corrupta concupiscentia p^oter
sit sum in malitia. et Cap. 1° Cor. 1° Cor. 1° Cor. 1° Cor. 1°

ut aiam et ideo Congrua Conspiciat bity per quem a maiore
in honesto ut sic reprobamus efficiat et in bonum ut sic
inclinemur.

quali n. sit hic peccatarius bity et quo nomine a phisicum
Cupet respondet medicina laudat et a capite et a bity
n. est distinctum a iustitia legali. apor. primo 2. in iustificationum
libro 2. capite 1. est agendum n. di. huiusmodi in d. e. i. ut huiusmodi
tamen doctrina od. falsa est et cum in pugnat apor. nam in
d. e. i. pertinet ad intellectum, in d. e. i. n. d. i. c. i. u. m. l. a. p. i. n. i. s.
p. i. a. a. m. a. m. o. r. u. m. et d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. m. p. r. a. c. t. i. c. a. e. x. i. g. e. n. t. i. a. m. o. r. a.
h. i. et prudentia n. a. c. c. e. d. u. c. i. t. p. r. e. d. i. c. t. u. m. b. i. t. y. e. t. b. o. n. u. m.
honestum ut sic si quis Conspiciat ad voluntatem pertinere
debet, quandoquidem sit virtus moralis. deinde in pugnat me
dina nam iustitia legali si eam cum iustitia lo. e. f. i. c. i. t. a. p. e. t. e. t.
conspiciat et cum iustitia et aggregatum iustitiam virtutem quoniam sit
aliquis peccatarius bity virtutis. quo facto ut iustitia etiam sepe ab
i. s. t. e. t. p. a. t. i. s. t. u. m. q. u. o. d. i. n. i. s. t. i. t. i. a. p. r. o. s. i. s. t. i. t. e. e. t. i. n. i. s. t. i. t. u. m. p. r. o. e. o.
qui recte ad normam virtutis se gerit ut iustitia cum iustitia ait
ap. h. i. m. y. s. i. c. d. e. l. e. t. n. o. d. i. s. p. l. e. r. e. o. e. m. i. n. i. s. t. i. t. i. a. m. e. t. a. p. e. t. o. l. e. n. t. i.
qui exiunt et iustitia iustitiam. ut si iustitiam legalem n. u.
p. e. n. n. y. u. t. s. i. t. a. d. e. s. t. a. n. t. o. s. e. t. b. e. n. e. t. e. l. h. o. c. n. o. d. i. t. p. e. c. c. a. t. i. a.
i. s. t. i. t. i. a. e. i. u. s. t. i. t. i. a. m. o. b. i. u. m. a. g. i. t. u. t. s. i. d. d. b. o. n. u. m. C. o. e. r. e. i. p. u. b. l. i. c. a.
q. u. o. d. p. r. i. d. e. m. o. b. i. u. m. d. i. v. e. r. s. i. m. e. t. a. b. e. o. i. d. h. e. t. i. l. l. e. b. i. t. y. q. u. i. t. e. n. d. i. t. a. b. o.
i. n. i. s. t. i. t. i. a. h. o. n. e. s. t. i. u. m. u. t. s. i. c. q. u. a. v. o. l. u. n. t. a. t. i. o. e. s. s. e. n. t. C. o. n. s. p. i. c. i. e. n. d. i. d. u. o.
d. i. v. e. r. s. i. b. i. t. y. l. u. n. p. e. s. s. e. m. m. a. n. e. a. t. s. i. d. a. r. i. b. i. t. y. m. q. u. e. n. d. u. m. b. e. c. c. u. l. i. a.
r. e. m. a. n. e. n. d. u. m. e. t. b. o. n. u. m. u. t. s. i. c. u. t. a. b. o. n. u. m. p. r. a. t. e. q. u. o. a. u. t. i. n. o. m. i. n. e.
n. e. s. i. t. n. u. n. c. p. a. n. d. u. m. n. u. l. l. i. u. s. m. o. m. e. n. t. e. t. u. m. C. o. n. s. p. i. c. i. e. n. d. i. i. a. m. d. e.
r. e. i. s. t. a. r. e. q. u. a. a. u. t. i. q. u. i. s. i. t. e. t. p. r. e. d. i. c. t. u. m. e. x. p. r. o. p. t. e. o. n. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e.

actum reflexum. Nam si actus est qui movetur
ex bonitate ipsius in se habet et ad finem suum bonitatem
actum quem habet pro obiecto. hic amor erit actus recte diversus
sive ab eo quem habet pro obiecto atque ideo ad finem alium bonum
recte diversum pertinebit et sic in infinitum.

Ma huius argumenti datu dicitur illi ex eo quod a quantum
hanc invenit quod christophorus non habet apud Thomam
dicitur in dubio si dicam breviter quid quoniam proponendo primum
membrum actum voluntatis. (loquimur nunc de actibus in
libris) sententiam secundariam dicens distinctum quod quoniam
recte diversum recte diversum bonum recte diversum, in
etiam in presenti sermone de actibus recte diversis quorum
unus tendit bonitatem virtutis prosequendo alius vero
bonum oppositum fugiendo hic non ut constet ex dictis ut gene
rant bonum recte diversum et unum sententiam istam exten
sioni eo quod bonum et malum opposita comparantur ut obiecta
adequate pertinentia ad integrandum unum bonum ad equa
tum virtutis.

deinde non cessat reflectione quod fieri non possunt
eo modo quo enumerantur in arguto ut diversum recte diversum, una enim habet di
stinctum bonum tale obiectum habet alterius ut patet nam actus chari
tatis habet pro motivo habet bonitatem divinam, actus vero reflexus habet
bonitatem in se habentem quod est in actu charitatis et distinctum a bo
nitate divina. et sic de aliis actibus reflexis.

quo modo ad argumentum respondetur negando quod est in infinitum ab
iis per illas reflectiones actum et bonum recte diversorum. et hoc
patet ex experimento ipso didicimus hanc ad rem aut reflectione
actum quod natus elicere possunt id quod fundat in ipsa limitata

virtute intellectus et voluntatis non sibi et se ideo, id est actibus
et bonis virtutibus loquarum dicendum est. Aliquo autem re
flexo, specie diverso possumus elicere et modo illi boni
etiam specie diverso comparari; tamen tam actus quam boni
pauci ad modum sunt. Si vero loquarum de actibus supernation
ali. Concedamus aliquo actui reflexo elicitum a nobis diverso
specie illi etiam pauci ad modum sunt. Sed non vult elici
re paucum non solum ut alia reflectiones supernales eliciant quam
aliqui elicere potest in ordine naturali ut in hoc etiam experimen
to colligere possumus.

In v. o. illi actui reflexi supernales ad quos deus non ele
bat singuli habent in se peculiarem bonum supernalem
distinctum ab bono actui directi generis. Ego longe probavi in dico
in infundendo a deo bonum suum reflectionum quamvis intus
ducor in nullum fundum habemus quod concilia et facit ad
rendum bonum supernale infundendo actui a deo, ad omnia sua mo
tiva sub suo arbitrio nostro a sumere volumus. Si enim in me
ri habere bonum supernale ab ipso nullo fundi. Concedendi sunt he
mus ipsi sufficienti fundum ut cum Coi. Colapso autem Con
dantur bonum supernale actui infundendo ad eos actus qui frequenter
occurrunt et reperiuntur aut ad recte vivendum quales sunt
actus virtutum theologicarum Cardinalium et aliarum de gratia,
S. T. et Coi. theologi disputant non ad eos actus quos nunquam
ita raro ad modum occurrunt quales parum reperiuntur aut ad recte
vivendum quales sunt actus illi reflexi eo modo in operibus pro
ponuntur. Si vero contenduntur tenentur non
tingui a charitate.

paragrophus secundus. ~
argumenta contendenda penitentiam non
distingui a charitate.

11. illi qui existimant penitentiam esse a charitate distinctam
 12. nobis obijciunt qd magis recte penitentia est dolor de pecca-
 ti quod fuit iniuria in deum sed hic pertinet ad charitatem
 theologiceam q. penitentia nō distinguitur a charitate minor sibi
 in li. ex s. f. in hac p. nō ad eum et sepe alibi ubi docet sin-
 glex odium seu diffidentiam peccati pertinere ad charitatem.
 id ipsum vocat motus nati ad eandem charitatem pertinet et ve-
 lle bonum dei et velle illius malum; et peccatum quod est iniuria
 in deum est aliquo modo malum dei q. ad charitatem pertinebit no-
 lle peccatum quod est iniuria in deum.

Ad concedendo maiorem et distinguendo minorem dolor de
peccatis ut sunt iniuria primum pertinet ad charitatem quando
elicitur ex complacentia in divina bonitate tunc ob obedi-
tione pro. v. elicitur ex dissimilitudine malitiae morali peccati prout
de iniuria tunc ob obedi-
tione pertinet ad chari-
tatem, ex quo constat ad probationem minorem, ad laudem ex parte
s. t. et loqui iure de dissimilitudine peccati habita ex amore divinae
bonitatis. ad aliam v. a voce assumptam dicitur quod pertinet ad virtutem
tem charitatis pertinet velle dei bonum ex ipsius complacen-
tia ita ad eandem pertinet velle malum dei ex eiusdem con-

invenitur in v. dicitur nolle dei malum ex di. dicitur in
negat morali quod e. iniuria illius nolle. tenet ad vici
tam moralem cum v. tenet no. ob. nisi aliqd divinum vide
quod diximus. A. Cap. 10. 1. 1. 2.

obii ip. sicut charity versat u. deum tangit u. personam
Cui volumus bonum. Involuntum malum, in penitentia versat
et ita u. deum. Cui volumus ~~facere~~ ^{facere} pro iniuria i. a. q. d.
bonum dei. Cui volumus aliquam iniuriam fecisse in terre
q. d. dei malum. utraque hiet idem obum. scilicet a quo. per
sicut tenet deum tangit personam ex cuius amore movet ad
volendum bonum. Involuntum malum illius. Confirmat q. d. d.
dici solet contritio nam ex dolore de peccati propt. deum. nunc
dilectum. ex dilectione dei movet voluntatem ad dolorem peccati.

Quando aut. alit. mod. versat charity quam penitentia u.
deum illam namque versat proxime et directe u. bonitatem divinam at
et penitentia sicut sicut in obliquo tantum sicut de contrito sicut versat u. con
pen. rationem deo facientiam. Contritionem deo facientiam
hoc aut. si sufficit ut patet ad Thoma. q. 1. a. 1. sicut sicut huius lo
gica: alioquin plures alie virtutes quodcumque obliquos re
sunt quales et religio qua cultum deo praestat. et obedientia
qua volumus discedere essent virtutes theologiae. sicut q. virtu
tes inter se. sicut exen. hoc. so. autem huius a priori de. sicut
ex di. virtute in quo charity et alie virtutes. sicut sicut huius
Charity in ut in d. cibam respicit directe bonitatem tangit pro
pria motum sicut ex huius deplacencia movetur voluntas
ut odia hiet. la. a. sicut q. d. malum aut bonum dei a. sicut
dit. alie virtutes trans huius ad deum indirecte foras huius
virtute tangit in bonum sicut motum in propria
honestatem moralem ex cuius complacencia moveatur voluntas

ad alia obiecta materialia virtuti.

huius rei habemus exemplum in religione qua inter
minatur veluti ad proprium obiectum formale ad hanc
item creatam sed est in eo quo habet divinam
et speculativam rationem deo exhibere. atque ex amo
re huius honestatis movetur voluntas ut eligat ha
vel illam actionem honorificam. sic etiam penitentia
terminatur veluti ad proprium obiectum formale
ad honestatem quod est in eo quod divino iustitiam
ficiamus ex cuius complacenta movetur volun
tas ut amplectatur proprium obiectum materia
le, et ideo haec virtutes non habent rationem chari
tatis.

ad confirmandam loquutionem non esse definitivam refer
entem, per illa solum denotari quod ille vult de se habere qui
deus propter deum summe dilectum est. nam contritio propter
ad iustificationem requirit eam quam infra explicabimus.
et hoc videtur sufficiens demonstratio penitentiam a chari
tate distingui adeo ut sint alia argumenta quod videtur probari eam
esse virtutem theologicaem quod per se argumentum penitentia
respicit finem proprium obiectum formale in divinum sicut illud
conferret utrumque deum repararet quod penitentia est virtus theo
logica. Consequenter probatur quod virtus theologica consistit in eo quod
respicit aliquam personam divinam, cum quod in divinum sit
aliqua divina passio et in eo deus sequitur quod est eam vir
tutem quod in ordine ad illud significat esse theologicaem vir
tutem.

hoc argumentum facile potest solvi equivocatione nomi

in iniuriis divinis sicut in ut advenit in homine primo in iniuria
et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
quam facit ad aliquid per hoc quod dicitur in re ipsa et in re ipsa
potestatem; et item pro eodem ac in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
ac equum in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
primam legem iniuria ff de iniuria et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
iniuria de iniuria et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
sunt proprium motum dicitur et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
tribuentem; sicut et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
potest et pro facultate quae in deo est nulla iniuria per peccatum
sunt a facit et si facta fuerit consensum; et item pro iniuria ipso
et equali aliquo modo in re ipsa et deum quod reperit cum iniuria
illam consensum et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
quo proposito et penitentiam habere pro motivo finali quod dicitur
respicit in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
quod in deo et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
hoc ipsum obiectum divini iniuriis quod in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
illam actionem et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
unde in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
divinum in deo et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
deum suam ad in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
pro obiectum peccati.

4° denique obijit ratio finalis motiva cuius et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
specificat: quod in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
deus et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
pro facultate in deo specificat penitentiam in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa
et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa et in re ipsa

iatum q^d deus h^{ab}eat ad hoc id^e facultatem ut illud h^{ab}eamus Con
pensationem quam iure potest a nobis exigere quem ad modum
in iniquitate adorationis divinae ex parte nostra h^{ab}et
ut deferamus deo Cultum per signa munitionis ut genufle
xioni, orationi, et ceteris potestatem quod deo debet exhibea
mus illi Compensationem et re ipsa h^{ab}et motiva ut iniuriam Con
pensem.

Concedendo maiorem et negando minorem ad proba-
tionem dicimus si unum quidem ex velle no deo compensa-
tionem exhibeamus si altera facultatem ut talem compensatio-
nem exhibeamus si pariter devotam caritatem ex pte
matris fratris ut deo compensationem exhibeamus fratris in
redemptiva e' solum bonitate moralis creata quod reperit in ac-
tionibus per quas iniuria deo compensamus: ipsa v. facultas
in deo utatur in recto si penitentia sit in obliquo tantum quod
si huius penitentia respicit equale et iuxta aliquam modum compensa-
tionem dei sive eam bonitatem materiam quod e' in compensanda
iniuria deo.

hanc solutionem illustrat exemplum ipsum adorationis
quod adveniens dicitur, affectumque adorationis in ipso
tangit hoc fuit quia movens ut exhibeat signa exteriora
adorationis excellentia divina, hanc motus astringit in recto, et
solum honestate morali quae reperitur in eo fides tangit excellentiam
exhibeat signa illa in notam submissionis. Verum sit etiam
idem affectum in oblique attingere divinam excellentiam quasi si
et attingit cultum et honorem dei ut excellentiam. Paragraphus 3us
arguitur signantia prodestenta

paragrapbus tertius. ~

argumenta pugnancia pro tertia sententia. ~

Item Caput agitur de pro eo sententia iudicis docuit penitentia
virtutem in distinguere a religione. Et loquitur pro primo obam
fidei virtutis religioni et credere deo sum proprium in
et hoc ipsum est obam fidei penitentia. in si in illius obam
et sperare in divinam misericordiam et illam facit reparare
quod idem est obam fidei penitentia et religioni. Confirmatur
nam quod haec diversa in aliquo modo inter se distinguuntur ut patet
ad distinguendum virtutes unam speciem et ad summum distinguunt
alibi in aliis infra eandem speciem videtur sicut infra ipsi
divinam speciem in ista communis et diversa haec in se
illud quod quia haec haec reditatem nonnulla acceptam et aliud
in acceptam in iustis ad diversificandam duas species in ista
communis quod diversa illa in qua quod signatur virtuti reli
gionis et penitentia in diversificant illam unam speciem. Et
ex dictis Capite in precedente in 3° distinguendo unam obam
fidei religioni et credere deo sum proprium in et cultum ex
hibendum in 1° principis in ista actionibus honorificis quod
enumerat. f. v. r. g. e. d. r. i. q. u. e. l. c. o. n. t. i. n. e. n. t. p. r. o. p. r. i. u. m. a.
peculiarem cultum cultus et reverentia ut adoratio, vo
tum et cetera. Corpea maiorem credere sum proprium in
qualiter illud sit negotio maiorem quam ipse penitentia
respiciat in aliud longe diversum a religione nense et

nam peccator inde elydx hae divera ira dñe pte vi
fute sint distinguenda.

2° Quod Confessio respondens negando an sint etiam divera
ra illa dñe ira singula quae sunt obnoxia pñtia de qua
alterum religionis et alterum penitentiae sicut divera
ira sunt illud per qd hoc exente devoto honore ascedit,
et aliud per qd nihil pñtia honorum et famam committit
et ideo huius pñtia virtutem ascedit, et alterum vir
tutem iustitiae quae pte distinguit in omni pñtia ad
exemplum ubi adiunctum Confessio manifestum discrimen
inter illa pñtia dñe pñtia virtutem pñtia magis et
minus benevolentiae pñtia obnoxia pñtia pñtia
pñtia quae est obnoxia pñtia Committit per qd dñe
habet in ira ubi pñtia pñtia Committit hoc aut illud ira
in adine ad pñtia.

3° Obnoxia pñtia religionis huius obnoxia pñtia deo
pñtia pñtia de pñtia Cultum et honorem pñtia obnoxia
penitentiae includit in hoc ipso obnoxia illud ad religionem per
tinet atque ideo in Confessio pñtia aliam religionem
minime pñtia huius obnoxia pñtia pñtia
deum Committit aut iam Committit religionem et redere
de devoto honorem pñtia pñtia deum an honoramus
Sabando pñtia sicut inhonoramus cum ea pñtia
pñtia obnoxia penitentiae includit in obnoxia religionis.

4° Confirmat huius obnoxia pñtia ad eandem virtutem ad quam per
tinet inclinare in pñtia obnoxia pñtia pertinet etiam re
movere ab inhonorare obnoxia ut pñtia pñtia pñtia
virtutem religionis pertinet inclinare in honorem deo devoto

hinc quod eundem pertinebit removere a malitia opposita non
in iniuria dei quod committit per peccatum.
Ad distinguendo maiorem virtutem religionis hanc proinde ha-
bitur de honorem deo devotum, illam ingratum, pecuniarem
qui reperitur in actionibus honoris, adoratione voto et ceteris
concedo maiorem cultum et honorem qui fit ex generali
quodam modo quia omnia bona opera dicuntur cultus et honor deine
ergo maiorem. unde negandum est tamen quod obum fructus peniten-
tie includatur in obsequio religionis. ut veritas huius religionis ino-
bitur notandum. Et quod habet bonum opus virtutis vocari
cultus et honorem deus, et ideo ex hac actionem
in omni opere virtutis includit hoc honorem deus. dat per se aliam
cultus et honorem deus quod generaliter de omnibus virtutibus sed so-
lum invenitur in pecuniariis actionibus quod specialiter hoc dicunt
in cultus deus habet sunt actiones illae quae sunt relative et nu-
merat ut votum, adoratio, et cetera porro obum fructus religio-
nis hoc deus honor cum illam generalem vocem per se aliam
pecuniarem: quia hoc obum fructus penitentiae positum in pro-
pitiando divino iuribus peccata non includit in obsequio religionis
in hoc vocem pecuniari cultus deus. generaliter aliam hoc est de
si possit.

hinc constat ad Conferendum Concedendo maiorem et di-
stinguendo minorem nam sicut virtutem religionis hanc
pro fructu obum honorem deus cum generalis vocem per se aliam
pecuniarem cum explicata in hoc removere a quali-
bet malitia hoc honorem deus per se aliam ponit pecu-
niam constat cultus quem respicit quare cum hoc deus
tamen virtutum peccata hanc pecuniarem vocem malitia

oppositam religioni inde e^o religionem remoueat ab hac mali-
tia. et alia peculiaris virtus quam vocamus penitentiam.
3° obicit qui negat deo debitum honorem pecuniarem
vnde sacrificium, sicut in regibus et cet. Comisit
iniuriam deo honorem deo debitum per religionem. et hu-
iusmodi iniuria operis estiam virtuti penitentia. Commissio
iniurie deo honorem deo debitum per religionem operis estiam
virtuti penitentia et quia ideo penitentia et religio
ea malitia operis erit eadem virtus nam partem minor
probat nam sicut ad penitentiam spectat prosequere diuino
iuri ne in deum iniuria. Comisit ita Commissio dicuntur in
iniuria operis negatio penitentia. Cum contineat malitiam operis
et tamen illi honorem.

Confitemur nam ille qui blasphemus e^t contumeliosus ven-
dit in deum iurando aut qui deum in honore impingendo aliam
illius imaginem vere comisit iniuriam deo cuius malitia ope-
ris est virtus religionis. et hoc eadem malitia operis virtuti
penitentia cum ad hoc pertineat vitare iniuriam deo.
religio et penitentia e^o eadem virtus nam partem.

4° Concedendo maiorem et negando minorem et ad pro-
bationem diuini dissipationis. Item quam habet Commissione
iniurie deo operis estiam et specialis virtuti peniten-
tia et illam quod inuenit in eo qui vult peccatum pur-
gare iniuriam deo. hoc est vitium specialis operis peniten-
tia ad quam spectat velle non comittere aliquam iniuriam in
deum secundo. id est actione quod habet rationem iniurie deo
aut generalem quam quidem habet via peccati eo negare quod
contumeliosus aut specialis quam reperit in aliis actionibus et

in verbis contumeliosis in deum, percussione imaginis
maxime in quidem operantur facit et peccati sui penitentia
tam virtutum facit illi operantur vitiis quae diximus loco
citato. unde colligitur ex peccatis quae numerantur in arguto
ut in obprobriis, blasphemare et alia quae religionis
hominis in operantur facit et peccati sui vitiis penitentia,
atque hinc colligitur ad confesum.

Set in 3° et 4° arguitur ad penitentiam spectat odio herema
litiam invidiam in deum quae invenit in quolibet peccato set pe
ccatum blasphemare et percussione imaginis haec vitiis ma
litiis invidiam in deum quae ad penitentiam spectat odio here
mae malitiam. Confirmatur religio in virtutem thomam
nam se 3° arguitur colligitur a religendo eo quod deum quam ne
gligenter amiseramus per religionem religionis. set deum
quam amiseramus religionis per penitentiam quod de ere
ligio.

Ad distinguendo maiorem ad virtutem penitentiae spectat
odio here malitiam invidiam in deum quae invenit in quolibet peccato
nam eam generalem vitiis invidiam quae invenit in quolibet
peccato sive sit hoc illud concedo maiorem. nam hanc
illam peccatam vitiis invidiam in deum quae invenit in quolibet
peccato in blasphemiam, percussione imaginis et ceteris nego
maiorem. obum in facit penitentia cum actus facit
ita deest confitetur ut sit quaedam ratio generalis inventa
in omni peccato ut ita eam ex eo motivo detegere possimus.
ro aut peccatam invidiam in deum quae invenit in actionibus
enumeratis in generalis inventa in omni peccato ut ita vitiis
illius possimus de peccati generis detegere ut ideo non potest pe

finere ad obum sale ~~positum~~ ~~quare~~ l. peccatum. h. the
mide et alia detegere ~~pro~~ ~~hinc~~ ~~per~~ ~~positum~~ ~~in~~ ~~deum~~
~~per~~ ~~contingere~~ ~~potestatem~~ ~~generalem~~ ~~non~~ ~~in~~ ~~urib~~
~~ad~~ ~~deum~~ ~~quoniam~~ ~~moderantibus~~ ~~plurima~~ ~~includit~~ ~~et~~ ~~id~~ ~~est~~ ~~per~~
~~peccatum~~ ~~et~~ ~~id~~ ~~est~~ ~~per~~ ~~ad~~ ~~voluntatem~~ ~~divinam~~ ~~ad~~ ~~conferri~~
dicto religionem ~~ita~~ a religendo deum quem negligen
ter amiseramus. n. primum per peccatum ut Curia et
colat. ~~per~~ ~~conversionem~~ ~~ad~~ ~~vana~~ ~~deorum~~ ~~simulacra~~ ~~ex~~
hibendo illis cultum et honorem ~~vana~~ ~~deorum~~ ~~simulacra~~ ~~et~~ ~~ita~~
convertimus ad deum per religionem ~~quod~~ ~~habetur~~ ~~ex~~
hibemus vero deo cultum et honorem ~~verum~~ ~~quod~~ ~~sane~~
n. penitentia ~~per~~ ~~religionem~~ ~~propositam~~ ~~et~~ ~~per~~ ~~quam~~ ~~quod~~
illa sit nominis religio etimologia ~~ut~~ ~~habetur~~ ~~inde~~ ~~infer~~
tillius signatum ~~ex~~ ~~dem~~ ~~cum~~ ~~alio~~ ~~nominis~~ ~~penitentia~~ ~~pa~~
~~ragraphus~~ ~~quintus~~ ~~pro~~ ~~4^a~~ ~~sententia~~

paragaphus quartus.
argumenta pro 4^a
sententia #

proponimus hic et arguimus quod pro durando contendunt se
niteriam ~~ge~~ ~~en~~ ~~dem~~ ~~bis~~ ~~at~~ ~~que~~ ~~in~~ ~~fixa~~ ~~virtutis~~ ~~ca~~
dinalis. et lo obijit. ois illa virtus quod redit id quod devotum est
alteri. id proprium illius in ~~per~~ ~~finet~~ ~~ad~~ ~~in~~ ~~fixam~~ ~~cibilem~~ ~~per~~
penitentia redit id quod est devotum deo id proprium illius in
perfinet ~~ad~~ ~~in~~ ~~fixam~~ ~~cibilem~~ ~~maior~~ ~~conspicitur~~ ~~nam~~ ~~obum~~
propium ~~in~~ ~~fixa~~ ~~cardinalis~~ ~~et~~ ~~redere~~ ~~ad~~ ~~alteri~~ ~~reverti~~

si proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est
non est proprium ius est de eo de illa aliam iustitia est

respondendum ad agendum negando maiorem iustitiam in Cibi
hi let pro obsequio dei alterius conditionis ab eo qui let
penitentia illa respiciat devotum civile sive ad quod let in homo
alterius devotum divinum ad quod let in deus pro in iura quam
longe sint diversa constat ex dictis Capi presente ad impugna
tionem contra deum illa respiciat devotum civile sive ad quod let in homo
pro iustitia civili intelligenda est de civili devoto quod unicuique tribue
re proprium est Cibi iustitia unde male inferat penitentiam
ad civilem iustitiam pertinere ex eo quod obum illius sit aliquid deo
devotum: imo tunc inferre deus ad aliam penitentiam via
tunc pertinere. hinc constat ad Conferm negando maiorem
in istis est pro rationi verum et proprium in aliquo ut Cibi
ut vixit pertineat ad iustitiam civilem set prefereat requirit
ut illud sit in civile quale reperit in hominibus penitentia. Cum
respiciat in divinum pro veris et aliis devoti erit vixit
alterius conditionis iustitia civili sicut in istis devoti pro
ficiat.

Obicitur obum motum iustitia civili est bonitas quod relin

Cet in eo quod in unicuique significamus sumptum in se preise pro
at comprehendit divinum et humanum set hoc ipsum obsequium
fidei cibis et etiam penitentibus. penitentia et iustitia cibis
et item obum motivum atque ideo erit eadem virtus et reger
et maiorem et minorem nam obum proprium fidei iustitie
cibis et illa bonitas que reducet in eo quod in sum peccare
bonis tribuamus. et bonitas alia preisa ut ponit in arguto
quem ad nam etiam obum proprium penitentia et ea bonitas
preisa set peccatis alia quod reducet in eo quod in sum se
bonitate et nam peccatis deo tribuamus.

3° arguit contemendo bonitatem illam preise nam sum
bonitatem que reducet in eo quod in sum alteri tribuamus et
obum motivum seu penitentia quam iustitia cibis nam qui
negare poterit predictam bonitatem se preise sumptum et
sufficientem motivum fidei ut voluntas vera et ea oia obum
propria sunt seu iustitia cibis quam etiam penitentia suffi
cit ut moveat ad committendum peccatum in deum etiam
communi reprobandum. item ad nullam iniuriam irrogan
dam homini et illatum illi reprobandum et cetera hanc oia am
bit et illa fidei bonitatis que et in eo quod in sum unicuique
tribuamus. poterit quod bonitas preise iuxta prefigere ali
quem unum bonum qui simul sit penitentia et iustitia ci
bis in sum tribuamus deo quam homini.

Confirmat nam per hunc Caput Consequenter peculiarem
quemdam bonum virtutis qui vera et bona bonitas ut si
presumendo ad hoc velle ex quo motivo certum est posse nos an
plexu subsumere opera virtutis et similibus devenimus Consequenter
et quemdam bonum virtutis et honestatem que et in eo quod in

non unicuique tribuamus prout ab hac et illa bonitate quod re-
lucet in eo quod hoc in palatium venie divinum Thama-
num alteri tribuamus, hic y. bity e' in p'ia Cibit' atq' re-
nitentia.

Comitendo modo roem illam prout bonitatem quod e'
in eo quod unicuique tribuamus ex sufficiens motum
ut voluntas amplectatur obum' tam tenit' et quam iustitia
Cibit'. inde tamen male infer' penitentiam et iustitiam
Cibitem ex eundem bitem' tam penitentiam hanc quod idem
obum' male' sicut male quod in ferret iustitiam et tenet
tantum ex eundem bitem' tam penitentiam ex eo quod obum'
hanc virtutem possimus amplecti ex motivo honestatis ut sic pre-
sistendo ab hac et illa peculiari bonitate.

Ad huius etiam sicut bity ille qui versat et obum'
sempertentia et iustitia ob peculiarem honestatem quod inve-
niunt in obum' hanc virtutem tam propterea male' moti-
vy e' ad diversum ab bity qui versat et eundem obum' ob hone-
statem ut sic tam' hanc roem sualem motum adequate.
ita bity qui versat et obum' tenit' et iustitia Cibit'
et honestate peculiare venie eam quod e' in possidendo
divino inri a manu peccator et aliam quod e' in tribuendo ho-
minum in hanc tam propterea male' motum hanc virtutem
tam e' ad diversum ab eo bity qui versat et eundem obum' ob hone-
statem prout quod e' in tribuendo sum in unicuique tam
propterea sualem motum adequate. unde fit ad Confem'
omittimus namque dari peculiarem bitem' et honestatem
quod relucet in eo prout quod unicuique tribuat tam
et roem sualem motum adequate. negamus tamen hunc

bitum ex iustitia. ceteris aut penitentia cum hoc vixit
tam aliud sit obum. fide. motum. et explicatum. e. para
graphus sui arguit aduersus penitentiam

paragraphus quintus.

argumenta aduersus nos transsententiam.

tandem accedimus ad ea quae nobis obijciunt aduersus nostram
sententiam. quae statimus penitentiam esse specialem quam
dam virtutem a reliquis distinctam. et obijciunt vixit se
cialis opponit alicui speciali vicio. et vixit penitentia opponit
aibus vitiis. illa est specialis vixit. minor probatur nam pe
nitentia deest oia peccata. tam etiam intendit ea destrue
re exhibendo deo compensationem pro illis.

et maiorem veram esse in hoc. quod quilibet specialis
vixit directe et habet vixit proprii obijciunt alicui speciali
vicio hanc obijciunt obum quem ad modum iustitia opponit iniu
ritiae atque in hoc. et penitentia opponit speciali cuidam vi
cio cuius obum est. et propterea divino iuri et manifeste peccata. ita
ut quis velit peccata ut sunt iniuria. et deum, aut et con
fiteri deo iniuriam. quod quidem obum peccati vixit opponit
alteri penitentiae quod est propterea iuri divino et manifeste
ca. atque vixit huius peccati vixit penitentia dicit specialis
vixit. cum quo optime cohaeret alia obijciunt generalis quod est
est habet et directe cum aibus vitiis. et generalis vixit quod
penitentia deest ac destruit oia peccata. sicut charitas est pe

pro virtute in ordine ad illud.

Itaque ex eo quod penitentia est actus voluntatis per se volens
satisfacere pro peccato mortali pertinet ad iustitiam
propriam et rigorosam nam ut actus aliquis pertineat ad ali-
quam virtutem sufficit ut actus vergetur ad obiectum finale illius
quod operatur in eo. Et ideo illud exequi hoc in se asideri
se habet ad perfectum actus. Iuxta ad hunc actus ille quo quis de
vult alteri satisfactionem et non nisi quinquaginta
vult obviare centum pertinet quidem ad perfectum iustitiae eo quod
habet pro obiecto equalitatem quamvis in eo sit et ideo illam ex-
equi quod ut actus pro creatura vult satisfacere pro peccato mor-
tali pertinet ad iustitiam propriam et rigorosam sufficit ut
intendat equalitatem consistere in compensationem et in-
tentionem quamvis sit in se ut de ipso consistat.

Unde ex ut voluntas exprimit intendat consistere pro-
pria ac veram equalitatem satisfaciendo pro peccato mortali
eo quod cuius equalitas sit in se in satisfactione nostra. Atque
deo cum satisfactio nostra non sit subiectum veri finalis iustitiae rigo-
rosae quod est satisfactio equalitatis inde ergo in ea exhibenda
non potest esse intentio consistendi equalitatem veram ac propriam.
unde videtur quod ex criminis exempli positi de eo qui non solvit in-
tegrum debitum hic in quibus de ipso ex asideri non potest
equalitatem consistere potest tamen intendere equalita-
tem propriam ac veram in se et creditorem, ex illa quae in
se solvere debet eo quod cuius equalitas est ab omni se
positi quamvis ex asideri de se secutus non potest eam de ipso
exequi, illa aut voluntas consistendi equalitatem sufficiens
ut voluntas solutio in se imediata ad iustitiam proprie pertineat.

quare cum illis penitentia aliquo modo intendere conuenire
equalitatem in peccato et deinde intelligendum est tunc
ex propria confessione equalitatem et qualiter peccator exhi-
bet in ipsa confessione id quod potest quod quidem verum est quia
de cura iniuria contraria.

4° obicit actus illi qui per se facit de peccato penitentia
liber et pro pena temporalis sunt propria et rigorosa in ipsa
quando quidem redunt deo equivalentem ipsi personam.
biter penitentia qui est principium boni actus et per se
et rigorosa in ipsa confessione probatur biter et actus sunt idem
obum male. Cum igitur actus enumerati habeant pro obum male
liber et obum male pertineant ad propriam et rigoro-
sam in ipsa confessione quidem penitentia qui est illorum principium
habet pro obum male equalitatem et hoc vel erit propria et ri-
gorosa in ipsa.

5° obicit actus illi qui per se facit de peccato penitentia
liber et pro pena temporalis sunt propria et rigorosa in ipsa
quando quidem redunt deo equivalentem ipsi personam.
biter penitentia qui est principium boni actus et per se
et rigorosa in ipsa confessione probatur biter et actus sunt idem
obum male. Cum igitur actus enumerati habeant pro obum male
liber et obum male pertineant ad propriam et rigoro-
sam in ipsa confessione quidem penitentia qui est illorum principium
habet pro obum male equalitatem et hoc vel erit propria et ri-
gorosa in ipsa.

pro quo sciendum est quod si contingere peccatum
aliquem de ipsa confessione rigorosa et misericordia aut alterum
vixit. 1° ex propria gratia et specie confessionis obum male
motivi sic in ipsa confessione dicit ille actus qui ex propria
specie respicit equalitatem, atque ab hac respiciat tunc
ad obum male ad unum etiam misericordia dicit actus ille qui
ex propria specie respicit sublevare alienam miseriam
atque ab hac velut ad obum male respiciat. 2° id contingit

nam dicitur in dicitur Comparatione obi mali. Itaque si
quis in ista rigore illi actus charitatis quo qui vellet sol
vere peccatum equale ex amore et Conspiratione divina
bonitatis. aut ille dicitur misericordia qui ex eodem amore
vellet sublevare alterius miseriam. hinc actus ex propria
in ista mali dicitur alter in ista rigore et alter misericor
dia. Ad hoc cum actus hoc dicitur in ista rigore et aut
misericordia ex propria in ista et Conspiratione
obi mali. tunc dicitur ad istum in ista rigore et aut mi
sericordia. et cum id hoc ex ista mali Comparatione obi
mali. Itaque actus. per illi duo actus se vellet qui sol
vere peccatum et sublevare miseriam ad istum charitatis
pertinerent in tamen ad istum nec misericordia istum?
hinc facile dicitur ad istum in istum actum. illi pe
nitentibus quibus intendimus sufficere pro peccatis venialibus aut
pro pena temporali ex propria in ista et Conspiratione
sufficere divino in istum peccatis: quod sub hoc in ista
in ista equalitatem aliquam in ista et tamen equalitatem
in ista Conspiratione pro peccatis venialibus per istum Conspirationem
cum obi mali dicitur penitentibus. nam hoc ita dicitur Conspirationem
in ista penitentibus ad istum in ista. et actus hinc in ista. quod
in ista Conspirationem in equalitatem Conspirationem et ex ista in ista
Conspirationem in ista in ista pro peccatis mortali. Cum in ista
in ista Conspirationem in ista equalitatem: et ut ille actus illi ex
in ista in ista et Conspirationem obi mali. Vere in ista in ista
in ista pro peccatis rigore. quod in ista actus ex ista mali
in ista obi mali in ista equalitatem et hoc dicitur in ista in ista
in ista in ista et rigore. de quo in ista in ista et idem in ista

maiori negatione virtutem in se habere atque rigore
sufficienter distinguit ab aliis ex eo quod respiciunt vedere alteri
debitum in proprium illiusque nam ad hoc ex vi est.
Et cum hoc per se patet in propria natura respicit negationem
qualem est de hoc in se habere in se habere. Ex quo colligitur
quod cum dicitur ab adversariis equitatem comparari
cum in se habere rigore atque virtute cum potius sit in se habere
in se habere virtutem. id quod contingit etiam de eo quod solvit
deinde in se habere virtutem, et in se habere virtutem. Con-
siderandi equitatem in se habere virtutem prout quidem
ex natura ipsius et per se habere virtutem prout quidem
consequitur de se habere virtutem.

aliud argumentum desumptum ex actu in se habere virtutem.
In se habere virtutem generis humani qui dicitur in se habere
virtutem atque rigore et tamen in se habere virtutem
clarius patet ab omni penitentia solvendo deinde de se habere
disputatio tantum penitentia virtutem supernaturalem. Caput
de penitentia de se habere virtutem dicitur de se habere
virtutem penitentia.

Disputatio quarta.

utrum penitentia sit
virtus supernaturalis.

Caput primum.

[illegible]

in iudicio de auctoritate eorum in hoc quod dicitur. actus virtutis
theologorum fieri in nobis per spiritum ob infirmitatem
offerre charitatem parit

offerre ex illis verbis Tridentini quibus dicitur
sperem, fidem, Charitatem et parit haberi a nobis si possit
oportet ut gratia iustificacionis offeratur ab eo in spiritali
spiritu sancto. non per periculum est diligenter pariter
tam illam et oportet ut iustificacionis gratia & quam mu-
ltas antea fuerat iustificacionis et rationum et rationum non
obscure demonstrare potest in nobis et in ipso pariter
fuerit: nam quod talis sit ob hanc exultantiam huius
et in hoc aliter ut gratia iustificacionis quod charitas
parit et in ea iustificacionis alteram in se habet et
qua quod si dicitur in hoc ordine non gratia iustifica-
tionis in se sequatur. quod hinc parit qui est primum in ipso
actum supernaturalium et gratia concepit deest et in ipso
naturalium substantiam.

ex hoc loco conficitur bity penitentia et in iudicio pro
proportionem actus supernaturalis substantiam et deest et
in se supernaturalis et per se in ipso conficitur per in ipso et
cum proportionari cum epistola in hanc equalem saltem
penitentiam cum illo unde ut bity penitentia hanc proportionem
et cum actus penitentia supernaturalium substantiam negare et
illum etiam et in substantiam supernalem in nobis
factus penitentia sunt proxima dispositio ad gratiam et sunt in
penitentia substantiam sicut et in gratia conficitur per nam
in eodem penitentia dispositio proxima ad gratiam deest et in
eodem et cum illa ordinis quod non deest alterum et ordinis.

propter ordinem, et propter proximam dispositionem ad rem alterius ordinis, et
sicut in se habet requiritur ei sibi proportionatum et eius
idem ordinis atque ideo expositum valeat differe si per se
necesse quod gratia requiritur in subiecto sibi proportio
natum et eiusdem ordinis atque ideo requiritur differe super
natum subiectum.

Postea prioribus obiectis penitus et obiectum finale supernale
quod est virtus superna. Quam obiectum conuenienter in ha
distinctionem obiecti per se et in se a naturalibus. Supernale
et obiectum finale supernale verum, valeat. et obiectum finale
nale atque obiectum rationem. Constat theologis obiectum per se
in se virtutem moralem. Primumque respiciunt obiectum
finale supernale nempe bonitatem moralem supernalem
quod posita est in conuenientia rationi humanae tum non
rationi quod eleuata ad finem supernalem. aut. v. per obiectum
finale per se et bonitatem supernalem posita in eo quod in se diuino
propiciamur aut vitando iniuriam quod est in peccato. et
rem per se finem et ad supernalem, aut iam conuenientem ei
conueniendo quod ratione sufficiunt. Constat theologis supernale
bonum quod per se respiciat sicut hac eadem ratione. Constat
theologis obiectum supernale verum aliter virtutem in se
per.

ad vim huius rationis penetrandum. prout ex modo de vi
ut obiectum supernalem et per se in se devere re
sistere bonum supernale a quo per se moueat. prout a pro
prio obiecto finalis, et inde respiciat. loquimur modo de actibus
proportionis. Nam aut supernalem bonitatem ut ita
dicere devere ut in se per se rationem existitatem

Primum sibi in principium infernali. Et hoc. Alium est?
Et quod obum bity Conxinet honestatem vixit in ordi
ne ad finem infernalem ex hac. n. diversa honestate obi
vixit. Iustitiam distinguit bity in principium tam per obum
fide a virtute ad quita quod hoc pro obo honestate vixit
in ordine ad finem naturalem. Et religio in principium a distinguit
ad quita per hoc quod hoc respicit honestatem naturalem
quod est in ferendo cultu et honore deo tam ad illa
v. honestatem infernalem quod est in vedendo cultu
deo tam ad infernalem.

Porroque sibi obum ille qui in principium facit naturam
ad nota ad operandum et per obum. Et absolute
potestatem et per se in principium, huius in aut est obum
venit. Et per se in principium maior sibi nam in hoc di
stinguimus bity per se in principium a naturalem. Et hi so
lum prestant ut facile vixit per se obum. Et alioqui
i. distitit potest astringere. Ceterum bity per se in principium
ita cum per comparat ut cum videtur debetque ut vixit
et obum. Et ex servitute hoc etiam distitit potest astringere
minor sibi in principium. Et per se in principium ad miteret divinum ad infernalem
ad facile excedendo naturalem confitetur. Negabat tamen idem
in negatum ad absolute idem excedendo post ad dam
natum est ad astringere. Et Conxinet ostenditque per maximum nega
tatum ad astringere naturalem confitetur absolute excedendo.
Deinde id etiam experimento Christi in principium qui potest
supremum in excedendo Confitetur verumque et astringit
tunc dicitur in excedendo. I. hec bity per se in principium bity
sibi in principium. Et hoc per se in principium ad astringere.

interdixit et postea cum sua ad domum ad iungenda alia
re caput unguenta ad vng. cum oleo

caput secundum.

argumenta adversus secundam conclusionem.

nihil certiora et ad verum tam clare solutione indigeat. /
 propterea exposita aliqua ad verum tam et 6° obii. /
 tempore sub dispositione ad in fixationem usque /
 cum sub pan. /
 et auctoritate. /
 ad domum gratia hanc electat ad aliquam /
 potest esse in /
 quoniam ad munus /
 aut dixerit /
 de his maxime /
 tam /
 de his

et negatio aut et ad probationem ex parte s. t. dicimus
 et exprem plurimum Thomistae operationem cum subiectum dicitur
 et nunc 1° hoc vocat aliqua generica operationi sub Coi
 et huius et illi operationi. Deinde dicitur, et dicitur aut cum
 ubi non est infernalis cum loquendi plurimum hoc potest
 et dicitur nati dei dilectio sub quidem includat vocem generica
 dilectioni dei cum dilectioni in no ratione et no ratione
 et no ratione infernalis gen. dicitur sic uti cum in infernalis
 no ratione operationi no ratione illa specifica operationi tali mo
 ratione et cum tale et ex infernalis Coi dicitur dilectioni

et conditio in sua maiestate sive quod proportionate moten
dit in rei bonitatem dicitur infernali cum ubi tam.

Eadem proportione operationum inter se
erant tenet notum et significam dicitur operationi ut condi
tionem in re et per se affat hanc re dicitur dei dea Congruent a
theologi in quibusdam communibus. Vnde deinde in operatione
no illud quod ex se gignit actus sive hoc et aliquid in se cum sive
primam cum sive viam deo recte dicitur infernali cum ubi tam
operatione qua a deo fit. Cum sive in se legem relationem dei et
alio cum in se sive infernali cum ubi tam operatione
in ea veteri deo in se operatione operatione cum ubi tam in ea
deinde cum legem in se actus sive infernali cum ubi tam in
ta veteri deo in se operatione operatione cum ubi tam in se
obsequio cum viam per se in se deo deo deo deo deo deo deo
alio infernali quod in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo
a notum in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
quod in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
I. Constat alio infernali deo in se in se deo deo deo deo deo deo
ab in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
Et in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
obsequio Constat in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo
quod in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
infernali

Constat in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
obsequio in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo
Constat in se in se deo deo deo deo deo deo deo deo deo deo

pines in various hills and valleys
 near the river in the mountains
 and the hills near the river.

[illegible]

nec mirum videri deest quod etiam prius ecc. etiam una
 nota modo explicare non est proinde sequenti iuramentum
 et in in fringere et cum subsumitur in omni recte penetraverimus
 quia hoc id contingat ad admirationem deponet. et quod notandum est
 etiam in ista sententia statem acti ut id prestat propria ac ve
 ra calitate sunt prestat efficiens et in propria et et metapho
 rica in genere sibi et obicitur ideo in ista de verum inspirata
 et depreca etiam ut id fiat cum contrarietate ratione omnino
 in seipso. Tunc ad ista etiam obicitur contrarietate notavit ut etiam

multa in finem bonum quasi actus et tunc hic inquit
perfectum habet ab illo in genere obliet cernere et in ci
acta virtutis qui sunt velut ad omnia ad bonum negationem
hoc est ad carentiam virtutis ut in servandum.

unde et ad bonum gratia. gratia ab actibus et illi
et illud quod est perfectum et perfectum actus in genere obliet cernant
in se habere habet virtutem perfectam actus. id est in
quod est in se habere de bonis de perfectione actus
in genere obliet et etiam de aliis quod causate verum ac pro
pria concurrunt ad dandum perfectum et perfectum obliet cerni
quales sunt ad instrumentaria quod certum est in se
servandum ut habet virtutem perfectam habent perfectum quam
sunt et in genere instrumentaria si quod est verum habet
virtutem et si habet et ad dandum in se habere perfectum est
intelligendum est de causa virtutis habet.

3° obliet quod actus virtutis supernali debet habere in
obliet habet aliquid bonum supernale alter principem modo explici
tato. et actus habet qui elidunt ab obliet virtutis in habet in obliet
habet aliquid bonum supernale alter principem modo explici
tam explicatam deinde in obliet virtutis in habet in obliet
respectat obliet habet malitiam in obliet virtutis in habet in obliet
singule videt quod malitia tota remanere bonitatem superna
lem in actum. cum bonitas actus de bonitate obliet
tota. sicut malitia moralis actus de bonitate ex malitia obliet
ut dicit in materia de actibus humanis.

et si fingendo maiorem actum quod intelligit de obliet
habet quod est virtutis et habet virtutis ab actu vera et obliet in ac
tibus non exponit in actibus virtutis in obliet de

consequenter etiam dicitur in istis, aliter et in alio
casu contingit aliter verum est motum actum pro
operationem suam secundum. l. actum suum contingit habere
bonitatem, contingit tamen in se habere ut ibi explicari
vult. hoc autem sufficit ut possit interpretari. Cum generaliter
dicunt actum virtutis significari bonitatem obiectivam.
propter actum suum aliam virtutem moralem, ita cum ut
tam naturalis sufficit ut sit actus et ex se habere bonitatem
operationis bonitatem operantis. Iste significat virtutem cum actus pro
operatione, unde et ad contrarium dicimus in malitiam esse sufficiens
significationem in genere obiecti. Comparatione actus pro operatione
inde actum suum propriam virtutem tendendi per se suum suum
sufficiens accipere bonitatem moralem supernalem. Cum non
necesse sit et supernale nisi amplius bonum, et etiam in
se bonum et rationem eius ut agatur superiorem dicendum ob
iectum non refundit bonitatem in actum vero et propriam habere
et metaphysice in genere sit et obiecti et ideo oportet ut sit eius
idem ordinis cum actu.

4° obicitur biter sentit et refertur tunc obiectum suale et moralem
nalem bonitatem quod est in contrariis ut auctori et finis nalem
pro bonum. unde supernale cum substantia contraria ibi et tunc biter
supernale signari solet obiectum suale supernale. unde probatur
propter dari actum qui tendat in bonitatem illam nalem eo quod
quodcumque bonum ab intellectu proximo potest voluntate elicere
re aliquem actum, id autem erit actus, bene tunc cum ad nullam
aliam virtutem pertinere possit.

et bonitatem nalem virtutis significari esse potest obiectum
suale comparatione similis operantis etiam habere virtutem a

Consideratione boni infernalis in se ita in eo ad unum quod
si voluit sit infernalis, sed non est utrum aliquam voluit per
quam considerat bonum infernale consideratum ab eis, scilicet bonum
infernale.

Deinde inquit alius honestus infernalis preesse sumptum a bo
nitate naturalis, scilicet obum motivum ad actum penitus, scilicet dilem
mum, et honestatem etiam naturalem pervenire ad bonum infernale, ut
in se penitus, et per in se, scilicet dicitur honestatem naturalem
preesse sumptum a infernali, et sufficiens obum motivum
ad actum penitus naturalem, ita negari non potest honestatem infernalem pre
esse consideratum ex sufficiens obum motivum ad actum penitus infer
nalem. Deinde si bonitas infernalis considerari potest preesse nulla
facta mentione bonitatis naturalis, quia ex hoc considerata movere po
terit ad sui amorem, cum res boni sit proprium obum motivum
voluntatis ad amorem, quo cum non moveret bonitas naturalis, si non cog
nosceret nisi bonitas infernalis.

Respondendo autem nunquam honestas infernalis ita preesse con
siderari potest, quia simul aliquo modo explicito considerat honesta
tem naturalem. Nam cum ordo rerum infernarum explicitum referat
ad ordinem rerum naturalium, quem scilicet operatur et perficit, inde est
dum actionem nostram consideramus et conformem cum natura
vult elevari ad finem infernalem, aliquo modo explicito considerare
mus etiam ut conformem cum natura rationis, cum natura consider
ta, unde eo ipso quod moveat ad sui amorem ut infernalis bonitas mo
vere etiam possit ut naturalem. ad tamantem probationem dicitur honesta
tem naturalem considerari explicito, scilicet abque honestate infer
nali et ea ratione movere ad sui amorem, aliter ac contingit in bonitate
infernali, nam cum ordo rerum naturalium non referat explicitum ad or

nam rex supernaturalium inde erit rationalis boni. Considerari potest
etiam ex his mentione bonitatis supernaturalis et ex hoc ad sui
amorem movere. arguitur ex dicto. Et ad hanc autem probationem.

Obtenitur obicitur bonitas supernaturalis quod reperitur in eo quod dicitur
videtur et finis supernaturalis. Propter hoc potest assignari obicitur
fidei motivum ab actu mere naturali. actus scilicet qui habet pro obicitur
fidei hanc bonitatem naturalem et supernaturalem. Consequenter
concedi debet dicto. Specificaliter actus qui habet idem
obicitur fidei motivum eo quod dicitur. Coadiuvant actus distinguantur cum se
tamen per se diversa obicitur fidei motiva. Cumque et bonitatem super
naturalem explicatur tunc et obicitur fidei motivum potest verificari
actus mere naturalis quam scilicet. dicendum est hoc actus non distinguuntur
inter se cum scilicet. et proinde actus scilicet. in actu. et in actu
cum scilicet.

huius arguti aliter respondendum habet magister explicans magister. et
respondens negans non existimo. Cum doctrinam theologicam nullum
esse posse naturalem actum qui habet pro obicitur fidei illud idem obicitur quod habet
actus cum scilicet. in actu. et in actu. doctrinam in materia de fide
probat per se actum naturalem fidei qui inquit dei testimonio. et
tunc per se obicitur fidei actus supernaturalis. fidei vivendi. deinde in ma
te charitate domini nullum esse posse naturalem actum charitatis qui ver
get et dei bonitatem naturalem et supernaturalem quam assignamus per
obicitur fidei actus supernaturalis charitatis. et boni hanc doctrinam in
generaliter et absolute et sic patet illud per vim. illud est unum ex his
quod actus scilicet. naturalem et supernaturalem verificari possunt et eandem
honestatem tunc obicitur fidei eodem modo quantum et ex hoc obicitur
nullum remaneret secundum ad ponendum secundum scilicet. super
naturalem. et in actu. secundum ad ad probandum boni supernaturalis naturalem.

disputatio sequitur per comparationem ad aliam habitudinem
diversam ab illa quae naturalis est, id est naturae, vel naturae
propter se habentem naturalem, hoc primum de tolleret. Nam si quid
habet et alij sunt exhiberi solent in locis reperiuntur et alij super
severe nunc de crevis brevitate gratia. Disputatio 5a ex huiusque dictis
Coligitur penitus bonum esse virtutem moralem et in quo subordinetur
Cum bonum penitus est virtus moralis.

Disputatio quinta.

ex huiusque dictis colligitur peni
tentiae habitum esse virtutem mo
ralem, et in quo subordinetur.

caput primum.

Habitus penitentiae est vir
tus moralis.

ex huiusque disputatio liquet. Constat bonum penitus esse moralem
virtutem; et in illa virtutem constat quod principium bene ope
randi ex rectum vocem eo quod consentaneum est dictum vocem ho
malem in divinum a manu rectrix. Deinde id est virtus moralis in
ter exam nam pertinet ad voluntatem. Nam si bonum de bonum
habet voluntatem. Cumque ex deo capere constat in esse virtutem theo
ricam eo quod non est directe a deum consequens et ut sit virtus
moralis cum sit medium inter theologicam virtutem et morale
virtutem ex illa quae ad voluntatem pertinet.

nec p[ro]p[ri]a aut, i[n]ve[n]e[re] e[st] divina p[ro]p[ri]e aut
 a d[e]i a[n]i[m]a aut, s[ed] e[st] e[ss]e cap. ultimo ubi docet verecundiam
 n[on] e[ss]e virtutem ex quo arguit s. t. ad nobilitatem virtutis
 n[on] e[ss]e virtutem nam sicut verecundia v[er]a p[ro]p[ri]e d[e]i de
 quo n[on] erubescit coram aliis, ita penit[entia] v[er]a ad a[n]i[m]am de
 quo n[on] erubescit coram deo et angelis. ~

omni aliorum solutionibus in illi dicendum, se eo verecundiam
si propriam et suam amat, ut se victum, id est, se vere
cunctia hoc modo sumit et affectu timoris, quod in infamia inveni
entis, pro alio se facit. Ipsi ista cum iam huius infamia
atque ingenui cogitat. ex quo provenit inmutatio in corpore ut va
bor in ore, huius affectu ut sunt victi, et tunc aut ce bonum
honestum; ex quo sumit de crimine suave sentit, alio, sint vi
ti, eo id veniat ce bonum honestum, in quo consistit, et alio
Iudici.

Sed et verecundia iuri etiam solet et abori et nani et eo loco
 pro alicui voluntate et peccatum committitur sicut talis est qui facto adest
 difficultatem detestationem peccati et cetera dicendum est et 2° iuxta
 idem notam verecundiam esse virtutem quamvis respiciat ad
 eam quod si quis in re erraverit existimavit in mundum hoc
 existimari posse studium ac probum virum qui ita affectu
 ad normam rei. Conpositus habet hanc virtutem ut nihil
 re videat cuius possit verecundiam habere unde infert in senibus
 in eis laudabilem verecundiam sed potius vituperabilem
 quamvis in iuvenibus laudabilem esse consentit eo quod verecundia
 a vitiis eo retrahit. Melius tamen Plato quem Aristoteles
 laudat in iuvenibus in scolis ad praefatum locum insignit, 1°
 de rep. Et 1° de legibus docuit iudorem Cythereum esse senem

et maxime secundum eam et ornamento et vinculo libi
et cui consonat hereditas et alia inquit.

Ad id ad notandum penitus de virtutem moralem
nam ut inquit aristoteles cap. 6 et 7. inquit virtus
moralis consistit in medio inter duo extrema vitiosa, cum
autem virtutis non habet duo extrema extrema inter quod ver
et virtutis moralis.

Et tamen omittendo modum virtutis verum et inter duo extrema
vitiosa. et negamus inde inferri non esse virtutem moralem nam
ut notavit bayley in 2. libro 2. diff. 2. cap. 8. namque ait
dixit virtutem omnem moralem versari inter extrema vitiosa
quibus sic habent aliquas virtutes ut temperantiam et fortitudinem
quas habet inter temeritatem et timiditatem, illa inter insensibilitatem
tem, et intemperantiam versat; solus docuit aristoteles virtutem
malem in medio virtute consistere quibus utrumque
verum est virtutum. deinde quod 5. aristoteles cap. 1. inquit in
moderantem in iustitia docuit eam versari inter duo extrema
venere et minus, pulchritudinem et turpitudinem, ut in multis aliis;
Centrum in iustitia commutativam consistit in eo ut exsequam
quem habet supra id quod meretur et desuper quem proxime habet
in id quod meretur a equalitatem restituendo illi Centrum.

Haec etiam proportionem assignare possumus moderantem in vir
tute penitus quod quidem quoddam iustitia nostri erga deum ver
et quod inter duo extrema venere desuper honorem quem deus
habet (ut ita loquar) infra quem ius, et exsequam ex hoc recipere
in iustitia inquit quidem virtutis intendit ad equalitatem aliquo
modo redire per actionem satisfactionis quod deo in compensationem
nem exhibet. Caput cum exhibet utrum virtutis penitus

caput secundum.

explicatur subiectum

virtutis penitentiae.

voluntatem ex subiectum in medietate virtutis penitentiae nemo in du-
bium vocavit. Et inter ea videtur contraria terminum eo an sint
voluntatem ex animi libere et obtemperant penitentiae Concedere etiam daver
vultu appetitui penitentiae. quia in re loquendum est Concedendo re-
spicitur ex appetitui corporis acy Corporis doloris et tristitia Comi-
tantes actus penitentiae in voluntate. hoc est cum propter penitentiam
qui possent appetitui sui operationibus ex se Comitari voluntatem
Cum operatur propter maximam Concessionem inter haec duo hoc dicitur
an est Corpori unita ut dicitur in 3o de anima id est ex experimento hoc
verumtamen vere penitentes qui dolorem et tristitiam sensibilem
in se agnoscunt Cum de propriis peccatis Cogitant ex quo sepe oritur
maxima Corporis in malitia. et ut illos corrigant appetitui. Cum
sint ab ipse elatione voluntatis in virtutis penitentiae sunt pariter
dum sunt Cum illa sunt in actibus aliorum virtutum dicitur sicut
ita docentur hoc in 4o de anima id est per se loquendo. et dicitur in 3o
et per se loquendo. et hoc est in notationibus.

nunc dicendum est in appetitui reperiuntur virtutem peni-
tentiae generationem ex frequentatione actuum appetitui Comitari
sunt alio voluntatis quod dicitur Confirmari et per se loquendo
3o Corpore in 3o de anima et alii gravibus id est qui appetitui peni-
tentiae non Concedunt omnes excitationes Corporales quoniam doc-
trinam veram ex se habent et ex eam sunt penitentiae in appetitui

1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325
 2326
 2327
 2328
 2329
 2330
 2331
 2332
 2333
 2334
 2335
 2336
 2337
 2338
 2339
 2340
 2341
 2342
 2343
 2344
 2345
 2346

imo ne mori di facit potest esse in quolibet infu principium prout
plurimum actum imperationum! et tunc id connotat in eis Conf.

habet, tantum in Chavictay adunum quod bixu senit & exingitum ex

Adagio o poco, ut nullo modo, sed cum cunctis sit qualitas per se

quod huiusmodi de ratione negotiorum dicitur. Amen.

et in 17. d. de re iudiciali c. 1. Controva. inf. 20. h. i. e. b. i.

homo logicus est, etiam non potest existimari aliam non esse

venit et facere non hominem deus, sed deum habitantem in

entia reputatio modi diffinitio. probat reputem probo circum vi
luna extrema in 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 58

... cum singula Congruentia tum exteriori bonitati, tum e

ne possint diuino communis peccati iniquitatem subire Communi:

at present Committee meeting. I have only one thing
to mention. I am sure that the Committee will be

nam ut vidimus, dipech-agentes de obitu huius huius videri

2. vepry toft u no via peca in no turni a set et in

et vicina et ea per num Comitenda sunt ab eo in quo g
et non ex territorio comitenda et per num Comitenda sunt ab eo in quo g

Lepidoptera

unde per a se fieri dicendum est bixum penitus extirpe et non in

virgine, adamo, in statu innocentie et angelis ubi sunt temporis
et in statu vi. Hic est. Hic est. Hic est. Hic est. Hic est. Hic est.

quia sunt in apto de quantis ab intrinseco inseparabili Con/isti

Sancti bitem qui est principium plurimum actum qui ab eo

elici poterunt ex proprio obsequio salutis virtutis. ita devenimus illam
conspicere in fructibus suis ut in eis esset virtus ipsorum plurimum actu
nam qui elici possunt ex proprio obsequio salutis eiusdem virtutis. de his
humiliter concedimus precibus. Cum gratiam per baptismum reci-
piunt nam. l. in eis tunc temporis non possit proxime esse principium
aliquod actus ex proprio obsequio salutis adne sicut concedimus tunc in studi-
is suis simul cum gratia virtutis theologiae et moralis per
se infusus tunc ornamentum aie et principalia operandi actionum virtutis
supernales Concedere etiam nequeamus devenimus ob eandem rationem
penitus virtutem tunc infundere.

dicunt penitus virtutem doloris et dejectionis propter peccati
commisi vel non voluit satisfaciendi pro illo non invenit in ea per-
sona in qua peccatum non supponitur in apostolo, b. virgine, et
bonis angelis. unde ex se patet quod in his subiectis non invenit propria
materialis actum in quem sunt interpretari potest aliquod. Cum
hinc illi personae quae peccare non possunt ut apostolus, et b. virgini
negant penitus virtutem in actibus virtutis in quibus peccatum ali-
quod supponit quare non concedimus dolorem de peccato commisso
quod repugnat statui beatitudinis Concedimus tamen dejectionem
et diffidentiam illius et ita concedunt Coit. d.

unicum si superest argumentum dissolvendum quod quod diximus non esse
probat ex actum quo apostolus d. voluit satisfaciendi pro peccatis hominum
eliciendi fuisse ab ipso virtutis penitus nam ille actus fuit in ipso
proprie et rigore ut docet unigenitus recepta theologiae sententia. Item
nam actus eliciendi a virtute penitus propter illius obsequium salutis et propter
et quod rigore in ipso non igitur soluit in actus eliciendi a virtute pe-
nitentis propter illius obsequium salutis.

non ea sententia quae docet satisfactionem Christi d. fuisse unam

rigore non de propria iustitia et in super voluntate iustitia
Cicendi eligitur fuisse ab ipso penitus dicendum de actum illum in
quidem ex propria dignitate specifica et comparatione obiecti iustitia
ex propria dignitate et comparatione malis obiectis fuisse non pro
prium de rigorosam iustitiam sicut dicebamus in diff. 3. cap. 1.
Ipsa ultimus de actu suo quis vult satisficere deo pro peccato venia
li aut pena temporalis vide quod ibi late diximus.

Supererat hic de profundum de ordine inter actus penitus inter se et
animalis actibus aliorum virtutum de hoc tamen commodum disputabi
mus cum sermo sit de actibus virtutum ad iustificacionem requi
sit de quo sequenti ttt. ttt. unde de excommunicatione quod mortu
um peccatorum remissionem ad rem 36. ff. disputatio la de re cha
ritate requirito ad remissionem peccatorum mortuorum extra sacra
mentum. Cuiusmodi premittit nullum quod in hac vita peccatum
quodammodo grave cuiusmodi possit hoc cuiusmodi remissionem per
benignitatem

tractatus secundus de effectu pe
nitentie secundum morta
lium peccatorum remissio
nem ad questionem oc
toagesimam sextam
Sancti thome.

disputatio prima. ~

de actu charitatis requisito ad
remissionem peccatorum
mortalium extra sa
Cramentum.

Caput primum. ~

premititur nullum esse pecca
tum quantumvis grave
cuius non possit homo con
sequi remissionem per
penitentiam.

*Alia hic ab alijs disputant, sicut quod non potest remitti sine eo quod non dicitur
Cum heretici, Confessores, et alij theologi magis extingui videntur, et quo
modo deus in infideles aut contra ad malum liberum arbitrium vel sit causa
Casi et indurationis, nisi remissione de quo in malis de voluntate dei, de se
Casi, et sic. et non aliter alij deus de se habet hoc, et sufficienti auxilio dei
Casi, non potest remitti priora de quo in malis de predestinatione aut de gratia*

quod non solum sit aliq. peccatum ita grave ut in hac vita per penitentiam
non emendari possit. sed etiam sit peccatum. Hic adnotandum est. Quod cum
habetur testimonium quod deus suadere contendit. Atque
non solum de his rebus. sed etiam de aliis. Et hoc peccatum in hac
vita per penitentiam non emendari non potest. Sicut concedit de re
Catholice memorum.

Et quoniam propter peccatum sententia erroris nota. Cuius in re
potest esse vere poenitentia. ideo oportet eam explicare. In qua est
et aliqua peccata quae deus negat in hac vita huius veram poenitentiam
quam quidem si concederet. Veram consequeretur. Non tamen Confe
dit in penam singulis peccatorum. Item sententia armamenti in hoc est. Expi
cationem sequi fuerint aliqui ex antiquis scolasticis. Hic tamen
temporibus Cuius dicit sententia nemini deum in penam aliorum peccati
auxilio sufficientia denegare ut veram poenitentiam comparare possit et
peccator veram consequi. Propter quod hic erroris insinuant. Per
sententiam huius erroris. Cum hunc tam sum impugnat. Per hunc ad
manum de predestinatione. Aut de gratia. Ad aliam rem sum huius rei
propositum primum. Per hunc.

Supra est aliqua peccata quae licet ipsius veram hanc poeni
tentiam sine penam legem a deo datum veniam non consequatur. Aut ob eam gravi
tatem ingentem veniam et cetera. Atque hic est per se manifestus error
in hoc ut docent Cuius dicit. Convincent quod hic est testimonium ipsius
veritate et agnitione me dicit dominus. Si fuerint peccata vestra ut Cuius
pignora delectabuntur. Et si fuerint rubra quasi vermiculi. Venit la
na alba erunt. Et per eleganter metaphoris ut per prophetam ad de
monstrationem nullum peccatum adeo grave exagitari. Per se quod hanc poenitentiam
deleat non potest. Vide foreverum in et mathei 11. Venite ad me et
qui laboratis et onerati estis. Et ego reficiam vos ubi dicit dominus.

ad reconciliationem, in illis que excedit paucis, recte ponere oportet. per seque et locum suum in ad thimotheam ubi loquitur de eo ait qui vult de hoc salvo fieri et ad cognitionem veritatis venire sua veritas sperare potest si deus legem suam et de condonandis aliis peccatis et si veram eorum penitentiam hoc agerent. omnia alia quae in huius rei consensum possumus adducere.

in multis simum secundum adici potest ostendendo nullum esse testimonium ex illis quod pro suo errore allegat armatum id est sui erroris contentum et praesens et dicitur illud matthei in idem sit verbum in primum sanctum in remissionem ei nec in hoc seculo nec in futuro qui loquitur adeo diffinitur hoc ab aug. et nullum in scriptis locum inveniri poterat. duo sunt nobis et huius locum explicanda quodnam sit peccatum in primum sanctum de quo hic habet sermo: et quare intelligatur id remissionem in hoc seculo nec in futuro. et cum omnes istos interpretationibus quod videri possunt quod nostrum malonatum ibi placeat mihi illa ipsius malonati quam dicit et athanasii, basiani, anasthysii, ambrosii, et hieronimi qui per peccatum in primum sanctum intelligunt manifeste opera miraculosa (qualia erant ea quae de ipso dicitur consensum veritatis quod doctrina patrum) virtutis demonis tribuere ut indei tribuerant, dicitur hoc peccatum in primum sanctum eo quod sicut miracula ipsa quod dirigunt adeo ut in cognitionem verae doctrinae deventum, peculiari quidam hoc tribuunt illi tanto dicunt quod donum illius sicut et illuminatio ipsa per fidem; ista miracula manifeste resistere virtuti demonis et tribuendo peculiari quidam hoc dicit peccatum in primum sanctum quoniam sit etiam in primum et filium.

quod cum videretur sit et hoc cuius peccatum dicitur remissionem nec in hoc seculo nec in futuro dicendum est adeo ad primum et filium in solitudine ut remissionem peccatum in primum sanctum eo quod sit illius

gravis ut quibus vera penitentia de eo habet ad deum veniam non
est. Credibile est ut adnotat maldonatus aliquos etiam ex illis
qui tunc dicebant dñm d. in beſſetu eſſe demonia loſa regi
ſuſce et veniam ſuiſe conſecutoſ. ſed ille qui manifeſta mi
racula virtutis demonis tribuit ipſe pro peccato occludit viam et
abſpiciendo interius per ſocium iudicium cogit. ſic maxime
variſ miraculiſ miſſiſ et ei hoc ducant ut rebus fidei aſſentiam
habeant, et ita veram penitentiam habeant. unde ut illud in ſole
ut qui tribuit opera miraculoſa demoni ad fidem convertat et ve
niam habet penitentiam qua veniam ſui peccati conſequat. ſic Chriſto
ſomus hom. 4. in mattheum et ſ. i. in iacobi ad 3. interpre
tant illud n. venite et cetera.

Ad hoc locum qui deſcribitur in Conf. prædicti erroris et ille ex
epiſtola ſ. i. iohannis cap. 5. qui ſcit fratrem ſuum peccare peccatum
n. ad mortem ſciat et dabit ei vitam ſecundum n. ad mortem. et pe
ccatum ad mortem n. pro illo dico ut regnet qui. interpretatur anima
cuius peccatum ad mortem pro quodam genere peccati de quo ho
moſ illius graviter et multum a deo latet n. oportet conſecui
veniam. et ideo hoc ap. ſolus ne quis ore deum ut huiusmi
n. caput veniat eo proſoſum ſit, cum id conſit exiſtendum.

Alii tamen longe diverſe et in illius loci et peccati ad mortem,
de quo ibiſt mentio. omiſſo modo variis ſententiis et id. interpreta
tione. quæ late reſertur loſum in Comm. ad epistoſas Canonicaſ
inter hunc eundem locum. ſequor ego illam aſſ. gregori, beſſa,
ſtoſe interlineariſ, liranſ, et aliorum qui referunt ad hoc. et per
peccatum ad mortem interpretant quoddam peccatum grave cum
quo ho. ex hac vita deſcedit n. pro hoc proſcribet ap. ſolus deum
orare.

et ubi in crisi deest merita, ante finem et i. Confessionem
hanc alio modo charitate perfectam et confingit hominem deo re con
ciliare huiusmodi sacramentum non sufficit, sed nihilominus
reconciliationem et letum ubi duo notanda sunt cum et hoc con
tingere in re ipsa, iustificationem ante receptionem realem sa
cramenti perit, per veram Confessionem: cum hanc Confi
sionem ut iustificationem consequatur per fidem, reverentiam, actum
charitatis, et indicat, sine charitate ad iustificationem eam non posse
re. merita, et. Scilicet loquens de iustificatione docet hominem
per fidem, et per hanc fidem, per fidem, per fidem, et charitatem,
et in hac verba concludit nam per fidem, et ad eam accedat, per et chari
tatem, nec unum perfecte cum ipso nec Confessione eius vivum membrum
esset.

ex his testimoniis congrua huius rei ratio in hunc modum deducitur?
ut remissio peccatorum per Confessionem extra sacramentum operetur
congrue disponat ad illius receptionem, et ad hanc amorem erga deum
in dispositione congrua hoc ad remissionem peccati requiritur, actus amoris
erga deum ut hoc remissionem peccati consequatur, maior est nam sicut
non per peccatum, sed per se a deo et eius amicitiam revertit ita per actum
ipsum reverentiae et ad dei amicitiam revertit, se ad hanc divina
gratia ad hoc disponendo minor pro nam ut ipse docet, scilicet hoc non re
catur, se revertit a deo et eius amicitiam, quodque convertitur
intelligitur passim dispositum ut remissionem peccatorum consequatur, cum
autem hoc per actum charitatis, ad deum et eius amicitiam convertitur
a quo per peccatum aversum erat, sequitur hominem vel congrue dispo
situm ad remissionem peccati ab actu charitatis.

et hanc doctrinam obijciunt quod sunt bona opera praeter actum cha
ritatis, et iustificatio ascribitur fidei et per ad Romanos, 3. elemosina

et oratione. ubi laus ab ipsa caritate. hoc est peccatorum remissio
obtineri. ubi et secundum scribitur in oratione. ubi ad quendam
difficultatem inadequate simul cum actu charitatis. ubi et cetera de
modis. et oratione. facti ex auxilio gratiae in tribus infirmitatibus
tangit proxima difficultas et medio per se requisito ad peccatorum remissio
nem. ut velut cum in exteriori de congruo infirmitatibus ab eo
auxilio. id est ad veram peccatorum penitentiam moveamus, et media ca
pitulum remissionis congruamus.

Nobis si actus charitatis est esset gratia remissionis peccatorum. ut re
quirat necessitas ad illam ut dicto. Consequenter probatur nam diffinitio
sua ad quam disponit. quod si actus charitatis est posterior gratia remissio
nis peccatorum. cum ab ea oriatur quidem et poterit diffundere illam.

Ubi doctrinam. scilicet. laudat. ubi et plurimum Thomae actum
charitatis in diverso genere. id est comparari cum gratia remissionis pecca
torum. cum prioris et posterioris cum ordinem. id est in eodem tempore
instanti. et in prior in genere causa magis quod disponit subiectum ut gra
tiam recipiat. dispositionem. ut teneat ex parte subiecti ad recipiendam
gratiam. deinde ut posterior in genere causa efficiens quod move
rit ab ipsa gratia sive bona charitatis tangit a propria causa efficiente
debetate voluntatem ad sui productionem. Cap. summum fieri
potest remissio peccati mortalis sine actu deus charitatis.

caput tertium.

Nunquam fieri potest remissio peccati mor
talis sine actu formali charitatis.

tamen si id. Conueniant in eo actus charitatis requiritur ad remissionem peccati mor
talis extra sacramentum. et tamen aliquos id. opinio quod docet aliquando hoc.

aliquid posse contingere ut quis extra sacramentum iustificetur abque tali
actu charitatis. Cum autem doloris peccati ut et iniuria in deum, in quo virtus
est et inhiat includat actus charitatis. sic potest contingere dum quis
aut per ignorantiam invincibilem vel per charitatis requirit ad remissio
nem peccati mortalis aut per oblivionem et inconsiderantiam incul
pabilem eliceret actum doloris quin tunc heret actum amoris erga deum
docuit hanc sententiam eundem lib. 10 de penit. cap. 19. l. Cum formi
dine. Navar. tomo 4° § 1° diff. 4^a e. r. p. d. c. 2° eundem pro
balem reputant recentiores aliqui in suis man. scriptis.

negari solent pro hac sententia. aliqui qui vere diligunt in spectu
eius verbi et coherenter cum antecedentibus et subsequentibus ita
docent ut foto de un. et gratia cap. 18° vbi dicitur. cap. 30° hic non
autem solum ibi docuit requiri ad iustificationem dilectionem dei oper
dia. et sufficere aliam inferiorem in quo quamvis maxime fallat
ad id ibi gerit requiri aliquam dei dilectionem et probat bene ex his.
§ 1° Can. 3° ubi dicitur requiri auxilium dei ut diligamus deum sicut
oportet ut gratia iustificationis conferat. 2° vbi dicitur. superius Con
cilium amorem dei requirit ut gratia iustificationis conferat.

et 3° opposita sententia que docet nunquam extra sacramentum
feri posse iustificationem abque tali actu amoris dei longe proba
lior mihi videtur eo quod testimonia patrum et scolasticorum adeo
urgent ut oppositum sententiam in praei proponere non videam. ita
docuerunt bartholomaeus tomo 4° in 3^a sententia q. 88^a art. 2° d. ubi unico no. 4°
ubi ait quare sententia recentiorum qui docent contritionis actum sufficere
nec dilectionem dei nec negant ex dilectione dei possibi in
hilominus iustificare coroneam ego sententiam nam sine charitatis
actu nihil prodesse potest quod cumque fecerimus ad iustificationem ut
oibus confitemur? ex se igitur quidem videtur alioquin doctores in hoc illius

opinionis. Constat tunc quod existimo eam ut statim in gradum proferre
re quamvis speculative probabile sit ob hunc viro aptum. nos tamen
sententiam docuit etiam Conine tom. 2. dist. 2. a. dub. 6. et regu-
tores alii in suis manibus scriptis.

Ducor in hanc sententiam in 1. 1. patet et theologi agentis de diffi-
cultationem meminere actus charitatis prout in statim et propter
suu accipere debemus. deinde quod ex doloribus qui letitiam tractant
an aliquid fieri possit in statu ab ipso statim actus charitatis ut uno l'al-
tero ex eis noverunt quod fieri non potest immo magis velat quam
bi concedere videtur tamen vera et dicitur, eo quod tunc cum
non verum est. Cum qui doleret de peccato suo malum dei quod
quidem ut tolleret diceret e' vere et statim charitatis et amor dei in eo.
Quoniam vero Confessio tamen etiam contingeret remissio peccati in extra animam
ab ipso statim charitatis tunc quidem cum daret dolor de peccato ut
tamen cum ignorantia inevitabili, ob rationem, aliove impedimento
ne daret statim actus charitatis, eo datur in illo dolore virtute inclinet
et in hoc caput daret actus charitatis virtute inclinet in eo dolore
statim fieri potest remissio peccati mortalis ab ipso statim charitatis.
maior e' adveniens sententiam tamen habet nam dolor de peccato
ut in peccato in deum datur statim vel quod in ipso statim fieri
potest. Quod tamen unum aliquando dei et ex Compunctio in boni-
tate utque in illo dolor de peccato statim actus charitatis ut ex hunc
vult dist. 3. cap. 1. et 2. hunc. et hunc. ille actus datur in unum
nam Compunctio peccati et in hoc tunc hunc. aliter Compunctio
ne bonitatis divina ex cuius amore ducit ut odio hunc peccatum mag-
num dei apprehendit sicut actus ille quo volumus virtutem statim
e' bonum dei alio modo e' statim actus charitatis.

Porro eo ipso ad pernam infernalem de peccato peccatum est

subire magis hoc dicitur et scilicet magis unumquamque de se
intendit illud bonum et maiorem caritatem nemo se per suam
ut dicitur non potest. Unde si per se videtur et licet non doceat
magis de actibus fortitudinis quam de actibus caritatis
aut per se intendant et licet se per se doceat hanc actum
et fortitudinis magis scilicet aut caritatis. quo apud eum loco supra
fuit in veteri matre hanc actum inveniendum et alium caritatis
si. Caput 4um quantum debeat et actus amoris dei ad remissionem
peccatorum. iniquitatem cum nulla debeat in se in amore dei
requirit ad remissionem peccati.

capitulum quartum.

quantus debeat esse actus amoris dei ad
remissionem peccatorum.

paragraphus primus.

nulla determinata intensio in amo
re dei requiritur ad remissionem peccati.
Cum dicitur per se remissionem peccati magis requiritur de
beat et summa aut superbia ut dicitur dicitur a Theologis. hadria
nus in 4to libro de sacramentis penitus et dicitur per se per se
parag. 1o inveniit et cetera. existimavit illud in intelligendum et
ut amor dei eliciat per se per se bonum et iuramentum et aliter
non sufficere ad iustificationem. atque idem sentit de dolore re
pentino ad iustificationem ex se iuramentum requiritur. Quod
ad id affirmandum verum illis deuteronomio 10 dicitur dicitur
deum suum ex vobis corde suo et ex fortitudine sua et cetera quod

again ill in name from interest? ~

[illegible]

Confirmat si vera est illa opinio meriti peccatores de se
varent de sua infirmitate confirmant peccatores aliquos ut
Magdalenam conjugatam esse verum intensissimo amore
et vehementi ad maritum amore conjugatam ad quosdam inter
cuius brevissimo intervallo non intervenisse et tamen simili
sine fluxum exiles alios qui ad inter amorem conjugatam
pervenere conjugatam esse verum conjugatam in in
feriori longe gradu verum tamen actum charitatis et deo
vire peccato lucrantur qui actum conjugatam in tanto indivi
duo ex hant maximam infirmitatem sicut alii alios videtur
quid aut nobis magis verbi illi de peccatores hoc tenet
Cobimus.

n'longe ablit ab his iura p'p'io de iurisdictione
 ad p'p'ietate fac p'p'ietate amorem dei h'et de ere maio
 rem inter quam quilibet amor alius rex extenditur et alit
 n'p'p'ietate de iurisdictionem: imi h'et alium dolore maiorem

eandem invocant, non solum sed alia sententia videtur co-
pina 40 dicitur. et per unum innumeris, amen; quia docet amorem
dei et dolorem de peccato ut remissionem consequantur requirere de
patrem suam deum intem, quam quidem non ignoramus; deum autem
nos autem et sicut huius sententia multo altius et roborando per se ipsam atque ultra
congruenter corrumpit. quare dicendum est nobis, aliam charitatem, et eadem
et de dolore peccati, nullam detractionem intem hostilare ut remissionem
peccati consequantur. ita docuerunt autem per se ipsam qui alio referunt, prolo-
nunt sub hanc sententiam ut eodem in eodem continentem quod per se ipsam
tribus qui absolute promittunt remissionem dei et remissionem sine limitatione ad
hunc illum gradum intem justificationem nostram.

accedit preclarum testimonium Christo fons ad nos in cap. 10 de
penitentia dicitur. et quam hinc inde et quamlibet brevi tempore
deservit, sibi et deo penitentiam. et deinde non tantum exiguam etiam peni-
tentiam mercedem. et roborum doctrina est quod sicut gratia nullam
hostiliter detractionem intem ut purget animam a peccato per se ipsam et in
quolibet minimis gradu possit hanc eam in charitatem actus et dolor
nullam detractionem intem hostiliter et in quocumque gradu di-
ponent animam ad remissionem peccati per magis gradum. hanc
sententiam cum amor dei deest esse summus et super omnia appetitive
ut disponat ad remissionem peccati.

paragrapheus secundus.

amor dei deest esse summus, et super
omnia appetitive ut disponat ad
remissionem peccati.

ampli ad rationem ex eo quod dicitur de iis qui sunt remissionem requi-
rit. Nam et super omnia quae intulerit eam possit deum
ad contritionem, meritis, tamen reliquit hoc: dicitur quod quilibet dicit
de deo in quovis gradu intus sufficit ad remissionem peccati, ad hoc de-
bet esse summa et super omnia affectiva quod sit et cum firmationem
deus ita diligat ut dicat in maiori perfectione ad hoc quam res alia. Et
eodem modo ratione quia amor peccati devere esse summum et su-
per omnia affectiva quod sit et cum firmationem in peccatum odio habet
ut non maiori malo reputet quam aliud quod est malum, ita docuerunt
maiora coram deo de peccato et de contritione et de peccato et de peccato
vixit summa affectiva non sive per verba contritionis et de peccato et de peccato
religio suavitatis et de peccato et de peccato et de peccato et de peccato
et contra de peccato et de peccato et de peccato et de peccato et de peccato
vixi exhibent quod sit amorem dei et super omnia affectiva odium
alioque interpretatione inest. Venire ut nostram deinde pro-
ponimus.

Ita ipse dicendum est et est qui merentur per amorem dei super
omnia diligendum et deum affectiva consistere in eo quod qui
cum deum diligit scilicet quod se statuat quamlibet remissionem
sua amicitia dei contrariet potius relinquere quam amicitiam
dei relinquere id preferendo rebus omnibus deinde per dolorem
de peccato super omnia affectiva odium habendum et peccatum do-
cent ipsum et in eo quod deum qui odium habet peccatum statuat
quodlibet aliud malum potius admittere etiam. pro hac ratione mo-
tem quam in peccatum mortale convenire.

Ita. h. haec recte dici posset deum diligere summe et su-
per omnia affectiva et peccatum odio habere, in summa. Item dicit
ad explicandam requisitam diffinitionem interpretationem quod sit pro

hominem finem requirit, ut dicitur ad inquisitionem ut dicitur
etiam ad deo cuiusque appetitio in dilectione et dolore ut re
quirat ad illam, quam si n. aliq. in virtute suorum. Consi
derum sit cuiusque propositum, et huius comparatione sapere con
tamen consilium est ut nosmet ipsi. scilicet ut penitentes pro
seipsum in virtute exercitati parum, ut eis abstineant ope
culum quod sepe intercedit ut dum in malum recati tum
malo proficiunt morti. Comparat, ut amore propria vite ad
conuictio rapta vitam peccato preferat et ipsa vera dicitur
ad remissionem peccati impedit, et novum aliud peccatum se re
net. iure in deo diligendo et de peccato dolendo ab his compara
tionibus abstinere debemus.

Quid dicendum est? scilicet scilicet Civitatem et aliorum regentium qui
volunt in eo consistere amorem dei super omnia appetitive quod
sibi et amor ille sit factor quam amor cuiuscumque alterius
rei utamen requirit quod sit magis tenet imo contingere po
se aut ut amor alterius rei extra deum, ut amicorum, paren
tum, et cetera sit debitor quam amor dei et famem sit magis te
ner, et adde facit amor dei sit super omnia appetitive quod fortius?
Distingunt aut regentes hi in amore fortitudinem et tene
ritatem exhibent quod exemplo parentis qui fortiori amo
re afficit erga filium maiorem natu tenebriorem. v. erga infan
tulum, id quod colligitur ex eo quod si de vita alterius ex duobus parenti
bus daretur, Eligeret fortius vitam maiorem natu quam alterius.
Hec tamen sententia nullum reijciendum habet, quod verbi
nititur et ideo reijciatur fortitudo et inobediencia in affectibus
voluntatis efficacibus in animo distinguuntur si tamen maiorem
et minorem intem, sicut fortitudo et inobediencia Caloris aton

de etiam hunc inter, aut dicant nobis. Dicitur in quodam libro
Compositum nam. ex re regnam aliter volumus. Sicut etiam
magis amoris mensurari, inde tamen in cognitione amoris
fortitudinem. rem. n. magnam in se habet, sicut et minimam ve
hemens aut ex hominibus amico desiderare. Operando amorem
de requisitis adificationem devere et fortorem amore
dicit res invidiam in sententia perinde est. quam ipse do
minicus solo respuit.

Comitatus. id. in affectibus voluntatis eiusdem rei. v. g. ami
citia separant fortitudinem a tenebre nam maior tenebi
ty affectus in nullo alio consistit quam in maiori delectatione
de bonis amici quod continent et tamen maiori amore illius. unde cum
in affectibus voluntatis metiamur fortitudinem et in debili
tatem videntem dicendum est amorem magis tenebriorem
sit magis intensus et etiam fortior. Exemplum de amoris
parentis in filio. sicut in filio et in minori. nam si affectus
amicitia in parente exa maiorem naturam quo illi vult v. g.
vivere fortior est amore amicitia exa minorem quo illi etiam
vult vivere in potest n. et magis tenebri. desipimus aut existi
mantes tenebriorem et amorem amicitia filii minoris. Con
fundimus amorem amicitia cum amore concupiscentia. hic n.
maior et solet in filio minoris eo quod appetit illius in carnis et
solet parentibus quam alterius maioris.

Sed dicendum est alios qui volunt sine deum diligere a nobis
ex oia appetitive, cum amoris huius conditionis ut nullo alio
amore contrario vinci possit, imo ille quem cum alium vin
cat et a videtur expellat, et idem dicunt de dolore peccati. ve
rum hoc sensus falsus est existimus nullum fore in via et amo

disjunctive

vera explicatio amoris dei super
omnia appetitive. ~ ~

reliquum est post reiectis aliis explicationibus amoris scilicet via appetitive ut
 nostram ac veram proportionem. Adest igitur amor emulatio dei dilecti super
 via appetitive qui est vera amicitia dei, etiam ex parte sui mittendi
 in divinam bonitatem. atque in hunc sum interpretari possumus d.
 Jo. Cister. et ita explicatione decernunt bonitatem et forte ad digne
 subiecto hunc dicendum nobis, nam ille alius amoris dei ex coem
 positionem dicit appetitive super omnia amare deum qui virtualiter
 saltem continet propositum repulendi quodcumque aliud bonum ter
 re et delectabile in cuius amore invenitur peccatum mortale. et sc
 lius est amor ille qui est vera amicitia dei et estiam ex parte sui mitten
 di in divinam bonitatem, ille igitur dicitur super omnia amare deum
 appetitive, maior continet nam si amaret eum hoc modo continet
 in eo quod est superius pro maiori parte deum beatum quam repulsi
 illi continet quia amore graviter offendit: Certe per istum actum a
 moris qui virtualiter repulsi quodcumque aliud bonum continetur deo

in cuius amore invenitur peccatum sicut maior huiusmodi huiusmodi
quam re ipsa contraria: quandoquidem factum non est deum amicum
sicut et illa res ipsa. quare illud superius dicitur quod sit verum
in ista ipsa comparatione cuiuscumque rei quam ab ipso peccato
nisi hominem diligere, et eam suam amore deum graviter ostendit. minor
illius, illogice in eam veritate ostendit. huiusmodi illa res ipsa
veritas continet dicitur animi virtute continere cum veritate contraria
in se continet ut cum veritate excluditur. et ois actus amoris
amicitia dei estiam veritas contraria continet cum hoc est de ver
tutendi quodcumque aliud malum: nam si dum deest huiusmodi amor
in voluntate proponat mentis malum grave contrarium deo re
rum est ut si facta voluntate resistat illud aut seget ab ipso amo
re estiam et optime notavit huiusmodi veritas, huiusmodi amor continet
virtutem notitiam resistendi quodcumque malum grave contrarium
deo haec aut notitiam in continet amor dei continet idem iustici
eodum continet veritas cum illa quantum est ex se iustici
tendi.

eodem proportionem explicare debemus dolorem de peccato ad in
significationem requisitum devere et superius dicitur appetitive. Continet
aut in eodum idem ille ex eodum sit coniunctus cum vero amore amici
et deest huiusmodi continet propositum admitendi quodcumque malum
tendit gratia vitandi peccatum mortale. id est de dolor de peccato con
iunctus cum amore amicitia estiam continet virtutem illud notit
tiam patet nam si dum quis delet de peccato quod est iniuria deum
amando illum estiam amore amicitia proponeret quod vicia
inveniret huiusmodi mori si admittet peccatum mortale abque
dubio illa veritas continet notitiam quo admittet mortem gra
tia vitandi peccatum mortale aut ois seget a dolore de peccato

nam qui dicit de inimico dei amando illum
vera amicitia supernaturali incole. Et hoc per se
de amicitia in iuribus. nam idem.

In iure existendi amorem dei et dolorem de peccato super
omnia appetitive optime. Constat cum iis. Dionysius ex 11. Coligit dol
orem amorem et dolorem ad remissionem peccati requisitus. De
re et super omnia in iis. n. Cum deuteronomio habemus. Nige
re deum ex toto corde, et anima et uero. id est. pro ut ut vero affectu
amicitia. Epi. deum dignum qui ex se et propria re exiit
quemlibet alium affectum. ut ex 11. deus gravis ostendit. n. y. Afectu
huius sit ut a nullo alio comparatio vinci possit. et ex modo
di. Epi. in dei bonitatem in conspectu sit cum affectu alio uero qua
deus gravis ostendit. id quidem intendit. Epi. deus. Cum ma
thae 10 dixit qui amat patrem aut matrem plus me uel me
dignus ubi n. prohibet amor parentum intensior quam alius
erga deum. et si quicumque ille affectus erga parentes qui ex
lo 10. Constat cum gravi peccato excludit amorem episcopi
vera amicitia dei. et tali affectu dicit diligere parentes plus deum
quod excludit dei amicitia.

ut. Ite amoris dei ad iustificationem requisitus. ut maneat exhi
cata. placet animal uertere illum ut requirere deitatem aliquam
durationem ut remissionem peccati. Constat in 10. de. 1. tria
c. que sententia dicitur. Constat in 10. de. 1. tria. qui in 10. de. 1. tria
temere affirmavit negare viam de sententia durationem ut alius
charitas remissionem peccati. Constat. C. 1. in probati. hoc sententia
eo quod nullum finem atque. 10. de. 1. tria. negari possit pro ea, et alio
qui ab 10. et tribus absolute tribuit dilectioni remissionem peccati quia
ulla exigit deitatem duratio ut videre e. in loci. cap. 10. de. 1. tria.

omittendo di penam illam cuius est agere hunc solum vult in manu
suo autem contritionis et penitus contritionis ad infirmitatem capite
jocundum est et ut dicitur per ex hoc ubi dicitur ut sit
ad remissionem peccati de quo infra totum nominis dicitur. et notandum
Cum Coisri tenet eos aliter et per hanc infirmitatem per se dicitur
ad illam ut notum foretur ex Concilio vid. per 7° cap. 7° quod in
peccato mortali et alium penitus requirit ad remissionem peccati
extra sacramentum.

In hoc id constat ex ista elegancia si penitentiam egerimus in
remissione manus dei et non in manus hominum exequitur et si in manu ege
rit penitentiam ab omnibus peccatis suis omnem iniquitatem eius non recordabor
Eccl. 1° Convertimini a me in hoc corde vestro in ieiunio et fletu et
jeia luctu et non penitentiam egeritis et simul peribitis et apocalyp
11° memento unde exultavi et age penitentiam in manus veniam
ad te facta actus penitentiam agite.

aperta sunt etiam sacra testimonia pro fidei dogmate.
aug. lib. de penitus medicina cap. 1° inquit non satis est mores in
flectere nutre, sed oportet per hanc epistolam deo et penitus
dolorem et epistola de utinam nisi egeris penitentiam non veni
toteris quomodo gaudebis si te correctum nisi doleris si te per
verum. et Epianus lib. de lapsis docet qui aut penitentiam Crimi
ni tollant nisi talis viam claudunt. Greg. hom. in evan
gelia venturam inquitiam tunc peccator non effugiet qui non
ad penitus lamen non recurrit.

huius veritatis expressam habemus defensionem per. 14 cap. 4°
ubi loquitur de contritione ubi dicitur. Qui autem novis tentare
ad inferendam veniam peccator per hanc contritionem non respice
ritur et cetera ex istis omnibus testimoniis hanc contritionem ad remissionem

nam peccatum mortale extra sacramentum facti alij penitus de
peccato commisso nec suspit per se loquendo virtualiter tantum
in docuerunt. S. t. h. a. et ibi interpretes regiam p. d.
lib. Cap. 19. Ioh. de ra. et gratia cap. 2. et alia. Ioh. de
hone. 13. de penita. media de penita. per et Cano. h. t. 4.
relectionis in ipso. Iure in h. a. e. d. i. p. e. r. a. b. y. q. u. e. s.
eodem loco dub. 2. et 3. et sententia. Ioh. 4. d. i. p. e. r. a. b. y. q. u. e. s.
h. u. n. t. 3. o. e. n. r. i. q. u. e. s. lib. 4. o. s. u. n. d. a. Cap. 19. Conine. Ioh. de
ra. dub. 2. et 3. o. b. e. l. a. m. i. n. y. t. o. m. o. 2. o. C. o. n. t. r. o. v. a. s. lib. 2. o. de pe
nita. cap. 4. o. et a. i.

Notandum huius est. 1. ut quis extra sacramentum Conse
quat remissionem peccati mortalis. 2. ut quis extra dispo
nat. et absque actu penite. de peccato commisso. 3. ut quis
suspens. 4. ut Constat ex. S. t. h. a. e. d. i. p. e. r. a. b. y. q. u. e. s.
mortalis. 5. ut quis suspens. 6. ut quis suspens. 7. ut quis
nem dum. 8. ut quis suspens. 9. ut quis suspens. 10. ut quis
ma. 11. ut quis suspens. 12. ut quis suspens. 13. ut quis
a. i. p. e. r. a. b. y. q. u. e. s. ut remissionem consequatur nisi
veritas a peccato: id quidem fit per actum penite. Confi
mat deinde. 14. ut quis suspens. 15. ut quis suspens. 16. ut quis
atque facti. 17. ut quis suspens. 18. ut quis suspens. 19. ut quis
exigant actum penite. ad iustificacionem intelli. devent in
proprio atque facti. 20. ut quis suspens. 21. ut quis suspens. 22. ut quis
testimonia citata de penita. virtuali, h. a. e. d. i. p. e. r. a. b. y. q. u. e. s.
et facti. 23. ut quis suspens. 24. ut quis suspens. 25. ut quis

1. si quis hanc doctrinam obijciat quis actus charitatis est su
ficient ad iustificacionem extra sacramentum. 2. si quis
facti actus penite. de peccato. 3. si quis obijciat testimonij

itaque vivamus dicitur. unde. cap. 2. in de remissione peccatorum
tribuitur remissioni dei nulla. Fata remissionis alicuius peccatoris
et regardo aut. ad cuius probationem dicimus dilectioni dei
videtur remissionem peccati absolute eo quod sit radix alicuius pe
ccati. Cum in sole sit ut quis diligat efficaciter deum et super
omnia membra sui peccati quoniam simul debeat de illo ut est in vi
via per deum. Tunc pro optima coheret ut non excludat soni
tus alicuius ut pariter diffuso per se requisita ad illius remissio
nem.

2. dicitur alicuius charitatis et perfecta coniunctio hominis cum
deo per sola illa sufficit tunc diffuso ad remissionem peccati
consequenter probatur quod qui habet perfectam coniunctionem cum
deo in sole est ut non averfionem ab illo quod habet per se
consequenter si per actum charitatis habet homo perfectam coniunctio
nem cum deo in sole est quod habet averfionem ab illo per
peccatum alicuius solus charitatis sufficiens hominem diffundit ad
iustificationem absolute peccatoris alicuius. Unde charitatis et qui
dem perfectam coniunctionem hominis cum deo in genere alicuius
convenit inadequate ad aliam perfectiorem coniunctionem
per gratiam iustificandam quod absolute est coniunctio super
naturalis hominis cum deo. Cum tamen coniunctio per modum di
positionis in sole est ut non se respiciant dari averfionem hominis
a deo quod cum illa si homo est in memoria ut peccator non etiam coher
et ad remissionem. Cum coniungitur remissio peccati per gra
tiam bibeat quod in memoria peccati ut sit tunc remissio
a deo eo quod videtur in se continet actum sonitus causatum
per alicuius notet alio coniungere remissio peccati in se
naturalis peccati.

caput secundum.

per accidens potest aliquando contingere
remissio peccati sine formali ac-
tu penitentiae.

amex i am tenite. Si pa requirat remissionem
 peccati mortali. aliquid tamen habere rationem virtua
 lem incipit in amore vera amicitia de iocent Coit theo
 logi medicina Codicis de reuira per anavatum in iuma caplo
 Goly in 40 pte is per a rega lib. 6. in pte. cap. 33 et 34
 unrey hie dicit ga. Cratij pte. no. 1. dub. 1. Enriques lib.
 40 und cap. 1. no. 3. et alibi. Valencia tomo 4. dicit pte. 7. cap.
 3. no. 1. belaminum tomo 2. Controuers. lib. 2. de reuira
 cap. 9. Conine dicit tomo 2. pte. 1. dub. 6. et aliter auxi
 quid. quare eo cap. quo quid. iudicij est memor reat
 mortali. aut q. post diligens examen. vultum inuicem aut
 nati inconsiderantia pte. 2. recordat peccati pte. 1. n. l. n. d. n.
 et pte. 1. n. l. n. d. n. charitatis pte. 1. in quod n. l. n. d. n. includit
 n. l. n. d. n.

ut hanc sententiam probem et existem apud trius aliam
verba amici dei in et Corintheum cum sententia illi Corinthei
sententia ita est qui cum mihi adim memora peccati sunt
qui simul hanc sententiam deinde ita docuerunt ita
to, lib de institutione sacerdotum et de electione 4^a Canone de electione
de sententia de 3^a baptis, beatus minis, et Corinthei ita vela
et et ro huius et si non potest ut dicitur qui amant alium vero
necesse amicitia si non ponit aliquid malum grave in amicum patet

ut docet patet de eo, verum non per hanc causam conato
ne cat. eius manifestum et manifestum experientia videtur.
unde si in hoc est verum amicitia est erga deum et in
si occurrat peccatum mortale in eum conatum cum hoc
sit gravissimum deum ut pote gravi iniuria, inole
et ut videtur statim in novis deinde talis iniuria.

Consequenter nam qui statim deo conati et negantia
quodam Consequenter Consequenter cum amore erga parentem in filio
quam max. dolore de propinqua iniuria in inveniente
tam filius de ea cogitaret. Cave q. amor amicitia dei sit. on
geat. foris odium quam filium invenientem et deinde peccatum
longe superet in talia iniuriam erga parentem. Tunc
negatio. In tante in voluntate amore vera amicitia dei
et memoria peccati inole. sit n. resultare de ore de illo.

nam item correctionem amoris vera amicitia erga
deum cum dolore peccati. Inim. ad illius memoria, totum
explicare in ill. Consequenter illa nati sub dat. in defectum inordinata
tum propriam exelentiam in quo interbia. Visum Consequenter
et alterum inordinat. ut notavit b. p. q. 1. ad 1. om. 1. d. 1. e.
14 cap. 1. inole. et ut qui nec inordinate hoc triam exelenti
tiam in timore occurrat honor proximi ut aliquo modo ho
mo honor. Contrarius n. invidet statim et vult de hono
re illius. Similiter explicat Consequenter illa sub dat. in interm. ef
ficem finis et amorem amici in medium mente Consequenter
vult finem sequi n. hoc nisi per illud medium.
Cum perita de peccato sit negationem medium ut in ami
citiis dei reverentia inole. et in eo instanti quo qui
se peccatorem et dei inimicum considerat. et sit deum.

habet vero amore amicitia ut in officio quia simul etiam ve
lit sui rectori perire. atque adeo in eodem instanti in quo
eliciat dilectio ex voluntate iustificationis elicitur simul re
nitenti.

Ex hac doctrina adeo perspicua licet colligere amorem
vero amicitia dei virtutibus continere penitentem peccatum
et iniuria primum. id colligitur quod ille actus dicitur quod negari
affinet alium virtute continere cum negari in ilatione
int se conestant. Cum ergo actus charitatis et penitentia in se
parentur ut illo posito alterum poni negarium ut si adest
memoria peccati. dicendum est alium charitatis virtutibus con
tinere penitentem de peccato.

Est tamen hic animadvertendum per penitentem peccati
quam diximus virtutibus includi in amore charitatis n' inte
llectu a nobis de peccato actum dicitur ex virtute penitentia morali
virtutibus et abstractione ab huiusmodi de peccato peccato actus pe
nitentia cum actus doloris de peccato immo. elici possit aut
ex motivo sibi virtutibus morali penitentia aut theologia charita
tis ut sepe notavimus. id est nunc intendimus. videntur cum actus
charitatis negario conestant dolorem aliquem de peccato ut in
iniuria primum. qui sit satis ad remissionem illius sive hic actus el
citur ex motivo penitentia sive charitatis de quo modo disputavimus.

Et posita ut posita per in illis in sole existere in hoc
verum a se ipsum amicitia dei et tamen ois huiusmodi illis
constat ex oibus illis id est patrum testimonio quod diximus negari
se adduximus ad probandum requiri amorem amicitia dei ad ius
tificationem extra sacramentum. Cum obliuioni peccati mi
hi aut natus inconsiderantia si tamen hoc eliciat verum a se

luna amicitia dei, emundata a peccato.

Propter gratiam dilectionis dei virtute vincit actum
penitentiae. Cum quoniam actus penitentiae non obliuione
propter exitum de peccato ad remissionem peccati. nam qui nali obliuione
aut inconsiderantia peccati delinquit actum penitentiae cum elicit ac-
tum charitatis in seipso ab ipso non liberante ac proinde ab
ulla culpa omittet actum penitentiae et a iure excludet perfecti-
simum actum suo. Coniungit cum deo a quo erat avertens ita
ut ex vi illius si adget memoria peccati delinquit actum penitentiae
quo facit avertens a peccato per eundem et tunc non in-
ficiendum est.

Conueniunt uero in eo quod nunc considerant inveniri actum
charitatis in hoc qui non manet in peccato mortali, nihilominus
Cano relectione de penitentia et secundo de infirmitate
relectionis sectione 4a existimant nam penitentia
actum extra sacramentum sine fide dei penitentiae quod de-
fendunt docent actum charitatis nunc inveniri posse se
paratum in hoc in peccato autem existeret ab actu penitentiae
et hoc docent defendunt nunc infirmari hominem ab ipso fide
actu penitentiae eo quod putant aliter non fieri posse te per se
saltem per se et patrum quod penitentiam exigunt ad iustificatio-
nem, hoc tamen dissentium habere existimo; et in hoc
theologorum ut videre est apud nos in rebus eamque in
no evolvendo nunc defendendi diversariorum per in-
variabilitatem charitatis ab actu penitentiae.

nam si considerare negationem sit actum charitatis
in eo qui memoretur qui peccati parari non possit ab actu peni-
tentiae ut probatum manet, adue tentam et concisionem horum

aliquid ut charitas nunquam inveniri possit sine tenet. in
hoc existente in peccato mortali factum quidem est temere
asserimus, nam in illa negari non potest quoniam dum dicitur actus
charitatis in voluntate nulla daretur ex parte intellectus cognitio
et peccatum unum nullum sane actus tenet. et ubi potest
et illud eo quod ut voluntas verget et proprium obam. indiget ut
quoniam illi ab intellectu proponatur, et alicui fieri non potest de quo
nulla controversia esse potest. porro aliquid charitatis posse inve-
niri separatum a cognitione et peccatum unum quod dubi-
tetur. et cognitio. et divina bonitatem ut amabilem
tamen. et ipsam nullam conversionem habet ex natura rei cum
aliquid cognitione et peccatum: nec actus charitatis. unde exci-
tat in nobis eorum cognitionem. alioquin eo qui semel
peccatum misit nunquam etiam post justificationem inve-
niri posset actus charitatis sine finali actu tenet. et temere
asserimus. propterea quod quis negare audebit posse aliquid
fingeri ut quis misit peccatum et statim illius obli-
viscentur deinde in memoriam non venerit. et in hoc autem
hoc sua hoc cognitio et amor et divinam bonitatem habet
excitabit cognitionem peccati ut possit elicere aliquid tenet
et.

nec responderi potest ab adversariis quod lex nostra rei non actus
et cognitiones non convertantur. convertuntur tamen ex decreto
dei qui namque vult excitare peccatorem ad suam dilectionem
quoniam sicut excitet ad penitentiam set urgeamus ad conversionem
propterea unde nam constat de illo dei decreto quod si non
tendant ut certe ostendere non possunt temere sane ab eis
asserimus. totumque non dari tale decretum. et sit nobis ex pa-

nam et si cor eius qui dilectioni dei dante ad erigat
remissionem peccati maneat in potestate peccati aliqui
et alium vero charitatis erga deum, dum in dicitur in
via peccati infirmandum hoc abque actu tali penitus cum
solo virtuti in charitate ipsa induit.

hanc doctrinam dea veritas ut in se verum inter in
caput mariti et etiam extra illud, nullum in ut notavit
dignus. caretate et iure tam 4° dist. 9^a et 9^a et 10^a et 11^a
et privilegium hoc habet matrimonium vel quem cum
alium alium charitatis extra matrimonium, dum non in dicit
Cognatio peccati in se. unde colligimus cum bonis et aliis
cum fratre penitus in minus per se loquendo requiri ad re
missionem peccati extra matrimonium quam in dicit. tunc in se
dicit memoria peccati in se in potestate in vere matre et
cere alium penitus eo in huiusmodi conatione oritur ex actu
fratris charitatis qui in vero matre tunc de nege
vium et ut notavimus dist. 9^a in precedente iure. contra so
ph. lib. 2° de veritate et gratia cap. 16 et in 4° dist. 15 et 16 et 17
et verba lib. 6 in trid cap. 36 et in 1° in huiusmodi et in
remissionem peccati abque actu tali penitus. Nihil autem ma
tricio tunc. Speciale illius privilegium.

et arguitur quod ista sententia solvatur ne se et et obli
viscent in unum cum iure et potestate requiritur ut in penitus ad re
missionem peccati quam dilectio charitatis et abque hac
sententia in dicitur obtineri in potestate remissio peccati. nec abque illa
huiusmodi arguitur solutionem vide in dist. 9^a in precedente cap. 3°.

et arguitur ad hoc predictum arguitur. notum si in potestate
tunc virtuale ut in penitus in unum in actu charitatis in se

aliquid propter it ut in iudicio ab iudice non veniat q. votum
seu propositum virtuale actus charitatis inclusum in actu
venit. Igitur ut qui in iudicio extra sacramentum
absque actu charitatis. Consequenter falsum est vo-
tum sententiae. etiam Consequenter pariter vo-
tum. in actu veniens includit virtuale votum actus charitatis.
Ibi nam actus efficax veniens saltem virtualiter continet ho-
sistum ab omni praescripta et exsequendi media q. a-
ntem negatoria e quod non est actus charitatis.

¶ Concedendo autem et negando Consequenter et ratio criminis
etiam actus dilectionis et penitus requirunt ad remissionem
peccati extra sacramentum praeter illud negatoria ex se non
intra cuius confertur iustificatio. iustificatio in hoc extra
sacramentum per propositum virtuale dei gratia iuratum et
ut aint ex opere operantis. unde negatorium est talis
virtualiter aut scilicet per se loquendo aut virtualiter scilicet
in aliquo casu modo explicabo. Cum ergo actus charitatis
referat virtualiter in actu penitus quibus desideramus illius
votum virtualiter referri etiam modo votum penitus scilicet
per se referat virtualiter in actu charitatis. unde et talis de-
bit ad remissionem peccati scilicet actus charitatis. Cum vero
virtualiter actus penitus non consistat scilicet actus penitus cum
solo voto actus charitatis.

ex huiusmodi solutione colligitur unde ex eo negatur aliquid
iustificari hocem per actum charitatis. si in eo non erat votum
penitus. sed deinde per eiusmodi actus virtualiter continet in actu
charitatis.

¶ Vice versa scilicet quando ad proferendum iustificatum

aliam penitē^{ti} vixit? Inveni in actu charitatis ab ipso vi-
 rum penitē^{ti} in illo posuit. Hic duo ab ipso loquendo ex-
 plicari videntur et id vultum vultu actus ipso vixit
 in alia n^o fumen actus ipse ita ipso ipso in ipso vixit
 de qua hic et ipso fumen et ipse explicata ut videret et in actu
 charitatis Comparatione actus penitē^{ti}

2. obijit. i. remissio peccati fieri potest sine tali actu penitentie
 Cum videtur memoria peccati equaretur id est cum huius me-
 moria deest fieri potest sine illo consequenti effectu remissionis
 penitentia pro nam tunc sufficeret votum penitentie includendum in actu
 charitatis sicut extra tenetur subiectionis Confessio sufficit illius vo-
 tum includendum in actu iudiciorum et qui sufficit extra sa-
 cramentum etiam si adsit memoria peccati.

Negando qualiam et eius probationem ad exemplum v.
 Conf. respondet disparem orationem et nam alij penitus
 requirit magis plurim dicto Congrua ad remissionem pe-
 ccati extra sacramentum quod quidem nisi quidam conces-
sione oritur ex affectu dilectionis in eo qui memor est sui peccati.
 unde in sol est vari affectum vera dilectionis in memore pecca-
ti quoniam etiam et alij penitus et quod ideo tunc n insistit illius
votum. Insistit tamen votum Conf. quod idem requirit
illo quod ut est et ex divina in stitutione et praecepto statuti
quibusdam temporibus et quod ulla nati conversione cum in
in charitate et verba disple ad remissionem peccati.

3° obijit ut minus requirit ad iustificacionem actus
penitus suam libertatem et sine actu tali fieri po-
teat in aliquo casu obijit iustificatio extra sacra-
mentum et sine actu tali penitus v. multo prior

exigente requiritur fidei divina ad in p[ro]p[ri]am
fidei sententiam hanc h[ab]ere potest per alium ac
tum in quo v[er]itatis inclinat et alius fidei sup[er]venit
potest et v[er]o e[st] fidei p[ro]radix et fundum v[er]itatis p[er]manens
a qua deest omni alia d[ic]t[io] h[ab]ere ad in p[ro]p[ri]am
quod aut m[er]ito fidei aliam negationem et neg
tationem nostri in p[ro]p[ri]a d[ic]t[io]ne illud si p[ro]p[ri]a sup[er]stitione
Cognitionem illam fidei p[ro]p[ri]a negatione deest negare
quod requiritur qui dicit aliam p[ro]p[ri]am v[er]itatem amicitia
rei cui ut diximus p[ro]p[ri]a coningit remissio peccati.

4° obijcit si quis intendit iustificari vellet dicere cogit
ad id requisito ordinate tamen ita ut p[ri]us tempore vellet d[ic]e
re aliam charitatem et postea penit[ent]iam. Certe eo iustitiam quod
habet aliam charitatem iustificaret p[ri]us d[ic]eret aliam
penit[ent]iam. Cum hoc invenitur et peccatum iustitiam etiam
memor potest aliquid iustificari et quod p[ro]p[ri]a penit[ent]iam p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a et tanta iustitia in p[ro]p[ri]a charitatem et penit[ent]iam
ii separari in b[e]n[e]dictio n[on] possunt. p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a aliam charita
t[em] separatum inveniri p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a tempore ante aliam penit[ent]iam
Concedendum negatio est etiam iustitiam in hoc in
tempore aliam penit[ent]iam p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a amicitiam h[ab]ere cum
deo p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a.

U[bi] p[ro]p[ri]a e[st] ut qui memora p[ro]p[ri]a peccati dicit aliam amicitia
de dei p[ro]p[ri]a simul etiam aliam penit[ent]iam ut p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ma
net, unde quibus qui p[ri]us tempore d[ic]ere vellet aliam
charitatem quam penit[ent]iam si tamen ille d[ic]eret aliam v[er]itatem
amicitia cum memoria peccati n[on] p[ro]p[ri]a etiam d[ic]ere
re aliam penit[ent]iam p[ro]p[ri]a in ea memoria et aliam charitatem

... enim, in hac vita, si potestate cohibere conatur, u
lenitiam. quare cap. ibidem est in potestate huiusmodi elie
re aliam lenitiam simul cum alio charitatis, quod potest fieri
tunc contritionem peccati ab alia divina bonitatem qua
substantia elicit actus charitatis sine penitentia ad quod exhiendum
aptum exemplum in his et electionis uniusmodi quod illam
separare ab alia non est in potestate voluntatis, cum ad sit ymaginatio
illud medium sit unicum in ordine ad sequendum finem.
Caput 3. qui sit ille actus penitentiae separatus ad in spi
rationem extra sacramentum

caput tertium.

quis sit ille actus penitentiae neces
sarius ad iustificationem extra sacrame
tum.

probarimus huncque negationem et aliam lenitiam de pe
ccatis quod una iniuria patitur ut illos remissionem se
quatur. Iuxta offendamus quid nomine penitentiae de qua
loquitur intelligamus. et in id sciendum hic solam esse
posse remissionem de duobus actibus nempe de contritione et
confessione. ubi et dolore illius quod ipsum mentionem
facimus hoc corripit. cap. 2. dolentis de contritione et
aliam quoque quod volumus peccare dolorem. quo tria
nam de peccato vide quod ibi diximus. hic si animam vult
requiri ad remissionem peccati ut si actus eliciant ex motivo
fidei vixit morali penitentia cum elici possint et longe perfecti
iori modo ex motivo charitatis quare in praesentibus quidem et

parte de detestatione et dolore fecit, live sit ex hoc live
sit ex illo ex duobus enumeratis.

Et igitur in re senti contra ad iustificacionem requiratur
detestatio et dolor. Interque utrum loquimur aut de dolore
in sensibili qui residet in appetitu et quali in voluntate resi-
dente: alterum non requiri nec se dolentem in iudi-
cio in quidam tantum momenti quanti ab aliis reventoribus
habetur. Facile nos experiemur supponendo doctrinam quam
ex mag. tradidi. Ita dispositio namque detestationem
et dolorem de peccato esse utrumque in se subordinatos et mutu-
os consequenter consequenter detestatio sit causa dolori per posita
in nobis in utroque alterum non requiritur et id ideo
in mentem illic reversus et antiquos ibi notavi et
de mo conine tomo dispositio la dubio et est que ad idem
confirmandum exemplum amoris et gaudii rei posse qui
utrumque in se concedunt ut posito amore in se sit natus
ut et etiam gaudium frangitur ab amore derivatur. di-
xi in nobis dispositio separari non posse dolorem et detesta-
tionem peccati mutu- os in facta id posse fingeri con-
cedere beatitudinem habet summam detestationem peccati ab que
alio dolore corde in pedis sancti relectione de deo posse
posse.

proposito dicendum est utrumque illud utrum sit detes-
tationem quam dolorem ad iustificacionem requiri diversa
ratione ratione nam detestatio primaria tangit etiam sentit do-
lor secundario tangit quid consequitur ad illam requi-
runt. ita vocat conine mo citatur et re ipsa frangit
tomo 40 disp. 4a senario 70 quibus verbi aliquantulum

si cupit videtur. et in hoc a patre cuiuslibet et uterque illi
liber requiratur. Ita nam theologi loquentes de penitentia
ad iustificacionem requisita, non mentionem faciunt doloris aut
detestationis et duntaxat tenere et quod sit. scilicet et vestitus in hac
parte veritatem tenens quod signum est in fructu huius actus ad re-
nitentiam pertinere. id ipsum examinauit Concilium tridentinum. cap. 14. cap.
4° explicans penitentiam sive contritionem per detestationem et do-
lorem de peccato.

Deinde patet de summa ex tali contritione hoc autem
iam ex hoc patet: quia si sit impletum actum requiri ad remi-
ssionem peccati quia aliter requiratur. nec enim detestatio absque dolore
nec ea habere possunt impletum actum ad perfectionem vocem penitentiae
et detestationis simul cum dolore. sicut nec est in hoc. y. sine pa-
sionibus nec est a passionibus sine est in hoc. impletum actum ad perfec-
tionem vocem hoc. scilicet est in hoc cum suis passionibus. et quod ob hanc causam
Cōf. theologi in beatitudine penitentiam aut contritionem de
peccato. et quoniam in eis est dolor et detestatio ut hanc et
dolor peccati qui pertinet ad integritatem penitentiae seu contritionis.

altera pars cuiuslibet et diversae requiratur hi duo
ad iustificacionem sit ex ipsa tali subordinatione illic nam
cum de eo de peccato videtur hanc in hoc ut est in hoc. veritatem
et detestationem hanc quid necessario consequens illam inde est
exigentia illius ad remissionem peccati non potest hanc rei in
necario requisita et in hoc penitentiae scilicet ut requiratur ad illam et re-
lata impletum. et in hoc. cum detestatio sit ex natura rei in dolori
per naturam quamdam necessitatem. inde quod hoc in necario exigit
ut est in hoc penitentiae a quo dolor ad naturam passionis dimittatur. quia do-
lor in hoc sit in hoc per ad concordiam de hanc ad satisfactionem

negat.

Idem si tendat ad rem deestimationem requiri ad in-
capionem si peccaret abique dolore non tunc in-
hoi ad gent alia requisita per yidem per yidem cum
remissione peccati. Occurrunt tunc et tunc in-
Cuius idem si tendat ad rem deestimationem requiri ad in-
tionem a dolore fieri deestimationem per yidem fore
in-
sum in actu deestimationis: tunc qui non datur frater per yidem
stingeret abique culpa et hoc tunc. Iam deestimationem
fieri posse hominem per yidem in aliquo actu abique frater
deestimationem per yidem in actu charitatis.

Obiicit. Illi qui tenentur requiri ad in-
finitum peccatum retractum et ab eo convertitur ad id autem
deestimationem sufficit nam retractio peccati et conversio in nullo alio
tunc consistere nam in eo qui qui est peccatum retractum
nam qui diffinitur per se deestimationem. Illi qui tenentur
requiri ad remissionem peccati qui per se datur ad peccatum. Obiicit
illud tenentur non satis requiritur negatio dolor nam tunc
deestimationem retractum peccatum et ab eo convertitur ad tamen
perfecte de eo tenentur tenentur nisi fuerit dolor qui datur deestima-
tionem in eo tenentur nam ob causam negationem. Coit in peccato de-
tenentur deestimationem non datur dolor cum quo manet illud tenentur
Idem si tendat qui existunt si dolorem requiri ad in-
dignitatem et fatibus. Cum ergo de peccato se sit solum mentis
dolori illi qui ab actu peccati remissio nullo. Iam deestimationem
deestimationem per yidem per yidem in actu deestimationis. Cum ut
deestimationem dolor negatio peccati cum deestimationem per yidem.

[illegible]

utrum detestatio et dolor versari debeat cir-
ca peccata commissa singulatim cogitata ut
extra sacramentum iustificemur.

Paragraphus primus.

explicatur punctum difficultatis
et referuntur sententiæ.

[illegible]

hic puerum adhibuit, ut si licet cum consensu existimem
utique, quod si morte huius de graviori peccato, superfluum
non in ordine ad huiusmodi requisita ad implicationem iudicio,
facta, utque in hoc elidere huiusmodi peccatum magis grave
et aliud minus grave hoc, si elidendum mihi negotio est aut
periculum aut finem, eligerem hoc, si finem et minus grave.

in auctoritate in hoc et simili asserunt: imo aliis
in contrarium se potest et cum sui venientia recte
Ceteris in eorum comparationibus. Cum autem in hoc
ut notavit Cuiusdam Cuiusdam et utique per se et per se
ine dubium non recedat maxime, aut cum sui et
rationem ex his rationibus in peccatum mortale et veniale egeret
hominem mortale aut comparari peccata mortalia longe et
gravitate potius egeret graviter. Id fundat in eo dictamine, inde
venit id. Hec ex rationibus minus eligendum unde per se
in malum quam aliud eligat graviter per se. Item idem
maius ex se in malum eligat per se veniale.

Item notandum in circumstantiis sententia ad remissionem peccati
mortalis requiri per se. Sicut Confessionem mandam cognitionem
rem peccati et satisfactionem, sicut approbationem Confessionis
Commisio peccati mortale, et a iudice ut Commisio veniale
repositio et dolor. Ita notat per se Cuiusdam et per se et per se
demonstrat id in per se et per se, ut constat ex hoc quod per se
per se venit ad remissionem peccati mortalis, ut venit per se
per se et dolor de peccato, a nobis Commisio non Commisio, nam
nomen venit si quisque aperit, sicut remissionem vitæ ante
restitutionem dicitur de hoc per se manifestum nam de hoc nec ille
in odio nec peccatum alienum, nec in odio in peccatum per se in odio
ab hoc et per se Commisio per se Commisio per se per se per se
de per se per se in odio venit, ut per se in odio et per se
et per se per se odium et reprobationem et maiorem peccati
per se per se per se per se Commisio per se per se
et per se in odio et per se per se Commisio per se
per se per se per se per se Commisio per se per se

Locum autem ubi confirmari potest ex lid. 1. cap. 14. Can. 4. ubi
dicitur de peccatis eius cum se peccaverit et dolorem de peccatis
suis venerit peccata et confitetur vult odium. ubi dicitur quod
non solummodo inuita requiritur ratio ad iustificationem aliam qui
verba peccatorum misit in manus tue. Cum haec
men doctrina Ch. et alia sit. id de veritate et aucto. (ad) 1.
satisque Cor. 1. in theologia illam sit et quid ubi est aucto
catem mortale misit et non esse iustificari, cum adest tale
rubrum abque fidei alia tenet. non tamen. remanere peccatum
suis. id est in bio. Cap. 1. ubi dicitur heret. 1. et verum charita
tis affectum abque huiusmodi refractatione, si tamen non nullum de
eius (quibus aliud misit) memoriam. et si misit et tunc
non est caritas. ut iustificaretur sicut nos non est. id est
tunc.

3. premittendum est ad rationem peccati mortali requiri
negotio penitentium omnium peccatorum. ubi dicitur in iustitiam
eius. Can. 1. in fine, Cor. 1. ubi ex exchicle Can. 1. si misit
erit penitentem ab vitiis peccatis suis omnem iniquitatem eius
recordabor ubi omnium peccatorum penitentia. ubi dicitur de remissio
nem et ang. de venia. ubi dicitur Can. 9. remittentes qui
venerunt penitentem de vitiis suis peccatis. ubi dicitur nonnulli quod se
mitet peccata et vitiis. remittentes. ubi dicitur peccata et vitiis et
non offendit nam qui se mitet de vitiis peccatis et vitiis
suis ut veniam. ubi dicitur illorum omnium. id est de peccatis et vitiis
remissionem peccati et remissionem et venia ab illo remittentem.
et quoniam de peccatis de vitiis peccatis et vitiis et venia sit
de iustitia. ubi dicitur remissionem et venia. ubi dicitur nonnulli quod
omnes ad remissionem sit et de eo ad iustitiam deum affectum per

[The text in this block is extremely faint and illegible due to extreme fading or blurring. It appears to be a continuation of the handwritten notes from the previous block.]

[illegible][illegible]

[The text in this block is extremely faded and illegible.]

[illegible][illegible]

[illegible]

generali puncto de op. p. et alio, qui refertur hunc
et ubi est cum loquuntur de recognitione peccatorum, agere autem
ut de re utriusque ad peccatum conjunctionem, et quantum eo
exata recognitione valde innotet, exant morem de peccatis. sic
inquit Chrysost. et Greg. aut si loquuntur ut de re nega
tia ad salutem coniungunt se re hunc in lege evange. et quam
hunc peccatum coniungunt ad faciendum nega
tia et exata recognitione omnium peccatorum, singulorum. sic loquuntur
aug. alteram v. ex his. de quibus vixit alia vivit suam
recognitionem peccatorum ostendit nobis, et hanc ad conjunctionem vixit
autem ut ad id utriusque et utrumque alio modo. Chrysost. de re
se autem per medium in peccatum.

at de singulis dicant ut veniam congruat? hoc nam ut
ait iohannes lucina non interest videt cum sit singularis in
veniam committit nō disponi affert dicens veniam regnendam nō
hinc illa singulariter refert hoc tenetur cum est talis
hic singulariter accipitur ad hunc modum dicitur licet in
placito non correspondere mutationem. Constat per diximus
quod non potest dici quod licet non requiritur de vobis
cum saltem possint de uno aut altero facere p. requiritur

[illegible]

disputatio tertia.

de proposito et reliquis actibus requisitis
ad remissionem peccati mortalis et in sa-
cramentum. ~

caput primum.

qua ratione requiratur propositum in-
ferum non peccandi.

[illegible][illegible]

Reverita piperis sub foveis suem.

Quarta et cap. 10. de iurisdictione. et
 capitulum hoc ipsum confirmat regatum de iurisdictione ex de
 concilio p. d. quam multo antea praedixit florentinam in
 decreto eugeni, ibidem. sessione 6. cap. 5. in alia dispositione
 dispositionem infra enumerat inpositam in litterarum n. r.
 cap. 1. et deinde. 1. et cap. 4. exhibens dispositionem ad iurisdictionem

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ma in re dicendum ergo unicum non motum velant
verum est et divinam consistit in unum tale et a
et a divina dei sunt omnia in unum vel alicuius
autem unum est et alicuius. hoc est et in unum
vel alicuius et in unum. hoc est unum in unum vel alicuius
illa in unum et in unum. hoc est unum in unum vel alicuius
autem cum in unum. hoc est unum in unum vel alicuius
alteram et in unum. hoc est unum in unum vel alicuius
et alicuius. hoc est unum in unum vel alicuius
in unum et in unum. hoc est unum in unum vel alicuius

hic dicitur vixit caritate. quomodo respicere regnum illud deo
 rationem divinam bonitatem certum est atque ideo debet. Item
 vixit caritate. s. p. s. et a iustificationem. Confirmatio
 pro charitate et amicitia dei videtur in actu ut notavit Cae
 tanus. Unde per 9. actus bonum male venie bonum pro deo
 desideramus aut malum pro illi nollemus. In huius actus roem
 est et videtur roem amor. Consequenter et tota ro amicitia
 vixit per 9. actus bonum male venie bonitatem divinam in seipso ama
 tam pro actus detestationis peccati propter bonitatem dei eo amato amorem
 est vera amicitia et charitas. In fine s. p. s. illud requirit aliam
 suam ut iustificemur.

nec met negatum illud fuisse. alij ille charitatis requirit
 ad iustificacionem ut conpat ex testimonio quod diximus in hoc
 titulo de cap. 2. in 2. tropie amor dei. et alij de peccatione re-
 cordi etiam iustitiam ex complacencia dei n. 2. tropie illius amoris.
 vel illum requirit alij alij qui tropie beatitudinis amoris.
 motum probat amor amicitie dicens ut conpat ex cap. 1. de se
 alij quo volumus illi bonum et eundem n. volumus deo per
 actionem de peccatione qui tropie. et n. h. 2. mali et in odium boni
 rationi de cap. 1.

Conferimus per orationem obsequia ei perferre cui desideramus
bonum vel volumus malum n' habet refutem? Amici
filii dei hoc sepe promittunt curare et in ipsa religione
volumus deo deferre honorem aut nolamus illi in honorem
aliqui virtuti religionis? et amicitia dei ab eo que significatur
etiam si amicitia de qua volumus deo peccatum n' est illius
amicitia vel inde peccatum promittit et que ideo si est illuminatus re
quirit.

[illegible]

ad Contem respoudeo negatio est si sermo sit de actibus
aut voluunt bonum, & nollunt malum alicui quod bonum
vel malum illius est ex voluntate in illius bonitate prout obsequi
apud eum. Cum quo maxime consideret prout de actibus
ne respondet qui desiderant quod bonum illius est & odit eum
quod malum nec respoudeo amico nec inde, immo prout
est in exemplo totius. eo quod nec verum actum voluunt
bonum sicut quod bonum alterius est: nec odio habent malum
sicut ut malum illius est ex voluntate in bonitate vel ordi-
nem hoc cum attingit alius indirecte eorum malum ex
maius. ~~ut dicitur in 2o 2ae~~
ultima denique dicitur quod si ille odio alium ad
injustitiam dicitur ponentem in throno reali. Cui bre-
viter respondeo et odinem realem et calumiam aliquo modo

ut ex hoc manet atque circa hoc exigi debet quod aut minima
in deum ut ita excedamus eam proportionem in deo testatur
et dicitur alio. et in deum proxiime ad iustificationem extra a
cramentum. et quoniam deus talis et iniuriam dei iustitiam
tote per se aut tunc et obum male suo modo tenet ad beni
tum moralem virtutem exhiatam et procedente: aut tunc
obum male ex iustitia in d. bonitate, qua vob tenet ad vi
utem charitatis dicendum quod ce negatium ut deest hoc aut
non morali virtuti tenet. et in deo testatur in deo iustitiam
dei autem exiuentem ad virtutem charitatis.

Adum in deo alio duo alii dilectio in deo et in
iustitiam in deo de cetero ut iustitiam deus aut quod dicit
et Confessio ut sit proxiima deus iustitiam extra sacramentum
ex quo et alium deest tunc in recto a se per iustitiam et
in vob iustitiam deus et dilectionem dei et iustitiam in deo
et aditum et dilectionem devere et iustitiam ut excedamus iustitiam
et in deo iustitiam dei: tunc etiam iustitiam etiam et devere
vob: oia recata in deo iustitiam in deo requirit iustitiam vob
et venientia, nec iustitiam in deo, vob iustitiam in deo. et
aditum iustitiam iustitiam iustitiam. Confessio, nec iustitiam
iustitiam et iustitiam ex deo procedente etiam iustitiam extra
iustitiam et in deo iustitiam. nec aditum alium dei, fiam iustitiam
in deo iustitiam iustitiam iustitiam. in deo iustitiam iustitiam
iustitiam. tunc iustitiam absolute. in deo obitum iustitiam extra a
cramentum. Caput cum Confessio exhiat negatium et ad iustitiam
et in deo iustitiam
et iustitiam iustitiam.

Conditio explicata necessaria

est ad salutem tantam me

(dium.)

Id. contingente de necessitate salutis rei ad sequendum illa
tem salutem necessitatem dixerunt solent. cum dicitur ex
veri in explicandi de eo id est optime in eo explicuit
que in primo 3. dicitur 159 Cap. 6. et in 1. sciendum est illa
dici absolute negantur ad salutem sine qua alij obferri nolo
testatur in hoc conveniunt tamen ea quae necessaria sunt ne
itate medi, quam quae in dicitur. sciendum est quod si alij con
parari potest cum salute tunc id sine quo obferri illa nolo testatur
lo tunc saltem et positive concurrere ad salutem consequen
tiam aut ex natura rei aut ex divina institutione. tunc saltem
removere prohibere quod factum quidquid nobis prohibet
sub causa salutis hac via facit negativam et ad salutem ut se
innare in praesentia, quod quidem nolo testatur et hoc est
injustificationem et ut removere salutem mortale permittere
minimè ciando cum quo in toto est salutem obferri. hoc est
to negativum illa dicitur quod est rei in qua ut in se est
positive concurrente nolo testatur obferri. alij: negativum. prohibet
quod est rei in qua ut in se est idem et removere salutem mor
tale prohibere salutem nostram. hoc obferri nolo testatur.
Tunc vero dicitur de nobis medium ad salutem nega
tivum docet Col. 1. et Col. 2. quae haec est et in 1. dicitur de
negativam ad salutem tunc in toto est nolo testatur per in
stitutionem extra sacramentum abque recedente institutione
et negantur dicitur institutionibus recedentibus nolo testatur.

Certe, charitas cum reparatione, et satisfactione, qui in tri-
 butione sua e necessario requiritur ad satisfactionem ex-
 tra sacramentum. Deinde requiritur satisfactionem per modum
 non magis currendi, sed est si per se peccat et per se
 maxima meritoria de congruo remissionis, velat: quia solent
 positi ex d. in xione non propter et remissio tenet ut con-
 currat, ut removere prohibere, et positive et per se ad re-
 parationem satisfactionis. Viximus satisfactionem esse necessarium, magis
 medium ut sufficiamus extra sacramentum, loquimur ut
 verum est in lege evangelica cum vel satisfactionem hanc
 aliud remedium sacramentorum, cum tota satisfactione sufficiat
 totum. et ideo modo n. e. adeo necessarium medium ad salutem
 spiritus sunt in lege n. et mo. cum nullum aliud remedium
 in xione erat vel satisfactionem, quoniam ob eam meriti dixi, si
 igitur 14 cap. 9. o. tentore necessarium hunc satisfactionem ad
 veniam peccati sequendam.

[illegible]

Ita hanc sententiam illi videri testimonio. Et factum quod
in nobis invenimus indigentiam tenet ad satisfactionem ex illi
in hoc loco. Et ex illi loco patet positionem et medium
ad hanc negationem. Et quod est medium negationem eo
quod est nobis. Unde patet quod istis. Et nobis. Unde patet. Minus qui
idem sententiam. Coit ad hoc. Et quod intelligenda de illi mediis quod
sunt in libera nostra potestate. Unde patet. Unde patet. Unde patet.

maxime gratia quam Deus impendit in nobis sine nobis
 pro illa sub prelo in prioribus in conspectu. Ipsi nobis. Ad
 mentis per se et neglegere. vitam eternam et amicitiam
 dei exhibendo ea in negotia sunt ad illam referendam
 ne in lumine ipso gravissimum esse secum et per obsequio
 fundum alius; et dicitur hanc ad probandum in dicitur
 dei et boni inquam id sit in dicitur sine per se. Ipsi obsequio
 in dicitur per se.

Confirmat qd ob hanc causam negligenter tractantur requirunt
deus eo qui illam omittit illud qd de morte torquet pro
eo qd vocavi sibi et ad penitentiam) et n. re. conditio et n. re
mud 3o n. alij. C. qui per penitentiam de decore. no. d. l. n. p. d.
f. et sepe sibi ex tuo cogit comm. de decore qui
tendo. p. p. n. e. m. Confirmat qd p. m. b. i. r. e. b. o. x. f. e. n. o. r. e
ff. Theologi. Coligit p. d. e. p. t. u. m. a. l. i. q. u. e. r. e. p. i. n. t. i. m. a. t. i. o. n. i. s.
L. x. p. d. n. e. g. i. t. u. r. p. e. n. i. t. i. a. q. u. e. t. u. e. l. l. i. s. p. a. d. e. n. a. l. d. i. c. e. n. t. u. m.
p. e. e. n. o. t. i. s. p. d. e. p. t. u. m. a. n. t. C. o. n. s. i. d. e. r. a. t. u. r. e. x. i. l. l. o. v. o. c. a. t. i. o. n. i. s. p. i. n. i. s.
q. u. i. p. e. n. i. t. i. a. f. u. e. r. i. t. e. x. q. u. a. e. t. p. a. r. t. e. n. o. t. e. t. i. n. v. o. l. u. n. t.
p. e. n. i. t. i. a. d. e. i. e. x. p. u. o. C. o. l. i. g. i. t. p. d. e. p. t. u. m. b. i. p. s. i. u. m. d. e. i. n.
d. e. e. x. i. l. l. o. v. o. c. a. t. i. o. n. i. s. p. i. n. i. s. m. a. n. d. a. v. e. r. i. t. i. s. C. a. n. o. n. f. i. n. i.
t. o. r. u. m. e. t. c. e. t. e. r. C. o. l. i. g. i. t. p. d. e. p. t. u. m. c. u. l. p. a. r. i. s. t. a. p. i. n. i. t. i. a.
m. u. d. q. d. d. i. c. i. t. n. i. s. i. p. e. n. i. t. i. a. m. g. e. r. i. t. i. s. o. c. i. s. i. m. u. l. p. e. n. i. t. i. a. s.
p. e. n. i. t. i. a. m. a. n. t. i. q. u. e. C. o. n. s. i. d. e. r. a. t. u. m. m. a. n. e. b. i. t. a. n. t. i. q. u. e. l. t. a. t. e.
v. i. n. g. a. n. t. i. s. o. l. u. t. i. o. n. e. e. t. c. u. m. e. s. t. p. i. d. a. r. e. t. p. e. c. u. n. d. u. m. p. d.
e. p. t. u. m. p. d. i. c. i. o. n. i. s. s. e. q. u. e. r. e. t. p. d. i. c. e. q. u. i. i. n. s. i. f. i. c. i. a. t. u. r. e. t. p. e. n. i. t. i. a.
p. e. n. i. t. i. a. m. c. h. a. r. i. t. a. t. i. s. c. u. m. i. n. m. e. m. o. r. f. u. i. t. p. u. i. p. e. c. c. a. t. i. s.
t. e. n. e. r. e. t. p. o. t. e. r. a. i. l. l. i. q. u. e. m. e. m. o. r. e. l. i. c. e. r. e. C. o. n. f. i. s. i. o. n. e. m. p. d. i. c. i. a. l.
f. u. m. v. i. d. e. t. p. d. i. c. e. x. q. u. o. s. e. q. u. i. t. p. d. i. c. i. a. l. e. t. p. e. n. i. t. i. a. m. c. h. a. r. i.

[illegible]

gabriel bapty in hac geographia. & existimavit eo
cum agerem feneri hoc est istudionem clere & regis ibi du-
ty. Probatio tamen sententia ista docet vera. & in
fid. Cap. 2. loquens in medina sua relaty. furem dicit illa
et etiam de conine dicit. furem dicit. furem dicit. furem dicit.
ib. 4. furem dicit. Cap. 6. no. 3. p. 10. furem dicit. furem dicit. furem dicit.
notant. et hinc quidem eo p. furem dicit. furem dicit. furem dicit.
furem dicit. not. ut mediam ad salutem negarum. et inde
etiam colligitur. furem dicit. illius inde sicut. furem dicit. furem dicit.
furem dicit. negare. et hinc quidem colligitur. furem dicit. furem dicit. furem dicit.
re quibus extra illud furem dicit. furem dicit. furem dicit. furem dicit.
de istudione dicitur. et eo ipso p. mediam ad salutem
negarum not. furem dicit.

quare d. regum r. reg. min. et ad rem nob. regat
etiam m. d. e. nam i. p. r. e. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m. C. a. m. i. s. s. i. o. n. e. m
i. o. r. a. m. d. i. c. t. i. o. n. e. m. m. a. n. e. t. a. d. u. e. a. d. i. n. s. e. n. t. i. a. m. r. e. s. p. e. c. t. i. o. n. e. m
i. n. t. e. r. i. o. r. i. s. n. o. p. e. l. a. t. i. o. n. e. m. q. u. a. d. e. i. n. i. q. u. i. d. e. s. s. e. i. d. i. c. t. i. o. n. e. m. r. e. c. o. n. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e. m
i. n. o. m. C. a. m. i. s. s. i. o. n. e. m. d. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. m. r. e. s. p. e. c. t. i. o. n. e. m. a. l. i. q. u. a. n. d. a
n. o. b. i. s. r. e. i. s. a. h. o. n. e. n. d. a. t. e. r. i. d. i. c. t. i. o. n. e. m. r. e. s. p. e. c. t. i. o. n. e. m. i. d. e. m.

obligatio. In hoc opere consistit utrum remanet in reatu
et ipso. Si contritio est inordinata ad satisfactionem. ad remanentiam
obligationem de peccato tenetur iniqui. Si peccatoribus non videtur
si contritio non est in peccato. Et etiam qui aliquid fecerunt
capitulum non dicuntur satisfactionem etiam hoc arguitur in peccato
etiam si ad satisfactionem in sacramento tenetur.

Et cum ad verbum cum co. tenetur. Inceptionem satisfactionis in
non lege obligare illi in peccato mortali in factis sunt ut nota
vit. h. d. 1. q. 14. cap. 4. in lege tamen evangelica obligare
illi qui sacramentum non suscipiunt. adultus in peccato per sacra
mentum baptismi et penitentiae cum sola satisfactione insufficienti quia
ex vi virtutis satisfactionis obliget ad eam dicendam. unde ille
qui per dilectionem dei immemor peccati insufficientem in non
lege teneret postea satisfactionem dicere: in lege tamen gratia
sufficiens suae obligationi satisficeret si sacramentum baptis
mi et penitentiae postea rite suscipiat quia verum sit satisfactio
nem dicere quantum est ex vi virtutis illius.

Deinde obijcit s. f. qui non videtur in penitentiam prout dicitur
tam perseverantiam in peccatis etiam usque ad mortem non esse
speciale peccatum sed si prout dicitur propositum non penitendi at
qui si daretur in peccatis etiam prout dicitur si
perseverantiam in peccatis usque ad finem vitae et speciale
peccatum quando videtur est omisso contritionis etiam in peccato.
Confirmatur si daretur in peccatis etiam prout dicitur si
unicum tantum peccatum letale, et tamen prout dicitur non esse
etiam quod alterum et in peccatis.

Difficile sane est mentem s. f. eo loco investigare ideoque
interpretes variae solutionis adhibent. dicitur tamen illi omisso.

ut in ea recipimus in omni re quam per se debet recipere id est per se.
facimus oportet in quocumque huius ad quamnam virtutem per
tinet cum in eo per se debet recipere ut si in alio
virtutis, nam in eo per se debet recipere oportet ex
Ceteris virtutibus finem virtutis respiciat et huiusmodi per se debet
sub quo suam nam confirmat. ut inde etiam deducere huius
finem modum sit peccatum omissionis et huiusmodi id obicit illi
in se debet: id est ex eo cum sine virtutis quem respicit per se
debet confirmare debemus ut dicitur in his sententiis huiusmodi
in re magnum disidium est inter philosophos.

Andrey de vera lib. 13 in trid. cap. 20 existimavit per se
tam et huiusmodi respiciere ut finem bonitatis et virtutis charita
tis propriam qua tenemur bono nostro hospitare sicut in inquit
vobis huius finis propriam vobis nostro corporali conferre
ideoque grave peccatum est et propriam charitatem sibi mor
tem inferre: quod per se debet recipere vobis eundem finis propriam
nam vobis nostro speciali conferre. et ideo grave peccatum
est et propriam charitatem recipere per se debet et mor
te perire. hanc sententiam confirmat vera et debet per se debet
et debet per se debet caro et medina per se debet per se debet
et debet per se debet per se debet per se debet per se debet.

Gabriel bygneg in huius re et debet per se debet per se debet
huiusmodi respiciere ut finem bonitatis et virtutis charitatis dei nam
per se debet per se debet per se debet et cum eo recipere debet.
et ideo cum iam ab eo per se debet per se debet per se debet
nam et recipere debet cum eo per se debet per se debet per se debet
et debet per se debet per se debet per se debet per se debet
et debet per se debet per se debet per se debet per se debet.

Rehabilitatio dei.

hi tamen erant inestimabili quod an vera sint non vult
examinare nec magni interest. Placet mihi sententia de se
et lib. de iust. in edot. lect. 3^a de penitus quam docuit etiam
Cano et Suarez no 9° et de iust. tradunt que sunt regentore.
vivimus per dilectum christianis respicere ut finem honestatem
virtutis moralem penitus. Vixit de satisfactione pro iniuria
illata deo per satisfactionem. hanc neminem probo quod ista equitas est
iustitia per se obligat ut ei quod legimus in bonis bonis ho
noris laudand et laetitia satisfaciamus ut ita inequalitatem ad
equalitatem reducamus de modo quo possumus. Curio. Deum se
Causa nostris ostenderimus in bonis honoris id equitas est ius
titia per se postulat ut ei satisfaciamus quantum meremur
sit ut ita inequalitatem in nos exilium reducamus ad equa
litate eo modo quo possumus. Cum autem hoc solum sit obsequium
virtutis virtutis moralis. Cum ut explicamus dispe 3^a ff ff
aliquid damus iustitia nostris erga deum sequitur dilectum et ob
sequium eliciendi christianitatem quod oritur ex hoc fine ad virtutem
penitus persolvere. unde oritur quod omnis christianitatis pro tempore
quod est peccatum mortale opponatur virtuti penitus.

Primum a simili dilectum christianitatis honoris fund et
lect. in hoc pertinet ad virtutem iustitiae cuius obsequium est pro
liere alieno iuri et ideo omnis christianitatis honoris virtutis ius
titia per dilectum christianitatis honoris dei per peccatum abla
t quod sit aliquo modo per christianitatem persolvere ad virtutem se
nitis cuius obsequium est persolvere iuri dei cum peccato aliunde ideo
omnis christianitatis illius obsequium penitus.

Primum deinde potest aliquis obijcere hoc persolvere non

inducit rationem cum eliciendo obsequium ad actum virtutis
ad beatitudinem moralem virtutem imo obsequium illi sine
inducendo quo recte sufficit in eo tempore deinde elicitur
in dilectionis, detestationis, et propositi quos oportet elicere
ex motivo charitatis dei in memor sit satisfaciendi deo.
Inducendum rationem non pertinet ad moralem virtutem penitus.
nec rationem virtutis sub fine illius. Verum ibi si inducendum
obsequium ad aliquod sub fine sub virtute non potest inferri nisi id
inducit sub eo fine exsequamur.

Ad negationem ad implendum preceptum ut quis
exsequatur mandatum quam vivit ex fine virtutis sub qua cum
constituit ac precipit ut sciet cum quis respicit alienum
proximum pendere ob amorem proximi, sine enim scilicet facit
cepto id pertinet restrictioni si pertinet ad virtutem iustitiam
obsequium alicuius a iustitia et obsequium sine honestate illius, unde
male ageret si inde inferret preceptum restrictioni ad
illam non pertinere. sic in presentibus scilicet sciendum precepto
restrictionis negationem non eam elicere ex fine ipsius precepti
nec elicere aliam virtutem moralem penitus ad quam pertinet
et sufficit exequi mandatum sub precepto nempe actus continentis
restrictionem, veliet si eliciantur ex motivo charitatis ex qua solu
tione colligitur preceptum pertinere ad unam virtutem hoc re
solvitur actum alterius tantum mandatum sub motivo sine continentem
et tunc omisso illius actus erit peccatum si virtutem cuius finem
respicit preceptum.

Obiicitur potest ut deest scilicet preceptum obsequium virtutis
si penitus negat e' ut id quod obsequium huius obsequium non habere di
vino iuri ex parte et directe amari atque obsequium cum ratione

trattato primo di distribuzione prima Capite terzo rationem
generalem iniuriae Contra deum quod reperitur in quolibet
peccato non esse speciale peccatum oppositum virtuti peniten-
tiae nisi cum directe et expresse amaret et cum intra
hanc omisso contritionis non amaret expresse et directe
id quod opponitur huic obiecto quod est prospicere divino in
vi non enim amare formaliter non sufficere pro
peccato ergo tunc non dicitur speciale peccatum oppositum
virtuti penitentiae.

Confirmatur quia committere iniuriam Contra deum
si non ametur expresse et directe non est speciale pecca-
tum oppositum virtuti penitentiae ergo non sufficere
pro hac iniuria si non ametur expresse et directe non
erit speciale peccatum Contra virtutem penitentiae Con-
sequenter probatur quia eadem ratio multum
inveniri videtur in eo quod quis non tollat iniuriam
postquam commisit et invenitur in eo quod quis eam
committat.

hoc argumentum est difficile et tamen distinguendo maius ut de speciale
peccatum omissionis vigilatio iniuriae deum oppositam virtuti penitentiae
ut ametur expresse et directe id quod opponitur huic obiecto d. iniuriā prospicere in fa-
men ut de alijs specialibus peccatis omissionis oppositum virtuti penitentiae
hoc autem de hoc solum actum interpretatur quem quis intelligit
habet in hoc id tempore quo inquit per se ipsum sufficit faciendo deum
satis facit sicut ut de speciale peccatum omissionis oppositum vir-
tuti gratitudinis neque est ex se doctrinam ut quis expresse et di-
recte velit sperare beneficium ex contemptu illius at ut
de speciale peccatum omissionis oppositum gratitudinis sufficit omisso

et per hoc non est tempore quo quis ea videre teneret si iniuria
est ex praescripto. ad 1. item 1. sedendo quod et negando 1. legem
ad cuius probationem dicitur dicitur non esse malitiam in iure
venia de iniuria per peccatum quod habetur et ex parte et
vivente, et etiam in praesentando iniuriam iam factam tempore quo
obligat praescriptum sufficiens pro illa quod de hoc dicitur 1. de iure
legum de iure. v. minime. paragraphus 1. ex supra in 1.
1. item 1. 1. item 1. in medium negativum ad iustificationem
ad male illius praescriptum

paragraphus secundus.

ex suppositione institutionis contritionis
in medium necessarium ad iustifica-
tionem datur naturale illius pre-
ceptum.

cum suppositum sit 1. item 1. sententia uno vel altero excepto. ita docue-
runt 1. item 1. 1. item 1. 1. item 1. et ceterum ibi 1. item 1. 1. item 1. 1. item 1.
art. 1. item 1. relectione de penitus 1. item 1. v. 1. item 1. in 1. item 1. lib. 1.
cap. 1. item 1. 1. item 1. illa 1. item 1. 1. item 1. 1. item 1. 1. item 1. 1. item 1.
1. item 1. 1. item 1. et alii. unum medium codice de penitus 1. item 1.
legi qui defendat praescriptum institutionis et in 1. item 1. 1. item 1. et 1. item 1.
1. item 1. 1. item 1. illud dicit praescriptum male cuius malum obligatio ex
1. item 1. 1. item 1. et sine honore alienius virtutis 1. item 1. 1. item 1. etiam
si nulla ex decalogo est quod sunt praescripta decalogi de 1. item 1.
intelligit illud pauli sententia quod legem non habent, nisi ea quod
1. item 1. 1. item 1. et obligatio eliciendi institutionem in eo qui se
1. item 1. 1. item 1. institutionis institutionis in medium ad salutem
necessarium 1. item 1. ex natura rei et sine honore moralis vir-

ut si penitus ut de maximis parvitas procedente subleptum uti
tionis illud sit etiale. et si invari potest a simili exemplo
sublepti reprobationis honoris legi in humanis etiale est.

Et tamen notanda est limitatio qua diximus subleptum uti
tionis etiale nunc ex sublepti institutionis illius in medium ne
separatum ad iustificationem inam ut constat ex cap. 2. huius
dissertationis quoniam ex natura rei confitetur proportionem ut
signet adeo pro satisfactione proxima iniuriæ etiam. dicitur hanc
voem proximam satisfactionis in ordine ad remissionem peccati
habet ex se et ex natura rei ob rem ibi assignatam. unde si deus rem
satisfactionis pro peccato mortali in illa via collocaret v. in actu
charitatis tunc esset obligatio dicendi satisfactionem per charitatem
pro obligatione satisfaciendi deo ut optime notavit sumus loco cit. et qui
dem ex natura rei pro sit exhibenda in hac via illa peculiarissima
satisfactione pendet ex voluntate dei in stipulante illam ut medium ad ius
tificationem ne separatum. quid igitur nobis dicendum est si deus in
illam peculiarem viam assignaret in qua satisfactionem collocaret
nullius est momenti examinare cum supponat libertatem per
dei providentiam.

Medius qui docuit institutionis subleptum et positivum obicit
nobis si deus non potest dispensare in illis quæ iure naturali obligant.
set deus dispensat in sublepto institutionis illud pro obligat iure naturali
minor pro nam ut si notavimus in lege evan. qui venit
sacramentum baptismi ut penitus non obligat ad satisfactionem tunc
in supposita ratio cum sacramentis. Constat igitur quodlibet sub
ceptum obligans naturali iure pertinet ad aliud ex decalogi praecep
tis. cum quæ penitus ad nullum pertineant non obligantur
iure set positivo.

omni solutione cani cui absolute videtur esse differenda
redendum in iure naturali. Cum doctrinam omnino maius
rem et neg. minorem ad cuius probationem dicimus ex no-
stra ac contra preceptum istius obligare ex supple. illa
quod deo in medium negatum ad saltem quod si deo in
fiteretur simul aliud remedium ad iustificacionem ut non ista
sit in lege evang. in qua in scriptis sunt sacramenta bapti-
smi et penitus certe sub hac synonyma solum obligabit pre-
ceptum istius extra sacramentum n. v. Cum illo unde
in hoc casu non differret deus in lege naturali set adhiberet sin-
cristam sub qua preceptum illud non obligat nam eo ipso quod
deus iustificatus per sacramentum promiserit veniam pecca-
torum consequens pro maius satisfactionis assignat merito appi-
cui in sacramento nobis applicata simul cum differe ex parte no-
si requisita. sicut si deus preberet privatis hominibus maleficia
ocidere non differret in 5. decalogi precepto set imponeret sin-
cristam sub qua illud non obligat.

ut confirmationi responderent insistant magis. Aliqui dicunt ut
signent aliud ex decalogi preceptis ad quod pertinet istius. nostra
tamen breviter responderemus negationem nec ut bene nota-
vit barthelemy sub. 7. ad naturam cum quod de iure, et cum sa-
crista, ut quodlibet preceptum quod de naturali obligamus exprimatur
in aliquo ex preceptis decalogi ut videre licet in multis pre-
ceptis quod ibi non exprimuntur ut fidei, spei, misericordie,
et cetera. Congue tamen cum iure illa quod differt ista non
est reducere possumus preceptum istius ad illud decalogi quo
preceptum unum deum colere. Caput sum ex his temporibus
quo obligat preceptum istius istius quo tempore per se obli-

get strictio preceptum
caput quintum.

explicatur tempus quo obli
gat preceptum contri
tionis.

paragraphus primus.

quotenpore per se obliget contritio
nis preceptum.

duobus modis potest contingere obligatio elicendi strictionem 1° per
 finem satisfaciendi deo pro peccatis quia hoc diximus dari pecunia
 re preceptum strictio 2° per alterum finem ut cum ministro
 sacramenti existens in peccato mortali incipit elicere strictio
 nem ut digne minister sacramentum, atque cum obligationi
 per 1° finem dicit preceptum strictio per se obligare. Cum vero
 oritur ex alio dicit obligare per accidens sicut per de fentore suo pre
ceptum strictio per se obligat disputandum.

Ubi 1° preceptum strictio non obligat post remissum peccatum
 de quo veram strictionem habemus. Hanc enim docet alex. 4^a
1^a 2^a 3^a 4^a 5^a 6^a 7^a 8^a 9^a 10^a 11^a 12^a 13^a 14^a 15^a 16^a 17^a 18^a 19^a 20^a 21^a 22^a 23^a 24^a 25^a 26^a 27^a 28^a 29^a 30^a 31^a 32^a 33^a 34^a 35^a 36^a 37^a 38^a 39^a 40^a 41^a 42^a 43^a 44^a 45^a 46^a 47^a 48^a 49^a 50^a 51^a 52^a 53^a 54^a 55^a 56^a 57^a 58^a 59^a 60^a 61^a 62^a 63^a 64^a 65^a 66^a 67^a 68^a 69^a 70^a 71^a 72^a 73^a 74^a 75^a 76^a 77^a 78^a 79^a 80^a 81^a 82^a 83^a 84^a 85^a 86^a 87^a 88^a 89^a 90^a 91^a 92^a 93^a 94^a 95^a 96^a 97^a 98^a 99^a 100^a
 ita ut 1° de la gabrielem 2° de la gabrielem 3° de la gabrielem 4° de la gabrielem 5° de la gabrielem 6° de la gabrielem 7° de la gabrielem 8° de la gabrielem 9° de la gabrielem 10° de la gabrielem 11° de la gabrielem 12° de la gabrielem 13° de la gabrielem 14° de la gabrielem 15° de la gabrielem 16° de la gabrielem 17° de la gabrielem 18° de la gabrielem 19° de la gabrielem 20° de la gabrielem 21° de la gabrielem 22° de la gabrielem 23° de la gabrielem 24° de la gabrielem 25° de la gabrielem 26° de la gabrielem 27° de la gabrielem 28° de la gabrielem 29° de la gabrielem 30° de la gabrielem 31° de la gabrielem 32° de la gabrielem 33° de la gabrielem 34° de la gabrielem 35° de la gabrielem 36° de la gabrielem 37° de la gabrielem 38° de la gabrielem 39° de la gabrielem 40° de la gabrielem 41° de la gabrielem 42° de la gabrielem 43° de la gabrielem 44° de la gabrielem 45° de la gabrielem 46° de la gabrielem 47° de la gabrielem 48° de la gabrielem 49° de la gabrielem 50° de la gabrielem 51° de la gabrielem 52° de la gabrielem 53° de la gabrielem 54° de la gabrielem 55° de la gabrielem 56° de la gabrielem 57° de la gabrielem 58° de la gabrielem 59° de la gabrielem 60° de la gabrielem 61° de la gabrielem 62° de la gabrielem 63° de la gabrielem 64° de la gabrielem 65° de la gabrielem 66° de la gabrielem 67° de la gabrielem 68° de la gabrielem 69° de la gabrielem 70° de la gabrielem 71° de la gabrielem 72° de la gabrielem 73° de la gabrielem 74° de la gabrielem 75° de la gabrielem 76° de la gabrielem 77° de la gabrielem 78° de la gabrielem 79° de la gabrielem 80° de la gabrielem 81° de la gabrielem 82° de la gabrielem 83° de la gabrielem 84° de la gabrielem 85° de la gabrielem 86° de la gabrielem 87° de la gabrielem 88° de la gabrielem 89° de la gabrielem 90° de la gabrielem 91° de la gabrielem 92° de la gabrielem 93° de la gabrielem 94° de la gabrielem 95° de la gabrielem 96° de la gabrielem 97° de la gabrielem 98° de la gabrielem 99° de la gabrielem 100° de la gabrielem
 nam dicitur 1° de la gabrielem 2° de la gabrielem 3° de la gabrielem 4° de la gabrielem 5° de la gabrielem 6° de la gabrielem 7° de la gabrielem 8° de la gabrielem 9° de la gabrielem 10° de la gabrielem 11° de la gabrielem 12° de la gabrielem 13° de la gabrielem 14° de la gabrielem 15° de la gabrielem 16° de la gabrielem 17° de la gabrielem 18° de la gabrielem 19° de la gabrielem 20° de la gabrielem 21° de la gabrielem 22° de la gabrielem 23° de la gabrielem 24° de la gabrielem 25° de la gabrielem 26° de la gabrielem 27° de la gabrielem 28° de la gabrielem 29° de la gabrielem 30° de la gabrielem 31° de la gabrielem 32° de la gabrielem 33° de la gabrielem 34° de la gabrielem 35° de la gabrielem 36° de la gabrielem 37° de la gabrielem 38° de la gabrielem 39° de la gabrielem 40° de la gabrielem 41° de la gabrielem 42° de la gabrielem 43° de la gabrielem 44° de la gabrielem 45° de la gabrielem 46° de la gabrielem 47° de la gabrielem 48° de la gabrielem 49° de la gabrielem 50° de la gabrielem 51° de la gabrielem 52° de la gabrielem 53° de la gabrielem 54° de la gabrielem 55° de la gabrielem 56° de la gabrielem 57° de la gabrielem 58° de la gabrielem 59° de la gabrielem 60° de la gabrielem 61° de la gabrielem 62° de la gabrielem 63° de la gabrielem 64° de la gabrielem 65° de la gabrielem 66° de la gabrielem 67° de la gabrielem 68° de la gabrielem 69° de la gabrielem 70° de la gabrielem 71° de la gabrielem 72° de la gabrielem 73° de la gabrielem 74° de la gabrielem 75° de la gabrielem 76° de la gabrielem 77° de la gabrielem 78° de la gabrielem 79° de la gabrielem 80° de la gabrielem 81° de la gabrielem 82° de la gabrielem 83° de la gabrielem 84° de la gabrielem 85° de la gabrielem 86° de la gabrielem 87° de la gabrielem 88° de la gabrielem 89° de la gabrielem 90° de la gabrielem 91° de la gabrielem 92° de la gabrielem 93° de la gabrielem 94° de la gabrielem 95° de la gabrielem 96° de la gabrielem 97° de la gabrielem 98° de la gabrielem 99° de la gabrielem 100° de la gabrielem
 per catharinum lib. 5° in ceterum et alio ex antiqui
 quibus dicitur preceptum quoddam affirmativum elicendi
strictionem quodam recordamur peccatorum quod sunt iniuria in
 deum. nostra famen 11° cor. 1^a et 2^a regem ita docuit

Gyney. 7^a He 2^e 74 - 10^a 9^a sub. unico Juney 2^a 1^a 15
 24^a Conine 2^a 1^a 7^a sub. 4^a ~~~~~

et probat hunc modum. Illud finem obligamus ad Christianitatem
 mirum ut de satisfactione pro peccato in ordine ad remissionem
 obtinendam. Et postquam semel dicimus veram Christianitatem su-
 mmy que iustificat per totum finem. Et tunc tenemur ad Chri-
 stianitatem. Confirmamus preceptum deo dicens. Et ad
 tenendum sine ulla fine. Et quidem in presentia. Et he-
 rum. Confirmamus deinde per hoc preceptum affirmativa ut cha-
 ritatis, fidei et cetera. Et obligant nisi statim quibusdam ten-
 poribus. Et de precepto Christianitatis dicimus. Semper obligare
 quare dicendum semper preceptum hoc. Semper se obligare ad
 semel eliciendam Christianitatem post lapsum in peccatum. Et
 non negamus eliciendi Christianitatem quocumque occurrunt peccata
 tamquam colligi ex fine charitatis dei aut nostris. Sufficien-
 ter providimus. Semper hanc perveram Christianitatem semel
 elicitam. Et deinde fini charitatis dei. Cum iam sumus cum
 eo reconciliati. Quo igitur fine ad id tenemur. Et supra
 volumus adversari suam gentem. Confirmare aliquid
 primo ipsius et aliorum patrum qui fuerunt gentem. Et finem
 cum vita ipsa. Confirmare que durare debere. Et tibi
 ut agnari nequeant. Preceptum ut Christiani hanc agnari
 niterentur. Et si utilitatem ad dei gratiam obtinendam in
 finem et ideo dicitur primo in nobis durare debere. Sicut dicitur
 oportere semper orare et nunquam deficere, hoc est agnari nobis
 et orandum ut hac via gratiam dei obtineamus.

Crictanoy super arform 8. un et quingij 8 f. t. et form 1°
12 y Cutox fff 19 g. unica quoniam sequit medicina Codice de penis

[illegible]

tempore eo quod affirmativa sint. unde Colige quatuor fuisse ca-
ietum, in Coem sententiam affirmativam hoc praedictum esse ne-
gativum si quis non perseveraverit in istis precibus. arguitur.
pro hac sententia post nostram sententiam subiiciemus.

3° 11° praedictum praedictum obligat tunc factum post mi-
sum peccatum occurrente. oppositum docuit Scotus in 3. dist.
2. q. 1. ad 2. quoniam ad unum petri tota lectione h. de pe-
nit. videretur in prima Cap. 16. § 4. maxime in 4. q. 1.
ad 2. et 3. nostram tamen sententiam fere de Colo-
fii ut notant Jure, Baguel, Corini, et ceteri. et velat.
hoc quod ut ostendamus praedictum affirmativum negare
aliquid grave futurum hoc autem habemus in presenti non
hic die factum sit in dei honorem deputatum in lege
men evangelica satisfacimus tunc tunc audiendo missam
cum illis. si constet nobis esse praedictum affirmativum. su-
dum v. illud oppositum sententia ex leviticis Cap. 2. et 3. sub
thum requiescentia et affligentia vestra et antea
et ois nra et affligentia fuerit diebus peribit de populo
suis et erget ibi. si praedictum inde. Certo quodam die co-
poris affligo per opera pudam penalia. atque lex haec
ut et alia ceremoniale iam nra extitit post evangelico
multiplicationem.

Sic tamen 4° praedictum praedictum per se obligat aliquid
in vita post missum peccatum: hoc tamen lege ne per unum
quod sententia differat. docuit hanc sententiam Jure dist. 11.
de penit. § 4. ad 10. et inque lib. 4. § 1. in fine Cap. 6. in 6.
Corini dist. 11. § 2. ad 7. et 3. § 1. in fine § 1. in fine § 1.
praedictum per se obligare aliquid in vita constat ex hoc

inque dixi. Cum probaverimus dari hoc peculiare iudicium
fieri quare ille qui in magis periculo Confessus in festo
est peccato mortali ex animi sententia teneatur per se ex
vi precepti Confessionis eam elidere.

alterum cui par sit si per se non potest dari Confessionem per
longum tempus longe probatur mihi videri eam quae Coli-
go a paritate rationis ex alijs preceptis affirmativis ut fidei,
Charitatis, et cetera quae ex probatiorum sententia obsequantur
aliquo in vita istius non possint per longum tempus differri
ut notat foris et ad hunc dubium quantum ad de-
ventum longitudo temporis ut qui sententia dicitur de
Catum spirituale inferitis difficile est ignorari id quod prudenter
iudicium relinquendum est semper in hac vita temporis moram
breve ut magis unius anni in elidenda Confessione nec
peccatum mortale sicut et longam aliam aut quatuor aut triam
annos sustinere ut de tale peccatum non faciem facile dicere
re possumus de talis quandam temporis moram in qua per
se obligat Confessionis preceptum ut dicitur in alijs preceptis afir-
mativis.

Deinde doctrina 1^a Corrigit falsam esse sententiam durandi in 4°
distinctione 10. Cuiusdam summi doctore Confessione Navarri
Cap. 10. ubi dicitur hanc rationem d. 10. per se per se per se
et aliorum qui docent preceptum Confessionis per se obligare in
periculo mortis atque ideo posse inquit ad illud Confessionem di-
ferri absque speciali peccato inferitis quod sententia licet propter
sententiam vivit et tamen probatur sit reus si tamen in li. arguitur
deum pro ex alijs preceptis affirmativis ut fidei, Charitatis
et cetera quae adimpleto ex probatiorum sententia differri non potest

ipsum ad finem vite. deinde differre penitentiam ad extremum
vite inordinatum est. itaque vult de penitentia nos ut cohi-
bere possimus. Cuius ex tractu sancti patris qui graviter reque-
runt eos qui penitentiam differunt de quo videri possunt aug.
sermone 57 de tempore Cyprianus lib. 4.º epistola 1.ª an-
brosius in exhortatione ad penitentiam beryllus in exhortatione
ad baptismum christostomus epistola ad Corinthios homi-
lium etiam festinatio. Proinde ut patet de offi. in reg.
de correctione pro eo quod vocati et non respondisse loquens pro et
non audisse et proverbiorum 10. quod vocari et non venire exten-
di manum meam et ad vocem. et non dixerim tuum
et in penitentia contra thesaurum sibi inani ex 1.º loquens
igitur respondere deo vocanti ad penitentiam gravissime deum
offendere et ideo non eum concitare.

Confirmat expendendo verba illa gregori hom. 1.ª in
exequiis peccatorum dicitur in inferis ut redeant in redem-
tionem. etiam offensionem ponit ut graviter impingant ubi ap-
paruit deum peccatorem degerere propter inpenitentiam et ideo per-
mittere ut in graviora peccata incidat in supplicium inpenitentium.
ex quo sic argumentor gravissimum supplicium quod per-
mittitur in graviora peccata non ferretur nisi ob grave
crimen per eorum supplicium confert deum propter pe-
nitentiam eo quod hoc non responderent eorum vocacioni. et in penita-
e grave crimen totum aut gregorium de inpenitentia ex
periculo mortis patet nam supplicium indurationis
et reinvolutionis in peccata graviora non possit inpeni-
tentibus in periculo mortis per extra illud etque de ea-
dem inpenitentia loquitur alii patet et per sepe cum eam re-

inveniantur. *De obligatione*

Coligitur saltem ex sententia ipsius in 4° dist. 17 q²
et 8. ubi dicitur peccatorem qui aut tenet forte quo subcep-
tum confessoris obligat iuramentum in potestate aut extra hoc
tempus tunc peccator oblivione tenetur tunc ex vi sub-
cepti iuramenti tunc elidere. magis tamen in sententia Conf^{is}
dⁱ. suave, b^oque, Coninzelat. et 6° ob periculum obli-
vioni iuramentum statim elidere iuramentum in extra
iuramentum fundi. sicut in qui vixit in eo q² dⁱ iuramentum regiarum vey
viderent et singula peccata peccata in recapitulatione quam
falsum sit. supra quod dicitur deinde in pugna et similibus
quod dicitur ex parte singula peccata singulim iuramentum aut prop-
ter oblivionem periculi non tenetur statim iuramentum. aliqui quam
dicitur qui semel tamen in anno iuramentum peccat iuramentum q²
dum peccat in potestate et iuramentum non iure peccat tamen
oblivionem quam fluxum peccator intercedit.
aut tamen magis si iuramentum non iuramentum tempus peccat.
Conf^{is} iuramentum potest tenetur iuramentum elidere in iuramentum
magis iuramentum eligitur in anno Conf^{is} factum
et modificatio iuramentum divini iuramentum nihil q² dicitur
et iuramentum peccat. iuramentum non iuramentum illam versari
potest cum iuramentum mere interna iuramentum dicitur eam potest
vix humani peccat. unde q² dicitur iuramentum obligationem illam
non iuramentum iuramentum in eo qui iuramentum potest iuramentum
aut ille qui ex iuramento superioris aut iuramentum tenetur
aliquid iuramentum tempore iuramentum iuramentum potest iuramentum
obligat ad iuramentum. iuramentum presentis iuramentum iuramentum.
Paraphrasibus in quodam iuramentum ad iuramentum iuramentum iuramentum

paragrophus secundus.
quedam argumenta adversus
doctrinam statutam.

licet doctrina statuta verissima sit, nulla tamen arguta
conferunt difensio pro illa sententia impugnata quod docetur sta-
tuta post singulam peccatum dari obligationem restitutionis. et
quod obligatio post singulam iniuriam ad proxima bona, famam, hono-
rem, et cetera pertinet ad restitutionem. Statuta post singulam iniuriam
quodam peccatum ferre etiam ad compensationem in eadem restitutione
negat hoc a paritate rationis praesentis cum obligationem eliciendi
restitutionem deducendum a simili ex obligatione restitutionis
cum lex est proxima, cum sit aliorum solutio, quod minus pro-
batur, sunt et videri possunt quod iura et leges respondere
negotio, utendo modo et negando. Nam regulam de discrimine
transfere hunc, famam, pecuniam proprie laedit
alteram regulam infertur in eadem, et si prius illam, re uti-
li et modo, unde erit ut obliget ad statim restituendum per idem
met praescriptum negationem, si mandatum infamandi et cetera,
quia restituit laesio et damnum alteri confirmat. At licet
peccator committit gravissimam, idem iniuriam in honorem pro-
prie laedit nec infertur in eam, et si prius re uti et modo.
atque ideo praescriptum praesentis per restitutionem in in-
iuriam negationem ut alterum restitutionis, sed affirmativum
obligant in quidem statim et pro sententia et aliquid explicato,
et ostendit hoc tenet statim adhibere remedium, et si cap-
tus periclitatur, et potius tenet statim adhibere remedium
vita sua quod est longe minus bonum quam aliud. si quis

[illegible]

removetur statim peccat. Quod qui vult ut liceat et sit in eo
intelligit velle statim peccat. Et si permittit in quo peccatum
venit peccatum, cum nunciat et sit in eo peccatum ad hoc ut
qui vult aut intelligit in eo velle et sequens in eo sit in eo cum
illo nunciat per eundem. Sicut patet si recte vult et si permittit
reficere et intelligit velle illius peccatum. Cum nunciat per
per eundem nunciat. Et statim permittit in eo peccatum.
ad idem respondeo cum nunciat. Sicut patet si recte vult et si permittit
docere et sit in eo. Et obijet statim in eo sit in eo sit in eo
quod tenet.

Denique obijet in hoc qui gerit inimicitiam cum alio tenet et statim
deponere. Si posui tunc in eo tenet et hoc tenet. Si deponere
statim inimicitiam cum illo et inimicitiam unius huius in alterum
existere in odio. Si et exprobat inimicitiam quod vult proxima via
tunc quod tenet illud et. Cum sit prohibet per preceptum
negativum statim et pro seipso obligat. Et inimicitiam huius. Cum deo
hunc actum peccato existit in macula. Si peccato relicto
quod cum sit actus aliqui eligit in eundem prohibet precepto
negativo statim. Paragraphus 3us. Sicut patet. Cum in eo ad statim
tenet per eundem obligamur.

paragraphus tertius.

designantur casus in quibus ad
contritionem per ardens
obligamur.

religium et ut tenet in quo res sunt aliter videtur per se
statim. Si per eundem obligamur ad statim et explicamus. Et hoc habet

[illegible]

habet peccatum mortale vel sacramentum baptismi aut peniten-
tie potest recitare dicendum est ex eo quod sententia tenet hunc
ad satisfactionem in quidem per se ipsum et per se ex vi sacra-
mentis precepti satisfactionis ut patet ex dictis paragraphis
et per loquendum de eo qui quibuslibet talibus peccatis iam
fuerit inter eliciet satisfactionem dicendum per se hunc etiam
in mortis periculo tenet ad repetendam satisfactionem et non
est qui satisfecit precepto affirmativo satisfaciendi de quo
peccati vel talis fundum ut peram tenet iterum et per
iterum satisfacere cum quod doctrina coheret ad hoc quod si qui
prudens subiret remanere eliciet satisfactionem tenet
in periculo mortis iterum eliciere.

3.º si loquamur de eo qui in periculo mortis sacramenta
liberiter docent quam legem tenet tunc etiam satisfactionem
eliciere ita sicut patet 4.º ad 1.º corinthios dicitur 3.º dubio et alii
reprobant. secundum eam est quod in eo periculo tenet satisfaciendi
quodammodo ut videtur ita ut se exponat periculo damna-
tionis cum quod ille qui sacramento satisfactionis in iungit et satisfactionem
per satisfactionem tamen exponeret periculo damnationis eo quod
probabiliter est sententia qui dicit in iudicare satisfactionem ad va-
lorem sacramenti tenet. sequitur ergo eo casu tenet qui
ad satisfactionem.

De hoc tamen fundum nullius momenti nobis videtur quod
etiam tempore istius defensionis Concilii Tridentini. 4.º cap. 4.º
affirmatur probabiliter. Earent enim sententia quod docet satisfactionem
non suffere ad valorem et finem sacramenti penitentiae
quod tunc sententia 11.º tenet probabile per se per quidem
tenet satisfactionem omittere qui sacramentum non suffere etiam

in mortis autem eo quod verum ac fructuosum recipere sacramen-
tum quod propter sufficientem satisfactionem subleptum ut o-
mnis dicitur. atque ideo tunc sufficiens mortis sufficiens ad pro-
prium est.

vel aliquid momenti de illa coram se habet et qui
tamen eliceret satisfactionem per ad satisfactionem tunc coram
vel exponeret e periculo redimere satisfactionem hendi? id est. de
sunt et gratia. vel etiam in periculo altera sunt
mentis teneri hunc in periculo mortis ad actum charitatis
quibus in id sedamur, ad id inde in inferis teneri ad satisfac-
tionem quod dicitur per amoris detestationis et propositi. sed
certo namque charitatis sufficienti tunc fieret sufficiens per
actum prosequendi in deum.

¶ Item ergo in quo extra istam ad satisfactionem tene-
mus est ille cum quis ante existens in peccato mortali mi-
nistret aliquid sacramentum tunc sufficientem ipsum aut recipit
sacramentum aliquid viro. et loquens tunc teneri mi-
nistrem sufficientem sacramentum ad satisfactionem colligitur. id
ex reverentia de vitis sacramenti namque propter hoc in
satisfactione extra rei requiritur ut ea digne faciamus. ille
autem qui in peccato mortali existens sacramentum est quod dei
ministret ad satisfactionem indigne solum facit sacra-
mentum et proinde peccat mortaliter. quoniam ob id
ministrans sacramentum tenebit ante in sufficientem et proin-
de ad satisfactionem si sacramentaliter non visitat.

vidimus istum sufficientem sacramentum teneri ad sat-
isfactionem nam minister qui non visitat et visitat qui propter hoc
ministret eucharistiam aut parochus assistens in matrimonio

in probatorem sententiam quam docuit huiusmodi tractatus. 2° diff.
7° Cap. 7° et alii in tenet restrictionem dicere ad dominum
eucharistiam non solum sed et factum in sacramentum in
huiusmodi recipientibus vel parochis et factum in matrimonium et
deest sufficientibus quibuslibet ipsi habentes in actionibus ex
cercendis extra istum gradum sacramentum indigne tractari
videtur.

2° recipientes sacramentum vinorum tenentur ad restrictionem
sacramentalis et sicut et ex eo quod illa eo ipso quod sunt vinorum
sacramenta supponunt gratiam in recipiente quod est ad vitam
et ideo qui tunc esse in peccato mortali recipiens illa recipere
gravem sane iniuriam irrogaret sacramenti. Sed adverte
re oportet ad eucharistiam recipientem in peccato mortali
neminem tam postquam sacramentalis sibi fieri quod peccati pro
cepto obligatur ad admittendam et solum ante eucharistiam.
Diximus recipientem sacramentum vinorum teneri ad restrictio
nem ut exquiramus sacramentum baptismi et penitentiae quod di
cuntur mortalia sacramenta ad quod proinde recipientia sufficit
hoc ut sit in loco probatimus. Denique hoc obligat ad eliciendi spi
ritum in ministrante et recipiente sacramentum
fieri ex precepto precepti spiritus per recipientem nam
est ex precepto ministrandi recipientis id est sacramenta
ac proinde hinc omnis restrictio videtur et perinde executionem ope
rationis spiritus sancti. Sed quid sacramentorum tractationi dis
putatio. 5^a de virtute penitentiae in perfecta fide et spiritu et
sufficienti administratione virtutis explicat.

disputatio quinta.

de virtute peniten-
tiæ imperfecte si-
ve attritione.

caput primum.

natura attritionis virtu-
tis explicatur. #

ad callem huius ~~huius~~ de virtute penitentiæ imperfectæ quæ dicitur
attritio sermonem instituitur ut ista omnia quæ ad hanc rem in
qua de penitentiæ virtute sermo est ex parte discipula maneat.
tum etiam deinceps huius virtutis mentionem sepe faciemus
preterea cum agamus de differentia necessaria ad penitentiæ sacra-
mentum. igitur scilicet in 14 cap. 4.º postquam de penitentiæ
perfecta virtute loquutus fuerit statim gradum facit ad peni-
tentiæ imperfectam et sic scribit illam d. attritionem imperfectam
quæ attritio dicitur quoniam lex tristitidinis peccati consideratione
lex hebreæ et penam metu cōstituitur si voluntatem peccandi
excludat cum spe veniæ declarat sancta synodus n. l. n. fa-
cere hominem propitium et magis peccatorem verum etiam
donum dei et spūs s. in pectus et cetera.

¶ verbis breviter sapienter quæ senserunt Concilium quid
quid ad mandatum attritionis explicandum desiderari poterant et inde
hanc ego desumam colligo attritio est deceptio libera et sine
neglecta supernaturali cuiuscunque saltem peccati mortalis mi-
si l. quæ est in peccato, l. malum aliqd pendit ideo in misericordia
fert cum episcopi proposito in futurum n. peccandi saltem
letabitur. Cuius descriptionis integritas ex singulis expli-

Catione stabit.

et in lijs trijs prioribus pariter explicanda sunt id alij scripto-
rij cum in astricto remote disponat extra sacramentum
ad remissionem peccati mortalis proximae quae cum sa-
cramento baptismi et penitentiae negatorium est sit mo-
dy in peccatum per manum suam atque haec libera ut ita
sit actus humanus et deinde efficax ut ita avertat hunc a peccato
nam ut inquit Concilium astrictio debet esse astrictio ut excludat vo-
luntatem peccandi ad hoc ut per eam in sacramento peccatum
remittat illi voluntatem non excluderet si esset si simplex
diffidentia peccati atque hinc collige quam falso loquuti
fuerint astrictio et alii relata suae pmo 4° in 3^a mixtem
dixit 5^a 8^a a cum diffidentiam simplicem de peccato
impro astrictioem vocant. nomine astrictiois ex usu
scholasticorum intelligit ea minima diffidentia proxima quae cum
sacramento sufficit ad remissionem peccati.

2° dicitur honesta quod docuit Concilium cum sit astrictio
nem non solum facere hominem hypocritam verum etiam do-
num dei esse et ideo ad confutandum errorem lutheri
qui ut refert belarm. lib. 2° de penitentia cap. 17 aiebat redere
hominem hypocritam et peccatorem. idem docuit etiam Galium
lib. 6° cap. 8° vide belarm. alfonsum de casu. verborum
non heresi et alij qui testimonij istius et patrum honesta-
tem astrictiois demonstrant et in lijs quibus ad hoc tracta-
tum quod est a remissione non solum in honestatem moralem
oppositam honestati virtutis quibus dubitare poterit illum re-
tum esse honestum. praeterea odium peccati manifestat
malum a deo immixtum in iustitiam honestam quidem

et tunc dei timorem qui in aera maxima commendat
tunc tunc vultu filii timorem dei docebo et palmo
loquendum sapientia timor dei et illud in fine timore suo
Curre magis et alibi per.

3o dicitur supernaturalis quod ex se perit in aera cum ait
attributionem eorum dei et spiritus sancti impulsu qua phrasi
in 1o et 2o dicitur denotat aliquid supernaturalis et ita docuerunt mo
hina in rebus differt sine proposito vana periculorum in
de suare 3o dicitur timor 3o differt se a dicitur id est certum timor
4o differt se a dicitur et dicitur reprobare. alia tamen et alia vocem
potest attribui supernaturali ex qua magis minus de certum sen
sari debet quod sit supernaturalis. et in illis supernaturalis dicitur potest
eo in quo naturale vocamus quidquid absque dei gratia fieri
non potest. quia vocem naturalem et attributionem certo habet expressa
doctrina scilicet cum eam vocat donum dei et spiritus sancti impulsu.
qui magis loquendi saltem denotat exigentiam divinam gratiam. atque
in hoc punto sequebatur proinde et non possint Catholicos.

Deinde dicitur potest attribui supernaturali in eo in quo sit et in fine et
cum propria entitate supernaturalis sit sicut fides spes et caritas
in hoc in 1o certum sensendum est attributionem et naturalem
in eo quod loquens fuisse interpretari debemus aliquos de Catholicos alioquin
doctores qui post scilicet fidem gerere attributionem et naturalem
ut byzantini 3o dicitur timor 3o differt se a dicitur 4o dicitur 46. sed licet hoc cum
non sit adeo certum ac si ad illud verisimile existimo. tamen ex
mo loquendi scilicet videmus in aliis magis actus virtutum supernaturalium cum pro
pria entitate ut sit ex parte de gratia. tamen attributionem cum sacramentis
et proxima differt ad gratiam sanctificantem quod debet et supernaturalis ut ita
sit eiusdem ordinis differt cum fide et deinde proposito scribet.

40. dicitur astrictum esse devere cuiuscunque saltem bea-
ti mortaliis iuribus quod est a ratione bonum aliud pendet a deo in
iuribus infectis. quod verba possunt cum alijs rebus quoniam
ex turpitudine peccati. consideratione ex regendo et penam me-
reantur. g. duplex motivum indiscriminatum pro detestatio-
ne peccati quod est astrictum originis aut inhonesti moralis. Cuiuslibet
peccati opposita honestati virtutis aut malum pendet a deo in iuribus.
pro quo notandum est cum iurare dicitur illa sa. per a nobis vega
in fid. lib. 13 cap. 14. valensia tomo 4. dicitur page 20. puncto 4. cap. 4.
et alijs nomine mali pendet ut tantum intelligi penam infer-
ni et quicunque aliam etiam temporalem ut excommunicationem, mortem
et cetera quod immitit a deo in iustitiam peccati. quod doctrina Christiana
ex fid. quod loquens de motivo astrictum nisi sit mortem pendet
inferni et penam in generali. tum etiam exemplo minitibus ibi
to qui penam timore sui penitentiam gerunt. pena aut quod originis
motivum penitentie illorum refertur. unde 2. ad cor. quod dicitur et mini-
me subvertet. sapienter. notavit quare formula temporalia ut
mortem, pauperiem, et cetera quod sunt motivum astrictum consideranda
non ut quid humanum proveniens a signatibus sed ut sunt iustitiam
ab aeternali dei providentia in hunc finem immitit quod a ratione
quo iure negari possit et motivum alij honesti qui sit verum deus
mor.

5.º adit propositum in superum n.º peccandi saltem tethabit
 Ibi agimus de ea imperfecta diff. proxima quod cum sacramen
to et sufficiens ad rem peccati mortalis. huc aut inducit propositum
 etiam n.º peccandi in superum et igitur ex conatio cap. illo 4.º ubi tristis
loquens de historia tristis prehendit perfectum et imperfectum docuit
eum et odium et detestationem de peccato in ipso cum proposito n.º pe

Cum de cetero quae verba inter haec reverentur in suis propriis atque
ideo de suis proposito intelligenda sunt.

denique vidi in de se a pitione. Item verba cuius memi-
nit rationem eo quod illa habitus requirit ad rem peccati in
sacramento penitus sicut nec extra illud ut docui cum de isti-
tione agebam. numeratque simul cum a pitione. Item cum ea
vincit habitus eligitur, deestque semper bituitus saltem in hoc
existere ut remissio peccati fiat. si quod aut argumentum peculiari
solutione indigeat et doctrinam traditam sequente capi solve-
mus. caput cum ad primam speciem virtutis a pitione expli-
cata pertinet.

caput secundum.

ad quamnam speciem virtutis
a pitione explicata pertineat.

duplex motus sub distinctione signatur pro virtute a pitionis
alterum in bonum in bonum moralem oppositum bonis virtutibus.
alterum malum sicut adeo inimicum in justitiam peccati ex quo
diversitatem ad diversam speciem virtutis pertinebit motus a pitionis.
et in illis si prima sit de a pitione quae sit propter bonum motum dicitur
dum eam pertineat ad illam virtutem in bonum cuius men-
tionem fecimus in textu. Cuius obrem sicut in malis in operationibus
diximus de bonum honestum ut sic sunt in bonum roem quam
dam generalem omnibus virtutibus. sicut in bonis sicut in malum
in bonum ut sic sunt in bonum roem generalem omnibus virtutibus.
Cum in a pitione sit motus in bonum in peccatum ita ut omnia illa genera-
lia comprehendere possit uno aspectu oportet illi assignare pro motu

hanc vocem generalem malitiae moralis inventam in oibz de
Cris. cum quidem possit ea via deceptari ob quam vocem tunc loquimur
loquimur negatorem et peculiarem quandam virtutem
quod via peccata sub una voce generali in oibz inventa de
ceptat.

Si quis animadvertat virtutem illam quae respicit bonum
honestum et malum inhonestum ut sic et valem et ideo et non po
se principium a ratione quae est motus supernaturalis occurrentiae
ex materia virtutibus in Cor. duplicem bitem valem sibi et et
supernalem distinguere ratione illius ob. sub diversa voce vide
rati quamnam aut vocem bonum honestum et malum inhonestum
ut sic sumi possit sic ego explicabo. Cum de honesto et perordi
nem sonantia ad creaturam valem et ro inhonesti per ordi
nem dissonantia bonum honestum male et malum inho
nestum oppositum explicabo per ordinem sonantia et dissonan
tia ad creaturam valem cum statim ne videatur et hac vocem
signat obum virtutis moralis bonum aut honestum supernale
et malum illi oppositum per ordinem sonantia et dissonantia ad
creaturam valem sicut elevatum ad finem supernalem quo
facto sufficienter distinguit obum virtutis supernaturalis. deinde si se
mo sit de ratione quae sit propter rationem motum dicendum est per
finere ad virtutem supernalem propter charitatem qua nobis
volunt bonum et odio habere malum ex placenta honesti
in nobis ipsis ut evectis ad finem supernalem. hoc in pla
centia non movere potest ad amandum se nobis ut elevati
in eum finem indicamus bonum ut visionem b. gloriam con
toris et cetera et etiam ad odio habendum quidquid nobis sub ea voce
videratur malum indicamus penas inferni peccata per quae ma

nam huiusmodi in salutem a deo nobis immittit qualem ad munera
effluens in bonitate d. n. primum movetur ad amandum deum
et bonum per charitatem ad odium habendum quod malum illi.

Ad id quod si hae virtutes propriae charitatis supernae
admitte nullus sit qui reprobationem peccatorum quod malum per se
a deo immittit interant ad virtutem illam pertinere velit.
Id est virtus illa superna quod dicitur sit regis quod reges. Cuius
virtutes sunt quod dicitur de peccatis in bonum virtutes propriae charitatis
valis. Cum vero dicitur aliam supernam propriam charitatis cum
singulis virtutibus virtutibus agnoscit Cor. Theologi virtutes supernas
et correspondentes. Praeceptum autem agnoscimus obum
supernae caritatis quod sufficit supernam virtutem per se
specificare.

deinde id ipsum probat quod virtutem in se habentem ex natura
essentiae nobis ut electis ad finem supernam et obum proportiona
tam aliamque actus proprii et virtutes supernas illud autem obum in se
habet ad aliam ex virtutibus inordinatam aut theologicam pertinere.
Ad virtutem propriam charitatis supernam in se consistit enim
obum specificationem illius actus et virtutes et bonitas propria honesta
quod vellet in nobis ut ex se ad finem supernam quod
quidem non potest specificare virtutem theologicam. Cum per obum
creatur aliam moralem ut dicitur in se existendo. Constat
quod specificat peccatorem virtutem propriam in se et supernam
ad pleniorum eorum quod dicitur in se existendo. Notandum
negativa posse quod reprobatio peccati per obum in se per se
habentem per se pertinere posse ad aliam virtutem per se existendo
quia enumeratio per se quod dicitur peccata singula non singula
specificat in bonitate per se existendo sunt singula reprobationes

specie diversa cum singulis virtutibus et obsequiis ad quod perti-
nent ut si quis propter inhonestatem intemperantia detestetur hoc pe-
ccatum, detestatio illa ad virtutem temperantia pertinebit prete-
rea si quis detestetur peccatum quod malum pendit ex
affectu spei virtutis quod amet deum et bonum nostrum beatissimum
sic detestatio illa ad virtutem spei theologicę eligitur pertinebit.
Cum igitur dux illarum virtutum agnoscimus quod principia recte adhibe-
antur eligitur propter aliquid ex illis duobus motivis scilicet sibi et se-
cundum malum pendere debet intelligendum ut nullus fieri possit
africtionis recte ob aliquid ex illis motivis qui ad eam dux virtutis
non pertinet sed in eo sunt quod recte africtionis cum eam recte qua
cuius eliciuntur propter aliquid ex duobus illis motivis ab aliquo ex
duobus virtutibus eliciuntur.

Ad ista tamen potest aliquis obijcere actum africtionis propter unum
motivum quem diximus ad virtutem modestie charitatis pertinere
et esse studium. nam qui detestatur peccatum quod infert se-
nus inferni alia ve mala adeo inimica magis detestatur hoc se-
nus quam peccata illa indifferenter nam ut inquit philosophus propter
quod unum quodque tale et illud magis sed detestatio quod plus
detestatur penam quam peccata non potest esse affirmativa et ho-
nesta sed detestatio peccati quod infert penam vel affirmativa et ho-
nesta et honesta. minor quod inhonestum est maiori affectione se-
nus in sapientem quam in culpam propter quam debet. quod quidem
ostenderet si magis detestaremur penam quam peccatum.

Confirmatur et cum hac maiori detestatione pendere quam
penam. Consequenter potest peccatum mortale actualiter quod ideo
detestatio illa non potest esse affirmativa quod licet inquit Concilium
debet excludere voluntatem peccandi illud aut fieri posse per

nam qui peccatum detestaretur ob timorem mortis aut aliud ma-
lum temporale sicut Cyprianus illo pro subeunda ecclesia aliud
ve malum de causa detestationis nisi admittit peccatum
aliquid mortale procul dubio hoc sibi eligere quam mortem illud
ve malum propter quod peccatum dicitur habere maiori operatio-
ne infernale per aliquam peccatum ipsum ferat hoc.
respondeo ad argumentum omittendum per detestationem peccati propter
peccatum non explicato magis non detestari peccatum quam pecca-
tum in quo ut optime notavit Suarez diff. 1. ca. p. 9. n. 1. ubi
absolutum et negativum non adstant probationem minoris re-
spondeo minime inde sequi maiori non detestatione operatio-
ne detestari peccatum quam peccatum nam qui peccatum propter penam
detestatur per supernalem viam tenet distinctionem nec volunt nec
voluntatem voluntatem determinatam quam vellet peccatum si
non esset pena. hanc modum excludit quod propter quod timor per
bilibi excludit propter quem scilicet mandata dei exequi solent
unde si quis ob humanam peccatum detestaretur nec ad vi-
tium exerceret nec sufficiens diffonderet cum sacramentum
significaret.

ad idem negandum est quod ipsum. et ratio nam qui ex affectu
inplacenta bonitatis in se ipsum elebat ad finem supernalem
detestatur peccatum quod mortem inferat in salutem adeo
inimicum vera charitate supernali se ipsum diliget. Cum
hoc autem insolite est admittit grave malum nostrum quod est peccatum
mortale eo quod tenet sub inhonestate quam manifeste quod inferat
hoc operatio charitatis supernali quod effugit movet ad repellendum
quod vis nostrum malum grave operatio sibi sicut charitatem
alterum quod est vera caritas effugit repellit quod vis grave malum

cum autem cum exiam non quia a se ipso modo charitatis re
catum detestaret propter penam mortis ut a deo inimicam in su
placitum vixisset etiam detestaret peccatum propter penam infer
ni ut ab eo inimicam in placitum eo quod de se ipso et penam infer
ni a deo pro peccato mortali invenit in illis multis peccatis
quam in aliis rebus. unde quoniam magis a se ipso immineret
penam aliquid peccatum mortale a deo fieri et pignus hoc admi
teremur per seberante a se ipso illius propter penam mortis. Dicit
autem imminet inferni pena propter quam vixisset saltem a se
ipso illa peccatum detestaret.

2. 2. obijit qui detestaret peccatum ob penam ordinaret quod ma
ius malum ad id quod minus tunc ad finem atque ideo ultimum finis
hujus est finis malum sed quod cum sit inhonestum dicendum est a se
ipso habere propter penam et inhonestum. 1. finis quod id san
ctum thomam videtur et 2. finis in mundo quod id est
in temporalibus et spiritualibus in finem et etiam in bonis quod
detestatio peccati ob eam in penam temporalis non potest esse hone
sta, unde aug. ratione in salmum 113 et sermone de verbis apo
stoli 1. 2. greg. 1. mor. cap. 12 et alii patres hunc finem repe
tunt.

3. responderi dicitur quod sedendo illud quia eo modo ob penam
detestaret peccatum intentionalis ordinare magis malum
ad minus malum, ut finem propter ad ult. finem in quo nihil
invenit inhonestum sicut magis bonum licet ordinare in
minus bonum. sic enim licet diligere deum propter gloriam quam
ab ipso speramus. offerimusque ei magis sacrificium ut bonum
aliquid temporale et agamus. nam eo ipso quod ille timore
peccati vult renare sit honestus et supernam virtute respiciat

Deum tunc aut finem sicut quod est alius a se honeste
et superius unde et ad istum dicimus. n. s. t. ibi nomine
timoris mundani. Intellexit illum de quo hic loqui-
mur et infra 4.º sequente docuit ee honestum. sed alius
qui fieret propter temporales ut mala nostra sunt ne
ipse n.º desiderat in eis. hoc. superius a deo providentia. fecer-
unt in malis obsecram et hoc honestatis quod in hoc inve-
nit in quo sane motivo nulla res virtutis invenit.

Itaque v. relati et si qui sunt qui reprehendunt odium pecca-
ti ob timorem mundi aut interpretandi sunt de timore mun-
dano in se. superius explicato qui adiungit hoc. ad se-
cundum sicut stringere potest in se. aut saltem loquunt de
timore seculi ut deinde minus perfecto operatione alterius
reprehendunt qui dicitur filialis. ferturque in fluxum sententiam
ad virtutem supernalem charitatis dei cum alterum per-
tinet ad virtutem propriam charitatis.

3.º obijit obum. motivum virtutis e.º specificationem illius
per malum nostrum quod tale n.º e.º specificationem virtutis cha-
ritatis propriae et malum nostrum quod tale n.º e.º obum. moti-
vum charitatis propriae maior. Cuius et minor per nam
virtutem supernalem charitatis dei n.º specificationem malum
dei quod tale sicut nec bonum illius. q. nec virtutem charitatis
proprie. specificationem malum nostrum quod tale e.º.

et duplex ee motivum utrum aliud tale et aliud male
illud quidem specificationem alterum vero ita sicut in virtute ipsa
charitatis dei carere e.º Cuius motivum tale e.º bonum
atque hoc specificationem charitatem. per hanc v. dicitur alia mo-
tiva malis ut malum dei quod tale movet ad eam sicut

bonum v. ad actum prosequendi, atque hoc n^o perficiant cha-
ritatem sic bonitas honesta quae in nobis est ut evertat ad fi-
nem supernalem est motivum facile auct^{or} charitatis proinde
atque hoc erit perfectior illius quod illud aut dari pote-
runt motiva alia malia nempe malum nostri movebit qui-
dem ad actum suum sicut bonum ad actum prosequendi. hoc
tamen n^o perficiantur. Caput 3um inferunt aliqua ex
superiori doctrina

capitulum tertium. inferuntur aliqua ex supe- riori doctrina.

ex dictis in tota hac dispe^{re} colligitur ordinem int^{er} tribuendum
perfectam, et attritionem; cap. 4um venientia facile colligit
cum ex utroque effluente in hoc delectationi peccati
tum in hoc honestati supernali et iustitiam cum propo-
sito efficiunt peccati in futurum. differunt tamen in hoc ob
motivi, una respicit peccatum sub hoc invidiam deum, alte-
ra vero sub hoc generali inhonestati morali, aut sub hoc
rationi nostri indolenti peccatum a deo. ex eodem autem adest
secundum contrarium actum charitatis deum. Quia perfecte
non revertit ad deum et a peccato avertit. unde oritur ut per
eum extrajudicium ex opere operantis iustificetur.
altera vero eadem sit interfecta nec perfecte non revertit ad
deum nec a peccato avertit. unde n^o sufficit ut extra iura
mentum iustificetur licet cum illo sufficit. utrumque hoc
discrimen existit ut aliqui asserunt in eodem una sit in-
tensior quam alia, maiorem valet durationem. in omnibus

veniant qd sunt ut s^a notavimus istio nullam requirit nec a
detractionem internam aut durationem, ita nec actio.

2° Consequenter solutio illius qst an sitiet actio fieri possit istio.
quod late ab alijs disputatur ut tamen est magni momenti cum
tota posita sit in nomine et de re ipsa. Constat aut^{em} doctores et 1°
Certum est actionem fieri posse istionem in eo q^d ille
qui est defectus imperfecta ob aliqd ex duobus modis fiat
perfecta ob proprium motum istionis, hoc in se habet contra
dictionem eandem actus in se qui semel n^{on} versatur ob id ob
tale motum n^{on} possit deinde illud sub eo motivo versari. Cum
actio et istio perfecti habeant diversa motiva pro facto fieri possit
quod una proprius motus transeat ad motum istionis.

2° certum est actionem fieri posse istionem eo q^d sitiet
aut defectus fiat qui est minor in ratione claritate perfec
ty ex minori intensitate et duratione perveniat ad maiorem et ita
actio fiat istio. hoc in se falsum est nam ut paulo ante dicebamus
actio et istio n^{on} differunt per maiorem et minorem inten
sitatem durationem ut aliqui videntur sed aliunde ut explicabimus.

3° certum est actionem fieri posse istionem eo q^d sitiet
adveniente in significatione per sacramentum scilicet motus actio
n^{on} adveniat quia alij perfecti istionis ut dicuntur videntur. In
4° differ^{entia} qst an sitiet actio per se aut alij. nam ut optime
advenit solus in 4° qst an sitiet actio per se aut alij. nam ut optime
videtur sitiet ut n^{on} qui per actionem sitiet dispositus ut cum
sacramento in significatione, in ipso in significatione momento muta
re debeat actum eliciendo alium perfectum istionis. quidem
prohibet ut in motu actionis permanent cum sit actus n^{on}
negativus quin caret tunc de elicienda istione.

deinde dicendum est aliquo ex duobus modis. ex primo scilicet
in ipso hoc minus proprium dici posse a tristione fieri ip-
sionem. Quia hoc ab imperfectioribus ad perfectiora proce-
dere potest, se disponit per a tristionem finem et deinde per
ipsum perfectum. quia finem extra sacramentum iust-
fuit. Igitur a tristione cum sacramento iust gratiam et
remissionem peccati. quoniam extra sacramentum iust sola
a tristio est duplicem. primum quem idem motus defectus
imperfectus habere potest et dicit a tristio et a tristio in aliquo ve-
ro suum licet minus proprio. quia si sit ante receptionem sacra-
menti motus ille separatus est a gratia dicit a tristio, quia vero
in ipso est gratia dicit a tristio. si tamen proprie loquamur
semper manet ab ipso a tristione et motus imperfectus in peccatum
ut distinguitur a motu perfectum a tristione.

2o. Colligitur quid dicendum sit in ea quae in ipso et motus in se
causam sunt et in iura ad eundem effectum a virtute morali scilicet
et a charitate separatis. sit a tristio vel a tristio quod quidem
questio sit si est in nomine. dicendum tamen est motum illud
ex obiecto et a tristionem utrum sit perfectum qualis requiritur
ad rem peccati mortalis extra sacramentum. et aut a tristio
a tristionem ex obiecto. Constat enim. Quia idem quod ex coi-
operatione et obiecto a tristionem utrum sit perfectum sit nam
ut coniungat charitate dei quam negavit requirit a tristio et
disponat ad rem. peccat extra sacramentum ut ex dicto
constat. unde in aliquo vero suum illi dici potest a tristio
quia si sit motus in peccatum qui per se solum sufficit ad re-
missionem peccati mortalis extra sacramentum suum sit finem
cum illo in quo etiam suum alii motus defectus et alia motiva

dei volunt a peccatis liberari qui elieret ex motivo sui virtutis
obediens et cum qui daretur et esset peccatum quod
habetur inobediens et de peccatis quod dei qui motus est a
Cramentum n' sufficit per se solum ad remissionem
dubium tamen est si per se factum est sufficiens

unde Cyprianus dicitur per se solum sufficere qui
extra sacramentum n' sufficit ad remissionem peccati mortalis
sufficit tamen cum illis aliis quod sunt alia motiva per illa duo
quod enumerat h. d. Cap. ille 4. quia sunt rationes rationum
et rationes inobediens et de peccatis quod sunt generale sint
poterunt per se et singula peccata remitti. atque ob hanc
fortis rationem notum dicit Concilium apostolicum aut extra
sacramentum peccati remissione verberanda et penam meti Cyprianus
Concilio ad verbum in Cyprianus dicitur et de ex alio motivo et de
per motum apostolicum quod cum sacramentis sufficit ad remi-
sionem peccati mortalis in hunc extra sacramentum et de
de effectibus penitentis qui remissionem peccati mortalis remittit
disputatio de effectibus penitentis quod per se remissionem Cyprianus
penam eternam auferat per penitentiam quod de peccatis absolute
dispositio

disputatio sexta.

de effectu penitentis quoad remissionem penae.

postquam in precedentibus disputationibus agimus de dispositio-
nibus requisitis ad effectum penitentis quod mortali peccato
remissionem extra sacramentum, modo de ipso et effectibus

veniam nobis e, et ita ab eis venite quoad remissionem
penae incipio disputare.

caput primum.

pena eterna auferitur per pe
nitentiam, et quid de po
nitentia absoluta fie
re possit.

ut praesentem disceptationem expediamus oportet in liis sub
mittere ex parte gratiae, et de peccatis transacta actione peccati
mortalis hanc suppleamur stringam deinde in hoc manere.
Iam peccatoris iustus atque inimicus dei, ammerentis sive di
ni eterna pena superadduntur. Iam obligati sive reprobati ad illam
suberundam. porro haec deinde sunt inter se distincta et sub
ordinata, ita ut si peccatoris sit secundum ceteras ad quam ve
luti ratio requirit immediate altera dignitas eterna pendere
n. ex eo quod aliquis dicat eterna pena dignus dicitur peccator
Aut n. ex eo quod sit dignus gloria dicitur iustus. Et postquam ex eo
quod sit peccator dicitur dignus pena eterna. sicut ex eo quod sit iustus
dicitur dignus gloria. In vero deinde in obligationis et reprobis
ad penam imponit etiam aliquid priore. e. n. stringam quod
pena denominatio a lege dei. Intra hanc hanc indicem proposito
non peccato eterna penam infligere. quam doctrinam ha
differantia forte primo 4. d. de lo. p. ab omni lo. id tunc

diff. 200 Cap. 20

hoc supposito fando extrinsecus denominationibus enumeratis
 tam peccatoris et iniusti tolli per distinctionem ~~et~~ diff. prece
 dentes satis superque probatum movet. nunc de aliis duobus
 agendum restat. dico 1° sublata pena peccatoris per penitentiam
 tollit etiam alia tunc dignitatis eterna pendam quam obligatio
 nis ad illam quod quidem est remitti eternam penam hoc 2° Can
 sa est cum fides ita. declarat in tit. sec. 6^a cap. 14 Celsit
 que ex illis ~~id~~ locis ut ad rom. 8° ff. iustificati per gra
 tiam vivunt heredes dei et coheredes christi in eterna sibi
 set beatitudine. Cum propterea non potest dignitas et obliga
 tio ad penam eternam saltem de fide ordinaria. nam ius
 tificatus eo ipso quod est heres dignus est eterna beatitudine atque
 lege dei destinatus est ad illam propter quam quod dignitas eterna
 pendat ut notandum est velut. ~~propter~~ sequens. Deinde peccato
 ris unde haec sublata alteram tolli negarium est. deinde
 lex dei infligenda pena eterna supponit peccatum non re
 missum quod perveniat. fens. sub ea distinctione qua hoc non remittit
 peccatum per penitentiam et gratiam. atque ideo sub ea lege non po
 test apprehendi hoc postquam purgatus est a peccato. quare in hac do
 ctina nulla est apud Catholicos innovatio per quam iustificatio fit
 extra sacramentum quam in illo.

dico 2° de potestate absoluta non potest remitti culpa quin
 simul remittat penam cum deinde illam dignitatis ad illam
 ab hac esse existima nullam posse discrepare eamque docuit
 sancti relictis et supponere videtur. ~~bagque~~ ex propria principia
 in materia de iustificatione per a priori. quod deinde meritis et dignita
 tis pendam eternam non tantum ~~propter~~ ex altera deinde peccatoris ~~et~~ imphiat

disponem id habet sublati altera permanent. 7^{usq} p^{ro} nam in hi
denib^{us} moralib^{us} quoties fructum proximum permanet, illos
permanere regegarium e^t et sublati fructu inferunt.

Confirmat q^{uod} implicat Contradictionem ut sublati phicalitudo
denib^{us} moralib^{us} denib^{us} haec permanent et filib^{us} filib^{us} denib^{us}
digni eterna pena e^t preteritum peccatum n^{on} retractatum per
gratum aut aliam fructum. sublati illo implicat Contradictio
nem q^{uod} maneat deno digni eterna pena. Cum q^{uod} eo ipso
q^{uod} peccatum remittitur iam n^{on} maneat n^{on} retractatum per so
l^{um} retractatum maneat per gratiam, sequit^{ur} n^{on} mane
re fructum phicalitudo denib^{us} moralib^{us} digni eterna pena.

p^{ro} 2° c^{on}cl^{usio} 7^{usq} laus et vituperium dignit^{as} ad premium
Iustitiam sunt velut rationes inseparabil^{es} Consequent^{es}
actiones humanae, quae quidem rationes s^{unt} n^{on} sunt immediate
in voluntate dei. Itaque ita ut si deus velit sit dignus
laude et premio aut n^{on} sit dignus. sicut et peccator q^{uod} deus velit
sit aut n^{on} sit dignus vituperio et iustitia. ita ut in quibuslibet
deus vellet q^{uod} fieri n^{on} potest) ut n^{on} eet dignus laude et premio,
et idem de peccatore, adue dignus eet cum iustit^{as} permane
ret q^{uod} eet dignus e^t q^{uod} iustit^{as} e^t q^{uod} n^{on} eet in potestate dei q^{uod} ablati
peccato mortali adue dignit^{as} perinde eterna permanent.

Confirmat q^{uod} deno digni eterno premio pugnat eo cum deno
digni eterno iustitia sicut includit privationem glori^{ae}, p^{ro} eo
q^{uod} p^{ro} ho^{mo} per gratiam a peccato mundat^{ur} et iustit^{as} dignus eter
no premio n^{on} potest simul e^t dignus eterno iustitia. at p^{ro}
ex hac et illius probatione colligit^{ur} implicare eo^{rum} contradic
tionem q^{uod} inferat deno digni pena eterna in hoc permanente
adue deno peccatori.

dicendum quod si deus absolute potest remitti peccatum
mortale et remissa pena eterna tunc non esset obligatio
et reatus ad illam proveniente a lege dei in quidem multa
sunt per quod fieri potest de non absolute. Hec enim minime negari
potest tradit quod. Cuius et reverentibus. Suarez in citato et oblique
ut constat ex tota illa disputatione. precipue cap. 2. ubi est quoniam
hic immerito allegari soleat. pro et a priori. Item ut forte an
pro vita et morte. superemus quod deus creator potest potest
ut hoc ad iniquitatem per gratiam remissa. quod culpa eternis
infernitis torqueretur et gloria privaretur. voluntatem enim qui
remitteret sicut inquit qui nunquam. Et levit. peccet. potest gloria
privare et in infernum deijcere. id quod in te et absque eo
aliquis videri quare. Item pertinet ad supremum dei domi
nium. Item creator. Item ab eo secretis dei daretur. hoc obligaret
destinatio ad penam eternam ad remissa culpa et dignitate
et aeternis.

Diximus eam denominationem obligati ad penam eternam
provenire non posse a lege dei in modo lata. Nam hoc est idem notata sup
posito. sibi et. Item peccatum non sit per penitentiam retractatum, atque
ideo ab eo non potest devari. Item nisi per se habente macula peccati.
et dignitate et aeternis. Item ex doctrina huius et probatio
ne colligitur posse etiam deus absolute remissa pena eterna
quod hanc denem obligationem ad illam ad remissa pecca
tum. Item voluntate sua deicere potest deus peccatorem non puni
re. sicut diximus posse premium inferre in quo ut notavit
Brygely cap. 2. non est.

ad maiorem huius et precedentis et. Item per se habente notum
de doctrina quodam Brygely disputatione. Item cap. 2. non est et sibi et

Cum quo deus remisso peccato et dignitate ad eternam penam
duc statueret hominem in infernum deijcere tunc sine crucia
si illos et privationem glorie habere non possent roem pendere
sive supposito peccati, missi. unde cum dicimus sublatam tene se
catorum et digni penam eternam duc se permanere homines
rei statum obligatum ad penam eternam intelligendum?
non quidem. Quia pena tamen finalem pendet per malitiam
veniens de cruciatibus et privatione glorie quod non solum
peccatorum tenet roem finalem supposito et pendet roem eternam
sibi roem pendere respicit sibi meritum ex parte puniendi unde
pendet ex sola dei voluntate nam si aliquem sine merito peccator
vellet cruciare minime quidem velle posset in penam eo
quod non sufficit meritum illius atque cruciatibus inferni et priva
tio glorie in hoc. Cui est remissum peccatum non punirent
meritum ex parte illius quod habere non possent roem pendere. atque
ideo tunc dicitur posset hoc digne pati cruciatibus illis sive pro sola dei
voluntate.

Denique id ipsum significare possumus a contrario sicut. n. si
cet deus posset remittere peccatum indignissimo peccatori et ferre
gloriam duc habere non possent tunc roem premi eo quod premium
respicit meritum ex parte illius. ita de cruciatibus eternis in hoc
in se philosophandum est.

Ad hanc doctrinam quis obijciat posset index in humanis punire
inter delinquentem pena legi propter delictum iam preteritum
et eo commendatum tunc quare subiret cruciatibus in penam
et suppositum pro delicto quod poterit deus ut supremus index pecca
torem punire eterna pena propter peccatum iam preteritum
et eo retractatum per penitentiam, tunc quare peccator subiret cruciatibus

infantia tenamur etiam.

et ferenda non et neganda legum ubi criminis et non
 ubi quod ferretur per legem et legem non neganda. Dignus est ut si
 cuius delictum per se non probetur a iudice puniat in vindictam
 et satisfactionem populi et totius rei in cuius defensionem
 fuit cedit legum progressus ut in metum pena caveant alii.
 et homo ferretur dignus ob meritum suum dignus est et
 in pena ut probavimus. Sed et totius rei dignus est gloria cum
 qua dignitate statum non potest dignitas ad eternam gloriam.
 Quo modo igitur poterit digne puniri pro peccato iam remissa per
 penitentiam et gratiam.

2. Si quis ex voluntate dei singula acceptanti opera bona
 inter in premium vite etiam statimque mereri dno. g.
 ex voluntate singulorum dei justitiam peccatorum in penam
 eternam dicit hoc illam mereri. p. Cuius pro peccatorum re
 missionem dei penam justitiam et ley in eterno Cruciatu di
 citur hoc mereri eternam penam ac proinde dno illam
 interea diceret, digne pati.

2. r? Distinguentis an ex voluntate dei acceptis bonis opera
in premium vite eterne. Tunc quidem iustus mereri aliquid
ex iustitia aliquo modo premium vite eterne. Tunc meretur
deus obligatus ad retribuendum et iustus potest ab eo exigere re-
tributionem et propterea illa voluntate dei dicitur hoc per bona opera
iustus mereri premium vite eterne et eadem illam non
mereri cum obligatione ex parte dei retribuendi, nec providetur
sine ex parte hominis ad exigendum a deo ut retribuat ei. Sed
hoc exemplo arguitur primum pro nobis, sicut enim iustus ex
voluntate dei potest hoc iustus mereri dignumque sit premio eter-
no.

Ingijsio iure exigendi a deo ita nō pendet ex voluntate rei q̄ me
reus hō dignus que sit aeterna iustitia p̄cipia obligatione et
reata illud q̄ pendet ex voluntate rei unde Raynaldus e. 2. q. 2.
an nō potest deus p̄cedere reuocari in eternam penam
destinare p̄ eo ipso q̄ reuocari e. 2. potest sim destinari
in p̄paratione huius p̄cipii reputat a si nūq̄ reuocaret tanta
et iustificationis nostrae perfectio unde a magis huius argu
nti gabrielem b. 2. q. 2. d. 2. p. 2. 4. Caput cum reuocari
culpa et pena eterna per penitentiam. Et p̄cipit et pena ten
poralis.

caput secundum.

Remissa culpa et pena eterna per pe
nitentiam communiter ma
net pena temporalis.

Lutherus deo inimicus p̄cedit atque laborij et heretici nostri
temporij docuerunt remissa culpa p̄cedit mortis et eter
na pena nullam manere temporalem luendam ab hoc
et p̄cipit de huius doctrina p̄cipi error in fide damnata e.
ex parte in Concilio. 4. d. 2. q. 14. cap. 8. et canonibus 2. 4. et
3. 4. et p̄cipit in Concilio florentino 2. q. ult. in decretis eu
gēni cum que testimonia p̄cipit et p̄cipit p̄cipit et p̄cipit
p̄cipit totum nō p̄cipit in Lutherum p̄cipit nō p̄cipit
p̄cipit heretici verbo penitentia vera lib. 3. in 2. d. Cap. 30
et p̄cipit p̄cipit in 4. d. 2. q. 19. et p̄cipit 3. 6. p̄cipit lib.
1. 2. et p̄cipit p̄cipit p̄cipit p̄cipit p̄cipit et alii.
cum p̄cipit p̄cipit p̄cipit p̄cipit p̄cipit et p̄cipit p̄cipit

per hanc veritatem expressam invenitur numerus 14 per
Cibum moysi remisit dominus peccatum populum subdit. Tamen
statim de hoc qui tantum videntur in terra
pro qua intravit peribit eorum et 20 regum cap. 14 postquam
Tham Davidi rebelavit dominum propterea peccatum illius. Propter
propter plurima mala quod propter peccatum suum erant
preterea in novo testamento in thesauris vobis. Propter
vignos penitus. Propter autem penitus dicuntur qui istam sequuntur
bona sicut opera satisfactoria ut exponunt christum
et theophilum. id ipsum. Constat ex perpeis et legibus
dixione quam ostendunt. Propter per hanc exhortationem
opera satisfactoria pro peccatis sunt etiam indulgentia
quae pontifices dant et denique per peccata iustitia
pro animabus purgatori ubi ex ecclesiae traditione bene pend
pro culpa in remissionem.
ex his autem sunt haec. Contra istam aperte con
tritionem. Contra etiam etiam per contritionem adue. Con
remaneat temporalis poenitentia ab hoc iusto per etiam inteligen
dum est in iustificatione per sacramentum penitus. unde lo
quitur ille exequens. Et ubi dicitur promittit per recordationem
omnium peccatorum dum hoc operis penitentiam plenam locum. In the
sauris pro suo errore adue. In thesauris etiam etiam per
habet de peccatis de peccatis penitentiam promittit per re
cordationem omnium in ordine ad ea puniendum per etiam
et ibi mentio fit de poena temporalis ut ex ipso contextu con
fari possit.
nec alienius momenti sunt illa de regis eiusdem re
vexi. 20. Propter de peccatis etiam etiam pro culpa

penitentibus dicitur ea in infirmis. licet hoc opus idem docuerit de
vando.

Itaque quolibet penitentium summius remissa quod non
sufficit et opus hominis iustitiae ideo gratia satisfaciens
et alioquin penale non potest debeat. quem includit penitentium
elementum ex detestatione peccati neque ratio derivandum.
Sed quolibet opus hominis iustitiae et gratia satisfaciens si sit
penale et satisfactorium pro pena temporalis. quolibet peni
tentia summius remissa quod non sufficit et satisfactoria
pro pena temporalis. Constat ex modo de satisfactio
ne de qua nos est sequenti disputabimus. maiorem aut
intelligi seive devey in eo instanti quo deest spiritus esse
re etiam gratiam satisfaciens atque ideo tunc hoc esse
in instanti et amicum dei. unde theologi efficiunt duplicem
considerationem spiritus in eo instanti, alteram qua spiritus
sufficit ad remissionem gratiam remissione
nem peccati et penae eterne. cuius remissio nequearia sequi
sequit ad alteram peccati et infusionem gratiae. atque hoc
hoc spiritus est prior ad infusionem gratiae remissione peccati et
penae eterne eo quod ad hoc ante disponat. altera consideratio est
qua spiritus sufficit ut actus hominis iustitiae atque ideo ut infusa gra
tia satisfaciens sub est fundum meriti et satisfactionis. atque
hoc spiritus est posterior gratia ab ea quae prior est deest penitentia
a ha.

Itaque posito dicimus cum sit penitentia spiritus remissionem
nam considerationem per se satisfaciens. pro aliqua parte penae
temporalis quae relicta est ablata pena eterna per eandem
satisfactionem. tunc in considerationem qua disponit ad gratiam

namque sicut ex eo dicitur char. uol. in p. et amicitia dicitur me
veri gloriam ita et ipse facere pro pena temporalis in quidem
tota per ex pte quo in aut per duratorem eiusdem spiritus
et per hoc illud in pte aut per repetitionem similitudin ac
tunc autem tota per pena temporalis et per se ipse in p.
et per ex amicitia per se ipse. ad inueni de gratia ubi de merito.

3a. co. ad idem confecta potest esse scripta ut remissa aut
pa et penna eterna totam etiam temporalis inferat ita dicunt Crisp
theologi s. f. in hac 3a pte q. d. d. d. 5o et 4o regentes cap. 7
ad medum et ibi ferrea et ali dd. pro valle allegati. fructe
res belarminy lib. 4o de penit. cap. 10 utque id. figi se dicunt
inter in significatione translatenda propter hanc distinctionem max.
ne amore mutu mutu et di placida 7o mutu hanc et verba fid.

Cap. 110. ubi gl' dicitur error dicens non magis fieri p' si
exonem terminante aliqua pena temporali: n' tamen negat
aliquid fieri p'.

ro aut alicuius operis satisfactorium ex maiorem aut minorem
 illius perfectum magis minus sufficit pro peccato temporali sicut
 opus meritum ex maiorem minorem perfectum magis minus
 meretur. Cum ex dictis de precedente ostenditur quod in ipsa
 anima per gratiam factum sit opus satisfactorium pro peccato tem-
 porali ex maiorem minorem illius perfectum magis minus
 satisfacies tanta quod poterit illius peccato et pro peccato temporali
 bene satisfacies quod non in eo id negabimus. Insuper cum sciamus
 temporali sit finitum finitum quod satisfacies est sensibilis
 nec ex hac aliquid potest inferre aliquid in eo. Contraarium
 dicitur de peccato temporali ab eo quod dicitur aliquid in eo. Peramen-
 talium peccatorum eo quod et ex quo in peccato in eo ostenditur

non agnoscat ut ante se iam in tota pena pendens indi-
cet libere suam a legem existantem et naturam suam
tunc 4. dicit 38. ego ad finem dedit id est fieri in casu
predicto ego tamen existimo nullum eorum currere. Et mo-
do in quo dixerim prudenter possit indicare penitentem in
tota pena temporali satisfaciendo et per seipsum in quo ob hanc
rem possit penitentem dimittere absque ulla sacramentali
penitentia de his tamen et alijs in t. de satisfactione dicemus.
illud ad diff. superius videtur explicandum quidnam ibi ve-
ritas sit. Cum dicunt in iustificatione remitti penam eternam
in temporalem aliquam ut quare scilicet 7. ad 14 et alij re-
pentes existimant hanc mutationem fieri sola voluntate dei re-
mittentis hanc eternam penam et designant ut tantum tantum
temporalis officiat. b. quare v. relatus 7. ad 1. et tunc dicit illa
60 dub. 2. et alij docent mutationem illam fieri ex natura rei
ex supple. remissionis peccati quod maculam et penam eternam
per satisfactionem tantum fecit sicut ex natura rei remanere tan-
tam penam temporalem luendam in his penam eternam sentit
media via incedendum scilicet dicit illa quia cap. precedente
supra sum et eternam penam, et in 1. si loquamur de dig-
nitate pendet temporalis quam post ablatam dignitatem pendet
eterna hoc iustis dicendum est. hanc remissionem penam
eternam in temporalem esse ex natura rei et non ex sola dei voluntate
immediate.

hanc la. per media sententia ex mente b. quare et ita de
martyris nam sicut remissio eterna pendet a dignitate
ad illam ex natura rei sequitur remissionem peccati quam immediate
pendet a sola dei voluntate. adeo ut in sole possit remitti maculam

reatus quibus equantur remittitur dignitas eterna pendens; ita dignitas
pendens temporalis ex supple. peccati semel remittitur et remissioni
illius per satisfactionem tantam parit quod non est digna satisfactione
pro tota pena temporalis, ex cuius remissione iam immediate pen-
det a sola dei voluntate.

Conferimus quod haec est dignum eterna pena propter peccatum non
dum remittitur, et quod ex natura peccati bibeatur per manentem
quod haec est dignum temporalis pena propter peccatum remittitur, pro
quo tamen ordinatur satisfactionem, ex natura rei sequetur peccatum in peccato
vitium pro quo non est ordinatur satisfactionem. Cum hoc tamen discrimine quod
dignitas eterna pendens coniungitur necessario cum macula peccati
mortalis dignitas temporalis non ita. hic apparet cum volumus et con-
ferimus sub cap. precedente probavimus non propter etiam cum volumus
dei absolutam manere dignitatem eternam pendens remissa macula
peccati mortalis.

Deinde loquamur de destinatione et reatu ad penam tempo-
ralem ablata destinatione ad eternam penam dicendum est haec
non est mutationem eternam pendens in temporalem nec ex natu-
ra rei sed voluntate dei decernentis non punire hominem eternam penam et
temporalis de qua supra sententia est in mentem suam ex his
quod hic et de his sub cap. 2. paragrafo hic praemisit loquens
de reatu ad penam eternam docuit inferri proinde sola sua vo-
luntate et ita demonstrat supra sententia.

Destinationis tamen ad penam eternam quam temporalem est
stringens quoddam denominatio a voluntate libera dei decernentis
punire hominem tamen eternam aut temporali supposito dignitate ex
se illius quam quidem voluntatem. Sed deus non habet, sed hominem
iniquitatem relinquere sicut et iustum absque ulla peccato propter in-

sua voluntate. Cruciare q. in ablatio destinationis ad penam eter-
 nam quam destinatio ad temporalem post iustificacionem per ius-
 tificacionem n. ex n. rei. Ite voluntate dei stringere n. i. quidem a
 voluntate dei statuentis punire eodem pena temporali supposi-
 ta illius dignitate illa n. a voluntate dei statuentis n. punire eter-
 na pena atque ideo commutatio penae eterne in temporalem
 cum destinationem ad penam temporalem ablatam illam ad pe-
 nam eternam n. ex n. rei. Ite voluntate dei stringere dicendum
 erit.

S. t. in huius arto 4. quem sequitur deus dispensari penam
 temporalem velitam post remissionem eternam ad nam ipsam
 vix videri reducere huiusmodi distinguit ille in peccato mortali
 duplicem rem conversionis a deo ex qua p. t. inguit se-
 catum haurire quandam infinitudinem eo q. sit a deo in
 finitum, ac proinde huiusmodi de peccato infinitam penam
 commutationem. deinde rem conversionis ad bonum, mortali-
 tem affat ex hoc cap. inguit, peccatum n. e. infinitum ac proin-
 de nec dignum eterna pena. et quidem cum avertio a deo pen-
 am tollat cum remittit peccatum mortale eo q. d. tunc hoc sit amicus
 dei n. tamen tollit penam mortalem eo q. d. permanere solent b. t. y.
 vici et fraud. iniquitates p. sunt peccata, reliqua inde in-
 fert q. d. remissa culpa negariunt sit etiam remissa eterna pena,
 moneat tamen sepe aliqua pena temporali, causa huiusmodi
 s. t. varia arguta obijci solere. nihil tamen absurdum, itine
 re p. tebit si eam ex mentem s. d. n. e. p. t. y.

Igitur roem s. t. auferre deus veluti p. m. entiam quandam,
 quam ideo rigido examine n. deus expendere. Tertium n. e.
 penam eternam de peccato mortali p. n. v. e. avertio quam

reversionis et penam temporalem intelligi etiam hoc utriusque
non oppositum docet s. t. set accommodata loquendo ad dnm illos reos
pena quidem eterna dicitur de veri peccato reversionis vnde hoc
reversionis ex quo arguitur deducit s. d. si non videretur dnm istius
s. t. 1. e. remissa culpa n. manere iam reatum ad penam eter
nam q. ablata fuit a reo cui deves. ne se se manere reatum
pende temporali q. permanet adu. reo nomine. v. reversionis
n. intelligit maculam ab igne mortalem a peccato preterito re
lictum set ut constat ex art. 5. huius q. 1. b. v. v. et p. m. y
inclinationes quoniam hoc addequate deo satisfecerit pro no. peccato.
dispositio etiam merita vite eterne et gratie habitualis peccato
mortali mortificata media penitentia reviviscant. Caput tunc
merita bonorum operum peccato lethali mortificari et sequente
iustificatione reviviscere consensu docet

disputatio septima.

utrum merita vite eterne et gra
tie habitualis peccato mortali mor
tificata media penitentia
reviviscant.

caput primum.

merita bonorum operum peccato lethali
mortificari et sequente iustificatione rev.

in hunc veritatem conspiciunt scolastici et cum magistro in
4. d. 14. ubi s. bonorum. et p. t. m. 2. 1. 2. 3. gabriel et s. m. 7. 3. 0
dub. 3. 0. etiam 2. 9. 0. scilicet d. 14. et 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

certa mandata in 7° diste^o 7° 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100° 101° 102° 103° 104° 105° 106° 107° 108° 109° 110° 111° 112° 113° 114° 115° 116° 117° 118° 119° 120° 121° 122° 123° 124° 125° 126° 127° 128° 129° 130° 131° 132° 133° 134° 135° 136° 137° 138° 139° 140° 141° 142° 143° 144° 145° 146° 147° 148° 149° 150° 151° 152° 153° 154° 155° 156° 157° 158° 159° 160° 161° 162° 163° 164° 165° 166° 167° 168° 169° 170° 171° 172° 173° 174° 175° 176° 177° 178° 179° 180° 181° 182° 183° 184° 185° 186° 187° 188° 189° 190° 191° 192° 193° 194° 195° 196° 197° 198° 199° 200° 201° 202° 203° 204° 205° 206° 207° 208° 209° 210° 211° 212° 213° 214° 215° 216° 217° 218° 219° 220° 221° 222° 223° 224° 225° 226° 227° 228° 229° 230° 231° 232° 233° 234° 235° 236° 237° 238° 239° 240° 241° 242° 243° 244° 245° 246° 247° 248° 249° 250° 251° 252° 253° 254° 255° 256° 257° 258° 259° 260° 261° 262° 263° 264° 265° 266° 267° 268° 269° 270° 271° 272° 273° 274° 275° 276° 277° 278° 279° 280° 281° 282° 283° 284° 285° 286° 287° 288° 289° 290° 291° 292° 293° 294° 295° 296° 297° 298° 299° 300° 301° 302° 303° 304° 305° 306° 307° 308° 309° 310° 311° 312° 313° 314° 315° 316° 317° 318° 319° 320° 321° 322° 323° 324° 325° 326° 327° 328° 329° 330° 331° 332° 333° 334° 335° 336° 337° 338° 339° 340° 341° 342° 343° 344° 345° 346° 347° 348° 349° 350° 351° 352° 353° 354° 355° 356° 357° 358° 359° 360° 361° 362° 363° 364° 365° 366° 367° 368° 369° 370° 371° 372° 373° 374° 375° 376° 377° 378° 379°

set ut veritatem explicemus notare oportet hic de sermo-
nem de meritis eorum operum et ipsius gloriam et nomen suum illis
nec in gratia et virtutum supernaturalium pro meritis fuit. si-
ve ea opera fuerint supernalia cum sublimi ut actus vir-
tutis in seipso sive naturalis ut actus virtutis moralis acquisita quod
tamen ob statum gratiae et sanctitatis in quo facta sunt ex ali-
quod sententiam merentur augmentum gloriae et gratiae et qui-
dem eiusdem merita peccato mortali mortis. Et tamen remissionem
bonum esse potest nam eo ipso quod quis peccatum mortale mi-
sit dignus est aeterna pena cum damni quod consistit in priva-
tione gloriae cum etiam suae et praeterea qui ista peccata sit
deo inimicus et offensus ac proinde dignus qui suum remu-
neratione bonorum operum quod in statu gratiae fecerat.

igitur meritis bonorum operum mortificari, nihil aliud est quam peccata
et mortali infideli ne gloriam et amorem trinitatis nec in gra-
tia et donis supernaturalibus sequi possint. Nam si hoc peccat
amittit ad gratiam auferatque ius ad gloriam quam suis boni-
operibus promeritus fuerat. et re ipsa non sequetur in se
Cato manebit, ut ius id dicitur verbi expremit deus exequie
his. Si autem uerterit se in peccata, amittit et fecerit iniquitatem
quod in peccatis eius quae fecerit non recordabitur sed in iniquitate
sua morietur. ubi hieronimus, sicut in peccatis, inquit, ante se

Castorem n' regerantur antiqua delicta si peccatorem qui vivit
iustus fuerit n' iudant veteres iusti & merita n' mortificari
hoc vocat iustum quem o'deleri ideo dicit nam licet adveniat peccati
infirmitas ut fructum vite eterna sequantur re
cedente peccato perat si impedimentum, illud quidem se
quens ut iam probabimus merito q' bona nostra opera morti
ficari n' o'deleri dicunt per peccatum: q'd o'deleri iustifi
cationem n' mortificari proprie dicit q' iustificatione est
impedimentum ut peccatum n' operet damnationem eter
nam sed illud ita stringit ut ad recedente peccato nullum
damnationis effectum operet. aliter de merito boni operis
dicebamus.

hocposito merito bonorum operum sequente iustificatione
reviviscere hoc e' bona opera ad dignitatem et meritum vi
te eterna et gratia amissa redire sicut iustus meritis illis gra
tiam et deinde gloriam sequatur colligit in his ex iura q' ad
hebreos 6. n' n' iustus e' deus et obliviscit operis vestri et di
lectionis quam ostendistis in nomine ipsius qui ministrasti
sanctis. quae verba si ad eos hebreos qui in peccatum prolap
si fuerant dirigantur sicut patet docent Chrysostomus, theo
doretus, augustinus, s. f. utraque gloria interlineari, et ordina
ria, aperte quidem propositum veritatem ostendunt. Cum
n' apostolus scribit in hebreos facite in veteres dicens, insoli
tū e' visibile e' eos qui semel sunt illuminati iterum se se
nitam renovari, si in peccatum labant, ne tamen eos in de
perditionem quandam miseret, et postea in spem erigeret, ab
ut statim iudicemus aut de vobis meliora et vicina saluti tam et si
ita loquimur: redit per vocem verbi illi. n' n' iustus e' deus et

cessant ut eorum reverentiam in materiam labori et dilationi
innoxiam, in qua Cuiusdam promittit retributionem quam re ipsa
reus in peccato mundaverit.

Cito rectoris aliquos expositores ut nostrum Cornelium videri
etiam et alios ita bene locum interpretantur in eo nullum sit sermo
Cum hebreis peccatoribus, atque ideo nec de revivificatione meritis.
Ite, tamen aut qui nostram ex parte sequantur, ut optime probat
Beyque Cap. 2. quod sane exp. arguitur Cap. 2. et Contextu magis.
Commodat et qd Caput 2. Concilii videntur in state roborat. Cum in
Concilium 2. 6. Cap. 1. dicitur. Evigila et in semper tuo generationem
alteram eorum qui semel iustificati gratiam non amiserant; alteram
v. eorum qui acceptam gratiam peccato intermiserant, tandem Concludit
proponenda illi, et duo apostoli testimonia et illi quidem qui gratiam
non intermiserant commodat illud ex viiori ad Corinthios Cap. 13. abun
dante in eis opere bono scientes qd labor vester non est in vano in domino, et
de qui gratiam non intermiserant commodat alterum ex Cap. 6. ad hebreos.
videtur iniquis et deus et cetera qd allegamus nam si Concilium nihil
reverti velle docere voluit et de iustis qui peccato gratiam amiserant,
supra quidem specilem mentionem eorum faceret dum ait propro
rianda ee apostoli verba iustis, si ve acceptam gratiam perpe
nitentia haberint si ve amissam recuperaverint.

deinde Cor. 13. hae sententiae colligitur eodem tit. Cap. 6. ubi cum
premissis et bona opera iustorum in nobis fieri gratia dei Colata per apostolum.
tandem Concludit nihil iustificanti deesse. Credendum est quoniam
neque illi quidem operibus quid indeo sunt. Insuper divina legi pro hu
ius vite statu satis fecerint et vitam eternam tractantem
habeant si tamen in gloria desererint a sperandam promeruisse en
cant. qd verbi illud in hoc extendendum est nullum autem qd

non enim a rebus excluduntur ut bona opera in peccato non sunt. Sed si
vita et anima non cessant et tandem reus a peccato quam
in gratia decedat ex quo plene videtur bona illa opera quae se
culo sunt interrupta si tamen homo a peccato revocatur et tandem
in gratia decedat meritoria quidem et vitae aeternae cum pe
re ipsa perpetuam: quandoquidem invenit ea idem quod Thoma
ho expositus non se id in gratia decedat. non oportet igitur di
xit Concilium si tamen in gratia perseverent. non vero si perseverent
in gratia accepta perseveraverint loquatur. de operibus in hoc
sane quod qui gratiam acceptam perseverant perbent quam alios qui
peccato intermiserunt ita tamen ut in gratia ex hac vita decedant.
quam doctrinam repetit deinde Canone 26 et 27.

Haec denique id ipsum docet. 3. pte. q. 89. art. 2. §. bonum in 4. dicitur
et 4. pte. art. 2. §. et dist. 2. art. 2. §. et ad rem et alios nam
peccatum non impedit meritum operis quod in gratia factum sunt et
non impedit eum. Si impedimentum ne bonum opus premium aliqui
sibi debeat. Regni possit: nam dum homo est deo inimicus dignus quae aet
erna pena privationis gloriae et quod non potest mereri gratiam et gloriam.
Atque ideo tunc temporis dum in peccato manet dicunt meritum gratiae
et vitae aeternae impediri ne possint sumere opus operari. id si impedi
mentum peccati interit regere et dicunt eandem opera expedita ma
nere ut opus gratiae et gloriae Regni possint. Sicut Coelestis aliquid
ut ablatum impedimento suo opus operari possint: meritum illa quae ante
peccatum signa erant premium gratiae et gloriae et deinde peccato fue
runt impedita ad eandem dignitatem redibunt dum impedimentum
peccati fuerit ablatum.

Doctrinam hanc explicare hominum exemplo facti ad rem. Si
quis habeat meritum aliquod apud regem forte quod iniuriam aliquam ei

inquit inque quidem mirabilis meritorum retributione et dum ita in
idcirco maneat ad interitum exit ut premium possit exigere. ceterum
nam si ablatum ad iniuriam give per eundem effectum ne
regratum regi. Idcirco non credibunt quidem antiqua in
ta quae iniuria infecta fuerant. tunc adeo hinc inde poterit a rege
exigere retributionem pro meritis quae nondum fuerat satis
operatum. itaque. Cum bona in bonis opera ex se meritoria sint vitia
etiam licet peccato impediant ne adeo premium possint obtinere.
at si auferat peccatum quod impediebat iterum ad meritum et dignita
tem redibunt, ita ut in re possit in perpetuum premium a rege exi
gere cum nondum in operibus fuerit satisfactum.

Hinc bonis manifestum discrimen cum bonis meritis antiqua pe
ccata interrupta sequente in justificatione redeant. et si antiquum peccatum
in justificatione semel dimissum. etiam alio peccato redeat. hoc ex di
xi. Colligit nam justificationem mortificat et distinguit ad peccatum. et
etiam inordinamentum, quo permanente peccatum sequi non possit
suum est. sed gratia sanctificans semel aditorem et ut ad emundet
maculam peccati atque adeo totum illum dignitatem ad beatam eter
nam ducit et sic auferat quicquid postea peccatum adveniat et
gratia auferat ab anima ad peccatum semel dimissum non redit. Cum
nihil sit quod possit illud iterum in animam revocare. per exemplo etiam
in rebus creatis explicare possumus nam si iniuria aliquis semel ablatum
fuerit aut digne satisfactione aut liberali donatione, nulla quidem
hoc iterum revocari potest nec aliquid poterit eum in eam ad culpam per
veniam aliquid imputari. Caput cum meritis antiquis ex nunc rebus
bonis d. voluntate reviviscant.

caput secundum.

que aliquo devoto vel bono opere aut alterius rei ex parte hominis in re
 meritum meritorum in hac commendatione fundatur in re ipsa et
 ex voluntate proficiunt dicendum est primo tam revivere ex merito
 et ipsa in nullo alio modo potest quia in eadem inferno peccato vel in
 merito non potest fieri dicendum est haec etiam absolute dicendum
 est merito revivere ex rei voluntate non tamen ex rei in
 voluntate interpretari possumus aliquos ex dicta parte qui ita di
 cendum est et tamen relinquunt quod si non volunt et alii in pe
 cato et ipsa gratia in eis et copulata peccati voluntate deo
 voluntate facta merito revivere ex rei et bono opere prece
 dentibus vel ex rei voluntate deo voluntate et ipsa opera ad
 istam meriti premiam gratia et vita eterna.

Cum in merito ex rei voluntate in nostris bonis operibus
 duplex meritorum ratio sit una voluntas et alia iustitia
 aut iustitia ut abstractum ab eis se habet in se ipsa et de
 nobis et ex vi ipsa iustitia in deo meritorum voluntas
 sit in dignitate et proportionem boni operis ut in se illius deo
 ex vi ipsa iustitie gratiam et gloriam in premium ferat ad cuius
 meritum vocem nulla est negatio promissae voluntate ex parte dei.
 Nulla que obligatio restituendi ut optime probat Augustinus libro primo
 de dispensatione et deinde meritorum voluntas ultra digni
 tatem et proportionem boni operis ad premium addit in ad exen
 tum illud a deo qui proinde obligationem habet ad retribuendum.
 Cum autem nullum sit ex parte nostrae operationis dei nulla que obligatio
 ex parte dei operatione nostrae operis nisi ex facto aliquo aut promi
 sione illius sine contractu vel cum initio unde est meritum iustitie
 in nostris operibus et non potest nisi ex precedente facto aut promi
 sione dei habere ita tenetur esse superius supponit explicanda in ma

de gratia.

his positi dico 1° ablato impedimento peccati meritum gratitudinis
quod antea erat in bonis operibus reviviscit ex natura rei. hoc
est adveniens solum et alio modo. hoc sentit et ex bonis et aliis
pro re relato facile quae colligitur supposita probabili opinionione in ma-
de gratia probanda firmiter quae abique relato probata est. dis-
tincta nempe opera bonorum ex se et absque ulla acceptatione
et facto dei ex gratitudine meritoria gratia et vita extendit
hoc est habere dignitatem et proportionem ut deus ex sui assen-
titudine gloriam de gratiam in premium referat. nam si opera bonorum
ex se et propria via talis sunt dispositionis ut absque ulla accep-
tatione et facto dei meritoria sunt apud illum ablati quidem
impedimento peccati eadem vero meritoria erunt, absque ali-
quo facto sive acceptatione dei set ex natura bonorum operum quan-
do quidem ut Cap. precedente dicebamus meritum bonorum operum
non fuit in eo mortuum set totum mortificationem sive impedi-
tum per peccatum. unde si hoc auferatur bonum quod ex se
posuit ut speret sicut antea postulabat cum nondum sper-
atum fuerit, per exemplum meriti apud regem dictum as-
surgente satis declarat postquam iniuria in regem ablata est
antiquum meritum ex regis obsequio ex propria natura et absque
ullo regis favore redit ad dignitatem et proportionem ut
rex remuneret, quod quidem nondum illud speraverit.

dico 2° meritum iustitiae quod antea erat in bonis operibus
non ex natura set ex promissione ex dei facto reviviscit. hoc
est ex natura et alio modo. hoc sentit. sed nam sicut meritum ius-
titiae antea existens in operibus iustis non ex natura bonorum operum
set ex facto et promissione dei ad contentum esse potest eo
nullum in ex parte creaturae in deum nullaque obligatio

ex parte dei ad creaturam esse potest nisi ortu ex dei ipsius voluntate
ut Constat ex materia iuxta illud in nos et deum. Ita etiam
ablati impedimento peccati nullum meritorium iuxta illud ex na
rei esse poterit in bonis operibus antea factis ut deus gratiam
et gloriam conferat. Sed id totum ex dei promissione et facto
ortum erit et ergo operum satisfactio ablati peccato habent in ut
exigant a deo premium gratiae et gloriae et deus sit obligatus ad
illud conferendum quia ipse promittit et facit. Cum hominibus
ut ex causa quo peccatum auferretur idem premium quod ante
peccatum bona opera mererentur. Si non conferretur alioquin bona
opera ad meritum iuxta illud non redirent.

Id ipsum ipsum nam stante natura bonorum operum et liberum
est deo possit aut non possit cum hominibus de premio retribuendo
immo liberum est premium conferre aut non conferre. potest ita
cum hominibus pactum inire ut premium conferret si non pecca
rent et si semel peccato gratiam amitterent non conferret
hac causa bona opera etiam remissa peccato non mererentur ex iusti
fia a deo premium quod antea promerita fuerant manifestum
est ex quo etiam fit quod si bona opera post ablatum peccatum
revertuntur ad meritum iuxta illud id quidem dicitur ex facto et
promissione dei quod ita factum est cum hominibus ut premium gra
tiae et gloriae pro bonis operibus absolute promitteret etiam si non
peccaverit dum tamen ipsius gratia a peccato reverteretur quod
sane factum licet arguantur a nam bonorum operum meritum fuerit
eo quod ablati peccato ex natura rei redeat eadem dignitas et pro
portio bonorum operum ad premium ut de precedenti non probavi
mus. Item quod factum absolute deus in ista possit ab ipse ali
qua iniuria bonis operibus facta ideo diuini meritum iuxta illud

inde na' op ex se ex dei voluntate reviviscere cap. 3. non
nulla objectiones adversus hanc doctrinam
caput tertium. ~

— nonnullæ obiectiões adversus
— hanc doctrinam.

Ad. qui fuerunt merita bonorum operum n[ost]ri et dei volun-
te removere obijciunt 1. peccatum semel commissum n[ost]re
vivificat per subsequens peccatum, bonum op[us] semel
missum n[ost]r[um] vivificat per sequentem iustificationem
2. ex hoc q[uod] ostendit q[uod] si peccatum et iustitia e[st] in ead[em] p[ar]te
posita in n[ost]ra p[ar]te p[er] peccatum ut n[ost]r[um] redire possit q[uod] ostendit
q[uod] si iustitia et bonum op[us] iustitia et peccatum e[st] in ead[em] p[ar]te ut hoc ita
p[er] iustitiam bonum op[us] ut n[ost]r[um] redire possit ead[em] m[od]o e[st] iustitia
et bonum op[us] in ead[em] p[ar]te.

[illegible]

quod peccata.

2° obicitur in minus peccatum tollit ab hoc deum inquit
deprimit eterna quam tollit gratia deum peccatori, et digni eta
no iudicio p. sicut gratia inquit et stringit ad peccatum, ita
etiam peccatum inquit et stringit bonum opus. p. sicut
nam sicut ad stringit peccatum tollit deus peccatori, et digni
eterna pena per gratiam ita stringit ad bonum opus p. tollit deus
iusti et digni vita eterna per peccatum.

3° diverso modo parari gratiam cum deus peccatori et digni
eterna penam quam peccatum cum deus iusti et digni vita eter
na. hanc peccatum inquit radicitus et suspendit tantum
quam ipsa inquit et ideo ablati peccato redit eundem deus.
interam v. radicitus evellit gratia inquit et si dum ipsa inquit unde
adventate peccato aliud meritorium redire inquit e. que totum
meritum ipsa peccati et gratia remissionis stringere fateri debemus.
et si quis vocem diversitatis huius ex rei in peccatum et gra
tiam exponat, ea e. nam est peccatum tollit meritum opus pre
cedentium quod propter illud dignum e. hoc ut careat fructu bonorum
opus in penam peccati: si ab alio auferatur inquit potest ee dignum
hoc ut fructu bonorum opus cum ea dignum sit hoc peccati
et tunc inquit et ideo ablati hoc dignitate alteram bonorum opus
redire nequeat exitu letum gratia tollit hoc hoc peccatum
quam illi si fuerit inquit et advenit inferendo totum fructum
itaque etiam si ea auferat adu. n. redent peccatum p. nullum rema
net fructum in quo oriri possit.

4° obicitur propter deum in penam peccati quo ablati fuerint merita
quantum debeat gradum gloria qui illi correspondebat. id est abque
iniquitate et infirmitate. n. ex na rei et voluntate dei sit ut me

meritum autem nunc ex natura rei per virtutem dei remitti potest
sed si non est divina gratia privationem signari non potest
in hanc namque de ipso potest peccatum sit remissum iam non est
atque ideo non potest ea pena merito puniri. hoc autem nonnulla est
videndum. peccatum remissum est. si autem de merito puniri
aliqua pena in hac vita in alia vita.

Ad id autem negando. Sed merito discrimini est non pe-
na post dimissum peccatum relinqui solet in hac vita in alia
vita laenda est. si temporalis quae coherere optime potest cum
gratia remissionis peccati. et privatio gradus gloriae correspon-
dentis antiquis meritis heret. non enim perdat etiam. quo qui-
dem genere perdat si sit damni qualis est privatio gloriae. si
vero potest deus punire peccatum et praeteritum etiam
remissum nam quibus hoc propter delictum remissum et eo
praeteritum dignus sit ut aliqua pena temporalis afficiat. ut eo
ipso dignus est et amicus deum potest dignus est ut pena eterna
puniat. atque ideo licet per deum iure supremi dominici hominum
iustitiae deignare gradum gloriae correspondentis antiquis
meritis ante peccatum non tamen in penam illius cum eadig-
num est.

Ad id obijcit. potest rex in penam delicti de se commisi iuste
punire remanens in perpetuum privatione alicuius beneficii si-
ve ex iustitia siue ex gratitudine propter antiquum obsequium. po-
test deus in penam peccati de se commisi iuste punire hominem in per-
petuum privatione gradus gloriae deitis antiquis meritis. quod non
est ratio discriminis. respondens negando. si delictum sit iam
eo factum aut per indignum reus sit. actionem aut per gra-
tiam regis condonationem. eorum causa non est in puniri iuste po-

et privatione antiqui leviti verum ut dicebamus antiquum opus
revertet ad eandem dignitatem et meritum sive gratitudinis
sive iustitiae quod antea habebat.

set age videamus ita in humanis stringere ut reus in penam
delicti possit in perpetuum privari premio quod quid regem mere-
bat etiam si deinde in gratiam et amicitiam illius admittatur. nec
tamen non ita posse in meritis nostris stringere, et manifestum
discrimen. reus. ut index potest punire quodcumque delictum
subditi. pena quaedam illi proportionata quam quidem pro-
portionem ratione delicti in se recipi bene possit privatio
illius rei utilis quam ex gratitudine aut ex iustitia deberet atque
ideo sicut potest applicare in penam illius delicti privationem al-
terius rei utilis ut pecuniae et cetera potest etiam applicare priva-
tionem rei utilis quam ipse deberet, et non. pena dignum est
delictum in vindictam reus. et sic illud. Ceterum privatio in per-
petuum gradus gloriae correspondens bonis operibus non est proportio-
nata pena peccati. Idem est ordinis. et non est dignum ut
probarimus. atque adeo potest deus ut supremus index in ge-
nere peccati quodiam condonavit privare hominem in perpetuum
eo gradu gloriae qui bonis operibus antiquis respondet.

6. obijcit si reviviscant merita per gratiam et mortifi-
catio illorum per peccatum ex natura rei stringentur sequeret
merita in inferno nec esset finita set et mortificatio per pe-
ccatum finale quod quidem videtur in Coem. theologorum. unde se-
quelam proba nam si nam rex ipse tenet eundem ditionem
videt peccatum finale et non finale operatione meritorum. quod si
non stringit ordinem mortificat meritum vel alte-
rum stringat set finem mortificabit. et non si peccatum

finale co[n]stinguit in exitum, alterum v[er]o mortificat id ro-
tum n[on] in n[ost]ra resp[ect]u solum dei voluntatem revocandum
erit.

Respondendo au[tem] ad Cuius probationem dicimus peccatum
finale summe spectatum n[on] stinguere merita bonorum oper[um]
sicut n[on] stinguit peccatum n[on] finale ceterum illud conuen-
tum cum statu eternae damnationis in inferno eo co[n]stingue-
re, hinc tamen male in festo totum hoc n[on] in n[ost]ra resp[ect]u solum
dei voluntatem et revocandum nam sicut statim beati-
tudinis ex n[ost]ra rei et in ca[usa] ne op[er]is aliquis bonum sit in exitum
aumentis gloria q[uod] aliqui mereretur si esset statim victor ut pro-
bat by greg[orius] card[inalis] tomo 2 d[ic]te 120 Cap. 4. ita statim eterna
damnationis ex n[ost]ra rei et in ca[usa] ut peccatum finale co[n]stinguit
bona op[er]a quae aliqui n[on] stinguere si esset statim victor,
extra infernum. et ro[ati]o etiam eo ip[s]o q[uod] deus constitueret
hunc in statu eternae damnationis in inferno in penam
peccati in eternum duratur, statuit etiam n[on] p[ro]p[ri]um re-
dere ut in peccato regnat atque deo morietur constitutus ho-
mo in t[er]ro op[er]o t[er]ro beatitudinis ex quo negatio sequit[ur] merita
n[on] p[ro]p[ri]um revocari posse atque deo co[n]stinguit mortem manere p[ro]p[ri]um
ip[s]i voluntatem v[er]o in eo q[uod] hunc constituit in statu eternae
damnationis p[ro]p[ri]o tamen hoc statu ex n[ost]ra rei et n[on] solum dei
voluntate stinguere merita fateri debemus.

Id si inquirat aliquis an ex hac doctrina merita reviv[er]e
Cessent eo casu p[ro]p[ri]o deus aliquem ab inferno reduceret in
gratiam quae reviv[er]et. Respondendum e[st] Cum Torrey dub.
illo 10 p[er] d[ic]t[um] h[ic] e[st] et t[er]ra reviv[er]e quidem et ex n[ost]ra
rei q[uod] op[er]a bona n[on] fuissent tunc eo mortua s[er]v[er]e in n[ost]ra

Casa. Cuius ro' e' nam quomodo ho' fuisse in inferno constitutus
et ibi per alio tempore cruciatus? tamen deus n' huius voluntatem
absolutam illum damandi? et postea revocandi iterum in
suam amicitiam et ab inferno liberandi? de hoc tunc n' potest
ho' statum eternae damnationis habere; nec fuisse constitutum
in ro' opposito ho' beatitudini? pro requirit voluntatem dei abso-
lutam damandi hominem in perpetuum. ex quo oriri dicimus ut
merita antiqua in inferno co' stringantur per peccatum finale
quod nunc? possint ad vitam revocari. Caput quartum merita
antiqua reviviscant ex iustitia? potius ex dei misericordia
caput quartum.

an merita antiqua reviviscant
ex iustitia vel potius ex dei
misericordia

n' e' sermo in presenti de iustitia propria et rig. ut abstrahamus
ab ea se an eiusmodi iustitia? q' int' deum et homines? possit inter-
ferre? et loquimur de iustitia eo modo quo loquimur sumus Caput
2° notatione? 1^a sententia? 2^a sententia? illa de rev. se? 3^a sententia?
refert sententiam aliam? 4° et alio? quo? negavimus eo? 5°
6° 7° 8° sententia? 9° sententia? reviviscant meritorum ex sola
dei misericordia et aliam deinde eorum qui vicebant et ex
iustitia pro qua referri possunt d. 1^a sententia? 2^a sententia? 3^a sententia?
4° 5° 6° 7° 8° 9° meritorum quamdam sequitur sententiam ait? 1^a sententia?
2^a sententia? meritorum et 3^a sententia? misericordiam et 4° sententia?
iustitia? atque hanc? 5° sententia? 6° sententia? 7° sententia? 8° sententia?
9° sententia?

ex iustitia et quidem supponere misericordiam ut quod suppo-
nit decretum deinde inferendo premio pro bonis operibus an-
te factis eo ipso quod non a peccato repugnet deinde sumari
iustitia quod supposito hoc decreto hoc eo ipso quod a peccato repug-
nat hoc ius ad premium meritorum quod deus pater se et reti-
buere id suam promissionem. Iuxta sententiam sequuntur nonnulli
regentes.

ergo. Supposita doctrina Cap. 2. et si statuta facile haberi
potest expeditum si ius meritorium eorum in duplici modo accipi possit
Et hoc est si iustitia sumatur ex parte ius de iustitia et tunc eam
prebere tenent deus ex aliquo iustitia de iusto erga bonos. et si
iustitia accipiat ex parte meritorum tunc supposito peccato et peccati re-
missione merita quibus ex iustitia mereantur illud ipsum pre-
mium quod ante peccatum ex iustitia etiam merebantur et quidem
in hoc. si venis cum iure et de iure id sententia existimo
que reviviscant merita et ex iustitia et re manifestam
nam supposito peccato et remissione peccati redeunt illa eadem merita
quod antea erant. quod cum antea essent merita ex iustitia
sive iustitia in se ipsa non deinde esse etiam merita ex iustitia si-
ve iustitia. quia hoc non excluditur voluntatem promittentem
habere bona ex opere peccato interrupta et existimare eadem me-
rita si iterum a peccato per gratiam munerentur ita cum vo-
luntatem misericordiam supponimus per quam omnes in operibus
bonis ius ad eternum premium et remunerationem ex iustitia sicut
in humanis ex liberali promissione reviviscit ius ad rem pro-
missam et re de iure ex iustitia.

at si in hoc loquamur de iustitia ex parte reviviscen-
te dicendum est absolute cum d. lo sententia cum esse ex dei mi-

meritorum reviviscencia, id probatur ex eo quod deus concurrens ad
meritorum reviviscenciam quas infundit gratiam remissionis
peccati. Quod inordinatur in bonis operibus cum eis
fuerit quo ablato ex ipso reviviscere dicuntur. Item ad unum
quod deus non liberabit et absque ulla iustitia debito infundit
gratiam in aia et remittit peccatum. Sive aufert impedimen-
tum vel merita antiqua cum eis qui sequi possint. Ita etiam
non liberabit et ex iustitia merita antiqua revocare dicent
vagamur probo. Sicut colligimus nam actionis moralis quod
et reviviscencia devenit attendere ad fundum phisicum
illius. Fundum aut quare deus dicit antiqua merita revoca-
re nullum aliud est quam productio gratia remissionis. Ita
quod quod quidem productio ex iustitia. Sed non liberabit
a deo propter istam etiam meritorum reviviscenciam eo-
dem modo propter negatio dicendum est. Quam doctrinam
illius sunt augustinus verba de gratia et libero arbitrio cap.
10. Cui daret coronam iustitia nisi prius dedit gratiam
misericus pater et quomodo est ista corona iustitia nisi
preisset gratia quod iustificat infirmum. Quo modo ista debita rede-
rent nisi prius illa gratuita donarent.

Illud denique animadvertendum est. Quare non igitur de mise-
ricordia dei in reviviscencia meritorum. Constituit in decreto pro
ille statuit non privare hominem privatione omnium meritorum quam
ipso facto incurreret absque ulla parte remissionis talis pena.
Sed ista in huius doctrina satis constat ex cap. precedentem
habet dum homo in peccato condignemere privationem suam
in omnibus bonis operibus quod antea fecerat in penam peccati. At
in peccato regnat illud meritum non stringet sicut ipsum se

caput. Deo ut iam n' it dicitur privatione fructu bonorum
operum n'g. hominem punire posset deus privatione omnium me-
ritorum in penam peccati ab ipso peccato remissionis talis tend-
etiam si peccatum inferret. penam autem dicitur precedenti
cap. 12 dicebamus. supponit meritum et dignitatem illius qua
re remissio peccati per gratiam fiet posset deus ut ipsum
deum privare hominem fructu bonorum operum n' tamen in penam
peccati iam dimissi quam quidem n' mereretur nec proinde
ex privatione diceret deus punire hominem. ex quo deinde colligitur
decretum deinde n' puniendo peccatum privatione omnium me-
ritorum in penam n' e' o' ex misericordia dei. sed satis
penitentem n' d' ipso meritorum quod eo ipso per amissionem
peccati ex propria n' redeunt, ad eandem dignitatem
vitae aeternae et meritum quod antea habuit ut cap. prece-
denti probavimus.

disputatio octava.

an merita antiqua integre

seu potius ex parte media

penitentia reviviscant.

caput primum.

merita antiqua quacumque pe-

nitentia quam tumbris mini-

ma reviviscere probabilior

opinio docet.

tamen si solay fieri de eo conveniant ut sequenti iustifica-
tione bona opera antiqua iud mortificata reviviscant hoc
et redant ad dignitatem et meritum vite eterne, disen-
tiant tamen in mensura meriti et dignitatis ad quam re-
viviscant. Cuius est Thomistae sententia antiqua opera non
per redire ad integram meritum vite eterne quod antea ha-
bant, sed in mensuram strictionis redire merita antiqua
hoc se disponit in indignitatem, et in mensuram huius redi-
re merita antiqua ex quo colligunt quod cum diffuso per stric-
tionem maior et minor esse solent consequent etiam ma-
ior et minor gratia in iustificatione inquantum atque ideo magis
aut minus antiquorum meritorum reviviscere solent. unde oritur quod
aliquod merita integre reviviscant, aliquid ex parte prout magis
aut minus perfectum fuerint contrito quod est diffuso ad iustifica-
tionem docuit hanc sententiam alex. alexij 4a parte q. 19 men-
bro 4o articulo 1o ad 7um s. bonav. in 4o dist. 14. secundum 1am dist.
art. 2o q. 1a in corpore et ad 4am saluberrimam q. 1a articulo 3o capitulo
in q. 1a articulo 1o ubi et articulo 3o ad 7um s. cor. 1a articulo 1o s. o. s. o. s. o.
dist. 1a q. 1a articulo 3o ad 7um et articulo 2o ledema 1a parte q. 1a q. 3o
articulo 2o et 3o Caietani 3a parte q. 1a articulo 3o ad 7um argumentum
lenia tomo 4o dist. 1a q. 1a articulo 1o enriquez lib. 1o de
penita Cap. 34.

Set v. per quam penitentiam hoc iustificat meritum oia vite
eterne integre reviviscere longe probabilius indicat ut pote
magis certum est rei et meriti Concilii trid. allegare po-
ssimus pro hac sententia in 1a q. 2a absolute et absque
ulla reservatione promittunt merita peccato intermissa per
sequentem iustificationem revocari si prout magister in 4o

diste 4 abventu ibi anto et a richardus anto 30 per
clarum nomen hanc sententiam docuerunt Enrichus Conibeto
50. et 4. scilicet in 4. diste 2. et 3. de 2. anto gabriel
diste 14. et 3. anto 3. sub 7. almainus de 2. anto 2. unio
de 1. oham de 2. ad 6. sub. mag. silius de 2. anto 1. de
mag. in 3. diste 3. et 2. ad 3. in magna codice de pe
nita. et 2. et al. ex antiquis. iure relectione de revivi
centia meritorum diste 2. et 3. ad 1. et deinde by mag.
in 2. de 2. anto 2. diste 2. ad 1. cap. 6. totus in 2. de 2. anto 1. diste
6. sub. 2. Conin 2. de 2. sacramenti diste 2. ad 1. sub. 2. o
et 2. et 3. et al. relectione qui dolent in iustificatione
per meritum illius gradus gloria qui correspondet super
si diste 2. et 3. etiam antiquis operibus totum meritum
illius gradus gloria suum ante lapsum merebantur
et re ipsa valeant et si peccata mortificata non essent.
atque adeo merita vite eterne quoniam iustificatione san
ter interpe reviviscerent.

hanc sententiam in 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

presente cap. et deinde demonstremus.

multo magis efficitur id ipsum probat testimonium illud
Concilii huius. Cuius expressa verba hec sunt Cap. 1.º. Inueni. Con-
cilium ut opus hoc iuxta gratia Christi profectum vitam
eternam promeretur et reipsa consequatur. Et exposuit eam
sententiam quod si quis hoc in gratia ex hac vita decedat. In-
terit. meritis antiquis premium aliud vite eterne de-
bebitur. Si eam conditionem habeat quod si quis hoc in gratia
decedat, cum hac sola positio assignata Concilio ut bona ope-
ra premium quod semel promerita sunt reipsa consequantur.
Nihil aliud conditionem assignavit Concilium quod si quis hoc
a peccato reuertatur hoc illi Conata aut hac illa gratia
aut aliud aliud ex iis quae assignant aduersarij. Et dixit
quod in gratia debeat: quod sane venit antiquis meritis per quon-
dam minimam conditionem qua ad iustificationem disponat.
Et illa id ipsum a priori confirmat nostram ut pro-
bavimus eo Cap. 1.º. Peccatum ita operatur cum opere antiquo
ut sit impedimentum illi ne dum ipsum manet in anima
etiam vite eterne sortiri possit. atque hac sola re dicitur
peccatum mortificare et restringere bonum opus cum tamen
gratia quod non solum impedimentum dicitur restringere et non
mortificare peccatum. sublato impedimento peccati expedi-
tum manebit bonum opus ut integrum etiam vite eter-
na premi inter habeat sortiri. hoc non est aliud impedimen-
tum ut eo ablato cum expedita maneat ut proprium etiam ope-
re ut carnere in eis et impedimentis pluribus. at cum in
integritate boni operis peccatum esse habeat iuxta impedi-
mentum hoc quidem sublato bonum opus expeditum manebit

quod integrum jura etiam vite et eterne atque illo
integre reviviscere nescit.
Denique exemplum aliter et humanis meritis sive
ex iustitia sive ex gratitudine quod regem id ipsum
quod maxime emulatur etiam in iustitia regis ad iustitiam
viri sive per gratiam satisfactionem ex parte rei sive per
liberalem regis donationem sub. n. e. quia meritis an
atque non ex parte rei et ad integrum reviviscat, ut aut si de
vultu erat mille aureos ex iustitia totidem posita re
ge cogere vultus ex iustitia tenebit ad solvendum eo
dem modo et si nulla precessisset iniuria. Nam meritorum
precedentium iniuria non deleta perinde se habet ac si nulla
fuerit atque haec fundat ex cap. sequente magis robor
recipient. Caput cum veritas nostra doctrina adversus caput
tum et alios thomistas amplius roborat ex eo quod eorum
vultus non deletur.

caput secundum.
Veritas nostra doctrina adversus ca
put primum et alios thomistas ampli
us roboratur ex eo quod eorum
fundamentum sit non

~ Num ~

namque est a regum regum ad nostram
sententiam reviviscat ex eo quod thomistas fundam. sit non
debet. Presumptum est quod meritis vite et eterne in nostri

operibus debet esse proportionatum cum gratia quod est
illius illius atque adeo ex mensura gratiae in qua ho-
mo peccato reus est opera antiqua dicuntur mereri vitam
eternam et consequentia mensuram etiam gratiae in
qua homo ex hac vita decedit reipsa vitam eternam se-
quuntur, ut cum gratia conferretur huiusmodi propria dis-
positionem, et fructum sequens erit meritum vitae eter-
nae in nostris operibus tandem reducet in fructum qua-
modo disponit ad gratiam et remissionem peccati, cum
autem haec dispositio maior aut minor esse possit neque enim
omnis gratiam etiam maiorem aut minorem infundi
potest atque ideo meritum operis antiqui magis aut
minus se ipsum gratia reviviscere.

Placet quod debitatem huiusmodi demonstrant
et in hoc ex doctrina adversarij aequam ferri possunt
meritum in bonis operibus proportionari debet cum
gratia quam a se homo recipiat: nam atque remissionem bini
charitatis et gratia merentur quidem id coeum fructum
tunc sententiam amentum vitae eterna alij doctores
dum quia tamen gratia ista augere modum ne de-
betur differe. Sed actum in fructum quod quibus gra-
tiae gratia qui in iustificatione infundit proportionari
debet cum differe fructum advenit ideo dicendum est
merita antiquorum operum debere proportionari cum gradu
gratiae qui tunc infundit atque adeo ex hac parte nihil obe-
rit hominibus in iustificatione opera antiqua reviviscant
ad integrum meritum vitae eterna quod antea habuerat, et
tamen illud reipsa sequitur quoniam nullam proportio-

nam bene cum gratia gratia qui tunc de regent
difficiliter infundit.

Confermo hanc rationem gratia gratia qui in in
dicatione infundit in hunc modum: in hunc modum me
riti in operibus antiquis et si se habet gratia gratia illos
ut ea per agendum sunt remota impedimentum peccati
peccati in eadem opera antiqua etiam tunc etiam per
tristitia ipsa bona opera sub significata sunt ab eo
gratia gratia in qua eligitur merentur sicut ante peccatum me
ritum erant vita eterna independent ab alio gratia gratia
denovo adveniente ita ab alio impedimento peccati merito
ritum erant eadem vita eterna independent tunc etiam
dignificante gratia gratia qui in in hunc modum infundit in
hunc modum: in hunc modum dependent ab illo tunc etiam remo
vante prohibere venia peccatum unde gratia illa gra
tia diverso modo parat et tunc etiam opera, et quidem in
antiqua etiam in hunc modum etiam meritoria sunt eadem gratia glo
ria memora merentur: in hunc modum regent in hunc modum
etiam etiam dignificant illam ut meritoria etiam pro
gratia gloria.

Respondent ad hoc manifestum esse discrimen in
opera remota et antiqua nam etiam remota merentur
tunc gratia alio modo merentur. Cum si per hoc diffinitur et
requerit tunc merentur gloria et posita semel pe
ccato in merentur hoc gradum gratia dependit qui antiqui
operatione respondebat unde illum tunc gratia gratia
adquirere etiam per hunc modum denovo diffinitur
atque ideo in hunc modum gratia erit etiam meritoria

vita eterna, ex qua funderet dignis meritis reviviscere
re si non hoc honorem ad gratiam subdenuo infun-
dit.

hoc tamen dicitur crimen nullum et ad id vultum re-
vocat quod si sit opus remissum meretur augmentum gra-
tia vel tamen opera antiqua merentur gratiam semel
deperditam. Sed certe de hoc non est disputandum et ab-
solutum totum tenetur quod opera antiqua ablati
peccato merentur possint eundem gradum gratiae de-
perditae aliquid tenendum cum sit et hoc exponat,
et hac via reviviscere dicit integrum meritum
vita eterna, prout dedit opus remissum pecunia
remissi partem gratiae mereri qui quantum tamen
infundit de se diffundit infundat tamen aliquid cum
sit et hoc exponat. quia hoc opus remissum dicitur merere
augmentum gloriae. ad limitandum autem verba conati
et id quod absolute pronuntiant meritorum reviviscen-
tiam negare et aliquid firmum fundum ad hoc loquere
merere id fieret.

Sed per yedam meritum et gratiam sensu hanc
ut de proportionem itant si meritum sit gloria ut
quatione coniungat cum gratia ut quatione in eodem
subiecto nullum esse de iure prior fundum offendit
ex eo quod conceditur in qua minima significatio vel
gradum illum qui confert in tota presentia ratione tot in super
simplici respondentis operibus antiquis id antea facti fuerant in vi-
tu illorum et idem gradum gloriae quod antea mererentur et nunc
etiam dicimus merentur in qua significatio in fundi eo

gradus gratiae correspondentes operibus antiquis in quo ob id
veritas dissentimus probat ex similitudine. Vnde ex quo illud
deducunt nempe gradum gratiae in iustificacione in
sunt a meritis gradum esse. Cum presentis iustitiae: nam
hic autem dissimiliter correspondet sed peculiaris gradus gra-
tiae, n. e. Cum nempe in operibus etiam antiquis facere
vivificantibus sunt dissimiliter sed etiam peculiaris gradus gra-
tiae correspondent. Quam ad numerum ante peccatum dispo-
nunt ad certum gradum gratiae et re ipsa illos sunt. Et
sunt ita etiam dum iustificacione reviviscunt ad eundem
gradum disponent et re ipsa esse sequentem in iustificacione de-
venit distinguere duos gradus fortissime quia non correspon-
det presentis iustitiae ut dissimiliter altera v. tot Collectioni pre-
teritorum operum.

[illegible]

et ut magis remanere ad verum inquirere in quo
significatio sit media dispositione ut quatuor ex tunc in
itaque gradum ut quatuor ex tunc in
hinc ultra gradum ut quatuor ex tunc in
merito et eternum in antiquis operibus revivere sum
do quidem tunc sit meritum glorie ut quatuor in
rationem cum gradu gratie et dispositione quod sit independent
ab operibus antiquis ex semetipso illam gradum glorie et situm
affirmet. Hinc inde quod cum sit ut quatuor ex se sit dispo
nunt ad gratiam ut quatuor, ille ex se gratia a quatuor
gradus devent correspondere tunc diffinitur antiquis operibus quod
si semel videmus fore disponente ad gradum aliquem gratie
neque dicamus fore etiam disponente ad integrum gratiam ad
quam semel disponent. Ceterum dispositionem ut quatuor
le diffinitur ad gratiam ut quatuor sit ex generali theoremate
doctrina quod in ratione gratie sit loquendum ut ad rationem
vite ad diffinitur, aut si in ista sit dicant nobis quare
hinc dispositione ut quatuor disponent ad gratiam ut ex quatuor ut quatuor
neque et eternum. Atque ex dictis in hoc est. Coligi
mus per quod in rationem ut quatuor in diffinitionem sit in
totum gratiam quod ante rationem habet hoc ex bonis operibus
by gratiam. Caput quod sit in ad nos per in
ratione operis et in rationem ut quatuor ad verum ex
et

caput tertium.

confirmatur ad nostram
sententiam in pugnatio

ne opposita secundum
varios modos quib;
bus ab adversariis
explicatur.

ut veritas nostra doctrina perspicue appareat placet in
hoc cap. referre et insinuate varios modos oppositi sententia
defendi solent et omnes alij scilicet antiqui. Gregorius. l. 1. c. 1. ubi
dicitur Gregorius 2. ad romanos c. 6. ubi dicitur. Qui reviviscunt
opera antiquorum in mensuram gratiae sublimi in typica
pene insinuat ita intelligit ut nullus peculiaris gradus glo
riae correspondent operibus antiquis praeter illud quod respondet
situationi praesentis inchoata cuius et praecedentium etiam opera
postea transferret quia a peccato reviviscit per situationem ut
quasi totum gradum gratiae ex hac sententia sequitur toti
sententiae gradus gloriae si videtur dupliciter tamen totum praesentis situationis et
opera praeterita antiqua. Hoc dicitur ad meritum vitae et secundum reviviscere
secundum mensuram gratiae in quo a peccato reviviscit eodem modo
quod prius. s. f. 3. c. 1. ubi dicitur. Coram enim cunctis in
eum actum et bonum in 4. c. 1. ubi dicitur. Reliqua
tamen explicatio meritorum reviviscere merito reviviscunt opera et d.
Nam licet merita antiqua hoc reviviscere verbis intendant
adversari retinere ita verum quoniam si antiquis operibus
nil aliud ostendit tamen iam praeteritum quod respondet praesentis situationi
inchoata cuius independentis ad antiqua opera transferret gradum
illius operis sequitur antiqua opera interveniente peccato re
viviscuntur et merito ad vitam beatitudinem inchoanturque adeo me

in ipsa resurrectione reviviscere ad meritum vite eterne. Et
inde est quod statim illius gradus gloria et similes fuerunt
quod quidem idem gradus fuerunt sola ratione id est ratione ap-
paret personarum. Quod magis facit reviviscere equali ratione
ut quatuor quos unus huius ante peccatum meritis altero.
Et huius atque uterque statim moveret uterque quidem id adven-
tury sequeret premium gloria et quatuor unguentum et
quatuor in pira a peccato surrexit quidnam. In ratione vite
eterne huius illi tot meritis potius quam alteri. Nihil
profecto. Ipse quod est vite eterne perinde se habet eam
vita illi huius et similes fuerunt quos. Inter media in significatio-
ne dicentur et a proprio reviviscere quod meritis vite
eterne quod ante habuit.

Deinde nam in omni ventum illud idem meritum vite eter-
ne quod ante erat in operibus bonis dicit reviviscere, alioqui si
adveniret aliud meritum presentis rationis in mente quidem
antiquum meritum reviviscere diceret. Et meritum illud
erat ad diversum a merito operis sequentium. Et per penitentiam
reviviscit meritum ad diversum a merito penitentiae. Et pre-
mium diversum illi correspondere non meritis. Adequate diver-
si premium etiam diversa respondere debent solutione. Neque
idem premium pluribus meritis. Adequate diversi. Satisfieri non po-
tuit in alio merito et satis probavimus cum de numero chari-
tatis sermo esset.

Et magis quod sequitur dominicus 10us et 11us in cap. 1°
pro resurrectione veluti qui reviviscunt meritis cum probatio-
ne ad gratiam in resurrectione infirmis exhibent. Ut ille
qui summo Conditore a peccato reviviscit per rationem. Et res.

gradum gratiae qui praesentis diffusi respondent recedens etiam
cum gradum gratiae quem praestitit opera antiqua ante praesentem
habuit, atque hac ratione meritis ordinis eterni sine intermissione
reviviscant. et hac proportionem servata cum maiori illo co-
nata quam honorare poterat ex maiorem aut minorem co-
mationem quo a peccato reviviscit magis aut minus gratiae incre-
mente acquirit et sequens magis aut minus meritis reviviscit
in iustificatione. unde coniungitur sensus honorare reviviscere
ad maiorem gratiam praestitit meritis quam aliqui habent si
illa non praesentent.

In hunc finem munus obijcere in lijs foris quod
ponit negentem strictionem charari cum merito antiqui
tangit cum se cum potius conyter ex dictis Nec cum per
videtur remouentem prohibere neque peccatum quo abla-
to statim merita reuiuiscunt. 2o. nullus e' max. Conatus
strictionis cum quo proportionem habere possit gradus gratia
reparata et in lijs si strictio cum se uideret nullus e' cona-
tus quo alius maior ac maior diuino auxilio herens possit scire
e' oibus actibus supernaturibus. deinde si strictio operatur cum au-
xilio dei preueniente nullus estiam e' max. Conatus probo
rogo inuenitur non per cum defectu auxilio cum quo elicitur de
lectum strictionem possit adhibere maiorem conatum aut
non possit si possit sequitur quod nullam auxili nullus sit cona-
tus max. sed alius maior ac maior esse possit atque adeo nullus
sit defectus cum quo proportio in restituendis meritis parba-
ri possit at si voluerit cum defectu auxilio maiorem cona-
tum adhibere non possit quod e' magis ipse doctrine Thomae
de auxilio preueniente per thomam predestinatio sequitur

inde hunc semper revivere Cum eo Conata. Cum
ne potest, ut Cum in illam beatitudinem nulla aut ista
et maior et minor. Conata fieri potest sub ratione auxilium
quo elicitur ista alicuius deo in ista ratione qua statuta
ad auxilium sub quo actu elicitur, nulla maior esse potest, cum merita
reviviscere ex sententia huius. Dicendum erit.

per. et per sedam et maxime aliquem Conatum operatione au
xili merentem in ista ratione ipsa ratione considerata nullum
deinde. Conatum eo certum est) ad hoc tamen. Magis requirere
inde sequeret ista ut unum max. Conparatione auxilii obtine
ret gratiam ut centum de reductum in eo qui huius meritis ut centum.
ut ista ut duo maxima etiam operatione auxilii obtineret gratiam
ut quinquaginta in eo qui huius meritis ut quinquaginta. Ino si de
ista ut duo max. per longe inferior operatione auxilii obti
neret de reductum gratiam ut quinquaginta per longe inferiorem. Cum
tamen alia ista ut unum de reductum operatione auxilii obtine
ret in illo hoc gratiam ut centum per quam alienum sit a rigida illa
in operatione ut gratiam et diffinita Thomisti requisitum nemo
et non vident. per si semel sedant advenire ad roem diffinita
hanc roem in se in ore per aliorum etiam quod ducere possunt ad au
xilium in diminutionem meriti, nullum remanet illud hanc
de negandum operi reductum autem proinde ista referendum. In
ad merita via quod ista ratione reviviscant hanc roem ad opera antiqua. In
to alia quod hanc meriti fieri possent.

per denique in aliorum etiam per referunt et aiunt tantumdem
gratia de reductum reductum sententiam quantum gratia ista in
sententia diffinita abque in ad opera antiqua itque adeo hanc etiam au
xilium meritis reviviscere quantum est meriti per hanc ista ratione

et deinde inter se de bonis operibus. Item si in istis operibus
gratia ut duo si ista est intentio ut duo reguntur etiam in istis operibus
gratia ex ea quae fuit deperdita istae deo reviviscunt meritis ut duo
in operibus antiquis et ista merita vita eterna et gratia peribant in
se proportionem utque huiusmodi dicendi sequitur ratione regenti
regi cuius nullam sane rationem agnoscit quae non est in se ipsa
vivere. Aliqua doctrina in re deo gravi ista merita bonorum operum et gra-
tiam ex propriis meritis deperirent.

Huiusmodi merita in istis operibus dicuntur duo. Primum est
et proprium gradum tantum disponit ad gratiam ut duo. Secundum est in
ratione disponit ad alios merita id est merita in se ipsa
et in se ad opera quae praecedunt. Relinquitur opera praecedentia
in genere si ista merita ad gratiam in se ipsa deperirent quod nobis re-
spondet ad opera antiqua in genere si ista merita deperirent aliqui gra-
tiam deperdit deperirent sedere in se ipso deperirent ad opera
etiam ut deperirent in se ipsa merita in se ipsa deperirent cum
in istis operibus quare ad huiusmodi merita gradum dicant deperire
ut ista merita ut duo quae ex se deperirent disponit ad gratiam ut
duos per ordinem ad opera antiqua quae meritoria fuerunt gratia
et gloria ut deperirent in se ipsa deperirent ad duo si gratia gratia
deperirent duo gratia ex proprio cerebro deperirent.

Ad ista merita in istis operibus dicuntur duo. Primum est
in duobus meritis quae unum fuit ista merita in se ipsa deperirent
ad merita deperirent qualem gratiam ut duo istae deo in se ipsa
deperirent merita in se ipsa deperirent deperirent non deperirent
ut deperirent ista merita ut duo quae unum fuit gratiam disponit
ad gratiam ut duo deperirent in se ipsa deperirent deperirent
ut deperirent gratiam deperirent deperirent deperirent deperirent

rationem servandam in equalia merita in equalibus etiam de
mere ad gratiam antiquam recurrendam. aut rem redant
ante cum dicitur ut duo in eadem ratione antiqua non dispo
nit nisi ad gratiam ut duo, et cum in illa disponit ad gratiam
ultra duos gradus, parata etiam ad opera antiqua in equalia non dispo
nat ad gratiam in equalia ultra duos gradus ad quos ex se disponit.
Denique in synonyma ex doctrina adversariorum sequitur ad
si homo qui huius meriti ut censum requirit cum dicitur ut duo,
et deinde non disponit per ferventiores actus ad gratiam nigen
dam si iterum gloria ut duo in premium antiquorum operum atque
adeo stantia de meritis ut non stant et octo quod ante
huit. ac per se sequens opera meritoria caritativa suo premio
etiam si homo in gratia delectatur quod est a deficiente. Tunc relin
quit michi intelligi animadvertendum est hanc in re adver
sarios in philosophari ex sua sententia de proportionem meriti
gratia cum dicitur ut postquam per restrictionem suam a peccato re
surgit consequens est gratiam deperditam ut duo si postea eli
cit ferventiores actus, alio etiam gradus gratia deperdi
ta requiritur ex mensura graduum diffinit et gratia illi
respondens. quod si in deperditam non pervenerit ad diffinitam
et gratiam equalem gratia deperditam nec sequatur totam
gratiam deperditam nec totum premium operibus antiquis re
spondens et si illud respondet gratia in sua virtute finivit.
Caput 4um maximum antiqua gratia sequente in significato
ne refertur

Caput quartum

quantum antiquae gratiae de
perdita restituaui se
quente iustificatio
(ne.)

superius huiusmodi dictum haud difficile erit presentem q. expedire in qua ex variis sententiis de
demerito reo. varia etiam s. d. placita et quidem Thomista et alii hoc in sententia relictis
manet reuocare locum sive ad min. q. ad mai. et nonnulli ad equal. grat. quam antea habet
ex diss. Thomae quae etiam non merita antiqua reviviscere affirmant.

Scoly vero qui nobis cum sentit quancumque licet minima
iustificatione reviviscere inferre ita de restitutione gratiae postea
ita de restitutione gratiae Philo. Joh. ut h. den. integre senser
et statim restituit et ex mensuram diss. per restitutionem: haec ta
men lege ut tota integra gratia quam opera antiqua obtinuerant
in alia vita referat solum cum premio vite eterne antiquis
operibus respondente.

deinde Brugae cap. 7. dicit ista gratia in hoc ante lectionem
distinguit unam colatam operibus antiquis ex opere operantis, et
aliam virtute sacramentorum et ex opere operato et paratam aut quae
totam illam gratiam operis antiquorum quavis iustificatione statim re
stituit, ut vero aliam sacramentorum, atque ex hoc cap. dicit hoc in
enfer reuocare ad maiorem gratiam quam antea habet, et
alio ad minorem interdum ad maiorem et quandoque ad equa
lem prout maior l. minor fuerit diss. quae a peccato reuocatur.

denique super. q. 2. no. 13 et alii d. nosse sententia docent quae
vis iustificatione integram gratiam deperditam statim restituat
ideo statim hoc in reuocare ad maiorem gratiam quam ante
relegationem fuit cum quae gratiam antiquam vel novam gra
tiae correspondere debent restitutioni.

et subditur ad id quod dicitur de ratione gratiae quoniam
nunc ostenditur dico 1.º quod in iustificatione totam gratiam
totam gratiam quae antiquis operibus respondebat habet 1.º e
omni fere id. noster sententia de re. meritorum uno scoto l. alte
ro excepto, colligitur quod ex dicto cap. 1.º nam iusto iure
etiam per se reviviscunt meritorum per 1.º cap. per quidem remotionem
impedimentum peccati quo ablato eo ipso merita ex propria natura
reviviscere dicuntur ita etiam in edicto ad reparationem gratiae de
perditis quae antiquis operibus respondebat per 1.º cap. opera quae
ablato per 1.º rationem et gratiam impedimentum peccati reviviscunt,
sunt optima diffusi in genere moris ad gratiam antiquam recurrere
volumus sicut in sequente iustificatione dicimus ea meriti cum
idem gradum vitae et aeternae quem antea merebantur ita dicimus me
re eandem gratiam quae antea promerita et re ipsa per quae
sunt in quo ponimus rem diffusi in genere moris unde mit
tamus Thomistae sententiam de re. meritorum ex proportionem quam
sunt gratia servare debet cum gradu iustitiae in qua sola
volumus diffusi ad gratiam recurrere debemus huiusmodi.

dico 2.º quod in iustificatione restitui etiam totam gratiam quae
vixit sacramentorum ex opere operato stat fuerat ante peccatum
nunc considerant fere omnes id. noster sententia de re. meritorum
uno b. per l. altero excepto, immo ipsi Thomistae in ea veniunt,
per nam gratia sacramentorum restitui nobis in iustitia meritorum Christi
quae nobis operantur in legitimis sacramentorum inceptione per eandem
merita quae semel nobis operata sunt et inter peccatum locutionem
sunt perfecta et impedita per recedente quidem peccato ex hereditate
manebant ut gratiam nobis iterum operentur sicut in dicimus
merita nostra ablato peccato ex hereditate manebant etiam gratia et vita

etiam si possint operari in peccatum in illis si se peccatum
non habent de merito abstinendo in peccato operari. Item
cum eodem modo peccatum habet in peccato cum illi
possent. unde si vere obtine possunt merito abstinendo in peccato
ita nobis in peccato habet in peccato in nobis in
peccato in peccato et ideo ablati peccato reviviscere.
Sed quod qui gratiam sacramentorum recte negavit cum
tamen aliam bonorum operum recuperari speraverit illud
discrimen excogitavit tamen sicut gratia illa colata sit ex
meritis nostris et sola voluntate dei in sacramentis operantis;
ita respicienda est sola dei voluntas. Cum autem sit nullum fundum
habemus ad diligendum dei voluntatem de respicienda gratia illa
tenere quidem id speramus. Ceterum alia gratia data sit ex
meritis nostrorum operum quod cum ablati in peccato peccati ex na
ra reviviscant. Itaque quidem fundum ut gratia eadem propter ipsa
contra opera sine moraliter existentia respiciat. hoc tamen discrimen
nullum esse ex probatione ad eum constat cum solum sperare
rimus fundum ut gratiam sacramentorum recte operari in
sola dei voluntate et in his meritis abstinendo nobis. Hec colata. ex
his doctrina et procedenti ad scribimus cum tunc et aliis de
sola opinionis quod in peccato hominem reviviscere ad maiorem gra
tiam quam ante peccatum habuit. Cum tota procedenti sperat ut
probavimus et insuper alius gradus presentis doctrinae respondens su
berat. si id vero sit id adversus hanc doctrinam recitari so
lutione indigeat. sequente solvemus caput secundum, ante
quod opposita sit.

caput quintum.

solutio argumentorum opo- site sententia.

deo levius sunt obijta p[er] h[uius]modi aduersus integram merit[um]
et gratia reviviscantiam ut ex dictis h[uius]modi si ille solvi possent
set ut eos infirmis claris a barent in hoc cap. oia p[ro]ponemur.
et in li. p[er] obijta p[er] t. qui variis in locis set p[er] se ipse in hac p[ar]te
re p[er] auto 5. obijta sententia loci p[er] videtur nam in re p[ro]p[ri]o
ne ad p[ar]tem ita scribit. ille qui p[er] sententia reviviscit in minori cha-
ritate p[er]sequet premium inter unum tamen charitatis in qua vive-
rit. habet tamen magis gaudium de operibus in la charitate
p[er] p[er] textus ad premium p[er]dentale ecce operibus antiquis
p[er]dit p[er]cubare gaudium v[er]o. secularium p[er]dum gloria p[er]et
illius qui p[er]sentia charitatis p[er]sonat. ex quo loco et p[er] sententia
distat p[er] p[er] auto 4. q[ue] p[er] ad t[er]m[inu]m vehementer p[er]p[et]rat cum
Caetano in eum n[on] tamen bare et alij thomist[ae] p[er] d[ic]t[um] obijta
sententia p[er] se sequitur et reviviscantiam merit[um] ex tunc
p[er]mum illam p[er]dem sequit bare n[on] p[er] in p[er]navimus
cap. 3. in isto set p[er] mirum. nondum n[on] tamen p[er]p[et]rat p[er]den-
tium p[er]cium hac in re sententia p[er]onum p[er]verat quam tunc
deo extremam h[uius] ut cap. 1. demonstravit ab ea recedere
minime audeam quare nulli mirari non poterit q[uo]d p[er] t. p[er]dem
ut magistrum et d[ic]t[um] n[on] tamen sententia t[er]mina hac in p[ar]te p[er]p[et]ra-
mus. io nonnulli p[er] se n[on] tamen sententia d[ic]t[um] qui ita p[er] d[ic]t[um] inter-
pretent ut ad obijta n[on] repugnet: in p[ar]te tamen n[on] fallor.
magis n[on] exp[re]ssum verba adeo sunt p[er]ta ex tunc p[er]
p[er]vum cum p[er] p[er] duxi v[er]um. moment[um] p[er]t[er]ta

144.
Cum et meritum suum et meritorium vite eterne veri
viceris deet et inueniatur. Cum gratia quae in iustifica
tione induit; hoc autem dicitur et inueniatur suum ante peccatum
et meritum reuiviscere deet et et inueniatur. Cum gratia
in minori atque adeo meritum reuiviscere minus erit quam
ante peccatum id proportionem gratiae in iustificatione induit
utrumque et est manifestum. Maior personae non aduersari mi
norem probant quod gratia ut scilicet supernaturalis reuiviscit
quod differt et tunc magis minus fuerit. Perfecta maiorem
in maiorem differt. Quod si autem dicitur quod in iustifica
tione est differt ad gratiam fuerit minus perfectum in adeo per
fectum erit gradus gratiae atque adeo si minus fuerit. Istud
quam si fuerit tota peccato gratia quae antea erat, hoc qui
dem non inueniatur. Cum se totum. Sed id gradum differt.

ex dictis cap. 2. respondet. Respondendo maius et negavit. Scilicet
sicut. Nisi aduersari in opere remisso. Sed meritum au
menti gratiae et vite eterne. Nisi tunc gratia superat dehi
bitum. Ita solent. Sed meritum gratiae et vite eterne in
operibus antiquis. Nisi tota gratia deperita tunc induit dehi
bitum. Quod tamen in iudicet. Postea in hac vita cum
sufficiens ad deum. Sicut. Sed meritum in iustificatione respondet
tunc opere remisso.

Respondet. Respondendo maius et negando minus. Ad cuius probationem
dicitur quod cum differt ad gratiam sit in genere moris. Dilectum est de
re antiqua. Sufficienti ratione et in genere moris. Sufficientem di
ffert ad integram gratiam recuperandam sicut et ad eam. Quod
fuerit. Sufficienti ratione. Sufficienti tunc maius minus fuerit magis.

aut minus nova gratia obtinebit ad quam per se diffinit: ad anti-
quam vero cum n^o ter se per se idem ille concurrat remitte-
do scilicet nihil interit q^d minor aut minor meritis. Alioquin
ut sufficiens diffinitio operis meritorum ad eam integram obtinendam
cum se ter se parat.

cum autem e^o q^d si merita in terra reviviscerent quavis iusti-
ficatione sequeretur q^d statim hoc esset magis gratia deo quam antea
sua dignitas quae hinc inde maiori amore d. Creditur aut diffinitio. Thomae
qui dimiserat in seculo fidesimo multos criminum reus qui
per valde remissam dispositionem statim redire ad tantum quod ad maio-
rem amicitiam quam ante tot crimina cum deo habuerat non
velit se postulat ut qui gravissima iniuria alterum fecit n^o statim
ita reconcilietur ad maiorem ne dum ad tantam amicitiam redeat
se antea et ita inhumanis diffinitio videtur. Respondeo loquendo
sequelam habere dicitur quod adeo absurda videntur adversariis videri
optime tunc etiam si quavis iustificatione merita integre reviviscer-
rent, dum tamen diceret totum gratiam dependit n^o statim re-
stitui de se diffinitio. Cum e^o tamen postea restituentur cum iusti-
ficiis de se diffinitio sicut dicitur de gratia correspondente operi re-
miso.

respondeo. Respondendo sequelam quid inde imo ita fieri recte
ipsa se postulat nam eo ipso q^d reconciliatio sit interioris hominis reno-
vatione per gratiam quae ea re sua deo figurat secuta via
et si nunquam in hoc fuissent ut vixi s^d testimonio confirmare
re possemus reprobationem etiam quavis iustificatione redire
hominem ad eundem statum meritorum et gratiae plenam inter habet
atque deo ad eandem amicitiam cum deo imo ad maiorem propo-
sitionem quae interit nova dispositioni. Constat. Alioquin deus n^o deo

veneridi et exequendi eo amplius n^r recordatum recat
deffingy penitentia gerit. qd si in humana amicitia alij aliq^d in-
jat nullum inde ad deumit agnitione alia n^r sunt iura d. amicitia
rehumandi. haec n^r sit interiori hoi renovatione sicut altera quae
noinde iniuria ita delet ut iam amplius deus illas n^r recordetur
si numq^d fuerint. nec quamq^d in humanis etiam homin^u exem-
plum recte meritoz fuit iustitia quam gratitudini eo ipso qd
iniuria eo inferat ut constat ex cap. l^e et libi.

set ut iniquitas huius arguti clarius appareat retorquens in ipso
adversario quod perdam sacramentis integre restitui affirmant et
oportet eorum nullam aliam huius gratiam habere quam quod viam
sacramentorum obtinuit et arguunt se in futuro. Creditur difficile
eum qui diu iniquitatem in sedimento sieno multo criminum
repergit et per valde remissam strictionem statim redire ad
torturam imo ad maiorem amicitiam quam ante tot crimina
cum deo huerit. credendum est et statim in iustificatione resti-
tui totam gratiam quam ante haberet. sicut ipse adversario
hoc arguunt circa gratiam sacramentorum nullum est ita nec
et gratiam meritorum et quem ad modum recte vult prohibet imo
postulat. in hoc arguitur si qui gravissima iniuria deum offecerat
statim dum reconspicit redeat ad tantam imo ad maiorem
amicitiam cum deo ita etiam non prohibebit sed postulat in
hoc arguitur.

Quamvis autem et non ex nostra sententia sequeret necesse est
terij latibz impedire momentum gratia. Tunc ex duobz
equis unij unij hodie laetaret altero in laetate, et ad finem
diei uterque illos equatorem alium in hitione eliceret, cum quo
receptor existeret, dicens et ex nostra sententia in utroqz

meritum equalem gratiam et meritum vite eterne cum nara
tori respicitur tota gratia deperdit et in inter ad alium gradum
eiusdem rei cum eo qui angelus in illo qui gratiam verbavit hoc
aut ab eodem videtur nam mortificatione precedentium meritorum
in peccatore et pena peccati sunt quod post remissionem peccati
manere solet aliqua pena ita non nihil meritorum gratia et vite
eterne mortificationem manebit quia eo qui peccavit non erit
eque rationis ac alius qui gratiam verbavit.

Respondendo sequelam quid inde si non semel sedamur per stri
tionem et gratiam interioris renovationis ita delecti peccatum ut
illius iam amplius non recordetur deus perinde ac si nunquam fuisset
nihil est absurditatis in eo quod sedamur in utroque illo hoc equale
meritum vite eterne ad finem dei esse futurum. ad probatio
nem vero absurdi dicimus ex doctrina ipsius precedentis cap. 3o
quod licet peccatum dum est in anima ipse mereatur privari vite eterna
aliqui de vita operibus antiquis dum tamen per gratiam distinguitur
ex natura sua et peccatum meritum illius privationis quod peccatum
semel remissum iam non est dignum pena aliqua eterna quia ipse
privatio gloria quibus potest mereri aliquam penam temporalem
unde cum gratia et amicitia dei non repugnat sicut repugnat altera.
ex quo habet nihil meritorum precedentium in penam peccati iam remi
ssi mortificationem manere posse non possumus tamen non agnoscere in qua
dam distinctione illos homines habet in utroque sedamur equale me
ritum gloriae non tamen gratia nam iustus ipse sua meritis ex ipso
no augmentum gratia quam quidem peccati per stritionem quia ipse
sufficit non meretur quam de eam suavitatis se per nos ipsum est maiorem
gratiam in se quam peccatori ferendam esse in ipso presentis stritionis
atque ex hoc cap. in eandem sententiam esse gratiam in utroque de quo non

namque curandum, inde enim nihil pro adversari inferri solet.
Sed magis est, quod ex nostra sententia sequeretur melius fore
hominem peccare et a peccato revivere quam ab utraque operatione
separari. hoc enim non haberet tantum gratiam et meritum vitæ eter-
næ quam haberet si peccaret et a peccato revivere. Et illud qui-
dem melius fore non de utraque operatione, sed unius mente
sentitur. quod cum sit bonum opus spirituale et gratiam in nobis
conferat, non est melius nobis quam ab utraque operatione separari.
Ceterum illud non alterius operationis mente peccati non est melius
nobis atque deo non debet absolute. Et id melius sit nobis peccare
et revivere quam ab utraque operatione separari.

Sed magis est, quod tota gratia quæ in iustificatione confertur pro-
ponat, quod statim posset si merita integre reviviscerent nam in iustitia
illoque sicut antea, ferretur quem ad modum per gratiam data ante pecca-
tum infinita meritorum sunt ex iustitia, ita in iustificatione ex ius-
titia ferretur. Et ex dictis differtur precedente cap. 2. et 3. absolute di-
cendum est, quod tota gratia in iustificatione confertur nobis, donec
eo quod aut loquimur de gradu qui offertur in iustitia presentis iustitiam
et hic quidem non offertur ex iustitia, sed gratia; aut loquimur de alio gra-
du qui offertur in iustitia precedentium meritorum atque hic licet ex
se alterius gradus et remissionis peccati dicatur, ferri ex iustitia ista
non negatio, supponit alium gradum gratiarum, ideo absolu-
te dicendum est totam gratiam gratia, ferri sicut diximus absolute
dicendum est merita divina voluntate reviviscere. id veritatem
catholicam dicere absolute dixerimus totam gratiam in iustificatione
dari nobis gratia, gradumque illum qui operibus antiquis respondet
conferri ex iustitia ex supra quod alter gradus respondens presen-
ti iustitiam cum quo peccatum remittitur, prioritate quadam non fuerit

in eodem instanti tempore. Cuius.

Sum argumentum est desumptum ab experimento nam si tota
gratia responderet antiquis meritis. Tunc in iustificatione re-
stitueret experiremur tunc in nobis eandem promptitudinem
ad opera virtutis exercenda quam antea. ut nunc experimus
nec adeo facile sumus ad bonum sicut antea. Signum ergo
restitui nobis gratiam in eadem mensura quam antea perieramus.
Quoniam hoc ipsum argumentum retorquere possumus in adversario
et gratiam sacramentalis quam statim restitui sperant. et de
inde respondeo negando maiorem fieri. Optime potest ut
Cum intensissimo bitu gratia detur. differt et repugnantia
in exercitio operis virtutis. in illis qui cum gratia et bitu supernale
non pugnant directe cum bitibus vitiis et passionibus appetitis.
Fieri potest post peccatum ut cum intensissimo bitu gratia
cohererent intensissimus bitus vitiis insurgantque passionibus in ap-
petitum. deinde quidem quandoque post peccatum substat abundan-
tiora auxilia permittit que anxietate animi et vehementer ten-
tatione quod omnia reducant opera virtutum rursus dissipata quoniam
gratia et bitus supernales intensissimi sint.

denique obiicit hieronimus qui refert disse. 50 cap. quicumque
ubi dicit quicumque dignitatem de gradibus non custodiant contenti
sunt animi pluvare: revertitur in pristinum gradum post lapsum
dissipile est similia habet aug. lib. de vera et falsa penitentia cap. 6
et alii elegit patres. respondet hieron. et alii patres nec interjuncto
de restitutione pristinae dignitatis interioris gratia et meritis vita
eterna et dignitatis suam qui in ordine electivifico habet de qua
agit gratianus tota illa disse. et ita explicat glossa predictam ca-
nonem.

unite arguunt aliud deum hunc ex eo quod refertur
in 40. et 41. et 42. cum dicitur premiserunt hanc. Damna
tam quod affirmabat deum semper vocare hominem ad hanc vita
in optimo statu quem in illa hinc. Quod quidem pro mente hinc
et ex nostra doctrina id quod semper deus vocat iustum ex hinc
vita in optimo statu gratia quem toto vita tempore hinc.
non inquam arguunt levisimum et nam si sermo sit de prede
stinati verissime quidem illud affirmat. atque ideo in hoc in
damnari non potuit ex pro quod si de aliis etiam reprobis inteligit
merito damnari potuit ut pote ab ipsa ut ex se sit. atque hinc
de merito reviviscuntia dixi se sufficit. Disputatio 4. nonnulla
disey a remissionem peccati mortalis brevit expediant
Caput cum an sine penitentia remitti possit peccatum mortale
extra sacramentum

disputatione nona.

nonnulla difficultates circa remi
sionem peccati mortalis bre

viter expediunt.

caput primum.

an sine penitentia remitti
possit peccatum mortale ex
tra sacramentum.

Varia dise. hic disputari possent nisi eam in manu degra
tia rejiceremus ubi propria sedes quoniam e illa an sit et si
ne bitrati gratia et alia intrinseca sit possit hoc in his caris al
ten per Joannem dei absolutum in hoc aut cap. 1. agimus an

ne penita remittit. hoc tunc mortale peccatum non
nunc videtur cum aut hoc peccatum sit aut non sit
ordinariam absolutam ut respondeamus statimendum est
ex omni sententia non posse de non ordinaria remitti peccatum mor-
tale absque penita nisi quod perfecta extra sacramentum. quod
doctrina non indiget alia probatione praeter eam quam adduximus
ad firmamentum negationem restrictionis ad rem. peccati mortalis
h. tota igitur diffinitio manet de non dei absoluta. et etiam deinde
praemittendum nomine penitiae non intelligimus eam solum in-
tentionem perfectam quam tunc praecedente explicavimus, sed quod
cunque genus retractationis peccati quod ex peccato non
cedere potest ut diffinitio ad illius remissionem. et non de
non absoluta non requiri negationem eam perfectam
retractationem quod sit per restrictionem.

Ita loquitur dominicus solo quem sequuntur nonnulli reperiunt
thomista in 4. diffinitio 15. q. 1. art. 2. docuit in pole. et etiam
de non absoluta ut remittit peccatum absque aliqua penitentia.
opposita tamen sententia longe probatur. Cuiusque est solutio
h. ita docuit. v. g. b. d. d. cap. 8. et ceteris. unde q. 1.
in art. 2. in 4. diffinitio 4. et in 4. diffinitio 4. et in 4. diffinitio 4.
mo 2. diffinitio 4. et in 4. diffinitio 4. et in 4. diffinitio 4.
Cuius in 4. diffinitio 4. q. 1. art. 2. et cetera nomi-
nalia ceteris. nec oppositum docuit s. t. h. a. t. o. h. e. cum di-
xit in pole. et remittit peccatum mortale absque penita
nisi nam ut interpretatur ceteris non loquitur s. d. nisi cum non
dei ordinariam et iniquitissima sententia illa apud s. t. cum loquitur de
non ordinaria.

Probat nostra sententia in 4. q. 1. gratia b. t. h. l. i. e. ad eam ca. sententia

leg. 6.^a cap. 7.º et falsum esse colligitur quod sola gratia in parvulis
absque ulla diffinitione habet plenam et adequatam rationem causae
sive in dispositione aut saltem si illud non admittitur. Videndum
est negatio posita biformis gratia in anima absque ulla diffinitione
remittendum esse peccatum mortale eo quod posita sunt aliter
quod non potest statim poni hic in subiecto. Cuius.
hoc arguitur non dubito quin ad verum Trinitatis Cognoscere negare
posse deum consistere biformem gratiam in peccatore nulla
precedente penitentia illos tamen soluto iniquitate in eis
nulla implicatione non dignari poterit. deinde si aliquid esset
impedimentum maxime biformis peccatum contrarium ipsi
gratia et existens in eodem subiecto hoc aut nullum est ratio
dei in fundenti gratiam eo quod ut unum spirituum impedit
genti introductionem alterius in eodem subiecto aut debet esse
vel immobile a subiecto aut separari ab alio potentiori genere
neutrum aut hoc biformis peccatum ut sit cum existat in
ipsius eadem relictum ex praeterito peccato, et separabili
quidem a subiecto non poterit deesse. ne in fundat gra-
tiam in idem subiectum.

Consequenter quod potest deus absolute non unire sibi huiusmodi
sive humanitatem aliquam existentem antea in peccato mor-
tali nulla precedente liberatione diffinitione illius humanitatis
tunc aut praesens per unionem huiusmodi humanitatem
illam purgandam fore peccati qui negabit maneat ipse
posse deum non absolute in fundere suam essentiam in parti-
cipantem ab omni ulla penitentia in peccatore praecedente,
tunc esse remittendum fore peccatum.
Sacham doctrinam nobis obijcit solummodo implicat contradictionem

bonum in dei amissionem revocari nisi sint bonum et iustus:
 nihil aut fieri non potest nisi deatum et se Commisum de
 testet ut ita voluntatem quam a deo averterit et ad crea-
 turam Converterat nullum Converterat et a Creatore aver-
 tat. g. sine dejectione peccati nisi implicat traditionem bonum
 in dei amissionem revocari. Confirmat. g. non potest tot Converti
 et reverti ad deum a Creatore nisi aliquis non revertetur pro
 rem voluntatem atque deo quoniam habet aliquam sententiam
 tum.

2° Concedendo tamen et negando, non sufficit remissio
 alicuius peccati, ut here in se fiat ipsa iustificatio, quin
 per proprium actum ad deum revertatur et a creatura revertatur
 eo in ipso quod aliqua sit vera facta iustificatio, implicat illam
 esse in subiecto et hoc in iustificatione unde ad se convertatur et remittat
 peccatum neque est in hoc altera virtutis reversione ad deum, et ver-
 itas creatoris, quod idem sit per gratiam iustificationem quod
 est radix actuum iugitamentum et vera sanctitas, et tamen re-
 paratione respectu peccati, et avertit per actum eligit a voluntate,
 placet in se, et ad rationem requiritur, diffinitio, et hoc in
 mente sua, et hoc in eo quod gratia est in se, et hoc in eo quod iustifi-
 cationis.

obijit ad peccatum et liberatur a peccato et
conversio ad creaturam in potestatem si per lib. et mori
lem, veritatem ad deum et conversionem a creatura in
que gratia per se habet abque penitus actibus in se liberatur
moralis veritas ad deum et creatura de qua se
et per illam abque penitus actibus in se potest tolli peccatum
in se per se in hominibus in actibus in se intelligit tolli bitalem vo

posita adeo alia sua sive in hinc eam sive in hinc per
quam inferri dicat a quo hanc velam a ferre privationem
bipartem, remotionis ad deum et avertioni, a creatura, atque
ideo posita gratia tolli privationem illam neque eam
ponat sua qua prius subum, propter quam si fieri opti
me potest ut tollat privationem quoniam sua qua prius re
ipso ponat, ut cum inferat ab alicuius privationem visionis
actibus per remotionem sub illius nempe per visum
ad eam sive deum nullo modo esse per eam fecit
et in eo culpa quod delectet eum bonitatem et ideo nisi
a propria actione potest hoc deum peccatum (nolimus modo
de orig. peccati, sed de personali) potest tamen esse in
in hinc et in hinc in hoc, quod delectet eum bonitatem;
et per sequens potest dari sua per actionem hinc pro
priam suam in hinc et in hinc deus. Caput unum posit
ne per penitentiam remittitur peccatum mortale sine alio remitti
caput secundum.

positio per penitentiam remittitur peccatum mor tale sine alio remitti.

propter quod in hinc potest aut remissionem dei ordinariam aut rem
issionem in hinc deus eam omnem catholicorum doctrina de sua
ordinariam per penitentiam remittitur peccatum mortale
quoniam in hinc remissionem per hinc autem, hinc interpretatur
per hinc, per hinc deus per hinc per hinc per hinc

odium dei. sit in re iniuria dei longe gravior quam fur-
tum, potest quidem voluntas habere, fictionem de odio dei, qui
non explicit et virtualiter habet de facto; sicut in mortali pec-
cato in re iniuria dei longe gravior est quam veniale potest qui
habere, fictionem de peccato mortali, qui non explicit et vir-
tualiter habet de veniali. id quod fundat in eo pro iniuria dei gravior
visus prope motus detestationis, non in se, neque detestatio-
nem iniuria minus gravis eo quod invenit equum in utroque.

probat idem ratio quibus, ratio de uno peccato detestatur
illud ob rem precise quod est iniuria dei, unde sequitur quod
virtualiter et implicititer detestatur quodcumque aliud peccatum
quod est generaliter tracta ad hoc magis iniquitatis odio habet ut tracta
in hac materia video virtualiter et implicititer odio habet ut contraria in
vobis aliter materis, ut pluribus exemplis ostendi potest. 1. Con-
trario in actibus amoris nam qui eligit aliud opus virtutis ut ten-
deret ad quod voluntas dei precise, quod invenit in omnibus virtu-
tibus unde video virtualiter et implicititer eligit quodcumque opus vir-
tutis in quod invenit in illa. 2. in actibus odii, et abominationis
nam qui odio habet peccatum mortale precise quod est iniuria dei, unde
quod invenit etiam in peccatis venialibus unde video virtualiter et
implicititer odio habet omnia peccata venialia. 3. in odio inimicitie quo
aliquis vult proximo aliquid malum propter vitium quod malum
illud est precise quod invenit in pluribus modis, unde vult im-
plicititer et virtualiter quidquid malum illius est ut mori. et in pro-
priis huius est maior. 4. minorem a seipso effugit ut
vocat generaliter intelligit quod virtualiter et implicititer vult
ut hunc villam manum in particulari, unde in minimis esse
poterit efficaciter detestationis, malitia iniuria dei, unde in ali-

quo peccato mortali contracta ut intelligat deest. et virtualiter
 et implicita alia peccata in se invenitur ratio gravis iniuria in quibus
 invenitur ratio gravis iniuria in quibus invenitur ratio gravis iniuria
 in quibus invenitur ratio gravis iniuria in quibus invenitur ratio
 ratio gravis iniuria in quibus invenitur ratio gravis iniuria in
 quibus invenitur ratio gravis iniuria in quibus invenitur ratio
 gravis iniuria in quibus invenitur ratio gravis iniuria in qui
 bus invenitur ratio gravis iniuria in quibus invenitur ratio gra
 vis iniuria in quibus invenitur ratio gravis iniuria in quibus
 invenitur ratio gravis iniuria in quibus invenitur ratio gravis iniuria
 in se invenitur ratio gravis iniuria.

hic discitur per diffinitionem quidem et si quid fomen probat illud
 si est posse nimirum de diffinitionem certum peccatum quoniam alio
 modo de alio; ex quo videtur inferre posse remitti de hoc ad
 nam unum peccatum mortale per diffinitionem sine alio, cum
 hoc fieri non possit sine remissione peccati per gratiam habitualem, ut mo
 stravit: sed aut sine nullum peccatum, etiam illud de quo habet
 diffinitio remittendum fore, diffinitio sit diffinitionem remissionem
 peccati quodcumque illud sit. debet esse implicita saltem et virtuali
 ter de omnibus mortalibus; aut si remitteret peccatum illud, de quo est
 diffinitio necessario etiam alia remittenda forent, etiam si nullo mo
 do illis habet diffinitio. unde etiam per arguitur propositi, sed etiam
 etiam est falsum si loquamur de vera diffinitione charitatis per
 facta cuiuscumque peccati mortali, quod requirit ad remi
 sionem illius ideo et negando arguitur ut constat ex dispo
 sitione cap. 10. p. 1. et diffinitione cap. 10. p. 1. diffinitio charitatis
 per facta quibus sit unum peccatum mortale peccatum mortale
 hic virtualiter saltem et implicita et etiam omnium peccatorum mortali

[illegible]

[illegible]

[The text in this block is extremely faint and illegible due to poor scan quality. It appears to be a multi-paragraph document.]

tractatus tertius. ~

De defectu penitentia

quoad remissione

peccatorum ve

nialium.

Disputatio prima. ~

de dispositione requisita

ad remissionem pecca

ti venialis extra sa

cramentum.

caput primum. ~

qua dispositio requiratur

ad remissionem peccati

venialis extra sa

cramentum.

loquimur de hoc iuxta ad vivente et quatenus habemus que
religiosum et iuxta et de ordinem illi possit nam
si de absoluta non loquimur ex illis. Constat. et precedente
posse remissionem veniale quoniam non habet remissionem et nulla

penitentia

et in hoc certum in li/e^o peccatum veniale nunquam remittitur
sine virtute saltem de ea penitentia non debet deum remi-
tere alium peccatum dei ad id interpretive et voluntarium
quale e^o peccatum ab aliquo commisso donec de eo saltem
infligite penitentia.

Certum e^o d^o venialium remissionem esse optimam tri-
tionem perfectam per quam remittitur semper oia venialia
ad quae saltem virtualiter se extenderet, cum in per talem tri-
tionem remittitur peccata mortalia ut dicitur per hanc in debemus
sufficit a fructu remissionis venialium.

His suppositis dico l^o astrictio sufficit in iustificationem sine sacra-
mento ad remissionem peccati venialium, hoc patet per diff^o l^o p^o
3^a et e^o diff^o l^o p^o et probatur per hoc quod iste n^o mi-
nus proportionatur e^o ad merendum veniam peccati venialium
quam ad merendum gloriam, et ad
hoc meritum sufficit cum hoc sit de dispositione ad id requisitum.
etiam ad illud maior probatur necesse maior in merito et
premi fructu, etiam sit remissionem gloriam quam
remissio peccati venialium, unde necesse est in merito et ex
iste actus qui sunt astrictio extra se habere e^o astrictio sufficiens
a peccato ut eius fructus sit remissio peccati venialium. Conver-
tio in amicum ut mereatur amicitiam alimentum, cum per
se loquendo utrumque requiratur actus amicitiae quare sicut astrictio
ad hoc remittit sufficiens per se subiectum quod habet per actus amicitiae
et charitatem in se habet dispositionem ad remissionem peccati venialium
necesse est per meritum merendum.
Dico v^o ad hanc remissionem sufficit astrictio ista sit. v^o ha-

[illegible]

[illegible]

venialia n'ne facile exiguenda defu' talis propositi ad eor
remissionem meyeri. Cum ha post contingere vo se
quenti invocationem secundum ista tenemur v'stare
in venialibus ac in mortali bus.

Disputatio secunda.

De remissione peccati venia
lis extra sacramentum.

Caput primum.

an possit remitti peccata
veniale sine mortali
aut originali.

Responsum est. p' se remitti peccata mortalia quia venialia to
talia non possunt. qui de peccatis mortali per Confessionem Pabi
ficantur quibus si forte mixta erant venialia, a se inde p' se
poterit remissionem mortaliu aut extra sacramentum aut
in alio modo ex his venialibus quibus Confessione et refecti
durante n' possunt delectari; dubium est. de venialibus autem re
at si possint remitti sine peccato mortali. Sed
non dicendum est peccatum veniale in eo quod non est mortale
hanc originem habere sine his remitti. Et p' ista. art. 4. p' se
dixit. Et cum talibus ab ipso delectari. Et p' ista. remitti
veniale peccatum in eo quod non est mortale sine illa ei
p' se. Et de remissione peccati venialis extra sacramentum
p' se. Et p' ista. peccatum veniale extra sacramentum

Cum premissis diffinitionibus nihil aliud esset spectandum determinande
reputationis et fidei divinae providentia.
Deinde cum peccatoris reus sit et diffidat et malis et super
malis malis in potest esse sufficiens ut constat cum nullum in
ty malis possit esse sufficiens. ~~Deinde cum peccatoris reus sit et diffidat et malis et super~~
super malis non possit esse sufficiens. ~~Deinde cum peccatoris reus sit et diffidat et malis et super~~
Istius in istis filabit hoc, tunc per remissionem fiet sine gratia. Ita
men sit. Istius in istis filabit hoc, tunc per remissionem fiet sine gratia. Ita
tente in peccato mortali. Cum ne sufficit ex iustitia, ne ex
miseratione et liberalitate. ~~Deinde cum peccatoris reus sit et diffidat et malis et super~~
Istius in istis filabit hoc, tunc per remissionem fiet sine gratia. Ita
condigno, sed etiam ex liberalitate. Cum ne sufficit ex iustitia, ne ex
aliqua aut promissa de re ista.

Obiectum peccatoris super his diffinitionibus alind inter
dum sequitur quam bis statum peccati relinquit, ut colligitur
testis ex momento bis diffinitionis in peccatore quod
numerationem in probatam sententiam per se autem aliquid
dei peccatoris sit peccati, tunc ex eo quod qui bene utitur
non auxilio autem magis se similiter qui debent aliquo modo superari
de veniali peccato abstinere poterit remissionem illam quam
gratiam satisfactoriam accipiat.

Preterea per diffinitionem per inductam per exemplum inter
tunc ex istis diffinitionibus per se non potest patet in peccato
foris si peccatum intendat per se in se, deinde operatio
super malis sit. Cum minoris malis et sufficiens diffidat in
Istius in istis filabit hoc, tunc per remissionem fiet sine gratia. Ita
condigno, sed etiam ex liberalitate. Cum ne sufficit ex iustitia, ne ex
aliqua aut promissa de re ista.

potest remissionem peccati venialis esse quamdam perfectam et
puritatem amicitiae et ideo amicitia supponit ex natura sua
modum ordinem et convenientem.

ex dictis deducit quod de eodem in peccato mortali vel originali
homo remittit nullum peccatum veniale. Cum igitur homo
remittat peccatum mortale, hoc non aliquid ducit ad id
unde fieret tale in peccato veniale propter peccatum veniale
Cum tamen hoc meretur per se per se peccatum veniale
sic illi explicabitur.

capitulum secundum

an in remissione peccati ve
nialis infundatur semper
nova gratia.

ad hoc remissio peccati venialis non requirit per se et simpliciter
infusionem gratiae sanctificantis. Cum scilicet quod dicitur opus
sanctificantis quantum ad intentionem non respiciat in virtute
satisfactorie per se cum peccato veniali. Expellit sicut
proinde infusio in tempore talis gratiae in se facit requirita
ad remissionem venialis.

Ad hoc videtur quod remissio peccati venialis sine infusione
inumento gratiae sanctificantis. Cuiusmodi haec est doctrina
satis recepta in inumento gratiae. Illud statim fiat recte
Cumque ad hoc meritori quantum ad remissionem venialis
probatio ad modum de charitate et gratia fertur. Nunc brevis
probat quod remissio venialium supponit in subiecto gratiam sancti
ficantem et importat aliquam bonam actionem velatum ad

finem supernalem. Et iste actus sicut dezerbit ad remissio-
nem venialium ita habet omnia requisita ut sit meritorium au-
menti gratiae et gloriae. Et tunc infundit istud augmentum et
per se agendo veniale remittit sine nova gratia.
Dico 3o. Quia quaecumque augeat gratia habitualis remittit
venialia quae sunt in illo subiecto per integritatem sequit
fructus et per se remissio peccati venialis. Cum post gratiam sic
intentionem possit finem peccatum veniale de novo commissum
simul cum illa permanere, tunc per nec cum illo augmento
gratia e' necessario casus per abque deus per istum casum
peccato veniali ut sufficiens ratio ad remissionem illius, potest
n. peccatum veniale de leviori faciente et augmentum gra-
tia fieri per se. Et tunc per istum casum illius peccati remissio
non videtur habere proportionem. Remissio venialis n'e'
necesseario coniuncta cum augmento gratiae.
Dico 4o. Quod ad alios infundit gratia remittens peccatum mor-
tale necesseario expellens omnia venialia quae in subiecto re-
manant, et aliquos ex illis multum remittit diffusi. Et explicat
per diffinitionem istam quod cum infundit gratia, talis est et in
habitu suo subiecto ad omnia venialia se extendit remittens. Secus
in infusione gratiae, cum n. diffusio illa ad remissionem mortali
sufficiat, multo magis sufficit ad remissionem venialis
ad quem quodammodo per se extendit potest et debet, deinde
diffusio limitata sit ad sola mortalia se extendit ad quodam
venialia et ad omnia quae in gratia infundat n. remittens illa
venialia quae remittuntur cadunt sub illa diffinitione, ac proinde non
poterit remissio mortali sine remissione omnium venialium
immo et sine remissione aliorum.

non a dictis advenit. s. t. qui hiet videtur in act. p. p. e. re
oblate. namq. infundit. dicitur gratia sine remissione. ve
nitatem eo p. adu. n. infundit. gratia. n. t. heat. aliquid
bonum. motum. liberi. n. b. i. i. n. d. e. n. i. m. et. p. e. c. c. t. u. m. et. c. u. m.
a. p. e. c. c. t. u. m. v. e. n. i. a. l. e. g. l. e. n. t. m. e. d. i. a. n. t. e. h. o. m. i. n. i. n. u. m. p. i. n. f. u. n. d. i. t.
d. i. c. t. u. m. p. i. a. t. a. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
i. n. t. e. l. i. g. e. n. d. u. m. e. s. t. q. d. d. i. c. t. u. m. n. a. m. e. l. e. m. e. t. c. o. m. m. u. n. i. t. e. m. s. e. n. t. u. m.
i. n. p. l. u. r. i. m. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. e. t. c. o. n. t. i. n. g. i. t. r. e. m. i. s. s. i. o. n. e. m. a. l. i. q. u. i. d. l. i. b. e. r. i.
a. l. i. q. u. a. v. e. n. i. a. l. e. g. l. e. n. t. a. l. i. q. u. i. d. p. i. n. f. u. n. d. i. t. g. r. a. t. i. a. i. n. q. u. a. n. d. o. m. i. n. i. s.
c. a. p. i. t. u. l. u. m. t. e. x. t. u. m.

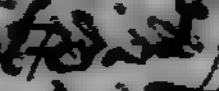

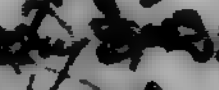

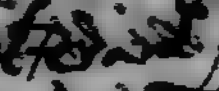

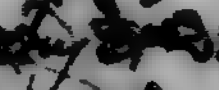

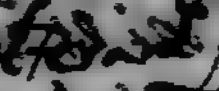

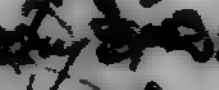

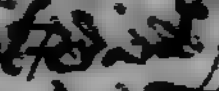

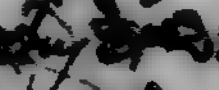

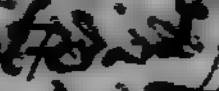

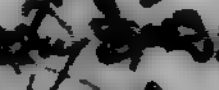

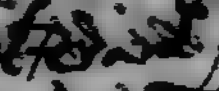

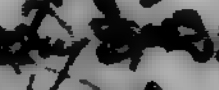

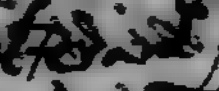

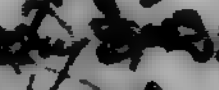

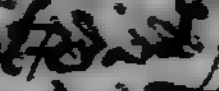

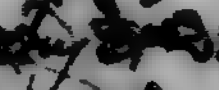

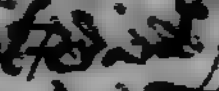

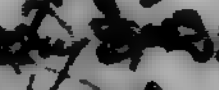

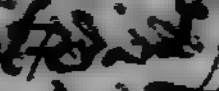

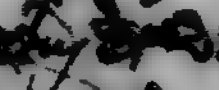

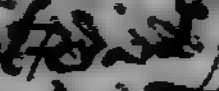

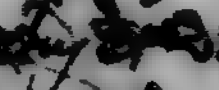

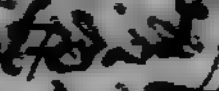

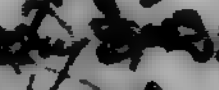

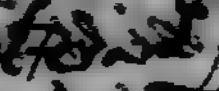

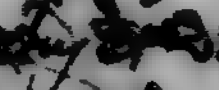

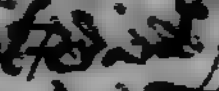

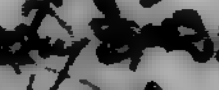

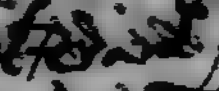

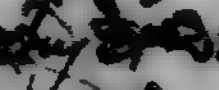

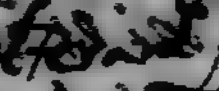

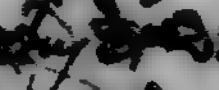

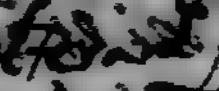

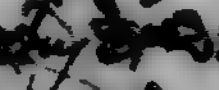

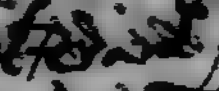

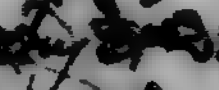

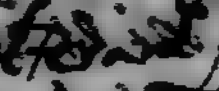

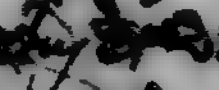

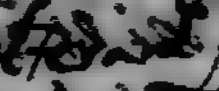

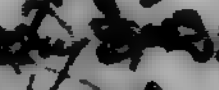

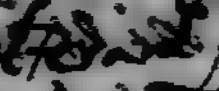

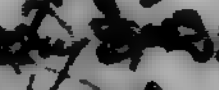

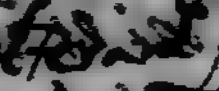

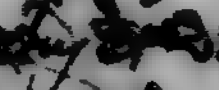

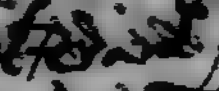

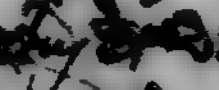

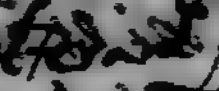

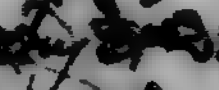

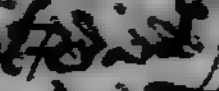

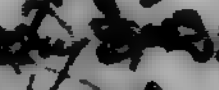

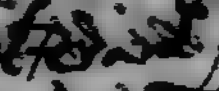

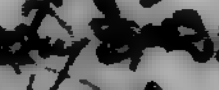

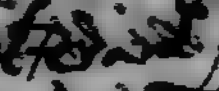

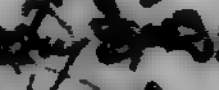

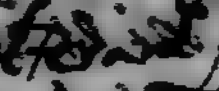

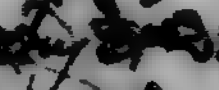

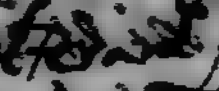

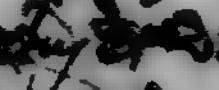

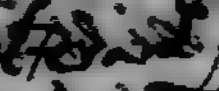

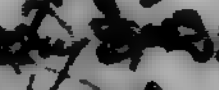

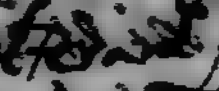

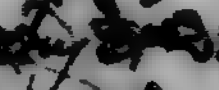

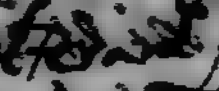

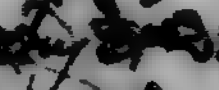

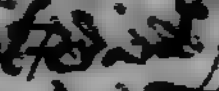

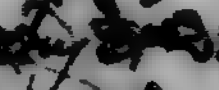

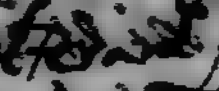

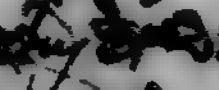

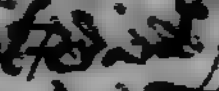

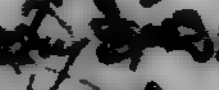

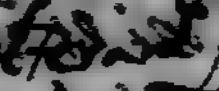

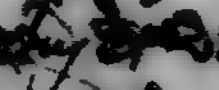

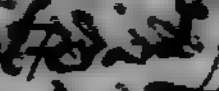

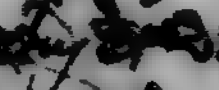

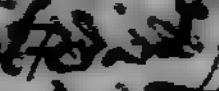

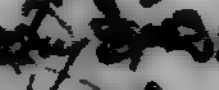

qua ratione peccata venia

lia remittuntur post hanc

reformationem

ad. p. r. e. d. i. c. t. u. m. h. e. d. i. c. t. u. m. d. e. p. e. c. c. a. t. i. s. v. e. n. i. a. l. i. b. u. s. q. u. o. d. p. o. s. t. h. a. n. c. a. m.
r. e. f. o. r. m. a. t. i. o. n. e. m. v. e. n. i. a. l. i. b. u. s. r. e. m. i. t. t. u. n. t. u. r. n. a. m. p. e. c. c. a. t. i. s. n. o. n. p. o. s. s. u. n. t.
s. u. n. t. d. a. m. n. a. t. i. v. e. r. e. p. e. n. i. t. e. r. e. e. t. n. u. n. c. p. e. c. c. a. t. i. s. p. e. n. i. t. e. r. e. i. n. f. e. r. e.
n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. d. e. p. e. c. c. a. t. i. s. v. e. n. i. a. l. i. b. u. s. i. n. t. e. l. i. g. e. n. d. u. m. i. n. a. i. a.
p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
q. u. o. d. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. l. i. g. e. n. d. u. m. i. n. a. i. a. n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. p. e. c. c. a. t. i. s. p. e. n. i. t. e. r. e. i. n. f. e. r. e.
a. c. t. u. s. p. e. c. c. a. t. i. s. p. e. n. i. t. e. r. e. i. n. f. e. r. e. p. e. c. c. a. t. i. s. p. e. n. i. t. e. r. e. i. n. f. e. r. e. p. e. c. c. a. t. i. s. p. e. n. i. t. e. r. e. i. n. f. e. r. e.
c. u. l. p. a. s. a. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
s. u. n. t. d. i. s. p. e. c. t. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. a. l. i. q. u. i. d. i. n. t. e. l. i. g. e. n. d. u. m. i. n. a. i. a. n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. p. e. c. c. a. t. i. s. p. e. n. i. t. e. r. e. i. n. f. e. r. e.
i. n. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m.
s. u. n. t. e. t. c. a. p. i. t. u. l. u. m. o. r. d. i. n. e. g. l. e. n. t. u. m. h. e. t. p. e. c. c. a. t. i. s. p. e. n. i. t. e. r. e. i. n. f. e. r. e.

exigis in amantissimum in misericordia sua gratia, et ipsa
statim operatur, et perfectam deum tenet ab omnibus
vitiis averit. g. statim actus satisfaciendi est sine mora
illa facere veniat.
Necesse est tamen requirantur multae actus quibus venialia
sunt multa.
da. sunt in plebs actus amoris aut penitentiae facti heri
sunt in illo instanti in omni materia operanti plebs actus
diversos virtutum. Cum per venialia offensa sunt quibus
dari possent non sunt fructus.
sionem.
dico.
hinc meritis et factis.
difficili sufficienti.
Cum vult ut colligantur est de.
dum.
gea.
et ante.
dico.
si superat saltem pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.
pro peccatis.

penis tempore brevissimo p[er] alienum e[st] a consensu e[st] q[ui]d
quidam sepe vultis n[on] t[em]p[or]e detineri in p[ur]ga
torio.

multis diffinitur quare peccata venialia remittuntur per
affectionem quod benedicta ex omib[us] sacramentis et
concordia explicabit in t[er]t[io] de baptismo.

disputatio tertia.

de reviviscencia peccatorum

semel dimissorum

talium quam ve

niatum.

caput primum.

peccata semel dimissa non

possunt redire de potentia aor

in ariabene tamen

de potentia absoluta

(ta)

Opitandum e[st] peccata semel dimissa non possunt redire de potentia aor
peccatum absolute redire sive ex culpa sive ex obligatione
fione ad penam ita ut aut culpa aut obligatio redeat. Et
Cui e[st] peccata penam et s[ed] a d[omi]no s[ed] p[er] se non redire
ad amobiectionem gallos ubi ait qui non recedit a d[omi]no et alienum

agratia fuit hanc vitam i[n] d[i]v[i]ni in perditionem vendit. et i[n] se
in q[uo]d remissum e[st] peccat[i] nec pro originali peccato d[i]v[i]ni. P[er] idem
aperit g[e]luciu[m] cit. Cap. ult. de p[en]it[entia] d[i]c[t]e f[er] h[is] v[er]bis d[i]vina
elementa remissa peccata in alt[er]ionem alt[er]ius venire n[on] p[oss]u[n]t.

Prop[os]it[i]o p[ar]te[m] a f[er]t ibidem g[r]at[i]am.
probat q[uo]d d[e]u[s] absolute et independ[ent]e ab a[li]a conditione
futura remittit p[en]itenti p[ec]cata q[uo]d p[en]it[entia] de l[e]n[t]e p[er] se
d[e]u[s] immutabilis e[st] et ei[us] dona s[un]t sine p[en]it[entia] ut docet
ap[osto]lus ad rom[anos] 11. t[ame]n p[ec]cata n[on] p[oss]u[n]t postea redire et alit[er]
remissio cal[is] et p[er] se p[er] se et i[n] sub[stantia] con[gr]u[ent]ione a
brevitate futuri p[ec]cati per con[gr]u[ent]iam n[on] e[st] facta ab
lute et independ[ent]e a p[en]it[entia] et i[n] sub[stantia] n[on] futu
ri p[ec]cati.

Unde vero probatur ex iura scriptura aperte p[re]sente
in multis locis p[en]itenti p[ec]cata q[uo]d p[er] se remittit tolli q[uo]d
levi itant nihil ex p[en]it[entia] saltem s[ed] a p[ar]te[m] nob[is]
i[n] p[ar]te[m] et mundabitur lavabitur et super nivem dealbabitur
bor i[n] p[ar]te[m] si fuerit p[ec]cat[i] i[n] p[ar]te[m] et co[n]tinu[um] i[n] p[ar]te[m]
nix dealbabitur et p[ec]cat[i] p[en]it[entia] p[er] se quon
iam i[n] p[ar]te[m] ob audente d[i]c[t]e f[er]t a nob[is] i[n]iquitate
no[stra] qui n[on] p[er] se et i[n] p[ar]te[m] p[er] se p[er] se
p[ec]cati abolitionem significat. unde i[n] d[i]v[i]n[u]m
se[re]mone quinta docet b[e]n[e]d[i]c[t]um i[n] p[ar]te[m] e[st] de reliquiis
Capit[ul]i i[n] p[ar]te[m] tolli originalem ut nihil ei[us] remaneat p[er] se
p[ec]cat[i] reman[et].

Caput secundum

proponuntur et deluntia ob lectiones contra dicta ca

pite precedenti.

obijit 6° id^o Ies^{us} dicit in scriptura iuxta iustos peccata texi
et a charitate operari postea per peccatum subsequens
Ibi detegunt et revocantur a charitate per pecca
tum subsequens. Confirmat ex parabola quod narrat Cap
13° matthei in qua dicitur quidam proposuit revocare de
terra se semine dicens. et in fine ait si et pater meus
Celestis faciet vobis si non revocaverit unusquisque fratrem suum
de cordibus vestris. ex quo loco aperit J. Augustinus libro
1° de baptismo 7° de baptismo colligit manifeste deum fac
ta iam remissa a se iterum revocare iuvenda pro volu
ntate fratris operari relinqueret.

Si illa testimonia sive ad iustitiam probarent, pro
barent sententiam hereticorum damnatam a frid. peccata venisse
in gloriis iustificatione per factum testi dicitur quod illas
legationes signari metaphorice veritas et perfectum re
visionem fecit quod ait. Coram deo omni perfectio est per
ficiendi testi non potest.

ad confirmem illa parabola et alia quod iuxta am oem sui
stem veritatem hanc nam alit ex parabola villi in
iustis dicitur in exire elemosinas ex plebe factis sub
tante iuxta scilicet parabola et sic constanti colligendum e
st quod per illam diffinitio de revocare voluerit. Quod ex pro
bationibus constat diffinitio de illa ibi vult excipere in nobis

benignitatis affectum prohibere que ad fugiendum remittere
distingui, ut ita deum ex quo benignum est, vident
malitiam super illam locum non habere

Ad id quod inferas per se ipsum adducimus, illam ibi in loqui
ex propria sententia, et ex sententia bonitatis, tamen ex propria
bona ex sui verbi consistendo. et quidem si sanctus doctor
loqueret in illo loco ex propria sententia dederet peccatori remissi-
onem in voluntate actuali, sicut in illis peccatis remissionem
pro peccatis per sacramenta sunt, ita tamen ut postea redeant
per odium suum. ut patet, qui citant dicitur de peccatis
redimere peccata per remissionem per subsequentem peccatum
redire, intelligendi sunt de peccatis cum quod ut dicimus ad
remissionem.

Obiicitur scriptura dicit dominus data occasione recordari se
ceteros faciendo ea quod venia iam erat ut obicitur Job
quoniam ubi malicia peccata ad heliam ait quod michi et tibi
via reingressus est me ut rememorarentur in iustitia mea
et interficere filium meum et primo non veni

meris iniquitatem nostram antiquam cito antissent nos
misericordia sua. respondendum est in istis locis de peccatis
non remitti quod ad aliquam penam sicut condempnari dicit
oblivi si videt peccatum, et non alij sceleribus provocat
ea cum his fuerit sceleribus.

Obiicitur de peccatis subsequentem continet malitiam eundem
vobis sustinetur de eum peccatis remissionem. et hoc in privatis
iisdem bonis, ex quo quod peccata sunt inducuntur, in eandem
non autem sicut equalem penam dantur, cum in illis non possit dari in
equalitatem ob quam vocem in eodem dicitur peccata quod sunt peccata

legem verberavit, & fudit in ius, factus est omni rem
fili et privabit a gratia, beatitudine, et mercede, et a
mandatum nullum, sed per redemptum aliquo facto peccata
remissa pro alio cognitis.

Ad hanc objectionem si probatur peccata remissa per alium redire
cum de hoc sub sequentium pro verum est et veritatis a. s. t. et
a. c. i. sententia quod in hoc seculum explicat quodammodo per
patrum de idem titulo. Per similitudinem secundum dicitur quodam obiecti
one agendum est in alio loco.

Doctrina tradita limitanda est ut intelligatur in tege ordinari
ratione et re ipsa, non per se absolute, sed per peccata
dimissa redire hoc peccata sub eorum quodam explicat quam
vis non absolute et simpliciter delectant peccata si quidem po
sint ullo facto iterum redire, per se tamen deinde illa remitte
re sub conditione ut quando inspecta novum peccatum non
commissum non imputentur illi preteritis peccata, et non ipsa
quodammodo delinquant re viviscant in conspectu dei peccata
et quodammodo ei sunt imputentur proinde culpam et proinde pe
ccatum si non imputentur remissa.

Per se tamen debet etiam quodammodo peccata mortalia per
peccatum illud in peccata sub eorum de peccatis
dixit per accepta deo sunt virtute penitus delecta peccatum
reviviscunt meritis et iterum accepta in simili facto po
set deus se gerere cum peccatis sicut non et absolute de
dixerunt per se non mortalia peccata.

Caput tertium

an peccata dimissa videantur
tione ingrati tudinis quod
in peccato subsequenti
continentur.

19. dico l. peccata dimissa redeunt cum quod res ingrati tudinis quod
in peccato subsequenti continentur quod peccatum novum con
mijum post acceptum remissionis beneficium ita ut non
sit hanc ingrati tudinis. per cuius sit. art. 3. q. 1. ingrati tudinis hanc
expendum a quo innumera beneficia recipit et aliquid in se
se malum et eo deficiunt propter et maiorem beneficia re
perit per peccatum qui post acceptum remissionis beneficium
iterum delinquit ingrati tudinem se exhibet deo beneficentissimo
q. subsequens peccatum habet hanc remissionem hanc ingrati tudinis
quod res cuius redeunt cum quod peccata preterita.
2. per se sit. q. 7. q. 1. d. 7. art. 1. quatuor genera peccatorum per
quod res ingrati tudinis remissa peccata dicuntur peccata redire
si in eis fuerit minor aliqua ingrati tudinis ita ut ipsi beneficia
quod deus in remissione peccatorum quod adentibus conferat. cum
peccatum eorum fuerit minor remissionem a deo. Tamen
temperantiam claram elegerit per se remissionem perit. 4. dolo
re priorum emendatione q. 1. q. 1. d. 7. q. 1. peccata redeunt
se.

dico 2. hanc ingrati tudinem non facit peccatum novum in
Confessione declarandum nisi qui se peccet ut ex libet
se deo ingrati pro acceptis beneficiis. per se et offendit se
en continere. Colligit ex. 1. art. 4. et probat q. 1. d. 7. q. 1.

est tribuere peccato specularem malitiam quod ei nullum est per se
sed aliud cor et transiendum invenitur in peccato sed hoc modo
est in gratia quod non est ex se ipso in se operantibus. et adit
specularem malitiam in confessione explicandam. non probat
quod peccator in deo sit peccator in genere. nullum
potest peccare in genere in modo quod sit in genere. et
quod unus peccator sit et magis in genere quam alter
sit et per se in genere in genere. et per se diversum.

notandum est quod si aliquis peccaret directe ut ostenderet
se ingratus deo facile contingere posset ut illud peccatum
equaret aut superaret malitiam omnium precedentium quam
dixit opus sit vivere ut si peccasset multa peccata
odit de se peccatum gravissimum et ex hoc genere. notum
est quod in genere peccata sunt. et per se. et per se. et per se. et per se.
includere hoc in genere in genere. et in genere. et in genere. et in genere.
et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.

hic rogamus ut si sit in genere beneficium dei conferre
aliquem in genere quam ei peccata remittere. pro cuius
beneficio. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
servatione. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
tantum gratia. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
let. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
in genere. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
in servatione. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
venit. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.

dico. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.
dico. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se. et per se.

absolute beneficium magis quam prebatio a faciat. Coligit
ex l. f. de off. p. 7. d. 1. ut probat exemplo ap. de sumpt. ab
hominibus. Si res commo faciat suis fidelibus amicis et con
sanguineis et familiaribus eoque egre promoveant per sin
gulos statim de ditione in per se tantum beneficium ei
conferre quam conferret ei quoniam in sua amicitia. vero
cuius remisso crimine. Idem in iustis, prius. beneficium
conferri digni merentibus illud de consensu et de consensu et
is ordinariam legem amicitia. et de consensu. Conferri id in
digno in iustis merentibus oia contraria id valde exaltat. et
ex lege.

Dico 4° ille qui singulis rebus extraordinariis Conuer-
 titur in innocentiam suam recipit beneficium quam peccator cui
 peccata remittuntur. Idem iste peccator ordinarius gratia Conuer-
 titur. hoc et explicat in hac remissione inuenitur. Solum
 benevolentia ordinaria quam deus ei operatur. prior de
 mer benevolentia et extraordinaria et proveniens ex
 specialissima et singulari dilectione et valde exce-
 dentem eam legem, huiusmodi fuit sine dubio preteritis ben-
 evolentia singulis presentibus peccato originali et omnibus
 venialibus.

disputatio quarta.

desat's factione quantum ad

naturam ipsius commu-

niter sumptam

quibus possit dari satisfactio pro peccatis ut Constitutio
in libro penitentie in fine potest dari satisfactio pro peccatis
fundat in divina ordinatione sed quoniam de peccatis hinc vult
consequi et ad hunc modum est satisfactio pro peccatis.

2^a conditio ut id per quod satisfaciuntur sit aliquo modo vo-
luntarium nempe per inuoluntarium est per inuoluntarium vol-
t. voluntarium ex necessitate in satisfactioem et satisfactioem
illa. Signat id quod satisfactio procedere humano modo satisf-
faciente pro peccatis in satisfactioem. unde sit peccatum nobis sit
secundum infirmitatem pro peccatis voluntarie
in eum finem ut peccatum pro peccatis toleremus.

3^a conditio ut quod sit aliquo modo afflictivum seu penale
quod dicitur locum nec in quodam peccato meritorio penitentie
in eum et facile peccatum tollit et tollit sit hinc operon
et delectabitur hic et nunc pro peccatis sua diffinitio laboris
tamen et hinc dicitur in eum et tollit sit hinc operon
buxa ferrentur per se ad deum convertit.

4^a conditio est ut actus satisfactorius sit aliquo modo
valens vel per se vel per aliam viam ab aliqua interiore superiorem prope
dicitur magis satisfactorius est per inuoluntarium meriti cum
et sit per causam in satisfactionem per se et per quoniam
et compensationem reparationem. quare sicut ad me
et sit per se vel per aliam viam ab aliqua interiore superiorem prope
satisfactionem.

5^a conditio ut satisfactorius ex parte dei promissio remissionis
peccati sit in satisfactionem per se et per aliam viam ab aliqua interiore superiorem prope
vitem de digno dicitur sit.

pro alia conditionibus quod quidam afferunt ad satisfactionem et 6^a

non est necessarium quod opus sit supererogationis sive tale ad
quod satisfaciens alius non obligetur, et non per opera precepta
sicut possumus mereri ita possumus satisfacere.

notandum est 2° quod hoc non durante culpa etiam ve
niali satisfacere pro pena illi debita, nam dum culpa du
rat dignus est hoc pena re illius, et ideo repugnat sati p^{er} se
se pro pena ante remissionem culpae.

notandum est 3° quod etiam qui in peccato mortali decedit non
possit in vita futura satisfacere pro pena relicta ex dimissis
peccatis. unde quod ad deum nulla pena prodest ad expiandum
delictum aut reatum eius nisi voluntarie acceptet. at vero
in inferno nulla pena voluntarie acceptatur aut aliquo modo re
fertur peccatori ad satisfaciendum tamen honorem ipsius.

notandum est 4° quod opus externum quod aliquo modo ab inter
no actu procedit valere ad satisfaciendum in quantum ad actum
internum vim satisfaciendi. unde quod satisfactio fit per pe
nam voluntarie acceptam sicut in actu et opere externo
est distincta pena ab interno. Cum voluntarie acceptatur
debetur ad satisfactionem. nec obstat quod actus externus
non ad actum bonitatem internam nam ut augeat satisfactionem
sufficit quod ad penam. atque de satisfactione in corde et la
parte huius controversia haec sufficiant ad maiorem
dei laudem et gloriam, beatissimi virginis deiparae
sine culpa esse conceptae.

finis.

[The page contains approximately 20 lines of handwritten text in cursive script, which is extremely faded and illegible.]

[Handwritten signature]

Secunda pars.

de penitentiā in
quantum est
sacramen-
tum.

အသံအသံအသံ
အသံအသံအသံ
အသံအသံအသံ
အသံအသံအသံ
အသံအသံအသံ

In questione et huiusmodi. Item J. t. de sacramento
penitentiae per 10 artos. et in 10 subit utrum penitentia sit sacramen-
tum. in 20 et 30 ordinem et materiam illius. in 40 et 50 in
10 manum requirit ad hoc sacramentum. in 60 et 70
igitur aliter. in 80 ordinem cum ad alia sacramenta. in 90
de institutione illius. in 100 et 110 de duratione et constitutione
eius. in 120 utrum solus i. crani. inter quos artos per sequen-
tes disputationes disputabimus.

disputatio prima.

de sacramento peni-

tentiae #

caput primum. ~

an detur in ecclesia sacramen-

tum penitentiae institutum

a xpo dno et a baptismo

distinctum.

negarunt hoc olim Montani et novatiani ut co-
llegit ex J. hieronimo in epistola ad marcelam et ex Ciria-
cino lib. 20 epistola 40 heretici. huius tenore vari ad-
muniunt. quidam n. aliqd admi. erunt penitentiam ec-

verum ac receptum. non tamen dixerunt, olim et
sacramentum iste unum est. alii autem dixerunt, non esse di-
stinctum a baptismo, non suo videri testem belarmius libro
de penitentia cap. 9.

Dico 1° in ecclesia catholica est verum et proprie dictum
sacramentum penitentiae a Christo institutum. Quod ex
sacris Conciliis ex florentino in literis eugenii et vidensino
cione 14 Canonibus 1° probatur 1° ex scriptis patribus asserendi
non quod a se invicem agnoscant diver istem et distem
int sacramentum baptismi et sacramentum penitentiae.
probat 2° penitentia sacramentali. Quod si signum sen-
sibile divinitus institutum habet annexam promissionem
gratiae et remissionis peccatorum. Et hoc sufficit ad verum et
proprium vocem sacramenti ut ex his sacramentis in
Coi Concilio 7. penitentia est vere et proprie sacramentum.
maior ibi ex verbis Christi domini Iohanne 1° quod remittit
peccata remittit dei, et quod refinuerit referta sunt
quod verba continent ex negam promissionem remi-
ssionis peccatorum et consequentem gratiam. In qua illa non re-
mittunt. indicant quod institutionem alicuius externi ritus
non significabit. non remissio erat scienda. non enim
hoc exercere debent. hanc remissionem a hoc indi-
gent ad id aliquo externo signo. Quod si nequeunt eam hoc
signo signare et interstare fieret non remissio talis ut
verum non possit illam cognoscere.

Dico 2° sacramentum penitentiae distinctum a sacra-
mento baptismi. non 1° 2° etiam de fide. ibi 1° auctoritas
tot scriptum sepe haec duo sacramenta distinguentium

secundum Iulianum lib. de reu. ~~et~~ et J. Hieronymum
libro 10° de reu. post medium ubi sit reuocatio
anguine, ~~aut~~ aut in domo baptizati aut in domo
penitentia ~~sub~~ submittit baptismi gratiam. Multo, quod
alio adducit belarminus lib. 10° de reu. a Cap. 10.

probat^o apostolus ad hebreos 6° sit inuolucrum eo
qui, cum illuminatus postea lapsus est, renouatur ad peni
tentiam, id est huc probat belarminus lib. 10° de reu. ca
se 13. Coit intelligunt patres 1^a novationis de renouatio
ne quod sit per baptismum. Confirmat nam teste
huius loci alius sit, et sentit Cornelius in Commentariis
in ipsum. ex Coi tamen interpretatione, et hanc, et
alios d. Clare constat iam olim fuisse Coem ecclesie, cum
peccata post baptismum commissa non esset ea cum remi
si esset filium, et reuocationem eius in memo
riam remitti poterat.

Item 3° alius dicit dñy n^o dedit apostoli potestatem
remitti baptismi peccata, n^o solum ut daret ut baptizati
essent baptizati, sed ut illi non occurrat memoria baptismi qua
existerent ut credant sibi esse peccata remissa, alii probatio
nes, rationes que adduxit quod calumniarunt heretici
vident solum quod belarminus citat, et apud eundem
non solum de reu. dubio 1°.

Dico 3° dñy dñy hoc sacramentum instituit cum ioha
nis 10° inflavit in apostolo dicens accipe hunc spiritum
peccata remiseris, peccata remittuntur ei, et cetera idem docet
tridentinum sessione 14 Cap. 1° in verbis dñy sacra
mentum penitentiae fuit institutum cum a mor

ni excitari in affectu indigno. Vnde accipite
spiritum sanctum et cetera in 2° verbi. Vnde ca^o adit
illud regimine preterea quod in aliis sententiis in prima
non inchoatum aliqd ad sacramentum pertinet, nam
mathei 4° declaravit. Vnde dicitur agendum esse peni
tam non quod n^o solo dolore interno obizet consistere. et
mathei 16° spiritum sacerdotum explicuit dicens tibi
dabo claves regni celorum et cetera quod verba solum con
tinent remissionem infirmitatibus penitentibus denique
lucy cap^o ultimo explicat ex sua ratione et resurre
ctione efficacitatem penite^{re} utrum sit. ostendebat aut
dixit tibi et resurrexere a mortuis et predicari peni
tam in omni gente.

capitulum secundum.

quoniam sit materia remo
ta sacramenti penitentiae.
sectio prima.

nonnulla premituntur.

premitendum est 1° materiam esse duplicem proximam. in
se et remotam; materia proxima quod etiam dicitur
ex qua est illa ex qua infirmitas res componitur ut ex
materia statua. h^o materia proxima est in penitentia con
fessio, et alii actus penitentis ut cap^o sequenti dicemus

remota alia e' in quam quae se habet ut omnia alia
in qua quae se habet ut omnia alia
remota penitus e' et non baptizans remota a baptizante
post baptismum et ex diuersis conuenit.

remota a quam remota uergetur ut peccata nam
in aqua et terra ait S. P. Baptizans se et auctor ex se desinit
metaphora conuenit dicuntur remota talia item con
baptizans desinitur per ignem dicit illi magis in sacra
mento eucharistiae panis et uinum ex quo desinitur eu
charistia consistit dicuntur magis sacramenti ita etiam
peccata quae per penitentiam desinitur ac remittuntur erant remota
magis. nec refert quid aliis sacramentis magis solum be
ne dicit id in necessarium nec ad magis sacramenti ut uide
re e' in baptismo qui perficitur tota aqua non consecrata nec
conuenit magis solum quod magis se habet ut per desinitur
ut uidere e' in substantia panis et uini quae ob rem dicit
tam non conuenit ad substantiationem.

remittendum e' hanc remota sacramenti
penitus dividi in negariam et affirmantem magis negaria
sunt peccata quae tenemur confiteri magis affirmantem sunt
ea peccata quae tenemur confiteri affirmantem ut il
per confessionem subiiciantur clauibus possint ab omni re
remitti huiusmodi sunt peccata venialia ut uidebimus.

remittendum e' peccatum originale nullo modo
ex magis sacramenti penitus nec affirmantem nec ne
gariam si non desinit a fidei ratione et a Canone
et sequentibus et ratione et auctoritate Consilii et divina
ratione a Concilio et sanctis patribus explicata. ex qua con

et baptizatum qui ita in peccatis est ad remedium peccati
originali. penitentia. v. pro peccatis futurum quod est baptizatum
si tunc contritum, et merito quidem nam cum hoc nova
mentum reficiat media penitentie. Contritione et accusa-
tione, et peccatum originale donec contritum propria pe-
nitentie voluntate ipsum in tali accusatione, nec etiam e-
rit in apta huius sacramenti.

Invenitur etiam 4° peccata personalia ante baptismum con-
misa in peccatis in lege mandataria, et nec germana
sufficientem huius sacramenti. quod non sint in mandataria casum
et cum fide maxime quod baptismum receptum est cum di-
positione devota, et hoc nulla peccata commissa sunt,
nam tunc penitentia in lege negataria docet fidem in
seione et capere, imo in omnibus vite baptizati, ut tunc
varium ad minus oportet iterum gerere. fundat hoc in iustifi-
catione divina qua baptismum pro peccatis in unum antecedentibus
ordinatus est tam remedium efficace, penitentia. v. pro aliis pro
sequentibus.

idem colligitur ex hoc quod peccata ante baptismum commissa
sunt extra iurisdictionem ecclesie qui non indicat de eorum actibus
qui nondum in baptismum in unam ecclesiam ingressi sunt
Cum sacramentum hoc crearetur per munus iudicij in quo
plures in die et penitentie peccata, et ideo peccata an-
te baptismum commissa consequuntur esse huius sacramen-
ti mandataria.

quod autem nec sint in mandataria, patet a Coi. ante quod
fuit peccatum reum esse per se loquendo ex causa ignoran-
tia tantum cum qui hoc peccatum tateret ut ab eis ab o-

quidam de rubione in 40to fe^{to} 15to de gangrat^{is} i^{tem}
ex peccata mortalia semel confessa, oia confiteri, ac no
inde sentit n^{on} esse man^{us} sacramenti penit^{is}. deinde, ant^{ea}
bonaventura in 4to dist^{incto} 18to p^{er} la^{us} an^{to} ro^{ger} gabriel ibi
idem p^{er} an^{to} ro^{ger} 10to et 10to dist^{incto} 19to p^{er} unica p^{er} amb^{rosii} admi
tant^{ur} multa peccata p^{er} e^{ss}e i^{tem} man^{us} sacramenti pe
nit^{is} negant tamen v^{er}itate tali^{us} sacramenti p^{er} e^{ss}e remitt^{it}
aliquam penam licet penitent^{is} sit v^{er}us illius.

dicendum tamen est peccata iam semel vite confessa, ne
ola^{us} sive cum ali^{is} nondum in Confessione explicat^{is} e^{ss}e
sufficiens man^{us} et sufficientem sacramenti penit^{is}. e^{ss}e
et vera sent^{entia}. et probat^{ur} e^{ss}e cap^{itulum} p^{er} quod t^{em} penit^{is} si
centa p^{er} anno plurib^{us} Confitebit^{ur} in se venia infirmitatem
crimini tanto p^{er} i^{tem} Consequet^{ur} misericordiam remissio
n^{on} p^{er} verba clare denotant peccata iam semel vite Con
fessa alicui sacerdoti e^{ss}e iterum atq^{ue} iterum Con
fiteri.

probat^{ur} r^{og} eadem peccata p^{er}unt e^{ss}e p^{er} e^{ss}e ob^{sc}ur^{is} se
vite inferna ut Constat p^{er} eadem poterant e^{ss}e ma^{ius} peni
te^{ntia} externa et sacramentali. Confirmat eadem ma^{ius} re
mota Coniuncta cum dicit^{ur} a ma^{ius} hodierna Confessio Conyen
tancam man^{us} ut a illam cadat p^{er} i^{tem} in p^{er} hodierna ma^{ius}
diversa ab ea quae antea erat p^{er} i^{tem} diversitatem ma^{ius} ho
dina et ma^{ius} hodierna sacrament^{is} penit^{is} ut p^{er} hodierna dicit^{ur}
mag^{is} sunt alii, Confessione, Confessione, p^{er} hodierna
p^{er} hodierna variari p^{er}unt et eadem peccata p^{er} e^{ss}e ma^{ius} remota
p^{er} hodierna variatione p^{er} ita ex i^{tem} p^{er} hodierna poterit p^{er} hodierna ca
dere nova p^{er} hodierna p^{er} hodierna et poterit p^{er} hodierna variari a

Cramentum et iterum administrari. ~

Ita J. M. per ^{am} Confessionem et Confessionem peccata illa
condonant, penam tamen temporalem in quantum eterna devi-
ti peccati mortalibus commutata fuit minuit tali iteratio-
ne cum post verecundiam quam Confitemur patitur. Item
post absolutionem sacramentalem per quam n. solum
angel gratia et etiam ix receptum salutem minuit pena
in purgatorio abstinenda. ~

Confirmatio ex Coniunctione bonorum virorum eadem peccata
per Confitentium. Confirmatio ex illo extrinsecus. Con-
firmatio contra p. Ceterum de privilegio ubi dicitur n. ex de ne-
cessitate iterum eadem peccata Confiteri finem post evange-
licam quod bona nra e. herita salubre ex. ~

ex ff. Constat qd. totum et aliorum peccatorum repetitionem
fieri cum maxima utilitate, cum n. sacramenta nova
regis conferant ex opere operato no. est illi qui obilem
n. apertum et qui legitime Confiteri peccata quoad Culram
venia ab eis herimento herita ab illo recipit ex ope-
re operato no. est n. mente augmentum gratie bixali. Preia-
dationem penam temporalem quam forte debebat, auxilia ad
n. peccatum et aliorum. ~

obijit qd. si n. sacramenti herita deest ex ap-
titudine illud cadit p. eius convenienti et peccata e-
mel vite contra n. sunt aliquid apertum ut p. ea cadat p. a
sacramenti herita quod e. absolutio p. peccata vite emel Con-
tra n. sunt n. sacramenti herita minor p. n. v. v. ab-
solutio. sunt ego te absolvo p. devotus heritentem qui
n. v. v. e. ex sigatum qui peccata n. absoluit et qui

et ab omni eorum peccato et muneribus illi gratia. ab
omni vero potest absolvi etque adeo talia peccata non
erant ut a causa absolutionis casent.

et peccatum ex remissione suorum culparum et etiam suorum pe
ccatorum impedire quominus iterum sit peccatorum
mentis venit. Alioquin si qui talem dolorem non peccatorum con
fessi et ut remissionem illorum a deo consequantur, ita tanquam
ad culpam suam suorum penam non habet et eadem peccata con
fiteri quod dici non potest. Cum ergo non confiteamur quod tale et
tale peccatum fecerimus, non autem quod talia peccata vinculo de
finiamur, inde est quod absolvamur, nisi est quod confitetur et
narrat ad penitentiam peccata nostra exponamus tunc per ag
no obligamur. quod in superioribus quoniam peccata mor
talia non sunt necesse dixerunt Confessione, id est tamen obita in
Confessione tenemus Confessario transire, id est memo
riam redeunt ut illi adveniamus. Cum remissa fuerint
simul cum alii Confessi, et illi fuerint aliter non
habet neganda et minor agitur propositum et ad probationem
dicimus, non sed absolutionem hunc ex Confessione tibi gra
tiam remissionem peccati quantum est ex te.

omni ita in iudicio humano non potest iterum indicari ad
a legitimo ministro decreta et a supremo iudice appro
bata. et sacramentum remissionis est quoddam iudicium in
quo a legitimo ministro fit legitima sententia definitiva a te
Xpi Domini iudici penam. in Sacramento tenet et non
tenent peccatam remissionem iterum ad iudicium a te et
que adeo non poterunt gerere nova Confessione.
et quando Confessione non magnam diversitatem attingit

indici. ^{Quia} nulla utilitas assignari potest in refectione indi-
ci humani in odore incensu. Con unguento remediis et alijs
revocare in dubium sententia lata et a supremo iudice
innovata. Et est inconmodum. in hoc autem iudicio, necamen-
ti tenet. nullum disconcomodum in refectione. ante
cum non revocet in dubium, indeque novemur utilitate
tantum momenti ut magno cum finis tenetur in ea resec-
tione in iudicio.

colligitur in nullo sacramento potest fieri episcopus cade
re, eandem manentem. item erit in sacramento penite
ntiae et verum loquendo de materia proxima non tamen de ma
teriali nam ex eadem materia aqua non sunt multa Confici
baptismata variata solum abluione quae est materia proxima et
... aqua quae est materia remota, ita eadem abluio tamen quae est
materia proxima potest esse diversae a se invicem. idem, ita idem,
Confessio et actio est diversae a.

secti'o terti'a. ~

an peccata qua bapti'smum co
mitantur sint materia

sacramenti penitentiae,
ubi de peccato fictionis.

secatum mortale, baptismum comitatur dicitur secatum ficto
nigro cum nō redit baptismum invalidum, tamen tamen

in hoc, et in edimento ex vi cuius quatenus baptizatus
sit, et in edimento fuisse idem per culpam relictam
et per hoc fuisse nobis in Contingit. 1. ad negationem et in
voluntarie ut cum qui caret de re requirita ad iudiciem
dum baptizatur ex incurabili ignorantia et inadverten-
tia. 2. positive et voluntarie et quasi contrarie ut si
velit per baptismum inire cum voluntaria ad idione
ad aliud peccatum mortale et hoc fuisse in Contingit si
sit et in aliquo veniali peccato et retractato ut fuisse prior
set illud proponit et adit aliud veniale in aliquo veniali pecca-
to et retractato ut fuisse prior set illud proponit et adit aliud
veniale idem saltem baptismi malum et voluntariam in-
ceptionem, utraque autem fuisse varia peccatorum genera potest
continere infidelitatem, mendaciam, avaritiam, concupiscentiam et
alia quae omnia manifeste habent ad fictionem, nam hoc fuisse
Contingit in hoc id qui sine deo dicitur ad baptismum
accidat.

Hoc opposito dico quod peccata mortalia quae baptismo co-
mittantur sunt quae cum advertentia et notitia de peccato quam
habent cum esse baptismi et de illis negantia ad illum dis-
pone iudicandum, si durent usque ad iudicium in quo bap-
tizantur ultimo tenentur per aeternam reprobationem et per
adeo devent per confessionem explicari ita quod
in 4. dist. 4. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2.
lib. 4. cap. 9. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2.
tomo 3. dist. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2.
in 4. dist. 4. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2.
lib. 4. cap. 9. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2.
tomo 3. dist. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2. et in 4. dist. 6. a. 1. et 2.

[illegible]

probat verum quod peccatum fictionis graviter deest in
eodem instanti in quo natus baptizatus, et per consequens per
simul tempore cum illo et tamen posteriori natus bapti-
zatus. Et tunc sacramenti penitus conjugatur quod peccata
posteriora baptizatus sunt tunc sacramenti penitus an-
te. Et hoc peccatum fictionis veritatem baptismi in se
est cum sine dolore peccator stare possit baptismi iusta
et peccatum fictionis praeponit exceptionem baptismi et in
causam, succeditque loco effectus baptismi cui operatur atque
res est posteriori natus baptismi, deestque per penitentiam
deberi.

Confirmat etiam malitia huius peccati. Constat in in-
digna baptismi receptione et per consequens non intelligit hoc de
causa fictionis. Committitur enim pro oblo et quasi malum peccati
habet receptionem indignam baptismi et obrem, cum ma-
le quam non verum et prior tali actus. Peramentum bap-
tismi est minus aliquo modo quam peccatum fictionis et hoc
peccatum est verum. Confirmat etiam nam hoc causaliter
vera ideo de receptione peccati fictionis in hac occasio-
ne et peccatum fictionis et verum baptismum acceptum et
non est. Baptismi accepto non est quam peccatum fictio-
nis minoris et quasi causalitatis.

Propter hoc recatum fit, uti et in iurisdictione

[illegible]

tingit ex ea multitudine teneri, et propterea baptismum
habet ex vi, ut haec peccata tollat, et id hoc argu-
itur ex auctoritate indistincta, atque hinc etiam fit alia peccata
etiam committenda e here ad baptismum, et ad eius effectum
propter caritatem illius rei, in ordine vero illo posteriora
et non illius nullam remaneant aut per se, sicut, sicut.
Sed ab hoc sacrilegio et obici baptismi quod effectum eius
baptismum, sicut ex vi, na.

Confirmatio enim. Haec peccata sunt in eodem in-
stanti tempore quo perficitur baptismus, cum tamen bap-
tismus sit aliquid spirituale et spiritus sanctus adveniens homi-
ni postquam cum rebus quam substantia et operatione
sunt, sed in genere movi, nullam cum baptismum
habet.

Ad id in resolutione per se et speculative loquendo
nam ut recte objectat Suarez morantur via huius ad pro-
ximam ream doctrina huius dicti propterea quod via et moria
ut creditur ut qui retinent primum consensum toto tem-
pore quo baptismus durat, sicut ad ultimum instanti in quo
perficitur, et duraret in eodem consensu aliquo tempore post
perfectum baptismum. Cum peccata de se agimus durant
sicut ad ultimum instanti quo baptismus perficitur durabunt mo-
do, sicut loquendo aliquo tempore post perfectum baptismum, longe
que erant in peccata baptismum posteriora et erant in hoc
subiecto eligere clavibus.

atque hoc ipsum amplius declarat de dubiis de permanen-
tia alicuius consensu in hoc et alium idem in rebus, et in
prout ad ultimum instanti, et erit dubium ille qui baptismum fuit

an illud recatum n. fuerit Comitum baptizatum et forte
vix. - Enimvero quam idem p. hoc huius dubii tenebitur. Alii ho-
terre ad hunc perit. Sed recata mortalia atque deo ma-
gis loquendo. Ceteri non ut huius recata ma. remota perit.

sectio quinta.

de fictione quae datur ratione habituali's peccati ubi de peccatis venialibus.

dico qd si fictio talis contingat ut actualia peccata qd sunt
in baptismo et solam deus habitualis in receptione illius cum co-
nitione tamen de obsequium cum qd baptizati sunt et de
separata dicitur ad illam recipiendum tunc n. ut nec e. lo-
quendo ma. veniale et sunt in fictione includunt aut idem
fundant sic que non tenebitur postea illa statim in Confessio-
ne exprimere et qd obligationi n. dicit si dicat se peccata
ad baptismum accipere.

notandum qd peccata qd solam habitualis teneant qd deus
n. baptizatus sunt tunc baptismo ut ex dictis Comitat. q.
vixit baptizatus delectantur exente fictione, tunc n. fictio.
ora qd sunt n. et n. posterior baptismo ut videtur.
illa sola ascribi debet in Confessione et alia cum dicta ubi
tate ad qd confirmandum conducent precedente ut ex
ita reducitur.

notanda x. e. limitatio contenta in illi verbi per se

quando nam hoc negentium necesse peccatum, acriter
 illi et sibi ipsi ita crepat ut mutet, peccatum id raro aut nu-
 1) Contingere solet, docet, nam, et si circa asserenda
 erant, in Confessione, imo in, etiam, asserentem, si cum
 nobis, gravante, in eadem, peccatum, etiam, et
 declaranda, asserenda etiam erant ex peccato, per hoc, illos,
 graviter, et malicia, sibi, nobis, gravata, et id etiam
 dicit, nam, raro aut nunquam, Contingere.

Dico quod peccata venialia continentur in hoc tempore et
 in tali quo baptismus sufficit in tantum sacramenti
 penitus. hoc est peccata venialia continentur in hoc
 tempore quo baptismus sufficit in tantum sacramenti penitus.
 Venialia peccata quae sunt cum ignorantia
 inculpabili et opere bono cum quo baptizantur ex dicto
 confitentur et peccata venialia remittuntur per hoc sacra-
 menti. Cum absolute, cum quo baptizantur volunt
 gratia potest conferri remissionem venialium. habent autem
 remissionem.

nec obstat qd hae peccata no et baptismu in sui ab-
 unctione per se loquendo tollere eo qd in sole it tolli pecca-
 tum in cor meo fuisse quo commisit iam in mut egre-
 ret et n' egre feret peccatum, hoc inquam n' obstat qd
 quia e' id qd aliqui gerant nunc se baptismu iam pre-
 teritum si delere ea peccata quae in sui abiectione po-
 terat per se loquendo delere et deinde dicitur n' delebit,
 nam baptismu ex coem'entum extendit ad om' peccata
 illo po' teriora et ad ea quae suo effectu non oportuerit
 fieri.

caput tertium. ~

an actus penitentis contritio,

sic et confessio et satisfac-

tiō sint materia proxi-

ma sacramenti pe-

nitentia.

dicendum est de dicto actu Contritionis, Confessionis, et sa-
tisfactionis quod iste ex ipso Contritionis et integritate materia
Contritionis sacramenti penitentia quod in verba copulatio
non transierit secundum ista s. f. h. l. q. d. et ad hoc et
consequenter ex hoc alen si, vicariis, et ceteris a
quod contritionem Contritionis penitentia hanc.

quod id significandum est in materia sacramentorum quod ex ipso
in ipsa Contritione Contritionis doctrinam Conciliorum et statum et
hanc atque Contritionis predictam actu ex ipso non transierit a
sacramenti penitentia quod significandum est ut cum in materia
de hac Concilio florentino in decreto huiusmodi
huic statuit actu penitentia nempe Contritionem, Confessio-
nem et satisfactionem quod quasi mater huius sacramenti
huic reperiuntur in seipso et hoc quod quod dicitur per
huic reperiuntur in seipso et hoc quod quod dicitur per
dicendum est de dicto actu Contritionis, Confessionis, et sa-

et dicitur e hinc in hoc sacramento, sicut res externa
a ministro adhiberi solita in alijs sacramentis, ut aqua in
Baptismo; Crisma in Confirmatione; et cetera quod bene exhi-
bitur ory dicitur 14. q. 1. c. 1. et notat etiam cathedra
romana.

insuper Confessio in hijs Concilijs etiam non facit nisi unit
spilte et aliquantulum ex iudicio vocatur ut dicitur dolor
aliquem de peccatis subiicientem in hoc sacramento, iuxta
hijs it perfecta Confessio sive sola auctoritate in floren-
tino volumine dicitur ad hanc Confessionem pertinere ut doleat
penitens de peccato commisso cum proposito non recidendi, re-
sistit videndum sectione 14. cap. 4.

probat 2. cor. 1. 1. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

et obijit sacramentum ita est signum gratiae ut illam
etiam et nullus alius penitens potest esse ita
num ut et gratiam; hanc obijit alius alius sacerdos confitetur
et potest etiam clavum et nullus alius penitens potest
spectare ad confitendum alium penitentem sacramen-
ti Confirmationem Confessio et Confessio solent ad penitentem
et sedere ad penitentem penitentem et gratia Confessio

unde n^o potest ante absolutionem t. n^o habere gratiam, cum
re n^o esset tunc nequeat elevari ad aliqd producendum.

Ad objectionem distinguendo maiorem, scilicet
nam ita est ignum gratia ut illam et hinc hoc Cur
Cumque facti ergo maiorem ut illam et alter mo
rati Concedo maiorem, nam de hoc sacramenti
utrum quamlibet iustitiam et hinc gratiam ut constat
in sacramento eucharistie Constante verbis tunc in quod
tamen n^o constat hinc gratiam nam hoc hinc provenit ab
rebus panis et vini consecratis ex hoc aut quod modo dic
to actus penitentie constat gratiam nihil derogat potestati
clavium. nam ad istam usque aliquid est subiecti et ab
eodem pendere quia per verba absolutionis debeat et recipiat
viam ad remittenda peccata. Ad Consequens distinguo Consequens
n^o habet gratiam hinc Concedo Consequens moraliter
ad Consequens in eo si Confessio daret hinc de absolutio
ni verba proferunt elevari ad causam hinc gratiam.

Ad illud quod dicitur sacerdos et mini tunc sacramentum ut con
stat ex identitate personae et capis. actus penitentie n^o sunt
et illius. hoc Consequens nam actus penitentie a quo mini tran
sit et adhibetur censendus est minister. In respondendo Consequens
nam ad illius probationem dicimus ministerium sacramenti
etiam tantum dici quidem et efficacitatem dat sacramento
et illud ad causam gratiam debet. Si convenit sacerdoti
qui vivente clavium per verba absolutionis actus penitentie
debet ei efficacitatem conferre ad remittenda peccata.

Ad illud quod dicitur sacramentum debet esse aliqd visibile et
actus penitentie maxime actus confessionis n^o sunt aliquid

confessione sunt in hoc sacramenti. Confirma-
tionem nam sacramenta se habent res in materia et Confes-
sionem res et verba. non est in materia sacramenti. ~
ad argumentum ad mandatum sacramenti, ubi est quod
est aliquid, est isile morali, non honoris et manifeste
est peccatum externum graviter. Confessio ita est
et ex materia, si aliquid in se ipsis et piale in se ipsis
tamen institutione divina et humano non videtur, exhibi-
bi morali per Confessionem externam peccator inde
aliquid exhibere illi qui peccata in Confessione manifeste
fuit indicat, et de illi potest, et per hoc etiam videtur quod
non videtur exhibere per Confessionem suam, qui peccata
inducit indicat, et velle non illi, et facere ad Confes-
sionem sacramenta se habent non mater ut Confessionem suam
in se ipsis et in se ipsis cum eo tamen fuit verba, et
etiam dicitur in materia Confessionem in Confessione verbi Con-
fessionem matrimonium. ~

obicitur autem adveniat, et si hoc est factum et
integrum sacramentum venit, et si altera dicitur
venit hanc integram mater, non mater huius sacramen-
ti Confirmationem, et si hoc exhiberi potest ab hoc
qui fuit in peccato mortali, nec ideo hoc sacramentum ac-
tetur, et si hoc non est, hoc sacramentum vocatur hoc
Confessionem, et si sacramentum hoc est, altera ma-
terialiter venit conferre gratiam. ~

ad argumentum distinguendo autem adveniat, et
si hoc perfectum et integrum sacramentum
venit, non est ita requiritur ad eum gratiam, et me

iniuriam igitur valde perfici. Consequenter persequitur et
integritatem suam sitit. ibi in iure et ad perfectionem
suam integritatem requiritur. Nego autem hoc cuius di-
citur in catholica doctrina et in auctoritate ad rei iudicium
integritatem pariter exigitur et in negotio ista
idem integritatem requiri. Et quoniam ista negotio
requiritur ut in illis deperit. Et in aliis. Minus ne-
gotio requiri hoc iniquitatem tenet in multis. Et
ex 99 humanum Corpus. Catechizet, ex 99 dicitur. Caput
et quoddam alia ita negotio requiruntur ut in illis ha-
beret Conseruari, manere. Sedes, et multa alia in
ita negotio requiruntur. Similiter Confessio iam catholica et
Confessio externa sunt ista negotio huius. Sacra-
menti. Quod si sit in iure et ad perfectionem
mentis et ad perfectionem eius integritatem
requiritur. Et in istis requiritur ad eius perfectionem ne-
cessarium. In illa valde perfici.

Ad Conferendum dicimus dicendum ea Conferenda exami-
nanda esse in diffinitione primo breviter advenimus. Praxiam
tam altam quam bipartem. Conferendum. Et sic
dicitur. Conferendum. Et sic. Conferendum. Et sic.
rebus exhibet et existit. Conferendum. Et sic.
et hoc aut ob tanta. Conferenda. Conferenda. Et sic.
ne et ablatum impedimento.

capitulum quartum.

quo pacto definendum sit

sacramentum penitentiae,
ubi quid in illa habeat ra-
tionem rei sacramen- (ti.)

explicita in remota et proxima huius sacramenti ex-
plicanda erant illius finis et quod ad abolutionem. Ita
tantum facienda sunt in ipso. Ideo ad illam remissionem
ea quae de ipso disputanda sunt, nunc in huius sacramenti
sententia affectione et huius deventiamus cum gratia de
seem ex hoc enim penitentia. Et sacramentum novae legi-
sacramenti Confessionem, Contritionem, et satisfactionem ut
nam ad abolutionem. ut finis et conferens gratiam
remissionem peccatorum baptismum subsequentem huius
de ipso explicato. Ita constat ex dictis.

non notandum est etiam in omnibus sacramentis a theologis
distingui rem tantum, sacramentum tantum, rei et sa-
cramentum simul rei tantum sicut est ultimum sacra-
mentum qui per illud fit et simul, nihil aut facit aut sig-
nat sacramentum tantum sicut id quod signat et facit per ipso
etiam, ut aut fit aut signat. Denique rei et sacramentum di-
cit id quod aliquid signat et facit et ab exteriori sacramento
signat et est. Id autem ad duo tria facile invenimus
in hoc sacramento, nam rei tantum est remissio peccatorum
et gratia ad hunc finem collata. sacramentum tantum
est illud tantum externum et visibile signum compositum
ex Confessione et abolutione. rei et sacramentum

inuit C' interior penitentia sive attritio sit, iuxta Confessione
nam hanc Confessione ut in omni et cum se e' sacramentum
et hanc sacramentum cum ita signet aut saltem ut et ef-
ficiat ut quod signet aut efficiat sive Consideretur sive
sa per gratiam sacramentalem et per sacramentum
Nec obstat hoc Convenire penitentiam unam et rog-
antem negatum ut eadem res sub eadem Consideratio-
ne et habita dicitur res et sacramentum et satis est
idem actus unum et rog-antem aut passivum etiam
utramque de eadem recipiat. in super ut sit res et quod
signet actus attritionis fiat Confessione in fine et sit in
se eodem modo exhibendo sive et actus Confessionis fiat
moralis dignior et meritorius gloriæ pro qua res con-
grue dicitur esse sacramentum.

caput quantum.

in quibus conveniant sacra-
mentum et virtus peni-

tentie et in quibus differant.

in his quibus conveniunt sacramentum et
virtus penitentie in eo quod medicina utilis ad delendum pecca-
tum actuale et negatid si illud mortale sit et divina
proportione afficit doctrina hanc de sentet ex dicendi digne
sequenti in qua agitur de negatid sacramentali
Confessionis. res nam negatid penitentiam unam et

juramentum quam unumquemque videtur appellari tribus locis
nam hanc quam in ethiopianis invenimus S. t. p. 84
art. 6 et reliqui collyrii eam dixerunt ex festina
no, ambrosio, et hieronimo apud mare dixerunt et crati
roem huius nominis agnoscit.

Convenit et vix et juramentum tenit in ma
equum vixit utrumque. et secum actum vixit
et vixit juramentum tenit in vix et vix
tenit tenit obum male, ad cuius dejectionem inci
nat.

Convenit in hoc quodamque et iterabilem
juramentum tenit seipsum iterari totum et recitab
eodem iudicio et si peccata de novo commissa, et nondum
manifestata in confessione, et etiam si peccata semel
commissa et vite commissa ut esse dixerunt et eodem iudicio
to iterari totum vix tenit nam cum iudicet totum
et iudicet vix tenetere totum no, dixit et idem no
obum no, totum dubitari quia vix tenit et unum et
idem peccatum et commissa iterari sit. in vix
et etiam iterabile et peccata de novo commissa sive diver
se peccata sive eadem cum peccatis. Commis
soria divina nam dicitur peccatis tenit agentibus.
et dicitur ad vix diversitas dixerunt et juramentum et
vix tenit et vix tenit et vix tenit et vix tenit
juramentum ut si constituit in genere signi, vix v.
Constituit in genere signi vix. et dicitur et juramen
tum et modum totum in vix vix tenit et vix tenit
tenit tenit cum juramentum tenit tenit ex vix.

penitent et absolutione sacerdotis. Et dicuntur modo Cardi-
gratiam et remissionem peccati, nam sacramentum est
fervida gratia conferendo illam ex opere operato, vi ipsius.
omnem etiam aliquo modo disponere obtinere et in re ipsa gra-
tiam ex di. hoc operari, atque adeo in propria ex merito de
condigno, et ad unum de congruo. hoc et alia de crimi-
na facit, proponunt suare de peccata, et alii
disputatio secunda. ~

de confessione sacra mentali.

in presenti dice dicere magister. t. 6. 7. 9. et 10. ad-
ditionum in angelicis doctor de cruce de confessione sacra-
mentali, et in se habet negotium confessionis. in 7a
existit etiam illius. in 9a docet qualitate confessionis et in
10a illius enumerat.

caput primum. ~

de natura et conditioni-
bus confessionis sa-
cramentalis.

Sectio prima. ~

de qua confessione sermo sit, et qua definitione explicetur.

Incipimus de Confessione fidei quae fit coram fratre de
qua ad romanos 10 corde. creditur, et iustitiam, ore autem Con-
fessio fit ad salutem. nos de Confessione iudicij seu recepta
fione vivimus per hunc et per illud actione frequenter iura
in saluti David per verba Confitemini Confitebor et
Confiteamur atque matthei 23 cum dicit dominus ait Confiteor
tibi pater in celi et terra per agitur de Confessione fidei
hoc est de recitatione beatorum patrum in quibus dicitur ex
de se Confitebitur.

Confessio igitur iuramentalis explicari potest hoc modo cum
regimus 26. 5. a. unde dicitur Confitebor tibi et confitebor quo
in Conscientia foro auctor per de suis peccatis coram proprio
sacerdote ut iuramentum sit ab eis absolvent. dicitur autem se
nitentem externum, ille qui in nobis manet nullum ex
ceret actum externum verbo sibi et, nati, aut alio simili
signo non confitetur iuramentum sedque adeo absolventur
cum non moveatur manibus exhibent ad iuramentum nega-
riam.

per illa verba quae in Conscientia foro auctor per de vi
recati excludunt illam Confessionem quae fit in foro ex-
terno coram iudicibus etiam si fuerint ecclesiae, sicut coram
sacerdote, corrigunt veterem abusus quorundam quibus no-

vinum aliud peccatum avertit multa inveni alienata
 tenentur ad id aut omittenda quod sine illi propria
 scienter manifestavit.

insuper excludunt quidam actus penitentis externi
 si non convertit veram resolutionem de peccatis propriis
 huiusmodi tunc illa Confessio per hypotesin alicuius peccati
 terribilis sacerdoti si hoc illud secleris non re
 x. Veniam a deo penitentem respondet ita inter, si n
 eliacum pro propriis criminibus vel manifestato alicuius
 soluta satisfactionis illos per quam solit sufficienti confare
 ad eam absolutioem ne ea temere inferat inferat
 committendo sacrilegium.

eodem vitio laborant Confessiones alia in quibus peccata ex
 cussant attribuendo illa deo vel rebus vel inde illa narrando ut
 que interno dolore et cum tali inordinum verborum multiplica
 tione ut peccata certa quidam vobis fecerunt. illa item Conf
 siones quae ignorantibus contingunt tum per negationem
 peccatorum ut cum dicunt nihil mali fecisse nisi cum iuratis
 vel fornicatis et ceteris per bonorum opum enarrationem
 ut cum dicunt inter sui sacra cibis dictis sepius ieiunavi qua
 dragessimam et cetera.

adit in disce coram proprio sacerdote ut excludant per
 param coram Confessione facta absenti per literas aut
 infirmum quod de se sufficiente ad obtinendam sacramen
 talem absolutioem disce sequenti dicemus. Excludunt
 per param proprio Confessione facta sacerdoti non habenti
 iurisdictionem. et per param proprio sacerdote excludunt
 Confessione facta laico aut alteri non sacerdoti.

ultimo dicit in reſe ut ſacramentaliter ab eis abſoluantur
ut excludant Confeſſiones quae fierent ad Concilium ſynoda-
rium auſpicandum a Conſegario aliquid eo quod ſequatur ab-
ſolutio nam tales nequeunt ex ſacramentali Confeſſio-
ne cum deſiciente abſolutione nequeat dari penitentia ſacra-
mentum. excludit etiam generalis illa Confeſſio in qua
i et Communionibus admitti ſolent cuius et adenda ab-
ſolutio et deprecatio per illa verba miſereatur et cetera
ſectio ſecunda

de conditionibus requiſitis

ad ſacramentalem confeſſio

(nem.)
ſummulari verbo Confeſſio et alii agente de penitentia ſeorsim
ſine conditione agnoscant ad rectam Confeſſionem conſer-
tantes quae hiſce verſibus continentur

Sit ſimplex, humilis, Confeſſio pura, fidelis,
atque frequens, nuda, diſcreta, libera, vgracunda
inſepta, ſecreta, lachrymabili, accelerata
ſorti, et acyay ſit, ſit parere parata.

ſalutem proprietate exiſti quae gravem inducunt obliga-
tionem, ex proſeſo examinanda ſunt in capitulis ſequentibus huius
diſputationi, alia ſolum ad eſiam et Concilium pertinent, et
de oibus explicato brevi ſuggerenda eſt.

in li. 9. Confeſſio deſet ex ſimplex ideſt ceteris verbis ſuper-
fluis impedientibus claram peccatorum explicationem ſuorum peccatorum
et numerum et cum gravitate malitiae provenientem ex obſet

recumbit. et non videtur Confessio invalida ex eo, cum sit in ea
aliquid imperfectum, si id non proveniat ex integritate materiae. 2° Con-
fessio debet esse humilis, tam interior, ut penitens sibi agnoscant
sua peccata et non deo, aut demoni, aut alii, tam etiam exteriori, si
quodam verba sunt, quod Confitemur Corpori, sed non videtur Confe-
sio invalida, si etiam negatoria durat in eandem Corpori con-
fessionem.

3° debet esse pura, id est proficiens ex recta intentione, quae pri-
marie et principaliter debet esse placando deum, quoniam, secunda-
rio possit etiam replicare remedium suum, licet etiam ter-
rioribus, infirmitatibus, aut alium finem qui magis videtur. 4° de-
bet esse fidelis, id est digna veri fidei, exhibeat non admittam
mendaciam, nec etiam occultare peccata mortalia aut circumstantias
necessarias confitendi. quae conditio non confinet manifestare
si mortali, nisi qui mentiretur dum explicat peccatum mor-
tale nunquam confiteatur.

5° debet esse frequens, quod duobus modis intelligitur, altero ut
frequentius cadit, quod si habet frequentius confiteatur, altero ut ea-
dem peccata quae iam ante confiteatur et pluries confiteatur.
et neuter modus est in precepto. 6° debet esse clara, id est
verba clara coloribus aut coloribus ambagibus, et peccata ita ob-
cure, ut a Confessario non percipiantur nec ipsi intelligant
quod a penitente ipso dicatur, quia in re non minus peccat quam
si peccatum faceret. nihil enim interest an qui faciat interro-
gatus an obscure respondeat, ut incertum dimittat interro-
gantem, ut illic invalidam faciat Confessionem, si qui in ea
facit id quod de necessitate dicendum erat, ita et si qui adeo ob-
cure loquitur, ut non intelligatur a Confessario, vel aliter aliter intelli-

et si alicuius peccatum novit ut cum nobis certo
et committitur et aliquid peccatum et Confessione inter
sit cum dubio.

7° devesse esse Confessione secreta hoc est prudenter quoad ven
iam sua devent esse honesta, praesentem pro explicandis peccata
carni, quam quoad modum narrandi, non simul dicant et non
verum in sua simul exprimi possunt. devesse etiam esse discreta
quantum ad gubernandum Confessionem idoneum. In hac Con
ditionem graviter peccat qui indiscrete eligit Confessionem in
sententiam potestatem aut impedimentum; 8° devesse esse Confessione
libere hoc est sine coactione, hoc est per vim, sive per metum
aut verecundiam; non tamen impedit in electionem praescripti
et veritatem Confessionis, si qui propter deum praesentem Confessione
ad obtinendam sibi et peccatorum suorum veniam, minus praesentem
ad id motus sit ex verecundia l' importunis precibus l' alia tem
porali l' humana causa.

9° devesse esse verecunda in qua penitens erubescat nam
grave peccatum committit, si gloriatur aut constet in pecca
tis suis Confessione. 10° devesse esse integra id est nihil omittere
11° devesse declarari; et de hac conditione multa in sequen
tibus dicemus.

12° devesse esse secreta hoc est uni sacerdoti vice dei facta non
in deo regulariter loquendo publice Confessione ita ut peccata au
diant ab aliis. 13° devesse esse incommutabile hoc est cum dispensatione
praesentis vitae et cum proposito novae, quae sunt interius
quiddam luctum deo gratissimum.

14° devesse esse accelerata id est facta statim post peccati Con
missionem quae conditio non pertinet ad esse, et ad bene esse Con

ratione. Et deest ex hoc facta, in et cum tanta alii con-
suetudine ut nihil in ea de necessitate dicendi omittat si in eam, aut
verecundiam aut quidquam simile quod conditio cum aliis ex
dictis recurre.

Is deest ex hoc facta id est sibi et aliis imputare peccata, ne
pretexere excusationem quod Confessionis integritati violent.
denique id deest ex hoc facere parata id est facta a penitente
cum ea dixit alii ut paratus sit satisfacere deo pro peccatis
suis ex Confessionis arbitrio.

capitulum secundum.

an confessio sacramentalis sit ne-
cessaria ad salutem tantum neces-
sitate mediis quam precepti.

sectio prima.

quibusdam suppositis statuit
necessitas mediis.

proponendum est 1° quibus suppositis aliquid de necessitate in
hijis. De qua necessitate hic loquimur; et unde necessitate cum
quid, cum si melius ex hoc etiam a fortiori colligitur. Unde 1°
motus dicit aliquid necessarium necessitate mediis tantum quod necessitas
dicit etiam necessitas finis, id est remedium, et hoc convenit illi quod

et in hac et hoc alicuius necessitate requirunt ad salutem quo fac
to est hoc prout exigitur ut in nobis sine nobis de illis
dependens a libera voluntate cooperatione quam prout
exigitur cum sita in nostra potestate et cum ad ea sit
ceptum et ad ea est necessaria necessitate receptum et ta
men necessaria non remedium ad salutem et sine illa nullus
potest credere, sperare, aut tingere deum ut oportet ad sa
lutem.

2° modo dicit aliud negativum necessitate precepti tantum
quod si hoc ita se habet ut commensurabiliter omni saluti potest ob
tineri quod convenit ieiunio quadragesimali auditioni missae
in diebus festis et multis aliis.

3° modo aliud dicit negativum necessitate per modum suum
precepti quod convenit baptismo quia in negativum et adeo per
cipit et etiam per modum suum sine quo nullus salutem con
sequatur atque hoc prout negativum spiritus sancti contra per
mentale sit ad salutem negativa.

4° ponendum est quod per aliam viam perit. Alii dicunt
conditioni fuerit in omni lege negativum simpliciter ad salutem
necessitate medi confessionis peramentali in finem nega
tia per hanc christi in necessitate in finem vel in modum ne
gativa est aut est ad delenda peccata per baptismum con
victa ut videmus dissolvi et negativa in qui post bap
tismum nullum peccatum mortale committunt.

his supposito dico quod in qui post baptismum commisse
runt peccatum mortale negativa est confessio peramenta
in finem christi in finem necessitate medi in finem
negativa est et eadem remissionem peccatorum et vitam eter

em. Cuius est ex fide et hoc ex videtur. Et ex hoc
ne ubi sit hoc sacramentum penitus. Hoc est baptizatum
ad salutem negariam ut nondum regeneratum. Et hoc
magis alia notatione ex hoc. Nam. Baptizatum eodem. Unde magis
in sequenti. Et tunc magis pro necessitate precepti divini.

Item quod negariam et necessitate mediis ex natura
divina inspiratione ita positive dicit ad laudem et gloriam
consequendam ut sine illo non possint obtineri. Et confectio sacra
mentalis ita se habet. Et negariam necessitate mediis maiora
dilectissime a baptizato. Item. Tomo. 4. Et hoc ab solo unico
et principaliter probat. Et si non assignat id necessitatem mediis id quod
in maiori theodidimus non poterit videri sufficiens ratio ob quam quilibet
libet subleptus non sint negariam necessitate mediis cum ille qui non
habet subleptum amitteret gratiam et sic non et consequenter
litteram.

Ratio autem simile patitur huiusmodi proposita nam oblatio
inductorum quod sunt negariam necessitate mediis. Unde positive
conducit ad eternam salutem. Et si negative hoc est dicitur de
ea oblatio ut non amittit gratiam. Et non conducit positive
si quis non habet gratiam pro hoc. Et quod respicitur. Unde. Unam
audiat. Et si vult veneret gratiam non consequetur. Per penitentiam
et gratiam consequetur. Hoc si quis non conducit positive ad salutem
et quod hinc manet probata minor pars huius probationis.

Dico igitur. Et ita negariam con. Et ita in re. Necessaria est
medium negariam ad salutem. Et ita ut ipse vel in vo-
to sufficiat. Immo requirit votum ex his qui illius. Et suffi-
ciat in his qui in contritione includit. Per quod in contritione
perfecta includit. Propositum quod adimplendi omnia precepta

et attendi debet ad libentiam via media necessaria et aliam
etiam alio in Confessione contrahit inhiere propositum Conf
tendi propter necessitatem quod ad it copia Confessoris et
potest per hanc aliam Confessionem per charitatem perfectam
abque actuali Confessione et abque memoria illius et per
Consequenter sine exhibitio illius desiderio. Iustitiam inhiere
votum Confessoris ad remissionem peccati et hanc eter
na minor pro nullum et fundum ad negandum pro
hanc elidere votum Confessionem per charitatem abque eo quod
recedet Confessionem per recordet abque eo quod illam ex ne
ce desideret et hanc e in hoc more negative.

Confirmatur nam in Concilio, et capitulis alius Con
ditioni et amoris spirituali dei per oia semper dispo
sitio sufficientem ad obtinendam gratiam et remissionem pe
ccatorum ut videmus dispositio diligenter deum diligenter se
et in quocumque versum fuerit peccata obliuio inhiere ini
quissimum ipsum et hanc Confessionem potest hanc abque vo
to exhibitio Confessionem ut hanc ante lege gratia per abque
voto exhibitio potest hoc Consequenter gratiam et remissionem
peccati et hanc eterna.

notanda sunt aliqua pro quorundam objectionum o
bjectione quae ex brevitate sacrisse voluntatis et multis ali
coliguntur. cum eodem modo querendum est de baptismo et
de Confessione quantum ad votum, nam etiam baptismum
non negatur et ut requirat votum exhibitio illius et
ita ut Iustitiam inhiere. cum quod quodammodo et hanc Con
fessionem et dicit tota Confessionem et obligatio advenit in hoc
sit etiam vera Confessio a peccatore in intendente Confessionem

bonum. Cum autem dicitur hanc omnia adimpleto post
legem obligant, et consequenter... de necessitate fuerit totum
obtinere veniam, propter illud quod in se habet. Et
ille qui tubere in peccatum extra tempus quo in
est necessitas Confessionis et in Confessione elicere so
et per quem insufficitur quibus non recordaretur Conte
sionis, imo quibus recordaretur peccatorum, et nullum ac
tum peccatorum elicere quod vellet et vellet Confiteri
per solam Confessionem obtineret gratiam, id estiam solum
habet in hoc existimante per ignorantiam invincibilem
solam Confessionem sine voto expresso Confessionis non suffi
cere ad remissionem peccati, si non aliter per solam Conti
sionem insufficitur sine voto expresso. Confessio namque
namque estiam propter ignorantiam dictam.

Item dicitur Confessio non exerceat desiderium Confiten
di sicut nec desiderium ieiunandi, audiendi, acrum, et insle
di non subiecta, ad hoc potius dicitur votum penitentiae quam ic
iunandi, audiendi, acrum, et ut votum Confitendi est me
dium necessarium ad salutem, quod in lege gratia habetur
remittendi ex divina inspiratione per ordinem ad clare et
ad reale penitentiae exercitium. Proinde si sit aliquid in se
in alia Confessione (ad ad minus dici debet de illo qui aliter
expressum votum Confitendi) si aequaliter male dicitur crimen
in Confessione quod modo dicitur, et quod dicitur ante legem
evangelicam. ad eum autem quo intra eandem pertinet
distinguitur malitiam duo alii Confessionis quorum unus dicitur
expresse peccatum, sicut et interpretantur quem aliter
distinguitur in se.

inventa sunt deinde acceptata atque illam veram esse cum
prius hoc in fidei tenet ad confessionem ex vi accepti con-
fessionis vocat. ~~~~~

Item C. 1. 1. Confessio est medium unicum ad vitandum
 peccatum mortale si raro aut nunquam contingat cum appetat
 auxilia propria et alia media et peccatum vitari possit in sua
 occasione.

1° Copy cum quibus est sumptum sacramentum eucha-
 ristie ut docet Innocentius III. cap. 70. Canon 11. et per
 eam notandum est cum in articulo confessionis non debet
 tale ex eucharistia sacramentum ut ad illud recipiendum post
 Confessionem requiratur sacramentum. Con. 1° peccator mor-
 talium ad recipiendum alia sacramenta quibus tenentur
 debet prebiter Confessionem suam expellat obsequio rapit
 Confessionem per se non tenet nisi tamen tenentur per mor-
 tali a neminem Confessionem nisi in malis iuribus
 et eucharistia igitur non debet in receptione cuiuslibet
 ordinis recipiatur hoc de obligatione per se non tenet.

Consequenter dicitur inceptum Divinum Confessionis per
et ex vi sua veritate obligat quod ad ita verum in tali anno
et non est unum inquit magis obligatio quod sciendum hominibus
et aliis sicut in actu mortis, si in confessione mortis
non hoc iuramento cum illis solit recipere damnavit
medicis nisi certe excuset invincibili ignorantia in
quodammodo.

debat tempore in iudicio suum et decessum ieiunandi
in quadragesima iudicii in ianuario die festo et ieiunio
Cognitio pro venire in plenitudinem sui quod in die decessu
tempore sunt implenda alteri semel in vita huiusmodi
sunt illa de ieiunio nequeant ad elationem ipsi et de bapti-
mo et alii in quibus numerantur decessum divinum con-
fessionem.

Consequenter modo est utrum decessum divinum Confessio
necesse est et ex vi sua obliget extra annum mortis. Affi-
rmatum est quod non, victoria, medicina et alia causa re-
vera de se ulla est et ante annum dispendiosa sunt de-
bita huiusmodi decessum. Iam si decessum intendit obire
relinquit ad seipsum Confitemur relinquendo decessum
temporis potest et eligere quod tempore designaret. Nam si
eligat non designaret tempus daret ad hoc gravi obligatio non
seruari Confessionem ad annum mortis.

Deinde de ieiunio Christi dicitur in ieiunio hoc iuramentum fuit
obligare fideles ut ieiunium eo uterentur extra annum mortis
et decessum. Committit eligere potestatem designandi tem-
poris huiusmodi obligationis ita ut eligat ex o. i. decessum et tem-
poris Confitemur prescribere ad hoc iuramentum iudicandum
prior iam cum admittit ab oibus et eligi hoc deducit ex
hinc inde ratione et capite ubi si dicitur vel in parlate
venerit Concilium eligat. Sicut et decessum fideles Confite-
rentur de iure divino nequeant et iuramentum de iure
decessum et ut decessum Confitemur. Alteri semel in anno
ab oibus et iuramentum cum ad annum decessum pervenerint
intelligitur decessum hanc dicitur decessum. Propter nequeant

non Confessione et eleya etiam si e necearium
ipso iuramento ex iure divino et eleyam olim
tepe ut ob erbet quoniam in plectum Confessione
de quo dixerat Concilium se divinum.

Mo si de rato hae eleya nequit Cadere, et plectum
divinum Confitendi in afo morbi. hoc in tam hae
de ratione tenet, nec potest ad singulo anno veniat
Confessio. Cadere deet et plectum divinum id extra
morbi afo obijet. Confirmat nam si de rato eleya
Cadere et plectum divinum Confitendi in afo mor
bi sequeret et ille qui in anno Confessio est utene
ret ad Confessionem etiam in afo morbi in pa illam
annum quibus iterum peccet morbi velut utene
neret in afo morbi. qd e factum.

Ita et hoc sacramentum ne infirmum et ultimo
disponat hodie iam transitorium ex hac vita, hic in potius
et hinc extrema unctionis et ad sualem mortuum
impellendum, ne veniendumque ne hoc in simile in
Citat, et in Confessio apostolicum medium ut loferum
releat vitam et ut recte et digne Christiano hoc infirmum
et parvum huius sacramentum et in finem vite reger
bet.

Probat et plectum velutiendi eucharistiam in
fatum solit in afo morbi et etiam per alij. prohte
re id est tam plectum sacramentum ne fatum via
fatum in plectum et cibum sualem in vitam sualem et
gratiam concubandam et augendam. similis cum vera
mentibus Confessio in fuma et per mura medicamen

ad alios quibus reparationem, in partem obsequii in
modum et alia.

Deinde quod temporaria nunc obligatio deponenda, inter alia
eligia tenet ad id potestatem a Christo dno ut in hac lege
sacra de ferret ab ad pro operatione sequente refe
runt et sic eligia hoc potestatem in hac lege de pecc
to hoc etiam potestatem designandi tempus in alio ex
cerandum si e. in principio, cum in a Christo dno de
nationem sit, si illa non potest designari non potest con
veniens indicandi potestatem exalere; Confirmat
nam ea quae sapientem sacramentorum unum aut neque
sacra permixta sunt a Christo dno de ratione eligia et si
interfuerunt docet per. Consequenter de ratione permix
tum et tempus quo obligat preceptum Confessionis.

conversio

atque tunc ulterius sit de unius eligiam ex o. ipso. Con
temperare, per procribere Confessionem ad obsequium sine
a Christo dno inter se non commode fieri poterat et ne
separatum indicabat nam cum negotio hoc finem et
ad obsequium in parte utilissima sit et sic Commendat quodam
modo negotia tenet eligia ex o. ipso cum procurare
per media moralis negotia, tale aut est de ratione illius
temporis.

Consequenter

nam obstat quod eligia non deponere non possit de ratione tem
poris quo hoc obligent ad bonum et similiter quod non possit
deponere tempus quo obligent recepta eligia si aliter fieri
deci, et charitativum. nam cum provenit ex eo quod si quibus
bonum non recipiunt, non ex parte in dictionem eligia
sic quae ab illa proveniunt ad quod illam obligari non possunt

in iuditione celestia, neutra autem vixit in hac inmunditia
Confessione ut antequam conturbet exsequutionem.

sectio quarta.

quid dicendum sit circa pre
sentem difficultatem si
ecclesia non determina
set tempus obligatio nis.

dico: si eligia nullam tempus designaret in quo p[ro]p[ri]u[m]
 tum Confessionis impleret peccator per se loquendo n[on]
 n[on] esset ad Confessionem extra actum mortis ita expr[es]-
 s. f. in 4° tit. 17. et tanto loquens tunc tunc docet n[on]
 peccatum mortale differre Confessionem usque ad mortem
 nisi causa dilationis ex contemptu aut ex alio case malitiam
 mortis in se habet. item docet / Cap. dist. 13. tit. 1° iura
 dist. 13. et 14. et lib. 7° inspirationum mor. cap. 4° et 5°
 et 6° et 7° et 8° et 9° et 10° et 11° et 12° et 13° et 14° et 15° et 16° et 17° et 18° et 19° et 20°
 et 21° et 22° et 23° et 24° et 25° et 26° et 27° et 28° et 29° et 30° et 31° et 32° et 33° et 34° et 35° et 36° et 37° et 38° et 39° et 40° et 41° et 42° et 43° et 44° et 45° et 46° et 47° et 48° et 49° et 50° et 51° et 52° et 53° et 54° et 55° et 56° et 57° et 58° et 59° et 60° et 61° et 62° et 63° et 64° et 65° et 66° et 67° et 68° et 69° et 70° et 71° et 72° et 73° et 74° et 75° et 76° et 77° et 78° et 79° et 80° et 81° et 82° et 83° et 84° et 85° et 86° et 87° et 88° et 89° et 90° et 91° et 92° et 93° et 94° et 95° et 96° et 97° et 98° et 99° et 100°

propter quod non datur firmum fundamentum ut auctor et regu-
propter convenientiam in admittendo praedictum aliquem tale
praedictum inducendum est et hoc fundamentum ut ad admi-
tendum praedictum divinum quod obliget independentem a destractione
etiam id ad considerandum de praedicto aliquo tempore, imo propter

infirmis doctoribus sunt qui illud admittunt, et reliqui ab eis
negant. Et cum admittunt in ordine ad deprecationem
ecclesie sciendum est alio modo et admissum. Preceptum
hoc si preceptum divinum obligaret deinde aliter
poterit extra annum mortis et in vi et in ordine ad depre-
cationem ecclesie. Quod preceptum ecclesie annuat
Confessionem. Preceptum deprecationem suam. Preceptum divinum
est distinctum ab eo et novum preceptum. Et hoc est falsum.
Et cum minor hoc ex verbis fidenter videtur. Preceptum
maior vero est preceptum obligans deinde tempore ex vi suum
indiget alia deprecatione. Et hoc indiget preceptum id quantum est
ex se si obligat vix et in deprece.

Item. Annullum potest agnoscitur in quo deprece obliget
Confessio. Hoc obligatio inducenda est in preceptum in Conf-
Confessione receptum est. Et ex navarro in archivio Cap. 2. no.
De teneri peccatorem simul ac peccavit illis de peccato Con-
miso Confiteri. Namque hoc Confiteri Copiam. Namque pecc-
tent fideles qui Confessione usque ad quatuordecim differunt
inducitur potest. Deinde nec teneret hoc Confiteri in Confessione pro
bilit tunc si dicitur Confessionem differat se peccata Conmi-
sa oblivioni tradidit. Nam hoc sit salubre Consilium. Et in
est obligatio ut agitur potest cum tamen moraliter et regulariter
agendum vix sit aliquis qui semel in anno Confessione reconc-
dari possit cum peccatoribus quibus verbis, Cogitationibus, et operi-
bus ab ipso commissa sunt nec obliget in divinum ad memori-
repeccata peccata cum commissa. Et cum moralem diligentiam
adhibendam pro occurrat obligationi tempore, ut cum quantum sit
si potest in memoriam revocare et integre confiteri.

via remota deijuncta ab alijs quibus vultu negotio ratiōe pote-
runt.

Sectio quinta.

Ortuntur obiectiones con- tra conclusiones prece- (tes.)

Obijit 1^a Confessio sacramentalis est medium simpliciter ne-
cessarium ad salutem. per se loquendo obligat n^{on} solum
ante mortem sed etiam extra illum. pro Confessione simpliciter
pro sacramentali Confessione tanquam quoad medium est solum ad con-
servandam salutem in extremo vite periculo sed ad regu-
landam vitam suam post baptismum repedita. Cum
vita simpliciter sepe amittat Confessio erit negativa n^{on} solum
in ante mortem sed etiam alijs temporibus extra illum.
Confirmatio namque realis successus sacramenti penitus
n^{on} minus negativa est hoc lapsus quam realis successus eucha-
ristie hoc dicitur sed hoc dicitur tenet ex vi precepti divini in-
dependens a precepto eligendi aliquoties in vita accedere
ad eucharistiam ita ut quilibet necessitate depulsa eligenda
daret peccatum mortale in differenda Communionis pro-
cedem non tenet hoc lapsus ad Confessionem. Confirmatio
namque ita se habet Confessio ad fidelem lapsam sicut baptis-
mus ad infidelem ut docet Tridentinum sciens et cupit
sed infideliter tenet ante mortem baptizari ex vi obij-
precepti divini. fidelem lapsam tenet ex vi precepti di-
vini ad Confessionem faciendam ante mortem.

et distinguendo Consequens strictum - et a consequens inde
 sententia de peccatione et legibus ita sine huius detractione et
 peccatum mortale inferre Confessionem quod ad mortem
 actum? ad alios Caput in 22 hoc per agendum ad Confessionem
 obligat nego Consequens obligat dependens a detractione et legibus
 Consequens Consequens

ad tam Confessionem ex hoc quod in 3° dicitur et Cap.
 3° negando minorem nam etiam preceptum sumendi in
 charitatem sequitur in vita et in ordine ad designationem cele
 stis, Christus enim dicitur inquit Caput, ita hoc sacramen
 tum instituit ut extra actum mortis ex sola ipsius voluntate
 nullum esset tempus detractionis in quo servari deberet et so
 lum in detractione illud statuerit relinquere eius detractionem vo
 luntate et legibus. quod pro diversitate temporis diversimodum illud
 detrahet.

ad tam Confessionem si aliquid probaretur a dicta, etiam probaret
 peccatorem teneri ad Confessionem quam primum posset per
 doctrinam theologorum (ut agerit episcopus et alii) cum quibus
 de istis dubio unico) id est adulti nondum baptizati tenentur sub
 precepto divino statim ac Commode id posent agere, baptizari.
 quare ex similitudine et ita stricte accipienda ut sine ulla condi
 tione locum habeat?

Consequens maioris et minoris in 22 sacramentum bap
 tismi et penitus conveniunt et Consequens minori negat
 Consequens a disparitate (2°) preceptum divinum sumendi bap
 tismum non obligat in ordine ad detractionem et legibus. The
 ologi potest obligare infideles ad baptismum hoc et illos ten
 bere sapientiam eo quod infideles sint extra illius iurisdictionem

et p[ro]p[ri]um p[ro]bare n[on] potest nisi ab ipso, unde si
si ad aliquid p[ro]p[ri]um ac Commode p[ro]sit tunc est imp[er]ari nullum
Certum tempus assignari poterit quo ad hoc teneaturque ad
finem vite, utque ita sine peccato poterit diu manere ex
tra electionem alienam a Confessore d[omi]ni atque cib[us] eius sacra
mentis p[ro]valde abjunctum videtur. peccata aut n[on] manent ex
tra electionem a quo obligari potest ut subdixi ad Confessio
nem faciendam.

Ad idem in hac solutione tenevi ad aliam p[ro]p[ri]am ac Commode
posse baptizari, ut notat ejusdem C[on]fessoris, ex iure C[on]fessoris
differri potest ut quis melius ante instruat, ut postea cum ma
iori solemnitate, et suo atque aliorum fructu baptizetur. ita p[ro]
probabile periculum alicui immineret, si statim baptizaretur
p[ro] utriusque dilatore baptizari, quo aut mora e[st] diuturnior
eo requiritur maiorem causam et legitimam sit, dilatio. n. brevis
p[ro] tunc in innocentiam n[on] continet facile recitari potest
aut a peccato mortali et m[er]ito parvitatem aut etiam a ve
niali si iuxta C[on]fessoris.

Obiicitur si summus pontifex n[on] detrahet tempus Confes
sionis p[ro]posita potestate relicta alicui ad hanc detraho
nem peccaret, propterea ex institutione et fine huius sacra
menti constat voluntatem d[omi]ni huiusmodi ut p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
in vita Confiterentur. p[ro]p[ri]e eandem voluntatem tenebuntur
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e Confiteri quoniam alicui n[on] detrahet tempus
n[on] negando Consecram[entum] sicut peccaret p[ro]p[ri]e n[on] tamen
de legem valde usum Communitatis, ut tamen peccaret
p[ro]p[ri]e eam n[on] observando nam n[on] facit. ita. peccaret
summus pontifex n[on] detraendo tempus Confessionis, p[ro]p[ri]e

in necessitate non omittendo arguere ad periculum mortis
transiunt in hoc de hoc de hoc.

cum ita abrogata lege de decimis solvendi in ministerio
sententiam maneret obligatio audiendi ministerio hoc obligatio
in iuribus in cor. abrogata modificatione iuribus divinis de
Confessione, maneret obligatio precepti divini de Confessione
extra aliam mortem, si quidem extra illud periculum dat obli-
gatio precepti divini. per Consequenter lex ecclesie sua de decimis
solvendi et modificatio iuribus naturalibus. Cum Consequenter
9o articulo dubio 3o negando Consequenter de pariter et abrogata
lege decimarum facile potest constare quo modo ministerii sint alien-
z et preceptum naturale obligat ad eum audiendum hoc illud modo, abla-
ta v. reformatione et modificatione ecclesie et preceptum Con-
fessionis. Consequenter non potest quo tempore obligat divinum pre-
ceptum non aut dicendum est sine articulo pondere fideles obliga-
ri eo precepto huius transgressionis transgressionis temporis
variari potest.

obicitur 4o preceptum divinum diligendi Deum obligat ante an-
xim mortis alioque statibus temporibus idque independentem ad re-
formationem ecclesie quod hic non potest habere locum eo quod non potest ad
alium vivere interne obligare ergo eodem modo obligabit pre-
ceptum divinum Confessionis. Cum Consequenter 10o articulo
1o dubio 4o non preceptum dilectionis obligare in externam
segitate et in quocumque statu existens in
peccato mortali nec sapientem suam iustificationem per
sacramentum.

obicitur 5o ex vi charitatis non potest tunc hoc quam cum possit
habere remedium si malo gravi et Consequenter ad volentem

non potest negari n' potest in Corporalibus et spiritualibus
iuxta a foriori idem tenet eo qd p'p' tenemur aiam diligere
ve quam Corpus, et peccatum mortale e' gravissimum ma-
lum aia, et in eo peccatum n' potest n' superare maxima no-
cumenta. Tenetur peccator adhibere huic malo remedium
quam cum possit per Confessionem ne alit' incurrat in nimis
prodigantiam vitam. Confirmatur nam preceptum restituti-
onis obligat ad statim conferendum honorem proximo le-
gatione infamiae, et peccatum e' iniuria de honore rei
q' tenemur statim adhibere satisfactionem per Confessionem.
N' hoc arguit ad iuramentum probati necessitatem contrito-
nis, imo nec ista p'p' propterea qd nullum dat fundum
sufficiens ad inducendum obligationem in dilectione rex
corporalium deo urgentem ut statim, et sine ulla mora
la possit per se loquendo ex se rationem remittendi,
et in spiritualibus dat p'p' qd p'p' hoc dominium sub
vita Corporali, hoc tamen vita spirituali seu bono sua-
lium, et quamvis in peccato involvat ad aliqua trans-
gredi prodigalitatem, hoc n' obligat ad restitutionem boni
amisi ut vivere et in hoc prodigalitate dissipante rem fami-
liarem p'ntentem dissipare procurare pristini status re-
cuperationem.

ad Confirmationem negat Consecrationem ad id satis est
contritionem eliciere, imo nec ad istam tenet statim sumi
per peccatum manifestat aliqd deo innoxium quoad est
et quoad se ipsum, et aliter manifestat aliqd qd deo utile sit
et quo indigeat tum ad aliqd auferret quoad eum longa-
mini et misericordiae deus n' statim exigit satisfactionem

et in dicitur per se.

Dicitur ex hac solutione colligi quod preceptum divinum Confessionis nullo modo obliget etiam vix et in ordine ad designationem eius id est ut peccatores sepius in vita sacramentum tenite suscipiant sed quod solum obliget in actu mortis et tamen si preceptum divinum Confessionis obligaret extra actum mortis tunc obligatio oriretur ex ea quod habet hoc tollendi se peccatum mortale quo divinum honorem graviter laedit et spiritum vitam amittit sed obligatio haec non valet extra actum mortis quod nec preceptum divinum Confessionis. et obligatio Confessionis non regitur ex obligatione tollendi peccatum sed ex alia utilitatem proposita in probatione ecclesiae.

sectio sexta.

De obligatione medici admonendi egrotum ut confiteatur.

Occasione obligationis Confitendi in actu mortis disputant hic duo de obligatione quam habet medicus admonendi egrotum de suo periculo ut confiteatur quod obligatio ex his duobus causis provenit. lex humana et divina. Lex humana est quod propter secretum inveniendi et mortem prope inveniendi. Lex divina vero a medico precepta.

Dico loquendo de iure divinum et naturale medicus quod prope videtur prope inveniendi periculum tenet se per se per alios admonere

egrotum ut Confiteatur et de suis rebus disponat si crederetur
habere aut dubitare hanc monitionem esse propterea. ita cum
multi alij docet Thomas Savinus lib. 3. summe case ed. 10.
est quilibet etiam in dubio tenet vitare notabile dam-
num proximi quod id potest facere sine proprio incon-
modo. quod si certum morabitur et eam monitionem parum
aut nihil propterea et morabitur credit egrotum esse in
bono statu et bene dispositum ad mortem, si illud ita ma-
le affectum videt ut moraliter credat monitionem esse esse
injunctam, non tenet admonere cum deest sine admonitio-
nis finis.

Secundo etiam si attendamus in allegatum nunciatum
dico de verere egrotum volentem considerari tenet recipere
scriptum in quo Confessarius suum faciat Confessionem. sed et te-
net admonere per se vel per alium ut Confiteatur idque in graviter
periculo infirmitate ita Cajanus sedo ad 3. dubio Sanchez
lib. 3. summe case 15. et reginaldus lib. 3. tractu 1. casu 1. 1.
qui allegatio referunt.

Idem. Cingentus. In case cum firmis de penitus et remi-
ssionibus districte precipiat medicis ut ad medicandum infirmum
in lecto incertum, cum ante oia moveant et inducant ut Con-
fiteatur id decretum probravit prius sed in quodam modo pro-
cedit anno 1503 incipienti. Gregorius dominicum. ubi adit pro-
cessum et ex medicis ultra jam diem visitant nisi per
Confessarium curam ipsi sibi fiat de infirmi Confessione.
et sic ut Sanchez dixerit notat cum Coictano, Arriola, na-
varro et aliis. Hec decreta valit obviant quamvis vellet
fuerint, videntur et dissimulationem metati. Incumbit

Curare et illud medici ex equo et n^o iustitia et recepta
quod obligationem deferendi exoritur et iustificandi Christum
confessari ut basque, et alia de vita affirmant q. ad hanc
necesse est medicum.

idem ad iuramentum alia limitatione in eis posita ut si et
hæc monito intelligat in infirmitate gravi et periculo, nec
iam ad id periculum, iure naturæ ad id iudicem, sed ad iura
tum medicum in se induit q. morbus est suo genere gravis. item
id monito fieri possit per parrochum aut per domesticum, et
alios amicos qui id commodum faciunt.

Deo Jo iuramentum q. medici prestat q. d. hanc fidem meam
si accipiant in universitate et Collegiis aut ad gradum doctoris
promoveant quo iurant se admonituro exoritur ut ultra iudicem
n^o iustificare nisi ea confessione iurata iuxta morem pro
prium sui si solum eo obligat in quantum more proprius sui
si in receptis et sunt ille obligat ita archiepiscopus et reginal
dus civitatis et nare dilecti Jo. Regand^o s. ex p. etiam obligat
medicam admonentem n^o peccare in iustitiam, sed solum
in charitatem, quæ adeo n^o teneri ad restituenda damna sub
ex morte n^o memorata sequerent.

caput tertium.

de necessitate et obligatione facien
di confessionem proveniente ex præ
cepto ecclesiastico.

sectio prima.

quo pacto ecclesia precipiat aut possit precipere.

supponendum e^o i^o ecclesia facit preceptum distinctum
precepto Communioni obligans per se et ex vi sua fideles
ad Confessionem semel in anno faciendam. Constat hoc ex
Cap^o o^o sup^oius que sexag^a Cuius habet sunt verba o^o sup^oius
que sexag^a fidelis post^o adanno discretionis pervenerit
oia sua peccata saltem semel in anno fideliter Confiteatur
proprio sacerdoti alio qui et vivens ab ingreu ecclesie necesse
et moriens de peccatis careat exultans in hoc precepto nullum
verbum e^o quo i^onet Confessionem precepti post Commu-
nionem. fident. Chiam sex. 14 Cap^o 5° et cap. 8° absolute
et nulla mente Communioni facta dicit etiam in ecclesia
preceptum ante Confessionem et ita explicat Concilium la-
teranense in d^ote Cap. o^o sup^oius que sexag^a.

nunc fit hoc aliquem roborat ex cap^o 1° Communionem
et ad hoc tenari ad Confitendum semel in anno ut Constat
i^onet qui miss^o ad Communionem admittunt per Conf^o 14
Cap^o Confessionem obligari item cum qui omittit Confessionem
et Communionem duo committere peccata explicanda distincte
in Confessione.

supponendum e^o hoc preceptum lege ecclesie facit
quod de peccationem tenetori, et in reliquis continere id
Cap^oum divinum, ecclesia n^o imponit ut ad Communionem

etiam e novum preceptum et modificavit et altera-
vit preceptum divinum quod ex se vage tantum et indi-
cunt obligat ad sepius in vita confitendum. et quod hoc Coli-
git ex videndo citato. vnde est tota substantia huius actus esse
iure divino et id mandatum ut tali tempore fiat.

hinc sit eo qui transgreditur preceptum hoc unum tantum
peccatum committere transgrediendo preceptum transgrediendo
quidquid sit an erant duo peccata ex eo solum quod erant duo
precepta quod inferius examinabimus. hinc preterea sit
eandem detractionem tolli posse etate pontificis. Cum sit
iuris tantum delegatus. id ille plenam potestatem habet
unde si pontifex iunior cum abrogaret quibus peccaret
id faceret sine causa. valida esset abrogatio, maneret ta-
men semper cum obligatione statuti aliquam modifi-
cationem, nam id pontifex abrogata legem suam etiam
sine causa sufficienti non tenetur illam revocare, et ite-
ram statueret, hoc non valet in lege annua confessionis
quod modificatio precepti divini ita vage obligantis ex se ut
sine detractione delegatus non obligaret ante annum mortis.

Coligit hoc ex his quae sepe modo dubio soluti de di-
spensatione. Cum aliquo dicit duo. tum est id pontificem non po-
te cum aliquo dispensare ne teneat ad confiteri nam hoc
est dispensare in lege divina in casu quo non potest esse roba-
tum dispensandi et non est resumptum talis est hoc verum,
etiam si alius posset pontifex in lege divina dispensare.
Cum est vix posse esse cum ut iunior pontifex cum ali-
quo dispenseret ut ultra annum differat confessionem etiam
si loquamus de eremita aliquo qui longe semotus a Conso-

no habueret, licet in iudicio heat venialia nō indigeret di-
spensatione ut infra dicemus, sed si heat mortale quia cau-
sa rationabilis excusabit, nec etiam videtur congrua ratio dispensan-
di id aliqui adeo est, Crispulij verax et ex confessione
ciperet magnam anxietatem, rationem, id si vera sit opi-
nio gerens dispensationem sine causa generaliam dicit nu-
lla dispensatio quae in casibus dictis et similibus concedere
debetur.

Set dicitur quod aliqui possent propria astate recipere aliquid
negare et possit cognoscere an subditi preceptum illius in se
verit vel ne, set ecclesia non potest cognoscere an vere sit et
num hoc confiteatur an non solum simul et. ecclesia non potest
confessionem recipere quod ratio movit durandum in 4to dicitur
et 1° et ut putaret ecclesiam non posse confessionem recipere
propria astate, set sicut res alia precepit, set si ante peti-
bit sibi a d^{no} confirmari.

Set occurrendum erigendo maiorem nam et potestatem
aliquam possit aliquem actum externum recipere, scilicet quod
sit vere externus, nam si non heat tale ex quoque sit et
num intentio ab aliqua conditione occulte dependeat, et nullo
modo negariam ut possit cognoscere an vere fiat, et simulare
tunc et aliter sequeretur non posse ecclesiam recipere sacerdotum
celebret, non potest scire an hoc vere fiat, an non simul et
item iudicium non potest recipere ut dicat quidquid de hoc
ita se sit, set aliquid invet, et scire non potest, utrum hoc vere
fiant an non simul et cum haec ab interno actu dependent.

hic supponitur explicandum super et an supposita huius sacramen-
ti institutione si d^{no} non inponit preceptum et solus

ostendit ut videtur, potest illud eligere terre in que cau-
diendum est hoc eligere Confessionem recipere ita cum
sine ulla digne 35. et modo et quidem digne 35. de iurisdictione
et possessione hoc est probabile? Adit tamen quendam limitationem
sub ex modo dicendi reuertitur.

Uocatur quod nihil agnari potest non quod repugnet tale
proceptum internum ad eligere. Cum aliqui dicit quia sa-
cramentum sit valde convenienter eligere, nec cum dicit hoc pro-
ceptum exire potestatem illius. Unde per discurrendo per se
siqua causa sub agnari solent, atque in illis dicitur potest inter eligere
nec hoc recipere Confessionem. Confessio veritas a actus inter-
nus et nullus eligere dicitur in immediatum et directum in actus
interne interne, mandant huius proceptum de actus interne interne
nec et externe receptio sibi et cuiusdam sacramentum a dno
et iudicant et consistant in actus externe, et quoniam hoc sa-
cramentum aliquem internum actum requirit necesse Confessio-
nem Patitionem nec exedit potestatem eligere recipere si-
mil cum externo actus actum internum quod illam nega-
tione.

et etiam hoc exedit potestatem eligere Confessionem
recipere quoniam hoc respiciat ut manifestat internam
hanc pertinet ad tale proceptum hoc sit et hoc alterius ex-
terni actus necesse Confessionem quod primum in divinum Consue-
dere debet peccata interna, ne sit iniuria sacramentis ideo ad
talia peccata consequent et minus directe extenderet proceptum
eligere, cum hoc et eligere recipere debet sub hac oratione
ideo interna in xpo seu penitus fidelium.

nec dicitur potest hoc eligere nec hoc recipere receptionem

Item... etiam qui in ipso die baptizati sunt
veritatem pro quo etiam peccata ante baptismum con-
miserunt in materia sacramenti remittit et proinde nec obligant
ad confessionem... ut remittit forum sua peccata aduent.
recedit... cum qui de facto diligenter conscientia exami-
ne nullius peccati... veniali, recordetur qui cum videtur
thaphis... et moralis in peccatis... obligari... Confessione
nam... Confessione... sive divinum sive humanum...
pro... in peccatum.

3o certum est... obligari... fidelis...
... in peccatum mortale... internum...
... in Tridentino... et Capite... Canon...
... excommunicatus... qui dixerit ad Confessionem...
... et singulis... sex...
... Confessionem... in anno...
... nonnulla... obligationi sub-
iacta.

et... pontifex obligat...
Confessionem... et excommunicatus...
Cum... dubio... pontifi-
cem obligari hoc precepto...
pontifex... debet...
... confirmare...
... obligari pon-
tificem hoc precepto...
...
...
nam... pontifex in ecclesia...

lib. 1. de legibus Cap. 15. ~

etiam pueri statim acutum vel hant ad Confessione
nec Confessione accipere solet, obligantur p[re]cepto annuo Confe
ssionis. v. cum Enrrique lib. 4. de penit. Cap. 1. non oia
re disse 36. et a. et lib. 7. de institutionum Cap. 4. de
et Cap. 4. de 10. c. in p[re]mi. p[re]cepto obligari hoc p[re]cepto.
Cohit hoc ex Cap. 1. de p[re]ceptis que sex ubi p[re]cipit ut o[mn]i
b[us] p[er] ad anno discretionis p[er]venerint Confitean
tur singulis anni, in quo Cap. ut Confiteatur ex t[er]ra i[st]ius et ex
Confessione, diverso modo sumuntur anni discretionis in p[re]c
cepto Confessionis, ac in p[re]cepto Communionis t[em]p[or]e qua
bi in eo ut t[em]p[or]e obligatio iniungat[ur] in p[re]cepto. n. Con
fessionis id absolute dicit, cum tamen in p[re]cepto Commu
nionis dicit ut reverent[er] Communionem accipiant, relin
quat[ur] que id arbitrio Confessoris qui potest Communionem di
ferre Communionem. ~

Confirmat hoc l[et]er[is] nam ecclesiasticum p[re]ceptum annuo
Confessionis si debeat t[em]p[or]e adimplendi divinum p[re]ceptu
tum, et hoc obligat quemlibet h[ab]entem h[oc] p[re]ceptum timor
talit[er] p[er]cet, cum d[icitu]r d. hoc unicum remedium relique
rit ad delendum peccatum mortale Communionem post bapti
smum ergo tunc etiam obligabit p[re]ceptum ecclesiasticum
annuo Confessionis. Confirmat l[et]er[is] nam cuius p[re]cepti
tenent oib[us] talis ecclesiasticis legibus (exceptis ieiunio et eucha
ristia legibus ~ et p[re]ceptis excommunicationis) vide licet audien
di sabbatis festis, abstinen[di] a carnibus, et lactuini
diebus prohibiti, et alijs. etiam tenentur hoc p[re]cepto. ~

deinde et erant citati ad id. pueri teneant se recte con-
fessionem ante annum pubertatis in tamen tamen pueri sta-
tuti in capite ois upay. Tercio id Confessionem omittunt
non sicut necesse est elegia in pueris, et elegia per sepul-
cra Curant, nec sunt etiam excoicantur nam elegia per
pia mater voluit pueri ad sua pueritia perbania sena-
ri. Cogere utque ad annum pubertatis utque hoc Cohit ex
capite pueri de delictis. Insuper ubi pueri et non loquuntur
de pueris ante annum et in quo pubescent, dicit eo po-
te peccata committere quomodo in eis ut in maioribus
iunioribus videantur et quomodo de feminis nihil in iure isto
statuatur existimat tamen ego avo. Odio et idem ego
in pro illi ob obato tempore sub pubertate id in iure a
anno designat.

excoicatio ista a pueri dicta extendenda ad quos-
libet pueri nam si pueri doli capax clericum teneant in co-
ret in excoicationem ut cum dicitur sancte lib. 1. de
Clericis, et si alium dicitur coit irregulari saltem septennio
Completo nam avila et alii de pueris et de a dubio
et cum enrique et alii pueri probale ego id si puer
infra tempus infans doli et ante septennium licet ple-
num utrum vois iustitiam tamen ad secundum mortali et ou-
dat in irregulari, item si pueri interdictum sit
Comprehensum etiam pueri doli capax in pueri Confes-
sionem in doli Curant, nec os teneant ut pueri avila et
ste de pueris differt a dubio.

obligatio dicta comprehendit etiam pueri in dubio, an licet
utrum vois iustitiam septennium Comprehensum in pueris illis

namque rei Cois advenit septenio completo, et ille in
 dubio se sublevari ante id tempus maxime ad inducen-
 dum obligationem, septenio autem completo est possessio
 pro praescripto; cum tempore illo heri possit solus ac Cois
 usus rei, quod doctrina non extendenda ad alium mortu-
 nam in illo ut bene observat Sanchez ante septenium
 si forte hanc usum rei, et peccato infecti
 sint, tenentur ad confessionem iure divino propter pericu-
 lum damnationis aeternae.

ex dictis colligitur quod, ante usum rei nulla legi divina
 aut ecclesiastica obligari solet, cum in ea etate incapaces
 per se sint usus rei, incapaces etiam sunt legati ac
 cuiusdam rationis quodam praescriptum. unde ulterius fit ei-
 mi pueris posse habere domum, et huiusmodi quibus vi-
 diebatur atque eos posse divinis assistere in loco interdicto, so-
 lum in assistentia humana et reali interdictum, et idem
 et de amentibus et ebriis.

veniant tamen sive infantes sive amentes sint, sepe
 huiusmodi loco sacro fore interdictum, ut cum alii docet a villa
 citatis dubiosum nam per interdictum locale videtur ecclesia
 quodam modo incapax, ut consuevit humanum in ea sepe habere,
 item extendit a villa ad interdictum personale generale,
 quoniam loci interdicti non est, quod interdictum generale
 non comprehendat infantes quantum ad eum requirentem
 usum rei, bene tamen quantum ad hunc eum quicquam
 non requirit, quod quantum ad hunc eum per ex hoc rei
 cadaverem sicut infantes.

rogabit aliquis an mere huiusmodi publica quod non confitentur

non coicant in raychare, incurrant excoicationem? r. et
incurrunt. ita opy in foro te. p. et d. et d. et d.
p. et d. hoc in Congregatione et permissione elegit
l. n. et alii qui Confiteri volunt. id est cum in proa
dere illos nominatim excoicando, et in publica m. et d.
in videmus plerumque deinde rep. public. et d. et d.
p. et d. ita elegit sine pen. et pen. et pen. et pen.
sectio tertia.

an hoc preceptum annua con fessionis obliget eum qui so lus habet peccata ven nialia

3^a r. si illa qui s. habet venialia teneat ad annuam Confes
sionem. in qua o. conveniunt id ille qui habet mortalia n. tenet
ad alqd veniale Confitendum. et n. facit n. Confitendo
peccata mortalia. d. b. n. p. procedit de herte venialia fa
tum. quem teneat hoc p. p. probari potest i. quoniam
elegit p. p. Confessionem fieri semel in anno, et
p. p. de venialibus fieri. et alia r. p. n. p. n. p. n.
dem recipere hoc p. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n.
p. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n. p. n.
de facto p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
annu. vultum p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

ad illam quibus tenet iura sibi hereditaria.

Dicendum tamen est prolepto an de Confessione
 cogitari cum qui habet Conscientiam peccati mortalis post Baptis-
 mum Commisit idcirco Confessus est, et sic deo uteretur
 ad annuam Confessionem cum qui habet venialia ita est.
 in 4° dist. 17 q. 2. articulo 1° questionem 2^{am} ad 3um ubi dicitur
 36. Item qui habet alii refert. Item 1° in eo capite ubi in quo
 datur intellectum Confessionis invenitur Confiteri exponit an
 no dicit et singula peccata, et proinde in tantum intelligitur
 cum Confessio sit eorum peccatorum quod singula Confiteri te-
 nemur, et haec cum eoem sententiam sunt peccata ve-
 nialia, et si mortalia. proleptum illud elegit cum in
 teligit de venialibus, et si de mortalibus.

Abi 2° preceptum eligens Confessionem non obligat
ad aliquid de nobis. sed tantum tempus limitat precepti divini
in e^o quiddam definitio et modificatione ut jam vidimus. et
preceptum divinum non obligat ad Confessionem venialium
etiam in actu mortis. nec preceptum eligens obligat
ad eam Confessionem. minor pars ex presentia sequitur
14 Cap^o 7° ubi dicitur nam venialia se a peccato dei non ex
cludunt, et in quibus frequenter labimur quam recte et ut
hic Cyprianus de preceptum in Confessione dicunt quod propter hominem
non demonstrat, taceri tamen circa culpam, multique
abjunctis exiari possunt. facit etiam pro eisdem minor
re probatione quod in divinum tenent preceptum Confessionem
ut ambulantes post naufragium hoc est post mortale peccatum,
venialia autem non existant naufragium in anima et quod deo ad ea
Confitendum obligat in divinum, etiam si nulla alia daretur quod

Item valet de iure ecclesiastico.

Atque ex hijs colligitur falsum esse ab maiorem in 4to dicitur
quod ubi ait esse peccatum veniale? Confiteri peccata
venialia quod aliter occurrunt memorid tunc offensa dei
set. Item certe refertur quod hoc aut illo modo occurrant memo-
ria si aliter nulla est obligatio ea Confiteri ut probatur.

ad laudem? et ad uitam? et negando confessionem nam. i. eile
sic potest precipere Confessionem venialium ut videbitur
se sequenti de facto illam? precipit ut iudicentur furia?
nostra ubi ad laudem? et ad id? ubi? ubi? ubi? Confiteri
vere coram suo proprio sacerdote si Confiteri? velit, ut ille
Cognoscat verum peccatum? suum? ut Confiteatur? et ut dicat
se nullius peccati mortalis meminisse, hoc aut obligatio?
erit ex precepto Confessionis? ut gerit? ubi? ubi? ubi?
set? ad vitandum scandalum? quod generabitur in sacerdote?
episcopo? Cui copia eorum qui Confessi? sunt refertur, et reliqui
excoicantur, unde ubi? hoc? Confessione? ubi? et id? examinare
set? negari.

Sectio quarta.

positum ne ecclesia obligare ad confe-
sionem venialium. et an de
facto talem confessionem
aliquibus preceperit.

quod non potest intelligi preceptum eligere a peccato ve
nitia si indirecte a peccato et si directe a Confessione
do debet preceperet eligere ut viri alicuius. Et apud Confite
rentur singulis mensibus sive mortalia si habeant sive ve
nitia si habeant? Si preceperet ut fideles Confiterentur
semel in anno etiam si nullum mortale commiserint set
tamen venialia. 2° modo potest intelligi preceptum directe
a venialia ut si preceperet eligere ut quicumque mandatum
proferret, explicaret illud in Confessione et quicumque accipi
set exiguum quolibet item.

Secundo recte potest eligere precepere Confessionem ve
nitialem ita ut preceptum recipere directe Confessionem
ita Caietanus et Navarros quod refert et sequit Barba
1290 articulo 2° sub. 3° Egidius dicit 1° de penit. articulo 1° et alii
referendi pro ut sequenti. Ibi si preceptum pro eligere
generatum ex adueto obligaret ad Confessionem annuam
etiam eo qui sola venialia habent? negat in hoc nimis
visibile et in sacramenti precepto caret. Sufficientem
utilitatem ut pro ea frequenter eas illud potest statui. Unde
vel negari potest eligere ad id precepiendum.

Secundo de facto iam obligavit eligere Communitatem ali
quam fidelium ad Confitendum singulis mensibus quolibet
nullum mortale commiserint set etiam darent venia
lia ita Barba Citatus cum alijs. Ibi si in clementia ne appro
dominico de istis monachis precepit monachis bene
dicti (de se tantum possedit dicitur) ut singulis mensibus
tam in monasterio quam extra ad Confessionem saltem se
mel accedant. set hoc preceptum non obligat qui peccatum

mortale Commiserunt, et eo etiam qui herent, si venia-
 iam de facto obligabit ecclesia aliquam Communitatem, istam
 videlicet Benedicti ad Confessionem venialium. Minus ibi
 in illa Clementina n^o dicitur ut teneat qui Confeteri singula
 peccata sicut dicit in capitulo o^o. Ex quo s^a probavimus ibi tantum
 præcipi Confessionem mortaliem, et præcipi Confessio ad solu-
 ta, intelligit in oⁱ eventibus si fuerit maⁱor persistens quilibet
 etiam peccatum veniale.

Confirmat etiam verisimile n^o quod si per se ponti-
 ficem religionis de singulis mensibus contaminando pecca-
 ta mortalia, verisimile est voluisse pontificem obliga-
 re et ad Confessionem venialium. Confirmat etiam
 præceptis et regulis ibi positis intendit pontifex religionem
 illam reformare: et n^o est reformatio, et potius relata
 ad religionis si tantum post Communionem peccati mortalis et
 singulis mensibus obligarent ad Confessionem.

Sic 3° quoniam si ecclesia obligare sub mortali ad dictam
 Confessionem venialium religionem aliquam familiam. po-
 tuit tamen videtur præceptum hoc imponi monachis, be-
 nedicti n^o inducere gravem obligationem. Prior pars probatur cum
 Gregorius 12° auctor o^o dubio 1° in minore vim habet lex ad
 obligandum in maⁱor de vita subdito quam votum, et votum Con-
 fiteri singulis mensibus sive mortalia darent, sive n^o darent
 obligaret sub mortali quoniam si darent venialia, et lex
 et præceptum potest obligare sub mortali etiam si darent sola ve-
 nialia maior constat quod nobis patet libro 4° summa
 capitulo 1° de voto n^o obligant quam præcepta ad dicta. Viden-
 da de eadem maⁱor minor v. per 1° præcepta maiⁱ illius voti sub

directe veritatem, una peccata venialia set et in Confessio
atque adeo sacramentum quoddam in quo gratia Confessio
et alij eximibz, sicut votum recipiendi eucha
ristiam et audiendi sacrum sentent obligare ad mortale ita et
votum Confitendi.

ibi r. q. q. d. malum in mediata p. d. e. r. q. magni momen
ti etiam si exerceat in hijs illis exiguis sententia gravi
in ordine ad inducendam gravem obligationem set malum in me
diata huius p. d. e. r. q. magni momenti reverte Con
fessio sacramentalis q. quibus exerceat in peccatis venia
libz sententia et malum gravi in ordine ad obligandum sub mor
tali maior p. d. ex p. r. t. ad man. v. s. Cuius gravitas n.
est q. d. exerceat in rebus exiguis ut Confessio in voto audien
ti alijs, acram aut ieiunandi aliquo die et alijs iud. obligant
sub mortali eo q. d. in mediata malum magni momenti. Exten
si oibz in cunctis honestis, utilitatibus, diffis, et alijs.

Confirmat et explicat antequam hanc voluntatem exemplo q. d.
Cyprianus Confessio p. d. e. r. q. magni momenti e. r. q. d. sume
re parum potus aut cibi, et sumere post illud eucharistiam,
est maximum scilicet, quoniam q. d. prohibet n. e. r. q. d. parva
illa ma. potus aut cibi set sumptio eucharistia post illud. si
exempli peccata venialia sunt parvi momenti, ea tamen
Confiteri e. r. q. magni momenti, et ita esse potest malum gra
vi p. d. e. r. q. Confessio venialium.

Id aut hoc p. d. e. r. q. magni momenti induat gravem obligationem ut
diximus in posteriori p. d. e. r. q. d. docet cum alijs mirandi in ma
nuali p. d. e. r. q. magni momenti et p. d. e. r. q. magni momenti obligatio
n. e. r. q. d. induenda sine gravi p. d. e. r. q. magni momenti et p. d. e. r. q. magni momenti

hic nam potius nam potius ad Coit eam negant in illa du
bitant, et odia ut miranda Cithy dicit) respingi convenit,
favore n. ampliaris, atq; hinc a superiori colligitur. Sed. p. 2.
Cithy n. volentem et moniale singulis mensibus Confiteant
n. imponere gravem obligationem imo nec id absolute prece
dere ut verba denotant.

dicatur n. potest eadem absolute prece dere directe Con
fessionem venialium ita ut preceptum respiciat immediate
et directe peccata venialia et inducat gravem obligationem
sacris oibus ita ad veluti pro peccatis oibus et agendis dicitur.
Sade penit. sub. p. cum quo sic probatur ut cum p. eadem l. i. v.
Cithy absolute ut teneremur ad oia peccata venialia Confite
teri, et hoc esset nimis grave et magna n. scrupulorum vacillatio
hinc ut hinc ut respiciat oibus preceptis p. n. prece dere in
genere ut aliqua Confiteremur et hinc cum possemus pro
hibito Confiteri quodvis peccatum illud preceptum haberet exi
guam utilitatem, n. obligaret ad hoc ut qd oia Confiteretur
diceret aliqua venialia in quo vix esset aliqua utilitas.

Idemque prece dere de peccatis a certa precepta venialia
peccata ut quicumque ea committeret teneret ea Confiteri
et hoc n. posset oibus preceptis saltem sub mortali. Ina levius
imo sub veniali videtur posse imponi hoc preceptum oibus p.
eadem n. potest nulla precepta nobis imponere sine iusta ali
qua necessitate aut utilitate rei precepta proportionata quod
hic n. videtur esse. scilicet posset ut agendis operibus in aliqua
religione reperiri iuxta ea precepta induci.

obicitur si eadem prece dere Confessionem venialium quam
quod ex iure divino n. e. negaria, faceret negariam pos

hoc excedit potestatem eligere quod nō potest variare aliqd
aut innovare a sacramentorum ministro. nō potest eligere dictam
indignitatem imponere maior potestatem negare dicit illa
in hoc sacramento quam tenebatur sacerdos ad tribunal pe
nitę accedere. si eligere obligaret ad Confitenda venientia
efficeret illam negariam minorem. item arguitur fieri potest
ad probandum neminem posse se obligare sub mortali ad Con
fessionem venientiam.

Ad distinguendo maiorem faceret minorem negariam quod ita
negaria sit ut sine illa nō staret erga sacramentum nego ma
iorem. eligere faceret minorem negariam quod ita negaria
sit ut de obligatione Confitendi et iterandi illam minorem non
et alia Confessio maior. et hoc videtur potestatem eligere
vel cuiuscumque votanti qui potest se obligare voto ad Con
fessionem venientiam.

obligat nullus sive suo Consequente a quocumque hoc quod
cuique potest ante potest obligari ad Confitenda iteram
omnia mortalia semel rite Confessa. nullus etiam poterit obli
gari ad Confitenda venientia Consequente ista pariter vero de ve
nientia et mortalia Confessa conveniunt in voluntate sufficien
ti et negare. unde videtur potest obligari ad Caput placuit de
penitentia dist. 8. ubi loquitur quoniam aliquid nō obligat ad nimis
difficile, valde aut difficile est, iam factum mortaliem Con
fessionem iterare, sicut etiam per solutum grandem pec
catis iamentum iterum solvere.

Ad distinguendo Consequenter nullus poterit obligari ad Con
fitenda omnia venientia Consequente Consequenter ad aliqua parva
sunt mortalia nego Consequente. et quidem mortalia iam Con

Lege et venialia magnam habent convenientiam per se sine
sua diversitate. Conveniunt. v. in hoc qd Confessio ex se non
potest eligi precipi modo. Ad id qd propterea dicitur, dicitur ta-
men in hoc qd non videntur precipi posse indirecte mortalia como-
dus venialia. quare cum in electione recipere Confessionem
sufficeret precipi dicendo aliqua venialia quibus nulla
mortalia darentur, sive Confessa sive non Confessa, et ita precipi-
tum Confitendi mortalia iam Confessa, vel minus directe et
immediate respiceret peccata ipsa quam precipiunt qd tunc dat
respiciat mortalia nonnum dimissa.

non v. videtur repugnare qd aliqua religio aut Civitas obliget
ad mortalia rejectionem maxime accedente Consensu
ipsorum habitantium illud institutum. qui Consensus (ut mo-
netur in vijae lib. 2 de sententia cap. 17) ex hoc si quo exhibetur
apud latinos in ipsius habitibus nomine omnium, qd statim
fuerit in capite generali et obligaret ab ipso omnium singulorum sub-
dito presentium aut futurorum ex ipso Consensu.

quo pacto non repugnat dictis Statutum monachorum propter
plenariam ordinis privilegia a duobus summis pontifici-
bus Confirmationem referent Navarrum Civitatem no. 168 ut
semel in anno sui abbatibus Confiteantur ea quae ab ipso
suis prius Confessi essent, et ab ipso abstinere nam sicut
ille qui vocit aut iuravit se factorum totius vite Confessio-
nem generalem facturum, obligat hoc voti iuramentum
ad Confitendum iterum peccata mortalia iam vite Confessa
sic et qui regulam Confiteatur precipientem Confessionis ite-
rationem. ad hanc obligat hoc voti iuramentum cuius in ipso
se subiecit. quoniam (inquit Navarrum) qui iuraverit

in ordine profiteri tunc debent se subijcere oibz
illius ordinis statutis, idcirco tacite saltem consentiunt in obli-
gatione iterandi confessionem, sicut ij qui sacrum ordinem
sumunt ad castitatem se obligant.

De facto tamen ut idem curius citatus docet non videtur
iam apud sytenenses aut aliam religionem obligare sub
mortali poenitentia repetendi oia peccata gloriose confessio
nam dum sit confitendi prelati se subitem, et prelati
revertat illos audire nequaquam possit perire, heri
de violato sigillo idem gerit miranda in manu prela-
ti tomo 2.º de 3.º art. 4.º

obij. 3.º præceptum Clementine dictæ tantum est de ratio-
nibus divinis pro illis monachis sicut præceptum decretali ois
utrinque sexus et de ratio iuris divini pro oibz fidelibus
sicut præceptum divinum et etiam illud decretali solum
obligat heretico mortale, ita etiam præceptum huius clemen-
tine. Vnde negando autem non illud est præceptum de humanum
de usu confessionis tunc medio valde accommodato ad re-
pendum et conservandum religionis disciplinam, sicut cum
religionum fundatores frequentem confessionis usum re-
cipiunt, ut intendunt modificare aut dehere præceptum
divinum confessionis, ut simpliciter usum confessionis re-
cipere, ut autem postquam ecclesiasticum præceptum de a-
nua confessione sit limitatio iuris divini dicta est su-
pra.

Sectio quinta.

an ex vi precepti de annua con-
fessione obligentur fideles ali-
qua determinata anni par-
te confiteri. ~ ~ ~

Certum in hoc est ex dictis constare eum qui initio anni in re-
gula confiteatur, ut tenetur amplius toto anno confiteri si ma-
lum amplius mortale committat. Illos tantum obligat Con-
fessionis preceptum qui Confessio sibi sunt peccata mortalia. Deinde
etiam est certum eum qui ante pascha confiteatur, si ante
quam coequetur in mortale labatur, tenetur iterum confiteri ut
possit eucharistiam sumere. ~

Item si quis etiam ille qui in mensis ianuarii confiteatur
et paulo post laboret in alio mortale tenetur ex vi pre-
cepti Confessionis confiteri iterum in quadragesima ita ut se
curet omitendo Confessionem. hoc cum in sum in coequetur
si omitteret etiam culpabiliter Communionem, committeret duo
peccata ex praegreione duplici precepto diversi. ~

dicendum est quod sufficit qui satisfaciat huic precepto cum
in quavis parte anni confiteri ita et in lib. de institutionum cap.
23 et in Enriquez lib. 4° de sacramentis cap. 4° ubi dicitur
36 se et alii qui ipse referunt. ~

Item si verba precepti in cap. ordinis exagremur se
mel in anno non debent obligationem ad certum anni partem
sed potius indicant impleri se in qualibet annis ita cum in

Cipit alium ieiunare semel in hebdomada, liberum ei relin-
quitur quo voluerit hebdomada die ieiunare. Ita faciet huic
inducit in quavis annis te Confiteatur.

Confirmat nam in eodem capitulo ubi induxit et annua
Confessio et annua Communio hoc dicit debere fieri in pas-
chate, de Confessione. Ita dicit, quod debent fieri semel in an-
no, hoc autem discrimen ostendit obligationem inducere Confe-
sioni nulli de certo tempore obligari.

Item 2° in 1° tid. reg. 14 cap. 1° cum ostendit ex dicto capitulo
non teneri semel in anno Confiteri et esse in elegia morem
Confitendi in quadragesima, laudat morem istum hunc finem
hunc verbi quem morem hoc sancta synodus maxime apro-
bata et amplectitur hunc finem et merito retinendum ubi hanc
dicit Confessionem negario semel in anno fieri, morem aut
Confitendi in quadragesima esse finem et merito retinen-
dum, insinuat scilicet hunc esse preceptum.

Item 3° videtur in toto anno futurum esse ut non possit Confite-
teri alijs illa occasione teneat iuramentum sententiam ex vi hu-
ius precepti ad Confessionem anticipandam in quodam anni parte
ut infra dicemus. Et hoc est ipsum si preceptum Confessionis
obligaret pro certo tempore. Non obligat pro certo tempore, sed
quod ipse anni inflexi potest minor hoc si preceptum ieiunian-
di tali die audiendi sacrum die festo, et alijs obligant tempore
de certo in hoc solum ut tempus conveniat.

Et obijcit 1° in elegia dat Consequendo quam vid. Citatum val-
de commendat ut preceptum Confessionis impleatur in quadra-
gesima hoc autem Consequendo in ipsum interpretatur, deest scilicet ad
id quod in ipso indicatum relinquatur ac prout declarat et a

nam Confessionem peccatorum quam idem ius iubet faciendam
et in quadrag. seu paschali tempore. Saltem hoc huius Con-
suetudinis in ecclesia recepta dabit obligationem Confitendi deinde
to tempore nunc in quadrag. seu tempore paschali.

Confirmat eam pastores qui exigunt subditi. Confe-
sionem esse factam paschali id in hoc archiepiscopo copiam hispa-
leni ceterum et nam synodus hispalensis lib. 5º titulo de
penitis et remissionibus cap. iubet sub pena excommunicationis et alii
ut omnes subditi Confiteantur in quadrag. Confirmat eam etiam
ex praedictis ecclesia ut hanc Cathedra Christi Confiteri se-
mel in anno in quadrag.

Præter illam Consuetudinem, quæ sue laudabilem, et piam
non tamen esse obligatoriam nam ut cum suare docet reginal-
dy Citty recepta in ecclesia fideles tam de praesenti obligationem
annuæ Confessionis ad tempus paschale, set tam de resigna-
tionibus ceteris annis tantum commodius ad satisfaciendum
obligationi Confitendi propter aliud ecclesiam hanc prædictam
requirendo quotannis in paschate sacramentum eucharis-
ticæ, huius impleto existit preparationem per Confessionem
suare ex ea Consuetudine obligatio non oritur, sicut nec ex ea
quia illi qui nullum in se agnoscunt peccatum mortale, adue-
niunt in paschate volunt ad Eucharistiam accedere nisi præmi-
a Confessione de venialium memoribus occurrentibus. quia
Consuetudine non obstante dubium est an tale teneant Confi-
teri, et sic Consuetudo obligationem induceret, locum non
esset illi dubio.

Est si quis negat non esse qui converserunt in paschate
Confiteri obligari ad Communionem et Constat in iuris general

ten videtur Confessio in paschate non erit ob rem dictam. Vnde
de vi confessionis ubi indicandum ex his quae praerita
sunt. Et notandum est non ad modum discerneret iudex et sua
obligatione fiat. Et ea sequi quae reliqua facere debemus.

Ad idem Confessionem pastores tunc Confessionem exigunt per
quod praesumunt eo qui tunc Confitent totum annum
se Confessione tunc etiam peccatori necessaria est Confessio ad
signum contritionis, et quandoque dicitur episcopalis statuta
obligatio Confitendi semel in anno debeat ad tempus paschale
in illis tamen ut reginaldy civitate observat episcopos in
non de retractione ecclesiae aliam adinvenire sed si non curare
ut ea observetur quando illud tempus debeat in quo debeat
etiam ex praedictum ecclesiae ubi regere summationem eu
charistiae ad quam Confessio requiritur, et cum hac obli
gatione exponenda est obligatio synodi hispanensis ut docti
receptores affirmant qui dicunt hoc sui vere Confessio
est mense augusto et ianuario non obligari a synodo per
eloquendo ut iterum in quadragesima Confiteatur. Et
ad idem Confessionem cathedrae correctiones non habent verbum
illud in quadragesima ubi in re inveniat explicandi sunt id
dicta nimirum de morem suum et laudabilem adimple
re praedictum Confessione eo tempore sed ad id non variat
obligationem.

obijit. In stavagante vice de regia et tale dicunt
parochiani teneri per sacerdotem Confiteri in paschate. tunc
obligat Confessione praedictum. Pontificem ibi si velle sine
se teneri ad Confitendum semel in anno. Solet in et
obligationem Confessione utique. Ex quo id quod obijit designat

et psycham post laudabilem Consequendum, cum post
receptionem eucharistiae. pro ad eam obligationem quae
ibi induit Confitendi noster parrochianus cum contritus
sit. et se penitus. Cuius id non debet eam intellegit quod ea peccata
et alia non fuerant laici legitime absoluti et ideo nolint cum
alio Confiteri. nam erroneum est ut definit Ioannes in ex
travagante vix electionis de hereticis. dicere quod seculares
teneant ad hec etiam de iure per regulares, sunt directe
absoluti repetere parrochio aut episcopo.

omnes vero ex dictis sequentes eum qui suis et Confessis statim
post dominicam in alviis posse sine violatione praedictae
sive si differre Confessionem fere per duo annos integros non
per toto illo anno et usque ad finem sequenti. Cum in toto
anno sequenti non videretur tunc obligationis. et regando se
quidem nam praedictum obligat ut nullus differat Confe
sionem ultra annum. et Computandus est a die Confessionis
ut dicemus per sequenti.

sectio sexta.

quapropter computandus sit an
nus in quo est obligatio se
mel confitendi.

quapropter praecipui inveniuntur apud nos istius Computacionis
Locus et incipiat hic annus Computari a Calendis Ianuarii ita
ut omnes in duobus festis Circumcisionis teneantur semel Confiteri

an nūc e' ut hic annus computetur a pascha usque ad pascha
seu quadrag. in quadrag. nūc nūc e' ut annus incipiat
computari ab illo tempore quo quis fecit ultimam Confesio-
nem lux peccabit mortaliter, ita ut ab illo tempore differre po-
set Confessionem usque ad finem et mensis, n' tamen ulte-
rius. Atque penitus nūc e' ut incipiat annus computari ab ulti-
ma Confessione quando cumque hæc facta fuerit ista Con-
fessio sequens differri n' possit ultra duodecim menses.

hæc supposito dico 1º duo priores mihi p'p'unt ad annum com-
putandum si n' sumantur cum obligatione inordinata, sed cum
libertate ita ut quilibet possit uno aut alio modo annum Confa-
tere idque in Confessione præcedenti quæ calendis ianuarii
in pascha facta fuerit sibi et vic' deferenda pro conferenda 3ª quæ
maxime locum habet in Romano qui pie et laudabiliter in viginti
seculis, atque hoc tempus ita accipiendum e' ut dicitur. Coit notant
id ipsum referat hebdomadam sanctam in pascha cadere uno anno
in mensem martium, altero in aprilis, aut uno anno in
initium aprilis, altero a finem; his n' sexagesimus annus
more elegitico. l. aliquo excedat duodecim menses.

dico 2º nūc ille textus computandi annum a die sibi et
quo peccatum mortale committitur e' n' e' consentaneus. ro-
e' q' si quis n' habet in caseo n' nec ab aliquo atate gerit
ut affirmat Suarez dicitur q' e' d' d' Confessio nam
ex illo sequeretur q' Confessionem differri ultra annum
sine transgressionem huius præcepti, si n' aliquis Confiteatur in
quadragesima et post n' committat mortale usque ad men-
sem decembri in quo illud committat n' tenebit Confite-
ri in quadrag. et poterit Confessionem differre usque ad

ad alterum mensem decembris.

Dico 3° optimus est ille 4us modus Computandi annum ab ultima Confessione ita ut per 365 dies sit in eadem non differre ultra annum unum receptionem huius sacramenti. Ita solum in 4° die 1° 1° 1° 1° et alio die recentiore. pro ecclesia precipitur fideles Confiteantur semel in anno et in illo qui annum computet ab ultima Confessione recte verificat eum semel in anno Confiteri. recte sit Computatio modo dicta. minor pro quoniam per aliqua hora matutini temporis diei sexti audit sacrum. sufficit obligationi audiendi missam eod. die non debeat horam diei sexti et tamen debet ut ne transeat illud tempus sine auditione missae, idem est de obligatione recitandi officium divinum infra integram diem quod quova hora recitet verificat illud et vel recitari illo die. Cum preceptum ecclesie non debeat tempus Confessionis et solum dicat ut oēs semel in anno Confiteantur id recte verificabit in eo qui sequentem Confessionem non differat ultra annum et ex hac illa qui Calendis augusti Confiteretur et mense decembri Taberet in peccatum mortale teneretur Confiteri in Calendis augusti sequenti et sic in hoc tantum non dimissum. Superius quod priore modo Computandi anno a calendis ianuarii in qua facta fuit Confessio usque ad sequenti ianuarii calendis. Et a quadraginta in qua facta fuit Confessio etiam ad alteram quadraginta.

Et ob hoc cum iure dictum est quod non debet tantum videri consentaneam ipsi legi ecclesiasticae et ad hoc ipsi non debet facere. 1° verba. l. non debet. fideles infra an

num post annum confiteantur et semel in anno. 2o In
Consequenti e' hunc annum n'ge certum et fixum pro o'i
bus fidelibus. aliam potest eligere Computare pro finis ten
tis in quo o'p' tenent hoc preceptum implere et de singulis
oporteret inquiri q'd fuerint confesi ultima vice ut Compta
ret an esset annus absolutus. 3o nam q'd dicendum erit de
perveniente ad annum ro'i et incipiente peccare mortalit'
ante Confesum sit, in illo non poterit Computari annus
ad ultima Confessione q' nulla pregerit. 4o deniq' sequitur
ista sententia si quis Confesum e' in mense agusti n' teneri po
tea ad Confessionem faciendam tempore quadage per se et ex
vi huius precepti: e contrario v. si quis totum mensem agusti ante
se et postea n' peccabit mortalit' per undecim menses, in ult
mo v. mortalit' peccet, teneri statim in illo Confiteri etiam si in
precedenti quadage contraxerit. Confesum aut' aperte e' q' Confe
sum eligere.

Ad iurata verificari illa verba semel in anno si quis
Confiteatur intra annum post annum q'd annus Computet ab
una Confessione ad aliam, sicut n. verba illa verificantur in eo
q'd singulis quadage Confiteatur eodem modo verificantur de eo
qui singulis mensibus agusti l' singulis mensibus ianuarii ne
quid poni potest, ad hanc Computationem q'd locum n' habet
in e' quod sit ab una quadage in aliam.

Ad id nullum esse incommodum in hac interpretatione cum
inde n' proveniat Confessionem differri magis in aliis quam
in aliis. nec difficile erit examinare inflexionem precepti nam
cum maior pars fidelium n' faciat simul in quadage
una precepti Confessionem et Communionem facile erit aliis

curam gerere, et ab eis exigere Confessionem roem. in
super de hoc. Schedula Confessionis post pascha post hoc
a quocumque etiam si Confessus fuerit, ex hoc tempore ad hunc
mensib. si aliquid difficile sit sufficiens Confessionis testi-
monium invenire iterum per ydem. quia ideo fideliter in-
erat penam quam transgressores huius precepti incurrunt.

ad quinquagesimam perveniente ad annum rei Computandum ce-
annum ab isto quo hoc iuramentum, finem. obligari incipit ut
in mortale labat Confessionem nisi differat ultra annum.

ad quinquagesimam verum et id in factis et abque ulla in con-
modo nam quod ille sine et tardabili non inducit obligatio-
nem Confitendi in quadraginta. ut diximus quod intelligit ex vi
tantum precepti, nam qui mens a iusto Confessus est, si
imptus est eucharistiam paschate sequenti et peccatum
mortale commisit tenet Confiteri in paschate set non
et preceptum ecclesiasticum set preceptum divinum obligans fore
per ydem.

ex dictis colligitur discrimen inter obligationem Confitendi
et obligationem recitandi officium divinum, hoc. n. post festum uno
die recitari ea hora diei, et alio die in ultima ita ut intersit
inter utramque recitationem plures statim unus diei. Confessio
autem non debet ab alia distare ultra annum. ratio huius est
obligatio Confitendi non valet vage infra dies anni indepen-
dent ab aliquo tempore alia sibi et Confessione, sicut obligatio reci-
tandi officium valet vage infra horas diei quoniam eccle-
sia intendit per hoc preceptum ne sequens Confessio ab ali-
qua infra annum differat.

verbi gratia ultima Confessio a qua diximus annum esse con-

putandum intelligenda necessario sit de peccatis mortalibus in
fisiat de venialibus quod alia non dantur. Cumque hoc non
dubio est aperit non sufficere ad huius precepti observationem si
semel in anno Confiteretur quis de venialibus quoniam Con
miserat mortalia et teneat infra illud postea Confiteri de mor
taliibus si illa committit unde inquit qui in quadraginta Confessus
fuerit tantum venialia alia non habet si iterum peccet mor
talia tenet Confiteri infra illum annum quin possit annum
consummare a Confessione quadraginta.

Item et cum aponat limitatio hoc ut bene docent doctores
sentores et annus computari potest ab ultima Confessione si
ve fuerit peccator mortalius sive venialium. huius doctri
ne consentit Confessorum qui nunquam regant in Confessio
facta tempore quadraginta fuerit peccator mortalius sive
venialium et tamen qui Confessus fuerit in quadraginta semel
in anno.

Sectione septima.

an ille qui uno anno implevit
hoc preceptum teneatur sta
tim initio sequentis anni
Confiteri.

Videndum est teneat hoc in Capitulo proposito Confiteri suam plu
rimum possit et quod magis aut magis dicat voluntarie Confe

ionem eo magis magis peccare. Et tunc cura ut verit expediat
dilectis de penitentia dubio 6. per hoc ex fine et intentione huiusmodi
fuit intentio huiusmodi obligandi ad Confessionem semel in an-
no faciendam. Et ut Confessio nimium non differatur. ex verbis in
illis semel in anno colligitur quoddam præceptum negativum
prohibens ne differatur Confessio ultra annum. quod similiter obligat
ad Confitendum intra annum ut si in illo non impleatur semper
et continuo obliget ne amplius differatur.

Confirmat et explicat hoc verum nam si quis tentat ad sol-
vendum censum aut debitum intra annum aut semel
in anno multo magis tenet anno prædicto quod finis et intentio
illius obligationis est precipue satisfactionis aut in ordine ad illud
et in solutionem. Cui assignatur tunc ne nimium differatur. quod simi-
liter ex fine et intentione prædictæ Confessionis colligitur de tempore
vis quod in illo sit ut in illo tempore et singulari obligatio
non impleatur. Sed saltem ut toto illo tempore differri possit, et ut
ita illud non possit; obligatio non Confitendi non est inuncta tempore
alicuius temporis determinati. Sed tunc designatur et potius ad urgen-
tiam obligationem quam ad eam suspendendam quod prædictum Con-
tingit quod tunc cum huius obligationis non designatur ex devotione
aut inhiis alicuius rei determinati in parte. Sed ad operis exe-
cutionem arguendam.

Item v. ex qua et prædicta colligitur quod excoicatur prædictus in
in, et excoicatur non possit ab excoicatione absolvi donec
Confiteatur. quod signum est eorum tenevi ad Confessionem. Et
Ceterum prædicta non possunt excoicatione humiri.

obijicitur qui tempore prædicto non coicabit. Et tenet statim
Coicare. quod qui toto anno non Confetur et eo prædicto non tenet Con-

Confiteri. Cum iure iuste homo 3° dicitur se et tunc
4° dicitur se et cum reginaldo lib. 6° p^o p^o no
59 negando cum nam eodem modo obligat p^o dicitur Communionis
ni ad Communionem cum tamen p^o p^o sit.

1° omittendo cum et negando Confes. 1° p^o dicitur Com-
munioni v^o dicitur ut Communionem infra annum impleat et o^o ali-
quid et dicitur p^o p^o v^o dicitur Communionem 2°
diferendum ultra pascha et dicitur v^o dicitur facendum ex ten-
pore pascha 3° dicitur illa die infra quam p^o dicitur et Con-
munionem.

obijit 2° sequit ex dictis Confessione peccare cum qui statim
initio sequenti anni in Confessione et hoc iurum videtur et
let. 3° p^o p^o sequetur istum negari sicut qui iniuste
diferat restitutionem Confessione peccat in Committendo no-
nam peccatum et Confessione et aggravando peccatum p^o
Communionem, ita qui culpabiliter deferat Confessionem Confes-
sione peccat, id si Confessio omisa fuit ex iusta causa tunc cum
diferentur incipit peccare statim et Commode Confiteri po-
t^o est.

obijit 3° ille qui duobus tribus annis v^o Confessione
tenet 6° iter Confiteri et satisficere una Confessione.
ignum et n^o dicitur obligationem ad Confessionem statim an-
no p^o p^o et hanc statim ex eum ipso p^o 1° Con-
fessione cum negando Confes. 1° unica Confessio sufficit pro pecca-
tis duobus tribus annis cum o^o ea Confessione delectant, unde
sufficit in p^o p^o et melius Confessione integre sicut illa
qui iniuste restitutionem differt p^o p^o peccat tali dilacione,
postea v^o satisficit solutione unica qua integrum devotum restituit.

restituit et damna ex dilatione sequuta.

obijit 4° ille qui in Confessione facta hoc anno aliqua peccata mortalia omisit per oblivionem excusabilem pro aliqua rationabile causa n^o tenet ex vi precepti ecclesiastici Confiteri statim transacto anno facta peccata et potest differre illorum Confessionem usque ad tempus obligationis sequentis anni ut cum alij docet reginaldy lib. 6° maxij c. 1° et no 40. idem erit de illo qui diu peccatorum Confessionem omisit saltem si id n^o fecit culpabiliter et non propter carentiam Confessoris l^a aliam rationem causam.

et respondendo Consequenter disputatur 2° in 1° casu impletum est preceptum et ita anno transacto n^o ingratum obligatio illud implendi in 2° aut casu preceptum impletum n^o est sed preceptum obligat ne differat ultra annum Confessio. id autem in 1° casu preceptum impletum inde colligitur id preceptum ecclesiasticum solum obligat peccatorem ut Confiteatur semel in anno omnia peccata et Conscientia ipsius gravatur quantum facto diligenti examine memoria occurrunt seu quantum fieri potest, et nequeat integritatem sacramenti iure divino preceptum. hoc v^o totum prestat sufficiens ille qui modo dicto Confessionem fecit.

obijit 5° ex dictis sequeret eum qui in casibus duobus objectionum preedentium Confiteretur elapso anno n^o satisficere illa Confessione obligationi Confitendi hoc anno tunc tenetur adhuc teneri ex vi precepti ecclesiastici hoc ipso anno Confiteri, cum illa Confessio sit ad satisfaciendum obligationi anni preedentis hoc autem 1^a sententia magis recepta et n^o convenit cum illis quae s^unt dictum. obligatio Confitendi

legat transacto anno.

¶ Neganda sequelam veram. Satisficit obligationi huius anni qui in illis casibus Confiteri cum fuerit hoc anno Confessionem integram et hactenus requisitam implendum preceptum ecclesie, nec etiam Confessio unica possit satisficere pro prioribus pluribus omnibus in anni precedentibus vel pro aliis et non fuerit hoc anno, nec videtur necessaria limitatio ejusdem dispen- de penitus dubio d. dicens, hoc non esse verum in eo qui in medio alterius anni tam et initium sequentis anni Confiteri et in eo qui in medio alterius anni iam elapsi.

sectio octava.

per quam confessionem implea-
tur confessionis preceptum
tam divinum quam
ecclesiasticum.

¶ Tres diff. continentur sub agnato titulo. 1. etiam satisficiat pre-
cepto Confessionis per Confessionem imperfectam quae fit
ex defectu integritatis, vel defectu doloris, vel defectu examinis. 2. et
an satisficiat precepto Confessionis per quam Confessionem vali-
dam sive firmata sit per gratiam satisficientem sive infor-
mi. 3. etiam satisficiat per solam Confessionem absolutione non
acceptam.

¶ Dico. 1. ille qui in aliquo ex dictis imperfectam facit Confessio

nam n^o sufficit p^{re}ceptu^m et iⁿ p^{ro}na dⁱvino Confessione. p^{ro}p^{ter}
 q^{uod} si Confite^r n^o facit iⁿ dⁱstⁱⁿct^u dⁱstⁱⁿct^u et p^{ro}nam in tem^{po}
 illius p^{re}ceptu^m elegia n^og. s^up^{er} fuit p^{re}ceptu^m. n^o p^{ro} ex fⁱd.
 ser. 14. Cap. dicentem ex dⁱstⁱⁿct^u dⁱstⁱⁿct^u institutione oportere a peni
 tentib^{us} peccata oia mortalia qu^{ae} post diligentem sui discusso
 nem Conscientiam h^{ab}ent in Confessione revelari, hoc aut n^o p^{ro}
 tat qui mo^{do} dicto fuit Confessionem imperfectam.

Limitat hanc auctoritas lib. 7° institutionum cap. 29 p^{ro}ut in
 teligit de eo qui talem Confessionem imperfectam fuit dedit opera
 aut per negligentiam aut per ignorantiam affectatam, n^o tamen
 de eo qui per ignorantiam ut cumq^{ue} culpabilem mortalit^{er}, Cui Con
 fessioⁿis regim^{en} lib. 6. Cap. 2° n° 55 quoad C^{on}sum in quo penitens
 incertus est an aliquo p^{re}dictor^{um} defecerit et sua Culpa, n^o tamen
 quoad C^{on}sum in quo certus est se defecisse.

Set nostra limitatio placet s^{ed} ut regim^{en} et a^uth^{or}it^{as} supe
 rant per Confessionem mo^{do} dicto in perfectam Cuius def^{ect}us
 veniat ex ignorantia culpabili quavis affectata n^o sit nisi
 sit p^{re}ceptu^m, elegia aut h^{ab}erent^{er} annum Confessionem cum
 p^{re}ceptu^m quam dⁱstⁱⁿct^u dⁱstⁱⁿct^u instituit adita s^{ed} def^{ect}ione temporis,
 iuxta C^{on}sum sit dⁱstⁱⁿct^u dⁱstⁱⁿct^u integrum Confessio
 nem de oib^{us} peccatis mortalib^{us} cum devoto dolore Coniun
 ctum n^o sufficit p^{re}ceptu^m nisi perfectam Confessionem set po
 t^{est} peccatum committi violatone illius nisi interveniat iuxta
 C^{on}sum ex^{cept}et.

Limitat v^{er}o et bene regim^{en} C^{on}sum cum alijs ut n^o inteli
 gat de eo qui imperfectam fuit Confessionem ex def^{ect}u integrale
 declarationis peccator^{um} si h^{ab}et proveniat ex oblivione inadvertentia
 nalis per talem in Confessionem p^{re}ceptum Confessionis

ut dicitur in hoc elegit enim infelix iustificatus ex cunctis
nem a peccato transgressionis peccata in obliuio si postea recurr
rant in memoriam Confiteria sunt quod obligatio est.

Dico quod per quamvis validam Confessionem siue factam
sit siue informis quocumque modo hanc Confessione fecit de quo in
Capitulo ultimo huius disputationis. Satis sit susceptio Confessionis. hoc est per
terram hoc dicitur et satis est de suscipiendo hoc sacramen
tum hoc autem incipit verum et proprium quoniam informis sit
et quoniam de Confessione absque eo quod peccata de facto remittantur.
per hanc Confessionem satis sit susceptio.

Dico quod qui facta Confessione absolutionem non recipit nisi sit
susceptio Confessionis hoc est non si procedit de eo qui non recipit absolu
tionem culpa sua ut si non ostendit dolorem de peccatis aut dicit
non posse in posterum vitare peccata sua ex hac et propter eam
de eo qui ut potest digne Confessus est ex malitia tamen sacerdotis
aut ex aliquo repentino casu non recipit absolutionem.

pro cum iure et reginaldo citatis et dicitur dicitur obligatio fidei
in mortale lapsus ad susceptionem sacramenti penitentis et ad hoc per
Confessionem sacerdotis factam cum vero dolore requiritur eiusdem sa
cerdotis absolutio ut conuenit ex dictis sequentibus. siue illa non adin
dum susceptionem divinam et consequenter nec elegit tamen quod
est de peccato divini iuramenti penitentem in eo casu ex cunctis positum transgre
ssionis peccato obligatio tamen manet ad iterum et anno Confiten
dum.

pro in nomine capitulo dicitur debere fideles omnia peccata Confiteri
et ministrum sibi adimplere penitentiam et non tamen penitentiam in
plere nisi hoc sacramentum perficiat ab absolutione accepta. si
tamen est susceptio ex parte de Confessione non se sufficit et de

ca. ut cum alij concurrat ad sacramentum penitentie Confessionem. Con-
firmationem. l. post Confessionem audita Confessione absolutionem
differre oborabilem causam et tunc penitentem absolvit, tamen non
differt obligationem quod adveniet Confitendi quam primum po-
sit ad absolutionem accipiendam.

non obstat illud ex capite quod quidam de penitentia et remissionibus ubi
dicit recipiendam esse Confessionem eorum qui publici peccatores sunt
et vitam emendare volunt, l. absolvi non debeant quod ibi non intendit
ut tales admittantur magis facientes sufficientem Confessionem ad suc-
cessum elegerint faciem implendum, et ut corrigantur salutaribus que
dirigant documentis ut preparentur adiuvante deo ad vite Confiten-
dum.

Set legem, victoriam, et alia quod praeceperunt in doctri-
nam praecedentium cum quod ecclesia non praecipit actus internos nisi sunt
praecipere negari sunt ut non sit deus in directe ab ea praecipitur.
qui externe vite Confitentur et si fiat imperfectam Confessionem
ex deus interni doloris si deest in aliquo interno quod ecclesia non praeci-
pit, per talem Confessionem satisfactum praecipitur elegerint faciem.
Confirmatur nam ecclesia non praecipit absolutionem set Confessionem
et ideo absolutio non est materia et finis huius praecipitur. licet aliqui ita
Confitentur ut absolvi non possit dum modo integre Confitentur implet praeci-
ptum Confessionis.

non quibus ecclesia non potest praecipere ex se actus internos alio-
modo, potest tamen in hoc praecipitur quod novum non est et modificatio
praecipitur divini obligantis ad actum internum ad actum internum veri
doloris, in super quibus internus dolor Confessionis praecipitur quod in-
terior est non potest per se praecipitur ab ecclesia tamen quod est velut per
actus externos potest praecipitur praecipitur ipso sacramenti sicut praeci-

Exercitio orationem vocalem praeferat elegia interiorum attentionem
nem quae est veluti spiritualis orationis.

Ad Confessionem eodem modo praeferat elegia absolutionem ac praeferat
Confessionem namque tria sunt: scilicet sacramentum cuius ob
jectum quod praeferat quare scilicet et absolutionem et finem et
nam huiusmodi praeferat namque id quod hoc praeferat immediate praeferat et
sacramentum tria sunt: scilicet sacramentum cuius praeferat et absolutio.

Obiicitur quod si quis Confiteatur propter malum finem adimplet praeferat
Confessionem Confessionis quod qui alia peccata amittit hoc praeferat Confessio ma
net imperfecta aliquo modo ex dictis implebit etiam praeceptum Confessio
nis. An si quis ieiunet aut audiat missam propter malum finem
implet praeceptum ieiunandi et audiendi missam quod similiter. Ad distinguen
do autem si quis Confiteatur propter malum finem qui sit peccatum
veniale concedo autem qui sit peccatum mortale nego autem.

Ad primum obiectum peccatum veniale non impeditur gratia
nec habet officium se obtinendi veniam sed potest quis ad Confes
sionem accedere propter finem venialiter malum et sibi cum
se venia et gratia obtinenda. Et ita si quis Confiteatur propter finem
qui sit peccatum veniale ut propter inane gloriam non facit Con
fessionem validam et praeceptum Confessionis adimplet, sed etiam
recipit fructum et est in sacramenti sibi et gratiam.

Qui vero accedit propter malum finem qui sit peccatum mortale non
facit Confessionem validam sed imperfectam de qua integritas
doloris et per consequens non implet praeceptum, cum tamen hoc vile ac
dat cum peccato mortali Confessio erit nulla. Hoc de qua integri
tate sibi peccatum non explicet praeceptum si explicet hoc de qua do
loris de illo peccato et propositum cavendi ab omnibus quod dicitur non
fuit in eo qui actualiter et scienter perhibebat in illo, hoc vero

v. solacium habet in simplicitate loquendi et in simplicitate
animi sub imperio totiusque simplicitatis morali.

sectio nona.

de penis ab ecclesia impositis
ob huius precepti transgre
SSIONEM. #

[illegible]

Altera pars est quod per indicem infamari debeat ut per hunc
 per hunc preceptum privetur alicuiusque personae iudicio et extra
 app. ut in hoc deo incurrat per se, probatione delicti, et hinc
 etiam ob transgressionem huius precepti per se, per se.
 hoc item exigit probationem delicti per se, per se.
 tunc de se ut probari possit et convinci. Consequenter odium
 per se est evidens. Consequenter per se ad nullum sacerdotem

negat ut Confiteret. item potest exire a fidelibus sepius
nunc Confessori et punire eum qui illo caret. interdum
etiam potest ex facto ipso Confiteri ut si hoc permittat Confessio
et publice in secreto cum scandalo publico et proxima occasio
ne eius, si aut hoc delictum non sit aliqdo probari non poterit
videntur supiri huiusmodi pena, ut ex defu iurisdictione et
probatione, his iurisdictionibus quod a non penam possunt subtrahi se
quenter distans excedimus.

La distans et in praepositoribus huiusmodi praescripti inposita sit pena
aliqua quod ipso facto incurrit obsequia illa iudicii Condemna
tione. ut negative ut colligitur ex verbis dictis Capitulo de utriusque
sexus in quo si dicitur ut necesse ab ingressu ecclesiarum, et ecclesiarum
sua careant sepultura. ex illis verbis et ex non penam constat
ut illis non contineri excommunicationem, sed servandam.

Idem tamen per synodales constitutiones adiungitur pena excom
municationis ipso facto incurrendae atque haec incurrit in iurisdictione
bi oculum sit delictum nullam probationem requirit, item
haec pena imponitur aliqdo ob hoc per se ipsum id quod aliqdo ita
dicit statim praescripto per praescripti ecclesiastici per eam dominica
in alio, per de qua si modo, aliqdo vero in hac dominica in al
io in qua finit praescriptum communionis, solet proferi et pu
blicari sententia excommunicationis cum per sex dies post quo dies si
quis non Confiteatur et Coicet, incurrit excommunicationem, alibi
etiam non per dies infra quos non incurrit excommunicatio, in synodo
hispanensi titulo de penitentibus et remissionibus Capitulo de assignat
sa dominica post pascha antequam non incurrit excommunicatio, imo nec
tunc incurrit excommunicatio ipso facto ut constat ex verbis synodi.
La distans. an haec pena intonat praepositoribus utriusque sexus

et si Confessione, sive et Communioni, ita ut incurratur
pena propter violationem, an v. incurrat omnia hanc Con-
fessionem. Communionem recipiat. Vnde et incurrat hanc penam
ob perperam Communionem ex his precibus, nam cum ex Coica-
tionem in quibusque nescerunt, penam incurrerent qui alterum
omiserunt.

Ita diff. an ille qui facta integra Confessione nescit ab om-
nibus propter indifferenciam suam, si nescit devotum dolorem
propositum, incurrat hanc penam. in qua diff. certum est eum
qui nescit eucharistiam in pascha ex Caput o. utriusque
sexu, sive adimpleverit preceptum Confessionis, sive nescit
nisi pena illius Caput et incurrere etiam excommunicationem Episco-
porum si sit inposita, et qui nescit in pascha, ut inponi solet,
et ideo si facta Confessione nescit absoluit, et nescit incurrerent
in pascha propter hoc incurrerent excommunicationem.

Set q. potest hic celere ingenti Coicare sine hoc qd absoluit
a mortali, imo etiam sine hoc qd Confiteri, sive sine hoc qd vnde
Confiteri, et per hanc Communionem implere potest precep-
tum passionis eucharistiae, et per Confessionem nescit incurrere hanc
penam excommunicationis inpositam nescit, ideo hanc diff. pro-
cedit an propositum qd talis Coicaverit si tamen aliam fecit Confes-
sionem integram per quam nescit absolutionem ob suam in-
differenciam, an incurrat penam inpositam, et q. qui illo anno nescit
fuit Confessi.

etiam hanc incurrere penam Caput o. et etiam ex Coi-
cationem inpositam ab Episcopis et illis qui illo anno nescit
Confessione, et penam ista inposita sunt et q. qui preceptum
Confessionis nescit implent, set ut constat ex l. precedente peccata

Item admittere in dictam Confessionem tam divinum quam ecclesiam
scriptum. I. incurrere penam in hoc articulo in hoc precepto huiusmodi
cepti. idem etiam dicendum est de eo qui integrum Confiteatur
sine dolore dicendo etiam indignum et fictionem. nam
tunc ex ignorantia malitia pseudos abolveret cum aliis
digne et de se dolore, nam cum hac Confessio invalida esset
non esset per eam implere preceptum nec vitare penam. idem
nihil dicendum est de eo qui dimidiavit Confessionem ex inte-
nendo aliquid peccatum ex verecundia et si recepit absolutio-
nem.

4^a diff. est an Confessor deferat ex causa iuxta absolutionem
per unum l. duo menses debeat dare penitentem schedulam Con-
fessionis. v. huiusmodi est et congruentius videtur quod illam non illam
tribuat, maxime si penitentem indicaret hostili. nota ut tan-
giore Confessione rediret. ita de hoc reverentius quod dicitur
quod illam illam tribuere maxime penitentem bone fidei qui
morabitur peccata rediret.

5^a diff. est an ille qui ignorat invincibiliter potum esse excoi-
cationem pro eo qui non sinit Confessi illam incurrat. v. negative
quod multi doctores extendunt ad causam ignorantia vincibilis et dubia-
bilis. existendo solum ignorantiam causam perfectam quod
numquam potest excusare. sed de hoc alibi. deinde ex hoc qui ciebat
esse talem excoicationem sed existimabat eam non obligare
sive ad talem dominicam litem sive futuram non obligabit ante
illud tempus tali excoicatione, item qui ciebat esse talem excoi-
cationem tamen non putavit se illam incurrare faciendo Con-
fessionem imperfectam et invalidam modo dicto et integram si-
ne absolutione. Cum illa sine ulla dolore l. dimidiata cum

omnino sine illa alij non valent istam excoitationem pro
vocali dictam.

caput quartum. ~

an sit necessarium ad confesio-

nis integritatem omnia

peccata distincte confiteri

secundum malitias

specie distinctas.

sectio prima. ~

nonnulla supponuntur.

Supponendum est quod agentem dicuntur accedere de peccatis quod
sunt in Conscientia penitentis, illa videntur esse in Conscientia
penitentis quod ab illo est baptismum Communia sunt, et in
alia Confessione non propter ita, nam quod per aliam Confessionem
credunt remissa licet in memoria penitentis sint, non sunt pro
prie in eius Conscientia prout Considerantur distincta et remissa,
licet peccata mortalia quod in Confessione nondum sunt ex
phatam quibus Confingatur remissa esse per veram Confessionem
sufficientem per aliquid aliud remissa sunt et in ordine ad
remissionem per Confessionem, ideo dicuntur esse in Conscientia penitentis.

monendum est unam ex propriis Conditionibus bonae
Confessionis esse ut integra sit, et autem duplex integritas, una dicitur
mali, alia boni, integritas mali dicitur quando explicatur in Confes-
sione omnia peccata sicut re ipsa commissa sunt et hoc esse necesse
est ut constabit ex hac et sequentibus, et quando dicitur
dum aliqdo excusatio sufficiens Confitendi aliqdo peccatum a peni-
tente commissum tunc sufficit potest sacramentum hoc tunc
mali integritate, integritas boni est quod dum qdo Confessio fit
de oibus peccatis de quibus nulla invenit excusatio.

monendum est 3° etiam de valore huius sacramenti
requiritur cum integram Confessionem peccatorum exhibitionem
quod ut sic a seculo salvari potest per hoc quod unum peccatum in una
Confessione, et alterum in alia, unumque uni Confessori, et al-
terum alteri diceret, et negandum est eam integritatem
qua penitens omnia peccata mortalia post Baptismum commissa
et eidem sacerdoti in eadem Confessione et in ordine id eundem
absolutionem quantum moraliter potest Confiteatur. haec veritas
certa esse videtur de. Coit. gerunt definitur de a. vii. §. et C. de
3° et Canon ubi ait ita, dum omnia quae commemorant memo-
ria peccata christi fideles Confiteri student procul dubio omnia divina
misericordia ignoscenda exponunt iuris seculi faciant et scient
aliqua retinere nihil divina voluntati per sacerdotem remittendum
proponunt idem innotat in cap. ois. utriusque sexus.

Voluntatis sumitur a. l. in 4° dist. 47 et tract. 4° tunc ex ista
inspiratione sacramenti quod per se ordinatur ad remissionem Culpa-
rum ex una peccatorum mortalium ex quibus unum sine alio non remi-
titur, penitens Confitebatur peccatum mortale sacerdoti et sacer-
dos illud remittit, et sacerdos non potest illud remittere nisi remitten-

non alia oia; et nihil horum foret si remissionem seu abolutio-
nem divideret in se. penitentia finit hoc et Confessionem,
oia alia Confiteri, et nihil horum foret si Confessionem divi-
dere intendat. Ita Consequens Confessio debet ex aequata
abolutioni ideo in illa remitti. Abolutio uero debet dari de igno-
ra.

Confirmatio nam abolutio ita respicit peccata ut Confessio
nem explicata ut cadit in ipsam personam intendendo eam in
ipsis abolvere et iustificare apud deum et per Consequens eam li-
berare ab omnibus peccatis mortalibus q. sicut peccata mortalia a
nationem habent remissionem eam etiam quoad Confessio-
nem et abolutionem habent. Confirmatio nam sacramen-
tum hoc est quoddam iudicium in quo sacerdos est iudex qui debet
iuxta sententiam notere per ad proferendam iuxta sententiam re-
quirit plena in notitia. In sacerdote requiritur plena noti-
tia peccatorum mortalium, nec aliter poterit perfecte de peccatis remi-
ssis iudicare, nec illi penitentiam competentem iniunge-
re.

Supponendum est 4° ex illis que supra tradidimus de Conscien-
tia si peccata sunt nostrorum actuum ex duplici causa, alia scilicet
peccata moralia quasi phisica que sunt et illa que sunt ab ob-
i. alia scilicet peccata pure moralia que sunt ab aliquo ob-
i. mali. id est moralem phisicam seu quasi phisicam attingit, et solum
potest ex uno in uno actu cum sit posit ab omnibus tendere in ob-
i. peccata pure moralia potest ex multis flex in eodem
actu cum idem sit attingere ad malum ob-
i.

Unde per peccata moralia quasi phisica quoniam pure moralia non
sunt in eadem causa sed in eadem causa remissionem seu penitentiam
de peccatis sine aliquo ob- i. mali quodam modo mediato et remoto

Coniunctum cum eodem cum rationalium vocem, et finalitatem de
iunctam ab ordinari, immediate cum explicitum vocem coniunctam
a nobis habere Coniunctum, et sub dicitur subiectum a quo cum
intelligunt alia vocem Coniunctum, ut videtur a quodam moralia
et moralia, scilicet, sic in actu religionis, quo qui deum co
lit, prout morum obedientia sub ista actu prout ex cultu deo
exhibere vocem cuius dicitur actu religionis, et ex prout prout, hoc
speciem obedientia et in hoc actu videtur a fine uti prout
fuit moralis, et eum moralis, prout prout, et finalis.

unde sit subiectum actu uti prout prout prout prout prout prout
lem actu, et prout prout prout prout prout prout prout prout prout
deum prout ab ordinari, ut Coniunctum in exemplo adducto et etiam
in actu religionis, quo qui alienum solvit prout prout prout
charitatis, prout prout prout prout prout prout prout prout prout
ta, vocem cuius, actu denominat religionis, et tamen iste actu
cum nam prout prout prout prout prout prout prout prout prout
religionis.

denique ad eum mundum quo ab ordinari, aliquo cum ordine ad
prout prout prout prout prout prout prout prout prout prout prout
moralis, dicitur, et ea uti in eorum prout prout prout prout prout
in aliquibus moralibus, convenientes, sic Coniunctum Coniunctum
ta feria 1^a et alia facta feria 2^a prout prout prout prout prout prout
una tamen difert ab alia in specie moralis, et ut divinat prout
aquam et divinatio prout prout prout prout prout prout prout prout
difert in specie prout prout.

Sectio secunda.

an explicande sint in confesio
ne omnes circumstantie mu
tantes speciem peccati.

Ad hoc negarium exlicare in Confessione speciem hunc tri
tum ad numerum mortem. 10. et Confessor videt fore mori
tum de speciebus eius. seu ut et de moribus et de ordine specierum
mortalium. quod illud inditum in speciem et distinguere speciem
nalem et tunc illud nisi forte id negarium sit ad morale se
re explicandum.

Ad hoc negarium exlicare in Confessione et si circumstantie
quod mutant speciem. de hac annuuntur Catholicos debet defini
re specie in tri. scilicet. 9. et Canone 7. reverte nega
rium exlicare peccata sigillatim Confiteri et negarium ex Con
fiteri et si circumstantie mutant speciem. Ibi tunc ad eodem Con
cilio de summa. quod in iustitiam servandam in hoc inditio et ad sa
tisfactionem et medicinam. pro portione adhibendam negare
et Confessor distinte intelligat speciem peccati. scilicet. negarium
ut penitent ex redeat per Confessionem. nam sicut integritas Confes
sionis negarium et non integritatem absolutionis. In integritate
Confessionis nullum negarium est. qui ad satisfactionem et iustitiam
huius inditio et absolutionis requiritur.

Ibi tunc in specie id sit et si circumstantie mutant speciem
debeat Confiteri et si circumstantie mutant speciem ad hunc alium gravem malitiam
quod est velut novum peccatum morale et tunc Confiteri illud
mortalia et tunc Confiteri illam malitiam, maior ibi nam

quidem volens Confitetur Contritionem fornicationem in fornicationem
admittit malitiam luxuriae et etiam malitiam fornicationis
violatione rei de Consecratione per voluntatem si debet declarare
in Confessione malitiam luxuriae et etiam malitiam fornicationis
legit. ~~~~~

Confirmatur nam inditum unde diversum fuit Confessionem
et unde diversum penam iniungit si declararent eundem in
Confessione quam si sola substantia explicet ad talem declara-
tionem tenet secus de iure divino et ex hoc in sacramenti
na et institutione. hoc u^o et voc^o procedunt hinc de sinceritate
veritatis externi quam veritatis interni ut si quis ignoret Con-
iugium l^o Coniugium. ~~~~~

Dico 3°. For for for malitia peccati Confitetur in solo actu in-
terno, et etiam actus externus et variis Confessione et ut si
quis fornicatur sit in fornicatione dicendo se hunc esse actum et ab-
solutam voluntatem fornicandi, et dicere debet se fornicari
per se. Confitetur hoc ex modo allegato et Co d^o. Coniugium et hoc
in actus exterior et interiori, et etiam peccatum
unum et idem cum actu interiori potest explicari debet
propter ex utroque actu Confessionem et per quibus in actus mali-
tiam actus exteriori vel inter sepe illius explicandus et
in Confessione Confirmatur nam voluntas quod ad ex-
ceptionem venia unum potest sepe explicari sine actu exter-
no, vel etiam sine actus penitentis, et in hoc Confessione
dine ad medicinam exhibendam. ~~~~~

Dico 4° de iis obliis et in Confessione aliam manifestam
tanti peccati tenet hoc tenet illam Confiteri hoc u^o Confessione
et ibi ex doctrina C^o et certa in una Confessione quod tenet

non est per se necessitate l. de integritate Confessionum, sed
oblatione talia legitima admittuntur in una Confessione. Explan-
dum est alia si fieri poterit. Cum praesumptum de 99 loquimur, int-
er necessitate et integritate Confessionum, quod oblatum est in una
Confessione devent in alia exhiberi.

Confirmatio illa, qui oblatum est illam praesumptum inimple-
vit obligationem, nam per se ex causa et re oblationis, per se
manet cum ea obligatione. Confirmatio namque malitia pecca-
ti, tum ex illa praesumptum, tum per se remissa per negentem
obligationem, per se per se idem, si subit deest clarior ut per
se remissa.

huc. v. explanatione Confirmanda est nostra doctrina, in se et vice
negativum repetere peccatum ipsum iam Confessum, si id est
negativum de explicanda praesumptum, ut qui Confessum est pecca-
tum in iudicio et omisit in oblatione praesumptum, non in iura
mentum quod emisit, absque eo quod repetat id, per peccatum in iudicio
sufficit dicendo in alia Confessione, et tunc negare votum in
ramentum in re praesumptum docent, sive de peccato per se et in iudicio
lib. 40. unde cap. de non et cum aliis.

rogabit in negativum, ut Confiteri praesumptum dictum per se
praesumptum, si per se Confiteri ut peccatum dixerim, ut si quis dicat
Commisi furtum, acilegium, absque eo quod dicat acilegium fuisse
praesumptum, nisi. et quidquid sit in dubio illa malitia exhiberi
possint, sufficienter, ut in aliquo casu in explicata Confessione ex
in uno actu, in uno tamen semper servandum est, ut illa per se
praesumptum Confiteantur, ut bene notat sive citatur in ordinatione
quando Confingit Confiteri propria malitia praesumptum declarari non po-
sit nisi ut Coniuncta est alteri peccato.

hac quæ diximus intelligenda sunt in omni de peccatis
quæ habent peccatum ex uno genere mortali ad aliud cum
quis fuerit ad fornicandum in se fuerit in Confessione dicens
Commisi fornicum et deest exprimere finem propter quem tale
peccatum induit roem fornicationi quod genere si fuerit ab
illo.

nam intelligenda est de illis peccatis quæ habent peccatum
ex una parte mortali in aliam eiusdem generis quomodo in
Causa ubi in peccato Carnis facit ut id sine tali peccato esset so
lum simplex fornicatio, si sit stuprum, Concubium cum virgine;
aut violentia inferat; adulterium, cum persona coniugata,
incestus cum persona consanguinea aut affini; sacrilegium
cum persona deo dicata.

Set etiam intelligenda sunt de illis peccatis quæ de se pecca
to aut de peccato tantum veniali faciunt mortale, mortali
peccato cuiusque adveniat mortalem penam offensam
dei constituit, et per consequens exprimendam negationem in Con
fessione ut si quis pauperi aliquid elemosinam ut illum induce
ret ad homicidium perpetrandum, si quis furaret cibarium al
terius ut eum vocaret ad flagitandum, si quidem in te
nentur Confiteri de tali elemosina si furto, tenent tamen Confiteri
de peccato utriusque de fine scilicet et mortali malo.

Si autem peccatum habet peccato mortalem venialem quamvis ho
sit exprimere in Confessione ut tamen tenet penitentem cum explicare
penam de tali peccato et peccati veniali, id quidem in se
vet Confessione sufficientem ut tamen negationem quam penitentem
tenent illi habere unde qui hoc peccatum id ostendit obtine
bit veniam Commisit peccatum ut tenet illam peccatum Conf

et si similes qui non vana sunt et illam faciem
non deservire.

sectio tertia.

an si cuncta si minuentes

explicari debeant in confessione.

Primo genus dicitur si cuncta si minuentium cum eorum quae mi-
nuunt tantum venialiter et leviter ut si domus iuventis sola in lo-
co secreto multo blanditiis, muneribus, pactibus vel iudiciis in-
ducta conjugum procreaverit aut si aliquis latere suum in re-
pente nomen extrema periret.

2. genus eorum quae minuent deceptum notabitur per ut
aliquis in infinitum mente de eo si aliquis per deceptum
mortale facit non deceptum, aut facit, alium veniale ut
cum quis alienum cupit et extrema negit hoc consilium, non
negit arrestationem alieni facit non deceptum, aut cum quis coi-
cat in divinis cum nominata excoicatur et id facit sine ple-
na advertentia si deus plenam advertentiam facit tam coica-
tionem et tantum veniale malum, quod cum plena adver-
tentia per male mortale.

3. genus eorum si cuncta si quae diminuant rem peccati
secundum latitudinem peccati mortalis ita ut si in materia
causam mortalem et minus grave per graviori peccato indu-
tum et deceptum ad peccatum minus grave ut si quis percutit
deventum super invincibilis de laicum, tunc deceptum exa-
spera privilegio ob illam incantationem.

dicere si circumstantia quae minuant tantum venialiter non sunt
necessario Confitenda, si tamen Confiteri possunt. Et tunc sibi
sibi explicando potius debeat ad excusationem quam ad
Confessionem peragere aut non incumbit reo. Confessio nam
Confessor Concipiat forte maiorem aliquam gravitatem
non sequitur in hoc indiget grave incommodum, et si aliqd sequitur
et esset in gravamen penitentis qui potest in re suo cessare et
ad maiorem satisfactionem erit utile. Idcirco licite possunt
eiusmodi circumstantia Confiteri docet Navarrus in summa cap. 6 et
Cuiuslibet lib. 2. summa cap. 2. et ubi nulla est aut lex a se ipsis
est quae sufficiat probet obligatio tale sacramentum celebrandi
si licite possunt Confiteri Confessio nam penitentem dum ex
declarat veritas cum peccato suo se excusat ut non sibi imputet
culpam quam debet nihil ei detrahendo aut addendo.

dicere si circumstantia generis declaranda in confessione in
Confessione et Confessione. Et ibi si tunc tale sacramentum
gravis debeat in hac causa et moralis loquendo si
dicitur in re gravi nam si videat penitentem in peccato se
remittere ut alter debeat proferendo verba quae sufficiunt
sufficientia sunt in vigore veritatis. Et alia verba item hic et nunc
sufficientia Confessione non sufficiunt vera si dicunt ad accusan-
dum de tali delicto, et ita habet ut ignorent eum rectum
malum iustum et ut malum malum, inique non est
aut ista si remissio cum teneat penitentem ita clare et distincte
loquitur in re for gravi non requirit indicationem de peccato.

et in te ille qui dixit quod rem gravi momentis sub peccato
Confessus peccatum veniale non debet dicere in sum si

de genere suo sonat mortale et si vult hoc Confiteri de
bet Confiteri explicare illam pecuniam parvitas ubi
in tali ex se mortale fuit; tunc veniale; item id in
de prohibito Comedit qui carne comisit sacrum in die
Festo et gravi morbo laborabat, et id fuit solutionem
et in omni, et id hoc enim interfecit ex ignorantia in
vincibili mitis in incertum sagittam in propriam defensio
nem cum moderatione inculcasse fuisse sicut dicitur
de decem et septem.

Similiter et occipit ut obligatio in illa proposita quod dici
vult negationem ex explicare dicta sicut in intelligat
de necessitate absolute et simpliciter et ex ipsa
absolute loquendo Ceterum in genere negationem explica
tionem peccati veniale dicitur, quod nullum peccatum
est et propositum id penitentem velit actum illum in Confessione
explicare tenet dicere sicut in istum mimentem.

Idem dicitur in genere proposita explicanda sunt
negatio in Confessione. ubi dicitur doctrinam vid. expli
canda sunt negatio in Confessione de sicut in mortu
te peccatum. explicanda sunt.

Ibi dicitur in quibusque criminibus notabilibus Confessione
non explicat huiusmodi sicut dicitur Confessione ex eis modo
notandis. Confessione namque minus peccat in Confessione
interpretetur qui Confiteri mortale ab ipso in Commisum
quam qui facit mortale ab ipso Commisum et penitentem
clarat sicut in ista Confiteri mortale ab ipso in Commi
sum. tenet et Confiteri. et hoc ille qui clerici peccat
et sicut de incertum invincibiliter tenet id explicare, inquit

illam namque excludit a privilegio.

sectio quarta.

enumerantur et explican

tur circumstantie quae in

particulari explican

de sunt.

Septem namque solent esse numeri horumque conne

hendi.

qui, quid, ubi, et auxilium, cum quo modo, quando.

Capitulum primum de notis Conditionem et qualitatem perso

nae secantem ut si persona sit adstricta voto Castitatis sin

gulari vel generali tunc peccatum luxuria admissum habet ma

litiam privilegii si sit persona ad quam pertinet guber

natio et regimen actus, qui in alio peccante esset, a charita

tem, erit in illo in iniuriam et obligationem representandi, in

duci, item si sit persona publica sepe illius peccatum habet

admissam malitiam scandali quoniam in alia persona haberet.

Capitulum secundum quid et signat materiam et quoniam verum

actum et aliquam Conditionem spectantem ad moralitatem

illius ex qua sumitur aliqua res moralis ut si id quod factum est abla

tum est, si res sacra, nam tunc factum inducet votum, ac si

legi ad quam malitiam est sufficit rem ablatam inveniri in

loco sacro, nam si res sit profana vel etiam in loco sacro

2° dabitur idem pro sacrilegi.

Si hunc etiam, cumque pertrahit persona quid facit
huiusmodi aliquam conscientiam conditionem ut si
persona cum qua aliquis inhoneste coniungitur sit coniugui-
na, et si sit peccatum sit luxuria habet vocem iniuriam
si coniugata habet vocem adulteri, et si sit voto adstricta
habet vocem sacrilegi.

3^a penitus ubi et signat locum cum aliquam mali-
tatem et conditionem perferentem aliquam ad morem ut
si peccatum fiat in loco publico coram aliquo habet malitiam
scandalis, si fiat in loco sacro habet malitiam sacrilegi, et
ex parte sacra fiat in loco indebito habet etiam penitus
sacrilegi, vero tamen ut advertit unde differt et ad
malitiam mortalem, nisi intereat spirituale peccatum pro-
hibens ut erit dicere sacrum in loco inapprobato, hoc est etiam
ex penitus loci provenire malitia iniuriam ut si actio
qua quis facit alicui sit in honorem, et famam alterius quod
alibi facta perhiberet.

notandum v. e. si circumstantia loci dupliciter potest
habere pri^o ex p^{te} actus tantum ut qui exiens in ecclesiam
vult furari. 2° fornicare extra ecclesiam et tunc non datur ma-
litia sacrilegi. 2° modo ex p^{te} obiecti ut si aliquis exiens
extra ecclesiam proponit furari. fornicare in ecclesia
2° habere in ea voluntarium solutionem et tunc datur malitia
sacrilegi explicanda in confessione.

4^a si circumstantia quibus auxiliis Per quas signifi-
cantur aduersiones externae quorum compulsi ad actum perfi-
ciendum bonitatis aut malitiae eius angentur. 2° minuitur

et ex eadem et more quo femina uberibus ad ma-
limum conueniunt in infirmitatem, signant etiam per
quos quis peccando potest peccare ita ut ita peccat ex
hoc est sit ut si ad finem exequendum insisterit religio-
sum in quo non est votum continentie suum induit mali-
tiam sacrilegii quod etiam incitanti insinuat.

§ 1. Si inchoat et cum et signat finem ad quem agendam
operationem ordinat ut si quis furet et possit inebriari,
si furet et possit fornicari et odit suam suam ne impediat
ab illo ad expugnationem libidinis.

§ 2. Si inchoat et quomodo et complectit oculus ille nostrorum actum
magis iuxta ipsam bonitatem aut malitiam agere vel mi-
nuit ut illi ex se agendi operari inferius l' remissum
aut cum maiori vel minori scientia, atque libere, aut ex
iusta malitia aut ex ignorantia, aut ex plena deliberatione;
qui aut ex his sunt in confessione negatio explicandi
constabit ex sequenti.

¶ Ad idem et signat tempus cum conditio-
nem ad morem habitantem ut si ad aliquam operationem in
tribus diebus tempore illa prohibetur ut cum carnium,
diebus veneri, corporali labor diebus festis, ingressu in eccle-
siam tempora interdicti.

Sectio quinta.

deciduntur nonnulli casus circa
circumstantias propositas.

¶ Si quis sacerdos et iussit dicere se hereticum Capitali
unde femina sua cum sacerdote fecerit n. tenet. dicere se
esse cum sacerdote et iussit dicere se hereticum Capitali
unde Capitali.

¶ Si quis Capitali sacerdos peccabit Capitali tenet exi
care in Contentione se esse sacerdotem iussit dicere se hereticum
Capitali l. ordinem sacrum. n. iussit bonum Con
jilium hoc explicare n. tamen e. negationem explicare se esse
sacerdotem et iussit dicere se hereticum ordinem sacrum in dote
negationem qui bene insinuant aliquo operante qd si aliquis
epi/Corpus peccet in Capitali l. iussit notum Contentionem
se sacerdotem iussit tamen n. si non illa dignitas tenet illam
in sumptum explicare sub dignitate. et certe huiusmodi Can
dalo n. operet fundum ad hanc obligationem operandum.

¶ Si quis Capitali si religiosus et simul ordinem sacrum et
fornicationem iussit dicere se esse religiosum l. professum. l. an
tenet etiam explicare se esse sacerdotem.

¶ Cum Medina in summa l. Capitali et Corduba de Capitali
buys de plenitudine tenent ad explicandum ordinem et iussit
re iudicat se esse religiosum l. professum ut Capitali ex prece
dentibus Capitali. imo et religiosus sacerdos iussit Capitali et
tenet explicare se esse religiosum et iussit si iudicat se
esse sacerdotem.

¶ Si quis Capitali in refectione morosa tenenda sint si cum
te operi de quo e. refectione, ut si sit de concubina cum coniugata
l. cum voto ad p. i. l. Cum Co. iussit ex se refectione. n. e. q.
um n. iussit l. l. et n. iussit Capitali et Capitali. qd eundem bonitatis
et malitiae sunt operata et cum refectione. et in operatione

deceptione ex laudando sunt. Itemque et in declaratione id
etiam probatur per oibz diffinitiones et probari solet de electione
morum dei moraliter dictam in ipsa dicitur. Et per hoc
in honestum suo quo videtur huiusmodi in d. d. se. l. 1. c. 1. et aliorum
lib. de institutionum Capite sexto questionis prima.

Itemque per hoc etiam limitat doctrinam huiusmodi ut intelligatur
de delectatione facta in obsequio carnis suam malitiam, praeu-
entem et integram malitiam externi operis, scilicet, ac poinde
facienda erunt si cum sit in ea declaratione in minus suam in
externo opere, ut si quis delectetur de concubitu conjugato cum con-
iugata. Et concubina, ut si delectetur in obsequio carnis
cum suam malitiam apprehensum per sumptus ut in feminam
apprehensam ut in suam in sumptibus ut in sumptibus vel ut voto adfric-
tum in habet malitiam integram externi operis, sed sola que
lenam, et ea sola erit necessaria explicanda.

Item obstat quod in desiderio effectus admittitur solent hoc negatio
sed provenit ex eo quod desiderium factum in opere externum tunc in
finem et tunc et sic est semper eiydem rei, cum illo, delectatio
autem non facta ad opus tunc ad finem et tunc sit in voluntate sola con-
summat ideo quod nec semper habet integram malitiam ob.

Item cum sit in peccato iniquum facienda sint oia sinceritatem
et affectum et peccatum illud de quo quis se laudem laudat et de quo
se laudari gaudet et ut si sit de peccatione clerici exponenda sit in
curia ordinis et sinceritatem coram si sit de peccato cum coniuga-
ta et cum thoma Sanchez lib. 2. summa c. 1. et aliorum
lib. 1. et aliorum velut tales sinceritatem et Confitemur vive qui ve-
re vive et de electionem laudaverit. et quibus de adinso pecca-
to gaudere fuerit.

10° 2° hoc peccatum redit ad eam partem cuius est illud re
catum de quo est iactantia nam vix contraria vultum confitetur
peccatum contrarium et eam delectionem moralem et iac
tantiam qua illud peccatum magis bonum apud et proinde cum
in peccato ipso explicando sint iactantia ista et in iactantia qd
ne extendendum ad eam iactantiam qua quis de peccato fornicatio
nis iactat contra iactantiam fornicationis se taliter laudat sine iactan
tia peculiaris malitiae adveniens fornicationi ex iactantia ad
iactantiam.

7° Cuius etiam si medium sit sufficiens ad peccatum mortale
sine non sit sufficiens, explicandum sit negatio talis sine in Con
fessione ut si quis omittit sacrum propter studium. 7° Cum sua
tey dicitur et 4° no^o si enim finem ut ex negatio explican
tum nisi in Capitulo quo ille qui propter tale finem operatur ad
illud finem in vehementer et inordinato affectu ut per quodcum
que media sive legitima sive illegitima eius Consequenter proponat
ut 1° avarus mercator hoc modo sibi proponit divitias amendum
tunc si iactantia sine Confessione gravem malitiam specie distin
ctam quae degnat exinde vitiis in mandati finem.

8° Cuius etiam si ille qui se exponit periculo mortali et proxi
mo recandi mortali debeat Confiteri iactantiam talis peccati. Cum
thoma Sanchez ibi. 4° summa de hoc 4° no^o 4° affirmative. 10° 2° in
moralibus eiusdem malitiae et Confiteri se in mortali pericu
lo committendi aliquid peccatum ac illud committere. idem in pecc
ceptum obligans ad vitandum aliquid peccatum obligat etiam ad vitan
dum proximum illius periculum unde ait Sanchez illum qui se
minimam concupiscit ignorando eius statum aut feminam in coi
tueri in Confessione explicare qd quantum est ex parte sui desiderii

scilicet in feminam cuiuscumque staty it, et exponit se periculo
admitendi suum istum illius peccati.

Deinde excipit id concupiscens eo quod advenit in aliam
nam aut eius periculum id aut contingat moralis proxima occasio
in morale proximum periculum dilectum disse sequenti. hinc co
lige eum qui culpabiliter exponit periculo omittendi sacrum
die festo, l. postea sacrum audiat teneri ad Confiteendum illud
periculi peccatum.

Quod caput etiam modum peccandi ex ignorantia, latrone, in malitia,
explicandum sit in Confessione. Et cum iure disse in peccando et
in peccato ex ignorantia culpabiliter de
qua loquimur) Commisum sunt eiusdem speciei ut docuimus in
tit. de Coniugio disse et de aliis peccandi ex pa
sione in malitia in malitia ob et arguit in malitia libere et
voluntarium, si aut malitia fuit sit ut perveniat ad contemptum
sui differens. peccatum de venialibus in mortale, et tunc erit ne
cessario explicanda, vetera in ordine ad penam celestem ne
cessarium. peccatum ex ignorantia peccatum fuerit ex ignorantia
de modo peccandi ex consuetudine. peccatum iure citius id est in genere
se loquendo necessario explicandum.

caput quintum.

an circumstantie aggravantes

sint necessario in confesio

ne explicanda #

Sectio prima.

Vera sententia penitentes ab isto onere liberat.

Verantes circumstantiis delicti illius quod speciem peccati
non variant sed intra eandem speciem augent malitiam illius
ut maior intentio in actu aut maior duratio illius, ma-
ior etiam factus sub circumstantiis quod leviter et venialiter augent ma-
litiam peccati omitti possunt in Confessione ut supra dictum est
et v. 1° dicta notabiliter augent et gravant ut ex veniali fa-
ciunt mortale devent negario Explicit ut si quis fuerit sit
juvencus aureus.

procedit. dicitur de illis circumstantiis quod ita notabiliter augent pecca-
ti malitiam ut peccatum diuini in se magnum seu mortu-
le est duplo aut triplo factus maior, v.g. An ille qui furatus
est mille numos aureos, satis fuerit dicendo in Confessio-
ne se commississe furtum grave et mortale seu se fura-
tum se gravem item deinde ac si unum tantum aureum
furatus esset, an v. tenetur exprimere item per quam tale
furtum infra eandem speciem peccati gravatur super fur-
tum unius auri, idem de magna intensione et duratione actus
vix sunt gravant notabiliter peccati malitiam.

dicendum est in 2° negario explicare in Confessione
dicta circumstantia gravantem ita expresse s. t. in 4° dist. 16 q. 2
Sanch. de iudic. penitentia Zamarron in summa cap. 6° q. 2
7° Cuyas de 91 act. 1° dicitur valentia si per se non habet

requiritur lib. 6. num. 138 Et numerus alii ad huc relati.

Probat 1^a quia preceptum confessionis positivum est obli-
gans ex sola auctoritate domini voluntate. de qua quando non constat
extendi ad aliquid, ipsum negavit dei magis comprehendit confessionis
precepto sed fuisse auctoritate domini voluntate obligare fideles ad
confitendas turres peccatorum circumstantias aggravantes intra
eius species non constat nec per litterarum auctoritatem nec
sanctorum patrum aut aliorum traditione nec definitione
licet ergo ista obligatio extendenda non est, minor satis obligatur
ex eo quod videtur de sectione decima 4ta cap. 1° tradens expresso
doctrinam fidei catholicam de confessione docens, de quibus
laqueis de necessitate facienda meminerit tantum peccatorum
omnium et singulorum ac si circumstantias quoque aggravantes
mutando species.

Probat 2^a ex dissimilitudine rationis hinc sic
circumstantias illas quae species mutant quia hoc posterior
requiritur per se ad integritatem absolutionis ergo constituit
moraliter peccata distincta ex quibus unus non potest tunc alio
soli aut si circumstantia aggravantes non adint peccata novum
sed concurrunt ad constitutionem cuiusque quod tunc dicitur licet dicat
absolute sine talium circumstantiarum explicatione ergo
id satis est utrumque etiam remittit atque adeo est integrum absolutio,
non potest obijci hoc negatur licet in alij obijci deinde nec
est necesse satisfactio imponenda quod satisfactio hoc non im-
ponitur equaliter rigorosa sed arbitraria in eo quod sufficit illa
absolutio peccati cognitio.

Probat 3^a quia non potest, confessio reddit
nimis difficilis et plene impossibilis, quod de confessionis fortura

[illegible]

Probat 4° 9^a peccator non tenet ut ait. Non
Vix. Cum sit. Confiteri mala signa & gesta quae antecē-
dant homicidium aut percutiōem sufficit. n. dicere vult. feci pa-
cisci. Oves & scula & alia multa supra quae praecedunt forni-
cium sed sufficit dicere fornicatus sum. Neque legitur quod
centales apparatus ad furandum. Confitendo alia delicta in-
mo latet. Facit ultimum actus confitendo cum tunc hi omnes vult
apparet. Beatus ergo similiter dicendum ē hic.

Confirmat Nam si per Neg, Confiteri sit constantis
aggravantes eadē est Neg, Confiteri sit constantis
Coniunctes, Neg, quod est falsum & Contra hoc est q, hoc ta-
cimentum non est ad excusandum sed ad accusandum Ergo falsum &
etiam Ans. Sequela Probatur Nam in hoc sacramento nominis
Neg, nihil ad veritatem accusationis confecti quod est falsum
tunc Ergo si Neg, est sit constantis aggravantes explicare tu-
illa graviter Confiteri lauat, etiam in Nobilitate minime
Neg, & Neg, concepiat quod factum sit q, via patet Contra ad-
versarios qui Maxime Conspiciunt in hoc q, sit constantis

agrarum Exploranda sit y. (Mortis) iudicium in personis
hanc penam Medicinam y. Requirit quod videri dea loquatur
in, in hanc tamen Minuenda sit.

Sectio secunda.

quedam limitationes huius doctrinae.

Limitat 1° valentiam doctrinam traditam ut intelligat de se
Cunctis quae se tenent ex parte obiecti per de illis quae se tenent
ex parte actus ut sunt duratio, et intensio. Quae tantum dicitur esse
proprie sicut quarefatet declarationem et magnam item
hanc illud potius etiam seu obiectum sunt quam sicut illius et
idem dicit de gradibus Coniuginitatis et infinitatis et alij.

Set hae limitatio non admitenda quoniam cum quoniam
veneremur ista de eo loquimur dicunt et sunt sicut se
cui non vult quidem silentia per peccatum sicut sunt in ob
trepotet id se tenent ex parte obiecti nam alij sunt in eo et in
Cunctis actus y. se tenet ex parte obiecti in personam peccantem aut
cum cum sua peccat ex parte actus yent sicut se y. se te
nent ex parte obiecti quae rationem sentant, cum quoniam non pot
ter quoniam potius debeat explicari in speciali obiectum peccati ydo non
sit peccati speciem quoniam in toto istius quae illi magis in hunc modum.
Limitat 2° et bene novum et regimale citat ut intelligat
per se loquendo non tam videtur evenire potest peccatorem sepe te
neri ad explicandum in confessione sicut notabilis agnoscere
et constat in his casibus. Quae ydo tali sicut se hunc tegeret con

secundo receptato peccati cum tali siue in tali Communi. Item. Cum
Certe ipse iudex episcopo videret per sinodalem Confe-
sionem nec satis scire se peccatum se et dicendum est in tali te-
re. Cum est id quod fueret exco(m)mu(n)icatio in se ipso ob peccatum cum
tali siue in tali Communi. Item. Cum in bulla certa exco(m)mu(n)ica-
tione, vulnerante aut interficiente peregrino, roman-
devotionis concedente; si qui aliquem huiusmodi vulneraverit
aut interfecerit in Confessione sufficiens illi, vulneravit aut
interfecit, et debet vere se cum illius huiusmodi peccato cuius novit
exco(m)mu(n)icationem incurri.

Item. Cum est id quod fueret repositio aliqua facienda de Cuius
tali siue in tali querenda, et Confessarius debet ex ea indi-
care repositio penitentis ad illam repositionem faciendam, et
adhiberi iurante et suo tempore faciendam sit.

Item. Item idem de et in minus ab eo et intelligat quod Con-
fessarius talem siue in tali interrogant vel ea sciri potest abs-
periculo dicendi. Item. Item in Comodum. Item. Item et ea de si in inter-
rogat eundem, et a penitente Cognoscit eundem in Comodum
segiturum si ea faciat nunc se se a Confessario inaccessorum
Congruam medicinam, aut se positum obicem divina gra-
tia. Item. Item si contingat necesse peccatum vocem declarandi aliquid
siue in tali aggravantem de qua interrogat a Confessario, ut tunc
eum declarare se et respondere poterit se iam declarare id quod
fuit nec opus est id minus interrogare ita advenit enquire
libere de penitentia. Cap. 70.

Item. Item denique 4° ut intelligat quod alit fieri possit Confe-
sario verisimiliter peccator. Quoniam si ipse in tali
siue in tali Confessione aut certe peccatum indicat, nam longa peccata

Continuatio aut vehementia ex magna intermi-
natio augere ut plurimum sive per se sive per aliquid concomitantem usque
ad manifestam et etiam manifestam peccatam. Illi qui ita intencio
etiam ut inimicum videtur delectatione in ipsius vulneribus
usque ad homicidium et etiam peccatum scilicet id faceret
penitentem peccatam sive manifestum homicidium perpetrabit.

Sectio tertia.

difficilibus obiectionibus

respondetur.

Franciscus suorum differtur per et eodem differtur de peniten-
tibus. Cum proinde, idem, et alii multa congerunt argum-
entis differtur.

Cum argumens dicitur ex statu Concilii vormaliensis Caput
ubi ait penitentibus cum differtur peccatorum sacerdotibus ab ipso peniten-
tia decessunt. debet per sacerdos singulorum cum singulorum conside-
rare, originem, numerum, et causam. idem colligitur ex capite Concilii
et de penitentia differtur per idem. aug. de vera et falsa penitentia cap.
14. dicitur ubi dicitur Consideret qualiter criminis in duratio-
ne qualitate persona et cetera et subdit omni haec vaticana Consisten-
tia.

Ubi sufficienter intelligi verba Concilii de differtur peccatorum peccata
et numerica quia devent extendi ad penitentem per manifestam eius
dem actum agnitionem. eodem modo intelligenda sunt verba quia in
sinodo generaliter in Canone hoc ex tribus. id est ad
differtur aug. dicitur cum quique illum loqui ex hoc modo.

nam arguitur agnoscit ex hoc. §. 14 cap. 5 ubi ideo obicit
ad declarationem sive iuramentum quod peccatum inquit peccati quod sive illi
(vata sunt Conati) peccati ipsa nec a penitentibus integre expo-
nantur illi iudiciis innotescant et fieri nequeat ut de gravitate
Criminum recte iudicare possint, et penam quam oportet pro
illis penitentibus imponere. Et hoc etiam in his verbis Contentis
eodem modo videntur in sive iuramentum aggravantibus ut Constat
intentione. eadem obligatio colligenda ex Concilio sive iuramentum
aggravantibus.

¶ Negando ^{minorem} nam una ex rebus ibi Contentis et quod aliter unde
claretur in integre peccata. quod hoc locum habet in sive iuramentum
trinitibus peccatis, n. v. in aggravantibus ut Constat ex ea probatio-
ne nostra cum et quibus alia dicitur hoc locum habet in sive
iuramentum aggravantibus n. ideo penitentibus ad eam declarationem obli-
gandi et cum Concilio n. ista illi trinitibus sed in alia etiam
quam diximus. nec sententia Constat et pena ab eo iniungenda
ita stricte accipienda sunt ut propterea hoc omne sententia peniten-
tibus subsistere.

¶ Cum arguitur Canonem qui antiquitus fuerunt in ecclesia et
dicebant penitentiales designant varias penitus pro peccatis cum
dem peccati ex diversitate eorum gravitatem ut videre est apud
ambrosium, augustinum qui horum unum Constat de his Cano-
nibus a. signum et n. peccata ut Constat et etiam sive iuramentum
et hoc aggravantes declarandas esse.

¶ Ex illis Canonibus n. iosephus agnoscit etiam deducitur nam ut
Bogues noster observat de sive iuramentum. Etiam in aggravantibus imo
de Culpa leve aut actione n. mala agnoscit in illis gravi penita-
ut pro agra Constat ad uxorem gravidam aut in die domi-

nia, illi ergo penitus in re optimo designate erant ut a Confessione
responderent, idcirco si penitus se penitentem declararet, inde res. Con-
fessionem vel penitentem obligari ad eam Confessionem.

Quia autem elegit, solummodo reverbare peccatum vel peniten-
te aggravanti, ut idcirco si fuerit tanta pars, si signum est
tanti obligationem Confessionem penitentem, si. n. videtur
obligatio non subijcet revocationi sicut non subijciunt venia
illa quod tenemur ea Confiteri et negando Confessionem. nam revocatio
non cadit, si solum penitentem, sed si peccatum mortale idcirco
habet et cum ea Confessio unum quid siam in eae morali quod
non valent in peccatis venialibus quod nec tenemur Confiteri
nec Confiteri cum mortaliibus aliis unum in genere moris.

Quia autem malitia quod addit vel penitentem, et aggravanti, so-
let esse maior quam illa quod addit vel penitentem, et mutanti, se-
piem, et si canit, et mutanti, sepiem sunt negatio Confessionem
idcirco, et aggravanti, intra eandem sepiem. maior pro namque
tum Confessionem mille aureos Commisam ab hoc adstricto voto
Confessionem maiori malitia et quinquaginta aut sex an-
reos Commisam a religio, hanc votum suscepit, et ta-
men si canit, votum in hoc facto declaranda est.

Confessionem namque ille qui in duobus vicibus furatus est, et 100 aureos
tenet declarare illam penitentem, et Commisam duo peccata vo-
tiva, idcirco idcirco ille qui simul et semel furatus est, et equalem
item atque ideo tenet, item illam declarare cum hoc fa-
tum vel minorem malitiam Confiteatur quam illa duo.

Ad idcirco negando Confessionem, distanti, et si penitentem, mu-
tanti sepiem a se, et novum genus peccati, idcirco idcirco declarato
idcirco et si penitentem tenet ad Confessionem in mortalia ideo tenet

ad Confitendum si cuiusque malitiam per se, etiam si e. v. b. i.
et maiorem malitiam adit, ea debent absolute et non tantum
moralem rem declarato peccato.

ad Confitemur et Consequenter in 1° Capitulo duo peccata no-
dive et numerus peccatorum declarandi e. in v. aut Capitulo
solate e. unum peccatum. et quomodo malitia illius possit e. e.
equalis cum malitia duorum peccatorum satisfacet penitentem declaran-
do se unum grave factum commisisse, deinde qui duobus vicibus
satisfacit et illam item reteneret per se loquendo item in
quodam actionum explicare et se commisisse duo facta gra-
via.

Sectio quarta.

ultimum argumentum ab inductione petiti.

ultimum argumentum ducunt Suarez, Gidius, et alii ab indu-
ctione referentis plura exempla in 1° et 2° apparet obligatio Confiten-
di si cuiusque committente. Cum exemplum sit in informatione qua
sive sit dicendo verum sive falsum n. h. et per se diver-
sam et unam maiorem malitiam infra eandem peccatum et
tamen penitentem declarare debet quoniam mox ex ipso infirmavit.
et in informatione e. sepe distincta et consequenter declarandi in
Confessione nam qui infirmavit proximum dicendo veritatem
sub publica n. erat si peccavit iniustitiam. qui tamen infirmavit
falsum dicendo n. si peccavit iniustitiam et etiam in veraci-
tatem pro in maiori graviter obligat.

Unum exemplum voluntatis videndi unum & alium & aliter
diversam malitiam per eandem gratiam, et idem carnis in vo-
luntate mutandi videndi, et tamen et tamen declarandi, inter
ista primum & 2° n^o afferimus illo cum malitiam per se diversam,
per se malitiam non diversam, quia declaranda est in confessione,
cum n^o occisio ex re, ut n^o tendit ad multos, in multipliciter
hunc quoque vult aliquis videre multipliciter numerum peccatorum
et propterea explicandum est in confessione. deinde si aliquis videtur
transilaverit a se distinctam speciem saltem in confessionem sicut
inter Crachit & seu alios membra & cetera, tunc huius
est distinctio specifica in confessione. Perit et longe diversus recti-
tudinis modus, et hoc huiusmodi explicandum est in confessione. ~

2° Exemplum Violatio ieiunii edendi carnis &c.
sed e comedendo non est diversus, sed per se diversus, ut
declaramus in confessione, quoniam ea sunt violantia quae re-
cuntur. Per, dicitur hic malitiam specie diversam, videtur in con-
fessione explicanda. Nam tenemus sepe abstinere a carnibus
indifferentibus a ieiunio ut in feriis, ieiuniis, et diebus sabbati unde
est quia carnis in die ieiunii adit specialiter et specifica vi-
olatio, ut non solum in ieiunio, sed etiam in ieiunio, sed etiam in ieiunio.
Et cetera ad ieiunium requiritur comitatus peccatorum. ~

3° Exemplum Libidinis difficile gradus con-
sanguinitatis et finitatis non differunt specie inter se ut dicitur
1^a 2^a 3^a 184 art. 3° ad 2um, et tamen explicandum est aspectus
fornicationis cumque an consanguinea. Per, cum specie, ita gra-
dus consanguinitatis non differunt specie inter se, et tamen sub-
stanti non sunt debet explicari tamen declarare an peccaverit con-
morte & fornicatione. Consanguinea in 2° & in 3° gradu. ~

2. Inter gradus conjugum, ut a finit, Quod dicitur, in
 ipso, cum in omni conjugio, ut ordinatur ad unum finem, cum
 Siquis Sanguinis Coniunctio fuerit, et solus intendit, et
 Cuius tunc dicitur, in ipso, ut in omni, propter diversam Coniunctio-
 nem, ut in conjugio de eodem ad eundem, ut in ipso, ut in
 Coniunctio a finit, ut in ipso, et gradibus conjugum, ut in
 prohibitis conjugum inter se, ut in ipso, ut in Coniunctio, in-
 ter se, ut in ipso, ut in Coniunctio, ut in ipso, ut in
 3. Limitantur etiam Coniunctioes de gradu conjugum, ut in
 prima parte, et filia, et inter fratres, et sorores; et de primo
 gradu, et finitatis, ut in ipso, ut in Coniunctio, ut in ipso, ut in
 4. Coniunctioes, ut in ipso, ut in Coniunctio, ut in ipso, ut in

Caput 2um an peccatorum num^{us}
sit necessario in confectioe
exsiccan^{da}. sectio 1^a pro
bat & declarat doctri. secta.

[illegible]

dicendo scilicet num^o vltimilex cum illa dicitur scilicet sed
Paulo dicitur minusve superata recedat vltim^o l. dicitur per
tunc num^o dicitur vlti confesio de decem hinc per
sed postea inueniat se penitente duodecim non tenet confiteri
illud ex quo ita cum toto. Cuiusmodi docet vltimalis lib. 6. cap. 4
num^o 126. Quod est q^o ex quo iste ex quo intelligitur inueniat
explicato cum illi vlti hinc aut Paulo dicitur l. minus
non est extendendum ad notabilem numerum vlti recedat alius
octo l. decem. Quamvis tunc. non tenet q^o ex quo confiteri
q^o idem dicendum est licet Penitentia non dicitur videtur
michi l. penitentia sed absolute decem. Penitentia q^o ex in dicitur
di l. l. si quis tunc Penitentia quae confesio non habet
cent illi num^o tunc. tunc. sed intelligant Paulo dicitur l. mi
nus q^o inter loquendo vlti l. q^o inter loquendo ita contingit
fieri in modum quo Peccata multipliciter num^o vlti repetitio
quae conuersationis actus videnda sunt quae dicuntur facti
de conscientia dicitur 4. q^o 4.

Sectio 2. quo pacto experi
tur sit num^o Peccatorum ille
qui longo temp^o in aliquo pec.
vinculo vixit.

Metaph^o & Manaraz apud eundem dicitur 7. dicitur q^o dicitur
Cum qui longo tempore in aliquo Peccato vixit sufficiens videtur
consuetudine Peccandi et temp^o q^o in ea fuerit vlti multum

Si autem iudicare ut dicat in se anij sui separatim cum cibis
 peccare sine indulgentia tunc peccando sine peccato. id est sub ali-
 quibus limitatibus tunc cum bono de victoria Reginaldus lib. 6.
 Cap. 4. amon. 122 fundamentum huiusmodi dicendi est ad hoc iudi-
 cium non tam se tenere frequentem peccatorum cognoscere quam
 animi prontitudinem ad peccandum significat sufficientes igno-
 rat explicata consuetudine et tempore transgressionis.

Deinde tamen est de illo quod est res, ut in
 his plenius magis explicet in peccato, et non sufficit ut
 dicat consuetudinem et tempus quo in ea duravit. ita quidem ubi
 supra cum eam stat, sub exemplis quod quoniam penitus de-
 bere sunt peccata et tunc, tunc peccatorum tenet ad id facien-
 dum. Et ad id videtur mediocriter taliter diligere, ut non recedat
 tunc quoad peccata quod quoad tunc: sed taliter plenius peccata
 declarant sua peccata taliter, pluraliter dicit in fastidio ego
 non ad id faciendo. mihi pro quod non videtur valde difficile fac-
 tis sufficienti examine presentis, si accedat intelligendo ad id
 bene placere frequentem peccandi taliter in consuetudine dico
 ut, si peccata sunt vi. l. et per dies et hebdomadas, ali-
 quod paulo minus diebus, septem ad quod magnus, cum
 coniugum et sacerdotum orare cum his diebus cum solutis
 quod explicari debet admodum est ut fieri debet male aliter,
 auditum.

Fundamentum autem contraria sententia falsum est in illis
 sequens non enim debet consistere peccata latere sed in animi
 consensu in illis habentibus prontitudinem quod tenet, et
 non est peccatum sed effectus. l. causa peccati. Quia hoc manifestum
 quod multo tempore parum sunt in peccando cum quilibet debet

Examine & explicare in. Divili. hinc De bonis & quibus
Deus ostendit & multo magis peccata extraordinaria ut hinc
... Nat. & Deus ostendit de actibus hinc interius & sufficiet dicit
scilicet De die autem continuo depro ut dabit Porcio deinde
deinde indifferenter & quomodo hinc gener. Peccare; & hinc ab aliis
Explicari in prout; Neque ita aspicit seu notent actus inter-
nos sicut externos.

Dixi in c. De seculis, Neque per accidens contingere
fuit propter copiam Peccatorum & per se hinc ostendit non per se
peccata adhibere sufficienti diligentia. Quocirca in memo-
riis est & in hinc Peccatorum non. Paulo Phil. Minus
et hinc sufficiet explicare & consuetudines & hinc quo dicitur &
animo Preparationes ad Peccata admittenda quod prout lo-
cus habet in consuetudinibus quod multas diversitates non habet
ut videtur & in consuetudinibus habetate domi & in locis lectis & con-
tingit & quod quod dicitur. fere Peccabat & hinc alius in locis die-
in habetate consuetudine, iurandi alius Consideratione & hinc
randi. 3° in eo qui in elementis amore alienius finem exardens
alio sic momentis illius contempnebat. 4° in eo qui hinc non per
accidit & audiebat saltem.

Deo quibus hinc & hinc aduersus & hinc
non regimendi hinc hinc habet patens de hinc
fuit & hinc non omnia vixit. Penitentibus hinc
hinc hinc ipse non manet annus & hinc hinc
hinc hinc non hinc hinc hinc hinc
et hinc illius ac Preparatione, animi & hinc hinc
hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
quod videtur & hinc hinc hinc hinc hinc

Ubi qui in Conf. explicuit Quarta dicta Con-
fessiones de his quae durant, Animum ad peccandum par-
tum, si potest recedere aliorum peccatorum non tenet in Confessio-
ne expresse et non debet iterum dicere.

Sectio 3. Sunt ne Confessio-
facta iteranda q^{da} penitens
interrogatus de num^o peccato-
rum respondit se nunquam
pluisse numerum.

Dicens dictum Penitentem non tenet ad iterandam Confessionem
tenet tamen ad iterandam defectum explicandi num^o, An alii omnes
ita Regulares in Ordinaria praxi p^{te} 1. q. 28. c. 6. Summa
Capitulum 14. prior pars p^{te} Confessoris bona fide facte in se
sine culpa omnis et numerus peccatorum, valida sunt cum peni-
tens nullum obicem posuerit q. tale Confessione non sunt abso-
lute iteranda.

Id est explicandum sit numerus in his Confessionibus omnis
et dicendum in parte q. penitens n. iterare Confessionem
peccata illa, reputantur quae sunt oblita quae cum reuerint in
memoriam Confitenda sunt, et ex hac penitens qui in praesentibus
Confessionibus numerum explicavit in multis peccatorum
generibus et in uno cum n. dixit, n. tenet iterare ex Confessio-
ne nec repetere illa peccata ad q. tenet si Confessione praesente

si aut invalida, tenebit tamen Confiteri et declarare nomen
illoz peccatorum qui omisi fuerint.

in hac repetitione et in alijs de 12 in duabus sectionibus
precedentibus meminimus exprimenda negatorio scilicet pecca-
ta omisi obliiti dicendo v. numerus peccatorum quem in alia
mea Confessione omisi. In expressis sufficiunt etiam sortos,
quatuor perjurios, et quingula fornicationum, ut aut dicendam
esse duodecim peccatorum mortalium nam Confessio obliitorum
in memoriam occurrentium, aut eorum que incalprobit omisa
sunt eodem modo facienda est quo facta esset si ea memoris occuri-
rent, facta aut fuerit dicendo ter peccavi furando et cetera. Cum
aliqui non fuerint peccata distincte explicata non sunt perierunt.
advertendum modo est non statim adhibendam esse fidem peniten-
tis dicentis se nunquam explicitis nomen nec de illo fuisse interroga-
tum si sepe de hoc non recordatur penitentem et absque eo quod ipse
adverfat, Confessorius interrogat nomen, quare dictum intelligen-
da sunt quando id constat certo aut probatur unde, ex qualitate
penitentis ingenii acumina predicti. Cui in ipsum est adhibere fidem
ex qualitate Confessoris qui sufficiens scia Carebit, aliter non sunt
in hac materia scrupuli admitendi.

capitulum septimum.

antequam confite-

ri peccata dubia.

Sectio prima.

explicantur con
muniora #

Logium hic de proprio dubio, n. aut de dubio p. vocari solet po-
 situm, in quo dat iudicium probale seu opinio nam in hoc du-
 bio ut bene docet noster suare. disse. 2. se q. et egi. disse. 2. a
 de penit. dubio bon. tenet hoc fateri peccatum p. probabili opinio-
 ne preter n. el mortale aut illud confutum. voluit e. p. quili-
 bet h. ite potest opinionem probalem sequi, nec contrariam, ut se
 timonio aliquo p. d. aut eleyid. ostendi potest, imo si hoc iudicat,
 ut ait suare, probabili illud esse peccatum mortale n. tenet se
 in opinionem probatiorem dum mo. probalem honeste sequit.

eodem modo dicendum e' qd sunt variae opiniones proba-
les et valorem praecedentis Confessionis potest n. opinioni proba-
bi agentem ut repetere Confessionem. idem aperiit quare qd
sunt probales opiniones an aliqd peccatum et aliqul sacra-
mentum sint Confitenda nam penitentem confirmari potest opinioni proba-
bi dicentem negare negatio Confitenda, atque etiam dicendum
e' qd sunt opiniones probales an peccatum sit reprobationem.

limitat hoc Curique lib. 5. de penit. Cap. 4. ut intelligat
si penitens sit in articulo mortis nam in hoc articulo licet non teneat
confiteri peccatum quod probatur Credit esse mortale quod probatur
opinionem cum excuset a precepto Confessionis, tenet tamen
confiteri de illo peccato, nec si forte mortale fuerit periculo dam-
nationis se exponit, in operis inpositibile casu Confiteri
expediens est tunc illud Confiteri.

Intelligendum e' cum Thomas Sanchez si placatum fuerit

conmissus. Postquam tamen. Quia si ante illud commissum fu-
it non tenebit de illo contrari q^o virtute confessionis factae re-
missus indirectus sicut peccata oblata propter virtuale propositum
subiiciendi illud peccatum clauibus ecclesiae q^{uo}d cum se ad sententiam
non

q^o intelligendum est. ita tamen tenetur obseruare
ad ea quae dicimus de reservatione. Quia antea laeta est pre-
sumtio fori externi pro illius delicti commissi veritate quin
stante hac presumptione i^o Presidio Perseuerantiae delicti ac-
tali presumptioni standum est in utroq^{ue} foro dum contraria
veritas non constet. Exemplum huius in heresi externa
quae reservatur q^{uo}d est mente detrahitur q^{uo}d si ea proferat
dubium sit an ita mente seruetur. I. solius loci animo
seruetur in hoc dubio reservata q^{uo}d vel basunt materialiter sig-
na conceptus. Nullus q^{uo}d praesumit dicere q^{uo}d in de non habet
magis aliter quam antea habet. In hoc Presumptio est in hoc du-
bitio an potest q^{uo}d heresi illa externus Proceperit ex aere
in illo conceptu atq^{ue} Reservatum erit.

Res servari debet. Procedit q^{uo}d aliquis dubi-
tat an commissum peccatum est an illud sit mortale q^{uo}d dubi-
tum est an sit effectus similis. I^o dubitat de solo facto utrum
seruetur de peccato mortali q^{uo}d est effectus mortalis ite-
rum dubitat de solo facto utrum an sit q^{uo}d fecit sit peccatum mortale
I^o accedens q^{uo}d dubitat an peccatum q^{uo}d scit se commissum manifestum
verit in confessione. I. an confessio in qua illud manifestum
verit fuerit invalida ex defectu debiti doloris. I. q^{uo}d dubi-
tat an illa commissum ex verecundia alio peccato mortali. I. q^{uo}d du-
bitat an confessor sit apud obediendum a seipso an iudicium habet

sectis

Sectio secunda.

obligatio confitendi peccata dubia defenditur cum communis sententia

dicendum est. Confessio de facto nempe de peccato commisso et du-
bitum an illud fuerit mortale dat obligatio illud Confiten-
di dum hoc dubium non dependet ex iusta causa iuxta diff.
in 9^a contrarie de penite. cap. 4° apud pte. ca. inquisitionum
lib. 1° cap. 4° de 3^a et t. Sanchez cap. 10 no. 66 ubi pte. a
hoc refert. pte. 10^a in dubio si confessio non faciat dubitanti
non par est negatio implenda per pte. 10^a cap. peccata
dubia Confiteri nec confessio dubitanti facit q. ea Confiten-
da sunt maior Confessio ex Coi. sententia minor pte. quod lan-
gt. 1° Confiteri ea peccata nullo periculo se exponit, mi-
nus v. exponit se periculo omitendi minus certum pecc-
tum sibi et qd mortale est. deinde quod amplexum pte. ea-
dem minor nempe qd confessio non faciat dubitanti nem-
in hoc dubio preceptum Confessionis possidet commisso qd dubium
est an peccatum sit mortale dat certum preceptum Confiten-
di illud ut vult elegit textus et colligit ex Coi. sententia. sic
interpretationem hoc preceptum.

Confirmat et explicat hoc verum lex aut precep-
tum iubens ut etiam in dubio obedat obligatio. obligat in du-
bio per preceptum Confis. v. 1° obligat peccata certa Con-
fiteri per etiam dubia ut Confessio ex interpretatione uni-
versali. et ex pte. pte. pte. pte. elegit quod id sent

nunc sufficienti audit hoc prolatum ita a Christo fuisse
impositum. Confirmat et principium illud in dubitatione
et Confessione idem propositum obligat dubitans ad aliquid expe-
rendi ubi limite sicut in voto et devotio in se si in dubio
legendum est votum aut devotum solvere obligaret ultra
dubium. Cum obligaret ad solutionem certam et non minus
quoniam ex ratione certa et propterea Confessio dubitationis
est deterior cum malior deberet et tunc ubi est quod possidet.
Nunc aut non obligat dubitans ad aliquid expe-
rendi ubi limite. Non obligat ad Confitendum illa peccata in dubio.

Item 2° q^o 1° sed. 1^a in decretis de sacramento penitentie Cap.
1° et Can. 7° q^o 1° de ma^o sacramento penitentie venialia excipit
a necessitate Confitendi. Nunc sunt exiungenda peccata de quibus dubitatur
an venialia sint.

Confirmat nam hoc explicatio necessaria est ut possit Confes-
sarius de peccatis illis suis index indicare et ex conscientia arbitrari
pariter sint et in poenitentiam tunc medicum in medicamento adhibito
preparare.

Quibus propositis et item dicendum est quod aliqui et dubitantes
de facto et de iure ut si dubitet an alieni peccato mortali Con-
senserit ut de iure aut relevatione mortis mortali, ipse
vel ad Confiteri ut peccatum dubium.

Dico 1° in dubio dicto non sunt peccata Confitenda ut certa sed
ut dubia. Item si peccata sunt de genere in Confessione de modo
sunt in Conscientia. Quod in illis sunt tunc dubia an sint mor-
talia sic sunt operienda. Confirmat nam multum variat
indivisum Confessionis si dicatur peccatum dubium ut certum cum
valde diversum indivisum ferendum sit de peccato dubio ac de

Conf.

2do 3° 4° tenet penitentem Confiteri se peccatum dubium, tenet
etiam reddebat sacramentum talis peccati ut si quis dubitet an
conferat de desiderio firmius tenet penitentem et illius peccatum
explere. 1° huius est 2° si quis penitentem subijciat illi dubio se
quod si non explicat non plene peccatum dubium explicare. 3°
si 4° penitentem Confiteri peccatum dubium tenentem Confiteri
sacramentum ipsum.

Item a doctrinam fudithum notanda sunt (unus) cum quis
meminit peccati peccati et si dubium est an aliud peccatum admi-
serit tenere in genere cum et in quodam mortale commi-
serit sicut etiam ille qui se mortale commisit Cognovit et non
recordatur peccati tenet dicere in genere se mortale commisit.
2° si postea recordatur peccati tenet iterum et Confiteri, cum
illud peccatum novum plene in Confessione expressum fuerit
sicut etiam Confessus est se dubitare an conferat dubitationi
venere, si postea certum sit de Confessione tenet illud Confi-
teri.

Notandum est illam qui dubium de facto et de iure penitentem
facit se dubium et in aliis mortale admiserit aut tale pecca-
tum admittit et aliud peccatum certum et sub conditione ab-
soluta Confessus est quod quod fieri poterit videndum est ille qui
facit peccatum quod certum est se commisit et si dubitat an sit mor-
tale et consequenter certum est de facto et dubium de iure tenet
aliud novum provere quod iam proavit certum.

Notandum est 3° illam qui integrum Confessus est peccatum quod
fecit dubitat. v. an est mortale et tenet ad repetendum illius
peccati Confessionem quamvis postea Cognoscatur illud peccatum et

morale, ad Confessionem. n. valorem negationis. et ut peni-
tentia debet Cognoscere id explicat se mortale, item verum
pro eadem Substantia dat in Confessione.

caput d. an possit dari Confessio va-
lida et informis. sectio 1. non
nulla premituntur.

idem est quod querere an possit dari Confessio valida et informis
an querere an possit evenire penitentem accedere ad sacra-
mentum penitus talis dispositum ut gratiam recipiat adve-
ntum Confessionem esse validam et verum sacramentum
ita ut non sit negatio iteranda sub diffini magno momento
et nec obliget penitentem ad repetendum illam Confessionem et sic
ingrum Confessio non sit valde grave.

pro clario. g. explanatione premissarum et loquar mihi
intelligi posse dari Confessionem informem. 1. quando quis Con-
fiteri non habet gratiam tamen spiritum recipit per absolutionem
Ipsi ut de actibus Confessionis et hoc iudicium proprie Confessio
informis cum gratia Confessio in eo spiritum ac sacramentum
penitus. et non potest dici informis Ipsi cum peccato mor-
tali et eo invalida ut quod non sit integra Ipsi sine ulla do-
lore et hoc exim iudicium proprie informis sed invalida et
nulla cum nullum tunc perficiat sacramentum. 2. quando et
proprie dicit informis Ipsi in peccato mortali et non recipit
tunc gratiam, recipit tamen verum sacramentum et non ne-
cessario iteranda Confessio et de hac procedit diffini.

requiritur eadem in Confessione informem et
validam et veram sacramentum et nec negario iterum
nam. et eadem etiam et Confessionem et validam et nec
veram sacramentum et nec negario iterum. et quam
vis in ista tractatione de Confessione valida et tamen multum
conducit ad nostram ipsius explanationem cognoscere primum
quod potest Confessio invalida contingere eo breviter a tri-
bus.

1° requiritur eadem Confessionem et invalidam et nu-
llam ita ut sit negario iterum a se ex multis capitibus pro-
venire potest. provenire in 1° ex parte Confessoris 2° veram
iurisdictionem non habet 3° de ordine non habet 4° non habet inter absol-
vendi 5° de seculo aut propter ignorantiam aut propter malitiam
proferit absolutionem de 6° opere sciendum est de 7° deinde
potest provenire ex parte penitentis at si inter non habet 1° in-
piendi absolutionem et sacramentum 2° si nullam habet solo-
rem et propositum insecandi de 3° dicemus in hoc capite. ~
ex eo aut quod penitens sit excoicatus nec Confessio invalida
nec ex eo quod sepius penitens in eadem peccata labatur nec etiam
ex ipsius satisfactionis ex eo nempe quod penitens non impleverit
penitentiam a Confessario impositam.

Sectio secunda confessionem infor-
mem verior et communior doc-
torum sententia admittit. ~

vis potest dari Confessio valida ad sacramentum Constituentum

et informis quod quam graue et per consequens potest dari iura
mentum penitus unitum et informe. id est in qoriste uela
nto 7° que finitima et videri 17 regimato 10 que finitima
voluntate illi sunt recte 7 Enrique libere penitus late ille
rely dicitur rege et apud illam Capredy, vicinay, poly nam
my et alii quo etiam refert et sequit reginal. hie 8° Cye 10 e
festa.

Non loquendo alij sacramenti, nisi quia imprimunt characterem
set etiam quia non imprimunt potest confingere id hoc suscipiat ve-
rum sacramentum et non faciat gratiam ut constat in sacra-
mento eucharistiae, extreme unctionis, et matrimonii, si-
dem dicendum esse de penis confirmantur omnia alia precep-
ta ut honorem parente, ieiunare, et cetera impleri possunt quando
ad usum operis extra statum gratiae si fuerint de preceptis
sufficientibus hoc sacramentum.

An confessio hoc est ambigua an legitima Conf. fuerit et
 an inductum Conf. impleverit. Si per verba et locus san-
 guinitati Conscientie et quod dixerit propter in Conf. reuer-
sa (Cum de proposito peccato revertant verba etiam si ex
fine non ut docet aliqui hinc Capo 5°) semper Cogitandi
est de iteratione Conf. et in pletionem proce est quod qui
idem omn est in vi in manu. Confirmat ex usu et more pro-
cedunt et propter hunc quod est et requerant an sint in gra-
tia n^o hinc sunt iubi et ant in impleant Conf. et de
sim.

Ab 3° tota eius sacramenti sententia consistere potest ab eo
et conferat gratiam et remissionem reati. potest dari
sacramentum penitentiae validum et iustum sine ulla pronuntiatione

capitulum et fidei sacramenti penitus immo cum in, et mi
nistri et voluntate penitentis ibi est tota gratia huius sacramenti
sed sacramentum penitus potest habere totam inam et fidei
salem cum inter ministri et voluntate penitentis quibus n
conferat gratiam et potest dari integrum hoc sacramentum
etque pro est gratia utque validum et in-omne minor hde
nonnam si aliquid deest maxime confitio sed deus Confitio
nisi n' sufficit ut vedat invalida et nulla Confessio, nam Con
fessio non est per sacramentum importat perfectum peccatorum deteg
tionem aliam vel aliter sufficeret, sed si importat detegtionem
interim sumptum quod satis est ad sacramentum auctoritatem.
propter ex auctoritate multorum legum qui in sequentibus
mentionibus designant in quibus inveniuntur omnes sacramenti de
eo id conferat gratia propter officium aliumque impedimentum.

dicendum ex deus extensio a tritionis dari potest Confessio
valida et infirma ita suare citius qui ex hac parte ut ad
missi Confessionem validam et infirmam. propter penitentem
potest dolere de peccatis quod Confitetur per singularem a tritionem
eius ita ut de uno peccato doleat propter eius infirmitatem, de alio
propter infirmitatem, de alio temporale detrimentum sed in hoc
casu dabitur Confessio valida et infirma. ex deus extensi
o a tritionis potest hoc contingere.

maior coheret ex una a tritionis quod potest esse de uno pe
ccato et de aliis per singularem suam virtutem eo id potest haberi
propter sexalem honestatem virtutem et peccata obnoxiantur mi
noribus loquendo de honestate valore huius Confessionis nam
de universalitate a tritionis et eius essentia indicandum est eo modo quo
de integritate Confessionis etque eius essentia a tritionis quod est per

huius sacramenti Confessionis Copulat per quam ipsa actio peni-
tis fit et ad eius veritatem ipsa requiritur et ideo requiritur veritas
ea proportionale quantum ad integritatem in re ipsa et Con-
fessio illa in qua aliquis peccatum facit propter inculpabilem oblivio-
nem valida est. manifestum est sit integra. g. si mihi actio facta
integra quod se extendit ad ea peccata quae penitentem possit he-
re. tunc Confiteri sufficiens erit ad valorem et veritatem
sacramenti quamvis non habeat integritatem talis actio
quod manifestabitur non se extendit ad omnia quae penitentem dicit
et talia peccata se habent tunc quasi inculpabiliter oblita tunc actio
non attingens ad ea ex motivo sufficiens.

Idcirco illa Confessio valida sit infirmis propter unum pec-
catum mortale non potest remitti sine aliis tunc aut non possunt
omnia peccata mortalia remitti. et si non datur sufficiens ex te
subiunctio remissionem peccatorum et infusionem gratiae. nulla
tunc peccata remittuntur atque ideo non est validum sacramentum sine
quod gratia et idem est sacramentum validum et infirmum.
Eodem modo probandum est dari Confessionem validam et infir-
mam si talis habeat penitentem singularem actionem peccatorum ut de
uno mortali valeat actu episcopi et ex absoluto et episcopi in opor-
tunitate de alio. v. solo habeat in episcopum dispensationem.

Item assignando aliam causam in qua ex defectu extensivo actio-
nis dari potest Confessio valida et infirma. si penitentem post
examen sufficiens existimet se commisisse duo tantum pec-
cata mortalia sicut v. et luxuriam revera commiserit aliud
audiendi iuram in die festo habeatque actionem de duobus illis
peccatis in forum de 3° ad cuius defectum obligari non potest
ideo natus existimat se illud non commisisse tunc quidem penitentem

siue validam Confessionem et si in ea non recipiat gratiam. si
est Confessione informem id est si ista Confessio non est sine
veritate penitentis vera malis peccatis. si et quod post examen
sufficientem occurrant memorie atque hinc Confitentur cum vero
dolore et cum vera intentione recipiendi absolutionem quod Confes-
sio prefata a ministro cum intentione eam conferendi. valida erit
unde Confessio cum in eadem inveniantur et ista scilicet quod
Confessionem Confitentur.

Secundum informem sit talis Confessio si in subdistingua-
tionibus non remittitur unum altero non remissio sit tunc non re-
mittitur si peccata cum illis peccatis de quibus dicitur non re-
mittitur in ad alio non dat remissio alicuius mortalis sine do-
lore postea videtur in hoc. nullum peccatum sine remissione
unde non Confessio gratia manebit quod illa Confessio informis.

Item 3° ex causa intensivo seu quasi intensivo dolore. variis
est Confessio valida et informis si astricta sit tantum va-
liditas seu sit efficax et imperfecta et inefficax quod voluntatem
ad satisfactionem avertit. ita dicitur. Ceteri excepto suaver. et pro quo
ad satisfactionem de tali dolore quod ille qui bona hoc credit cum so-
lo dolore tali quem insensibiliter existimat sufficere si existimat
se habere supernalem dolorem recipiet vere sacramentum penitentis
cum ex parte ministri nihil sate dicitur et ex parte ipsius penitentis
de vera acceptione cum vero dolore et proposito recipiendi in futurum.

Item ob hoc dolorem et naturalem nam dolor talis potest esse per
Confessionem sacramentum quibus non sit sufficienter distinctio ad gratiam
sicut in aliis sacramentis ubi naturalem Confitentur. ex maiori et magis
ut Confitentur in baptismo in quo non est ablatio nisi et in illa ver-
ba ego te baptizo et cetera quod in sua essentia quidpiam naturalem.

Cum autem dolor natus sit sufficiens diffusus ad gratiam, dabit in eodem
presenti top. ejusque infusione gratia.

praeterea dolorem imperfectum et inefficacem esse sufficien-
 tem ad Constitutum hoc subum valium ubi i^o penitens in hoc
 Cap^o explicat bonae fide maiorem valentem remissionem cum
 dolore atque accipit cum vera intentione requirendi subum? ex hoc etiam
 minister datur absolutio cum intentione requisita. invenit subum id re-
 quirat ad Constitutum subum. deinde dolor inefficax non suffi-
 cit ad sufficiens ad remissionem peccati et infusionem gratiae cum
 non sit sufficiens ad consequendam remissionem iniuriam cumque con-
 stat propositum iterum peccandi idcirco manebit ipse subum sine
 infusione gratiae.

Dico 4° doctrina precedentium Cognum limitata ē ut placeat
 in penitente habente bonam fidem et ignorantiam invincibilem et
 inculpabilem hoc cuius existim et dolorem valent aut inefficacem
 sufficere aut e here superabilem et efficacem in finem in eo pi
 sciens de finem sua diffinit aut procedens cum ignorantia vincibili
 et culpabili quambis affecta n^o sit accedere ad Confessionem. hanc
 limitationem assignat S. f. in 4° dist^o et 1° q^o 2° ad 1° et
 cum eo sit sententia diffinito 1° et 2° q^o 2° de Confessione in
 formi probabiliorē esse alij hanc limitationem rationantibz.

In casu bonae fidei penitentis nihil perijit nisi iudicet aut
dolori facit penam ut non committat actuale peccatum accedendo ad
sacramentum sine meliori diffinitione. Si iudicet illum dolorem non
sufficere peccaret mortaliter sic accedendo. Bonae fidei requiritur ut
sacramentum illud sit validum & conjugatum & potest dari contra
mentem penitentis validum quod in eius successione committitur mor-
tale peccatum. I. n. in aliis sacramentis evenire possit et esse valida

quodlibet ex preceptione Committit novum peccatum mortale et
tamen in Sacramento peccata manifesta non differunt, propterea
indifferenter negantia manent sacramenti et acceptio omnium
peccatorum mortaliura memorie currentium quod ordinant ad
rem consequendi remissionem media absolutione, prout in ipsa
absolutione novum peccatum mortale Committit illud recedit sub ab-
solutionem, cum tamen memorie occurrat, et quasi ante oculo
habetur.

Item in moralibus et apud deum eundem culpa est Committere
aliquid ex negligentia culpabile et ex Committente, si differant in volun-
tario magis minusve perfecte, sed dolor inefficax et talis Cogniti-
onis sufficiens ad valorem sacramenti, nec culpabile ignorantia su-
ficiens erit. Confirmatur nam in moralibus minus ex causa fa-
cto vehementer quam ignorantia negligentem, sed peritiam ob ve-
hementem rationem et affectum de peccato, licet diffiden-
tiam interfectam et hoc ipsum fateatur in postea facit Confessio-
nem validam, nec propter ignorantiam vincibilem et culpabi-
lem potest esse valida talis Confessio.

Item deinde Confessio ut sit integra negantia est talis
et culpabilis nam ille qui dicit se Confiteri peccata non mortalia
et cum aliquando advertit culpam quam tunc Committit non potest
illam Confiteri, nam cum totum hoc sit in negligentia
et ignorantia vincibili et mortali culpabilis sit sine culpa et
ideo talis Confessio est culpabilis et integra et per consequens
est invalida.

Item locum ad hoc quod non bonum fidei et ignorantia est invincibilis
et inculpabilis nam sicut talis ignorantia sacramenti quod ad actum
externum est Confessio integra et tamen requiritur ut in se sit

Conferri, et in existimatione inenitabili veniens, qui
indignitatem mortalem adhibeat et existimetur Confiteri mor-
talia omnia quod Coniicit quibus omittit aliqua sunt valida Con-
fessionem ita etiam iudicandum est proportionem verborum de maiore
aliam internam nonne satis requirit efficaciam et supernam
dolorem ut si inenitabili ad eam existimetur. I. in veniit sufficit.
ex dictis Coniicit nec admitendum Casum Confessio informis quem
multi ex d. nostris sententia admittunt quod si sit et dicitur quod ad sa-
cramentum penitus sine examine sufficienti et ideo obijciat ali-
quos mortales absque eo quod de ignorantia Craya et affectu.
Istam Confessionem esse inopem ex defectu assignato per ex dictis. Nonne
negligentia ista est peccatum veniale et id impedit essum gratiae
peccatum mortale quod in ista Confessione committitur, et cum do-
n't potest dari validum sacramentum quod si mortale id committitur
ante Confessionem et penitentem bona fide Confiteatur per negligentiam ex-
amine obijciat et per illum exiret et in Confessione explicavit tunc Con-
fessio valida et rata erit si ex aliis requisitis non deficiat.

Sectio 3. solutione argumentorum explicat magis praecedentium co- clusionum doctrina.

Ex dictis diff. 4a de penit. dub. II cum gabriele et medina aliqui doc-
t' recentioribus negat sacramentum hoc esse informe posse esse
et ex eo fundi potest obijci 1° verba absolutionis significant in-
mediate penitentiam et remissionem peccatorum si non Confessio
verba sua erunt falsa et consequens sacramentum erit inco-

idam q. nunc poterit dari sacramentum istud informe.

hoc arguitur ipse q. dicitur fuit invalidum o. e. nam
1. si a solutione p. net generationem o. e. solutionem n. m.
2. recati sive cum culpa, sive cum pena sive cum obli-
gationem confitendi sive cum nominationem vocem n. m.
legare potest n. m. signat o. e. dicitur solutionem hic
et n. m. de facto confiteriam, n. e. etiam hanc p. illam de-
te conferri s. et aliquam indetate s. i. et confitentem ab-
sol. v. a peccato qualibet v. cum culpa v. cum penam
eternam aut temporalem v. cum obligationem confitendi
p. quidem verificat quibus de facto n. m. et remissio statim
posita absolutione.

obijit q. e. unicuique et efficax egredi et alioq. finem
nulla ap. p. sufficit ad valorem sacramenti quod sufficit
ad eius finem q. si adit talis ap. p. cum reliquis requisitis ad
valorem sacramenti hoc est e. p. sacramenti, et si absit
sacramentum erit nullum sic q. n. m. poterit ee ap-
lidum et informe.

an. p. o. e. e. q. d. diff. 4. dub. 5. no. 48. p. d. se. gione
et cap. 7. o. e. confitorem sive adorem de peccatis et de
m. et p. t. huius sacramenti quod ad peccati remissionem
requiritur q. quod ex. l. m. d. est talis d. o. e. quod requirit ad
remissionem peccati d. e. t. m. sive p. o. e. talis huius sacramen-

no. p. o. e. q. d. p. d. n. dedit apostoli potestatem absolven-
di quosvis peccatis et eo. p. l. qui ex. t. m. sunt dispositi q. i. p. p.
n. h. e. n. t. potestatem alioq. absolvendi et consequent invalidum id
fuerit et quod ita absolutio erit nulla et sacramentum invalidum.

3° probat^r ut Confessio sit per sacramentum ut sufficit ut hanc
iudicem. Cuiusque remissionem per se negare et ut sit a confesso
tenden^s ad reconciliationem atque nulla est nisi per eum
signet remissionem peccati ita penitere prout requiritur ut posset
peccatum per sacramentum remitti. ut Confessio possit esse per
sacramentum deest. Ignorare vero in eo cuius penitentem sua
sufficit ad remissionem peccati in sacramentum recipiendum et
consequent^r ne sit falsum signum deest penitent^r falsi do
la in eo.

4° denique probat^r nulla ratio redi potest Cum Confessio
sit semper invalida pro penitente unum peccatum mortale sine
iuxta cuius omisit nisi per hanc omissionem potest Confiteri
Cum additione ad eam sacramenti requisita, quod n. alibi id
asserunt sine ulla fidei asserunt, atque illud est falsum si
per dantur sufficiens ad eam sacramentum, et tamen insu
ficiens ad eam eam. falsi dari neguit.

et negando aut et ad eam probationem dicimus quod si loquamur
de dolore supernaturali et efficaci verum et illud est requiritur ut man
et item sacramenti quod ad peccati remissionem requiritur hoc
aut n. e. verum loquendo de dolore naturali sicut in efficaci hinc
est requiritur quod integrat sufficiens sacramentum si Cum
bona fide adhibet et qual^r sufficit ut penitens sua obligationi
satisfaciat adimplendo substantiam operis precepti.

Ad eam probationem dicitur. Redi potest item ad solvendi
eos qui sunt dispositi ad recipiendam gratiam l. saltem ad reci
piendam beneficium absolutionis, cum certe indigni non sunt
ii qui diligentiam sufficientem adhibuerunt in examinanda
conscientia et bona fide existimant se accedere Cum reus digne

nec verisimile e' apud. amplius sufficere ab hoc ad valorem
 huius sacramenti atq' ad receptionem sufficientem et inculpabilem
 absolutionis q' amplius declaratur in huiusmodi nam sententia
 sententia allegata et probata bona fide valida e' et supposita Con-
 fessione facta cum dolore vero qui inculpabiliter existimat sup-
 plicari, facta absolutionem allegata et probata bona fide quamvis hu-
 mano modo fieri potest q' erit valida, licet n. hoc iudicium pro dam-
 no divinum sit, tamen quod sit in hoc perficiendum e' hu-
 mano modo.

ad 3^{am} probationem ut Confessio per sacramenti n' sufficit ut
 nec quatenus vocem accusationis sufficit tamen ut nec vocem
 vere accusationis ex corde et bona fide facta, talis autem sit si
 tendat reconciliationem ut assensum ad eorum sacramenti l' saltem
 tendat ad satisfaciendum obligationi ut assensum ad valorem sa-
 cramenti ex inculpabili ignorantia et bona fide penitentis.

ad 4^{am} probationem in negando minorem nam filii omnis
 culpabiliter n' stare n' potest cum atropone sufficienti ad eorum
 nec cum sufficienti ad valorem ut probavimus de 4^a precedenti
 si quare volens n' pugnat ratio sed in eo qui Confessionem in-
 firmam et validam admittit in eam ignorantia vincibilis
 et negligentia culpabiliter atq' adeo cum peccato mortali in
 Confessione commisso.

ubi sit 3° primarium eorum sacramenti penitentis e' reconciliatio
 hoc cum deo seu e' gratia et remissio peccatorum mortaliu quod
 po'te penitentis commisit sed n' potest dari verum sacramentum
 quod conferat primarium siue eorum q' n' potest dari verum
 aut validum sacramentum penitentis quod conferat gratiam et
 remissionem peccatorum mortaliu cum 1° penitentis cedat.

negando minorem nam sacramenta quae imprimunt charac-
terem n[on] semper conferunt gratiam quae postea e[st] firmari
semper ipsius e[st] e[ss]e quoniam character, eucharistia etiam respici-
bit ut minimum e[ss]e incrementum gratiae et nutritionem spiri-
talem et tamen recipi potest ab hoc h[ab]ente peccatum mortale obli-
tum de quo dolent et huius doloris deus irascitur in illo e[ss]e sacra-
menti eucharistiae ut dicitur doctores theologi in materia de eucharis-
tia ad rem 2[am] s. t.

obicitur 4° nullus dolor potest assignari qui non comprehendat alia
peccata mortalia quoniam e[st] Confessio in penitentia ex de[us] est ex vivo
dolori an[im]e pro peccatis si dolor sit Confessio perfecta certum e[st] quod ad omnia
mortalia extendit[ur] sine sit a[ff]lictio, h[ab]et prope[ter] penam inferni aut pro
et alia damna quae obit[ur] peccatis mortali[bus] devent[ur] a[ff]lictio etiam
comprehendit omnia mortalia.

Confessio nam tria s[ecundu]m 4° cap. 3° et 4° eandem Confessionem et
a[ff]lictionem requirit tunc s[ecundu]m plenam sacramenti penitentiae et tunc
difficilem ad gratiam et remissionem peccatorum sed non potest dari Con-
fessio quae sit verum sacramentum sine Confessione et a[ff]lictio-
ne quae e[st] passibilis nec dari potest sine a[ff]lictione quae e[st] difficilis
ad gratiam.

in negando nam si a[ff]lictio eliciatur alia potest haberi pe-
ccatum veniale peccatum quod operatur virtutem in se 2° aut ten-
perantia non extendit ad omnia peccata ut diximus de penitentia
ad Confessionem in negando maiorem tria. dum enumerat cap. 3° postea
huius sacramenti s[ed] dicit e[ss]e unum et aliter penitentis Confessio-
nem s[ed] Confessio et a[ff]lictio et non exprimit Confessionem
devere esse supernalem aut ex impulsu s[ed] s[ed] tamen in cap.
tercio de a[ff]lictione loquitur tamen meminit s[ed] et e[ss]e in se

videndum est in hoc loco agere Concilium de dolore qui simul sit par
seruamenti et diffusi sufficiens ad eum gratia ut tamen excludit
Concilium a re ipsa huius seruamenti nihil minus perfe
tam sententiam tamen ipsi et vobis diffusi ad gratiam.

obicitur quod in potest dolore illam cum quo stare potest effi
cax voluntas Commitendi iterum eadem peccata eadem suffi
cientem ad seruamentum penitus sed cum dolore inefficax de pe
ccatis mortalibus stare potest voluntas efficax Commitendi iterum
eandem peccata in potest et id est dolor sit una sufficiens atque adeo
ex defectu doloris absque et effugit contingere non potest Confessio
invenitur minor certe est nam dolor inefficax aliam rei non ex
cludit voluntatem effugiem oppositi ob id ut constat in dolore inefficax
de proiciendis mercibus in mare qui in infestis in mercato reman
entibus inminere timente effugiem voluntatem mercis proci
piendi.

maior vero namque huius seruamenti est vera absolutio
ille autem qui in infestis in potest de peccatis Commitendi ut cum illo do
lore stare possit effugiem voluntatem Commitendi iterum idem pe
ccatum non vere sentiat sicut non oportet et arguit qui voluntatem
absolutam habet Commitendi iterum idem delictum.

Confirmatio nam Confessio delinquentis qui vult iterum delin
quere non est bona diffusi de recipiendam absolutionem indiget. Con
firmatio ex hoc. Cito dicente talem esse negatorem dolorem
qui voluntatem peccandi excludit hoc est cum quo voluntas peccandi
si simul esse repugnet in sufficiens ad inefficax dolor non vult
remissionem.

et ad arguendum dolorem inefficax esse sufficienter mandatum
non habet. Refutatio. Committam voluntatem effugiem peccandi et

bona fide existimet sufficiens dolor si tamen penitens nesciat re ipsa
effugere voluntatem iterum peccandi dolor ille nescit re ipsa
sufficiens tamen penitens si nesciat committere novum mortale iterum
penitens confitemur et sepe dicimus, nec est cur sentiat vera culpa
si probata dea sit sine voluntate effugere committere peccatum.

Ad idem Confitemur si delinquens nesciat sine voluntate delinquere
nec caret culpabilis dolore perfectionis et bona fide existimat
sufficere illum imperfectum dolorem l. se habere dolorem perfectum
provet quidem manum sufficientem ad solutionem. l. n. ad realtem aut
ad remissionem, secus erit si re ipsa velit iterum delinquere
vel aut labores ignorantia vincibili. ad idem Confitemur si ibi loquitur
de dolore qui simul sit per sacramentum et diffusus ad gratiam qui
idem effugere debeat ille qui l. habet deum per se potest esse inefficax
et illam non excludit concilium ut si dicamus de dolore naturali.

obijit b. p. sepe citatum dicit illam affectionem quod est per se po
num per se. et idem dixerat s. t. Iste est deus noster et cum his
verbis in sacramentum penitentie sunt actus humani per quos pro
veniant ab inspiratione interna, unde magis n. exhibet a mini
stro et a deo interius operante, et in dolore naturali qui l. exineat
habili existimatione reputat supernaturali, nec ipse dolor est donum
per se. Cum possumus esse naturalis, nec etiam existimatio est alijs
supernaturali. Cum totus sit receptus quidem per ad valorem huius
sacramenti negamus autem supernaturali dolor nec deus illius
pleri poterit per naturalem affectionem.

Confirmat nam ex eo quod Concilia dicunt vinum v. g. et man
eucharistia nemo dicere potest actum invincibilis reputari
num alijs sufficere pro verum habet in se in magis et re, per
se habet et etiam in magis et actus humani ut in sacramentis

si prima solis et tunc caligat? pater etiam si quis invincibiliter exi-
timet se tergere si re vera nescit nihil factum esse ignorancia
humana non mutat manum, nec deus supplet idem deum? ob prava
sunt orationes. idem cum proportionem et hic dicendum.

¶ Item loqui de illa atri. quod simul est pater et diffuso ad gratiam
nunc tamen excludit valentem atributionem quod si sit pater sacramenti
ob id eo id ad gratiam disponat. deinde si agit de dolore interno
quoniam debet penitentem per eloquendo hunc in sacramento penitentem
qui quidem supernaturalem debet esse et qui sciens et prudens contem-
nit esse solo nati peccaret mortaliter et proinde non faceret validum
Confessionem nunc tamen negat. si per agendum possit evenire dolorem
et supernaturalem et ad hoc sufficere ad valorem sacramenti.

ad Confessionem negat Confessionem. disparitatem et manifestam in illi.
Cuiusque dispositionem solis et sufficientem in nostro aut lapsu agnoscit
unde sufficientem, ille n. qui sciens peccaret cum dolore interno aut
nati n. deo peccaret n. adhiberet manum sufficientem per quod dispo-
ret culpabiliter impedimentum eius sacramenti ad quod tenet esse
re de vita et convenienti diffuso.

¶ Item 7.º notandum. Confessio confert hoc baptismo remissio-
nem peccatorum mortalium id prestat in voto sacramenti penitentis et
Cuius contra fateri per hoc est solum si daret Confessionem informem. g.
minor pars nam ille qui fecit Confessionem informem deest doloris
etiam et supernaturalem etiam postea talem dolorem recipiet tunc
gratiam et remissionem peccatorum per hanc non recipiet in voto
sacramenti penitentis cum intenderet ad Confessionem iterum pe-
cata data in Confessione valida. et cetera.

¶ Confessionem conferre peccatorum remissionem in voto sacra-
menti. hoc videtur in re successu, quare. l. idolo disponit ad remissionem

peccator, antequam recipiat sacramentum remissionis, sit quod si in ma-
ioris supposito. v. sacramenti quod infirmus, cum sit defunctus, proportionat
dolore, dolor postea adveniens videtur remissionem conferre in voto
sacramenti penitus, et in virtute sacramenti regerentur. seu hoc sa-
cramentum in re successit quod idem videretur in baptismo, qui quod rece-
dente fictione habet, cum enim, tunc dolor postea adveniens videtur
remittere peccata virtute baptismi, seu hoc baptismum in re successit
in nomine in voto illius; huius solutionis doctrina explicabitur magis
se sequenti.

sectio quinta an confessio informis habeat effectum recedente fictione et per quem actum illum habeat.

Ad hoc Confessio valida et informis, nec postea cum gratia advenien-
te sufficiente differt hoc, cum sufficit impedimentum, ut si peccatum
mortalis post baptismum commissum, si remittitur in sacramento
penitus in re, in voto successit, et recipit dictum in Confessione, cum
quod adveniente sufficiente dolore remittitur, ut remittitur per sacramen-
tum penitus in voto, seu non remittitur in voto sacramenti penitus, si re-
miserunt per sacramentum illud quod in re successit, et minor
hoc nam si remitteret in voto sacramenti penitus, teneretur remi-
tere Confiteri in alia Confessione peccata quod si cum ex-
plicata iam sint in Confessione valida.

Hoc quod in sacramento valido non vera sed absolutio, per quam
vere remittuntur peccata, si ea penitus habet, et hoc remissionis est
quod efficacia quod Confessio informis, quod non impedimentum, si sit

itaque quod sufficiens g. ab illis impedimento per se
illa remissio ex vi illius absolutionis. Et si autem non recata die
in Confessione infirmus remittitur per subsequentem abso-
lutionem etiam per apud g. devent remissio in virtute re-
cedentis absolutionis et sacramentum per hunc idem ritum
et de eodem baptismo, idem si per Confessionem per apud g. per sub-
sequentem penitentiam et utari virtute baptismi. In
his sum etiam g. fieri potest ut talis episcopus obtineat sine sub-
sequentis penitentia nec in re nec in voto ut si ille qui se Confessus
nullum peccatum mortale passibilem Confessionem commiserit.
per 30. l. nullum sacramentum baptismi et penitentia dicunt
in hoc quod unum sit iterabile, et n. aliud. Convenit tamen
in hoc quod utrumque sit medium necessarium ad remittenda
peccata sibi subiecta, et etiam in hoc quod sicut n. e. necessarium
iterare baptismum sic inceptum ad consequendam remissio-
nem peccati, ita n. e. necessarium iterare Confessionem infirmam
ad consequendam remissionem peccati. Sic Confessio per sacramen-
tum penitentia id solum est ritum sacramentum hoc habitum et
episcopus recedente fictione.

dicunt autem infirmus fictio et impedimentum atque ut sacramentum
penitentia quod sit infirmus incipiat heret sum episcopus n. per requi-
rit Contritio per sola a poenitentia super valis et efficax erit sepe in
fictio. explicat et per eo quod ille qui fecit Confessionem infirmam
quodvis n. potest se heret post hoc modo Confessum e. Comodo si
unum peccatum mortale commiserit post dictam Confessionem et
tunc n. sufficit sola a poenitentia ad auferendum obicem per requi-
rit Contritio et a poenitentia cum Confessione episcopi peccati g. sacramentum
inceptum n. potest heret efficaciam et peccatum postea commi-

nam. vnde potest se habere si nullum mortale Commisit. Con-
fessionem et tunc dicimus nec solum a pitionem posse obicem
removeri. vnde? eadem dicitur quod sufficeret cum iuramen-
to presentis sufficit cum iuramento iuxta quod vult novum in
sacramentum nec novum reatum.

rogabit hic aliquis an dicta de Confessione infirmi locum habeant
si in Confessione peccatorum mortaliū dicitur excommunicari Confessione venialium
valida et infirma. et affirmative potest aliquid contingere ut
aliquis habens peccatum mortale hunc Confiteatur de solis venialibus
et mortale non occurrat memoria absque culpa. vnde potest illud
dicere huius Confessori sine gravissimo Sacramento, et alterius Co-
fessionem non habet. Inquit huius obligationis tempore, tunc si penitentem
non habet veram a pitionem factam aut virtutem de tali peccato
set si habet dolorem valentem et ineffabilem aut efficacem quidem
et internalem set de solis venialibus necesse propter aliquam rationem
quod omnia peccata non complectatur in tali Confessione erit Confessio valida et
infirma. et venialia non remissa mortali cum quo coniunguntur non po-
terunt tunc remitti nec gratia infundi, et ex hoc Confessione potest
a fortiori dari alioquin Confessione venialium sit valida et infirma
propter defectum doloris efficacis et interni.

disputatio tertia.

de absolutione sacra- mentali.

absolutionis nomen pro nomine signat Corporalia vincula, quod
Corporalia sunt peccata et per metaphoram per spiritualia vincula

quæ in duobus distrahunt, quædam sunt secunda et alia quædam
et ex illis proverbiorum sicut iniquitate per Capient infirmum et periculis
occidit, nos Compungit. alia sunt sententia ecclesiastica necesse
excoꝛcatio, suspensio, interdictum et eligia peccatoꝝ, quibus con
tingit ad ipsos correctionem et emendationem. pro hoc duplici puncti
omnino duplex distinguitur absolutio alia a peccatis et alia a sententiis
nos si hic agimus de absolute a peccatis, quæ absolutio sacramen
taliter est et per sacramenti penitus quibus novella de alia et in
sententia pro disputationis plenitudine et caput nostra

caput primum.

quid sit absolutio et quibus verbis constare videatur.

proponendum est verba quæ ex consuetudine loci in scriptis a docto
dno et traditione ecclesiæ recepta sunt per huius sacramenti et
ego te absolvo a peccatis si proferantur a sacerdote licet in iudicio
doverim non impediri et cum serva inter premissa penitentis Confes
sione etiam est conditio aut dispositio requirita, nempe proxima et qua
et ex sua absolute a peccatis tam ex propriis quam ex componentibus regul
tis sacramentum. hoc proposito distinetur an hæc verba tantum perti
neant ad eorum finem et quolibet eorum deficiente videtur finem.

Dico 1. his tantum verbis absolute absolvo te sita ex iustitia et
per illa ab illis non potest peccata absolvi et consensu et per illa
absolutio fieri possit ab excoꝛcationis vinculo et aliis penis si quæ
verba hæc videantur indifferenter et proinde limitanda verbis illis a
peccatis si sit positum tamen peccata Confess et inter absolventis ver

deus: si tamen ianda e[st] per indicationem vocis ap[er]ta, et
si mutatio fiat in verbis sub iuramento sicut n[on] fit in
validum sacramentum ut si dicitur remitto tibi remittendo tibi re
cata in absolventis et si regidit absolvo maiestatem tuam, i
tamen dicit absolvens an[te] fac[ie]m tuam videri q[uod] aperet imperatorem
indignabile dicit per passionem absolvens a deo hoc e[st] ut enri
guly dicit lib. 2 de penit. cap. 11 in imperio meo per deitatem per
imperatorem, ut in fac[ie] ordinis absolvat verbum xpi expressio n[on]
nisi ut videri in absolute negatoria per satis e[st] exprimere ac
torem quod a ministro exercet.

h[ic] ipsum tamen e[st] mutationem verborum facere sine ca[us]a singu
lariter ut probale dubium sit de veritate fac[ie] et sacramenti et
peccatum mortale propter periculum sup[er]stitionis sacramentum et
cuius est, si s. maneat verum per fac[ie] mutatio scilicet can
tato erit tantum peccatum veniale, per tamen e[st] de negati
tate fac[ie] ut voce fecit quibus ma[gn]a seu confessio n[on] e[st] scripta
virescit aliq[uo] ex ca[us]a ut infra videbimus; requiritur preterea in abso
lutione in ministro ut in loco per serio absolventis velit q[uod] coe
dit iuramento, ex te[ra] etiam recipientis ad h[oc] iuramentum et me
taceat n[on] sit sacramentum.

notandum e[st] n[on] esse negatorium ut absolute per fac[ie] deservat
se in applicatione per satis e[st] ut aliquo tempore post audientem con
fessionem intendat absolute quod sit ex ca[us]a delati fac[ie] non negy
humanis fac[ie] nisi revocet de ea re intelligit presentiam
si quibus e[st] tempore penitens vult et non revocet. at v.
tam longum tempus inter sedere potest ut Confessio sit moralit[er]
negans. notandum etiam e[st] ritum imponendi manum magis per
fac[ie] ad plenam reconciliationem, et ad Confirmationem et

ad ordinem suum quam ad eum manet ab omni sacramentali
nec signum crucis et de necessitate huius sacramenti.

Secundo loquendo de convenienti et videtur imponenda ab
injectione dictis verbis de ecclesia secundum morem (ut loquitur Tridentina
Cicero) necesse quoddam laudabiliter adhibere. hoc patet mihi
reus qui omnimodis reus et de multis peccatis suis perducit se ad
vitam eternam. Dominus noster Iesu Christi qui est summus pon-
tifex te absolvat et ego a te istius nihil licet indigno Confe-
sa absolvo te in primis ab omni vinculo excommunicationis, suspen-
sionis, et interdicti in quantum possum et indige. Deinde eadem
a te ego te absolvo a peccatis tuis in nomine patris, et filii, et
spiritus sancti, passio beate marie domini Iesu Christi et meritis b.
marie semper virginis et omnium sanctorum quidquid boni feceris
et mali faceris sit tibi in remissionem peccatorum, in augmentum
gratie et in premium vite eterne amen.

Notandum est 1° cum sa verbo absolutio non 1° in Confessio-
nibus brevibus ut illos qui sepe confitentur nisi esse dicere ego
te absolvo a peccatis tuis et cetera. Notandum est 2° cum eodem sa
verbo laudandum non esse nec imitandum morem eorum qui dum
absolvunt sperant sunt Catechismi. nec cum nec cum dignis
se convenit et absolutio est sententia iudicis quod non debet sperare
Catechismi ferri perducit quod quoddam modo in amplexibus peniten-
tibus qui sine absolutione dimittunt.

Notandum est 3° cum regulariter lib. 8° non debet et si penitentem
nullo ordine sit initiatum omittendum est nomen suspensionis.
Notandum est 4° et si confitetur in parlida sententia aliqua in
curia ea erit in parlida exprimenda per eam postquam in curia
et si absolvo te in illis a vinculo excommunicationis quod in curia post.

clericis percellionem et si sepius in eandem incurrit excommunicationem
tam e quod id confiteri si in diversis incidit tunc in quo
id eadem excommunicationem sunt exprimenda. Tunc si penitus in
irregularitatem incurrit in quo potest Confessor dispensare ipse per
positis verbis in quantum potest et indiget et dispensationem suam
per irregularitatem quam incurrit propter tale g. d. g. propter nuptias
celebrationem ante etatem, et habito te ad alios legitimos. Deinde
de hoc te absolvo a peccatis tuis et ceteris.

notandum e^o penitentem excommunicationem tunc esse absolvendum
ab excommunicatione quam a peccatis. In Confessione penitentem in seipsum
incurrit et tunc absolute ab illis maxime ab excommunicatione submissa
da et ad cautelam absolute a peccatis. notandum e^o morem celebrandi
servandum esse in absolute a publica excommunicatione, et tunc preest
Confessor absolute testimonium, ex parte confessionem sicut in
notandum est nisi in magnis et aliis expressis.

Ad hoc de iudicio tunc penitentem debet a seipso absolute ad
reinsistentiam ut in auctoritate mortis aut g. d. g. tunc in impedimentum
ad eundem superiorem, Caveat quod Confessor ne sine iurisdictione
ne preest a Confessor in illa causa tunc reprobis absolute
incurrit in excommunicationem in reprobis tunc si religiosus tenet
sine facultate absolute ab excommunicatione Canonis. In istis in odal
excommunicatione reprobis in reprobis tunc in reprobis tunc in reprobis
ut ad absolute excommunicationem ab hoc. Et de his omnibus ad magis
de seipso et de excommunicatione.

caput secundum.

quem sensum habeant verba ab

solutionis; ubi de conditionibus quas
includunt aut admittunt. ~

Sectio prima.

explicatus sensus verborum cum con-
ditionibus in illo inclusis. ~

Ad id quod etiam verba absolutionis sicut ego te absolvo a peccatis tuis
proprie accepta signant remissionem culpe ut magis hinc sentit do-
cet certa theologorum sententia et tamen non videtur ex se signare aliquid
ideo Confiteretur sicut iam cui iam remissa esset culpa non esset causa
absolutionis ideo ad falsum; nec satisfecit id quod iudicant dicunt remissa
tunc dici peccatum remitti quod remitti potest per contritionem et deinde, pro-
pter id quod perit potest peccatum esse remissum etiam quando remissa
nec magis satisfecit sicut Caietani tomalius et aliorum et hoc quod
ad rem ubi ait in hoc casu remitti peccatum per sacramentum debet
per remissionem peccati magis inclinari ex eo remissa per hoc rem-
issum per sacramentum hoc non videtur in peccatum ad hoc remissionem
debetur idem quod illud non semper remissionem debet remissionem cul-
pam maxime ideo culpa consistit in omissione remissionis mala. ~
dicendum quod verba absolutionis recedere hinc sunt Confesso
tibi gratiam remissionem peccati tui ex se ita magis debet id
quod qui in hoc se explicat sicut decenter verba sicut ego te absolvo
recedere hinc sunt absolutionis sacramentum per intentionem autem
idem non admittit contritionem lib. de peccatis casibus cum iure et

propter probationem et non deservire, conentur exidm disp. t. de
exce. a. d. b. d.

Porro in talibus nulla est virtus per se ad expellendam rem
set ad introducendam aliquam quod talis alteram expellat q. huius
sed virtus per se erit ad introducendam rem gratiam quod peccatum
expellat. Rursus sacramenta id significant q. producant q. penitentia
et rursus signat productionem gratiae destructivae peccati.

Confirmat hoc generaliter sacramentorum nova legis nam
de hoc talis sacramentum est ut per se ordinat ad dandam gratiam sub
peccati aliqua re set hoc peccatum re vel alia in hoc sacramentum
si ordinat ad dandam gratiam cum per se loquendo in pernam
regenerationis set pernam resurrectionis et renovationis sua
hinc erit terminus est huius sacramenti per se signat per
se per quam perficitur opus.

Confirmat etiam certum est ex frid. et ex ipso verbo in re
missionem peccatorum absolute etiam quoad culpam mortalem post
baptismum contraria et diversum et per se intentum est in huius
set set re expellit culpam mortalem nisi infundendo gratiam
q. iam nec dat vim sacramenti aut eorum minister ad remittenda pe
ccata nisi dando illam ad conferendam gratiam exclusivam peccati
id est etiam verum est in remissione peccati venialis q. d. ad hanc remis
sionem non potest per se infusione gratiae tamen ut proveniat vir
tute huius sed non potest dare sine illa.

Confirmat etiam certum ab ipso solum videtur signare so
lutionem vinculi q. tamen peccat vinculum non dissolvit nisi per
infusionem gratiae ideo ex subiectum tamen ex vi eiusdem verbi
signat infusio gratiae in ordine ad peccati remissionem et hanc etiam
remissionem signat per se hoc talis quidem dicitur peccator ut dicit

namq[ue] n[on] 19) set eo[que] p[er] se p[er]it[er] Confess[us] e[st] sent[entia] dicit super
absolutionem et ab in quodam m[od]o debeat. Verba h[ec] signant
p[er] se justificationem person[ae] cum qua p[er] se p[er]tinet p[er]tinet illu[m] se
c[on]tra mortale, ideo p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
nem o[mn]i[um] peccator[um] mortalium a p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
Confess[us] dicit n[on] sunt.

set p[ro] solutione quarundam obier[um] nam q[uod] h[ic] op[er]i p[er]tinet
et p[ro] pleniori explicatione verbor[um] absolutionis notandum e[st] q[uod] p[er]
cramenta o[mn]i[um] p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
fuit e[st] p[er] se ideo n[on] ita absolute illam signare quia n[on] p[er]tinet in
voluit h[ic] Conditionem nisi p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
p[er] se p[er]tinet eandem Conditionem includent sic q[uod] p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
vite fieri p[er]tinet ut h[ic] n[on] p[er]tinet p[er]tinet p[er]tinet p[er]tinet p[er]tinet
qua etiam voc[atur] ver[ba] p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
notionem sacramentalem. I. q[uod] n[on] p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
includentem.

atq[ue] hinc Consistit quo p[ar]te vera sit absolutioni verba in qua
distinguitur qui nobis op[er]i p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
reterit e[st] p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
verba p[ro]p[ter] Conditionem includentem quam diximus in alijs casib[us]
facilius verificantur cum verum sit conferri in illis gratiam remi
sionem et exclusivam peccati quantum e[st] p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
dubitandi initio p[ro]p[os]itum.

notandum e[st] q[uod] dari hoc discrimen int[er] infusione[m] gratie et
remissionem peccati q[uod] ex vi hor[um] verbor[um] p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet p[er] se p[er]tinet
sufficiens p[er] se ad remissionem peccati cum hac tamen Conditione q[uod] in
recipiente vel impedimentum peccati aut remissio p[er]tinet alterius p[ro]
Conditione q[uod] in hoc vel peccatum nam hoc deficiente n[on] dabit actus

verisimile. de gratia remissionis peccati quantum ex se nisi dicitur
dari eandem remissionem ex vi nove gratie veluti novae fidei.
similem conditionem requirit veritas horum verborum ad remi-
sionem per aeternam ad finem in hoc sit talis ratio in remissione
nam cum esset iste casus signatus quod comprehendit in remissione
peccati mortalis, ideo regere etiam includit ad minus eandem condi-
tionem quam remissio peccati includit.

Sectiones. ~

an aliq conditiones aponi possint
dictis verbis. ~

dico & nunc est in penitentia ab omni a peccatis sub conditione respu-
 sine et pueret. Consequens si respicit aut si solum penit. tunc
 oportet ab eo ite caret. et nunc. apud re similitudinem in. 3. n. 5. abet
 filij ab omni est in illa loco n. et in p. 1. et p. 2. p. 3. p. 4. p. 5. p. 6. p. 7. p. 8. p. 9. p. 10. p. 11. p. 12. p. 13. p. 14. p. 15. p. 16. p. 17. p. 18. p. 19. p. 20. p. 21. p. 22. p. 23. p. 24. p. 25. p. 26. p. 27. p. 28. p. 29. p. 30. p. 31. p. 32. p. 33. p. 34. p. 35. p. 36. p. 37. p. 38. p. 39. p. 40. p. 41. p. 42. p. 43. p. 44. p. 45. p. 46. p. 47. p. 48. p. 49. p. 50. p. 51. p. 52. p. 53. p. 54. p. 55. p. 56. p. 57. p. 58. p. 59. p. 60. p. 61. p. 62. p. 63. p. 64. p. 65. p. 66. p. 67. p. 68. p. 69. p. 70. p. 71. p. 72. p. 73. p. 74. p. 75. p. 76. p. 77. p. 78. p. 79. p. 80. p. 81. p. 82. p. 83. p. 84. p. 85. p. 86. p. 87. p. 88. p. 89. p. 90. p. 91. p. 92. p. 93. p. 94. p. 95. p. 96. p. 97. p. 98. p. 99. p. 100. p. 101. p. 102. p. 103. p. 104. p. 105. p. 106. p. 107. p. 108. p. 109. p. 110. p. 111. p. 112. p. 113. p. 114. p. 115. p. 116. p. 117. p. 118. p. 119. p. 120. p. 121. p. 122. p. 123. p. 124. p. 125. p. 126. p. 127. p. 128. p. 129. p. 130. p. 131. p. 132. p. 133. p. 134. p. 135. p. 136. p. 137. p. 138. p. 139. p. 140. p. 141. p. 142. p. 143. p. 144. p. 145. p. 146. p. 147. p. 148. p. 149. p. 150. p. 151. p. 152. p. 153. p. 154. p. 155. p. 156. p. 157. p. 158. p. 159. p. 160. p. 161. p. 162. p. 163. p. 164. p. 165. p. 166. p. 167. p. 168. p. 169. p. 170. p. 171. p. 172. p. 173. p. 174. p. 175. p. 176. p. 177. p. 178. p. 179. p. 180. p. 181. p. 182. p. 183. p. 184. p. 185. p. 186. p. 187. p. 188. p. 189. p. 190. p. 191. p. 192. p. 193. p. 194. p. 195. p. 196. p. 197. p. 198. p. 199. p. 200. p. 201. p. 202. p. 203. p. 204. p. 205. p. 206. p. 207. p. 208. p. 209. p. 210. p. 211. p. 212. p. 213. p. 214. p. 215. p. 216. p. 217. p. 218. p. 219. p. 220. p. 221. p. 222. p. 223. p. 224. p. 225. p. 226. p. 227. p. 228. p. 229. p. 230. p. 231. p. 232. p. 233. p. 234. p. 235. p. 236. p. 237. p. 238. p. 239. p. 240. p. 241. p. 242. p. 243. p. 244. p. 245. p. 246. p. 247. p. 248. p. 249. p. 250. p. 251. p. 252. p. 253. p. 254. p. 255. p. 256. p. 257. p. 258. p. 259. p. 260. p. 261. p. 262. p. 263. p. 264. p. 265. p. 266. p. 267. p. 268. p. 269. p. 270. p. 271. p. 272. p. 273. p. 274. p. 275. p. 276. p. 277. p. 278. p. 279. p. 280. p. 281. p. 282. p. 283. p. 284. p. 285. p. 286. p. 287. p. 288. p. 289. p. 290. p. 291. p. 292. p. 293. p. 294. p. 295. p. 296. p. 297. p. 298. p. 299. p. 300. p. 301. p. 302. p. 303. p. 304. p. 305. p. 306. p. 307. p. 308. p. 309. p. 310. p. 311. p. 312. p. 313. p. 314. p. 315. p. 316. p. 317. p. 318. p. 319. p. 320. p. 321. p. 322. p. 323. p. 324. p. 325. p. 326. p. 327. p. 328. p. 329. p. 330. p. 331. p. 332. p. 333. p. 334. p. 335. p. 336. p. 337. p. 338. p. 339. p. 340. p. 341. p. 342. p. 343. p. 344. p. 345. p. 346. p. 347. p. 348. p. 349. p. 350. p. 351. p. 352. p. 353. p. 354. p. 355. p. 356. p. 357. p. 358. p. 359. p. 360. p. 361. p. 362. p. 363. p. 364. p. 365. p. 366. p. 367. p. 368. p. 369. p. 370. p. 371. p. 372. p. 373. p. 374. p. 375. p. 376. p. 377. p. 378. p. 379. p. 380. p. 381. p. 382. p. 383. p. 384. p. 385. p. 386. p. 387. p. 388. p. 389. p. 390. p. 391. p. 392. p. 393. p. 394. p. 395. p. 396. p. 397. p. 398. p. 399. p. 400. p. 401. p. 402. p. 403. p. 404. p. 405. p. 406. p. 407. p. 408. p. 409. p. 410. p. 411. p. 412. p. 413. p. 414. p. 415. p. 416. p. 417. p. 418. p. 419. p. 420. p. 421. p. 422. p. 423. p. 424. p. 425. p. 426. p. 427. p. 428. p. 429. p. 430. p. 431. p. 432. p. 433. p. 434. p. 435. p. 436. p. 437. p. 438. p. 439. p. 440. p. 441. p. 442. p. 443. p. 444. p. 445. p. 446. p. 447. p. 448. p. 449. p. 450. p. 451. p. 452. p. 453. p. 454. p. 455. p. 456. p. 457. p. 458. p. 459. p. 460. p. 461. p. 462. p. 463. p. 464. p. 465. p. 466. p. 467. p. 468. p. 469. p. 470. p. 471. p. 472. p. 473. p. 474. p. 475. p. 476. p. 477. p. 478. p. 479. p. 480. p. 481. p. 482. p. 483. p. 484. p. 485. p. 486. p. 487. p. 488. p. 489. p. 490. p. 491. p. 492. p. 493. p. 494. p. 495. p. 496. p. 497. p. 498. p. 499. p. 500. p. 501. p. 502. p. 503. p. 504. p. 505. p. 506. p. 507. p. 508. p. 509. p. 510. p. 511. p. 512. p. 513. p. 514. p. 515. p. 516. p. 517. p. 518. p. 519. p. 520. p. 521. p. 522. p. 523. p. 524. p. 525. p. 526. p. 527. p. 528. p. 529. p. 530. p. 531. p. 532. p. 533. p. 534. p. 535. p. 536. p. 537. p. 538. p. 539. p. 540. p. 541. p. 542. p. 543. p. 544. p. 545. p. 546. p. 547. p. 548. p. 549. p. 550. p. 551. p. 552. p. 553. p. 554. p. 555. p. 556. p. 557. p. 558. p. 559. p. 560. p. 561. p. 562. p. 563. p. 564. p. 565. p. 566. p. 567. p. 568. p. 569. p. 570. p. 571. p. 572. p. 573. p. 574. p. 575. p. 576. p. 577. p. 578. p. 579. p. 580. p. 581. p. 582. p. 583. p. 584. p. 585. p

Confirmat et explicat id nam eo ipso qd apud Conditionem de fu-
turo confert verum sacramentum in illa impleat cum ea sit
sacramenti int que sibi exprimit per propositionem Conditionis de fu-
ture, et valor ac veritas sacramenti cuilibet ex voluntate et inte-
ministri dependent q. ab omni tradita sub fili Conditione in ita et erit
ut si qdo a sacramente profertur et etiam postea per Consequens nam cum

non autem hoc est ab his qui in Christo inest et non in
Christo. Adversarius enim est deus. Adversus Christum in hoc agitur
Christum inest in Christo, nec agitur, Adversarius enim est deus
non autem hoc est ab his qui in Christo inest et non in

Verum quod est magis et firmius moraliter hunc in episcopo
 longi distans multum potest a se ipso separari etiam non
 cui seipsum morali iudicare debet. Hunc in episcopo potest moraliter
 iudicare de iudice. Consequenter autem in episcopo
 vni peramentum dominum tanquam existit. Hunc in episcopo
 non baptizet sub hac in episcopo et cetera. Cruxina die baptizet
 munus potest verum parente in apud episcopo existimare Cruxi-
 na die de infans in baptizet recipere baptismum et justificationem
 eo quod parente die baptizet munus potest in episcopo existimare de
 hoc parente.

Confirmat veritas ipsa iudicat nos peram carum et excoi-
cationem subdici potest sub conditione de proprio nam excoicatio de
iure in dispositione proveniens ab hoc iure habet prescriptionem de statu
nem iure autem ab ipso iure peram in fine et peram
mentis in fine a d. 1. de coic. peram de statu iure et con. de
coic. peram in fine peram in fine nisi coram iure requiritur et iure
veram peram in fine peram a d. 1. de in fine.

atque hoc cogit nullum fieri sacramentum si ob soluta in generalibus
ratificatione superioris, namque sit sub hac ratificatione quamvis vice
tunc fiat, re tamen ipsa sit tunc, pendens a conditione futura ita ut in
tri poiet nullum esse.

dico omnibus et hite potest impedi absolute sub conditione de pre
terito ut si confessa subitet an prohlerit verba absolutum potest horm
absolvere in c absolutum ego absolvo. et etiam hac sententia si

de alio dubio minister an sit baptizatus nec illud baptizare sub con-
ditione dicendo si natus est baptizatus hoc est baptizo et cetera. si natus est.

Secundo 3° sub conditione de hunc absolutio confert valide si tunc con-
ditionaliter veritate nunciamen confert iuste. tunc par ubi si dicit
necesse si vere statuitur recte aut presentare se superiori abso-
lute et cetera. et si recte ita se habet ut propositum est nunciamen iuste verba
verba nunciamen est nunciamen sit valida absolutio sic datur.

Item in casibus sine iure laici sacerdos presumit sine
iure laici sub conditione de xpi. vult et precepit sub certa de-
ta si ministrare cum ex ecclesia non penitentem dicitur ab-
solute et sine conditione credendum sit.

et ex hoc sacerdos accipiens a superiore facultatem absolventi a re-
gibus sub aliqua conditione ut eligendi claustrum, ieiunandi, aut re-
gimini nunciamen conditionalis et simpliciter et absolute absolvente pe-
nitentem accipientem penitentem illam aut saltem hanc intantum ad-
dendum quod illi imponatur si tamen laicus ad sit iuste impendat ab-
solutio sub conditione de present ut in his casibus. Si penitentem sit in a-
moris et nova contritionis signa exhibere non possit, et tamen dubitet con-
fessarius an habeat penitentem sufficientem ad hoc, tunc debet absolvente
sub conditione ne exponat sacramentum periculo nullitatis. Si pro-
prio sufficienti examine veri accedens ad confessionem tempore qua-
dam dubitet confessarius an habeat penitentem sufficientem an non possit debet
illum absolvente sub conditione nunciamen si casus sit sacramentis. Si
nobis credit sacerdos penitentem esse statim in quo possit absolvi
se simul probatur perinde quod si sibi hoc est sine peccato imponere con-
ditionem ad id tamen nunciamen. Si nobis indicium recte dicitur peniten-
tem sufficientem et confessarius prudenter egerit illum absolute absol-
vendo.

Secundo penitentem inquit et credentem in virtutibus omnibus moribus
 non potest sacerdos in excommunicatione interea quod ille confitetur sint peccata
 veritatem necne tamen confitetur potest absolvere dicendo prope
 absolve si quod confiteri sint peccata ita propter lib. 2. quod cap.
 in hoc ubi bene dicitur in hoc capitulo aliqua de sententia
 dicere deore penitentem aliquid propter peccatum iam aliter in confessione
 factum ut proferri possit pro peccato absolviendi aut certe cum in
 illum dubium est de mortali, abstinere a sacramentali absolutione non
 1. absolutione non sit facile degenere non tenentur penitentem in materia cum
 ideo non absoluit si non aliquid in ipso deest ad absolutionem necessarium.
 Sed obicitur quod si sacerdos impendat absolute absolutionem, velut tamen
 quod episcopus dicitur donec impleatur aliqua conditio, tunc sacramentum
 erit validum cum nihil tunc deest quominus sacramentum integri-
 sit proposito conditionis de futuro non inest sacramentum et absolutio
 nempe in hoc capitulo impendit absolute absolutionem pro conditione per absolute
 ut in regum personis quare dicimus quod sacramentum non habet tunc
 validum et integrum sed statim gratia sacramenti velut propositum
 sacerdos pro eius potestate ut ut episcopus sacramentum dicitur de deo
 ex hoc recipiatur sufficiunt illud et ipse intem hanc conferendi ve-
 rum sacramentum.

Obicitur quod si sacerdos proponeret conditionem de
 futuro prope ignorantiam ita ut vellet statim absolutionem propositam
 quam tunc non conferret verum sacramentum, dicitur ob hoc
 tunc conferri verum sacramentum, conditio illa perinde sensi-
 deat ac si non fuisset proposita cum inquit minister et eius intem hanc
 pendit episcopus absolute absolutionem donec impleatur conditio, tamen hoc
 reveretur proposita conditioni de futuro nisi propria vox ignoret ideo abso-
 lute dicimus et inquit verum sacramentum istis conditionibus.

Caput tertium.

an sit deneganda absolutio peni-
tenti qui ab occasione peccandi mor-
taliter recedere non vult.

Sectio prima.

nonnulla premi-
tuntur.

pernitendum est absolvendum vero penitentem qui habet
silem dolorem de peccato vel positum propositum ea in hunc
vult et qui vult resistere id tenet, aut relinquere concubinam
procurat deponere, item qui vult relinquere officium aut exer-
cium, id exierere non potest sine peccato mortali, quibus aliqui
vellemus et in gratia propositum indicet, id verum est quantum
penitentis inter et scandalum est, petatque ignorans absolvi vult
aliqui bulla aut Jubilei plenissimi.

Aliter penitente non revelat Confessarius, et ex audit et
penitentem aliquam eis assignet, Consiliumque et remedia salutaria ad-
hibent ad evadendum ex Corda, moveat tamen confirmare
absque nec peccatum Confessionem implere necessarium ceteris Con-
fessionibus semel in anno.

pernitendum est occasionem peccandi et salutem veniendi

habet et proximam remota et quod morali voluntate inmediate
ad peccatum sit longe et mediate. proxima est quod sit et peccatum
mortalis et ad mortem, aut tamen ad gloriam, et ad finem qui
sine peccato mortali existeri non possunt. Et tunc de peccato peccati
de qua Confessio debet fieri credere mortaliter debet penitentem unum
tunc unum sine peccato mortali sine peccato sine bene penitenti. Et
si hoc peccato proximo potest involuntaria, et voluntaria, involuntaria
quia dicitur quod morali voluntate potest agere quod cum tali hoc infir-
mitate potest quam ab eo agere, sic quod potest et negare quidam aut
intra quam aliquid morale. voluntaria est quod morali voluntate potest.
Inquirendum est si sit in peccato de occasione proxima se
contraria, nam penitentia tenet negare ab illis nec
proponere de occasione vitare, cum ad absolutionem ut requiritur
propositum unum peccandi venialis. unde si sit peccato absolvere
sit quodammodo minus quam quibus volunt illud agere se exerce-
re relinquere, dum volunt illud verba perindivisa et adeo opera
ut ad malum volunt aut illa quod peccatum mortale continent, mo-
do verum est quibus existimat et probat aliquid quod ex illa occasio-
ne peccabit mortaliter.

Inquirendum est si sit peccato absolvere penitentem qui occasionem
remotam peccati mortalis relinquere non vult, si ipse habeat propositum
vitare peccatum mortalem, nam aliter ad fere omnia relinquenda erant.
unde solus absolvens de mercatoribus, et militibus, quibus aliquid
peccaverint mortaliter in suis officiis, dum tamen habeant propositum
vitare deinceps peccatum mortale. similiter absolvens de feminis
splendide ornate utentes, ut ad aliquid aliquem ad se per co-
mitem, ut inter bona aut saltem venialis mala, quibus aliquid
quod inde peccatum mortale, item peccato absolvere adolescentem qui in-

manere vixand' emendo, vixendo, concupiendo in conditione,
quand' se peccent volente, verbis, aut factis in iudicio, et quando
non possunt se ex occasione exco' reiecto.

sectio 2a. ~

an deneganda sit absolutio peni-
tenti nolenti relinquere occasio-
nem proximam voluntariam
peccandi mortaliter. ~ ~ ~

hi penitentes qui potest absolvi penitentem qui n' vult relinquere
occasionem proximam voluntariam peccandi mortaliter. ibi cum coi-
sentit q' absolutio deneganda e' penitenti qui n' vult saltem videri
h' se nunq' in peccatum mortalit' q' etiam deneganda
e' penitenti qui n' vult relinquere occasionem proximam peccandi suam
mortalit' relinquere potest. an e' casus. Consequenter q' n' vitare
talem occasionem e' peccatum mortale, ille inquit amat periculum pe-
ccandi in illo. ~

ex hac de infirmitate absolventem minime sententiam notari
tam videtur ad salutem qd creditur in iudicio. item n' absolventem
illum qui redire vult ad opus suum q' ad aliud qd exerceat n'
potest sine peccato mortalit' in omni proxima q' n' e' in se peccatum
mortale impedit absolutorem, a fortiori impedit illa occasio q' n'
aut peccatum mortale postquam etiam vult absolvi potest contra
sinu publici, nec de se ipso ab alio nisi prius sciat. Cuius ratio

quod in se peccatum mortale ob scandalum quod scientibus perit.
Inferat se regulariter in hoc se absolvi Concubinarius quamlibet
ocasio in eadem domo habitet nisi prius separentur. Et credere de-
bet Confessarius de penitentem quod simul vivunt nunquam raro omi-
tent peccare mortali cogitationibus, verbis, aut operibus propriis mag-
num periculum et occasionem vehementem, an vero aliquid possit
eiusmi penitentem absolvi videbimus se sequenti.

Inferat non posse absolvi penitentem volentem relinquere aium
visitandi suam Concubinam egrotantem et tenendi aut corrigendi illi
Candelam in gremio matris, si Cognoscit de eius Concubina, et in oc-
casione quod propter scandalum esse se peccatum mortale, imo idem dicen-
dum. In Cognoscit de eius Concubina ut magis constabit ex dicen-
dis. atque ex hisilationibus multis aliis quibus similis reduci poterunt
quos in statum proponere non videtur negari. Et si ille constabit
quod occasio ipsa sit peccatum mortale aut ad illud proxime aliat.

Sectio tertia.

an possit aliquis absolvi penitens non
relinquens occasionem proximam.

dicere quod absolvi potest penitentem quibus non removeat statim occasio-
nem proximam peccandi mortalis nec proponat eam remove. Quod
tunc occasio vera sit peccatum mortale Cogit ex multis. Et si
a finem ex regularibus hinc et inde est et alij multis.
Ab eo magnum discrimen est inter peccatum et occasionem seu
periculum proximum peccandi, in hoc quod magis sit ad peccatum vel
ad occasionem. V. seu periculum peccati quibus magnum quantum

et proximum sit iussu deus potest et legitimum redire ad evitanda gra-
via mala et incommoda etiam temporalia scilicet quibusdam Confessione
sive spiritualibus sive exponere se periculo mortis corporalis si per
illud sine necessitate sine carceribus et ingenti peccato mortali
ut sic patet ex causis rationabilibus. Negativum est peccatum.

Confirmatio ad assequendam absolutionem est negativum si peni-
tens credit se minus esse peccatorem. nam si sciat se peccatorem
se occasione potest absolvi aliquid confirmatio non minus si concurrant
causae statim agnoscenda non sunt deinde proxima voluntaria si
potest talis occasio licet moraliter, cum vitari non possit sine gravi
commodo et noxiter dicitur potest absolute et simpliciter. Occasio pro-
xima quae hostiliter videtur voluntatem liberam potentem moraliter
eam relinquere.

si causa aut requisita ut in his occasionibus post penitentem absolvi
locationem videtur nec proponat eam statim deferere, sunt haec
4. quae nav. in manuali cap. 3. agnoscit. scilicet ut penitentem vere do-
ceat de peccatis. aut habeat verum propositum nam si committit
distinxisse peccata. si deest probabilitas inde a Confessario suscepta si pe-
nitens in tali occasione non peccabit. si autem deest rationabilis causa quare
separet a tali occasione, huiusmodi est et grave scandalum si notabi-
le detrimentum corporale aut spirituale.

iudicium aut de gravitate noxarum relinquendum est pruden-
ti Confessario nam aliquid penitentem existimabit ingens scandalum pro-
venire ex exaltatione ablationis, cum tamen minus si equale
proveniat ex eo quod occasionem non statim derelinquat. Confessarius ta-
men si habeat in coram proximo, ut maiorem habeat gloriam
dei cui semper potiores debent deferenda sunt. videat quoque an sit
aliquid remedium quod a penitente susceptum credat posse cum divina

gratia illam a layco in peccatum negare, nisi iterum a te
viam recipiat obstat quoniam iterum Confiteor absolvi potest dum
modo emendatio aliqua seu diminutio in peccato non facta fue-
rit.

Hoc etiam agitando varii casus in q. nav. citatis et diriguntur
aut potest absolvi penitentem n. relinquentem occasionem nec pro-
ponentem se eam relinquentem. q. casus e. si aliqua femina quidam
fidei excipit, et quodam pulchrum virum excipit rem habet cum illo
statim in confite et solvens se namq. in postera receptionem illam
hanc absolvi isite potest nulla alia causone posita. imo Concurrenti-
bus conditionibus dictis potest absolvi sine huiusmodi proposito et promi-
sione q. de sit et absque magno detrimento et scandalo n. potest eam
ab hospitio prohibere dum modo sit et proponat q. nunq. erit sola
cum eo in aliquo cubiculo, et q. citius se exilio penitentie et Confite-
re.

q. casus e. de Coniugatis, anilibus, et famulis, quid rem fuerunt se
se et ex longa consuetudine cum fornicariis et d. n. conjugiis
quos domibus habitant. hi quidem absolvi poterunt quatinus n. exstiterit
in si ex tali separatione sequatur grave scandalum aut grave detrimen-
tum temporale.

q. casus e. de Coniugatis qui in sine alicuius contraxerunt, et tamen
invalidum e. matrimonium propter aliquid impedimentum occultum, fecerunt
aut dissipationem ut de novo contrahant et ex se parant, sequens respo-
nsibile incommodum, tales quidem Coniugati absolvi possunt.

q. casus e. de illo qui obsermonem, choream, Vampulorum, alterius
iuxta honestam sapientem consuetudinem, sepe per delectationem inordinatam
et voluntariam depravationem peccavit. qui absolvi poterit absq. proposito iuramenti
ex occasione utendi q. idem dicendum e. de persona quae ex loco datur

aliam manum id ducit ab alia, 179 vides lavante femina in flumine,
aut viros nantes aut ex aspectu pedum, Curium, pedes, aut similia
accidit sepe. idem valet in chirurgis idem valet in medicis pulchris fe-
minis in locis seu exoribus sepe peccabit saltem inordinis delectationibus
et voluntatibus depravatis.

idem denique dicendum est de Confessario qui peccat quoties audit Confes-
sante personam et de penitente qui idem facit quoties Confiteatur. Certe Con-
fessario Conspicuo, et non posuit sine aliqua magna nota ab eis diver-
se poterunt absolvi sine mutatione Concurrentibus dictis Con-
ditionibus.

ex his poterit Confessarius Colligere suo modo debeat habere cum
infirmis periculo morbo laborante qui domi habet amicum cum qua
peccat quam non potest sine scandalo et cum infirmis eijere, poterit in-
firmum absolvere Concurrentibus dictis Conditionibus, advertit tamen
diligenter an in tali casu vere des. scandalum aut aliud grave nocu-
mentum. id si videtur illud non dari bonam medicinam est Colligere rem
Cum aliquo amico, iam est hoc negotium manifestum quod ille melius
vivat quo possit orationem educant.

Sectio quarta.

an in casibus dictis non solum po-
sit confessorius absolvere, set etiam
ad id teneatur.

Certum in his casibus in quibus penitens tenet tollere a se rei sca-
lonem proximam peccandi quam domi habet. 180 notat se statim celsissimum

et orationem ad domo, non debet statim absolvi, sed differenda. Et illi abso-
luto quodammodo de facto orationem expellat, nam si absoluto quodammodo
daretur valida esset proposito dolore et proposito penitenti, peccaret tamen
Confessarius quod cum hoc et parum illud valens dilatione absolutionis, ve-
linguit penitentem in periculo permanendi in eadem oratione.

Ceterum si etiam est quod penitens in quo concurrunt circumstantiae
strenuissimae sit maxime periculo a infirmitate statim est absolvendus
quod item verum est si statim esset coacturus quia posset sine gravi dan-
tulo et noverunt Communionem differre. Dubium est de hoc sano
et qui sine scandalo differre potest Communionem an illi tenet Con-
fessor potest statim absolutionem quia posset illam differre.

Dicendum est in quibus potest penitens absolvi in vigore cum po-
tore dolore cum dolore et proposito non peccandi. I. apte non possit oratio-
nem propter scandalum de peccato non tenet Confessarius illam statim
absolvere sed debet per aliquot dies absolutionem differre. Et si
sancta et proba Confessarius ut medicus qualis debet adhibere
quo in primo convenientem medicinam, sed optima et conve-
nientissima medicina ad curandum illud vultum statim diffinire
ferre absolutionem in aliquot dies, si in causis se geret peni-
tens et alii si fugite et statim sepe absolvi, si de eadem in ca-
dem peccata reciderit. I. si indicaverit Confessarius quod de medicina
usque erit debet differre absolutionem penitentem. Credit peniten-
tem habere verum dolorem et propositum cavendi peccata.

Item si etiam in eadem aliquam orationem stringere debent Confes-
sarius. I. si penitens in tali Confessione promisit se soluturum de
vita et non solvit, absolvendus in eadem quod solvit si hoc est nisi Con-
fessor devent existimare illum non habere verum dolorem et propo-
situm sed ne exponat se periculo inveniendi iterum in peccatum.

loq. dixerit se absolutum. q. a foriori exhibendum erit idem
veniens propter penitentem h. d. m. occasionem cum qua sequent
peccavit. Confitemur nam hoc n. e. negare absolutionem penitentem.
Ad quam ipse se disposuit sit, inq. h. e. si que irrogaret illi iniuria
si h. e. ei denegaret, set tamen e. illam tempus differre q. indicat
in convenienti salutem ipsius penitentis.

atque hoc erit aliqd. observandum quibus occasio n. sit intra ho
miam domum, maxime q. d. occasio cum aliqua persona in parti
nam si quis h. e. frequentiam peccandi cum aliqua in particu
ari et mo. cum una et postea cum alia, dat diversa totius die
vix sequenti.

sectio quinta.

positne absolutio differri propter
solam penitentis fragilitatem
aut ob alias causas.

Certum in h. e. q. si penitentem n. h. e. in parti aliquam occasionem pecc
t. quibus h. e. maximam compulsionem peccandi in v. b. in o. h. e.
c. p. q. si h. e. verum dolorem et propositum potest absolute et
in vigore absolvi statim. et etiam certum e. q. si Confessor differat
huiusmodi penitentibus absolutionem per aliquot dies existimans bo
na fide q. d. talis dilatio utilis erit penitenti n. peccabit, nec illi ro
gabitis iniuriam, cum id n. sit negare o. d. absolutionem per illam ad
tempus differre propter salutem penitentis.

his suppositis dico q. d. penitentem n. h. e. occasionem h. e. peccandi

in tali se habet maximam Consequenter in iudicio. Et fornicari
dilectum diversis iam cum una et hostes cum sua; si habet ve
rum dolorem et propositum cavendi recitandi, et invitandi eos oia
non raro aut magis erit convenienter deferre illi absolutionem
Cui loquendo maxime laice qua huius Confessarii accedit. pro ex
coquere hoc nullo Confessarii iudicio et odia adhibendo sta
tim remedium dispensandi quod adhiberi potest cum dñy dixerit
pete n' tibi dico septuaginta septem.

dico 2o aliquid potest et Confessarius deferre absolutionem huius
penitentibus per aliquot dies dum tamen prout et devoto mo
do fiat mente cum magna gravitate et cum Consensu ipsius peni
tentis. ubi notandum e' posse ad hanc dilationem deferri aliquam
Cui ut facilius Consentiat penitentem ut si dicat Confessarius peni
tentis illum indigere maiori examine aut debere exsequi aliq
restitutionem si adimplere penitentem aut ipsum Confessarium
velle credere salutem Cuius dispensationem in Confessarii oblationem
et cetera notandum etiam e' huiusmodi penitentibus regulariter
deferendam Communionem, nisi quod ipsa Communio indicet a
Confessario medicina convenienter.

dico 3o si Confessarius penitentem Credit ipsam esse iterum pecca
turam post magnam Consequenter recidit. prout per adie
absolvendum est, verum dolorem habet de peccatis et propositum ca
vitandi in futurum. 1o e' quod ad verum dolorem et propositum
vel negationem si Confessarius et penitentem Credit illum n' es
sentialiter peccatorem, nam persuasio pertinet ad intellectum; dolor
et propositum ad voluntatem; propterea cum n' e' differenda ab
solutio.

Confessarius 1o non Contrahit penitentem facere totum diem et

aut tunc tollere hanc formidinem ob experientiam sua fragili-
tatem confirmat. Quam alij fere oibz secularibz qui solent pecca-
re mortali et de neganda l' differenda absoluto q' mortali loquen-
do valde probale e' cospiter peccatores et mortali sicut annis pe-
ccatis peccaverunt.

Dico 4° quibus penitentibus non habet aliquam occasionem singularem
nec habet consuetudinem peccandi, conveniens erit sepe differre
ille absolutionem post aliqd peculiare peccatum donec adimpleat
satisfactionem l' aliqd peculiare peccatum ad differet. Ita quando
varius casus in q' hoc contingit. Iuxta casum 1° q' penitentem in aliq' con-
fessionibus promisit se solvendum devotum et non implevit, cum ta-
men habet unde statim solvat, idem e' q' penitentem tenet fieri di-
gnam restitutionem gravem et difficilem honoris l' fundi, et potest
statim fieri, tunc quia nobiliter confessor q' si absolvat penitentem,
postea non fiet; tunc absolute potest absolvere cum primo proposito
solvendi regulariter tamen melius e' absolutionem differre.

Iuxta casum 2° qui recepit simoniacale beneficium, regulariter co-
pendi e' ad restitutionem, anteq' absolvat et idem e' si post aliam
cum tenet relinquere aliqd beneficium.

Iuxta casum 3° vir accipit ad sororem coniugis ux. et deo fieri
et in huius ad petendum devotum, n' debeat absolvi nisi huius dispensa-
tionem petat q' ex iramur' tunc alij negligentem fuisse
non in petenda dispensatione.

Iuxta casum 4° aliquis in fine ecclesie coniugatus non vult esse
coniuges post aliqd impedimentum et dilationem absolutionis tenet
eos adhibere et diligentiam ad procurandam dispensationem ut le-
gitime contrahant, et alij tunc eos futuros esse in hoc negligentes
et aliunde simul habent ut adeo sunt in peccandi periculo differenda

etiam ab duto. ~

Si ergo 2730. sunt graves inimicitie inter aliquos et tenet se ab
sui proprii carnalium aliorum si confessorum probatit timent peniten-
tem accepta absolutione futuram esse negligentem, cum differat
quantum dicat penitentem se non habere odium erga alterum.

Sectio sexta. ~

expediuntur quaedam dubia circa dicta.

Primum dubium est an penitentem qui habet aliquam occasionem peccandi
in loco in quo peccavit. unde frequenter obligandum sit ut eum exeat
de domo et possit absolvi. Tale penitentem posse in viore absolvi
cum solo dolore et proposito non peccandi de cetero et evitanda pericula
etiam si non proponat expellere statim eam occasionem. 2731. occasio
ista non prima cum proponamus penitentem ut frequenter cum ea
peccasse, moneat tamen Confessor penitentem ut occasionem istam
velinquat et ut proponat se solus in loco ab illa separato. ~

2732. in peccatis et ad actum confirmationis, nec idcirco
tenet se ad oscula, amplexus, tactus, in pudici regulariter negat po-
test penitentem absolvi, licet non velinquat talem occasionem si habeat
veram dolorem de istis peccatis osculorum et amplexuum, et propo-
situm cavendi eandem peccata et vitandi occasionem modo dicto. ~

idem in foris dicendum est quod penitentem vel ad tactus tenentem vel
ad verba et ad delectationem frequentem, et etiam quod est extra domum
et moneat Confessor nec domo illa ingrediatur, potest tamen idem
absolvere quantum hoc proponat si frequentia peccandi non sit magna.

an dubium est an penitenti huiusmodi Conventionem locationem
in aliquo peccato sit consulendum quod vocat vivet se non relictum
a tale peccatum. Vnde negative dicitur illegare penitentem et eum
Confessionem exponendo eum periculo peccandi duplici. ~
Quid dubium est an sit penitentem Confessionem imponere in penitentem
tenet ut aliquos Confiteatur. Vnde Confessionem loquendo non designandum
in penitentem ne fiat Confessionem odiosa et ne sint laquei animarum
penitentium. Alio modo assignari posse verbis quodam documentis et
et Confessionem id facere cum magna suavitate et cum Confessionem
ipsius penitentis de quo tractat probabitur in plenam et talem peniten-
tiam. ~

an documentum sit nunc et assignandum istam penitentem
absolute set ad designationem tempus ut quod Confiteatur singulis mensi-
bus, semel annu annu l' dimidium, l' quod iterum Confiteatur tali
estate l' forte aut paulo ante l' post. ~

Quid documentum quod ibi daretur non obligeat eum ad Commu-
nionem set ut in hoc consulat sum Confessionem. An sit ut
non obligeat penitentem ad Confessionem cum ipso l' cum alio sed
religionis aut professionis. Sum sit quod aliquid dicitur melius in asponere
istam penitentem absolute set sub conditione ut si relabatur in idem
peccatum Confiteatur infra quinquaginta sex dies. Cum aliquid dicitur me-
lius assignare istam penitentem sub reservatione ut si sit Confiteatur
modico vicinior talis die, semel induat sibi iuramentum, audiat missam,
vel elemosinam largiat. ~

Quid dubium an sit de neganda l' differenda absolutio post istam
novam doctrinam Christianam. Vnde sequentibus scriptis. La Hostie
aiten qui doctrinam Christianam ignorat imponat Confessionem fac-
iram si in se fuerit ut de vite postea inquirat dando ad hoc negationem

causam hanc potest absolvi in vigore loquendo, si ve ignorans sit
deus fuerit inculpabilis, si ve fuerit culpabilis. 2° Et si iste penitentem
vere doleat de culpa hinc deinde et proponat emendationem iam
non in peccato mortali, nec in periculo errandi in fide, potest in fide in
huius a Confessario et admonere ut si forte ab aliquo interrogetur
rebus suis, remittat se solum ad illum potest et credit eligi vana
ma.

2° tunc si videt in vigore de negando et absolutionem propter
hanc ignorantiam, 3° penitentem habet verum propositum faciendi de
inde, 4° in se ut eam sciat, adhibendo diligentiam et tempus nega
rium. 5° Et si iste remanet in ignorantia culpabili mortali et ma
net in periculo probali peccandi, 6° idem.

3° Aliquo erit sanum Consilium deferre absolutionem ignorantia
hinc, 4° illud senserit convenienter remedium ut illam citius adice
ret. 5° tunc si episcopus si diceret ne absolvas si subdit, si ignorans da
triam diffiniam, 6° sensendum e hoc esse medium optimum, et Confe
siones religiosi deberent ad id iuvare.

4° Et si 5° penitentem inteligit substantiam doctrinae Christianae in hanc
causam memorit, si proponat se adhibendum diligentiam ut eam
sciat, regulariter absolvendus, 6° nisi preloxy oppositum praedictum, 7° in
8° penitentem ignorat et non inteligit doctrinam Christianam, 9° Capax
10° tunc post brevis in huius a Confessario et in intelligentiam hanc
mysterios nostra fieri absolvi poterit in vigore loquendo atque hinc
constat raro aut nunquam differendam absolutionem per se loquen
do propter ignorantiam doctrinae Christianae, 11° penitentem eam ignorans po
test brevis in huius de substantia, per quidem potest id contingere propter
indiscretum superioris, et etiam de Consilio. 12° hoc medium indicat
expediens. Caput 4um

Caput quartum. ~
an absolvens sit penitens negans
peccatum a se commissum; ubi an
sit peccatum mortale mentiri in
confessione. ~ sectio prima.
expeditur prior difficul-
tas. ~

Contingere potest ut advertat Confessarius penitentem tenere aliq-
d peccatum mortale qd ab ipso commissum sit manifeste, & ex Confes-
sarius valide; et nihilominus eum penitentem de eodem in-
terrogatum illud in Confessione negare. tunc quidem Confessarius scire
potest per se ipsum ee iuxta absolutionem intendendam. ~

dicendum n. et si eo evidens sit Confessario penitentem mentiri,
illum nullo modo absolvendum ee quid quid huc dicat ista pars dispe-
ndare. lib. 8. no. 10 et alii. ubi p. tunc penitentem n. vult integre Con-
fiteri de oibz mortalibus, ideo p. obicem ponit advertent. absolutio-
ni cuius integritatem postulat ut sit valida. si absolvas Con-
miter peccatum mortale, privilegijs reverentiam debitam huic
sacramento ac proinde absolvendus n. e. ~

ubi in illis eo evidens sit nam si Confessarius sciat penitentem de
alio alterius tantum relatione, reverentia dubio magis credere peniten-

nam alteri, cum in hoc loco credendum sit penitentiam in hoc loco
se loquenti facit aliter se in eo admittit regulariter. Indignum & illicite
Confessio.

Inter ea quibus Confessio censetur Communis et a penitente
peccatum ut huius sancti videt si non est probabiliter existimare illum iam de
eo Confessum fuisse diminuisse potest existimare penitentem propter
retractationem de illo peccato Confessum non esse. ~

obijci potest tamen Contra illa regula quod in omni iudicio debet iudex non
aliqua et non solum iudicare. ~ nam in hoc foro non est alia electio et pro
foro quoniam dicit penitentem in nullo casu poterit absolutio negari
post notitiam Confessionis habitam. ~ quoniam in foro exte
rio iudicium tunc publicum et speciale ad bonum reipublice bonum
requirit sciam publicam tunc ei proportionatum, et in foro penite
ntium quod secretum est et ad speciale penitentis bonum ordinat, de
alio potest hinc sciam Confessum ad penitentem reintegrandum
et convincendum.

sectio secunda. ~

secunda difficultas

expenditur

1° peccatum mortale et mortale in Confessione affirmando et negan
do. 2° peccatum aliquod mortale de quo nondum fuit scitum
per Confessionem. in ex dis de penite lib 3° reg lib 6° no 6° et
sciam in summa de penite ad clavi reg lib 3° no 6° et
qui in Confessione negat se scire mortale id est scit Confessionem
nam confessio id est de negare existimandum. in summa de penite

Consuetudo coniugii; deinde cum h. ordinis deorum ratione
prebet rationem inveniendi huiusmodi ablationem ubi
etiam illegitima. Confirmatur namque ut in hoc de
inducitur alio peritiam ad substantiam.

110. 20. etiam et secundum mortale per se loquendo firmare aut
revocare no certe in confessione secundum mortale de quo senten-
tia subiit an illud commiserit per secundum dubia ut tunc dicenda
ut certe in confessione et ut dubia ut sententia in se ore fieri
in aliis corde et

hoc tamen intelligendum est per se loquendo nam ille qui ex indi-
 cato favore mentis sit in te flendi confessorium et si putret
 se potius bene facere audet tunc etiam ut vitret secum regem
 confessorium, ite n' recaret mortis, nam. i. mentis in regem
 cum cum nobis reverentia dei Minus proximi per se et maxime,
 id tamen locum n' hoc hic me in te flendi licet si, unde dicit in
 de n' dicit mendacium n' in malis et si n' dicitur quod si rectum
 vult n' dicitur et indigne n' excusabitur veniale.

[illegible]

et in Confessione quod nolumus aliud peccatum mortale et veniale Con-
fessio debet peccatum mortale et veniale et in Confessione debet
de absolutione sacramentali verum et sufficientem Communionem
sacramentum Communionem unguem rei iure irreverentiam et
per consequens notabilem dei iniuriam.

Et ob id ille qui Confessio alio peccatum etiam veniale et
veniale debet et si ex re et alia peccatum mortale. et si
signat generaliter penitentem requirit omnia peccata quae Communionem
et Confessionem non qui in alio hostia sacrificii misceat unam
hostiam et de simul offerret sacerdos Consecrandum peccatum
mortale et esset sicut ex re et alia. Similiter qui Confessio
alium peccatum etiam veniale debet.

Respondendum est si absolutionem non fecit immediate a peccato et
in parte et si ipsum penitentem solum signat generaliter absolvi
peccatum quod fecit et nunc Confessio non quidem absoluta sed cum
negata et probata si ve summa veritate eorum quod offerunt quod in
generale tantum et sub conditione quadam signat fieri hoc et nunc
peccatorum remissionem unde nullo modo significat si unum
aut alterum non remittit. Ad Confessionem vero omni modo respondendum
Confessionem diffinitivam et si Consecrationem fecit immediate a ho-
stia Consecrandam et immediate signat sub singulis si Con-
secratione et Confessionem debet si non erit si una hostia non Con-
secraret.

Pro si hostia illa hostia generaliter sciendi eorum in unum autem
sacramenti erit peccatum mortale perit notabile irreverentia, quod
vult ad sacramentum officii proponit ad hoc aliquo quod casus non
esse sacramentali cum modo id vult sacramentum, non per
notabile irreverentia sacramenti et si sacramentali

nam in Sacramento eucharistie sic exinde accenditur etiam
in corde inter eam etiam manum super quam apte cadere potest
quare facit in eam posito et generatit logulendo si ei potest
hostia sicca admixtum hunc aliquid ad eucharistiam inerte
nam propter verba Consecrationis sancti super eam manum
inter inerte non tenet.

Si quis Concionator qui pro more et more sua Concionis
meret aliquid suum miraculum, peccat mortaliter in iniuriam
religionis tolleret Concionis veritatem. ille etiam qui mendaciter
in Confessione licet aliquid mendacium illud est peccatum veniale
propter suum in iuriam facta peramentum peccat mortaliter
Consequenter nam qui hoc modo Confitetur minus tollit quantum est
se veritatem Confessionis quam qui illomodo Concionatur verita-
tem Concionis.

Respondendo Consequenter. Peccatum veniale vel via negligentia
sacramenti penitus vel excludit manum negligentiam. Cum veni-
tenti liberum est illud in Confessione exprimere vel non. nec tenet
illud mendacium nisi obstat quo minus possit quis integrum et cum
serio dolore valide Coniteri sua peccata mortalia. Presertim cum
senserit a peramentum subtrahere illud, multo magis obstat ipsum
Confitendi sicut sententia est. scilicet si qui propter hoc mentitur. aut
certe vult illud subire ut manum leuem et minime nega-
tiam. Cuius admissione tollat veritatem et etiam sacramenti peni-
tentie sicut non tollat eucharistia veritatem ex admissione modice
fidei in hostia et non permissio et iniuriam religionis etiam
non tolleret veritatem Concionis in sua suum miraculum pre-
dicat.

Sectio tertia

inferuntur aliqua ex dictis, ubi qua
ratione peccet qui uni confessorio
confitetur prius peccatum mortale,
et alteri peccata venialia.

interd^o ex dictis nec peccatum mortale mentiri in Conf^{te}
et peccatum mortale de quo iam alij scilicet e de vita Conf^{te} no^o
et peccata mortalia de se non e de vita Conf^{te}io tenet tenere
et venialia non obis in Conf^{te}io omittit et explicari sicut exlayat
a mortali sub venialia mentiri in Conf^{te}io et qui e de mor
talia. mare sicut n^o peccaret mortaliter ille qui a Conf^{te}ore interro
gatus num aliqua turba videri potest et falso negaret se in
telle scilicet tenet tenere vel tenere, sicut nec Conf^{te}ori de illis
in etiam n^o peccaret mortaliter ille qui interrogatus a Conf^{te}ore
num aliquo tempore fuerit cum muliere et falso negaret eod^o
nihil tenet Conf^{te}ori de quo ante legitime Conf^{te}ore. ~
interd^o nec peccatum mortale mentiri in Conf^{te}io et alij
n^o tenent ad infirmitatem peccatorum Conf^{te}io si non men
tiri in Conf^{te}io et venialia sub voce heretorum in d^o vera
mentiri n^o e peccatum mortale multo minus erit et aliqua quod
nihil pertinet ad Conf^{te}io mare n^o peccat mortaliter qui interro
gatus a Conf^{te}ario num inter aut ultra ipsum hoc bellus fecit al
jo respondit se negare cum tamen erat, id tamen negat, quod

venit n' respicere ad hoc peccat' Confessionis

Verbi gratia graviter de peccatis Confessarius, indignus peccat' ab
solutione qui in Confessario Confitebatur sua peccata mortalia,
et deinde alteri vendidit. v' Certum est hoc aliqdo fieri sine
peccato qd' ipse et persona aliquam Conf' totum anno sine graviore
peccato vivens invidit semel per occasionem in grave aliq' pecca-
tum id erubescit ordinario suo Confessario aperire et ideo ad alium
accedit.

et dicitur qd' aliqui hoc sepius fecerut ut apud suum Confessa-
rium bonam opinionem haberet. Et tunc dicimus per se loquendo
nec peccatum mortale in eo totum esse si eum t' in qd' h'it
est ut si heret quis maximam repugnanciam graviora
illa peccata ordinario suo Confessario, et tamen n' recederet nec
eum offenderet, sed temporibus ad eum n' accedere. In navas
vixit summa cura et non t' sicut dicitur de latine curri-
bus lib' 1 de heretico cap. 16.

De fidelis sententia peccat' a interdictum sacramenti
Cum istam vel Confessionem integre faciat, nec committit ullam
aliam gravem deformitatem, nisi e' se ipsum malum intendere bo-
nam de se justificationem, confutur' apud suum Confessarium, ne
velle eum n' perdere. Et ut dicto modo ad hunc finem, ut non
illam inordinationem contrahat per se loquendo aut n' valde parum.

Hoc intelligitur per se loquendo nam si videtur dari alio modo qd'
vis inordinatio ut qd' alius exoneret hunc tenentem se hunc
clendi in peccatum mortale. qd' ipse hunc Confessorem de gravio-
ri peccato Confiteretur alium tunc parum confutur' et sine
ulla reprehensione tenet se in peccato dissolutionem, tunc hunc
vel aut qd' aliqui sepius eadem peccata committunt, tunc vivunt

Et Confiteretur iudicem. Iste medicus qui cum invidet anare
invidet non ignoratiam sui sed.

caput quintum.

an sit absolvens penitens quia non
premisso examine ad confessionem
accedit. ~ sectio prima.

duabus conclusionibus eno
datur difficultas.

Primo per se loquendo n. absolvens penitens qui sine brevis
examine ad Conf. accedit. Ibi ex defectu examinis sequi solet in
Confessione integritatis negare ad illius valorem. Cum moratur
loquendo inole sit fieri Conf. integram nulla diligentia adhibi
ta in examinanda Conscientia. Male faciet Confessor in hoc
absolvens penitens ita indigne. explicat hoc tot maxime ille qui
tenet ad finem tendit ad medium pro negationem et ad finem Consequen
tiam se debet tenent in redire ad Conf. tendit secunda via
via post baptismum Conscientia p. et ad adhibendum illud examen
Conscientia p. et ad adhibendum illud examen
Confiteri si illa in memoriam non revocat, nec revocare illa po
sit sine examine aut reflectione. ~

Primo per se loquendo potest contingere casum in quo sine bre
vis examine possit et debeat penitens Confiteri et a Confessione

audiri. et de cetero. si ageretur mori, bellum, confectus, aut quid simili
le; item scilicet aliquis ad confitendum et in Confessione deceptus
necesse referendi preteritis Confessione, vel sine scandalo de cetero
positum, si sit hinc declarare in Confessione memoria occurrerit in
ante Confessione in beneficium absolutionis impendit monem
formaliter remittentem ut postea diligenter Conscientiam discutat,
ut in alia Confessione delectet quidquid hinc recordatus fuerit fundat
vel limitatio in hoc obligatio examini pertinet ad probationem
affirmativam et ideo potest in variis casibus gerere abrotur
gent.

et magis ad alia referamus a hunc obligationem congruum est
hinc na examini congruenda cum delectare, definire, aut ex
plicare in hunc nam examen Conscientie et discussio actionum
vita nostra in talibus casus comparatione cum divinis preceptis
si ut corrigamus easque in illis vicia comprehendimus.

dico vero ad Confessionis valorem et ut digne agatur abducto requi
rit et supponit diligentiam mediocrem quae hinc dat quod penitens in
dicat quod hinc dat quod penitens indicat ita diligenter fuisse ut
quasi huiusmodi talem discussionem perverit ita narravit ad
causam patrem de penitentia de se a nobis Curvique lib. de
penitentia cap. 5. ubi alio refert. pro et explicat ut penitens
fuerit supponit Conscientie examen ut requirit ut suam
quam in se poterit adhibuerit diligentiam, vel nullo modo adhi
bere poterit maiorem, nam id magis invenit preceptum a deo
vel Conscientiam et dicto apostoli dicitur matheo 10 in primis. n. meum
inve et et omni meum tunc et cum multum adhibent ad id
tantum diligentiam quam absolute possit adhibere maiorem nam
invenit Conscientia quicquid de cetero ducunt.

deinde nec requiritur talis diligentia quantum ad auctoritatem
memoriam recordandam penitentem adhiberet aut tunc. Maior ex
plicat apud nos. Ceterum quantum adhiberet si orationem aliquam
et coram viris eruditis hactenus aut de multis personis inpen
sa duo vigilet vultu roem et redierit, talis ingenua diligen
tia non requiritur. Item velimus vix tamen possumus hinc cura
peccata nostra Cogitare quantum orationem coram eruditis hactenus
parare proem datur et accepti duo vigilet et avaro sedere nam
ad auram in istis inpendendum iubet natus. Prohensio huius ad
honores et divitias, ad auram v. examinanda Conscientia apli
audam retinet propensio ad delectationem, et vixit recogitatu
di peccata tunc malum quoddam ad verandum.

Confirmat etiam si talis diligentia requireret pauci cens
et vulgo qui sufficientem diligentiam adhiberent ad examen requi
situm ad vultum Confessio et qui n'tenerent iterare Confessio peccata.
Confirmat etiam si. Sectione 14 cap. 5° Canone 10° si possit
in penitente diligentem qui discretionem n'at diligentem di
ligentem aut discretio videt indicare diligentiam mediocrem et sum
mam quam impendant exempladicta.

etiam non potest diligentiam quamlibet summam exigam
et sufficientem ad Confessio vultum et penitentem Conscientia non debet
vix deesse indicium huius huius in age non solvit de regularibus in
possit aut vix indicium id cum integra peccata Confessio it re
magnimomenti et magna vix ad eam vite persisterendum.
libet discretio Conscientia ita diligens ut deest et modicum supe
ret, cum in re gravi et discretio de vita et sine sollicitudine se
reverentiam sit a re.

Confirmat nam verba si. Ceterum manifeste excludunt iura

discussione, et exigentiam diligentem; possuntque, altera medio-
crem nam Cap. illo 1° dixit oportere a penitentibus reperi-
ri in Confessione omnia peccata mortalia quorum post diligentem in discus-
sione Conscientiam habent, et infra Confessio, inquit, nihil aliud in
alegia a penitentibus exigere quam ut postquam quisque diligentem
se excoegerit et Conscientiam suam singulis et latebris explora-
verit Confiteatur et cetera. et in Cap. 7° postulat devotum et
diligentem premeditationem. Respondeo per mediam viam inter has
extrema rescripta quae postulat mediocre diligentiam
in Conscientia examinanda. Cuius iudicium quicunque absolute
relinquendum sit viro prudenti. dici tamen potest hanc di-
ligentiam tantum reverere ac ut prudenti viro et humano mo-
re existimanti videatur. ac ut plurimum sufficiens hominibus deum
timantibus ac mediocre ad sua peccata persequendis. Per eandem
Conditionem sunt Cuius et penitentem qui in discussione Conscien-
tiae illam applicat.

sectio secunda.

notationes aliquot pro explica- tione doctrinae traditae.

in maiori huius diligentiae cognitione notanda sunt aliqua cum
navarro ubi per se notandum est per aliquam posse exis-
timare se adhibere et istam mediocre et penitentem di-
ligentiam per alios Conscientiam discere ut quibusque amplius
examinaret per aliquos tempus non recordaret alios mortaliū
per parvam diligentiam inferiorem. quare ille qui putat nullum

Aliud peccatum veniale et in iura mentem nisi forte in pen-
te quadam disputatione et magnitudo inquisitione unde
vet et sollicitudine prout et ad ingentem et extraordinariam
diligentiam et mediocrem et humanam.

notandum est 2° iusticiam istam esse indivisibilem et
hanc latitudinem et diversitatem penitentium attendit variis
circumstantiis nam ille qui sepe confitetur et tenet penitentem adhi-
bere diligentiam in singulis confessionibus ad examinandam
conscientiam quam ille qui raro confitetur vel ille qui pauci
et paucis negotiis implicatur quantum ille qui multis et magnis
vel ignotis hoc qui nescit perscrutari quantum qui doctus est
et novit loca et latebras ubi peccata inveniunt.

notandum est 3° illud quod est diligentia adhibita in examina-
re conscientiam necesse est esse mediocrem, scilicet per interroga-
tionem confessorii sufficientem impleri, ad hanc interrogationem
tenet confessorius sub mortali, existimat penitentem si
si interroget paucum et aliquid negario confitendum.

Atque hinc fit aliqua penitentis diligentiam de se insu-
ficientem scilicet per insipientem adiuncto proposito respondendi
et obediendi confessorio qualem sit de more interrogatorum,
existimatque verum esse in ea re innoxiam, et ex hoc
vulgare hoc qui negant peccata sua per propria loca quare
re examinando suam conscientiam et cognitionem, verbi, et ope-
ris, et affectus, varios scilicet in deum in proximum in se ipsum se
cognoscit, transgressionem mandatorum dei et legum, existimandi
unt diligentiam sufficientem fuisse in suo examine si ali-
um eum non fuerint adiuncto predicto proposito respondendi
Confessorio simul cum bona fide quam existimant se satis

scire obligationem quantum habet Confitendi in quo diligenti exa-
mine si non valet in eis qui proponunt ad hoc inducere Confitentem
levem Confessionem interrogandi onere, aut qui existimant
placuisse aut nihil esse interrogando.

ex dictis colligere potest Confessionem quod facere debeat cum pe-
nitente qui ait se non reducere in memoriam sua peccata pro
ut debebat. si non id dicat quod ex timore quodam Conscientia ve-
re poenitentia sua ut Confessus venit boni mentis, et non
omnia venientia sive maiora sive minora reduxit in memo-
riam poterit illum Confessionem absolvere et si aliud non obstat po-
terit absolvere, si tamen id dicat penitentem quod credit se non adhi-
buisse in examinanda Conscientia diligentiam quod integritas Con-
fessionis postulat attendere dictione sequenti.

si urgeat negetur infirmitas fieri interrogatione devi-
ta, ut si urgeat conflictus belli, aut morbus gravis aut naufragi-
um, simile aliud periculum imminens mortis sive nausae si
evidente etiam notabile scandalum tunc audire poterit
penitentem et illum absolvere si aliud non obstat. si tamen
non urgeat negetur et indicet Confessionem sui interrogationi-
bus scire posse mediocrem et sufficientem eam diligentiam
quam adhibuit penitentem qualicumque illa sit postquam id prefecerit,
absolvet; si vero advertit penitentem nolle interrogari quibus
valit adeo innoxiam venire ut etiam cum suis interrogationibus
non sit facta integra Confessio, tunc nec audiet nec absolvet sed sua
vip illum persuadet ut aliquam diligentiam adhibeat ad exami-
nandam Conscientiam, priusquam Confiteatur.

capitulum sextum.

an sit absolvendus penitens qui non
verbis et nutibus vel scripto peccata
explicat. ~ sectio prima.
premituntur fassi
hora. ~

Certum in hoc est cum qui nutibus vel scripto declararet peccata quod po-
test Confiteri propria voce facere cum relinquant in regimine
sufficientem ymaginem declarandi conceptus internos quibus sensus cunctis
subest generalium ut admittit extra necessitatem ut tamen videat
peccatum mortale et veniale grave si Contemptus abest
et oia peccata illius et integre explicarentur. quod si tamen
posset penitens nutibus explicare oia peccata tunc recaret mor-
taliter et Confess. in casu ista ipse docet regulari. Tit. 6. no. 73 ubi
est hanc integritatem obtineri posse a penitente qui hoc faciat ex
licita signa. ut tamen ab illo qui hoc facit signa non facile ex-
primantur nutibus ut si esset Contractus illicitus.

Certum est etiam multum de peccatum in hoc quod penitens in memo-
ria subsidium scripta hoc sua peccata et ut tradit saltem Con-
fessio et ille penitens proprio ore legit flexis genibus Commu-
nicante se ipsum vere aliam. quidem morem damnari non posse
sed offendit quod hoc hominem penitentem et sacerdotem cuius
vel vel si talis penitens voce propria Confess. sua peccata et de
illis se auget Commu. proprio sacerdote. in his aut talibus moribus

erit ut penitentia si fuerit opus meri legem qd minueret
recursu sed post opus suum in preterit ore Confiteat.
Causa 2° cum qui propria voce non potest Confiteri ut rursus
et lingua ignarum aut illud qui in actu mortis non potest vocem
confiteri hunc posse et teneat ad Confitendum per nuntios et sig-
na meliori quo poterit modo tunc nuntios et signa suo vocibus
deprecabuntur, nec de nequitia et etiam huius sacramenti qd Con-
fessio sit verbi sed qd penitentia sua peccata manifestet coram
sacerdote qd sit per signa et nuntios, sed qd isto modo Confitendi
sunt digne gravis et satis digna ad eum deferenda nuntios per se po-
nunt sequentes.

sectio secunda.

quo pacto teneatur mutus ad con- fessionem per nuntios et signa.

Dico 1° nuntios. In hoc ita explicare oia sua peccata, tenet Confiteri per
nuntios et signa meliori modo quo poterit tunc in actu mortis quam
semel in anno. Conveniunt in hac re doctores. Satisque colligitur ex
dictis digne pro obligatione Confitendi quam habent christifideles.

notandum vero qd regulariter hoc est. Sed docet Cuius Soto tenet
qd ut mutus Confiteatur meliori modo quo potest et tenet summam
adhibere diligentiam in exquisitis fingendis que nuntios quo
sacerdos intellegat sed si hoc in re cum prestare diligentiam quod in
re gravi adhiberi debet idem pro Confessione valet. quare hic non
debet timere Confessione ex parte eo qd non potest oia sua pe-
ccata exprimere, nec ipse intellegit oia sua peccata exprimere de

vident, et contenti se debet significare quam pariter adhibere
vult diligenciam mediocrem.

De his mortalibus pretermis, quod potest magis commode
et via ordinaria confiteri sentendum e' idem p' de mortalibus
Citra culpa obliu' dici solet, nam ut bene argumentor, potest
dist' b' per aucto' q' d' aliqui adhibuit sufficientem di-
ligentiam ut suox peccato' record' p'ueniret si adhiberet longe
maiores recordare fluvium, dicitur scilicet cum illa mediocri
et sufficienti diligentia integre confiteri et reliqua mortalia sen-
sent sine culpa obliu'. Similiter q' d' penitent' explicat morta-
lia quae commode potuit ordinariis signis quae mortis et Conf' so-
lentes in usu homin' seruebit integre Confess' ee et alio' que
n' potuit illo modo explicare. Quia idem iudicium p' de obliu' sine
culpa.

quod vultum valet ad notandum id est dicitur aliqui Confessari
melius intelligentes signa et nuntii hoc habent, sed non erit nece-
ssarium summam et extraordinariam diligentiam adhibere ad Con-
fessionem istos inveniendo; negleximus tamen videtur ut aliqua adhi-
beat diligentia ut si inveniri Confessarii possint melius intelligant per
illa signa ille Confiteatur istos penitentes et nuntios parum scire
nihil intelligent.

dicitur hinc explicari per unum et peccata quae modo dicto potest
 1. in hoc oia explicare absolvi potest in 1. potest Confiteri ut in
 articulo mortis semel in anno, sed quomodo cumque ei placuerit
 et consequenter poterit etiam coherere si sufficiant instructe sit. per
 istam penitentiam sicut per omnia se et ut integre Confiteatur sic quod de se
 Confiteatur ab eo in extima indicandum est sicut de obliis inculpabilibus.
 ob id privandus non est beneficio iuramentorum sicut non privaret ob memo

Confessione ingenui momenti et idem convenit legi. Adiectiones
annua Confessione ordinat adiectionem divinam implendam. qui
hac lege debent tunc diligenter adhibere, et media con-
venientia ponere. Saltem pro magna diffinitione habent. Quale
penitus dubio deest. Secuta scribi ab eo qui novit scribere vel
aliter potest ea convenienter integre Confiteri.

Confirmat penam unius anni in articulo et penam in
anno Confiteri declarando sua peccata verbis et signis meliori
modo quo potest ut Confessione affirmat. Sed qui scribere scit requirit
melioribus signis ut ad integre exhibenda peccata quam si illa
scribat. Si potest integre Confiteri tenet hoc in medio uti.
Confirmat et simul occurrunt iudicij eorum qui hanc obligationem
negant nam si ob aliquam rem intererent magis ut hoc in medio ma-
xime ob periculum publicationis, nullum tenet adhibere medium
propter secretum confessionis, et tunc videtur an etiam scribere pecca-
ta, cum hoc sit signum permanens. Si amittit testatur et hoc confes-
sione per penitentem magis scriptura nata et relationem manife-
stare aliquam mercedi cui sit.

Ad v. periculum hoc in medium fere et ibi potest signum occu-
rri, nam ex propria ratione usque ad celum potest per firmam manibus
afferri ne deiciat, et cum hoc testatur sit a Confessario comburi potest aut
in stygmata signum deinde si aliquo contingat periculum in vanni
et amittit ab aliquo legibus raro contingit et non rarum et ex-
traordinarium. Cuius debet qui designari a lege tunc mo-
menti, aliam magis minus expositionem publicationi refert ex
Caietano regulari lib. 3.

regulae in dicta de morte locum habent in hoc alterius regionis
cuius cognitio non intelligitur. Si non sit copia Confessoris qui talem locum

intelligit eum posse et debere absolvi Conditionalis in articulo mortis
quandocumque non possit explicare aliqd peccatum in parti et si in genere
percutiendo pectus aut alijs signis Contritionis, ut v. extra articulum
mortis non est hoc absolvendum nisi explicet aliqd peccatum in
parti. Immo nec videtur sufficere explicatio unius peccati in parti
pro alia hec. datur magna disparitas inter casum istum et pisse
dentem nam mortuus hec implacitum peccatum, iste vero homo
si temporale, si quibus cito herere poterit Commodam orationem
Confitendi cum alio qui sum sermonem intelligat, et cum
preceptum de integritate Confessio magis obijcet quam pre
ceptum ecclesiasticum annuere Confessio prolixioris nequit adim
nistrari, illud preferendum est.

sectio tertia.

sitne absolvendus moribundus qui solum ostendit signa genera lia doloris.

Certum in hoc est de impendenda absolutionem moribundo qui nec
dat nec recipit signa Contritionis, si tunc nulla intervenit
Confessio sine qua sacrilegium est absolutionem sacramentalem
impendere. Et etiam certum est sacerdotem semper debere elabo
rare quantum potest examinando et paria peccata saltem venialia
ipsam moribundum. ut aliqd peccatum mortale saltem natus se
presente Confiteatur. et diff. exordium simile heri potest in
qua Joh. in 4o dist. 68 q. 2a art. 1o et quidam ali absolute regant

faciem posse sacramentaliter absolvi.

Dicendum tamen eodem modo ut in mente suadente sig-
na generationis se offendit se peccare et de eo dolere si eo se libere
triverit sentiens in se aliquid in se. Confiteri potest sacramen-
taliter absolvi ita suam diffinitionem. Et la egerunt citatis cum multis
alijs quod si referunt. Ibi ex Concilio arauicano et Carthaginen-
si nam arauicanum caput 16 sic loquitur subit obmutescent
trout statim. Confessari aut penitentiam accipere potest si voluerit
preterite testimonium aliorum verbis licet aut presentibus in suo
nuptis. deinde Concilium Carthaginen. 3. caput 14 ait ut conu-
te si per se respondere non possunt cum voluntate eorum Testimo-
nium sui dixerit sufficiat penitentibus et de penitentibus agendum
est.

Ibi 2. q. talis penitens dat veram manum absolutionis non per ve-
ram accusationem sui ipsius cum offensione doloris quantum hic
et nunc dicit potest et ex qua sacerdos in hoc foro cognoscit peni-
tentem peccasse. cum iam de hoc dolore, ac poenitentia cognoscit statim
penitentis quantum hic et nunc cognosci potest. atque cum de
sufficiunt dispositionem ad absolutionem. Et hoc absolute sufficiunt
ut qui absoluit sacramentaliter, cum deus a nobis non requirit aliam
Confessionem quam quam nobis hic et nunc habet. E.g. talis penitens ab-
solvitur potest.

Ibi 3. q. si quis in se declarandi peccata non debet sufficiens ad in-
pendendam absolutionem. Sed proveniret ex eo quod soli magis
sunt in se sacramentaliter penitentibus accusationem verbaletem requirit,
per eo quod peccatum declarat. In generali cum tamen necessaria
sit peccati declaratio ut sacerdos sententiam ferat tunc index. Et nec
tamen ob hoc quod talis penitens absolvi potest minus ibi quoad

et tamen in tali casu e[st] sacramenti penitus et absolute. Cum
tamen in hoc peccato declarare verbis et si minus, qui tamen
pro sufficienter declarant conceptum mentis reputant non verbis ut con-
stat in matrimonio in quo sufficit consensus declaratus per nuptias.
ex hoc casu nihil potest impediri.

Deinde quod obstat non vult quod peccatum declaret si in genera-
li. hoc quod ille requirit declaratio peccati quod ea fieri potest ma-
xime pro peccatis factis mortalia et nondum confessi et in la-
psum exierint in quo agit de vitando damnationis periculo et re-
spondens Confessio in qua absolute declarat penitentem modo quo potest
se esse peccatorem ut veriam a deo consequatur vel in hoc foro se habet
sacramentum ut index sui seberis ut de veris negotiis cognoscere de-
bita rei ut illam curat.

Item 4° si quis qui multo annis vixit in gravissimis peccatis
confiteretur unum tantum veniale ex. mendacium leve et subi-
to desisteret penitentem. ex hoc sensum absolventem est et tamen
moraliter loquendo sciens ex illa Confessione non potest iudicare de illius
peccatis indicare quam si generaliter dixeret se peccare. in nostro
casu cum absolventem esset. Confitemur nam ut docet J. in 4°
distingue si generaliter et si quis meminerit in genere se fecisse ali-
quod peccatum mortale, et hoc in Confessione absolventem est et tamen
nihil confiteretur in parti.

extendant tamen eam suam dicitur in libro 2° regionali lib. 2°
cap. 2° non ad exigendum dicitur quod ex penitus dubio loquitur illud.
an omnes. Silvester, saluberrimus, medina et angelus ut intelligat
etiam quod penitentem dicitur signa dicta absente sacerdote et postea so-
lum presente alio testantur ipsum eadem esse.

probat agendum ex Concilio Africanis et Carthaginensibus nam arag.

Confessionibus dixit, volumus et debemus testimonium hoc ver-
bi habere et Confessionem eamque et ait, si qui penitentiam in
firmitate petiit, si causa dum ad eum sacerdos in visitatione venit operum
infirmis obmiserit, per penitentem verum fuerit deest testimonio
nam qui eum audierunt, et audiat penitentem, et si Confessio cre-
ditur moribus reconciliat per manus impositionem et infundat ei eucha-
ristiam.

probari etiam potest cum vaginalibus ergo ostendit exte-
rius se dolere de peccatis ac velle Confiteri et ad hunc finem po-
tuit sacerdotem vocari, quod generaliter incipit Confiteri simili-
ter modo ac si qui per interpretem Confitet dum lingua peccata
dicit ut ipse postea illa explicat sacerdoti quare cum ille qui per
interpretem Confitet absolvi possit ut postea videbimus poterit
etiam absolvi ergo de quo loquimur.

Confirmat et explicat antiqua hae similitudo nam dum affan-
te explicat postea sacerdoti presenti penitentiam et desiderium
ergo verba que illius aut alia signa doloris iuxta interpretationem ex-
ponunt sacerdoti Confessionem ergo qui per tales interpretes Confitet
sacerdoti presenti, propter maiorem sufficientem absolutionis, poterit
que absolvi conditionaliter ut statim dicemus. hae sufficientes ita re-
tine ex hoc ad sententiam propriam exprimamus.

Item obijit Galenus in 2. 2. c. 14 cap. 5. docet hoc sacramentum
requirere plenam Confessionem per quam cognoscatur penitentis status
Item Confessionem moribus et talibus, et sufficit ad hoc sacramentum.
Confirmat bonum iudicium non potest ab aliquo extorceri sine idcirco
ratione, et sacerdos per Confessionem istam nihil cognoscit, et ante
non sciret cum tantum cognoscit generaliter penitentem peccare
non potest sacerdos per illam sententiam absolutionis proferre.

Confirmatio nam hoc sacramentum, iuxta et reliqua circa hoc
sunt negatio detractionis. hi. aut nulla apparet detrac-
tio. Confirmatio nam absolutio sacramentalis. Tunc debet dicitur
se saltem super aliquo peccato, taliter penitens a nullo peccato ab-
solvitur directe. Et hoc non potest fieri hic. non potest dari ab om-
ni.

¶ Concl. requirere ad eiam sacramenti aliquam Conf. et hanc
tam integram et paralem de omnibus peccatis mortalibus quam hic et
nunc a penitente fieri potest, taliter autem hic. ad eam Conf.
¶ Quando minorum, scilicet cognovit in hoc foro peniten-
tem dolere de offensis in eam committentem cognoscebat, cognovit
item in hoc foro et tunc inde penitentem offendere debet, dan-
ten saltem in hoc foro cognoscebat, et item contingere potest
in Conf. verbis explicitis, in qua dicat peccatum mortale et ve-
nitale suum cognovit Confessorio.

Ad eam Confessionem quam in davi hic detractionem manum
ad penitentem dolor sibi et quibusdam maxima sacramenti
spiritualis singularis et detractionis, et verum ut peccata detractionis
penitentem commisit, detractionis hoc peccatorum explicitio. ¶ Requiritur
quod hic et nunc fieri potest.

Ad 3am Confessionem dicimus sufficere ad eiam sacramenti ut pe-
nitens absolvetur directe ab omnibus suis peccatis in genere prout con-
venit in hoc offense dei quia hoc ipse confitetur, et absolutio
adit directe super peccatum in genere, unde plene penitens non
absolvitur directe ab ulla peccata cum quam penitentem vel id neque
se ad eiam sacramenti et ideo sufficit tunc et ideo per singula
peccata explicitis confiteri et ab eis directe absolvi.

Sectio quarta. ~

non est absolvendum penitentem
qui per scriptum aut intermun-
suum confitetur sacerdoti absenti.

chin hac de re literis licebat si prius ante decretum Clementis
si ante ordinationem et absolutionem in Caya proposito generaliter
salutem, hanciam, roane de meina, ilveiter, amilaft
alii qui refert Comitibus lib. Gregorionum moralium de id
absolutioem proponit decretum Clementis si existim die roan
no dni ibi in quo hanciam plenius et licere per literas aut inf
rumiam Confessario absque peccata sacramentali Confiteri et
ab eodem absente absolutionem obtinere, si minus artificiali
temerariam et scandalosam damnavit ac prohibuit.

Dicendum q. et nullo modo licere per litteras aut nuntium quod
 absente sacerdote Confiteri, Confessio ita facta et pro-
 prij irrita et invalida, et generalit. loquendo invalide so-
 lvi absente, nam si prius present. Conf. audita sit ita
 s. aug. in lib. de vera et falsa penitentia cap. 10 ubi ut dicit in catho-
 lico romano inquit fugerit dñy mundum ut offenderent
se coram sacerdotibz dolent Corporali penitentia Confitenda pecc
ta n. per nuntium n. per scriptum manifestanda ita etiam
s. thomas, s. bonav. cely, ricardus et multi alii quos refert
Compteluz ubi
quidam q. verba sic diriguntur ex parte ad personam presentem

reddere aliquid potest aut agere. g. multum de beatitudine. a
sanctis et de obsequio. g. propter ab omni. a
confirmatio nam sacerdos debet esse sufficienter notus illis re
bus in iuramento penitus. propriis sunt penitentibus ut vivat
vigilet et sub sit mentis ut memet et his singulis orationibus se
candi in cunctis, ut cetera commissa oderit, atque non sit amplius
reus ut penitentia a sacerdote in iuramentum admittit, alijque quibus ve
mediis ad nova peccata vitare, quibus dia sacerdotem preceperit in
confessione absolvere.

Confirmatio nam potest contingere id quod Confessarius pos
ter absoluit in absentia et penitentem committit, et in capite ab
solvitur, et forte commisit iam novum peccatum in mente, pe
te etiam etiam morte. g. non potest sacerdos hoc modo absolvere ne
exponat se periculum absolvendi indigne et in capite et
eum qui non est Confessarius dia sua peccata.

Pro quibus oblationibus quibus operari possunt notandum est in
capite quali. g. de la ubi agit de adultera, et dicit per eam Conf
venerit ex scriptum si de sermonem de Confessione in foro exte
rio. notandum est quod absolutio, acramen filij sit quidem
senta Judicium, quia tamen non est ab alio sententia exte
rior sententia in hoc quod sit sententia sui interni et in iuramen
to, et ideo non debet fieri in absentia ut alia exterior, nec per
scriptum.

caput septimum.

in quibus casibus possit dari absolu
tio antequam firmata confessio.

Sectio prima.

statuitur generale principium ex
quo possint plures casus deduci.

in omni ignorantia ex qua provenire potest penitentia omnia
re aliqua peccata in Confessione si hoc inevitabiliter sit et inevi-
tabilitate potest venialiter. Culpa Confessio valida erit et
sua culpa sortietur nisi aliunde impedimentum proveniat.
tamen ignorantia sit culpabilis mortalis non excusabit penitentem
et Confessione informis. Sed si invalida erit ut Confessio ex
dignitate procedit. dicitur in casibus in quibus penitentem
facit et prudens omnia necessaria mortale et nihilominus
adit tum valore et tunc ab omni onere.

Dico 1° licet non cum in se absolvi possit penitentem qui sicut
fuerit aliquid mortale et in se aliquo mortali omni o teneat
Confiteri. ita sicut dicitur in Seneca libro 2° de penitentia. Cap.
in eodem dicitur de penitentia. dub. 9° et multis alii. propter
tunc de integritate Confessionis et affirmationem ac per consequens
obligat. in se cumque si confitetur ut Confessio ex se non sufficit
mativus. dicitur potest cum in se non teneat hoc ad faciendam Con-
fessionem integram de peccatis mortalibus memoria occurrentibus
licet ex Confessione peccatorum provenire possint gravia
commoda de inspectione aut de charitate et deo non tenebit
Confiteri illa peccata, et cum aliunde prodest Confessione. Sic
dicitur obicit maxime in rebus mortis. referunt variis cum oc-
currere. et possit hoc quoddam peccatum Confiteri aliis omnia et in

venire in illa de hoc Confessario, ut si per gravem morbo sua
et alio modo cum rebus aliis Confessum aut aliquo ob
peccatum in Confessione male audire, id est de reatu totum
aut et deo peccatum in ea vita ut quilibet sibi famularetur, si
ad peccatum induat, alio penitentem peccaret ipsi suspicionibus.
Reducit 3° 4° penitentem ob suam fragilitatem timet, ne si
penitentem habere in examine si peccata carnis, ad nova desideria
exeret, poterit ea leviter examinare, et ob eandem causam Con
fessarius caste et prudenter se gerere debet in examinandis simi
libus peccatis, ut sibi placeat.

Reducit 5° 6° inminet Confessario alio periculum in
audienda Confessione, in movetur si penitentem morbo Con
fessio laboret, tunc potest eum Confessum a longe audire tunc
potest illum ab obviare penitentem peccatis audire.

Reducit 7° 8° periculum est ne penitentem subito moriatur tunc
ab omni ante Confessionem audire alia peccatis, et si post peni
tentem supervenit morbus quantum fieri poterit reliqua audiri
et si non ab obvi. ita tunc dicitur 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100° 101° 102° 103° 104° 105° 106° 107° 108° 109° 110° 111° 112° 113° 114° 115° 116° 117° 118° 119° 120° 121° 122° 123° 124° 125° 126° 127° 128° 129° 130° 131° 132° 133° 134° 135° 136° 137° 138° 139° 140° 141° 142° 143° 144° 145° 146° 147° 148° 149° 150° 151° 152° 153° 154° 155° 156° 157° 158° 159° 160° 161° 162° 163° 164° 165° 166° 167° 168° 169° 170° 171° 172° 173° 174° 175° 176° 177° 178° 179° 180° 181° 182° 183° 184° 185° 186° 187° 188° 189° 190° 191° 192° 193° 194° 195° 196° 197° 198° 199° 200° 201° 202° 203° 204° 205° 206° 207° 208° 209° 210° 211° 212° 213° 214° 215° 216° 217° 218° 219° 220° 221° 222° 223° 224° 225° 226° 227° 228° 229° 230° 231° 232° 233° 234° 235° 236° 237° 238° 239° 240° 241° 242° 243° 244° 245° 246° 247° 248° 249° 250° 251° 252° 253° 254° 255° 256° 257° 258° 259° 260° 261° 262° 263° 264° 265° 266° 267° 268° 269° 270° 271° 272° 273° 274° 275° 276° 277° 278° 279° 280° 281° 282° 283° 284° 285° 286° 287° 288° 289° 290° 291° 292° 293° 294° 295° 296° 297° 298° 299° 300° 301° 302° 303° 304° 305° 306° 307° 308° 309° 310° 311° 312° 313° 314° 315° 316° 317° 318° 319° 320° 321° 322° 323° 324° 325° 326° 327° 328° 329° 330° 331° 332° 333° 334° 335° 336° 337° 338° 339° 340° 341° 342° 343° 344° 345° 346° 347° 348° 349° 350° 351° 352° 353° 354° 355° 356° 357° 358° 359° 360° 361° 362° 363° 364° 365° 366° 367° 368° 369° 370° 371° 372° 373° 374° 375° 376° 377° 378° 379° 380° 381° 382° 383° 384° 385° 386° 387° 388° 389° 390° 391° 392° 393° 394° 395° 396° 397° 398° 399° 400° 401° 402° 403° 404° 405° 406° 407° 408° 409° 410° 411° 412° 413° 414° 415° 416° 417° 418° 419° 420° 421° 422° 423° 424° 425° 426° 427° 428° 429° 430° 431° 432° 433° 434° 435° 436° 437° 438° 439° 440° 441° 442° 443° 444° 445° 446° 447° 448° 449° 450° 451° 452° 453° 454° 455° 456° 457° 458° 459° 460° 461° 462° 463° 464° 465° 466° 467° 468° 469° 470° 471° 472° 473° 474° 475° 476° 477° 478° 479° 480° 481° 482° 483° 484° 485° 486° 487° 488° 489° 490° 491° 492° 493° 494° 495° 496° 497° 498° 499° 500° 501° 502° 503° 504° 505° 506° 507° 508° 509° 510° 511° 512° 513° 514° 515° 516° 517° 518° 519° 520° 521° 522° 523° 524° 525° 526° 527° 528° 529° 530° 531° 532° 533° 534° 535° 536° 537° 538° 539° 540° 541° 542° 543° 544° 545° 546° 547° 548° 549° 550° 551° 552° 553° 554° 555° 556° 557° 558° 559° 560° 561° 562° 563° 564° 565° 566° 567° 568° 569° 570° 571° 572° 573° 574° 575° 576° 577° 578° 579° 580° 581° 582° 583° 584° 585° 586° 587° 588° 589° 590° 591° 592° 593° 594° 595° 596° 597° 598° 599° 600° 601° 602° 603° 604° 605° 606° 607° 608° 609° 610° 611° 612° 613° 614° 615° 616° 617° 618° 619° 620° 621° 622° 623° 624° 625° 626° 627° 628° 629° 630° 631° 632° 633° 634° 635° 636° 637° 638° 639° 640° 641° 642° 643° 644° 645° 646° 647° 648° 649° 650° 651° 652° 653° 654° 655° 656° 657° 658° 659° 660° 661° 662° 663° 664° 665° 666° 667° 668° 669° 670° 671° 672° 673° 674° 675° 676° 677° 678° 679° 680° 681° 682° 683° 684° 685° 686° 687° 688° 689° 690° 691° 692° 693° 694° 695° 696° 697° 698° 699° 700° 701° 702° 703° 704° 705° 706° 707° 708° 709° 710° 711° 712° 713° 714° 715° 716° 717° 718° 719° 720° 721° 722° 723° 724° 725° 726° 727° 728° 729° 730° 731° 732° 733° 734° 735° 736° 737° 738° 739° 740° 741° 742° 743° 744° 745° 746° 747° 748° 749° 750° 751° 752° 753° 754° 755° 756° 757° 758° 759° 760° 761° 762° 763° 764° 765° 766° 767° 768° 769° 770° 771° 772° 773° 774° 775° 776° 777° 778° 779° 780° 781° 782° 783° 784° 785° 786° 787° 788° 789° 790° 791° 792° 793° 794° 795° 796° 797° 798° 799° 800° 801° 802° 803° 804° 805° 806° 807° 808° 809° 810° 811° 812° 813° 814° 815° 816° 817° 818° 819° 820° 821° 822° 823° 824° 825° 826° 827° 828° 829° 830° 831° 832° 833° 834° 835° 836° 837° 838° 839° 840° 841° 842° 843° 844° 845° 846° 847° 848° 849° 850° 851° 852° 853° 854° 855° 856° 857° 858° 859° 860° 861° 862° 863° 864° 865° 866° 867° 868° 869° 870° 871° 872° 873° 874° 875° 876° 877° 878° 879° 880° 881° 882° 883° 884° 885° 886° 887° 888° 889° 890° 891° 892° 893° 894° 895° 896° 897° 898° 899° 900° 901° 902° 903° 904° 905° 906° 907° 908° 909° 910° 911° 912° 913° 914° 915° 916° 917° 918° 919° 920° 921° 922° 923° 924° 925° 926° 927° 928° 929° 930° 931° 932° 933° 934° 935° 936° 937° 938° 939° 940° 941° 942° 943° 944° 945° 946° 947° 948° 949° 950° 951° 952° 953° 954° 955° 956° 957° 958° 959° 960° 961° 962° 963° 964° 965° 966° 967° 968° 969° 970° 971° 972° 973° 974° 975° 976° 977° 978° 979° 980° 981° 982° 983° 984° 985° 986° 987° 988° 989° 990° 991° 992° 993° 994° 995° 996° 997° 998° 999° 1000°

sectio secunda.

quodam documenta circa
casus dictos.

nam documentum, ut si non incommode veniat, et gratia et
extraordinaria Confessione, nam ut qui omittit hunc salutem mortale
vitium Confessionem quam antea illum firmabat ut videtur piam
et copiam, hunc et illum hoc gravi peccatore in hocque. regni
fuit penitentem affirmavit auctoritate sua immediate et re
luctante sequitur ex Confessione, et illi vobis hunc enim
dixit. Intercepit.

Quoniam docuerunt, ut possit quis peccatum omittere ob id quod
requirit necessitas aliqua Confitendi sic et nunc Annisso Confe
sario si non possit sine gravi incommodo etiam Confessione aliquamdiu
differendo Confiteri cum altero ad hoc tenetur, ut ut notat
se ipse, si quando non tenet eam valde diu differre propter
hanc considerationem, quod grave incommodum est diu carere sacra
menti fructu, maxime cum hoc sit incertum an sit contritus et
sive in diu carendo sacramenti maneret forte diu in peccato
mortali, quod malum gravissimum est, quare cum Confessione atque eius
integritate in nosse non possit, confidendum in ipsa sit oblitare
et reveret cum tanto magis incommodo speciali.

unde Conjuncti suare et agitur cum. Secutorem multo minus te
neri Conf. differre non potest id facere sine scandalo aut nisi
ab alijs cum aliqua infamia notetur, aut pro inquit praesentem anu
Conf. aut neg. ite. Coicanti quo tempore. Mostolenerabili. Alia
mentis reverentiam qui n. l. et mortalia. sub Conf. ite. 10. et
melius fieret. ita veniunt Conf. ite. 10. et hoc mo. ite. 10. et de
fate gratia quam. iustitiam idus. me Conf. ite. 10. et

Ille n. qui Conuicti peccati mortali Crederet se n. el Con
victum l. de coprobati subiret teneret ante Communionem
Cham n. integre Confiteri q. integre n. loq. imo l. crederet se

et Confessionem in tanta necessitate Communionis aut in aliquo an-
no Confessionis, si alia mortalia haberet quae in eo Confiteri
posset. Ad hoc teneret.

Quum documentum e' quoad fieri potest danda e' maxima cautela,
hoc e' exprimatur in Confessione si fieri posset peccatum in sua specie
etiam si penitentem non esset sibi conscius aliquis peccati mortalis, hoc
non posset peramentum religio.

Quum documentum in hunc peccatum mortale debet posui de
illo Confiteri eo brevi tempore quam de peccato veniali, nam
peccatum mortale Confitendum e' de necessitate in diebus non aut
veniale.

Quum documentum quocumque ex quibus dictis fecerit aliquis
Confessionem non integram tenet postea suo tempore peccata omnia Con-
fiteri.

Quum documentum si parochus deferat eucharistiam ergo sit
in Coenae, et dum accipit breuem reconciliationem advenit
penitentem ad longam Confessionem teneri quod per multum tempore
mentis fuit in praecedentibus Confessionibus, audiat sacerdos
de peccatis quae pro tempore opportunitate delevare ergo possit, et
fuit generali absolutione ceteros illum absolvet, si mox immi-
nent, et illi sacramentum eucharistiae ministret, si vero mox non
imminent et saltem spatium dimidia hora requirant fieri integra
Confessio, illius ergo Confessionem, et sumat eucharistiam,
deferat quae Confessio in aliud tempus, si tunc ut vitetur scandalum
visum e' Coenae non indiget Confessione, tamen erit aliqua
peccata Confiteri et absolvi ut ex aliis documentis Confessio.

sectio tertia.

an possit miti in confessione peccatum mortale quod explicari nequit nisi detegendo personam complicitis notam confessorio.

Centum e' qd si penitens (qui peccavit cum sua sorore sub Confessorio nota e') adire possit facile alium Confessarium, cui persona Complicis ignota sit, de vet id facere, imitatur si timere possent ex tali manifestatione proveniretur ee grave aliud damnum nempe qd Confessarius manifestaret crimen l' qd Complicis aut ipsi penitens mortem machinaretur, tunc tenetur ad illud peccatum manifestandum; procedit qd dicitur qd alius Confessarius adiri nequit saltem sine magna diffid' et qd ex revelatione Complicis n' timet aliud damnum, nisi qd Confessarius gravem culpam illius cognoscat, qua fama eius l'editur notorietate. Videndum e' n' si peccatum in Confessione sicutum Complicis per se requirit penitentem ad Confitendum illud peccatum qd sine manifestatione Complicis explicari n' potest ita s. f. Et innumeris aliis quos referant et legunt Juris doctores. It' vera e' g' d' d' diffid' a d' d' d' et Comitibus lib' e' confessionum mortuorum q' l' b'. It' e' qd ut possit omni peccatum in Confessione propt' aliqd in Commune qd ex eius manifestatione timet, necessarium e' ut illud in Commune n' sequat immediate ex ipsa Confessione integre solvendo si facta sit sit sicut eadem Confessione et revelatio Complicis in dicto C' d' e' necessaria ut hec Confessione eam integritatem

nam si talis error sua sicut exegationem ut penitentem propria
reatus manifestet. hoc in illo fieri potest. sicut in exco-
municato ab integritate Confessionis hoc per manifestationem
peccati amittet bonam opinionem quam de illo habet Confessor
in eam non excusabitur hoc per manifestationem contra prima
de Confessione similem incurrem potest.

Ita et manifestare peccatum alienum non est in malum quin
sepe ob hoc qui potest qui et etiam teneat illud manifestare
et hoc dat et non potest penitentem et etiam ut teneat pe-
ccatum Confessione manifestare Confessor teneat a secrete mi-
nor hoc nam hic sufficit sepe aliqua causa potest qui manife-
stare suum peccatum quod tamen non sufficit ut peccatum alterius
eius in se manifestare potest, ut si nullus est Confessor ad oblige-
ndum aliquem ut proprium peccatum occultum manifestet alteri
quin eodem sufficit ad simile peccatum alterius eodem modo mani-
festandum quando ea causa est potest etiam qui in se in se
ingressus ad conservandam propriam famam quam in quolibet alio
ut petrus conservet famam ipsius. Cum negasti integre Confiten-
di sufficit ut qui teneat ad manifestandum alteri proprium
peccatum alterius quod illud negationem est.

Consignationem autem petendi Confessionem huiusmodi sepe extra
Confessionem manifestare peccatum grave alterius uni personae per
sonis quod ille habet ad secretum et non potest in re magis
momentum in bare mulierum, non tenet quippe cum non sit pro
retrimento alienam famam odium servare. Confessandi
integritatem in Confessione huiusmodi in eo et obligatorium est ma-
nifestare peccatum Confessione uni sacerdoti quia non potest vix
tendam potest illud alteri manifestare. Ita Confessione mandam

nam istud proximo statum est sine dubio multo minus apertum
repentem. Quamvis maior quam quod provenit ex repro
ne Confite. Declarat peccatum Confite. ut sublegetur de in
tegritate Confite. implet, et ut liber maneat ab onere et an
diente. Sicut et ad eundem alium Confessarium Cui postea de
daret sine informatione Confite. id est in alia Confite. Confite.
habet 3° sacramentum penitentiae in ipso est a Christo. tang
inducem in quo penitentem est verum et legitimum qui potest et debet mani
festare proximo Crimen Coram iudice nunc. Iudice ut ab eo
in forma audiat sententiam. Et eo ipso quod verum Confite. Crimen hanc
Confite. cadit tale Crimen sub iudicium a quo de potest et de
veritate decideri quibus simul et Consequenter Confite. declarat non
hunc sententia et detrimendo subiecit se qui voluit se Crimini. Con
fite. et superior qui voluit cadere sub iudicium. peccat Confite.
Sententia, Consequenter indicabit bono provenienti ex hoc iudicio post
ponendum et infamiam Confite. g. infamia reputatur Confite. ex
manifestatione peccati Cuius in se fuit latere. et potest penitentem ex
cogitare ab obligatione illius Confite. Confite.

obicit. Cum navarro qui oppositum sentit in prima Capite. 2°
et 3° quod concurrunt duo sublegeta divina unum male, et alterum
positivum sicut sunt. Simul verum. et positum, preferendum est ma
le. Et in eadem predicto concurrunt duo sublegeta divina unum
in infamandi. et diminui quod est male, alterum Confite. oia peccata in
intere. quod est totum sublegetum positionem cum latet sit a Christo
3° in infestatione huius sacramenti. Cum utrumque simul se
bari. et positum preferendum est male. omittendo in Confite. peccatum in
in manifestatione sua. et diminui. et maior. et sublegetum,
male. et est obligationem magis infestationem ut tunc in infestatione

et non cessat a deo a iudicio, eo quod non considerat, quod non conve-
nit sibi de peccato proprio quod in se cum est et voluntarie solum in se ipsum.
Confirmat nam preceptum Confitendi aliquid peccatum non obligat
cum nobili detrimento spirituali aut Corporali seu Confessari suum
penitentem ut ex dictis constat. quod nec obligabit cum damno gravi
alterius proximi, rursus manifestatio peccati alicui et damnum
grave proximi cum igitur forma illius quod maxime habet pro
ceptum Confitendi illud peccatum non obligat in casu dicto.
Vnde maiorem agitur de verum ceteris paribus, nunc si cetera
in paria sunt ut in nostro casu pro quo et alii similibus dicimus quod
quod concurrunt duo precepta divina, unum leve obligans, et
alterum grave, si utrumque impleri nequeat, servandum potius
est illud cuius obligatio gravior est quam aliud, et de preceptum
non infirmandi proximum quod unum alteram personam et pe-
ccatum sub sigillo Confessionis leve obligat, quod eius violatio leve tan-
tum nocuum est, preceptum tamen declarandi in Confessione
omnia mortalia graviter obligat, et idcirco hoc implendum est ubi ob-
stante in facie sua ex manifestatione peccati Confessionis pro-
veniat.

ad Confessionem solum est quod ex manifestatione sequatur dam-
num grave proximi, ut constat ex dictis, imo quibuslibet
grave potest manifestari eo quod sententia non est revocata in
vitiis quod non indiget postulat ut rursus invidie interrogatus de ali-
quo delicto cum iuramento, unde qui voluit se purificare
delictis, voluit consequantur se subiacere infamie ex Confessione
illius proveniente.

obligat non potest agnari tamen in quo obligat hoc ma-
nifestatio Confessionis, quod non est eam tenentem in hac obligationem

1° ad confess propter nam devotionem et temperantiam quo obstat
voluntatem divinam aut religiosam, nam propter et idcirco ita
nam modum, existens propter ut med devotioni affert
efficiendo id quod nulla tenet efficere, ne ea obligatio in actu mor
ti aut ali tenoribus et obligat voluntatem divinam religiosam
confess, nam in voluntatem confess, affirmativum et ad proinde in
aliquibus sic obligat, nulla aut sic erit magis in
tem et obligandum nam dammum grave nam proximi que
per vite negat.

Ad id in quo hanc obligationem gereret subceptionem divinam aut
eligentem Confessorem et in quo rari pro ex Confessione teneat peni-
tem magnam utilitatem et iocunda iudicem, et in quo tempore
fuit et penitem fuit et penitem sine Confessione, id est hoc unum
aut alterum diem venturum et illi Confessione, teneat pe-
nitentem lege iuramenti illam teneat, si tamen non teneat, nullum
committet mortale, et fide ex arbitrio etiam a veniali ex causa
per rationem.

obijit 30 si teneret tenetur Confiteri peccatum & declarari
n' potest sine manifestatione Conflicti etiam teneret declarare
illud qd cedit in gravem infamiam proximi. n' est Conflictor sed
Consequens & aburdum cum sit irrationabile Confiteri ad infra
mandat proximo omnino ordinare & legendo gravi reus in quo
sepe sine culpa deveniunt. sequela ibi nam si infamia Con
flicti n' debet tenetur a manifestatione delicti etiam
n' debet ab illis Conflictor n' sit.

Confessio nam si veniens nro it graviter peccat ex
picare nro rebelando confitem, tunc illud peccatum talem et Con
fiteri reliqua et obligatio minoris et quam obligatio Confitem

si inter se quidem e' dicendum in casu huiusmodi. Cum autem huiusmodi potest et
de aliquo sacerdote qui ab e' dicitur sacramentum e' huiusmodi a pecca
to simoniae uel a quo n' poterat absolvere, et tunc graviter
p'icrimini declarare n' potest nisi declarando si e' huiusmodi e' huiusmodi
simoniae uel quoniam confessorius p'rogat.

2' Concedendo quod etiam in hoc casu sentenda e' in
fama p'vi momenti Confessione utilitatem Confessio integranda
ut p' dicebamus, et ut hoc magis explicet notandum e' Consideran
dam maxime e' an illa si e' huiusmodi persona sit reuegeisse Con
fessionem hoc raro continget, nisi autem sentenda e' infamatio p'vi
tam p'ud in re gravissima quae explicanda e' in Confessione. Et p' do
h'it mendacium et etiam p' do crimen parentum h'it verum si
h'it infamatio iniusta. Averte autem sentenda ad hanc declarationem
ea quae dicta sunt p' alio, nam in hoc a p'vi h'it locum p'vi
carentiam peccati ex p'vi 3a persona p'vi intelligit p' do crimen erat
verum, nam p' do h'it p'vi dicendo ad p'vi p'vi et sine
sine nulla sequit' infamia 3a persona et sic potest idem ex p'vi
care, p' do autem graviter peccati declarari potest sine explanatione p'vi
p'vi in p'vi ut dicendo infamari quendam personam gravem
facientem e'.

Similiter in suspicionibus et iudiciis etiam temerariis Cavendum
e' ne explicet 3a persona p'vi in nonnullum detrimentum iudicij,
nam forte alij temere etiam indicabit et concipiet malam su
pitionem de illa persona, itque hoc etiam cavendum e' p' do iudicium
proximi n' sit verum et temerarium, p'vi ex declaratione 3a
persona vel declarat peccatum illius, vel infamia ei noverit ca
sam ad e' eam si e' huiusmodi explicandum sine alij oblationi
bus dictis ut si sit peccatum tunc p'vi declarando peccare cum o'ore

id explicandum e' licet Confessio ad illa a Confessario.

ad Confessionem vero Confessarius debet in iudicio dei in serbando i
gilo Confessionis, in natione. Cui licet Confessario Confessionem reve
lare etiam propter bonum finem sine speciali venientia licentia
ad valde expediens e' ne scilicet a Confessione vocarentur et ad
verterentur propter bonum finem hoc peccata revelari, et in hoc ca
su nulla alia iniuria irrogaretur penitenti, fieret gravis ini
uria iniuria sacramenti ipsi per excommunicationem suam scilicet
suum sigillum exposcit, Cuius autem ibi exponitur videtur de
clarationem alicuius personae

Sectio quarta.

an sit peccatum mortale explicare
sine necessitate in confessione pecca
tum tertiae personae.

Confessio e' penitentem teneri ad serbandum secretum penitentis, in
de n' debet personam nominare nec illius peccatum detegere
nisi id sit necessarium ad detegendum proprium peccatum, dicit
penitens Confessarius peccare cum quadam virgine et coniugata
et filia, et in omni membra et cetera similia deberet explicare
peccatum alicuius vel ipsi ad suum proprium peccatum explicandum
n' debet dicere cuius ordinis aut conventus sit, Confessarius qui n' e'
videtur animi penitentis volens nominare predictam personam illum
impedit.

Hoc ergo ito dicendum e' eo qui Confessarius peccat nominando dicentem

Confessio in publico et sine necessitate peccati mortale alie
vix personam aliquam nominant ut delicti Confessum n^o pecca
re mortali q^o n^o procedunt a^o infamandi et cum in p^{ri}den
tia aut ignorantia aut bona fide, e^o Confessum et p^{ri}us h^{ic}ere
crimen alterius unitum viro p^{ro}bo et iudanti qui nec illud
alij manifestabit, nec inferet ex p^{ri}stis aliquid malum, nec de
sinet ei h^{ic}ere aliquid bonum, q^o hoc sit sine int^{er} infamandi p^{ri}
mum, sed si ex levitate, n^o e^o ex genere suo peccatum mortale
nec de p^{ri}o e^o mortale regularit^{er} loquendo, sed si veniale ut di
ximus in materia confessionis. et cetera.

Hinc colligit^{ur} q^o q^o penitens ex dicta ignorantia nomina
vit 3^{am} personam, n^o debet illico confessari eam obijare ut e
relyet de illa declaratione.

Colligit^{ur} Confessarium excusari si ex causa peccati veniali
q^o p^{ri}us advertente penitens declaravit Confessum aut aliam 3^{am}
personam sine necessitate, n^o tenet^{ur} Confessarium adhuc in hoc
factum diligentiam ut statim condemnandus sit de veniali; imo
1. Confessarius ex aliqua inadvertentia et curiositate interrogaret
penitentem de 3^a persona et ceteris, ut illam declararet n^o pecca
ret mortali quoniam hoc est magna reprehensione dignum.

capitulum octavum.

an possit unus sacerdos plures peni
tentes audire simul in confessione
et eos absolvere.

[illegible]

hoc magis dicere si nemo sine carceribus simul primum
 confiteretur, et unica ablatione per simul absolveret de
 aeternitate non. Et si hoc ipsum eligere audire confiteretur
 cum eo crederetur in carceribus singulis sexis inuicem. Cum
 sit in re gravi et sine ulla carceribus ab aeternitate. Quare ma-
 gis facit confiteri qui tamen audire confiteretur primum primum
 primum primum primum.

dico & oro in mari pro illa aut peste fervente, aut contra
 a bellicose pesti commodi singulorum corporum audienti et ab
 providendo potest fieri, & in singulis corporum recedendo unum
 quingulis & auditi simul beati, & sic omni alia voce confitemur
 tunc ego & abolvere unila ab oblatione inolata in numero
 fluiti videri ego & abolvere et et in mare, Car. 8. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812.

et eum iudicantem in obsequio dei. Si autem in eo non
iudicet ut confitetur in baptismo peccata baptizantis, et non potest
in eo prout iudicando ego in baptismo et cetera ut dicitur in
firmis et ceteris, et non ita in obsequio dei. ~

150 hoc tamen et similibus casibus notandum est. Confessarius de
vere advertere penitentem si non intantum negavit et pericu
lum non potest oia peccata inter se confiteri necesse omnia notan
tum. Et in casibus istis tenetur audientem tenere secretum. ~

notandum est ex iure Cap. 10 de penitentia cum Cicerone et alijs ne
minem teneri ad peccata per interpretem Confessione. In ius
te unde oporiet secretum Confessionis, id tamen fieri posse valide et ius
te si id penitentem incuerit, si Confessarius eius et diuina non intendant
si iudicandum est in actu mortis nam etiam in istis tenet Con
fessionem minem teneri ad Confitendum per interpretem. ~

in his aut Confessionibus sub conditione observanda sunt. Ut sit
interpres sit talis de quo certo moratur Confessarius cum iuram de
idem in christo suo referendo scilicet Confessario sub deest nomine
penitentis et ceteris et etiam ut talis existat Cui talis commissio
sit secretum istud. ~ Condicio est ut referente interpretis peccata peni
tentis ipse dicat ut p[er] me extero Confiteor se peccare et sentiat
iuramentum.

capitulum nonum ~

an possit quilibet sacerdos absolvere
ab omnibus peccatis et sensuris illum
qui est in articulo mortis. ~ ~

juramentum in manu ponatur cum aliquo tempore. Item de penitentia. 30.
et in eo tempore quo infirmus ex morbo aut confectus senio, et in eo
tempore infirmus mori reipso jam potest legat. Item etiam in occasione
qua moribatur et ut ipse plurimum morietur et ut expiraturus diff. 10.

videndum est in hoc articulo de obediencia a quibuslibet sacerdotibus
mandis receptis et a quibuslibet temporibus quolibet sacerdotem potest
non debet etiam si in hoc articulo in eo tempore sit aut firmus
aut phariseus. Item in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
sacerdos in eo articulo de obediencia quod non debet etiam in eo articulo
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.

Confirmatur nam hoc articulum est maxime negativum sicut et super
firmum. sicut hoc potest ab heretico in articulo mortis ministrari potest
sicut in penitentia. Cuius ministratio non requirit in ministro fidem sed si
characterem sacerdotalem et probationem sed cum deinde inter.

dixit de alio non debet nam si in hoc articulo debet sacerdos habere
finem legitimam ordinationem delegatum cum hoc fieri debet conf. 30.
et ex ista nulla si sit cum alio ex diff. 10. ut cum alio debet regulariter. Item de
30. et in hoc articulo de penitentia. Item de penitentia. 30.
Carentibus alia iurisdictione requiritur ut tunc nequeat in alio
perat. Item de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.

et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.
et in hoc articulo de obediencia. Item de penitentia. 30.

etiam sunt. Vnde negative, vel tunc ad admittendum in eo dicitur
quod plene tunc et forte etiam in eo.
preterea vnde in iudicio in eo negat. Cogente et moria
forte velum periculum aut alia veritate procedunt. Absoluti possunt
ab omni peccato et sensu. Vnde cum iudicium in eo dicitur in eo
et in morte periculo nisi quod ex ea veritate navigationem periculo
sunt aut verum agreduntur.

caput desimum.

quo pacto utendum sit potestate
reverbandi aliqua peccata.

Certum est in iudicio canonico integrum esse. p. f. et exi. cor. et ali
superioribus ordinibus. Et ea sunt per p. f. et exi. id est id est in iudicio
concedunt in absolutione a quodam generali peccato sibi regem
et cum in inferioribus confessori et hanc aut in hanc in iudicio
ad absolvendum qualis in iudicio summi p. f. et exi. id est id est ad bonum in eo
velum et cor. et exi. ex iudicio in iudicio. Id est id est ad uti
item aliquid referenda est. Idem co. potest etiam hanc in iudicio
et cum in iudicio summi. Certum quidem est in inferioribus in iudicio
mini. Id est id est in iudicio summi. Idem in iudicio summi. Idem in iudicio
et aut in iudicio summi. Idem in iudicio summi. Idem in iudicio summi.
Idem in iudicio summi. Idem in iudicio summi. Idem in iudicio summi.
Idem in iudicio summi. Idem in iudicio summi. Idem in iudicio summi.

hoc pro eo dicitur et dicitur ad et valde est et dicitur in iudicio et summi
dicitur aliquid in iudicio et dicitur in iudicio et summi. Idem in iudicio
Idem in iudicio. Idem in iudicio. Idem in iudicio. Idem in iudicio.

non tam... sed... cum... et...
vident... et...
posterior... cum... inferior...
superior... et... inferior...
cum... potest... in...
dico... superior... potest...
verum... in...
ecce... inter...
equat... superior...
atque... in...
ut... potest...
aut... et...
ad...
dico... potest...
requirit... ad...
liber... id...
absolvere...
pontificis...
ut... aliquis...
etiam...
nullum...
lati...
quibus...
et...
potest...
potest...
potest...

Conjunctum mihi in eisdem infra referentibus.

Modo pro maiori horum excommunicationum ad cautelam iuncta alia
cum nullum eorum reverendi hoc e quod non est necesse ex
communicationem aut in hac subdita reverentiam deinde re-
de etiam pro peccata contra reverentiam tunc committunt ut ea
committentur incurrat sententiam vel ignorantia, ea etiam
non sunt reverentia. Expiendi tamen sunt ii qui si iniquitate pro-
moverent et promoverent ad ordinem suum si in bulla data
anno 1589 in excommunicationem et tunc perdidit et tunc in
peccatum sibi apostolica absolute revocabit.

Aliam exceptionem assignant alii ex extravagante in Com-
mune de privilegio ubi monachis parochus ne mendeat aut in fran-
dem dicat cum parochianum Confitentem mendicantem suum
excommunicationem aut subdita peccatorem et subditum si exierit
ad clero sibi in illa peccatorem vel in morte ab illi requirit
vel ille ad penitentiam aliter admittit. ubi videtur p. hoc peccatum
sibi reverentia et ut eisdem operis digne de peccata sub illa non
et verum si in illa alio modo revocato et si peccat ut extraneus
p. et in illa sibi non absolvat penitentiam suam peccat hoc in
tenuitate (cum revocando) sufficere nisi hoc non fecerit. ita
quod ut de quibus in subdita ne quis manifestum peccatum ab-
solvat autem vel revocavit aut cautionem dederit.

Hinc tamen Consequenter est. si reverentia sibi aliqua peccata in
mediate et cum excommunicationem et anatem; nam hoc revocavit
et Consequenter est. si reverentia cum qui in illis libere sententia in illa
reverentia; tunc tamen donec sit alicui in illa excommunicationem et
tunc et absolventi tunc, ab illi absolventi peccat et in illa
tunc sententia et extra illa tunc absolventi et revocavit

in iudicio regulari seu legitimo. 6º procurator, auxilium, 12º Con
siliarius ad abortum faciendum post nuptias factum. etiam est
negotio. 7º falsificatio maneris, seu sigilli officialium monachorum
et conventuum. 8º facinus de rebus monasticis aut ducibus
in ecclesia sua. 9º homicidium mortale. 10º sollicitudo circa voluntatem
de re conamari. 11º occisio aut vulneratio seu graviter
lesio corporalis seu oculi. 12º transgredere interdictionem
revera si non sit expositio et a superioribus et iuribus, sed
in cunctis a superioribus iuris. 13º de re conamari. 14º
de re conamari. 15º de re conamari. 16º de re conamari.
recedere.

capitulum undecimum.

quis habeat potestatem absolven
di a reventis. sectio prima.

traduntur ea quae se tenent ex pot
estate delegantis potestatem absolvendi.

non capere a legitimo de re conamari. 17º de re conamari
18º de re conamari. 19º de re conamari. 20º de re conamari
21º de re conamari. 22º de re conamari. 23º de re conamari
24º de re conamari. 25º de re conamari. 26º de re conamari
27º de re conamari. 28º de re conamari. 29º de re conamari
30º de re conamari. 31º de re conamari. 32º de re conamari
33º de re conamari. 34º de re conamari. 35º de re conamari
36º de re conamari. 37º de re conamari. 38º de re conamari
39º de re conamari. 40º de re conamari. 41º de re conamari
42º de re conamari. 43º de re conamari. 44º de re conamari
45º de re conamari. 46º de re conamari. 47º de re conamari
48º de re conamari. 49º de re conamari. 50º de re conamari
51º de re conamari. 52º de re conamari. 53º de re conamari
54º de re conamari. 55º de re conamari. 56º de re conamari
57º de re conamari. 58º de re conamari. 59º de re conamari
60º de re conamari. 61º de re conamari. 62º de re conamari
63º de re conamari. 64º de re conamari. 65º de re conamari
66º de re conamari. 67º de re conamari. 68º de re conamari
69º de re conamari. 70º de re conamari. 71º de re conamari
72º de re conamari. 73º de re conamari. 74º de re conamari
75º de re conamari. 76º de re conamari. 77º de re conamari
78º de re conamari. 79º de re conamari. 80º de re conamari
81º de re conamari. 82º de re conamari. 83º de re conamari
84º de re conamari. 85º de re conamari. 86º de re conamari
87º de re conamari. 88º de re conamari. 89º de re conamari
90º de re conamari. 91º de re conamari. 92º de re conamari
93º de re conamari. 94º de re conamari. 95º de re conamari
96º de re conamari. 97º de re conamari. 98º de re conamari
99º de re conamari. 100º de re conamari.

[illegible]

Dico tunc solum regem hunc Commitem potestatem ab
 vendendi pascuis quibus sibi retinebat, et eam inferre in p
 ut non ex necessitate Commitem ad vendendum compelli
 tem ab vendendi pascuis, ut Episcopus sibi retinebat, non tamen
 aut Commitem vel Regem in pascuis ex eam vendendi
 Regem Commitem, et notetur, quod est in re a pascuis
 Episcopus sibi retinebat, et Regem in pascuis. Item etiam
 notetur, quod Commitem. Commitem ex eadem causa
 videtur, non ex re, in opinione nam de pascuis sibi retine
 ma ante p. f. 1.

[illegible]

*Dixie's children were active in the fight for the
abolition of slavery. They were the first to*

dicto aut etiam elopendo totum debet lucrum in
falsis beneficiis et minorum meritis quam in iustis. Totum
autem veritas sed loquendo de maiori parte
non concedendum. Et si non occurrere petalem totum negandi
ad eam tamen negandam oportet adde petalem aliam.

Et si autem dicitur quod ubi cum indignum est et
ad obtinendum beneficium non oportet ad eum per
sententiam in iudicio et si relinquendum illam indignam
eamque concedendam. Et si cum alicuius devovere non
debetur. Cum tamen non et si per eam confectionem
non sit committendi novio accidit.

Item si superior daret subito facultatem eligendi
autem cum venerit, nec cum committere alicuius
et si superior iniquitatem committendo alteri cum adde
relinquentem, tamen tamen in committendi ea persona non
honorat. In hoc autem non est. Et si superior non debeat superiore
revere se ipsum, id est si petentem tamen sunt prudentes
et idonei negotium illud committit.

Notandum est quod si superior daret facultatem eligendi
et debeat in causa se gerere ut superior nullo modo committere
sit persona idonea, nam si sit et relictum fructum
et si sit et si sit committendi. Et si sit et si sit
et si sit et si sit.

Section 3a

an possit superior facultatem dic
tam concedere cum onere ut beni

tens teneatur sibi postea confiteri
eandem peccata.

nam de absolutione a peccatis nam certum est facit item
absolventi dari in multis casibus cum onere confitendi co
ram superioribus et agimus de absolutione a peccatis re exat per
sententiam confessoris in eadem. Deinde vel agimus per se de pecca
tis peccatis nam qui facitatem habet ut non possit ab aliis
habere illam ut teneat ea confiteri superiori deinde si illi
concederet in se facit cum alio onere si nam teneat ea ut
cum respiciat sui de quibus illam possint.

agimus de casu quo casus facit peccatis pro peccatis futuris et potest
contingere illi qui postulat ut loca in se non poterit a tunc
confiteri cum absolvere et non poterit peccatis facit tamen si in tali
casu incidat absolvi possit ab aliis sacerdotibus ad audiendum confite
re possit sub facultate si se concedi tamen in relationibus
cum onere confitendi postea eandem peccata superiori et regum
in suis penitentibus teneat postea ad hoc sub peccatis tamen.

dicens et cum confiteor postea non absolvi a superioribus
sub peccato mortali ad exponendum postea cum peccatis superiori
in confiteor tamen ibi agnando duo sunt de peccatis mortali
quo cum confiteor tamen et alii dicunt quod dicitur. Sape venit
intus in me et dicit mihi absolve me a peccatis mortali et non
si peccatis et hoc non conditione si peccatis in me non peccatis
in me non peccatis, id est alia in me non peccatis in ea peccatis non peccatis
et hoc non peccatis peccatis in me non peccatis in me non peccatis

... et ...

nec bene recipiant aliqui munus ipsius ex hoc quod exigentia
 aut obsequio non haberet. Consequens hoc factum a penitente. Con-
 f. est mala. nam si eod. vix contingit penitentem in Conf.
 per aliquo peccato in regnum et sine sacramentum. Cui vari-
 um cum Consequens apud in hoc saltem in iudicium inest.
 ut per se videntur potius exijere tantum conditionem in ipso
Consequens in est videtur illius, et ei tantum in iudicium
 videtur id cum peccato mortali cum omni, ad Confessionem
 de eo in ipso. et in venire in Considerationem.

*Quidam etiam de iurisdictione del' Confessarii cum obligatione
ut ipse exeat a penitente cuius ipsius, et hic illud faciat istud
autem iurisdicte abolvat, valide tamen si penitentem sit recte d' p'p'i
si sive Confessorius fuerit sive n. atque hinc colligunt Curiales,
quod et alii aliud quiddam id si penitentem incipit hunc Conf.
bona fide confiteretur et abolvat, non tenetur tamen illud ad rem
recedere sine eo diversimode obviare.*

Sed si non est Confessione in forma illius que regitur, non erit
 Confessione sine Confessione, si tamen cum recitatione
 rituum sine audiat et absolvat, sine materia et sine forma
 et non erit Confessione sine illius materia et forma
 et sine materia Confessione cum in absolvere sine materia
 materia et forma Confessione, sed materia et Confessione sine
 materia et forma.

sección cuarta.

licentia C^{on}ceditur et sine limitatione cum multis C^{on}gregatim
non extendit etiam ad C^{on}gregatim ad id et non sicut dicit.
De C^{on}gregatim et C^{on}gregatim ut C^{on}gregatim qui nunc ad
nam C^{on}gregatim facultatem absolventi regulariter in tali
C^{on}gregatim periculum advena transit, dum in C^{on}gregatim illa
absolutionem absoluit in istam regulariter C^{on}gregatim per C^{on}gregatim
regim advena transit.

notandum est C^{on}gregatim in ista idem generaliter dicitur
in alio C^{on}gregatim se illi C^{on}gregatim omni suam potestatem aut
statum solummodo et C^{on}gregatim suam licentiam absolventi
in alio C^{on}gregatim nisi ex similitudine alio C^{on}gregatim
inter et se C^{on}gregatim omni suam potestatem excepto talis
tali C^{on}gregatim eo ipso solummodo et alio C^{on}gregatim. Denique
inter et alio limitatione solummodo illi et C^{on}gregatim solum
vel C^{on}gregatim licentiam absolventi ab omni sibi regulariter.

notandum est C^{on}gregatim in ista idem de reformatione C^{on}gregatim
de re C^{on}gregatim facultatem absolventi solummodo ab omni C^{on}gregatim
omni C^{on}gregatim solummodo et alio C^{on}gregatim per se C^{on}gregatim
talem solummodo deputatum solummodo ab heresi et in ista heresi
solummodo absolventi, item ut solummodo absolventi ab omni C^{on}gregatim
omni et ut solummodo absolventi in irregularitate ex similitudine
proveniente excepto homicidio voluntario.

nam in reformatione dabitur in ista idem C^{on}gregatim de reformatione
solummodo per hanc C^{on}gregatim solummodo C^{on}gregatim in ista C^{on}gregatim. Notandum
cum in ista C^{on}gregatim lib. 6ta de sacram. C^{on}gregatim in ista C^{on}gregatim
C^{on}gregatim dicitur respondere ei et de reformatione solummodo ab heresi
nam ab heresi et in ista heresi nam in ista C^{on}gregatim et
inde alio C^{on}gregatim in ista de reformatione ei solummodo alio C^{on}gregatim.

no nos iure differe et tractare, prout ad idem
notandum est, id est per bullas Cruciatus aut vestigia
Concedit ut aliqui possint per interiore ab omni casibus in se ven
ire, et similibus multis, religiosi, atque alii personis Concedit ut
ab illis possint absolvere, in se nevisis, dixerunt in picienda sunt
verba et ea facultas Concedit ut iura etiam monachorum dicit
operantur, ut in apostolica verborum significationem.

notandum est, id est in eisdem de privilegiis generalibus tantum
verbi Concedit facultas absolventi ab omni casibus in se veniens
non comprehendunt casus in bulla censae contenti, quod si ut affirmant
Cistercienses, et alii, et ideo eos reprobato, per
illi per generalem Concessionem, Concessionem in generaliter ve
niant, causa quia non est verisimile in posse Concessionem ut
habet regula in 6.

Similiter de alio Concedit facultas absolventi per bullas
censae, ut per Concessionem facultas absolventi ab heresi, nam per
hoc id reprobatur ut dicitur in varr. cap. 7. no. 76. quamvis in
lib. 3. de alio, et de Concessionem dicitur et verum, quod Concessionem
per generalem alio ordini, per reverentiam iubilaeum Concedit, quia
et gratia principis, quia ante interpretanda est, quam etiam per
tam probatam in hoc iure, dicitur de Concessionem, et de Concessionem
pontifex Concedit alio, et casibus sibi reprobatur, per id absolventem
per etiam Concedere Concessionem a reprobatur, et per Concessionem.

SECTIO 5A

an positis superioribus sola peccata reser
bata auctoritate et ab illis absolvere.

illudum et si quis a se confitendo audit, si per se non potest
vere et recte facere hoc ex testibus diligenter aliquando in
manu digne et recte in manu propria et in manu propria
vini. violari potest in gravi culpa vel in culpa hoc aut raro
aut non evenit quia si quis confiteri potest et facile hoc potest
in se et eo onere liberare confitendo unum aut alterum virum
videntem cui velle per se in se committit, aut per se in
valorem aut quandoque in se in se extedere indicaverint.

Neque potest expedire prelati per se tale Confessio audire ut
hoc non possint recte iudicare, quoniam talis non potest
debet Confessionem recte iudicare ex Confessione per alium de,
Cum non sit in ea Confessione extra formam huiusmodi non potest
audire et ad iudicandum. idcirco si quis expedire ut
aliquis Confessionem audiat, tenebitur ex integro audire et sic iura
valentius absolvere id cum non contingat frequenter non potest
derogare onus.

Et si quis penitentem ipse non potest recte iudicare non potest valere
potest hic audire per se recte iudicare et absolvere. Si quis
si aliquis incurrit et incurrere ei penitentem et in se per se
sacramentum iudicare cum ad inferiorem cui Confessionem inte
re in se recte et ab eis absolvat. in qua receptione non fit ei
in iudicio cum si iudicare debeat id notuerit recte non
potest valere si quis recte audire.

Quod non potest recte iudicare aliquando aliquando recte audire
in se recte iudicare. Si Confessionem et ut eo expediat
recte audire per se recte Confessionem et nec illi recte et non
potest audire in se recte. nec recte non recte audire cui
satis potest iudicare recte iudicare et non recte.

absolvenda reservatis posit extra
periculum mortis ab aliis peccatis
absolvere habentem tales casus.

sectio prima.

enodatur difficul-
tas.

Certum est cum quis heretice peccata absolvendi a reprobis nullo
modo possit ab eis directe absolvere. Id est. n. illi negant iurisdictionem.
unde si cum quibusdam Confiteor sola reprobata invenit de eo ab eo
absolvit nullam ei prebet materiam quam ut iudex legitimus po-
sit sententiam ferre. Id est. q. no credit de eo qui simul cum repro-
bati Confiteor aliqua reservata.

Ubi loquitur penitentem qui bona fide Confiteor Confessionem habentem
testamentum absolvendi a reprobis manifeste peccata invenit cum re-
probis aliqua peccata reservata valide ab eo absolvit directe
quidem a reprobis, a reprobis aut indirecte. Et cum ante
re ex ita Confessione obligat ex. it. in foris de legibus et
quod ad idem sit docent Suarez d. 2. de legibus et consuetudinibus. d. 2. cap.
et et alii. d. 2. de iuribus. d. 2. qui alios referunt.

Ubi loquitur de vera materia iuramentum venisse dolo et Confessione
peccata reservata legitimo iudice facta, cum hoc sit legiti-
mum iudex de iure. Id est. cum de etiam legitima materia re-

etiam in eo ut supponimus indubitanter. Consequenter
si quis revelaret aliquod peccatum in confessorio secundum ea communionem
etiam in indictione per confessorium et relinquit illud si indubitanter et
per confessorium substantiam indictionem et ea peccata revelantur per ipse
revelat veram indictionem et personam et non peccata con
fiteatur atque legitimam indem et in hoc et potest et ipse directe
absolvere.

Item si quis quereret nonnullam communionem in exigui momento
si quis quereret annum qui heret aliquid peccatum revelatum in
ipse et od obitu num valde absolvi pro peccato si hic nullam
indictionem heret in personam penitentis et alia ipsum peccatum

quereret annum qui est heret confessione ne heret in peccato
tem aliquid qui est absolvi et tamen sine confessione et
in peccato potest confessione et communionem ministrare de
re negativo heret in confessione peccata revelata si aliquid revelat se
in confessione absolutoris non est heret in confessione in peccato absol
utionem sub tamen ad eam obtinendam in peccato et in peccato et in peccato

non est potest aliquid in peccato confessione et devere confessione
et in peccato confessione et in peccato confessione et in peccato confessione
et in peccato confessione et in peccato confessione et in peccato confessione
et in peccato confessione et in peccato confessione et in peccato confessione
et in peccato confessione et in peccato confessione et in peccato confessione
et in peccato confessione et in peccato confessione et in peccato confessione

Item si quis quereret aliquid qui non peccator sunt memore ignorant
tamen sunt parochum ad aliquid in peccato devere in peccato et in peccato
et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato
et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato
et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato
et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato et in peccato

Confiteor hanc peccata mortalia sine ulla poenitentia
etiam cum opere se postea presentandi.

2do 3° urgente aliqua necessitate quod sufficiat ad integrum
Confiteor tum aut ad Coicandum sine Confessione hanc Cuius verba
baptismi hite etiam sicut Confiteor ei qui solum habet potestatem
in peccata mortalia reverentia et hite ab hoc absoluit. Cum
vero tamen se presentandi se presentandi ita cum alij egi. diff
3° dubio 13° 14° 15° si hoc n^o haberet maxime si dimittaret Con
fessio et absolutio set hoc n^o minus imo aliquo modo magis dimi
tunt. 1° Confessio fit in integrum ut Confiteor q. 1^a quod ad hoc
sufficiunt. sufficiunt in 1°

2° dico 4° in eodem hoc modo Confiteri et absolvi quam Coicare
sine Confessione. Cum requirat iure divino ut Confiteor sibi pe
ccata mortalia Confitent ante Communionem maior videtur
indecentia hanc omnem invertere quam integritatem Con
fessionis minuire cum illud sacramentum factum sit ma
gis reverentia quam hoc. Confitemur nam cum ista sit hanc
Confessio sumus ad penitentiam eam hanc etiam q^{do} maxi
me credimus nos esse Confiteor q. qui Confiteor sibi peccata mort
alia Coicant exponit se periculo Coicandi in ista peccata mor
talia q^{do} summo opere vitandum est.

unde ulterius fit q^{do} ille qui post peccata reverentia si non
reverentia melius fuerit Confitendo hanc Confessio ut in pe
ccata quam Coicando sine Confessione atque ad hoc tenet nisi o^{mn}is
modis crederet se esse Confitentem.

Sectio secunda.

quedam obiectiones et notationes.

obie¹ 1° si videtur per 14 ca. 7° ubi ait extra quem actum
interdicitur cum nihil possint in casibus reprobis id unum
penitentibus persuadere nisi ut ad superiores et legiti-
mos iudices pro beneficio absolutionis accedant. in his verbis
insinuat tale interdicitur nec legitimis iudicibus talium se
interferere. n. non poterunt ex illis absolvere.

Ad id. solum dicere talem Confessarium nec legitimum
iudicem peccatorum reprobos et ita nihil possit in casibus quoad di-
rectam absolutionem sed devovere talem pro hac obsequia
mittere ad superiores. cum hoc faciat stat cum et legiti-
mus iudex talis persona iudicialis peccatorum et indulgentie
negante possit eum ab his absolvere.

Obie² 2° talis penitentem nec potest absolvi reprobis direc-
te nec indirecte q. nullo mo. aut per nam si absolvet
directe iam est Confessarius absolute legitimus iudex cor-
peccatorum qd respicitur ad. sed nec indirecte absolvet pro-
prii potest q. si solum absolvimus a peccatis legitimus in Con-
fessione. n. talem penitentem indirecte absolvi a reprobis
si ex n. Confiteor legitimo iudici qd ad absolutionem direc-
tam negantur est.

obie³ 3° sequeret ex dictis qd talem Confessarium reprobis aut sal-
tem alia mortalia in simili negante Confiteor hite illi
quis hanc potestatem absolventia venialibus mo. simul Con-
fiteor reliqua venialia. n. negando sequetur qd dicitur di. 1.

Disputatione de iurisdictione hęc sacerdotum olim
 ad absolvendum a venialibus fundat in Consecratio-
 ne celebrata et facta que Consecratione et Consecrati-
 onis quare extendendum ne ultra id de consecra-
 tione receptum.

mo^o pro Complemento dictar^{um} notandum est l^o cum
 regnato libro 5° Cap. 7° superiorem qui iurisdictionem
 ordinariam habet post peccat^{um} reverbationem tollere n^{on} p^{oss}
 set absolute^m sacramentalem set etiam abjue
 illa ac per sequens n^{on} ablato peccato ut q^{uo}d in casibus
 hijs satis requiritur ei^{us} q^{ui} p^{er} subd^{er}g^{er}e n^{on} ex
 coicatione aut q^{uo}d aliqua r^{ati}o voluntatem habet expressam
 l^o tacitam suscipiendi reverbationem sine absolute
 sacramentali ut tunc p^{er} eundem peccatum reyer
 batur et inferendo satisfactionem in excommunicatione ac tan
 do salutaria monita, reliqua que inferiori committendo
 hoc aut locum ubi h^{ab}et in eo qui co^mrevertitur habet p^{er} iurisdic
 tionem delegatam, hic in subdelegare nequit eam dele
 gationem per quam p^{ri}mo electus eius monetur.

notandum est cum nostro iure dist. 3. episcopus
 se absolvere a peccatis regentibus sibi deo potest fieri
 temporibus deo vocatum adire et in super se parochum
 • validam legitimam confessionem absolvere a quibus regentibus
 deo episcopus adiri non potest per fatigendum est quod in ore pre
 sentationis nisi forte impedimentum est perfectum atque
 hac presentatio sit superiori ut ille directe regentibus
 absolvat penitentem ab eis indirecte et absolute vide
 Thomam Sanchez lib. 1. de iure cap. 13.

notandum est 3.º qd 1.º superiori l' alteri h'ent. De eo in scrip-
tionem sufficientem Confessio a penitente petita sit ad finem
exonerandi eod. Conscientiam suam et sequendi absolutionem
a peccatis reprobatis. Si aliquando h'ent, utque eam suam interna
manifestat Confessario cui bona fide Confiteatur omnia sua
peccata quae s'nt in memoriam revocare tunc per abso-
lutionem sacramentali sit acceptum liberat penitentem
a reprobatione eorum quae s'nt in oblivione
missa sunt. Iure iurisdictio sit de hoc. Iure iurisdictio sit de hoc.

disputatio quarta de contritione, attritione et satisfactione.

De eia et necessitate contritionis differimus supra
in l. huius controversie parte tractata 2.º de peccata a peccato
aut sit pars huius sacramenti et illud ma differimus
in hac 3.ª de peccata ubi videmus eia huius sacra-
menti et Confessione unicam et integram esse simul
cum Confessione et satisfactione. Videmus etiam in loco
citato in requirere hanc contritio sit pars et ma huius sa-
cramenti qd sit charitate perfecta sit sufficere qd sit in dolore
et de peccatis cum proposito in futurum non peccandi
et ita sufficere attritionem simul cum Confessione et satisfactio-
ne ad hoc ut det integrum sacramentum. De attritione etiam
differimus in l. huius in q. de peccata de satisfactione aut in
loco citato de peccata ult. iure de sacramentali satisfac-
tione in hac disputacione differendum est.

caput primum.

de satisfactione sacramentali quan-
tum ad obligationem eam impone-
di et ad implendi. sectio prima.
an teneatur confessorius imponere
satisfactionem penitenti.

Certum in hoc satisfactionem sacramentalem quod dicitur solet Confessor
penitentem sacramenti penitentem in. definit in florentino et
lib. et regit. pertinet ad perfectam et integritatem huius iudicii sicut
in di iudicio ad indicativam iustitiam pertinentem penitentis vere scilicet
talis iudicii utamen per se deest. per proprie satis et si integra
hij cum sacramentum penitentis vere conficiat et gratiam conse-
rat ante expletam penitentiam.

Certum est etiam Confessorium imponere penitenti penitentiam
aliquam in satisfactionem ita docent patres et Concilia et usus per
se et elegis. dubitamus modo an teneatur Confessorius sub mortali
obligat penitentis satisfactionem imponere.

Dicendum est Confessorium teneatur se loquendo sub mortali
ad imponendam satisfactionem penitenti ita ensignis lib. 5. cap. 20
suntque disse 38. et 39. et disse 10. de penitentia mortali et reginal. lib.
20. cap. 2. no. 11. ubi Confessorius teneatur penitentem totum integrum
vere penitentis sacramentum per hoc cum in se iudicio iustitiam

vidi in alio per se loquendo nam si in articulo mortis penitentem in Confessione
dum amittit oem suum non debet penitentia iniungi Cum sit incapax illius.
Alium Caput assignat Enrigum in quoniam tenet Confessionem sub mor-
tali imponere penitentiam propter et penitentem scrupulosus sepe in haec
ram accedit ut de novo Confiteatur et absolvat in hoc aut Caput in elix
sine dubio erit ob integritatem sacramenti leuem aliquam penitentiam
en per imponere et penitentiam non si parum si quid parum tamen in
teligat imponi potest ut Cave si overo possit dicit nomen iesu aut pro
simile.

non duntaxat peccatum per se loquendo imponere satisfactionem post
absolutionem, sed tunc metus illum prius imponere, qd i Conf.
est peccatum mortale et si quis tunc et Confessarius penitentem
in se admittit debeat satisfactionem deest illam prius imponere.

Sectio secunda.

qua ratione penitens ad acceptandam
et implendam penitentiam obliget.

reginal. lib. 7° cap. 7° se la distinguit cum narrant penitentiam in
historiam id est quod hoc intonit ad ipsi faciendum deo in hoc mundo
pro peccatorum pena deinde culpa ipsi remittit et in medicinalem
penitentiam ad eundem a peccato ita ut penitens ad eam te
neatur sine ulla confessione quia quilibet alieni reus sit pro odii mortis pro
pore, concubina dimissio, et evitatio conversationis per quam peccat
sit in peccatum mortale velatum. ad hanc tam satisfactionem
obligat reginal. penitentem vero ad eam.

dicendum v. 2° penitentem teneri sub peccato mortali et acceptare
et implere penitentiam a Confessario legitime iniunctam pro peccato mor
tali antea non confessum si magis gravis sit et velit absolutionem consequi
ipsa sit et in multis aliis referunt et sequuntur Suarez disp. 38^a c. 7^a et c. 8^a.
disp. 10^a dubio 9° qui eam aperient clare colligi ex cap. 10° ubi eodem pla
ne tenore dicitur ut omnes fideles sua peccata confiteantur et penitentiam iniun
ctam student pro viribus adimplere et ex his sequitur et cap. 4° ubi de
finitur sacerdotem habere veram potestatem ligandi per iniunctionem
penitentiae.

pro hoc effigii in ipsum intellectum in magis gravi obligat sub mortali
ut docet Coll. et vera sententia est in hoc penitens pro peccatis mortalibus
et ipsum intellectum in magis gravi obligat sub mortali, minor probat
nam si in ipso provenit a Confessario ut a proprio superiore peni
tens commisso si acceperit a proprio potestatem ligandi etque solven
di Confessarius est index conversationis penitentis in hoc inferno so
no aliter Consequens huiusmodi est intellectum superiori intendenti.

• Confessionem rei quam habet.

Dilecti Confessarium et indicem arbitrum et verumdemque
vi ad standum. Sicut iudici arbitrioque hoc maxime habere. Cum
in amentis sentit. Penitentem potest deferre solutionem
non ad alteram viam. Contentum in ista. Si culpam veniam:
ringendo aut si sepe tenet penitentem Confiteri de peccatis. Accidit
et alteri obijit in generali eo ipso id peccatum mortale
commiserit. Sicut sacerdos Confiteri. Quare illi ex nece ipse
subiicit ei quod tenet obediare. Ad id ex parte quodamque iudicari
non se subijcit. Antequam fore tenet. Nec potest solutionem
ad largitorium deferre. Nec prohibet superior legimus, et etiam
ut vivimus penitentem ad rem relationem. Et etiam ut penitentem in
superiora perhibet a reatu.

Dixi tamen pro peccato mortali antequam Confiteor nam si sub venia
literet penitentem in hunc penitentem in hunc non veniamus aut
non mortalibus iam Confiteor. Cum Confessionem recipit sit conditio
invenia sit quodammodo remissionem ex parte et con-
venire.

Dixi veterem si magis sit et velit absolutionem Confiteor
nam si magis sit levius et si sum omittit se. Quia oratione co-
minatio. Omisso cum sit peccatum veniale cum in o peccato
ex parte magis peccato mortali ex parte quodammodo veniam. Et quodammodo
magis sit penitentem in hunc. Et etiam quodammodo integra penitentia non mor-
talibus in hunc. Nec obijit Confessionem sub mortali tenet in hunc
vere penitentem non hoc fundat in ipso Confiteor. Cui magis in hunc
intendit Confiteri integritatem illius. Et curare ut integritatem
non sit quodammodo penitentem obijit.

Vixit quod penitentem ante accessum absolutionem dicit sacerdos.

sit acat male se ab eo n' ab eo n' absolvi et Confiteri alteri quam
 gravem illam sententiam acere n' cent moriturus? sicut videret
 bat ab initio Confiteri de facto illi Confessario ipse tunc absolute
 post incertum aut finitum Confitem ab illo absolutionem accipere,
 daret tamen aliqua inde clementia in illa interruptione sacramentum
 iam inchoati. Notet autem sacerdos postea eo Casu ipsum Condescen-
 dere in infinitis penitentibus hoc se loquendo pro ab eo tractatum
 n' nisi in ea et in eadem ca! ~~~~~

signat, namque plura limitationes dicti nunciat et ea obligationem
tenet, 1° Confessarius intendit obligare sub mortali nam si
est superior potest rem gravem subicere sub veniali, in Con-
fessarius poterit gravem penitentiam iniungere sub veniali, con-
tradictio ista limitatio q^{ue} Confessarius n^{on} agit hic nomine suo, et
in ius dei et ideo actionem suam n^{on} potest pro arbitrio, n^{on} tunc
vult, et agit necessario quousque existit sacramentum in iudicio sub
necesse ut penitentia sit et q^{uod} n^{on} dicitur penitentiam signat gravem obliga-
tionem.

Sectio tertia.

quodam dubia expli'
cantur.

Indubio, contineat benitatem implere benitatem per etiam amicum
teneri quantum potest nisi aliud conferat ex re re. 10° C^o 7° 1° 1°
C^o obligatio per omni. et ad hoc potest a conferat obligari. unde
si potest eam per et implere ut tunc eam implere per alium et
si re re nihil ibi moderit ex omni omni, vel ibi manebit

to the intention of the writer to the fact that the writer is a common man

Intelligendum est quod cum in unum uel plura res alium, tunc
et quodam instrumentum exerceat. in ut in eo eadem diff. et ho
uery referat quibus per alio fiat ut contingit in elatione
clero, unde illi cui certum clero in auctoritate exor
ta inuigilant sapienter probando, idem per firmatum. Secus est de eo
cui inuigilant ieiunium. Aliud simile.

ubi non est contentum in plenitudine
 tempore. ubi confertur. ubi est de plenitudine
 hoc servandum est quantum fieri potest. ad illam plenitudinem
 tempore extendit. id est, ut per consequens per eam obli-
 gat. ut contingit in aliis. ubi si tamen contingeret na-
 turam tempore debet intelligi eam. ut accipere ut plenitudo in le-
 gatione. tamen commode potest, nam hoc est consensum vobis
 sine illius satisfactione.

tunc diebus terrealem lenitatem peccatum erit magis
 minus autem in differat tunc autem dicitur sufficit ad peccatum
 mortale relinquit indiget tunc autem qui lenitatem in
 peccato de peccato leniori si eam omiserit tunc contra si eam ex
 a non oblivione aut alia in non tunc et hoc data Commoditate
 eam inlere ad lenitatem magis ad celebrandum aut devotius tunc
 dicendum eam alio tempore sicut in scriptis scriptis et ieiunia
 sicut lenitatem a peccato tunc autem deo qui satisfaciunt tunc
 in istis devotibus tunc id receberunt. tunc autem de peccato tunc

subscribo in hiis actis et iuramentis et
firmam ex ore oratio. Affirmative. Aliis in iuramentis et iuramentis

da sit remissio peccatorum venialium. & negative nam licet alia sa-
cramenta et etiam sacramentum penitentiae remittant ex ore
re operato peccata venialia, tamen satisfactio et relaxatio
sacramenti penitentiae supponit iam et culpam remissam vir-
tute absolutionis ut postea per satisfactionem auferat pena
temporalis illi debita ideo satisfactio non confert remissionem
culparum et relaxationem pend.

tabut secundum.

de quantitate et qualitate satis-
factionis, ubi etiam de potestate
illam auferendi vel minuendi.
sectio prima.

quid sit attendendum in designa-
tione penitentiae. ~ ~ ~

in exordio Innocentius ecclesiae iniungebat penitentibus variis
penitentiae ex gravitate peccatorum quae ibi de preceptis et singulis de illis
canonibus et canones qui dicunt penitentiales eo autem regi-
nal. lib. 7. Cap. 34 ut Confessarius dirigat in subdistingui in
se ipso et quidquid sint auctoritate canonum obligarent sacer-
dotes imponendas penitentias in illis contentis non pertinerent se
ad illam auctoritatem externam ecclesiasticam ut docet Navin

nam quod est forma mixta ex interno et externo non
candorem delicti publici ut aligerant. modum tamen Confessionis
non est ita obligare Confessarios ut separant mensuram in
prolixum.

et v. tenent Confessarii tantum satisfactionem imponere ac
nam quod iuxta sententiam idem. Confessarius confirmat atque fructu. Regione
14 cap. 8. docent si sacerdos qui debere quantum suum et tamen
sua iudicet pro qualitate criminum et penitentium scilicet
sua salutis et convenienter satisfactionem imponere, nec in
te peccati conibant, et indulgentiam cum penitentibus agant,
tervina quoddam opera pro gravissimi delictis imponendum
sicut peccator facit et efficit.

Item iuxta penitentiam sententiam quod ex se nec maior nec
minor est pena quod pro peccatis remissis restat laenda in purgatorio
et hanc rem sententiam cognoscant, idcirco ista et qualitas iuxta penitentiam
linguis arbitrio prudentis Confessarii non debet ut ad libitum sine alia
circumpectione possit penitentiam pariter designare, et peccatis
peccatis et penitentibus sententiam in quo ad hoc tantum obligari videtur
Confessarius ut tam rem purgationem generale pro gravioribus delictis
est graviores penitentiam imponat quantum prudentia et iudicium
inspicere distaverit.

Unde melius prestet attendere debet nomina ex parte peniten-
tis et ex parte sui qui est salus animae attendat in ista penitentia
voluntatem et communitatem istam ad talem penitentiam implendam. De
inde voluntatem heros et alia sententiam inestum. Et talem
penitentiam imponere quam penitentem implere non possit absolu-
te aut sine urgenti causa. praeterea infirmis aut senibus aut
infirmis aut senibus penitentiam agendam imponenda est satisfactio

hinc voc istay pccatoray ita ut voc illay assignet ei minor peni-
ta quam pccata exigant. ~

Ad quod notandum e' in illis imponendum sine ulla penitentia
minorem quam sit ea quae infra videat' peniteri aut infra can-
tunc ipsorum implendi maiorem penitentiam secundum magnitudinem Con-
fessionis. secundum senectutem ac debilitatem penitentis, secundum etiam in-
tentionem et diversionem omnium bonorum operum totius vite penitentis
in satisfactione pendere deinde pccatorum. secundum denique aliquam
gratiam indulgentiarum per quam suppleat penitentia puniendi. ~

Intendat praeterea Confessor ex istis finibus satisfactionem esse
ordinandam in salutem animae, et ideo intendat satisfactionem se-
cundum quod iniungat quod est Confessio et elemosina, ieiunium, re-
quiem, ieiunium, auditum verbi dei et lectionem libri pccatorum
hij in reprobatione de Cogitando de propria salute, orationem item
iniungat ut per quinque, septem, decem, pater noster, Ave
maria, l'alue regina, Circulum virginum item per al-
mum miserere, aut de profundis, l'esimile. Constat etiam
aliquid imponere pro penitentia eversionem aliquam occasionem
pccatorum et satisfactionem Confessorum ut adorationem aliquam per
sola l'ingregum in domum illam. ~

ut h' etiam iniungat si penitentem Constat aliquid generale
remedium ad id quod videtur ut octavo l'esimo pccatorum
Confiteri, per sex l'quatuordecim, certis diebus, l'co anno
dato extirpare e' in premeditatione in diti, in feni, et alij
in illis henda penitentia vocat' et dixit penitentis. atque
h'et o'ij satisfactiones reduci solent ad tria Capa nempe ieiunium,
orationem, elemosinam; ad ieiunium spectant o'ij Cruciatu
tionis, ad orationem n' l'extinet vocat' salmox, rosariet

firmis, et etiam mentis meditatione, iactis, orationibus, ieiuniis,
misericordiam, Concionibus, frequentia sacramentorum, et similia, et
similia denique comprehendit omnia opera misericordiae Corporalis.
Vocatur autem potest imponi in huiusmodi operibus devotum ut auditio
missae in die festo, Triduum quadragesimale, et aspergesime nam
haec sunt satisfactoria ex opere operantis, et eo ipso quod sacerdote
imponuntur sunt sacra sacramenta, et vim recipiunt satisfactoria
di ex opere operato. hinc fit valde utile esse confessorium pro
refectio operum iniunctum penitenti iniungat etiam generalem bo
nam quam in posterum fecerit, et malam quam praeterit sustine
vit, nam opera satisfactoria iniuncta a Confessore huiusmodi tollunt
et penam in purgatorio lucendam quam quae a penitente postea non
se sustineant. Cum enim iniungenda sunt opera satisfactionis, et
de his intelligendum est Confessorium id est aliquid non ex se perit.
Sectio secunda.

de mutatione et diminu tione penitentiae

supponendum est quod per mutationem et diminutionem penitentiae
de qua agimus potest intelligi istius penitentiae quod non est aliter potest
fieri sacerdotibus, et prudentibus et doctis. nec quod dupliciter locum.
Primo quod quibus nonnullis indicat impositionem et iniunctionem penitentiam
et ideo debent ut penitentem ad illam intendam ut si
iniungeret non penitentem regem religionis, vel Christi, et alios
et ideo maxima in peccatis filiorum et similes. Quod
etiam quod non principio iniuncta sunt penitentia, et postea in totum et

ad eam implendam, ita in iudicio opus est quod
penitentem exaret, et in hoc etiam cum potest inferre etiam lo-
tum hunc, nec tunc dat penitentem tenet postulare mutationem
quod si deceptum cadit in actum, unde moraliter potest in eam con-
venire, sed et ro' obligationi.

extra huiusmodi casum videlicet penitentem mutare propria auctoritate se-
nitatem acceptam, sive in bonum aequale sive in alium maius, nam si
habet mutare illud de quo motum fuit id provenit ex eo quod per
suam tamen voluntatem adstrictus voto, et v. ad penitentiam inten-
dam adstringit per sententiam Confessarii tunc proprii superioris et
iudicii penitentis obviare.

Supponendum est non procedere disem in eo qui habet potestatem
Concedendi indulgentiam, nam iste bene potest per Confessionem in-
dulgenter relaxare penitentem prout sunt medicinalia, imo in his
temporibus Considerato in quo penitentis interiori potestatem
votumque debet propter indulgentiam omittere penitentem minus
de ordinaria sunt levissima et quod requirunt solum ad iura-
menti integritatem. et ad obedientiam Confessario exhiben-
dam. et v. hinc sumitur ro' non potest suam auctoritatem lib. 50 cap. 22
non tam multumque avertit n' devere penitentem se repente reli-
berare a subcepto penitentis inposita Confessione indulgentia ple-
naria iubilaei.

huius potestatis nullo modo si quis casus quilibet sacerdos potest
mutare et minime tollere penitentis inpositum ista sunt de dispensa-
33 de 10 ex diff. 10 de penitentia dicitur et reginal. lib. 2 cap. 30
no 29 per legem in voto locum habet commutatio et compen-
satio per quam tali potest obligatio implendi votum quod deest
intra casum dispensandi. debet etiam locum in ipsa dispensatione

a penitente acceptata requiritur aut ipsa a quocumque Confe-
sario & index absolute sine immediato assistente ministro qui ut
potest solvere a culpa ita etiam potest ad penam ligare ac per
consequens sententia ipsius acceptata ita obligat ut sententia eorum
ita non cadat ad eam confirmationem aut relaxationem.

Item in eodem Curando per Confessarios diveros qui satisfactionem
possunt tollere & minuire, in eodem qui satisfactionem
posuit et superior ipsius possunt hanc mutationem efficere. Ita
habet Confessarius auctoritas deo duo precipiendi satisfactionem.
Hæc tamen voluntas humana est cum ex voluntate hominis de-
pendeat sicut lex civilis humana quoniam ferat a potestate
se pariam potestatem a deo duo et in iudicio humano dis-
ponere potest sicut ille qui illud dedit quam superior ipsius.
In precepto satisfaciendi tamen Confessarius qui illud dedit quam
superior ipsius disponere potest in satisfactione a iudicio in-
stituta minuire potest sicut iudex ipse tamen cum ei
casus, tamen iudex.

Preterea æqualiter et inferior Confessarius possit hanc
mutationem efficere. Ita sicut ad perfectum Confessari po-
testatem et ad perfectum sacramentum penitentiam pertinet ut
idem sacerdos inpositum penitentiam possit minuire ita in Confes-
sari diversis personis infirmis, peregrinis, idem ad mittendum
et maxime cum hoc iudicium ordinet ad bonum penitentis et
in suam ipsius iterabile sit. Eandem causam, in eadem per-
sona est sicut per eundem iudicium eundem iudicio negetur.
Nec hic admittimus quod per imperium exerceat inferiorum, nec
idem exerceat in eisdem et quod quilibet Confessarius habeat pote-
statem erga penitentem sibi subiectam, nam iudicium totum

vini ordinis ad reverendum priorem et ad Conventum peniten-
tiam hanc erit novam penitentiam facere.

existit hic regulari. Cum si hoc nisi latuerit id inferius
habuerit pro faciem mutationem diminutionem, aut nisi cri-
men pro quo imposita est penitentia fuerit superiori revelatum. Cum
dam eundem potestatem et solvere a culpa et ligare ad penitentiam
inferior quicquid potest a absolutionem et revelatum nihil pote-
rit a satisfactionem pro eadem superiori impositam nisi de licen-
tia ipsius. Sed si placet ista exceptio non videtur fundum illam nam
in regentibus hic penitentem potest ab ipso Confessario ab aliis re-
bus absolvi cum iam remaneant revelata.

Ad hoc hanc immutatio penitentiae potest fieri nisi iuxta Confessionem
proxime ad illam. Ita cum Confessio sit in ipso seu tunc pe-
nitentia fieri debeat infra Confessionem proxime ad illam. Si pertinet ad
sacramentum sed hanc immutatio est aliter pertinet ad hoc sacra-
mentum, reducit. n. ad ipsam ipsam. Penitentia. g. fieri debeat infra
Confessionem proxime ad illam.

Ad id notandum est diversitas quae datur in Confessarium qui in-
quit penitentem et alium sacerdotem nam ille potest mutare
penitentiam in eo quod audiat nullam Confessionem penitentem ad ipsum
recurrit infra breve tempus quo sensus et idem indistinctum morali-
ter manere. Id videtur licet in sacerdote distincto illud aut tunc bre-
ve tempus infra quod sine nova Confessione potest fieri dicta mutatio
extenditur multis probatur ad spatium trium dierum.

regulari et c. intelligunt ipsam certant deest iterum Con-
fessario Confessionem peccatorum pro illa imposita est penitentia. Sed me-
rito diffinitur hanc limitatio doctorum rectoribus qui assignant
ad hanc mutationem quamlibet Confessionem illam. n. in hoc obsequio

ui aut alij huiusmodi impotens implere penitentiam si id habuerit ex
licet ipse siue in eodem nec tenet se confiteri eadem peccata
ut aliam penitentiam accipiat nec tenet hoc alterius penitentia fac
re aliqua alia opera satisfactoria, imo. beneficeret si postea re
deret potens implere penitentiam iniunctam, teneret eam implere
qd si oblitio contingat statim post iniunctam penitentiam et existimet
penitentem sacerdotem et ad rem memorem illius teneret si poterat
referre ab eo qd iniunxit et maxime qd penitentia est gravis.

disputatio quinta.

de iurisdictione et aliis requisi
tis ex parte ministri huius sacra
menti ubi de sigillo ab eo obseruan
do. ad questiones octavam et unde
simam aditionum sancti thoma.

caput primum.

an requiratur in ministro huius
sacramenti potestas ordinis et po
testas iurisdictionis.

Sectio prima.

de potestate or

divinis.

dicto 1° in ministro huius sacramenti negantur ad e^o potestatem ordinis a
sacerdotibus ita definitur aperte in sub. sectione et ante 6° et canon 1°
ubi ait solo sacerdote ex ministro absolute sacerdotibus nec dicitur
extendi devere verba dⁿⁱ matthei 23° ubi dicitur quodcumque ligaveris super te
et etc. et iohanni 20° quod remiseris peccata remittuntur ei
et etc. unde intelligitur quod non videtur rectissime eligi quod non sit
differentiationem vel coniunctionem ad ministrum pariter hoc sacra
mentum a ministro.

Contra vero huius rei recte potest hoc sacramentum institui
et per unum indistinctum quare si quis non potest velle de re
sua et hanc indistinctam non potest de re sua potestatem absol
vendi et solo sacerdote qui potest dignitate exaltatum index 2°
si inveniat aliud veteris usus aliquis Confessio huiusmodi
dicitur de 2° huius Confessio quod pariter huiusmodi sacramentum sit et ut quidam
dictum huiusmodi quo penitentem testatur se pariter de Confessione sua
mentem si presentem heret Confessionem. ad hoc autem presentem
in nullo capite tenet penitentem etiam in re mortis, imo ut ait
Iohannes dicitur quod de hoc non iam nullo modo videndum est hoc Confessio
sit cum aliquo periculo et sine periculo.

Item quandoque fieri ut alicui videndum aut Confessionem
dum est aperiens aliquam peccata huiusmodi presentem et secretum quod hoc est
negativum ut peccata possit invari hoc Confessio potest in aliqua

re magni momenti et in regni in ordine ad huiusmodi
thronum est. Dum admittit Confessionem venialium fieri hoc laico
in absentia sacerdotis.

Dico 2° hac potestatem ordinis duplex est altera in Corpore Christi ve
rum ad illud Consecrandum in Eucharistia et offerendum; et al
tera in Corpore Christi mittendum neque ad sacramenta fidelibus ad
ministranda. Hae autem et tractantur in ma^o de sacramento
ordinis cum se observo hanc potestatem in ordine ad sacramenta
administrandi sacramenta non sunt tantum singulis sicut ut in ipso
est ad remittenda peccata per administrationem sacramenti fieri
et signari in metaphorice nomine Clavium, nam sicut per cla
vem auferunt impedimentum introitus in domum hoc est fore re
verantur ingredi pateat, ita per clavium potestatem auferat ab
hoc peccatum per quod impediebat et excluderat ab ingressu in do
mum et patriam celestem.

Ubi notandum nomen istud Clavis in plurali id est in hac potestate sub
intendunt una per quam potest Confessarius se informare de
statu penitentis cum obsequio ad manifestationem suorum criminum
et examinando. et haec dicitur clavis scilicet altera per quam ferat
sententiam in penitentem absolvendo eum a peccatis illa refertur
ad remissionem absolutorem et haec dicitur clavis potestatis qua
re huius clavis comparantur in ipso Clavis potestatis indicis qua potest
verum examinare et sententiam in illum pronuntiare.

atque deinde deinde de hoc huius clavis in hunc modum qua pro
poni solet clavis est specialis potestatis grandi^o solvendi qua eligi
sicut iudex digno recipere, et indignos excludere debet a regno
aliqua aliunde potestatis clavium videri possunt quae solummodo
differe de iurisdictione et iure diffinitivo et a potestate

Sectio secunda.

de potestate iuris

dictionis.

dico 3° potest potestatem ordinis requirit in ministro huius sacramen-
 ti potestatem iurisdictionis ita definit. Cap. oij utriusq. de peni-
 tis et remissionibus et Cap. j. episcopi eodem titulo in 6° quod casus
 in huius rei consensum referunt a. r. d. se. gione 6^a Cap. 70 ubi hanc
 veritatem probat huius apostolicam traditionem, videt quod vocem
 illius huius verbi quoniam nam et ro. indit illud exponit ut sententia
 in subditis dum dicit sententia per ipsum in ecclesia respicit et ve-
 rissimum et synodus hanc confirmat nullius inordinabilis et al-
 iolationem eam et devere quam sacerdos in eam profert in iurisdictionem
 ordinariam et subdelegationem in hanc iurisdictionem.

Probatur potest potestatem iurisdictionis habet dicit superioritatem
 et consequenter includit in seipsum et habet ordinem ad subditos. per
 sacerdos per suam ordinationem recipit nullus acquirit subditos.
 nec acquirit iurisdictionem. Consequenter et q. in magis respicit ali-
 quem hanc iurisdictionem et tamen in hanc subditos quam et
 dicit et in hanc verbum.

Confirmatur nam elegia ut potest subditos sacerdos etiam dat
 iurisdictionem hanc in eadem sententia sicut eadem sunt dare alicui
 manum et eicere eum in hanc dicit. Confirmatur 2° vid. de
 pignus hanc potestatem iurisdictionis in ordinariam est delega-
 tionem et consequenter hanc et hanc potestatem potest delegari. hoc
 sufficiens est sicut eadem et simul conferret eam potestatem

iste ordinis, cum hoc nullo modo possit delegari.

Obij. 2° potestas absolvendi a peccatis in hoc sacramento continetur
esse potestas iudicialis, atque adeo potestas iurisdictionis, sed illa datur
in ordinatione, et in ordinatione datur potestas iurisdictionis. R^{es}pon-
detur et verum de potestate Completa potestate prime in actum
exire. hanc v. n. augustinus sacerdotem in ordinatione, et in Completa
quod Completa potestas per potestatem iurisdictionis quam ab ecclesia
accipit, sicut ille qui post iurisdictionem ordinem sit doctor potest
atem habet iudicandi de rebus in iure controversis, et in Completa
donec acceptum iudicis potestatem index alicui confirmat.

Obij. 3° si potestas iurisdictionis deberet dari ab hoc nullo potest
absolvere. S. p. f. 1. nec ulla potest. nec ullus alius potest dare alicui
iurisdictionem, dicitur. S. p. f. 1. cum hoc pertineat ad superiorem
sacrum pontifex n. h. et. R^{es}pondo sequelam nam p. f. 1. per vicarium
Christi in et eius personam immediate subiacentem, iurisdictionem
habet in omni Christi fideles, et per consequens aliquo modo et in
se ipsum iurisdictionem et superioritatem quamvis ipse
Christus vivus et vivens hoc e. negarium, et frui potest. Coibit
in cuius et sacramenti ordinatione verum quod n. agit de iurisdictione
Contra, et hanc qualis e. illa per p. f. 1. sicut hanc viva
in voluntarie subiicit suo Contrario.

3° Obij. quilibet sacerdos co ipso ordinis habet potestatem absol-
vendi a venialibus, potestas ordinis n. distinguitur a potestate
iurisdictionis, et hoc quilibet sacerdos absolvet a venialibus
ordinem nec 1° potestas ordinis n. ferat a potestate iurisdictionis
sed 2° in ordine recipit sacerdos iurisdictionem sufficientem ut absol-
vere possit eum qui sola venialia fuerit, quod iurisdictionis n. Con-
trahit illi iure divino, et elegit ut potest Colligi ex hoc qd. n. dicitur

excoicatus n' tollendus n' potest valide absolvere a venialibus n' i;
in auctoritate, cum n' possit valide ministrare hoc sacramentum
nisi in auctoritate ut dicitur in modo excoicatione hoc aut ve-
nimus et n' iurisdictionem habet iure divino, delegatam per
suam excoicationem n' potest illam inferre.

unde fit per ecclesia regere peccata venialia per abso-
lutionem coram eo, id tamen nunquam habet, vel creditur generaliter
loqui. veteris levitici per hunc modum est verbum cum
nunciatum ad confitenda venialia et non ad missam venio
nem illos consequi. hinc aut colligitur nullum prelatum supra
inferiorem posse hanc iurisdictionem directe tollere aut mi-
nistere, ea sententia d. provenire.

etiam si sequeretur sententia iure confessoris iurisdictionem
nam non possunt exercere iudicium absolutionis nisi iurisdictionem
fitendo se illi subijciunt id maxime verum est hoc religio-
sos qui habent privilegium, cum nullo modo sunt subiecti peni-
tentis prius Confiteantur ei.

Quodammodo sequelam d. d. ad eum iurisdictionem per
provenire ex de iurisdictione per ex de facto magis penitentes
dicuntur ad illam potestatem iurisdictionis subiecta et ecclesia ut possit
in alium extra idem verum est in religiosis habentibus privi-
legium, eo modo habent iurisdictionem sub se non necessarium et
ob id n' sequitur ut possint legere penitentem ut ibi Confiteantur

sectio tertia.

quibus acquiritur iuris
dictio.

notandum est. Jurisdictionem conferre in eadem potest
 morali potestate potestatem ordinis. hoc tunc sentit aliter. In
 hoc modo sentit ut illos qui sunt in eadem et pater in foro
 inferiori indicare. Notandum est jurisdictionem dividi in ordi-
 nariam et delegatam, jurisdictio ordinaria est illa quae alicui con-
 fectur per officium quo fungitur. delegata vero est illa quae per concessi-
 onem facta est alicui ordinatum habet.

Auxilium dedit id quod subest super aliquam multitudinem
 aut aliquam certam personam ad dicendum in causa dei ostendi.
 Contingit etiam accipere id quod subest alicui populo ad hoc ut ab of-
 ficio curam alicuius debeat, ut quomodo iura creat aut aliqui Confiteantur
 alicuius regis, episcopi, aut curas alicuius parochiae, aut pater
 alicuius familiae celebrare fide, id quod alicuius jurisdictio ordinaria.

delegata jurisdictionis adquirenda per nos refert Cai. verb. ab-
 solutio. Item est per Commissionem id est illi qui ex pastori officio habet or-
 dinariam jurisdictionem Commiserit velle sua alicui Confessionem
 dicentem. Item multa et negationem, hoc vero dat jurisdictionem
 in foro morali ad absolvendum quemlibet sententiam ab omnibus
 rebus et censuris de quo multa dicimus dist. 3.

Item notandum est per libertatem quae hoc est alicuius tunc ut nulli sacer-
 doti tunc proprio pastori subiacet, contingere aut potest subiacere
 et ex eo quod persona nulli sacerdoti subiacet sit ut pontifex. et ex
 eo quod persona nunc erat in eodem loco et tunc sunt vagantur
 qui nulli subiacent. et denique ex eo quod aliquis habet Reverentiam
 seculari monarchia iam rite contra ob id nulli Confessarius sub-
 iacet iure sed libere potest a quo Curia sacerdos ab omni.

Item notandum est ex facultate quam concedit hominibus alicuius statum
 eligere Confessionem ut episcopi et superioribus pater. Item

et per uentum huc autem huc ex hunc. In uentum
et per Conuentionem quod i. re uerunt et iuri dictionem et a
men tibi huc huc Conuentionem a proprio sacerdote et re
uocata. de oibz i. i. multa docet reginal. lib. 10 cap. 70
non arguuntur in sequentibus quod uerba fuerint. ~
cabut secundum. ~

quibus sacerdotibus conveniat
iurisdictio ordinaria et quibus
delegata. Sectio prima.
de iurisdictione
ordinaria.

iurisdictio ordinaria et antiqua dat ex iure divino in J. h. f. iura
et uoluntate totius ecclesie imitari et si aliquis ante sacerdotum
potent alij locare iurisdictionem quam uoluit per se ipsum et host
et eam abdicare. Deinde et. Cuius sunt iurisdictionem ordina
riam erga suos ory. et eandem sunt parochi uicorum qui ad suam
parochiam pertinent et his sunt qui operantur hunc sacerdotem in
Cuius oibz uicibus ex iure dicitur in iure anni de uere fieri Conff.
proprio sacerdoti dicitur de eius hunc. et. Cuius uoluntate Cui
hunc ministerio intendere. ~

hunc iurisdictionem ordinariam abbatem qui exempti sunt
ab eis Conuentionem religionum et alij hunc uicibus religio
~

ex parte sua in d. Co. sunt nonnulli d. excedimus.
Et dicitur in ep. Co. suam iurisdictionem habet iure divi
no. Et quando potest ordinis ep. Co. et dicitur eam con
cedere iure divini. potest iurisdictionem e. de iure huma
no et ecclesiastico. nullus in ep. Co. ex sua ordinatione p. se
habet iurisdictionem aut aliquos subditos ut constat ex hoc
multis in ep. Co. vixit p. se habere quibusdam subditis et
consequentia illam iurisdictionem. idem constat in ii. ep.
Co. qui absolute vivunt pro ep. Co. et in iii. qui cum
sunt pontifici absolute renunciant.

Et ad id quod aliqui leguntur Confratres aliam loci ep. Co.
aut iurisdictionem in eo qui in eum dicitur Commorari. i.
Cur etiam in parochia de ista dicitur leguntur Confratres aut iur
isdictionem requiritur in eo qui in illius parochia Commo
rant. excedendi tamen ut illi qui ab eo iurisdictione legiti
me sunt exempti.

Ad id quod an archiep. Co. habeat iurisdictionem in subdi
tis ep. Co. sibi subditis. Et cum n. heret nec p. e. illud Confr.
autem nisi idem visitat ut h. cap. ultimum de sensibus in d.
hoc tempore ex officio Confratres illi iurisdictione, et ita potest eam
delegare.

Ad id quod quidam dicunt ad hunc ep. in aliam rige
parochia Commorari. Et iussere ad hunc ep. ut qui ma
ioris anni in aliquo loco habitet. non habet iurisdictionem p. se
muniendi ne saltem Collegii in universitatibus et militibus
in residuum. notationes videri possunt in thoma ante
h. de ordinatione d. i. Et nota et ibi unde Collegii cum
magis dicitur. Et magis nota non vultuerunt, et hacten

inter ea diffinitur, nam ex illa colligitur quod religio
qui ex privilegio tenent audire cum dilectum Confessum
sui moris decessit, ad universitatem eiusdem subdelegare et
idem vicarium esse de iuribus et aliis prebiteris quod est con-
suetudine hactenus ut ipsi in vent in audiendis iuxta Confe-
sionibus quatenus nullo modo subdelegare possunt.

intelligitur potest ut probat ex. di. p. de penitus sub. p. de ii
delegatus in immediate Committit vicarium aliquid officium cui
necnon est inspectio ut sit quod aliqui Committit etiam ad hunc
tenent vicarium officium hactenus absentis aut gubernan-
tis vicaria ubi nunciam intelligi debet de ii delegatus in imme-
diata Committit plenam iurisdictionem sive causam exercitum alii
iurisdictionis ut potest audiendi Confess. et iudicandi de iudic.
aut subditis etiam excoicandi eo qui nolunt obedire.

Si in Committit iurisdictione ad causam exercitum ut ad Con-
fessum audiendi a quo exercitio distinctum est alterum quod aliter
iurisdictione delegatur unde cum hoc est in Confessum facere non
possunt quod non valet in alio quod cum ipso officio Committit etiam in
iurisdictione ei quodam modo Committit unde sunt quasi ordinari
quod hoc officium retinent.

sectio secunda

an iurisdictione delegata haberi po-
sit ratificatione aut consuetudine
(ne.)

ex illi sacerdos qui iuramentum sumpsit ad ministrant in modo
interpositum sunt ad illud administrandum iurisdictionem or

invenitur in eadem de iure, sicut in iurisdictione delegata
sunt sicut in iurisdictione delegata huius sacramenti quam delegatio
non potest iudicari. Cap. de iurisdictione delegata in fine
prohibita. pro eo notandum est quod qui in iurisdictione de
legata non debent contrariari. Item est quod si quis per se
non facere potest iudicare, tamen ut hanc potestatem externam
aliquo signo sufficienter exprimat ut alteri possit ignoscere. ut patet
Iuxta colligitur ex more humano, operandi, concedendi, et acceptandi
aliquid.

De ratificatione de futuro non sufficit ad valorem absolutionis be
ne tamen ratificatione de presenti sufficienter cognita Confessario ita
narrare. in iura Cap. 9. non de iurisdictione. de. 3. de penitentia et ho
mily Sanchez lib. 3. de matrim. dist. 35. ubi multo alio refert non
pariter per absolutionem de presenti cum ratificatione de futuro. et
sine iurisdictione. et nulla Congregatio. et per absolutionem intentam sine
iurisdictione indubitanter nulla est. et per hoc non per hoc quod superior
existens in iurisdictione et postea ratam absolutionem non facit quod
Confessarius fuerit electus aut deputatus ad Confessionem. quod illam au
divit; verum. nec electus nec deputatus fuit, et iurisdictione
non confert nisi quod electus aut deputatus Confessarius.

Confirmat nam hic verum sit quod licet quod licentia supe
rioris non requiritur ad substantiam seu valorem actus sed ad val
orem ordinem illius sufficit probati ratificatione de futuro hoc
quod probati creantur superiori ratificatione. et qui ministri
sacramentum eucharistie aut solum eius baptismi su
fficit quod probati creantur id pro pio parochia aut ipsi placitum
et. v. de requiritur licentia ad substantiam et valorem actus sufficit
tamen ratificatione cum iam fuerint actus sine valore.

10. etiam in de ratione de regenti sibi subiecti
etiam licentia ad id iurisdicte delegata. sed quodammodo
no de regenti dat superioris licentia. id est iurisdicte delegata
minor sibi nam eo ipso id confectum quod obloquitur peniten-
tem noverit. sufficientem id sibi superiorem reverentiam
centiam et quoniam in seipso sit eo ex parte. Cum iusti-
fiat facit si iustitiam confectum in medio aliquo signo externo
Cum in seipso de eo obloquitur indicare.

indictum huius licentia potest et ut notat eundem id. de
en. ep. co. huius videtur sacerdotem doctum et sibi familiariter
convenit confirmacionem subditum audire. Illam quoniam prohi-
bet Cum possit in re ipsa gravi malum erit ex parte
sempre licentiam spectare.

Secundo Consequendo sua exerceat superiore aperte Consequo et
in Contradicente Cum facile possit quoniam in de iurisdicte
nem vocis sui dat illam vocis sui Consequo et approbationem in
sui superioris. sicut per sibi delegare iurisdictionem et superio-
ri licentia iurisdictionem ordinariam. et in de subditum
quod est Consequendo. Consequendo vocis sui iurisdictionem.
et tamen Consequendo est testis huius licentia a proprio sacer-
dote sufficientem Consequo et in re ipsa sit huius Consequo
et Cum facit Consequo in seipso idcirco dicitur in re ipsa Con-
sequendo acquirit iurisdictionem vocis sui Consequo superio-
ri in re ipsa. ibi. l. no. 74 et ex. 21. 83 sub. 5. qui non
in re ipsa obloquitur Cum iure.

Sectio tertia

de iis qui de iure aut consuetudine
possunt sibi confesorem eligere.

signantur in iure episcopi et hiis superiores, et inferiores etiam
prelati exempti possunt eligere sibi quemlibet Confesorem
approbatum in hunc cap. in de penit. ubi dicitur ut non est viri
lib. 1. cap. 13. ubi dicitur et alio modo femina, cum hoc nullum possit
ad hunc spem in iudicium non potest intelligi inane prela-
ti. religiosi. tenent hunc Confesorem eligere quia in prela-
ti et confessione. permittit.

possunt etiam Confesorem eligere ii qui in iure pariter
id in iure pariter Confesorem quia hoc habent reges, et principes et
illius bulla cruciatu concedunt. possunt etiam Confesorem
eligere Cardinales, decanos, archidiaconos, et vicarios episcopi
potest et Cardinalis dare sub familia Confesorem, Confes-
sarius. v. familia episcopi et archiepiscopi in hunc bulla cruciatu
dantur.

eandem facultatem a superioribus fuisse approbatam habet
et pariter de iure videmus episcopo designare lectum Con-
fessionem. id extendit in iure Confessionem non ad omnes sacerdotes
seculares et id probat per hunc Confessionem non ad omnes sacerdotes
diversis locis celebrant vel iuxta imperium proprium sacer-
dotum regentem, de iure hanc facultatem illi Concedi ne se-
lebrarent sepe sine Confessione et cum Conscientia peccati mor-
tali dolet aut Concedi istam facultatem Concedi eadem
facto sacerdotibus.

notandum est. Cum episcopo. dicitur. de iure. subdistinguitur.

nam scilicet de Confessione et de iis qui sunt in loco
inhabitationem ordinariam in quibus cum sunt reg. statuti
de fidelibus, cap. 1. et de iis qui in terra regis nascuntur, et de
inductum et cum a verbis Confessionis et de Confessione et de
Capitulis superioribus ex parte de iis in quibus absolventur et de pen
sandum quidquid ille tenet in subditis.

denique regamini, mercatores, mercenarii, pauperes, et
peregrini possunt Confiteri ubi statuto ad cuius parochiam vene
runt, sed etiam cuicumque Confessarius auctoritate ita vocatus
ad cap. placuit de penitentia dist. 2. ubi dicitur qui aut dicitur vix
mundi seu vixi in thoma Sanchez lib. 3. de matrimon. dist. 2.
et in reginal. lib. 6. no. 84.

quodam peregrinus dicitur seu viator, qui in uno loco domi
cium habet, et alibi quasi domicilium seu habitationem diu
tinam quidem seu pro maiori anni parte utramque fixam
qualem tenent homines colapsum militum peregrinari in
etiam litigantes et mercatores sed in alienis opibus diu mor
antur sicut reginal. lib. 6. no. 79. de peregrinis quasi domici
lium subiungit parochia illos tenet in se dicitur et quod idem
extendit no. 80. ad viatores iter agentes, et de qui habent
proprium domicilium extra illud peregrinant nec alibi statim
Consistere nisi ad breve tempus ut quando venire solet mercera
re locantibus operari vineam aut agrum excavandum et de
simile faciendum. Reg. lib. 3. de iis qui accedunt ubi dicitur de
tem ad illud iter faciendum.

Sectio quarta.

an iurisdic^{ti}o delegata spi^{rit} ret morte consentientis.

in loquimur de iurisdictione ordinaria ut est illa quam ep^{iscopu}s / co^pus
assit a papa, et p^{arochi} parochi ab ep^{iscopu} co^po nam h^{ab}e^{re} v^{is} / estat
quam b^{ea}t^{us} moriat^{ur} p^{arochi} qui illam co^pegit, cum in ordinari^{is}
minister eam h^{ab}eat v^{is} o^{ff}ici^{is} seu dignitat^{is} quoad h^{ab}e^{re} d^urat
n^{on} revocat iurisdic^{ti}o.

in loquimur de facultate delegata quod sit iⁿ iⁿst^{itu}ta et p^{er}fecta
ad forum Contentionum, nam h^{ab}e^{re} p^{er}at statim a ille qui eam
co^pegit moriat^{ur} aut defungit^{ur} ab o^{ff}icio, si res adue^{re} integra sit hoc est
si delegatus non d^urum se^{re}vit uti iurisdictione, p^{er} h^{ab}e^{re} est am le
p^{er}it uti p^{er} h^{ab}e^{re} ex^{tra} p^{er} h^{ab}e^{re} Cap. relatum 19 Cap. p^{er} h^{ab}e^{re} v^{is} / estat
et Cap. licet 30 de o^{ff}icio et p^{er} h^{ab}e^{re} iurisdictione delegati.
loquimur p^{er} de iurisdictione delegata p^{er} h^{ab}e^{re} est ad forum
intermedium quod co^pegit p^{er} h^{ab}e^{re} sine ulla resignacione et re
t^{ra}ctione temporis.

dicendum est iurisdictionem istam n^{on} p^{er}irare morte delegati
p^{er} h^{ab}e^{re} a thoma^s Sanchez lib. 8° de m^{at}rim. disp^o 10 no^{ta} 78 q.
disp^o 8° de p^{en}it. d^ul. 19 et multi alii qu^od iⁿ referunt. p^{er} h^{ab}e^{re}
iurisdictione delegata ad audiend^u co^pess^u et p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re}
vat morte co^pess^u n^{on} est certum n^{on} d^urum. est d^urum iurisdictione
cedat in f^{av}orem p^{en}itentium adue^{re} sc^{ilicet} iurisdictione
tunc f^{av}or facit iⁿ p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re}, cum iⁿ p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re}
n^{on} p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re} co^pess^u v^{is} / estat, co^pess^u v^{is} / estat.
p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re} morte co^pess^u estam v^{is} / estat
ut h^{ab}e^{re} cap. p^{er} h^{ab}e^{re} p^{er} h^{ab}e^{re} de o^{ff}icio delegati in d^ul. et cap. p^{er} h^{ab}e^{re}

de prebendis in 6°

Abbas et alii in iura sua dicunt potestatem delegari pro
morte concedendi legunt. Tunc de eis Controversia non parum
regulante gratia sua absolute dicunt non existere morte Con
cedentis in iudicio aduersus quod licet loquantur de gratia non
tunc Controversia non tamen faciunt exemplum gratia et non ad in
ueniendum unde cum in Concessionem non a Pontifice et ali
quibus eadem ratio, deinde nemo ut favore exhibent, Con
tra semel concessa permaneat eodem etiam modo durabit
Concessio inferioris prelati.

Porro si alii gravia incommoda sequerentur si Episcopus
delegaret alium suum ad audiendum Controversiam in aliqua Civitate re
motam ab ea in qua moratur et ipse Episcopus non moreretur pro de
legato idcirco, existeret per hoc Confessio, ob id est invalida;
quod oia Confirmant experientia sua videmus Confessarios ab
Episcopis Constitutos in mortis permanere in functione sui
muneris.

Imitantur hoc Thomas Sanchez et alii citant ut intelligat de
iurisdictione generalis generalium si est concessa in factum
audiendum aliquem penitentem et in istius favore mor
tus Concedente amitteret iurisdictionem relictam integra. Sed si Con
fessio non inchoata per eum gratia non tamen est facta quam
facienda gratia aut facienda si relictum integra morte Con
cedenti perit.

Quibus deficiente principio alicuius Episcopi deficiat in Episcopo
deficiat Confessio a quo dimittatur tunc a principio iurisdictione de
legata deficiat in iurisdictione delegata. Confirmat etiam dura
tio talis potestatis et in iurisdictionem superioris. Confirmat et

an idoneum remittit iudicet et approbationem suam deinde
obtinere, revilegi et consuetudine iuxta eam hanc inueni
rationem obstantem.

ex 2° verbis Consilij 1° nullam approbationem requirunt qui
audiat religioſos Confess^{us} 2° Concilium limitat sum decretum ad
Confess^{us} secularium, imponens cautionem sufficiens hanc in
re religioſos sicut per ipsos statum. id extendunt doctores
sententia ad moniales, nam hanc comprehendunt in vigore
et potestate sermonis sub religioſis seu regularibus, sicut
fuit ad eam Confess^{us} audiendam requirit provenire ab obedi
entia et a prelato eam de eadem iurisdictione suam in potestate ab
his exercere.

Consilij 2° eo qui legitime obtinent beneficium cui annexa e
curam animarum invidere hanc approbationem quod exigit Concilium
ab hac requiritur obtinendi approbationem. et videtur per ipsam
beneficium approbationem sententiam approbati. nomine aut hanc se
ne statum intelligunt 1° illi qui aliam illud hanc 2° in sufficiet
illud hanc quibus eo privarent ob in sufficientiam possent
Confess^{us} audire. 2° intelligunt episcopi, abates, et similes qui
hanc iurisdictionem ordinariam. 3° intelligunt illi qui vige
ro sunt proprii parrochi et etiam illi qui minus proprie sunt
sunt. tales sunt hispani, Cordubenses, granatenses, iadibenses, et alii
beate provincie metropolitane qui omnes hanc de eadem
nunc parrochiam et episcopos immediate subiectos a quo
sententiam approbati proprii parrochi eo ipso id designant ad iura
mentum illi ministri.

Consilij 3° in ordinariis sacerdotibus tam secularibus quam regu
laribus ad audiendam Confess^{us} secularium etiam ab eodem hanc

etiam et hanc auctoritatem non habent aliam quam auctoritatem
Cuius testimonium quoque de illis deinde ad hoc minus exco-
cendum, prout Episcopus sciens et volens, precipit ut huiusmodi Con-
fessiones eorum non solum illam approbare, et ex hoc non potest in
Cetero eligere sibi Confessarium qui approbatus non sit ab Episcopo
illius diocesis, nec potest parochus delegare suam iurisdictionem
sacerdotibus non approbatis ab Episcopo.

Colligitur quod si Confessiones quae fiunt sine hac
approbatione, nam sine ea sit Sacramentum loquitur, nullus potest
Confessionem audire a quo in gyrate existenti non sunt de iuribus
sibi huiusmodi, et quibus approbatio danda sit, quia in Confessione
non negatur, et ut qui non recipit approbationem, seu
est invidiam audire Confessionem debent advertit super dictis. et
cetera.

Colligitur quod approbationem ipsam Conferendam esse ab Episcopo
indicare oportet, prout nomine aut Episcopi non intelligitur, sed
in religionis episcopi si sit generalis, tunc non habent iurisdictionem
in secularibus. Idem intelligitur ipse Episcopus, et Capitulum se
de vacante et illi ab eis qui Episcopatum iurisdictionem ex-
citant et exempti sunt ab Episcopo.

sectio secunda.

a quo episcopo debeat confes-
sus approbari.

eandem dicens proponunt multi sub auctoritate. non solum et non
solum et approbatur ab Episcopo, licet approbatur non quod dicitur

receptum maxime iuravit non religio, qui tamen in iudicio
non habent ab Episcopo & sacro promissum, et si ab Episcopo
non habent approbationem id non dant, videntur sufficiens
approbati ab uno Episcopo, ut alij omnes diebus iudice habeant con
fessionem alij. sed non rogant an approbatio hoc exerceat deinde ab Ep
iscopo Confessarij penitentia.

Et si Confessarij penitentia
 et poenitentia. et per original. lib. 10 cap. 6 et epist. 211. de
 de rebus. ad 70 existimant hanc approbationem debere fieri
 ab epi. Cetero istius Confessarij no magis auctoritate vana in iura v.
 Conf. or can 44 refert in eandem, ad aliam et aliam.

Utile quidem finem et obtinendum et approbationem ab epi-
Copo ipsius presentis ac per consequens Conferentiam approba-
tam ab uno ordinario in hoc eligi in Conferentiam quam vi-
de bulla in die episcopatu et approbata in his ab illius ordina-
rio ita Manuel Rodriguez in explanatione bullae parvato 4°
no 5° in Colan Garcia tomo 1° de beneficiis lib. 1° cap. 8° no 87
Silvius in Commentariis in Jansen Supplementa Jansen
Supplementi no 5° lib. 1° parit 5° baguet tomo 4° in Jansen
1683 lib. 3° sub 4° miranda in manuali Melchior tomo 1°
1645 lib. 8° et 1° tome Juxterre lib. 1° quem Canonice cap. 27
ubi ait hanc sententiam approbatam et a gravissimis theologi-
cum inter Juxterre no 6° et sine ulla ratione valida Conferentiam
votum de rebus gubernationi illique semper et simpliciter blandi-
e quibus postea inhibitionem inegerint inquam responsis
ne Cardinalium.

ne Cardinalium.
 In hoc sermone ex fidelitate in illi verbis a fine
 et fine eius fuit talis de bone ad velum forment
 servit. Admirationem diminutionem scilicet ut in
in hanc regem in omnibus provident ne est ta erant in hanc

et convenientiam habere ut sint aliter, hinc autem una et
diminuat et recipiatur. Item Confessarius secundum ad
quemlibet Confessarium presentibus signatur proprio loco
Coro aut ab eo renovatum.

Confirmat tamen episcopus Coram de quo loquitur in illis verbis. Id
debet de hactenus penitentibus id colligi potest ex hoc quod dicitur. Idcirco
de episcopo ordinario presentibus hanc verba non dat intelligendum
et loquitur de episcopo ordinario illius diebus ad quem pertinent
personae quae tractantur ut constat in c. 6. de reformatione
ne cap. 2. in illis verbis vobis ubi coram ordinario legitur.

non probandum et in praesentibus illis verbis opus non sit episcopo Coram
et c. 2. de reformatione. Et ibi iterum episcopo Coram hunc
in in 2. locis dubitatur utrum sit penitentem et de hoc episcopo
Coram seu ordinario, quare idem erit in verbis de 2. loquimur.
Confirmat tamen aliter penitentem approbationem ab uno episcopo
approbationem in tota ecclesia quantum ex parte approbationis, idcirco
facile vobis replicet de et prudentioribus hominibus.

ob id approbatio episcopi Coram actus iurisdictionis. Debet obine
vi ab episcopo ipsius Confessarii. quomodo facto recipit Confessarius ab
eo iurisdictionem et quia est eius superior et hinc de 2. sub
iectis. Confirmat namque penitentem non sit subditus episcopo Coram huius
loci hic non habet domicilium et ita agit, potest videri in
eligere quemlibet Confessarium approbationem in hoc loco.

Itaque convincere approbationem obsequium de ab
episcopo qui aliquo modo it superior Confessarii, non ab eo qui
est superior penitentibus. Ad hoc autem respondetur quod penitentem ex parte
qui non tenetur episcopo in hoc episcopo Coram vellet subijcere
examine et alio modo episcopo Coram tenetur ad Confessarium verum.

In hac die venerunt ad nos ex illis quibusdam
 de civitate Episcopi, Conventus et vicarii et alii
 per alium Episcopum Conventus et vicarii
 quosdam et alios et alios et alios.

et si in bulla commissa concordia privilegium eligendi
 contineatur ex confessoris approbatione et si in approbatione
 reveret ea causa si dicitur eligendi nihil est contra electionem
 in bulla facta confessoris addit per quem episcopus causam designat.
 unde in multis est bulla privilegium quod requirit approbationem episcopi
 confessoris. et privilegium bulla in hoc consistere quod possit
 eligere confessorem approbatum a quo ab obsequio etiam a peccatis re-
 lineatur, cum quo aliam communionem recipere quod ibi apparet.

[illegible]

in hac responsione in regis positam intelligendum esse de
 generalibus et Congregatis Privilegiis dicendi Conferendum
 nobis seu designatum a superiore regulari si superior est
 inordinarius dicenti. Debet autem approbatus ab eo cui
 ipso subijcit. De cetero. ad Curiam in responsione
 dicitur.

De iurisdictione et eligere Confessarium alterius diebus qui
non est Episcopus et non ab ipso eligente examinetur
aut approbetur.

Ad responsionem in premissis certis casibus certis de iure
conferre ut fecerunt preterea sententia maxime cum de
iure non nota sententia iudicium videntur ignorare ut si
iure iuris quod iudicium iure reprobatur. Tunc si ad archiepiscopum
conferre iurisdictionem anno solitum quod dicitur in hoc regula
re de iure ordinari licentia audire Confessarium secularium, nec
ulla. Emendatum id quod novi et hoc indubie; irritumque est
et inane quidquid in hoc fuerit et contrarium.

ex dictis colligitur cum qui in hoc facultatem ab episcopo ad au
diendum viros Confessarios hoc est autem Confessarios feminas. nam
hoc limitare potest episcopus iure dicitur in iure specialiter
sufficienter et in iurisdictione ad id requisitam.

sectio tertia.

expediuntur dubia incidentia.

primum dubium est an iussit id modo petat ab episcopo hanc licen
tiam et approbationem quamvis episcopus eam non concedat et
iussit et negatio requiritur et in episcopo eam conced
at id verum est quantumcumque episcopus eam negaret sine
ulla causa non continetur duo testatur. Tunc si possit valde Confessari
audire. Tunc ut examinetur iurisdictione iudicet idoneus. nam est
quod est per se iurisdictione negatione hanc approbationem

capitulum quintum

Quid dubium an iudex regularis mutans domicilium indicat
super nova approbatione. Et affirmare cum hac limitatione ut
si iterum revertitur ad episcopatum in quo approbatus non indicat
nova approbatione ita suare dicitur. Et si non est miranda in una
munda homo loquens pro eo qui asserunt quendam Concessionem gra
viori et super religionis societate rem ad medicandum et audien
tiam Concessionem ita faciunt. Item si sit approbatione quocum
que episcopatus dum non id est fiat in opidi et loci in se ordina
ri episcopi sine loci licentia nec relinquuntur Curatibus parochiarum
secularibus.

Quid dubium an valide absolvant religiosi qui sine iura et
licentia suorum superiorum approbationem habent ab episcopis. Cum
miranda articulo 10 talis valde absolvere se et conueniendo quambis
sine faciant. Et ex hoc talis iudex dat sufficientem iurisdictionem
et nihil dat se se loquendo de valore approbationis in se dicit.
Dixit se loquendo non hoc limitandum. Et si loquatur non hoc
in illis religionibus in se dicit statim facit in contrarium articulo
10 et sic confirmatum. male habet in ordine medicatores
ut refert item miranda apud quem videri poterunt quidam
hic dicitur et Concessionem regularium.

Quid dubium an sint repetenda Concessiones si sint sacerdoti
sive regularibus ab ordinario penitentibus. Et negare non. Cum o
mnibus sententia habet in grave peccatum et bona fides non sua
multis videtur nobis. Item si sit peccatum omni intentione se
nitentibus.

capitulum quartum

que scientia, bonitas, et prudentia
requiratur in confessorio.

sectio prima.

de scientia et bo
nitate.

Item 1° ut si sit ad ministrum sacerdos sacramentum penitentiae
sacerdos etiam saltem sua infirmitas sit ut a reata Confessione
radicem habere possit quod sunt mortalia et quod venialia
et sit in excoicatione quod si inquit mutet speciem qui
cuius sint reprobati, et ideo dat obligatio restituendi Confessionem
ex iure h. Confessio 1^a n. 1. cap. 4^a n. 1° et n. 2° ubi
dicitur sine ista sua non potest prudens sacerdos de penitentia
indicare cumque dirigere in viam salutis id tamen nega
rium est ad Confessionem. ~

hoc autem est ita intelligendum ut possit Confessor hoc dicere
re a ceteris peccatis quod credit se audierunt, nam ad hoc requiritur
exclusio sua quod in iure invenit, sufficit ut possit in illis
cap. de re Confessione penitentiae quod Confessor audit. unde sit
requiritur iuribus seu in Confessione iuribus loci suam alterum
et in eo qui talium hominum genus Confessor in iure sibi
cuius debet occurrere. ~

Item etiam negatum est ut possit extempore in omnibus casibus
occurrentibus seipsum resolvere. sed sufficit ut hoc possit in

ad Coit. currant, ac de di. diffinitionibus Coit. alt. re.
re, penitentem qui in alio casu venisset quod ibi
dilatationem exponat et interim se per penitentem
ive ex alio indito veritatem exquirere.

propterea verum est quod doct. recentiores affirmant nemi-
rum satis esse ut Conf. possit audire Conf. si p.legerit
et aliqua re intellexerit penam aliquam tamquam Conscien-
tia penam exigentem. inde n. sufficiens in p. aliter ad
dubitandum ut p.legerit manuales navari, penam
denari, 12 folia aut alia similia. id si dubite Conf. de propria
sufficiens h.ite audire Conf. si p.legerit audire h.ite
Conf. et exponat et ab examinibus designatis approbetur.

Sic et requiritur regitio bonis in p. aliter ad hoc sacra-
mentum valide administrandum, tunc modum illi ut regit legi-
tima in p. et nulla penam p.iverit ut in p. aliter ad h.ite
administrandum sacramentum, deest sacerdos accedens sine
Conscien.ia p. aliter mortis h.ite doct. Coit. sententia in p. de p.
Examinibus in p. aliter.

sectio secunda.

de prudentia qua devet confesa-
rius sue obligationi satisfacere.

de prudentia Conf. in audienda Conf. et penitentis in con-
terrogando, interrogando, et variis modis adhibendo sive p. aliter ad h.ite
p. aliter ad h.ite p. aliter ad h.ite p. aliter ad h.ite p. aliter ad h.ite
p. aliter ad h.ite p. aliter ad h.ite p. aliter ad h.ite p. aliter ad h.ite

Confessione in articulo Confessione intendenda de confessione, et de
penitentia, et de confessione, nihil Confessione est, et de confessione
autem et penitentia. deinde sumitur ad hanc, quodammodo ex
cellendum de articulo oia sub hoc tunc explicata sunt et mul
ta sub in sibi, et in moratione explicari solent. Congruum tamen
est ad aliquando in partem descendere quod non est. Conducit ma
ximè ad hoc tamen observandum.

Radix Confessione Confessione audire penitentem volen
tem ipsi Confessione. propriam pastorem teneri ad id exigentia
ut si deo subditi obligantur ad id Confessione, et etiam aliquando
in hoc annum est penitente magni iudicii aut tunc subditi egredi
piter longum et difficile et in occasionibus similibus. In hoc
ut parochus remittere penitentem ad alios Confessione, in in
causis sunt et solent Confessione audire. nominantur tamen in
teligunt non in parochia. nam episcopus Confessione regularis deo ad hanc
obligatione excludit, sunt et in hac religionem quinquaginta
Confessione designantur hanc.

Si tamen Confessione videtur propriam pastorem in hac audire ex
iustitia, et si ex caritate subditi obligat sub mortali poe
nitentia in articulo, et videtur alius Confessione cui penitentem
potest aut vult Confessione, et etiam deo videtur in articulo
Communionis in hoc solent subditi Confessione Confessione Confessione
de hoc in articulo subditi necesse excuset subditi subditi
in articulo.

Radix in hoc debet Confessione instruere penitentem. et pe
nitentem ignorat in articulo materia subditi medium nega
tione ad penitentem in articulo subditi subditi in articulo et illa
Credat, et in articulo subditi subditi subditi, et in articulo

in carnatione. si enim ignoret ea materia quod cognoscit
quandocumque cadat sub potestate in eorum confessionem
ut cognoscit eucharistia bene poterit absolvi si non potest
ea dicere.

denique si ignoret doctrinam doctrinam docendum etiam
Confessio solutio ad quem illum veniat. et quando in
modo hispalensi de summa divinitate Cap. 50. faciat
parochi et alii Confessio ut autem audiant venientes nove
vint an / ciant doctrinam doctrinam. id est intelligendum de
oibus venientibus et de vestris, manibus et pueris de 11. pro
baki poterit dubitari, nec erit culpa graviorem interrogatio
nem in his Confessio omittere, dum modo id fuerit necessarium
fuit ante absolutionem.

3. adit. et quod interrogatio facere deest Confessio
et Confessio in vident de et in his de negare interrogatio
quodam de se et conditione penitentis. et an bene de exco
tionem in casum reverentem, et alia simili. et Confessio poterant
ex de casu Confessio deinde in interrogatio deinde de
et de vint Confessio et fuit adhibere mediocrem
diligentiam, quandoque potest contingere aliqua peccata
omitti de 11. penitentem recordari. de 11. Confessio ad in
terrogandum minor et quam illa sub dat in penitente et
examinandum, in eo autem fuit mediocri diligentia ut di
ximus de 11. tenet. et Confessio interrogare illud pecc
um si credit omitti a penitente. quandoque fuit illam fuit
et examine. et si aliquis videret de peccata Catalogum ex
quodam de 11. de peccatis et dicitur huius fuit interrogari
de 11. in illis inveniet in Confessio de 11. de peccatis de 11. et de 11.

regula. lib. 2. ca. 30.

Ad id quod tenet Confessarius adolvere penitentem qui
vult de peccato ab aliqua occasione quam ex nobili cognitione
sua illi indicat, Confessarius tamen illud repugnat. Confe-
ssarius tenet tamen adolvere si alius vite dispositio sit
si illud non sit omittere. Cum in hoc nonellet penitentem
et illi Confessor audiam Confessorem adolverem negare. Con-
fessarius dicitur, ubi Confessor tenet eum impendere, sive ex officio
tenet penitentem Confessorem audire sive non. Ita et hoc diximus
in fine de Confessione cap. 7. et 12. et 14.

Ad id quod tenet Confessarius qui male absoluit vel ininde
fuit in audientia Confessorem commisit. et si absoluit Confessarius
penitentem carentem dolore requisit. tenet volare peni-
tentem et scilicet ab ipso habere, veritatem dicere, cura
regal ut vite Confiteatur. et si parum limitat differe se habent in
felix et id sine gravi documento ipsius Confessarii et sine scan-
dalo fieri possit.

Deinde si penitentem bona fide progit, et absolutionem
valide obtinuit, commisit tamen aliqua peccata negavit ex
aliqua ex illis nullum damnum proximo proveniret tunc
regulariter tenendo ad nihil tenet Confessarius nisi ad peni-
tam agendam. Si penitentem non tenet iterare Confessionem illam
et potest per absolutionem supplere defectum, si ex illis ipsius aliquis
fuit.

et quid si per oblivionem penitentem devotus Confessor dimisit
dicitur sit sine absolutione. et si id constet Confessarius revocandus
et penitentem absolvendum ad id quod venisset diffinita Confessione. Si id ce-
teri sit et sine scando tenendi novum peccatum in penitente

...dubitet Confessarius an absolvetur potest sub p[re]dicatione
dicendo si e[st] absolutus ego te absolvo & c. nam sub p[re]dicatione
ne de preterito q[uo]d Confessarius dubitat an protulerit verba
absolutionis potest h[ic] se absolvere vide Reginal. lib. 3. cap. 3.
Casus. d[icitur] de tenentur Confessarius p[ro]hibere & mone
re penitentem cum tenetur ad restitutionem. R[es]p[on]de hoc Con
fessarius cum culpa Confessarius sine illa tenetur in sequen
tia Confessarius aut alio modo mone re penitentem in iura obliga
tionem n[on] tamen tenetur per se restituere quam ad istam ubi
tionem n[on] obligat in creditore in modum sed in bonum ipsius
penitentis scilicet si ex malitia et cum peccato mortali di
xisset penitentem ut teneri restituere, tunc n[on] tenetur per
se restituere si n[on] mone re posset penitentem p[ro]cedit
set ex culpa veram contritionem.

Si tamen bona fide et sine peccato mortali propositum in ea
revelatione n[on] tenebitur per se restituere quia n[on] obligat
penitentem mone re ita docet cum iuris et legio quid.
diss. 8. de penita sub. 67 c. 10. et ix hoc si penitentem nihil in
ferret et Confessarius audiens iuramentum v[er]um et culpabi
liter n[on] tenetur nihil eundem restitutione moneat, sed tenetur re
stituere p[er] se vel iudicem n[on] tamen iudicem ita re
ginal. lib. 3. cap. 4. no 43.

sectio Tertia

quid agendum sit confessori in
aliquibus eventibus preter in ma
trimonio invalido.

ga. dicitur quod si quis dicit se peccare Confessarius in Confessione
quodammodo si illud ut videtur procedat ut si dicit Confessarius
aut in 30to gradu a penitentia ignorante invincibiliter
in humanum se prohibet et reddit invalidum tale matrimonium.
Item si Contrahit aliquis cum matrona, Credens pro
rem coniugem esse mortuam, cum tamen sciat Confes-
sor illam adhuc vivere. item si penitens possidet primo
genium pro Confessarius novit iuste possidere. in his et simi-
libus casibus dubitat an Confessarius debeat veritatem explica-
re si possit facere et relinquere penitentem cum suo errore.
Sed hoc sunt certa primum est Confessorem teneri aperire
veritatem penitenti quantum ad hoc quod nihil sit propter hoc
pro illo dicitur de aliqua re interrogat Confessarium sive de
in illo ignorantia vincibilis sive invincibilis. ad hoc. Item
penitens si ita loquitur et ille dubio ut ipse debeat se in Confessi-
de, et silentium Confessarii possit interpretari in suum erro-
rem. ~~in confessione~~ approbationem. hinc autem hoc. Thomas Sanchez
lib. 2° de matrim. disp. 33 et Reginal. lib. 2° cap. 40
et la. ut procedat pro penitenti interrogat ut ut vere et dubio
et ut scrupulo agitur, non per scrupulum nisi in se bona
sive aut invincibilis ignorantia, cum scrupulus sit dubium
Credens fuisse quate Confessarius ad vitanda gravia in mora
posset tacere aut dicere ut abijciat scrupulum.
Secundum est quod ignorantia est vincibilis et culpabilis
et talis tenet Confessorem admonere quibus admonitio
reflexiva non sit et quod cumque conditum penitens sequat
nam cum ea ignorantia non tenet penitentem, penitentem
et affectu peccati mortali, unde si Confessor dissimulet Confessorem

sciam enim in quo, nec per amorem, sed per
viam. Cognoscit penitentem, solum manum in quo est et tunc
aliquid sciret, et etiam si confiteretur, non manet, nisi
est, cognoscit autem poterit autem ignorare si cuiuslibet
viam bono modo intelligere an penitentem credit et in bono, si
in dubio Conscientiam habet, nec ex interrogationibus
ipse penitentem scit.

Quod hoc etiam extendit ad penitentem Conscientiam pro
re laborantem ex qua credit se aliquid mortale peccatum
humiliantem contrarium admonere, ne ne hunc ignoran
tia admittit multa peccata mortalia sua reverentia sunt
superius modis in Capite ignorantia invincibilis.

dicendum est, ignorantia est invincibilis, si tenet Confe
ssarium admonere, proinde nulla penitentia, si illi et sequi
et aliter, si scandalum ex confessione, si illi et curare
lib. 6 de penitentia cap. 7 et ad Thomas Sanchez lib. 2 de matrimo
nio 38 q. 2. si dub. 17 et Reginal. ubi a tota Corruptio
materna tantum debet adhiberi, si creditur, si illi, hoc autem
habet, imo obest multum cum illi qui ob bonam fidem
peccant et malis, tunc peccarent scilicet, cum magno dispen
satione salutis suae.

si vero referant Sanchez et Reginal. qui dicunt tunc in pe
ccato utilitatem ex monitione, si penitentem non poterit sine
gravissimo incommodo ab eo seculo abstinere, ut si in Capite
dicto illi coningerent liberos, nec possit obtineri dispensatio
ut non contra herent, aut si in impedimento illi peccaret et
periculum nec cum gravissimo infortiis velient parari,
et altero coningeret volente persistere in matrimonio, alter

ad hoc denuo convenire.

Idem qd nulla inde perat auctoritas nam si per probat/ sit
qd in hoc moderat/ tunc Confessor ad monere penitentem
ut renouet Confessor maxime et nullum, et possit facile peni
tey dispensationem impetrare, Credit qd illum a nobis
et diligenter ad impetrandum, nec sit heuicatum ut interim
nec ad uxorem, sciam iam in eccliam, hoc autem non conueni
git qd impetranda dispensatio a p. f. et longe distet vana
nam dum impetrat dispensatio e periculum magnum incon
tinencie.

doctrinam istam extendunt l. d. d. citati ut intelligat/ utolum
ubi iam Confessor inuentionem. set etiam ante illud Confessum
si Confessor videt penitentem hereticum ignorantem inuini
cibilem de impedimento. et probat/ illud et illum nec adhibi
tum sibi, et l. q. Confessor in Confessione et maxime
viam l. d. d. iugent, magno qd scandalo suborto rose a ma
rimonio de iure, prudenter fuit Confessor si taceat.
extendunt/ ut intelligat/ etiam si ignorantia illa sit eccl
divina et vale, id. n. qd aliqui existimant nullum sibi et rose
ignorantia inuincibili bonare et inuale et diuinum. C. d.
falsum nam cum multis doctissimis viri disputent utrum quid
dam sint iure n. l. i. q. nec possint alterutrum sibi certo
definire quo facto vade hoc n. potuerunt inuincibili ignora
re tota et l. i. q.

extendunt/ ut intelligat/ quibus peccatum illud ob inculpa
torem ignorantiam excusatum sit in damnum. ut si penitentem
bona fide possident p. magis enim qd vadit Confessor in iure
potere et credit dispensationem et illud relinquere, l. d. videt se

penitentem teneri resistere et loqui penem ex ignorantia
invincibili, et monitionem esse receptam, sine Confes-
sione fieri debet. Id etiam verum est licet peccatum in tantum
fecerit Confessum ut si quis exierit iuxta cum ignoran-
tia invincibili, et videat Confessionem suam monitionem esse
propter penam ut quisque resistat, nec ut abstineat in futurum.
Extenduntur etiam in talibus in ordine ad silentium Con-
fessionis et etiam in ordine ad Consilium et receptionem, Coniugi-
um negant de veritate post votum quicumque in adversum alterum
Coniugem, existens in talibus ignorantia invincibili va-
let maximam potest Confessionem Confessum aut recipere et
de veritate redat nam cum penitentem relinquendum sit in sua ig-
norantia peccata mortalia ea supposita redendo de veritate, et
ideo tenet Confessionem cum non absolvere nisi proponat se de-
clarare veritatem, et proinde potest recipere ut redat, sine aut
Confessionem non potest remittere, et rem de veritate su-
posita in casibus currentibus.

Ex dictis colligitur a superioribus quod si penitentem tenet submon-
iti ad aliquid adeo difficile ut inducat Confessionem illam sine exple-
tione, et in talia Confessionem inceptam ex causa quod si
ignorantia invincibili, poterit sine peccato differendo illud ad tem-
pus oportunitatis, et generaliter loquendo prudenter procedunt Con-
fessores, quia ad quod tenet penitentem manifestum simul
in la Confessione et paratam ut ita ut vult penitentem in sua
peccata.

Capitulum quintum.

que obligatio detrahitur in confessorio
ad observandum sigillum. ~

sectio prima. ~

supponuntur aliqua, et explicat
in qua confessione oriatur hac
obligatio. ~

supponendum est quod si quis re sigillo obligata se habet occulte, ita
obligatione servandi aliquid secretum in eis manifestis propter istam
per metaphoram obligatio occultandi aliquid dicitur sigillum. divi
tunc per in sigillum secreti et sigillum confessio. illud est obligatio que
tam a iure naturali inducitur ad occultandum secretum sibi ab altero
communi. istud vero est obligatio iudicialis ad occultandum ad occultandum
inducitur id est in confessione iuramentali licet detestetur. nam cum
confessio est obis ex officio nisi iuramentum secreti servaret, in confessione
dixit tenendo confessionem peccator omnem etiam occultis peccatis sal
tem et per confessionem suam iudicem se iurasse sine
et confessionem nisi in confessorio fieri potest in eis quod latet et
occultum et secretum. ~

in peccatis ubi habet lex ista dicitur in iuramento de sigillo
confessorii. cum sit in 4to de iuramento et 1° de iuramento. ubi habet ab iuramento
occultis confessionis huius in dicitur obligatione servandi secretum in
iure ut loquitur iuramentum in iuramento et latet in iuramento legi evangelica ~

proponendum est 2° sigillum Confessionis et quodlibet aliud si
quod, nam ad quodlibet aliud sigillum celandum tenetur hoc lege
humana divina naturali (distinxi malum vel neminem et relegendum id
ad hoc tunc deo Commisum est) ad hoc. u. lege naturali, et postea ad de
um lege humana qua specialiter prohibet talis sigilli violatio ut
constat ex cap. sacro de penitentia dist. 8 et cap. oisunt que
de penitentia et remissionibus. Et caveatur hoc ubi dicitur qui
peccatum in penitentiali iudicio sibi detectum produmserit rece
lare nisi a sacerdotali officio deponendum decernimus verum etiam
ad penam perpetuam penitentem in alium monasterium detra
hendum.

proponendum est 3° violationem sigilli Confessionis adesse si vio
lationem secreti quod ex suo genere est peccatum mortale in
iustitiam specialem malitiam privilegii in Confessione explicanda. quod
semper est culpa mortalis quibus, id manifestaret et culpa
venialis audita in Confessione ut magis constabit ex dicendis.

his propositis dicendum est ex hoc et sola sacramentali Confessione
obligationem oriri ista iurare dist. 33 per reginal. lib. 3 cap. 6
et dist. 9 de penitentia sub. 1° et Confessione qui advenit ut sacramen
talem Confessionem vocari eam solam et omnem quam penitentem
fuit ei quem bona fide credit esse sacerdotem in ordine ad absolutio
nem recipiendam, quibus hanc non recipiat obdesum sub dist. 33
obdesum iuris divini in Confessione et alii c.

proponitur colligitur ex inspectione huius sacramenti in quo oia
peccata mortalia quantumcumque occulta aperienda sunt. quod
hanc obligatio proveniat ex sola Confessione sacramentali sibi externa
non autem iure oritur stricta obligatio ut etiam si gravissima in mo
do occurrant et index interdet nunquam possint quidquam de peccato

habetur ex Confessione sacramentali in confessionem et namque
sicut infra dicemus.

Item preterea ubi dicitur per qd dicitur Confessione et aliquando sacramen-
taliter ex parte Confitentis, et si obligationem sigilli induceret, cedere
retinere iudicium sacramentalis Confessionis quod aliis nimis one-
rosa et exosa videretur etiam inveniuntur etiam inter.

Ex hac ut deducuntur aliqua dicitur Confessione et qd qd aliqui de his
sacerdotibus sciens Confessione laico in regulis ex his Confessione obliga-
tio sigilli, quantum cumque fuerat se dicere sub sigillo et quod di-
cit et alter permittit se eam accipere.

Item et idem verum de Confessione quia qui facit confessionem
quo sit se nullo modo se absolvi, aut quam facit sine voluntate
accipiendi absolutionem sed si cui petendi Consilium quibus id
facit flexis genibus, et dicit prius Confessione generali et item ho-
nori inveniendum est de Confessione facta ad petendum alium
ad aliud celum.

Item et Confessione factam ei qui bona fide reputatur sacerdos et
habeat potestatem absolvi quibus id sit factum, inducere obli-
gationem sigilli, nam de Confessione sacramentali est, aliter ex opi-
nione penitentis quod si falsa sit fuit sacramentum in dictis et
quidem in magna iniuriam Confessione sacramentali cederet, et
Confessione non obligaret ad sigillum, et cum sepe in populo Certo Cognoscere
ut an illi Confitemur sint vere sacerdotes scimus se esse soli-
citi de eorum obligatione ad observandum sigillum.

Et idem verum est de eo qui fere certis negatione absolutionis
vel ob indifferenteriam in se sentit ad Confitendum accedit, existimat
tamen qd forte eveniet ut tunc dirigat a Jf. ut absolutionem ei
faciat, nam penitens intendit aliquo modo absolutionem. Item.

Sectio secunda.

quæ sit materia huius sigilli.

dicō ea oīa sub sigillum Confess. cadunt quorū detectio rediret
ip̄a fidelibz odiosa ita Conf. senta cum qua ex ip̄a uel aliqua Con-
geny. cum ei sub hoc sigillo n̄ cadere peccata mortalia et venia-
lia et quilibet eorū penitus set etiam alia oīa quæ licet peccata
tan̄tū possent aliqui ex eorū cognitione cognoscere directe bin
directe certum aliq̄ penitentis peccatum.

~um ei ex quæ per se vel per alios directe et indirecte verecan-
dia aut Confusione aut alio documento possunt penitentem aspicere
cadere sub sigillum, unde qui ex Conf. aliorū intellexit eū in-
rentes ex abiectione conditionis aut aliud quid p̄m cognovit p̄m
miam generet, tenet illud facere, ex talis manifestatione odiosa
rediret Conf.

Item sub hoc sigillum n̄ cadere personam penitentis set etiam
quolibet aliam sub in Conf. defectu sive ad explicandam penam
tam negatiam sive eam sine necessitate nominando.

dicō peccata cadunt sub sigillum sacramentale cum aliqua huius-
modi et n̄ cum quā uolū. p̄ et explicat Conf. huiusmodi et peccata
in Conf. Cognita moderari moderando personam directe et indirecte
vel alio modo subsequente ut si Conf. Confessarius uero dicto Ca-
sum in Conf. Cognitum ut si sit alius penitentis. Item
peccatum mortale.

Item Conf. huiusmodi et uere in genere peccata per Conf. Cognita

exprimendo etiam personam penitentis ut si dicit peccavi Confiteor
et sua peccata, nihil minus dicendi nec infamat peccatum, nec odiosum
redit Conf. Cum igitur sicut quilibet Confiteri sua peccata nullum
sit et magis in munera a peccatis.

Eadem ratio violat sigillum quidam peccata Confessum et tunc
sua peccata venientia, nam Conf. ut minimum fieri debet de pe
ccatis venialibus, Cavenda aut sunt quod per audent sequi prosumt
ut si Conf. heat duo penitentes, et de uno dicat minus de se
et de Conscientiam peccati mortali, tunc videtur innere alio eam se
vere. Similiter si superior dicat aliquem sibi se Confessum tunc videtur
intelligi sicut ut alii possent suspicari illum huius rem gravem
ad superiorem pertinetem; Cavendi etiam debet ne per illam
locationem intelligat quod peccata omisit mortalia Confessum.

et ex hoc diversimodum cadunt sub sigillum Conf. peccata mortalia
et venientia, nam mortalia sub illud cadunt tunc in generali quam
in speciali. Cum. n. Conf. sit sufficient de venialibus, in universum regat
penitentem n. qui dicit illum explicare solum aut hominibus et
etiam illum Confessum et de mortali, venientia n. cadunt sub
sigillum in speciali.

Dico 3° obum peccatis seu ut loquuntur aliqui) peccatum suum a
rit sub sigillum ut si quis dicit se heret propositum interficiendi se
suum, si non interfecit Conf. sub sigillo. l. nondum sit peccatum
commisum. ita. s. et aliquo refert et sequit suum de peccatis se
ro et illud suum ut suum n. potest revelari sine peccato.
ante cum suat et confessionem q. sicut peccatum volens cadit sub
sigillum in eum obum.

Dico 4° peccata publica cadunt sub hoc sigillum quod Cognita fuerunt
in Conf. ibi q. in hoc attendenda sunt ea quod sunt per se et quod sunt per

videtur, per se autem et notitiam Confessio referri in publicum, de publico
sacramento et iniuriam sacramenti, per videtur. v. et ad aliam notitiam
habet alia via illius recte. l. si tenet fiat iniuria. Penitentia
infamat amplius, si tamen iniuria sacramenti.
Si tamen Confessarius noverat alia via peccatum in Confessione audire
nobilis ex vi sigilli non loquendum de illo, nam ille non revelat Confessionem.
Cum perinde loquatur, ponimus, ac si Confessarius non audiret et certe gra-
vissimum esset Confessarius, si Confessarius amitterent in utendi
sua notitia et iam penitentes gravi sumerent inde occasionem, iluden-
di Confessario.

Et si hec parochus poterit usurarium aut concubinarium publi-
cum sibi Confessum et non absolutum repellere publice a Communione
tam si non sit notitia publica quod Confessum illum de in tali peccato, nota-
men potest dicere illum non absolvi, sed postulare si publicam satisfac-
tionem.

sectio tertia.

que persone obligentur ad obser- vationem sigilli.

in his certum est Confessionem obligari directe ad observandum sigillum
quod verum est etiam si ipse veretur sit sacerdos non talis existimet a pe-
nitente atque hoc est extendendum ad superiores quoque per hanc
ita observanda reprobatur, nam cum dictum defertur ad iudicem su-
periore per viam delegationis quod notanda sunt sub eodem sigi-
llo cum ille sit quidam qui clarum in foro perit.
Certum etiam est obligari ad sigillum eosque quilibet ex malis

taliter negetate Confessionem sive integram sive rem aliquam
item negetate negetate aperit qd penitent n̄ potest Confiteri
nisi alij audientibz. Et qd adhibet negetatio interpretum. generaliter
qd pro oibz hijs eorū cognitionem provenire ex Confessione sacramenti
fuit talis eum penitentem nullo modo intendat hic et nunc peccata sua
manifestare nisi cum directo ordine ad sacramentalem absolutionem
et quod id negetarium e. diffiniri.

Certum e. qd obligari ad sigillum cum cui Confessarius sine hien
tia penitentis Confessione revelavit, nam hoc tota Cognitio alteri
mediate provenit ex Confessione et alij redere sepe Confessione
et vnde penitenti si in Confessione imprudens et temere peccatum
dixit qd principem rem. ipsi Confessum revelavit, alij tunc rem
indirecte deferre dandi ei occasionem inquirendi verum.

Certum e. qd penitentem ipsum n̄ tenetur servare sub eodem sigillo
ac quod ipsi in Confessione dixit Confessario sed si invenerit, et qd eorū
manifestatio per Confessarium grave detrimētum ferre aut si nomi
nata tam invidere ut proinde inquit navarrus de penitentia d. 1. q. 1.
11. peccat qui tetegit Consilium penitentis talia iniqua sibi a Confessario
ex se ipse qui innoxius Confessum efficit ridiculum aut etiam diuini
aliquos incurat.

prejura nō dicitur e. intercedat et sub sigillo ille cui Confessarius de
hientia penitentis audita in Confessione rebellavit, qd dubitandi e. si peni
tentis ipse vicem doctum Consulit, hic n̄ tenetur sigillo sed alio se
creto nati. item erit si Consulatur per Confessarium, tunc in Confes
sarius tenetur sub sigillo sed alio secreto nati. venit vice penitentis
cum. Confessarius nam tale Consilium n̄ requirit ad directam abso
lutionem peccati cum ante illam absolvat directe penitentem ab illo
dant qd requirit ad directam absolutionem n̄ e. cum penitentem

provenire ex Confessione cadere, ut sigillum, et quae hinc deponit
differendum in istum locum et inter Actum, item requirit ut peri-
ter absolvat directe & causa per indirecte absolvetur in illis illa
per interpretem Confiteri in byzantia 1293 no 40 sub. 0 et in hanc
sententiam valde proficiet egilium 1293 no 40 sub. 0

illud tamen est illam Confessionem obligari sub sigillo ita na
vari in forma cap^{it} 9° no^{ta} quare diff^{er}et^{ur} et a^{li}q^uo ali^o p^{ro}po
i^o Cognitio illa provenit ex sola Conf^{essione} sacramentali. q^{uod} ad sub sigi
llum, nec q^uo sit responsio q^uo d^{icitur} dicent^{is} Cognitionem illam pro
venire p^{ro}p^{ri}e ex Comm^{unionis} penitenti^{ae} p^{ro}p^{ri}etate Conf^{essione} sacra
mentali tamen Conditionem. ut p^{ro}p^{ri}o d^{icitur} d^{icitur} provenire p^{ro}p^{ri}e
ex Conf^{essione} p^{ro}p^{ri}etate Comm^{unionis} penitenti^{ae} p^{ro}p^{ri}etate Conditione cum
independent^{er} a Con^{cession}e quam h^{ab}et illa Cognitio et Con^{cession}em cum
absolutione ab^hipenderet per se loquendo penitente in illis p^{ro}p^{ri}etate
p^{ro}p^{ri}etate.

In eo qui Consultat tenet se ex hoc Confessari utendo Clavi sed et
 implendo Confessari debet cum hoc manifeste patet si sit et Conf. Dignus
 et debet in Conf. audita q. sicut Confessarius tenet ad peccatum in se te-
 net. Confirmatio nam respicitur cum pro onere sed Confessarius habet
 eam cognitionem cum obligatione sigillatim cum eadem illam collat.
 Confirmatio q. aliter videtur Conf. valde onere a cum sepe ad eum
 per se negariunt q. secuta alicui alteri reclusum est q. in in-
 viciis quodam modo penitent. q. Confessarius petere illi veniam ad
 alium Consultandum si non maneret huius Consultatio sub eodem si-
 gillo.

ad rem dubitandi r. negando Conjug. di. harit. e. i. o. aliqui o. ex p. a.
Conflam. etiam Conjug. in. re. latio. n. fit. ulla. re. p. a. Conflam.
re. illa. qui. Conjug. p. a. p. i. a. t. ali. o. p. a. p. a. m. d. o. v. i. n. u. m. i. n. n. o. p. o.

aut Caput sit Conjuratio per Confessorem, et qui Conjuratio supponit
quodam modo Confessari debet, sicque eius actum satisfiat quod uter
que Confessio aliqua voce unam integram ministrum.

ad Confessionem Confessum illud requiritur, ut se ad absolutionem direc-
tam non sine illa non det directam absolutionem, sed quod illam respiciat et
de iure modo concedat, id quod sub sigillo cadunt tam ea quod indirecte
quam quod directe absolventur et consequenter ea etiam quod ad
quamlibet absolutionem ordinantur.

regabitur aliquis quo facto oēs isti servare devent sigillum. Et de
vere illud servare non solum directe, sed etiam indirecte nam in mo-
ralibus eiusdem rei est aliquid indirecte velle ac directe, id est, e-
dem unde sigillum violat qui unum laudat cum occasione suspicio-
nis et alterum, item qui dicit se non absolvi peccatorem, cum abso-
luto dicit loquendo non negat nisi iuxta formam peccati mortalis et
ob id ipsum peccatorem.

in super servandum est sigillum non solum verbis, sed factis, cum non solum
verba, sed etiam facta possint signare et manifestare mentem, unde
non potest parochus vel Confessor negare publicum sacramentum aliquid in
charitatis, matrimonio, autoritatis, sicut Confessionem in Confessione.
Ex eodem principio non regimus negare Coactionem ei qualem con-
fessionem et excoactionem.

regabitur quo facto devent subdici respondere nonnullis interro-
gationibus ne sigillum violent. Et quod distinte quis interrogaret Confessio-
nem per Confessum quod iam noverit, nullum vel responsum, sed si in-
terrogantem respiceret, si tamen absolute interroget poterit Confessor
negare responsum, quoniam si perior sit qui interrogat, et ipse in veris
se responsum inramen tam, non intelligit deficiencia ex qua non loqui po-
tuit, id verum est etiam si penitus dicit an audierit interrogari, imo et

audierit in Confessione potest in respondere se nihil audire et nihil
scire subintelligendo ad dicendum. vide Reginal. lib. 3. cap. 2. et
sectio quarta.

an de licentia penitentis loqui possit
confessarius de rebus in confessione au
ditis.

in hoc conveniunt id in hoc id sine licentia penitentis nunquam potest
Confessarius audire in Confessione manifestare etiam post mortem peni
tentis quod post mortem potest quis infamari et hoc solliciti sunt ut
etiam defuncti bene audiant; idem similiter extendit ad eum in quo
quis non potest aliter integre confiteri, ut si aliquis sine legitima pote
state absolvi et simoniacum, non potest hoc confiteri nisi ei qui sta
tim simoniacum conijceret, graviter obligat observatio sigilli quam
integritas Confessionis, item verum id hoc respectu ipsius penitentis
cum quo non potest loqui Confessarius de auditu in Confessione sine licentia
ipsius.

Conveniunt etiam in hoc id penitentem res semel dictas in Confessione re
ram potest extra Confessionem id quod unico verbo seu sine flexu peccatorum
repetitione ut si dicat vult quod in Confessione dixi dicta sint extra Confessionem
et tunc eorum manifestatione non violabit sigillum. diffinitio restat
an subato sigillo et eadem notitia per Confessionem dicta possit penitentem
dare licentiam Confessario ut ex illa loquatur.

dico lo de licentia penitentis potest Confessarius loqui de eis quae in Con
fessione audit. ita scilicet et multis aliis quos refert et sequitur Suarez disp. 33. c. 1.

et si quis dixerit ex nra cunctis quod possit ut unus eorum pendat
ex voluntate Committentis, sicut depositum ex voluntate deponentis
et sicut promissio ex voluntate eius cui est facta et hoc sigillum conti-
net sub genere secreti et roem ne nam illius facit et sicut
in alijs secretis et in exemplis aduersus istum unum hunc ex voluntate
alterius, hunc etiam erit in hoc secreto, cum nec deplex per hunc
quod hoc prohibeat, nec proleat tunc tot generalis iudicium sicut
in iniuria penitentis et sacramenti quod ex isto cap. n. redit onero
sum.

Ratio huius licentia penitentis daret et ex propria sibi in regna
vinum et utendum presumptione, nam si hoc sigillum penitentis
exponeret cum iussu sacramenti in modo, et a fortiori sufficit
rationabiliter de facto nec quod tenent penitentem veniam concedere.

Ratio Joh. de licentia semper est revocabilis, sibi quod huius licentia sem-
per ex voluntate dantur, cum ex causa si collata nova notitia
nec tractatum in alteram in aliquid irreuocabile, et in hoc differt huius
facultas ab ea quod daret collando rem extra confessionem quidem
irrevocabilis est.

Pro quibusdam objectionibus quod hic opponi possent notanda sunt
aliqua. Item quod quibus confessionem et quod in confessione iudicium sicut
aliquo modo ut dicitur, et etiam sicut aliqui dicunt hoc qui proinde poterit
de illis loqui ex facultate penitentis, negant cum loquatur minister
dei et in eodem foro penitentis.

Item quod si iudicium sibi sigillum sit divinum, et peni-
tentis in iudicio divino si per se, tunc potest dare facultatem
dictam, propterea quod licet non dispensatio in iudicio, et muta-
tio in illius iudicio. Unde dicitur hoc secretum sibi ex voluntate
penitentis.

Si enim id secretum ipso proxime et immediate est favor peni-
tentis. patet. et ex informata ignorantia inter est favor ipsius sa-
cramenti ut deiformo in pectore sit, et usus illius sit ingam-
mare. Et quamvis verum sit quod si favor ordinatur ad bonum hoc non potest
privata persona non in se ledere quod illud cedit in detrimentum boni cuius
sua res non potest privatim clerici remanere privilegium exemptio-
nis et subdere temporali iudicio ut in maiori ordine dicitur. hic autem
datur aliquid quod cedit in detrimentum boni cuius.

Sectio quinta.

an liceat confessor uti extra confe-
sionem notitia in ea comparata.

Sanctus bonaventura, Scotus, durandus, et innumeri alii ex an-
tiquis et junioribus quos refert thomas Sanchez lib. 3 de matrim.
diff. 16 asserunt hanc suadere uti licentia hinc in Confessione guber-
nationem externam quod id fieri potest absque periculo manifesta-
tionis Confessionis. quare dicunt in gratia in se nulla requirit de-
negationem sed sufficit sola voluntas posse Confessionem invari ex Con-
fessionis notitia ad faciendum id denegandum id quod alii vult facere
denegatur ut in gratia de actione negligere quidem in Confessione
notitiam indignam aut amovere ab officio ac non a movibili in illa
quod non sunt gratia sed alii heretici non posse Confessionem ob solam
Confessionis notitiam denegare suffragium aut ab officio amovere. idem
dicitur in quibusdam postremo 40 et 41 ab. 8. ~
dicendum tamen est nullo modo hanc Confessionem extra Confessionem
sine Confessione hinc non potest alii sicut inde sciant Confessionem

et etiam 1° si penitens id animaverit et habens r. d. 23
noto ad multa verbo Confessio 2° egidius d. 1° q. 2 de penita
tab. 4° thomay sententia lib. 3° de matrim. d. 1° ubi ait partem
causam generalem nostrae societatis precesse anno 1590 hanc
doctrinam a nostris observari, et oppositum nec publice nec private
doceri.

Item ex motu proprio clementis 7° de Casanovi reformatione pro
regularibus Congregatio die 20° maii anno 1594 ubi dicit tan superior
vel pro tempore existentes quam Confessarii qui postea ad superiori
tatis gradum fuerint promoti caveant diligentissime ne ea ro
tunda quam de aliis peccatis in Confessione auerint ad exteriorem
gubernationem utant. qd decretum observandum sine dubio in
regionibus.

Item 2° clementis 7° d. 1° ubi dicit revelare alii audita in Confessione
nec hinc cum eodem penitente sine eius licentia loqui de illis
extra Confessionem et malitiam hinc ex ipso obisere ut docet
Clementis 7° et qui ob eam negat alium sacramentum dispensa
tionem ad aliqd opusculum deum illo privatur obsequio in eo talis et
quodam modo exprobat quod in Confessione audivit q. n. licet.

Item 3° cum obligatio sigilli inducta sit ne Confessio penitentibus
onerosa reddatur prohibere debet eis omnia quae redere onerosa
verosa, et quae ad evitandum ab ea hoc actum sunt vel ex il
lis necessitas non habentur quod ille prohibere vult minoribus
nam nihil fere tanto odio averant hoc 2° Confessione ingenti desi
derio et amore dignitate et officio spectant, et ea quae ipsos possunt
ab his inferre. Unde si hoc sibi persuaderent dicta in Confessione
ipsi nolere ad hoc Congregata dum grave aliqd peccatum occulte Con
fiterentur, id nulli Confessori audebunt quoniam taceat by silent

heretice aut aliqdo hinc potestatem impediendi & procurandi
promissionem suam.

Confirmat loq^r sicut n^o licet Conf^{te} quidpiam efficere unde
alijs possent reddere suspicari peccatum auditum in Conf^{te}. it^{em} etiam
n^o licet quicq^d facere, unde penitens possit probare Confiteri
id fieri ob peccatum Confessum, nam sigillum obligat ne peccatum
alijs aut ipsi penitenti extra Conf^{te} rebelet. Confirmat loq^r idco
penitens ibidem extra Conf^{te} revocare in memoriam peni
tenti peccatum in ipsa auditum q^d perfundet pudore et Conf^{te} idio
heretice maiorem patet verecundiam et magis exorsum habet
Conf^{te} si factis ipsis removendo eum ab op^{te}, negando eucharis
tiam, & flagitium, illi crimen exprobraret.

Item si verum est op^{te} senta reprobatio Caput est into
lerabilis et aliquo facto iniurijs q^d ea n^o est admitenda. aut quoad
eam item constat ex dictis hoc precedentibus quoad tam v^o p^obi nam
qui Confiteretur ei qui possit aliqdo impedire aut procurare suam
promissionem omittere possit v^o ea peccata ob quod timeret non
bibi alteram inclinandum et ad eius modum impediendum pe
nitens n^o bibe in Conf^{te} omittit ea peccata quod Confiteri n^o po
test sine periculo gravij damni q^d sit Conf^{te} hinc etiam et
p^oest hoc v^o sustinenda est doctrina tradita ut n^o si vera sit q^do
penitens remota ab op^{te} suspicari possit id ortum huius ex esse
et etiam q^do id n^o possit suspicari sup^o sit n^o q^d hoc existimant no
titiu^m off^{te} tribuere in ad hoc ut os a Conf^{te} retrahant.

hinc et loq^r original. lib. 3o no^o 29 a proposito ut talis int^{er}liga
p^o q^d superior per notitiam suam hinc in off^{te} iuramentum
possit moveri et procedere in foro externo ad inquirendum p^obit
de criminibus auditis p^o illis corrigendis, in foro aut interno possit

moveri et procedere ad inquirendum; nam si sit in violat Confe
sarius qui ex petri ditione intellexit bonum suum alicuius Crimi
nis phorem, de eo iocundum secundum Confitei interrogat, dum
modum sufficari nequeat petrum explicare in Confessione re
cipiente.

limitat Rothomagus Janichy ut intellegat in ii in ge est Con
fessio aut pudor penitenti; si in aliquo subindicat in penen
in alijs unde si in i ff. moverit Confessarius petrum iurare in
die ut ipsum interficiat, potest in exire domo quamvis alijs est
existens in hoc. n. licet intellegat petrum id oriri ex notitia sua Con
fessio, nullo subinde pudore, nec aliqd pax detrimendum, nec pos
se avertent. terea hoc valet in Confessione.

limitat 3o Regidius no 33 eandem rem ut intellegat in ii actio
nibus quod spectant ad distributionem benedictionum, orationum, be
nignorum sacramentorum, in penen in alijs Confessionibus in obiecto
ne alicuius impedimenti suo quod sine alio suo in modo ab aliquo pe
cato committendo retineret, unde prelati religionis intellegent
ex Confessione subdito notitiam per totum aliquem excretum
nephario ad flagitia perpetranda, poterit id impedire, aliqd ibi edi
ficando subdito aliquo colore aut alia via.

limitat 4o Reginaldus no 33 ut intellegat in electionibus ordi
nariis in hijs bene potest i ff. non per suum negare illi quem
per oia alia via reputaret dignum, si per solam suam Confessionem
cognoscit eum indignum, in publicis aut electionibus non potest suum
subrogatum negare ex notitia sola habita in Confessione inde tamen
potest pena suspensionis decreta in capite cum in curia i ff. sine
adversus eum qui elegit indignum, lex illa loquitur de cognitione
indignationis acquisita mo ei et humano, notitia vero in i ff. Confessione

utrum sacramentum
penitentiae conferat
gratiam tantam habi-
tualem quam sa-
cramentalen
ex opere operato.

Sit. et. de fide sacramentum penitentiae conferat
gratiam habitalem ex opere operato, eam tradit fiden-
tium. Item de fide sacramentum penitentiae conferat
gratiam habitalem ex opere
operato. Probat hoc quod sacramentum penitentiae per se et re-
ligione alio institutum fuerunt ad nobis tribuendam sancti-
ficationem hoc autem sanctificatione media gratia conferat
quod est ipsa sanctificatione quod in institutum fuerunt ad nobis
tribuendam gratiam habitalem ex opere operato alioquin
de illam conferent.

Sit. et. de fide sacramentum penitentiae per se
et ex propria institutione conferat tantam gratiam habitalem
et tantam gratiam habitalem. Pro nam hoc sacramentum
conferat remissionem peccatorum mortuorum per se et ex
propria institutione et operatione conferat tantam gratiam
habitalem per se et ex propria institutione. Item de re-
missionem peccatorum mortuorum per se et ex propria institutione

caput secundum

utrum sacramentum penitent
tremittat peccata mortalia
tan quoad culpam quam
quoad penam ex opere
operato.

Indico hoc sacramentum penitentem remittit peccata mortalia
quoad culpam et quoad penam eternam ex opere
operato. hoc est de sacramento et de illis in Tridentino sessione 14
probat quoad culpam per illius verba xpi dñi actus diffusa
cap. 10. ubi dicitur remittit peccata remittit ei. Et cum
hoc probatur per illius in loco citato ab illis me ob
linee. quod est in sacramento. Et sic sacramentum se
remittit penam eternam peccati mortalis
probat etiam illius verba xpi dñi actus diffusa
etiam in 23 cap. 6. ubi dicitur peccata mortali semper
remittit penam eternam quod in illo invenitur illius
in illis.

Et remissio peccati mortali et penae eternae per
hoc sacramentum duo sunt remissiones. Una est
penalis per solvenda. huiusmodi etiam de se per se
a satisfactione et penam et de satisfactione etiam illius verbi
et illius. Et sic remissio peccati mortali et penae eternae
remissio peccati mortali et penae eternae per hoc sacramentum
nec penam etiam remittit penam.

pena

Dico 3° sacramentum penitus remittit aliquam partem
temporalem ex illa quae remissa peccato mortali remanet
penitenda. probat q^{uod} in iustis quibuslibet sacramen-
tis penitus remittit. Et hoc patet q^{uia} ad hoc ordinatur
si videtur impedimentum est sacramentum penitus ordinatur
etiam ad relaxationem sine temporalis huiusmodi diminuit
sine dubio. Et hoc patet q^{uia} cum nullam
res impedimentum ad eam fore relaxandam penitus rela-
xabit

Dico 4° ab ipso potest contingere ut sacramentum peni-
tentiae remittat totam partem temporalem quae rema-
net remissa peccato mortali et penitenda. probat q^{uod}
potest contingere ut ille qui accedit ad sacramentum pe-
nitentiae habeat tam perfecte factam partem temporalem
sacrosanctam quam in iustis ante accedens ad sacramen-
tum penitus habeat tam perfecte factam partem
vitalis et virtutis tota parte temporali remittit
ut videtur sacramentum totum remittit. Et hoc patet q^{uia}
accipit sacramentum penitus tam perfecte et in iustis
et in contritione et charitate et etiam virtutibus
tam et virtute ipsius sacramenti totum remittit et
cetera.

capitulum tertium

quod dispositio requiratur ad
hoc ut sacramentum pe-
nitentiae remittat pe-

[illegible]

mentum eucharistiae uedere debeat

probat 2. q. 1. h. ite et cum finis absolute et directe intende-
re et se per se confiteri etiam ad quam conferendum est per
e et directe intendit remissionem peccatorum et remissionem se-
cundum. Item directe confitetur penitentem in institutione apti. Item
n. potest absolute et directe intendere se per se per sacramen-
tum remissionem peccati et largitionem nisi qui probat
Credit. Unde in gratia se in peccato nullum. n. intendit
per aliquid medium. n. equi id quod se habet existimat se ad
sacramentum poterit intendere illud. n. sequi sub conditione si forte
id est bene. n. h. ite proest boni sacramentum ille qui se per
n. ee in gratia se per se. Item se remissionem peccatorum mortali
et licet se habere solum a tritione.

potest qui

in Confessione non potest se bonum. Item ad rem de se
cedere potest. Item baptizatus ille qui habet Conscientiam peccati
mortalis. Item qui non est ad se ee in peccato mortali. Contra
dolore. Item si non est in peccato mortali. Item si non est in peccato mortali.
h. generatio quod mutat de n. ee. Item si non est in peccato mortali.
h. dicendum erit quod ad eum ad sacramentum. Item si non est in peccato mortali.
Conscientia peccati mortalis. Item si non est in peccato mortali. Item si non est in peccato mortali.
adit. Item si non est in peccato mortali. Item si non est in peccato mortali.
Cati ad vitam. Item si non est in peccato mortali. Item si non est in peccato mortali.

probat 3. q. 1. potest institutionem huius sacramenti nullum
ut receptum in ledendo ad illud cum Conscientia peccati
mortali. Item si vera Contritione Contrita aut procedente
est. Item si procepto boni n. potest ee neque via ne quidquid
per se conferre ad eum huius sacramenti existimato
Contritioni. g. ad eum n. potest Contritione obligandi minus. Con-

quod si de hoc precepto tale ut in gravi diabolo probat
tunc illi qui ex eo in infirmitate huius sacramenti in ecclesia
illa ad id quod in illa in admittendo ad hoc in infirmitate ex
sui nam cum hoc sacramentum ordinatur ad hoc ad hoc
per peccata sua vivente iustitiam in deo ex hoc in infirmitate
difficili in morte iam existerit. deinde de hoc in infirmitate
in deceptum in infirmitate in infirmitate ex hoc in infirmitate
nec ex infirmitate in infirmitate in infirmitate in infirmitate
in deceptum. de infirmitate in infirmitate in infirmitate
in infirmitate in infirmitate in infirmitate in infirmitate
sectio secunda.

Satis fit quibusdam objectionibus
et limitatur doctrina tractata
ut non intelligatur absolute
in articulo mortis. ~

[illegible]

certa ut ex inter ministro, ex vera ordinatione, ex veri-
tate baptismi, sacerdotii et penitentiae et ex aliis praeterea
minor etiam falsa est, si tamen loquendo de contritione, interuenit et
effugit nam hic proprietas nullus reprehendit in hoc dolo-
re

obieq. 4. in hoc mortis, si sufficit astrictio cognita ut talis ad
digne recipiendum sacramentum penitentiae et requiritur
in illo, si tamen existimatur. idem est verum extra illam
astrictio illam cuiusdam sacramentum sit in actu mortis et
extra illam, nec astrictio de hoc habet astrictioem, si tamen in
sacramentis pro actu mortis aut extra illam, in hoc sit in
actu mortis, potest quia sine gravi peccato omittere medium
et remedium certum ad consequendam remissionem pecca-
torum mortaliu et eligere illud prout fuerit et tunc expo-
nit manifeste periculo salutem eternam. dubitari non po-
test quia sit remedium minus solum adhibere astrictioem
sacramentum quodam contritionem. Contra hoc tamen peccatum est.
ofensa dei super in dilecti.

Ad id cum gabriele baggier et alio modo de hoc cap. 2. et ho-
ma Sanchez lib. 7. de matrimonio disse. cond. 4. et lib. 1. de
ind. Cap. 9. et de hoc lib. Clavi. Cap. 7. et de hoc disse. 7. de
penitentia dub. 1. Concedendo an et negando. Concedendo tamen licet
opinio quod astrictioem astrictioem esse sufficientem si
tamen ad iustificationem cum sacramentis sit probatio alte-
ra quod sufficit astrictioem, si tamen existimatur, et etiam mi-
nus tamen si hoc fingere ostenditur. Hic de Conscientia disse.
7. de hoc et alibi ubi etiam max. de hoc sacramentis
administrationem pro hoc minus multa exempla in quibus

in qd propter damnum propriale proximi n' licet in alijs sit
transgressio tunc tunc in alijs sit transgressio possim ut probali
ter adhaerere.

et exibi dicitur colligere personam per quam presentis fidelis
per mortalem peccat etiam si confesus fuerit cum confes
sione copulata. Quam eadem possit tenebit ad perfectiorem
voluntatem procurandum ex vi iustitiae ad deum seu penitentiae
et ex vi praedicti peccati tenebit tamen ad charitatem
obligantem ut sibi adhibet periculo remedium certum applicet
pro charitatis seu amoris dei ad procurandum maiorem
difficilem adhibendum per sibi certum remedium.

et ex hoc fidelis in articulo mortis confitetur curare deest
maxime elucere verum et perfectum contritionem quod
quod ex se et sine sacramento in re iure sufficiens ad
remissionem et gratiam consequendam potest praestari
sicut et penitentia vehementer de peccatis suis confesus et
de alijs rebus in tota vita commisit et ex se et sine sacramento
illum diligit super omnia et proponat sibi pro nulla re de
ignoscere deum offendere et quod hanc etiam contritionem pro
curandum sibi oportet deest confesum et certum remedium
tenet.

et dubitatur si in articulo mortis sufficiens ad remissionem in
articulo mortis enim qui de peccato mortali deest et contritione
cognita et non contritio ad contritionem hanc non est negat de eam
sive et si quis ex se et sine sacramento contritionem pro
curandum hanc deest et in articulo mortis probat de eam contritionem
sive et si quis ex se et sine sacramento contritionem pro
curandum hanc deest et in articulo mortis probat de eam contritionem

adhibent, in his. n. tunc item futionem sequi, at v. a. p. r. i. o. t. e.
net se ex se penitentem. Cum qua si ipse credere velit et ab
solvit diffinitum habet, tunc nullam eius confessionem irrogat
incuriam si absoluit. vel de eo confideri potest quasi ex se
sanctam confessionem sufficiens remedium adhibuerit.

Dubitabitur non sint repetenda confessiones factae cum
attributione cognita episcopi in a. b. o. m. o. r. i. s. 7. Non sicut in b. r. o. c. a. p.
4. de penitentia d. b. l. c. a. n. d. e. r. e. p. e. t. e. a. d. y. si bona fide inter
veniat, fuerit t. h. confessiones validae ut Confessio ex d. i. c.
t. i. s. s. i. f. e. n. a. p. e. c. c. y. i. n. u. l. l. a. a. t. r. i. b. u. t. m. u. l. t. u. s. d. o. l. o. r. e. f. u. a. l. i.
fuerit in qua Confessio facta in illo a. t. o. l. e. x. t. r. a. i. l. l. u. m. p. r. o. t. o. r.
e. p. i. s. c. o. p. i. s. i. n. i. s. s. a. c. r. a. m. e. n. t. i. f. e. r. i. t. e.

Ex illis casibus presentibus colligitur quod diffinitum requiritur ad
hoc ut hoc sacramentum ferat gratiam. Hoc enim ut con
ferat gratiam requirit illa eadem diffinitio quae requiritur
ad hoc ut remittat peccata mortalia de quo in sectione
subcedentium diximus. ad hoc vero ut conferat gratiam
tam gratia per gratiam quam possit detestatio inefficax et
imperfecta diffinitio superflua, atque inefficax propositum
peccati veniale. Et hoc cum ipse qui existens in gra
tia accederet ad hoc sacramentum cum sola ista detesta
tione ex se facta dolore et proposito inefficax et super
flua de peccatis venialibus quae commisit veram gratiam
in a. s. p. o. n. s. u. p. e. r. e. t. y. Conferretur illi hoc sacramentum
gratiam conferens. An sit colligendum vero per sacramenta
quae ut deficiat fide. Et canonibus. et de Confessione gratiam
bitatem accedentibus. Illa rite, atque de quibus fuit in a. c. e.
dit ad sacramentum ferit rite. Cum accedat in gratia et

Cum sufficienti dispo. ad hoc ut de verum penit. / tra
mentum. illi conferatur gratiam b. p. / aut sedet
Conferat illi hoc sacra. in eam gratiam ut erit la. con
iam in illam hanc conferat. Illi gratiam / tra / verum
mentum gratia.

capitulum quartum.

utrum sacramentum pe

nitentiae remittat peccata

venialia et quodis

positio ad talem re

missionem requi

ritur.

Cum venialia remittantur per quodcumque sacramentum
digne receptum id a priori. Convenit sacramentum pe
nitentiae cum remittit peccata mortalia et gravia. et imo
videtur illius remittit peccata temporalia et peccata
et de vita. Cum finis eius sit absolute perfectio a culpa
et quoniam perfectio. remittit peccata et illi debent fieri diffi
et quod diff. requiritur hoc ut penitentia et sacramentum
alia venialia remittit.

dict. ad remissionem venialium per hoc sacramen
tum requiritur aliquid de a. p. et consequenter aliquid pro
peccatis et peccatis de cetero. in Henriquez lib. 4. cap. 2. Qua
est diff. de 6. et multis probat. et dicit doctrinam. Con
cilio florentini et hider. trique / sacramentum penit. et de

bon de peccatis simul ante Confessionem satisfactione q. qui
ad Confessionem accederet sine dolore quibus sola venialia he-
ret, n. reciperet verum sacramentum atque adeo
consequeret remissionem venialium virtute sacramenti
penitus, imo sacrilegium grave committeret redendo in
tum sacramentum.

Confirmat C. nam solus dolor virtualis n. sufficit
absolute dolor, actus n. charitatis s. l. recipiunt aut voluntas
recipiendi sacramentum sine effectu ad venialia et aliquis
dolor virtualis et tamen si qui ad Confessionem accederet cum
eius in actu diceret absolute accedere cum dolore q. cum
Concilia tractent de dolore absolute s. eadem ratione n. po-
teat per se sufficiens virtualis dolor.

Confirmat C. nam maior dolor exigendus est ad omnia
tium remissionem in istis sacramentis q. postulat ut sit
accusationem cum dolore ad instantem ad absolutionem obtinen-
dam quam in aliis n. postulantibus dolorem tantum s. et in
aliis sacramentis requiritur ad remissionem venialium aliquis
saltem dolor virtualis qualis reputatur voluntas recipiendi legi-
time sacramentum et sine ipsa contenta ad peccata venialia
invenitur in hoc hente l. gram q. ad remissionem venialium
in sacramentis penitus requiritur dolor s. l. d. q. C.

Dico n. in eo qui habet s. peccata venialia (de quo ante
loquimur) sufficit dolor cuius peccata venialia iuribus pla-
tis Cogitant. r. e. q. Confessio venialium n. est obligatio
ne q. s. s. potest quis nullum veniale confiteri potest
etiam absolute de nullo dolore cuius ex iure potest
confiteri tenebitur s. negare id q. ad veritatem sacramenti

Sufficit ne illud in ista de sacrilegio commisit, id veritatem ve
re iuramenti sufficit ac iure p[ro]p[ri]o. Cum dolore et cum
proposito emendationis et satisfactionis. Qui dolet de uno
peccato veniali iure b[e]n[e]d[i]c[t]i aliq[ui]d valeat. Sed et sufficiens
etiam atque adeo obstat venienciam illius culpae.

hinc fit n[on] s[ed] a peccato mortali et etiam a veniali exen-
sione per multa venialia dicit in conf[ess]ione tua solo
hoc frater unigen[itu]s sine ulla t[ame]n p[ro]latio[n]e reliqua et
sine p[ro]posito i[n]dultu redendi ad illa sine ut dicit reya-
t[ur] p[ro]d[um]ent hic n[on] est resp[on]dibilis et sufficiens diff[er]entia
venialis in p[ro]mittent n[on] est peccat[um] quia ex p[ar]te a p[ro]mi-
tente et etiam ad quod nullum effectum aut p[ro]latio[n]em
p[ro]m[itt]it.

die 7° ubi inquit venit ad consilium iudicium se
 vult iudicare et tunc dicitur hoc est probabile quare dicitur
 est et 7° ubi dicitur et probatur quod sacramentum pariter potest esse
 verum et vultum cum sola utriusque nobis ut probavimus
 in 1° cap. 7° iuranti in hoc in seculo peccati mortalibus sit
 infirmum et ignum diffinitio et consilium gratiam quod for
 sit debet esse et vultum sacramentum pariter cum sola
 utriusque vultu consistit in debet esse iuramen
 tum infirmum et nullum in seculo sit et pariter nomi
 num iuramentum est in conferre quibus et ad san
 gram consecrationem et ad remissionem peccatorum requiritur
 iuramentum esse factum per gratiam promittit et per
 hoc est tale in seculo sit et pariter
 in die 4° ubi dicitur et 7° ubi dicitur et pariter iuramentum debet
 remissionem et et remissionem pariter sit et pariter

[illegible]

etiam ex dolor supernalis sufficit sine iuramento ad venialium
transiitionem ut dixerunt. Et hoc patet per hoc quod si
dolor effugiat peccatum per iuramentum perit. Et hoc patet
etiam ex eo quod venialia per hoc confitentur. Illud autem
affertur per remissionem illorum obsequium in illis peractis
committit.

habet de peccatis et tenentur in iure hoc iuramentum
laudabile. Et hoc patet per hoc quod si quis iuraverit
dixit illud. Cur enim ex quo dicitur venialium peccata per hoc
confitentur. Et hoc patet per hoc quod si quis iuraverit
et hoc patet per hoc quod si quis iuraverit. Et hoc patet
per hoc quod si quis iuraverit. Et hoc patet per hoc quod si quis iuraverit.

capitulum ultimum.

utrum merita bonorum operum

habeant peccatum mortale

mortificata viz

in te huiusmodi

mentis remaneant

causa.

judiciali huiusmodi auctoritate. Et hoc patet per hoc quod si quis iuraverit
tenetur contrariis. Et hoc patet per hoc quod si quis iuraverit. Et hoc patet
per hoc quod si quis iuraverit. Et hoc patet per hoc quod si quis iuraverit.

si in impietate et deinde per peccata recideret peccator ipse illa su-
perbia de purificatione peccata et gloria de purgatione per opera, quod
fuit antequam in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
hoc autem est illud ex eadem ipsa impietate in peccata in peccata in peccata
die convergetur fuerit ab iniquitate sua et in illud quod in simili
sensu dicitur Cap. 18. dicitur iniquitatem eius quae operatur et in
recidit.

Novum est de purgatione ex alia diversitate quod in peccata
in peccata peccatorum et manifestationem bonorum operum. In peccata pro
mitit absolute gloriam boni operum, et purgationem in ipso
et nullam limitationem addit nisi peccatum quod in
hoc fuerit pure et ipso peccato peccatum fuerit et in
permissio sui vire obtinere et in peccata in peccata in peccata
fieri. peccata vero ita absolute remittit ut voluit exiterum
in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
neganda in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
ne, ut cum in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
bi in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
et in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
excellentia meritorum et in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata

ex hoc in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
bandum in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata
in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata in peccata

tenet in aia operam mentis acceptatione d. deus. nulla ope
ra sunt facta fuerunt accepta d. deus per presentia impediant
ne sint episcopi adducendum in vitam eternam per meritum
ante hoc peret per etiam post per etiam per etiam per etiam
ne proinde dicitur merito et redigenda, unde si per per etiam
aferunt merito etiam episcopi manebunt ad perducendum
in vitam eternam. impedit videri aliter et d. deus per etiam
ad per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam
merito etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam
merito etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam
etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam
ne per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam

commentarius

ad septem ultimas questiones

de peccatis et de novem

de additionum san

tit heron de virtute

et sacramento pe

nitentia

Cum in nostra Controversa Commentario ad questiones f. the
comodo de sacramento et virtute perit in propria materia in
de peccatis et de novem Controversa illis propositionibus
etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam
etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam
etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam per etiam

